

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

HARVARD
DIVINITY
SCHOOL
*Andover-Harvard
Theological Library*

le. N. T. Slovenian (Hungaro-Slovenian)
1883.

NÔVI ZÁKON

ALI

TESTAMENTOM

GOSZPONDNA NASEGA

JEZUS KRISZTUSA.

SZLOVENCSENI

PO

KÛZMICS STEVANI

SURDANSZKOM DÛHOVNIKI.

VÓDÁNI PO ANGLUSKOM I ZVÓNÉSNYEM TÛVÁRISTVI ZA BIBLIE.

V BECSI 1883.

STAMP HOLZHAUSEN ADOLFA.

Hung.-Wend. Test. & Ps.

BS
2196
1883

SZVETA PISZMA NÔVOGA ZÁKONA.

	Tál	Sztr.
Evangelium póleg pizma Sz. Mátaja	28	1
Evangelium póleg pizma Sz. Marka	16	59
Evangelium póleg pizma Sz. Lükácsa	24	95
Evangelium póleg pizma Sz. Jánosa	21	157
Szvėti Apostolov Djánye	28	203
Sz. Pavla Apostola k Rímlánczom pizani liszt	16	264
Sz. Pavla Apostola prvi k Korinthusánczom pizani liszt	16	287
Sz. Pavla Apostola drügi k Korinthusánczom pizani liszt	13	310
Sz. Pavla Apostola k Galatánczom pizani liszt	6	326
Sz. Pavla Apostola k Efezánczom pizani liszt	6	334
Sz. Pavla Apostola k Filippénczom pizani liszt	4	342
Sz. Pavla Apostola k Kolossánczom pizani liszt	4	348
Sz. Pavla Apostola prvi k Thesszalonicánczom pizani liszt	5	353
Sz. Pavla Apostola drügi k Thesszalonicánczom pizani liszt	3	359
Sz. Pavla Apostola prvi k Timotheusi pizani liszt	6	362
Sz. Pavla Apostola drügi k Timotheusi pizani liszt	4	368
Sz. Pavla Apostola k Titusi pizani liszt	3	373
Sz. Pavla Apostola k Filemoni pizani liszt	1	376
Sz. Pavla Apostola k 'Zidovom pizani liszt	13	377
Sz. Petra Apostola prvi obcsinszki liszt	5	395
Sz. Petra Apostola drügi obcsinszki liszt	3	401
Sz. Jánosa Apostola prvi liszt	5	406
Sz. Jánosa Apostola drügi liszt	1	412
Sz. Jánosa Apostola trétyi liszt	1	413
Sz. Jakuba Apostola obcsinszki liszt	5	414
Sz. Júdasa Apostola liszt	1	420
Sz. Jánosa Theologusa oznanoszt	22	421

EVANGELIOM

PÔLEG PISZMA

SZVÉTOGA MÁTAJA.

I. TÁL.

I. Roda Krisztusovoga naprê racsunanye 1—17. II. Popriétjé i rodjený Jezusa 18—25.

I. 1. **K**nige rodstva Jezus Krisztusa, sziná Dávidovoga, sziná Abrahámovoga.

2. Abrahám je pa porôdo I'záka; I'zák je pa porôdo Jákoba; Jákob je pa porôdo Judá, i brate nyegove.

3. Juda je pa porôdo Fáresa i Zára z Támare; Fáres je pa porôdo Esroma; Esrom je pa porôdo Árama.

4. Aram je pa porôdo Aminadába; Aminadáb je pa porôdo Naassona; Naasson je pa porôdo Salmona.

5. Salmon je pa pôrodo Boóz z Ráchabe; Boóz je pa porôdo Obeda z Ruthe; Obed je pa porôdo Jessea.

6. Jesse je pa porôdo Dávid Krála: Dávid Král je pa porôdo Salamona z Uriásove 'zené.

7. Salamon je pa porôdo Roboáma; Roboám je pa porôdo Abia; Abia je pa porôdo Asa.

8. Asa je pa porôdo Josafáta; Josafát je pa porôdo Joráma; Jorám je pa porôdo Oziása.

9. Oziás je pa porôdo Joathama; Joatham je pa porôdo Acháza; Acház je pa porôdo Ezeikiása.

10. Ezeikiás je pa porôdo Manassessa; Manasses je pa porôdo Amona; Amon je pa porôdo Josiása.

11. Josiás je pa porôdo Jechoniása, i brate nyegove za vrêmena Babilonszkoga szeljenýa.

12. Po Babilonszkom szeljenýe je pa Jechoniás porôdo Salathiel; Salathiel je pa porôdo Zorobáabela.

13. Zorobábel je pa porôdo Abiuda; Abiud je pa porôdo Eliákima; Eliákim je pa porôdo Azora.

14. Azor je pa porôdo Sádoka; Sádok je pa porôdo Achima; Achim je pa porôdo Eliuda.

15. Eliud je pa porôdo Eleázara; Eleazar je pa porôdo Máthána; Máthán je pa porôdo Jákoba.

16. Jákob je pa porôdo Jo'zefa mo'zá Marie, z stere je porôdjen Jezus, ki sze zové Krisztus.

17. Zátó vsza eta pokolênya od Abraháma notri do Dávida szo stirinájszetera pokolênya; i od Dávida notri do Babilonszkoga szeljenyá je stirinájszet pokolêny, i od Babilonszkoga szeljenyá je stirinájszet pokolêny notri do Krisztusa.

II.18. Jezus Krisztusarodjenyé je pa etak bilô: zarocsená mati nyegova Mária Jo'zefi prvle, liki szta vküp prisla, nájdena je noszécsa z Dühá szvétoga.

19. Jo'zef pa nyé mô'z, pravicsen bodôcsi nejjo je steo oszramotiti; nego jo je steo szkrivomá odpüsztiti.

20. Gda bi pa eta v szebi premislávao: ovo, Angel Goszpodnov sze je nyemi szkázao vu szne, erkôcsi: Jo'zef Szin Dávidov, neboj sze k szebi prijéti Mária 'zeno tvojo. Ár ka sze je v nyé poprijálo, z Szvétoga Dühá je.

21. Porodi pa Szina, i zváo bos imé nyegovo Jezus; ár on zvelicsa lüdsztvoszoje od grêhov nyegovi.

22. (Tô sze je pa czelô zátó zgôdilo: da bi sze szpunilo, ka je povédano od Goszpodna po Proroki erkôcsem:

23. Ovo, dêva bode noszécsa, i porodi Szina, i zváli bodo imé nyegovo: Emmánuel, stero je razklajeno: znami Bóg.)

24. Obüdjen pa Jo'zef zeszna, vesíno je tak, liki je zapovedao nyemi Angel Goszpodnov; i k szebi je prijao 'zeno szvojo.

25. I nej jo je szpoznao: do kecs je nej parodila szina szvojega prvorodjenoga; i zváo je imé nyegovo Jezus.

II. TÁL.

I. Ti môdri 1—12. II. Od Jo'zefovoga z Krisztusom i z Máriom v Egiptom bêtanya 13—15. III. Od Bethlehemszke deczé vmárjanyá 16—18. IV. Ti pobegnjeni z Egiptoma v Názareth prisestjtje 19—23.

I. 1. **G**dasze je pa Jezus porôdov Bethlehemi Júde, vu dnévi Herodes Krála; ovo môdri szo prisli od szuncsenoga zhoda v Jerusálem erkôcsi:

2. Gde je te porodjeni kral' Zidovszki? Ár szmo vidili nyegovo zvêzdo na szuncsenom zhodi, i prisli szmo ga molit.

3. Tô paszlisavsi Herôdes Král, zburkao sze je, i 'znyim vesz Jerusálem.

4. I, vküpszpravivsi vzse vládnike popovszke, i pizácse lüdsztva szpítávao je od nyih: gde bi sze meo Krisztus poroditi?

5. Oni szo pa erkli nyemi: v Bethlehemi Júde. Ár je tak pizszano po proroki:

6. I ti Bethlehem, zemla Júde, znikaksimtáalom szinej nájmén-sa med poglavniki Júde. Ar z tébe bode zhájao voj; steri bode pászo lüdsztvo moje Izráelszko.

7. Teda je Herodes szkrivomá zvao te môdre, i szkrblivo je zvedávao od nyih ono vrêmen; v kom sze je szkázala ta zvézda.

8. I, poszlae je je v Bethlehem, i ercsé: idôcsi szkrblivo szpitávajte od deteta; gda je pa náj-dete, nazvêsztite mi, daj e i jasz, tá idôcsi, molim.

9. Oni pa poszlhñovsi Krála, sli szo tá. I ovo, zvézda, stero szo vidili na zhodi, pred nyimi je sla; dokecs pridôcs je sztánola, gde je bilô to dête.

10. Vidi vsi pa zvézdo, radüvali szo sze jáko zvelikom radosztjom.

11. I idôcsi vu hi'zo, naisli szo to dête z Máriom materjom nyegovom: i pokleknovsi molili szo je; i ôdprli szo kincse szvoje i darüvali szo nyemi dári, zláto, i kadilo, i mirho.

12. I opômenyeni od Bogá vu sne, naj sze ne vrnéjo nazá k Herôdesi, po drügoj pôti szo sli nazá vu szvoje domovine.

II. 13. Gda szo pa oni odísli; ovo Angel Goszpodnov szkázao sze je vu sne Jo'zefi, erkôcsi:

gori sztánovsi vzemi to dête i mater nyegovo i bê'zi v Egiptom, i boj tam, dokecs ti povêm. Ár Herodes bode íszkao to dête na pogübel.

14. On pa gori sztánovsi vzéo je to dête, i mater nyegovo v noesi, i odísao je v Egiptom.

15. I bio je tam notri do szmrti Herodesove; dabiszeszpunilo; ka je povédano od Goszpodna po proroki erkôcsem: z Egiptoma szem zvao szina mojega.

III. 16. Teda Herodes gda bi vido, kâ je ospotan od ti môdri raszrdo sze ze jáko, i poszlavsi vojszko szpomôro je vszo de- czo, v Bethlehemi i vu vszê krainaj nyegovi, od dvê let i ni'ze sztaro pôleg vrêmena, stero je pascslivo zeznao od ti môdri.

17. Teda sze je szpunilo ka je povédano od Jeremiás proroka erkôcsega:

18. Glász je v Rámi szlisani, plac i joes i czvil vnôgi. Ráchel je jôkala szvoje Szini, i nej sze je stela obeszeliti záto; kâ ji je nej bilô.

IV. 19. Po szmrti pa Herodesove, ovo Angel Goszpodnov v sne sze je szkázao Jo'zefi v Egiptomi.

20. Erkôcsi: sztani gori vzemi to dête i mater nyegovo, ino idi v Izraelszko zemlo; Ár szo pomrli, ki szo íszkali düso de-teta.

21. On pa gori sztánovsi vzéo je to déte i mater nyegovo, i sao je v Izraelszko zemlo.

22. Szlisavsi pa, kâ Archelaus kralüje nad Judeom meszto Herodesa ocsé szvojega, bojao sze je tá idti. Opômenyeni pa od Bogá vu sne, sao je na sztráni Galilee.

23. I, tá pridôcsi prebivao je v meszti, stero sze velf Náza-reth: dabi sze szpunilo povêdanye po prorokáj; kâ bode sze Nazarenszki zváo.

III. TÁL.

I. Predganye i krszt Ivanov 1—12. II. Krisztusovo okrsztsávanye 13—17.

I. 1. **V**u oni dnévi prisao je Ivankrszttitelpredgajôcsi vu püscsávi Judee.

2. I govorecsi: povrnte sze; ár sze je pribli'zalo Králevsztvo nebeszko.

3. Ár je eto, ka, je povêdano od E'zaiása proroka govorecsega: glász kricsécsega vu püscsávi, naprávlajte pôt Goszpodnovo, rávne csinte szteze nyegove.

4. On pa, Ivan, je meo odetel szvojo z gomilszkoga koszminya i remeni pojász okóli ledevjôv szvoji: nyegova hrána je pa bila, kobilicze i polszki méd.

5. Teda je vö sao k nyemi Jerusalem, i vsza Judea, i vsze okóli Jordána le'zajôcse dr'zéle.

6. I okrszcsáváli szo sze v Jordáni od nyega, vadlüvajôcsi grêhe szvoje.

7. Gda bi pa vido vnôge z Farizeusov i Szadduceusov prihájjôcse k szvojemi krszti, erkaó nyim je: zle'zenyé vipere, sto vám je pokazao be'zati od prisesztné szrditoszti?

8. Prinásajte záto szád vrédni pokôre.

9. I ne stímajte escse kâ bi pravili vu szebi: ocsó mámo Abraháma. Ár velim vám, kâ je zmo'zen Bôg z etoga kaménya zbüditi szini Abrahámi.

10. 'Ze je pa i szekera na korenyédrevja polo'zена. Záto vszákó drêvo, stero ne prinása dobrogá száda, sze vö vszecsé, i na ogen vr'ze.

11. Jasz isztina krsztsávam vász vu vodi na pokôro: ki pa za menom pride, mocsnési je od méne, steroga sôlinczov szem nej vrêden nosziti; on bode vász krsztsávao v Szvétom Dühi, i v ognyi.

12. Šteri má vejacso vu rôki szvojoj, i sciszti gümno szvoje, i vküp szprávi pseniczo szvojo vskegen; pleve pa ze'zgé z nevgasenim ogniom.

II. 13. Teda je prisao Jezus od Galilee k Jordáni k Ivani da bische krszto od nyegá.

14. Ivan sze je pa odgovárjao erkôcsi: meni sze je potrêbno od tébe krsztiti, i ti kmeni prihájas?

15. Odgovorecsi pa Jezus erkaó nyemi je: niháj zdâ; ár sze

tak dosztája náj szpuniti vszo praviczto. Teda ga je püsztzo.

16. I okrszczen Jezus preczi je gori sao od vodé: i ovo, odprla szo sze nyemi nebésza, i vido je Dühá Bo'zega doli idócsuga, liki golôba, i idócsuga na nyega.

17. I ovo glász z nebész govorecísi: ete je Szin moj, te lübléni: v kom szemi je dopadnolo.

IV. TÁL.

I. Krisztusov poszt i szküsávanye 1—11. II, Krisztusovo sztanyé i zacsétek prédganya 12—17. III. Stiri brátov na Apostolszko zvanýé 18—22. IV. Vcsenyé i zvracsüvanye 23—25.

I. 1. **T**eda je Jezus odneseni v püscsávo od Dühá da bi sze szküsávao od vrága.

2. I da bi sze poszto stirideszét dni, i stirideszét nôcsi, potom je ogládo.

3. I prisztôpivsi k nyemi te sküsávecz, erkao je: csi szi Szin Bo'zi, erczi, naj eta kaménya krüh bodo.

4. On je pa, odgovorecísi erkao: pizsano, je, cslovek ne'zivé z szamim krühom; nego vszákov recsjov, stera z vüszť Bo'zi zhája.

5. Teda ga je vzéo vrág v szvéto meszto, i posztavo ga je na perotniczo Czérkvi.

6. I erkao je nyemi: csi szi Szin Bo'zi, vr'zi sze doli. Ár je pizsano; ká Angelom szvojim zapové od tébe; in na roké te

vzemejo, da kak ne vdáris v kamen nogé tvoje.

7. Erkao jê nyemi Jezus: pá je pizsano; ne szküsávaj Goszpodna Bogá tvoje ga.

8. Pá ga vzeme vrág na edno jáko vizzoko gorô, i poká'ze nyemi vsza králevszťva toga szvéta i nyih díko.

9. I velí nyemi: eta vsza tebi dam; csi doli szpádnovsi me molo bodes.

10. Teda nyemi velí Jezus: odíti Satan. Ár je pizsano: Goszpodnoga Bogá tvoje ga moli i nyemi szamomi szlú'zi.

11. Teda ga je niháo vrág: i ovo Angelje szo prisztôpili, ino szo nyemi szlú'zili.

II. 12. Gda bi pa csüo Jezus; ka 'je Iyan v roké dáni: sao je nazá v Galileo.

13. I osztavivsi Názareth idócsi je prebívao v Kapernaumi v tom pri môrji v Krajínáj Zabulona, i Neftalima.

14. Da bi sze szpunilo povéda nye po E'zaiási proroki govorecsem:

15. Zemla Zabulon, i Zemla Neftalim pôleg pôti môrja prêk Jordána, Galilea poganov.

16. Lüdsztvo szedécse v kmiczi, je vidilo szvetloszt velikó: i tim szedécím v dr'zéli i szenczi szmrtnoj, je szvetloszt zisla.

17. Od tiszťoga máo je zácsao Jezus predgati, i praviti: po-

vrnte sze; ár sze je pribli'zalo králevsztvo nebeszko.

III. 18. Hodécsi pa Jezus kre mórja Galileánszkoga, vido je dvá brata, Simona, steri sze zové Peter, i Andrása brata nyegovoga, metajócsiva vlák vu mórje; (ár szta ríbicsa bilá).

19. I velí nyima: naszledújta me, i vesnim vaj lúdi ríbicsa.

20. Onedva szta pa preczi tá nihála vlaké, naszledúvala szta nyega.

21. I dale idócsi odnut, vido je drúga dvá brata, Jákuba Zebedeusovoga Sziná, i Ivana brata nyegovoga, v ládji z Zebedeusom nyidvaocsom poprávlajócsese

22. Onedva szta pa preczi tá vlaké szvoje; i zváo nyidva je. nihála ládjo, i ocsó szvojega, naszledúvala szta nyega.

23. I okóli je sao po vszoz Galilei Jezus vucsécsi vu szpráviscsaj nyihovi i predgajócsi Evangeliom králevsztva, i vrácsivsi vszáki beteg, i vszáko medlovnoszt med lúdsztvom.

24. I vó je zisao glász nyegov vu vszo Sirio; i prineszli szo k nyemi vsze, ki szo sze hűdó meli, z rázlocsnimi boleznosztmi i mokami obvzéte, i vragometne, i mészecsne, i z 'zlakom vdárjene; i zvrácsó je je.

25. I naszledúvalo ga je vno'zina lúdsztva od Galilee, i deszét mész, i Jerusálema, i Judee i prék Jordána bodócsi.

V. Tál.

I. Od ti blá'zeni 1—12. II. Krsztsanov csész 13—16. III. Sztálnoszt i rázum deszétere zapóvedí 17—48.

I. 1. **G**da bi pa vido Jezus to Glúdsztvo, sô je gori na goro: igda bi doli szeo, prisztópili szo k nyemi vucseniczke nyegovi.

2. I odpré vúsztva szvoja, vsio je je govorécsi:

3. Blá'zeni' szo, ki szo sziro-máczke v dúhi: ár je nyihovo Králevsztvo nebeszko.

4. Blá'zeni szo, ki sze 'zalosztijo: ár sze oni obeszelijo.

5. Blá'zeni szo ti krotki: ár oni bodo zemlô ôrokúvali.

6. Blá'zeni szo, ki gladújejo, i 'zējajo praviczó: ár sze oni nasztijo.

7. Blá'zeni szo ti milosztivni: ár oni miloscsó dobíjo.

8. Blá'zeni szo oni, ki szo csiszto-ga szrczá: ár oni bodo Bogá vidili.

9. Blá'zeni szo ti mirovni: ár sze oni Bo'zi szinovje zvali bodo.

10. Blá'zeni szo, ki sze za volo praviczze pregányajo: ár je nyihovo Králevsztvo Nebeszko.

11. Blá'zeni szte, gda vász pszúvali i preganyali bodo, i gucsali bodo vszo hűdo récs prôti vám la'zécsi, za mojo volo.

12. Radújta sze ino sze veszélte: ká je vasnájem veliki vu ne-bészaj. Ár szo tak preganyali i proroke: ki szo pred vami bili.

II. 13. Vi szte szol zemlé: csi sze pa szol szkvari, sz kim sze bode szolíla? Nika ne valá vecs: nego da sze vó vr'ze, i szklácsi od lüdi.

14. Vi szte szvetloszt etoga szvêta. Nemore meszto szkrito bidti, stero je na velikom brêgi polo'zeno.

15. Niti ne vu'zgêjo poszvêta: naj ga pod korcz denejo: nego v poszvecsnyek, i szvêti vszêm, ki szo v hi'zi.

16. Tak sze naj szvêti szvetloszt vasa pred lüdmi: da vidijo vasa dobra ðela, i dicsijo Oceso vasega, ki je vu nebeszaj.

III. 17. Ne stimajte; kâ szem prisao razve'zûvat Právdo, ali Proroke: nej szem prisao razve'zûvat nego szpunyávat.

18. Ár zaisztino velim vám: dokecskoli ne prêde Néba i Zemla, eden pizsk, ali edna piknyicza ne prêde z Právde; dokecskoli sze vsza ne zgodijo.

19. Zátó, sterikoli razvé'ze edno zapoved té ti naj ménsi, i tak bode vsio lüdi, naj ménsi sze bode zváo v králevsztvi nebeszkom: steri pa bode prav csinio i vsio; té bode sze veliki zváo v králevsztvi nebeszkom.

20. Zátó velim vám kâ, csi ne bode popolna pravicza vasa bole, liki pizácsov ino Farizeusov, ne bodete sli v králevsztvo nebeszko.

21. Csüli szte; kâ je povêdano tim sztarisom: ne vmôri; sterikoli pa vmori, vrêden je szôdbe.

22. Jasz pa velim vám: kâ vszáki, steri sze szrdi na brata szvojega zamán; vrêden je szôdbe: sterikoli pa ercsé brati szvojemi, lajhár; vrêden bode szpráviscsa: sterikoli pa ercsé, blázen; vrêden bode gehenszkoga ognya.

23. Csi zátó gori prineszés dár tvoj na oltár, i tam sze szpomenés, kâ brat tvoj má kâ próti tebi.

24. Niháj tam dár tvoj pred oltárom, inoidi, zméri sze prvle z bratom tvojim, i teda pridôcsi prineszi dár tvoj.

25. Boj dobre pámeti k protivniki tvojemi hitro, dokecs szi na pôti 'znyim, naj te gda ne dá protivník szodezi, i szodecz te dá hlápezi, i v temniczo sze vr'zes.

26. Zaisztino velim tebi: ne bos vó sao odnut; dokecs ne plácsas te szlêdnyi szôd.

27. Csüli szte, kâ je povêdano tim sztarisom: ne praznúj:

28. Jasz pa velim vám: kâ vszáki, ki sze zglêdne na 'zeno k po'zelényi, 'ze je praznúvao 'znyom vu szvojem szrezi.

29. Csi te pa okô tvoje dêszno szpáka; vó je szkopaj i vrzi je od tébe. Ár je bole tebi: da sze pogübí edna kotríg tvoji; liki,

ka bi sze ezêlo tvoje têlo vrglo v gehenno.

30. I esi te dêszna tvoja rôka szpâka; odre'zijo, i vrzijo od têbe: Ár je bole tebi: da szeptegübí edna kotríg tvoji; liki, ka bi sze ezêlo tvoje têlo vrglo v gehenno.

31. Povêdano je pa: kâ, sterikoli odpüsztí 'zeno szvojo, ná ji dá razlocsenyá liszt.

32. Jasz pa velim vám: kâ, sterikoli odpüsztí 'zeno szvojo brezi zroka práznosztí, vesiní jo praznúvati; i, sterikoli odpüsceno vzeme, praznúje.

33. Páli szte csüli; kâ je povêdano tim sztarisom: krívo ne priszégaj; dáj pa Goszpodni priszego tvojo.

34. Jasz pa velim vám: ne priszégajte ezêlo, niti na nébo záto, kâ je Bo'zi thrônus.

35. Niti na zemlo záto; kâ je podnogáonicza nyegova: niti na Jerusálem záto; ka je meszto velikoga krála.

36. Niti na glávo tvojo ne priszégaj: ár nemres ednoga vlásza bêloga, ali esnoga vesiniti.

37. Bojdi pa rêcs vasa: tak, tak; nej, nej; ka je pa vise toga, z hüdoga je.

38. Csüli szte, kâ je povêdano: okô za okô; i zôb za zôb.

39. Jasz pa velim vám: ne sztante prôti hüdomi; nego, kikoli te vdári na dêsznom tvojem líczi, obrni nyemi i to drügo.

40. I ki sze scsé z tebom práv-

divati, ino ti szüknyo vzéti: püsztí nyemi i pláscs.

41. Ikkolite bode primárjaona edno milozemlé, idi 'znyim dvê.

42. Ki te proszi; daj nyemi: i ki scsé od têbe na pôszodo vzéti, ne obrni sze od nyega.

43. Csüli szte; kâ je povêdano: lübi bli'znyega tvojega, i odürjávaj nepriátela tvojega.

44. Jasz pa velim vám: lübbe nepriátela vase; blagoszlávlajte one, ki vász preklinyajo; dobro csinte z onimi, ki vász odürjávajo; i molte za one, ki vász szkúsávajo ino pregányajo.

45. Da bodete szinovje Ocsé vasega, steri je v nebészaj, ki szuncze szvoje gori zhájati csini na hüde i dobre, i dá de'zd'z na pravicsne i nepravicsne.

46. Ár, csi bodete lübili li té, ki vász lübijó, kâksi nájem bodete meli? Nêli i publikánuske tô csinijo?

47. I, csi bodete sze poklanyali szamo vasim bratom; ka obilnoga vesinite? Nêli i publikánuske tak csinijo?

48. Záto bojdite vi popolni, li ki i Ocsa vas, steri je vu nebészaj, je popolni.

VI. TÁL.

I. Almostvo 1—4. II. Molitev 5—15. III. Poszt 16—18. IV. Kints 19—23. V. Szkr-blivoszt 24—34.

I. 1. **K**ebzüjte, álmöstvo vase ne csinte pred lüdmi; najsze od nyih vidíte: drü-

gacsi nájema nêmate pri Ocsi vasem, steri je vu nebészaj.

2. Gda pa csinis álmotvo: ne tromböntaj pred tebom, liki szkazlivcezi csinijo vu szprávisesaj, i na viliczaj; naj sze di-esijo od lüdi. Zaisztino velím vám: prijali szo nájem szvoj.

3. Ti pa tak csini álmotvo: naj nezna lêva tvoja, ka csini dészna tvoja.

4. Naj bode tvoje álmotvo vu szkriivnom meszti, i Ocsa tvoj, ki vidi vu szkriivno, on ti povrné vu ocsivesznom.

II. 5. I, gda molis, ne bojdi, liki szkazlivcezi. Ár lübijó vu szprávisesaj i na vogláj vilicz sztojécsi moliti: naj sze vidijo od lüdi. Zaisztino velím vám: kâ szo vzéli nájem szvoj.

6. Ti pa, gda molis, idi notri vkámro tvojo i doli zapri dveri tvoje, i moli Ocsó tvojeja vu szkriivnom: i Ocsa tvoj vidócsi vu szkriivnom, povrné ti vu ocsivosznom.

7. Molécsi pa ne bojdite vno-gogucsécsi, liki poganye. Ár stimajo, kâ sze vu szvojem vno-gom gúcsanyi poszlühnejo.

8. Zátó ne priglihávjate sze k nyim. Ár zná Ocsa vas, stera potrebüjete, prvle, liki ga vi proszite.

9. Zátó vi etak molte: Ocsa nas, ki szi vu nebészaj. Szvétí sze Imé Tvoje.

10. Prídi Králevsztvó Tvoje:

bojdi vola Tvoja, 'kako je vu Nébi tak i na Zemli.

11. Krüha nasega vszakdenésnyega dáj nam ga dnesz.

12. I odpüsztí nám dugé nase, kako i mi odpüscsamo du'zníkom nasim.

13. I nevpelaj nász vu szküsávanye: nego oszlóbodi nász od hüdoga. Ár je tvoje Králevsztvó, i mócs, i dika na veke. Amen.

14. Ár, csi odpüsztíte lüdém presztóplenyé nyihovo, odpüsztí i vám Ocsa vas nebeszki.

15. Csi pa ne odpüsztíte lüdém presztóplenyá nyihova: ni Ocsa vas ne odpüsztí vám presztóplenyá vasa.

III. 16. Gda sze pa posztíte: ne bojdte, liki szkazlivcezi, 'zaloszttnoga obráza. Ár zgrdijo szvoja lieza: naj sze vidijo od lüdi; kâ sze posztijo. Zaisztino velím vám: kâ szo vzeli nájem szvoj.

17. Ti pa, gda sze posztis, nama'zi tvojo glavô, i lícze tvoje muj.

18. Naj sze ne vídis lüdém ka sze posztis: nego Ocsi tvojemi, steri je vu szkriivnom: i Ocsa tvoj, ki vu szkriivno gléda, povrné ti vu ocsivesznom.

IV. 19. Ne szprávlajte szi kin cse na zemli, gde je mol i erja szkvari, i gde je tatjé podkópajo i vkrádnejo.

20. Szprávlajte szi pa kinese

vu Nébi: gde je ni mol, ni erja ne szkvari, i gde je tatjé ne podkopajo, niti je ne vkrádnejo.

21. Ár, gde je kincs vas, tam je i szrece vase.

22. Poszvêt tâla je okô. Zátó, esi bode okô tvoje prôszto, czêlo tâlo tvoje szvetlo bode.

23. Csi pa okô tvoje bode húdo: czêlo tâlo tvoje kmicsno bode. Csi je zátó tá szvetloszt, stera je v tebi, kmicza: ta kmicza kelika bode?

24. Niscse nemre dvöma Goszpôdoma szlü'ziti. Ár ali ednoga bode odürjávao, i toga drügoga lübo, ali sze k ednomi pridrü'zi, i toga drügoga zav'r'ze. Ne morete Bôgi szlü'ziti i mammoni.

25. Zátó velím vám: neszkrbte sze za 'zítek vas, ka bodte jeli, i ka bodte pilf: niti za tâlo vase, ka bodte oblácsali. Nejje 'zítek vecs, liki hrána, i tâlo, liki oblecsalo?

26. Glédajte na fticze nebeszke: one ne szêjajo, ni ne 'zenyajo, niti ne szprávlajo vu skegnye; i dönok Ócsa vas nebeszki nyéhráni. Nê szte ví vnogo polglavitési od nyih?

27. Sto pa z vász szkrblivajôcs more pridati k Viszokoszti szvojoj eden lakét?

28. I za oblecsalo ka sze szkrbite? vcsite sze: liliomi polszki kakda rasztéjo; ne delajo, ní ne predéjo.

29. Velím pa vám: kâ sze je ni Salamon vu vszój díki szvojoj nê tak oblácsao; kak edno z eti.

30. Csi pa trávo polszko, stera dnesz jeszte, a vütro sze pa v pécs vr'ze, Bôg tak oblácsa; nêli vász zvnôgim bole, malo-verezi?

31. Ne szkrbte sze tak govorecsi: ka bomo jeli? i ka bomo pili? ali, ka bomo oblácsali?

32. Ár vsza eta poganye szpitávajo: ár zná Ócsa vas nebeszki, kâ ví vsza eta potrebüjete.

33. Icsite pa prvo králevsztvo Bo'ze, i praviczó nyegovo; i eta vsza sze vám privr'zejo.

34. Ne szkrbte sze zátó na üt-rásnyi dén; ár üt-rásnyi dén sze bode szkrbo za szvoja. Zadoszta je dnévi hüdüba nyegova.

VII. TÁL.

I. Szlépa szôdba 1—5. II. Csészt düsevni pasztérov vu szlü'zbi Vecsérje i Evangeliuma 6. III. Nadigavanye na molitev 7—11. IV. Regula pobo'znoga 'zivilénya 12—14. V. Krivi proroczke 15—23. IV. Hi'za na pészki 24—29.

I. 1. **N**e szôdte, naj sze ne szôdite.

2. Ár, z sterom szôdbom szôdite, z tisztom bodete szodjeni: i z sterom merom mérite, z tisztom bode vám nazá merjeno.

3. Ka pa glédas trôho v ôki brata tvojeja: trám pa vu tvojem ôki na pamet ne vzemes?

4. Ali kakda právis brati tvo-
jemi: nihaj naj vó vr'zem tróho
z Oká tvojege, i ovo trám je
v óki tvojem?

5. Szkazlívecz! vr'zi vó prvo
trám z oká tvojege i teda po-
gledni; da vó vr'zes tróho z
Oká brate tvojege.

II. 6. Ne dájte to Szvéto pszom
niti ne mecste d'zün'zd'ze vase
pred szványé; naj ga gda ne za-
klácsiyo z nogami szvojimi, i vr-
nóce vász rasztrgajo.

III. 7. Proszte, i dá sze vám:
iscsite, i nájdete: trúpajte, i od-
pré sze vám.

8. Ár vszáki, steri proszi, vze-
me; i steri íscse, nájde; ino to-
mi trúpajócssemi sze odpré.

9. Ali sto je z vász cslovek,
steroga esi bode proszo szin
nyegov krúha, jeli nyemi ka-
men dá?

10. I csi bode ga ribo proszo,
jeli nyemi kacso dá?

11. Csi záto ví, hüdi bodócsi,
znáte dobre dári dávati deczi
vasoj: od koga bole Ocsa vas,
steri je vu nebészaj, dá dobra
onim, kí ga proszijo.

IV. 12. Vsza záto, sterakoli
scséte, naj vám vcsin'jo lidjé,
tak i ví csinte nyim. Ár je eta
Právda i Proroczke.

13. Idite notri poteszni vrátaj:
ár szo presztrana vráta, i sirô-
ka je ta czeszta, stera pela na
szkvárjenyé, i vnogo ji je, ki
po nyé hodijo.

14. Ár szo teszna vráta, i vó-
szka je ta pôt, stera pela vu
'zitek: i malo ji je, steri jo náj-
dejo.

V. 15. Varte sze pa od krívi
prorokóv; steri prihájajo k vám
vu oveseni odévka, znôtra szo
pa zgráblívi vuczke.

16. Z nyihovoga száda je po-
znate. Jeli beréjo z trnya
grozdje, ali z csetálja fige?

17. Tak vszákse dobro drévo
dober szád prinása: lagoje dré-
vo pa lagoji szád prinása.

18. Nemore dobro drévo hüdi
szád prinásati: niti lagoje dré-
vo dober szád, prinásatinemore.

19. Vszáko drévo, stero ne pri-
nása dober szád, doli sze vsze-
csé, ine sze na ogen vr'ze.

20. Záto 'z nyihovoga száda je
poznate.

21. Nebode vszáki, kí meni
právi, Goszpodne! Goszpodne!
notri sao vu králevsztvo ne-
beszko: nego ki csiní volo O-
csé mojege, steri je vu nebé-
szaj.

22. Vnogo ji bode pravilo v
onom dnévi: Goszpodne! Gosz-
podne! nej szmo vu tvojem
Íméri proroküvali, i vu tvojem
Íméri vrágé zganyali, ino vu
tvojem Íméri zmo'znoszti vnô-
ge delali?

23. I teda nyim vadlúvao bo-
dem: kâ szem vász nigdár nê-
poznao: odídte od méne csiné-
csi neprávdenoszti.

VI. 24. Zátó vszáki, sterikoli csüje ete moje Recsí, i csiní nyé, priglihávaó bom ga k csednómi mó'zi, steri szi je hi'zo na péc-siní poczimprao.

25. I doli je prisla ploha, i sli szo potoczke, i pihali szo vö-trovje, i szpadnoli szo k onoj hí'zi, i nej sze je podrla: ár je na péc-sini fundálivana.

26. I vszáki, steri csüje ete moje Recsí, in ne csiníje, priglihávani bode k bláznómi mó'zi, steri je szvojo hi'zo na pészek poczimprao.

27. I doli je prisla ploha, i sli szo potoczke, i pihali szo vö-trovje, i vdarili szo v hi'zo ono, i szpádnola je, i bio je szpadáj nyé veliki.

28. I zgôdilo sze je, da bi szkoncsao Jezus Recsí ete: csüdivalo sze jelüdsztvo nad vse-nyom nyegovim.

29. Ár je je vcsio, liki oblászt majôcsi; i nej liki pizsácske.

VIII. TÁL.

I. Od gobavcza i Kapernaumszkoga sztotnika 1—13. II. Petrovo puniczó i vnôge drüge zvrácsi 14—17. III. Gucsi z dvóma od szvojega naszledüvanya 18—22. IV. Ftisa môrje 23—27. V. Od Gergezenuski vragometni i szviny nyihóvi 28—34.

I. 1. **G**da bi pa on doli z goré ga, naszledüvalo ga je vno'zina lüdsztva.

2. I ovo eden gobavecz pridôcsi, molo ga je erkôcsi: Gosz-

podne, csi scsés, mores me o-csisztiti.

3. I vö vtégnovsi rokô, do-tekno sze ga je Jezus, erkôcsi: Scsém ocsizti sze. I preczi je ocisicsena goba nyegova.

4. I velí nyemi Jezus: vidi da nikomi ne povés; nego idi, poká'zi sze popi, i neszi gori on dár, steroga je zapovedao Môses, na szvedôsztvo nyim.

5. Gda bi pa Jezus notri v Kapernaum sao, prisztôpo je k nyemi eden sztotnik, proszécsi ga,

6. I erkôcsi: Goszpodne, szluga moj le'zi v hi'zi mojoj z 'zla-kom vdárjeni, i jákosze mantrá.

7. I velí nyemi Jezus: jasz bom sao, i zvrácsim ga.

8. I odgovorécsi te sztotnik erkao je: Goszpodne, nej szam vrêden, ka bi pod mojo sztrêho sao; nego szamo edno rêcs povej, i ozdrávi szluga moj.

9. Ár szem i jasz pod oblásztjom bodôcsi cslovek, ki pod szebom mám vitéze: i csi ercsém etomi, idi, ino ide; i drügomi, prídi, i príde; i szlugi mojemi, csiní eto, i vcsiní.

10. Szlisavsi pa eta Jezus, csüdüvao sze je, i erkao je tim naszledüvajôcsim: zaisztino velím vám, niti vu Izráeli szem tákse vere nej naisao.

11. Velím pa vám: kâ vnôgi od szuncsenoga zhoda prído, i doli szi szédejo z Abrahámom,

i z P'zákóm, ino z Jákobom, vu Králevsztvi Nebeszkom.

12. Szinovjeetoga Králevsztva sze pa vö vr'zejo na viünésnyo kmiczo: tam bode jôkanye i zobno skrípanye.

13. I erkao je Jezus tomi sztotniki: idi i, liki szi vervao, tak ti bojdi. I ozdravo je szluga nyegov vu onoj vöri.

II. 14. I gda bi prisao Jezus vi Petrovo hi'zo, vido je puniczo nyegovo le'zécso vu tréslíki.

15. I dotekno sze je nyé rôke, i nihála jo je tréslíka: i gori je sztánola, i szlü'zila nyim je.

16. Gda bi pa vecsér grátao, prineszli szonyemi vragometne vnôge; i vö je vrgao te dühé li z recsjom, i vsze, ki szo sze hü-dô meli, je zvrácso.

17. Da bi sze szunilo, ka je povédano po E'zaiási govorécsem: on je nemocsnoszti nase na szé vzéo, i betege nase je on noszo.

III. 18. Gda bi pa Jezus vido vnogo lüdsztva okoli szébe, zapovedao je vucseníkom idti prék môrja.

19. I prisztôpivsi eden piszács erkao nyemi je: vucsitel! naszledüvao te bodem, kamakoli bos sao.

20. I velí nyemi Jezus: liszicze lüknye májo, i fticze nebeszke gnézda; Szin cslovecsi pa nêma, gde bi szi glávô nagno.

21. Drügi nyemi je pa z vucseníkov nyegoví erkao: Goszpodne, dopüsztí mi prvle nazá domô idti, i pokopati ocsó mójega.

22. Jezus nyemi je pa erkao: naszledüj mené, i niháj tim mrtvim pokápati szvoje mrtve.

IV. 23. I gda bi on sztópo vu ládjo, naszledüvali szo ga vucseníczke nyegoví.

24. I ovo veliko zburkanye je posztanolo vu môrji tak, da bi sze ládja pokrivala od válovja; on je pa szpáo.

25. I prisztôpivsi vucseniczke nyegoví, obüdili szo ga, govorécsi: Goszpodne, zdr'zi nász, pogíbamo.

26. I velí nyim: ka sze bojíte? maloverczi! Teda gori sztanovsi poprêto sze je vôtrom i môrji: i vcsinyeno je veliko ftisanye.

27. Lüdjé szo sze pa csüdivali govorécsi: káksi je ete, kâ szo nyemi i vôtrovje i môrje pokorni?

V. 28. I gda bi prék prisao vu Gergezenusov dr'zélo, pribé'zala szta k nyemi dvá vragometna, z grobov vö idôcsa, beszna jáko, tak, da je niscse nêmogao hoditi po pôti onoj.

29. I ovo krícsala szta govorécsa: ka je nám z tebom Jezus, Szin Bo'zi? prisao szi pred ezajtom mantrati.nász?

30. Bio je pa dalecs od nyih

eden veliki sereg szviny, stere szo sze tam paszle.

31. Ti vrazjé szo ga pa proszili govorecsi: csi nász vö vr'zes; dopüsztí nám idti v te se-
sereg szviny.

32. I erkao nyim je: idte. Oni pa vö idöcsi, sli szo vu te sereg szviny. I ovo gnao sze je vesz sereg ti szviny na szkakô vu mörje, i zginole szo vu vodáj.

33. Steri szo je pa paszli, odbé'zali szo; i pridöcsi v meszto, oznanili szo vsza, i od ti vragometni.

34. I ovo vsze meszto je vöslo pred Jezusa, i getoszoga vidili, proszili szo ga, naj odide 'z nyihoví krajín.

IX. TÁL.

I. 'Zlakom vdárjenoga ozdrávlanye 1—8.
II. Mátaja pozvanye 9—13. III. Poszt 14—17. IV. Jairusa csi gori sztáne 18—26. V. Dvaszlépa, eden vragometen, i drügi, po predgi sze zvrácsijo 27—35.
VI. Velí prosziti düsevne 'znyeče. 36—38.

I. 1. I sztópo je Jezus vu lád-
Ijo, prék sze je pelao, i prisao je vu lasztivno meszto.

2. I ovo prineszli szo nyemi ednoga 'zlakom vdárjenoga na poszteli le'zécsega. I gda bi vido Jezus nyih vero, erkao je tomi 'zlakom vdárjenomi: vü-paj sze szinek; odpüscseni szo tebi tvoji grêhi.

3. I ovo, nisteri z pizácsov erkli szo vszebi: etepreklinya.

4. I vido je Jezus miszli nyihove; i erkao je: zaká miszlite ví hüda vu Szrezáj vasi?

5. Ár ka je le'zi povedati: odpüscseni szo tebi grêhi; ali ercz-ti: sztani gori i hodi?

6. Naj pa znáte: ká oblaszt má Szin Cslovecsi na zemli odpüscsávati grêhe, (teda je erkao tomi 'zlakom vdárjenomi:) sztani, vzemi tvojo posztelo, ino idi v hi'zo tvojo.

7. I sztanovsi odisao je v hi'zo szvojo.

8. Gdabi pa tó lüdsztvo vidilo, csüdivalo sze je, i dicsili szo Bogá, ki je tákso oblaszt dáo lüdém.

II. 9. I kraj idöcsi Jezus odnut, vido je ednoga csloveka szedé-
csega na máuti po iméni Mátaja, i velí nyemi: naszledüj me. I gori sztanovsi naszledüvao ga je.

10. I zgódilo sze je, gda bi on szedo pri sztoli vu hi'zi: i ovo, vnögi publikánuskej grêsniczke pridöcsi, szeli szo szik sztoli z Jezusom i z vucseníkmi nyegovimi.

11. I gda bi vidili farizeuske, erkli szo vucseníkom nyegovim: Zaká jej vas Vucsitel z publikánusmi, i z grêsníkmi?

12. Jezus pa szlisavsi erkao nyim je: ne potrebüjo ti zdravi vrácsa; nego ti beté'zni.

13. Idöcsi pa vesite sze, ka je eto: szmilenoszt scsém, i nejál-

dov. Ár szem nej prisao zvat te pravicsne: nego grésniko na pokôro.

III. 14. Teda szo prisli k nyemi vucseniczke Ivanakrsztitela govorécsi: zakâ sze mi, i Fari-zeuske doszta posztimo, vucseniczke tvoji sze pa ne posztijo?

15. I erkao nyim je Jezus: jeli sze morejo szinovje 'zenidve 'zalosztiti, dokecs je 'znyimi 'zenin? Prido pa dnévi, gda sze od nyih vzeme 'zenin: i teda sze bodo posztili.

16. Niscse pa ne mecse nôvo-ga szüknya záplato na sztári gvant: ár sze doli ftrgne táksa záplata od nyegovoga gvanta, i hûsa déra sze zgodí.

17. Niti ne vlévajo nôvo víno vu sztáro poszôdo: naci sce raszpráscsijo te sztáre poszôde, i víno sze vö vlijé i poszôde sze pogübíjo: nego nôvo víno vu nôvo poszôdo vlévajo, i obôje szde zdr'zí.

IV. 18. Gda bi pa on eta nyim gúcsao: ovo eden poglavník pridócsi molo ga je govorécsi: Csí moja je zdâ mrla; ali hodi polo'zi rokó tvojo na nyô, i zivêla bode.

19. I sztanovsi Jezus naszledüvao ga je, i vucseniczke nyegovi.

20. (I ovo edna 'zena v krvárom otôki bedócsa dvanájszet lét pridócsa odzajâ doteknola szejekrajinegvanta nyegovoga.

21. Ár je pravila v szebi: csi sze li doteknem gvanta nyegovoga, tak ozdrávim.

22. Jezus sze pa nazâ obrné, i vidócsi nyô erkao jí: vüpaj sze csí moja; Vera tvoja te je zvrácsila. I ozdrávilajeta 'zena od one vöre.)

23. I pridócsi Jezus vu hi'zo toga poglavnika, vido je 'zvegláre i lüdsztvo szmecseno.

24. Velí nyim: odsztópte; ár je nej mrla ta 'deklícska, nego szpí. I szmejáli szo sze 'z nyega.

25. Gda bi pa vö vr'zeno biló to lüdsztvo, notri idócsi prijao jo je za rokó; i gori je sztánola ta deklícska.

26. I vö je razisao té glász po vszoy onoj zemli.

V. 27. I idócsi odnut Jezus, naszledüvala szta ga dvá szlepca, kricsécsa i govorécsa: szmiluj sze nad nama szin Dávidov.

28. Gda bi pa sao vu hi'zo, prisztópila szta k nyemi tiva szlepca, i þrcsé nyima Jezus: jeli verjeta, kâ morem tô vcsi niti? velíta nyemi: kak pa Goszpodne verjeva.

29. Teda sze je dotekno ócsi nyidva govorécsi: pôleg váj vere bojdi vama.

30. I odrple szo sze nyima ocsi. I jákó nyima je zapovedao Jezus govorécsi: vidita, da niscse ne zvé.

31. Onedva pa vöidócsa, raz-

glászila szta ga po vszoy onoj zemli.

32. Gda bi pa onedva vö odís-la, ovo prineszli szo nyemi ednoga csloveka nêmoga vragometnoga.

33. I gda bi vö vrgao vragá, guesao je te nêmi. I csüdivalo sze je lüdsztvo govorécse: ka sze je nigdárnej tak csüdno delo szkázalo v Izraeli.

34. Farizenske szo pa pravili: vu vray'zem poglavníki mecse vö vragé.

35. I okóli hodécsi Jezus po vszê mészta; i vszê veszniczaj vucsécsi vu szpráviscsaj nyíhovi i predgajócsi Evangeliom Králevsztva, i vrácsó je vszáki beteg, i vszáko medlovnoszt med lüdsztvom.

VI. 36. Vidôcsi pa to lüdsztvo, szmilüvao sze je nad nyim. Ár szo razpüscseni, i razegnani bilí, líki ovezé, stere nêmaja pasztéra.

37. Teda velí vucseníkom szvojim: 'zétve je doszta, ali delavczov je malo.

38. Proszte zátó Goszpodna te 'zétve; naj posle vö delavcze vu 'zétvo szvoje.

X. TÁL.

I. Ti dvanájszet Apostolov iména, i csészť vu prvom predganyi 1—15. II. Vucseníkov na szvéti 'zivilénye 16—42.

I. 1. **I**k szebi prizvavsi ti dvanájszet vucseníkov szvoji, dáó nyim je oblászt nad

necsísztimi dühi; da bi je vö metali, i vrácsili vszáki beteg, i vszáko medlovnoszt.

2. Ti dvanájszet Apostolov iména szo pa eta: prvi je Simon, kí sze zové Peter, i András brat nyegov; Jakub szin Zebedeusov, ino János brat nyegov.

3. Filip, i Brtalan; Tomás i Mátaj publikánus; Jakub szin Alfeusov, i Lebbeus po iméni Thaddeus.

4. Simon Kananinszki i Judás Iskariotes, steri ga je i ódao.

5. Eti dvanájszet je poszlaó Jezus zapovedavsi nyim govorécsi: na pôt poganov neidite, i v meszto Samaritánusov neidite.

6. Nego bole idite k tim pogüblenim ovezám hi'ze Izrael-szke.

7. Idôcsi pa predgajte govorécsi: kâ sze je priblízalo Králevsztvo Nebeszko.

8. Nemocsne vrácsťe, gobave ocsiscsávajte mrtve zbüdjávajte, vragé zgányajte; zobsztom szte vzéli, zobszstom dájte.

9. Ne szprávlajte na ládanye zláta, niti srebra, niti meda, vu mosnyé vase.

10. Ni turbe na pôt szí ne vzemte, ni dvê szüknyi, niti obüteli, niti palicze; ár je vrêden delavecz hráne szvoje.

11. V sterokoli meszto pa, ali vész, bodete notri sli; szpitá-

vajte, sto je v nyê vrêden; i tam osztante, dokecs vö idete.

12. Idôcsi pa v hi'zo, poklonte sze ji.

13. I csi bode hi'za ona vrêdna, osztáne mér vás nad nyôv; csi pa nebode vrêdna, mer vas sze nazâ povrné na vász.

14. I kíkoli ne príme vász, niti ne poszljine recsí vase; vö idôcsi z hi'ze, ali z meszta onoga, doli sztepte prâh nôg vasi.

15. Zaisztino velím vam: le'zi bode Sodomszkoj i Gomorszkoj zemlinaszôdnyidén, liki meszti onomi.

II. 16. Ovo jasz vász posilam, liki ovczé na szrédo med vuké. Bojdite záto szpametni, liki kaese, i prôszti liki golôbje.

17. Varte sze pa od lüdi. Ár vász dájo vu szôdnicze i vu szpráviscsaj szvoji bodo vász bicsüivali.

18. I pred poglavníke escse i krále pelani bodete za mojo volo ná szvedôsztvo nyimino poganom.

19. Gda pa vász tá dájo: ne szkrbte sze, kakda, i ka bodte gúcsali. Ár sze vám dá vu onoj vöri: ka bodte gúcsali.

20. Árnebodete ví gúcsali: nego Düh Ocsé vasega bode gúcsao vu vami.

21. Dá pa brat brata na szmrt, i ocsa sziná; i prôti sztáno szinovje roditelom szvojim, i vmo-ríjo je.

H. W.

22. I bodete odüрни vszêm za mojega iména volo. Ki pa do koncza osztáne, té sze zvelicsa.

23. Gda bodo pa vász prega-njali vu meszti etom, bézte v drügo. Ár zaísztino velí vám: ne szkoncstate mészta Izrael-szka, dokecs príde Szin cslo-vecsi.

24. Nej je vucseník vise vucsi-tela, niti szluga vise goszpôda szvojeja.

25. Zadoszta je vucseníki: naj je, liki vucsitel nyegov: i szlu-ga, liki goszpôd nyegov. Csi szo goszpodára Beelzebula zvá-li; od koga bole dománye nye-gove?

26. Ne bojte sze záto nyíh. Ár je nika nej tak szkritoga, stero bi sze vö nej nazvésztilo: i szkrovnoga, stero bi sze vö ne zvedilo.

27. Ka vám velim vu kmiczi, tô ví pravte vu szvetloszti: i ka vu vühô csüjete; prêdgajte ná hí'znom pokríví.

28. I ne bojte sze od tiszti, steri morejo vmoriti têlo, düse pa nemorejo vmoriti; bojte sze pa bole toga, steri more i düso i têlo pogübiti vu ognyi peklén-szkom.

29. Nêli dvá vrábeza za eden 'zukavecz odávajo; i eden 'z nyih ne szpádne na zemlo brezi vôle Ocsé vasega?

30. Vasi pa i vlaszké na glávi szo vszi zracsunani.

31. Záto sze ne bojte; od vnôgi vrábczov szte dragsi ví.

32. Vszáki záto, sterikoli bode me vadlűvao pred lűdmi, vadlűvao bom ga i jasz pred Ocsom mojim, ki je vu Nebészaj.

33. Sterikoli pa zataji mené pred lűdmi, zatajim ga i jasz pred Ocsom mojim, ki je vu Nebészaj.

34. Ne stimajte, ka bi prisao mér dávat na zemlo; nej szem prisao mér dávat, nego mecs.

35. Ár szem prisao odlocsávat esloveka, tó je, sziná prôti ocsi szvojemi, i esér prôti materi szvojoj, i sneho prôti szvekrvi szvojoj.

36. Inepriátelje esloveka bodo ti dományi nyegovi.

37. Steri lűbi ocsó, ali mater, bole, liki mené; nejje mené vrêden; i steri lűbi sziná, ali esér, bole, liki mené; nê je mené vrêden.

38. I steri ne vzeme gori krí'za szvojega, i ne naszledűje me odzajaj; nê je mené vrêden.

39. Steri nájde dűso szvojo, zgűbíjo; i sterizgűbí dűso szvojo za mojo volo, nájde jo.

40. Steri vász gori vzeme, mené vzeme gori; i steri mené gori vzeme, té gori vzeme tisztoga, ki je mené poszlao.

41. Steri gori vzeme proroka vu iméni proroka, nájem proroka vzeme; i steri gori vzeme pravicsnoga vu iméni pravics-

noga, nájem pravicsnoga vzeme.

42. I sterikoli dá piti ednomi z eti máli li eden pehár mrzle vodé vu iméni vucseníka, záisztino velim vám: nezgűbi nájem szvojo.

XI. Tál.

I. Ivan krsztiteo k Krisztusi posle vucseníke szvoje 1—6. II. Kmsztus váli Ivana 7—15. III. Grajá 'Zidove ino sze nyim prti 16—24. IV. Hválo dáva Ocsi za te mále i vsze k szebi zové 25—30.

I. 1. **I**zgódilo sze je, gda bi Iszkonsao Jezus zapovedávati tim dvanájszet vucseníkom szvojim, sô je odnut vesit i predgat vu nyh mészta.

2. Ivan pa szlísavsi vu vôzi dela Krisztusova, poszlao je dvá z vucseníkov szvoji.

3. Erkao nyemi je: tí szi te pridôcsi, ali pa drűgoga mámo csakati?

4. I odgovorécsi Jezus, ercsé nyima: Idôcsa nazvêsztita Ivani, stera csűjeta i vídita.

5. Szlêpi preglédávajo, i plantavi hodijo, gobavczy sze ocsis-csávajo, i glűhi csűjejo, mrtvi sze obűdjávajo, i szíromákom sze Evangeliom nazviscsáva.

6. I blá'zeni, ki sze v meni ne szpácsi.

II. 7. Gda bi pa têva odísla; zácsaoje Jezus praviti tomi lűdsztvi od Ivana: ka szte vô sli glédát vu pűscsávo? Jeli trszt od vötra gibajôcsó.

8. Ali kaszte v'osli glédat? Jeli csloveka v mēhkomgvánti oblecsenoga? ovo, ki mēhko odetel noszijo, vu králevszki hi'zaj szo.

9. Ali kaszte v'osli glédat? Pro-roka? zaisztino velím vám i véksega od proroka.

10. Ár je té, od steroga je píszano; ovo, jasz poslem angela mojega pred líczom tvojim, steri pripraví pôt tvojo pred tehom.

11. Zaisztino velím vám: nêje pobüdjeni med narodjenimi od 'zén véksi od Ivana krsztitela. Kí je pa te náj ménsi v Králevsztvi Nebeszkom; véksi je od nyega.

12. Od dnévov pa Ivana krsztitela doszê dôb Králevsztvo Nebeszko szilo trpí; i ti szilni je vneszêjo.

13. Ár vszi proroczke i právda szo do Ivana prorokúvali.

14. I csi scsête gori vzéti: on je ov Eliás; kí je meo príditi.

15. Steri má vüha na poszlüsanye; naj poszlüsa.

III. 16. Komi pa priszpodobim národ ete? Priszpodobni je k deczi na pláczi szedécsoj, i kriescécsoj tivárisom szvojim.

17. I erkôcsoj: 'zvegláriliszmó vám, i nej szte plészali; dreszélne peszmi szmó vám szpêvali, i nej szte sze jôkali.

18. Ár je prisao Ivan krsztitel nej je jo, ni pio; i právijo: vragá má.

19. Prisao je Szin cslovecsi, jej

i pijé; i právijo: ovo, cslovik po'zirávecz, i vinopivecz, publikánusov i grêsnikov priátel. I szpravicsala sze je modrôszt od odrôk szvoji.

20. Teda je zácsao na ôcsi metati tisztim mésztam, v steri je náj vecs csüd nyegovi vcsinyeno; kâ szo sze nej povrnola.

21. Jaj tebi Korazim! jaj tebi Beth'zajda! Ár da bi v Tirusi i v Sidoni vcsinyene bilé témocsi, stere szo vu vami vcsinyene, dávno bi vu vrecsi i pepéli pokôro csiníli.

22. Ali velím vám: Tirusi i Sidoni le'zej bode na szôdnyi dén, kako vám.

23. I tí Kapernaum, kí szí do nebész zviseni, notri do pekla sze doli vr'zes. Ár, da bi v Sodomí vcsinyene bilé té mocsi, stere szo v tebi vcsinyene, osztánola bi do denésnyega dnéva.

24. Ali velím vám: kâ Sodomszkoj zemli le'zej bode na szôdnyi dén; kako tebi.

IV. 25. V tisztom vrêmeni odgovorécsi Jezus, ercsé: hválo tebi dájem, Ocsa, Goszpôd Nébe ino Zémle; ka szí szkrio eta pred môdrimi, ino szpametnimi, ino szí je nazvêszto tim málicskim.

26. Zaisztino, Ocsa; ár sze je tak dopadnolo tebi.

27. Vsza szo meni dána od Ocsé mojega; i niscse ne pozna Sziná, nego li Ocsa; niti Ocsó niscse ne pozna, nego li Szin,

i csi ga komi scsé Szin oznani.

28. Hodte kmeni vszi, ki sze trüdüte ino szte oklajeni, i jasz vám pocsinek dám.

29. Vzemte na szé járem moj, i vcsite sze od méne, kâ szem jasz krotki i ponizen z szrezá, i nájdete pocsinek düsam vasim.

30. Ár je járem moj hasznoviti, i bremen moje je lèhko.

XII. TÁL.

I. Vucseniczke vlati trgajo vu Szobotti 1—8. II. Szüho rokô zvrácsi 9—21. III. Nyegovo vragóv zgányane Farizeuske Beelzebuli pripisújo 22—37. IV. 'Zidovje známénye scséjo 38—45. V. Sto je Krisztusova rodbina? 46—50.

I. 1. **V**u onom vrémenijesao Jezus v Szobotto po szitváj; vucseniczke nyegovi szo pa lacsni bilí, i zácsali szo trgati vlatí i jeszti.

2. Farizeuske pa, gda bi je vidili, erkli szo nyemi: ovo, tvoji vucseniczke delajo; stero je nej szlobodno delati v szobotto.

3. On nyim je pa erkao: nejszte csteli; kaje csinio Dávid, gda je lacsen bio on, i kí szo 'z nyim bili?

4. Kakda je notri sao vu hi'zo Bo'zo, ino je te szvéti krüh jo, steroga je nej szlobodno bilô nyemijeszti, niti, kí szo 'z nyim bilí; nego szamim popom.

5. Ali nej szte csteli v právdi; kâ v szobottaj popevje v Czérkvi

szobotto presztôpíjo, i brezi grêha szo?

6. Velím pa vám: kâ je od czérkvi véksi eti.

7. Da bi pa znali, ka je tô: miloscsó scsém, i nej áldov; nebi oszôdili ete nekriviesne.

8. Ar je i Szobotte Goszpôd Szin cslovecsi.

II. 9. I odidôcsi odnut prisao je vu szprávisese nyihovo.

10. I ovo, bio je tam eden cslovek, ki je szüho rokô meo; i pítali szo ga govorécsi: jeli je szlobodno v Szobottaj vrácsiti? dabi ga mogli tô'ziti.

11. On nyim je pa erkao: sto bode z vász táksi Cslovek, kí bi meo edno ovczo, i csi bi szpádnola v Szobotto vu jamo, jeli jo ne popádne, i ne potégne jo vö preczi v Szobotto?

12. Z kelikim je pa dragsi cslovek od ovczé! szlobodno je záto v Szobottáj dobro csiniti.

13. Teda velí tomi csloveki: vtégni rokô tvojo. I vtégno jo je: i nazáj je grátala zdrava, liki ta drüga.

14. Farizeuske szo pa tanács meli prôti nyemi vöidôcsi; kakda bi ga pogübili.

15. Jezus pa zpoznavsi odísao je odnut; i naszledüvalo ga je vnogo lüdsztva, i zvrácsó je je vsze.

16. I preprêto sze je nyim; naj ga vö ne vjávijo.

17. Da bi sze szpunilo, ka je

povódano po E'zaiási proroki govorécsem:

18. Ovo szluga moj, steroga szem jasz odébrao, te lübleni moj; v sterom sze je dopadnolo düsi mojoj. Polo'zim na nyega Düh moj, i szôdbo bode poganom nazveszcsávao.

19. Nebode 'sze nyevkao, niti krícsao, ni niscse nebode csüo na viliczaj glász nyegov.

20. Trsztnalomeno ne potere, i predívo kadécse ne vgaszi, dokecs vö ne zpela szôdbo na obládanye.

21. I vu nyegovom Iméni poganye sze vüpali bodo.

III. 22. Teda je pripelan nyemi eden vragometen szlêpi, i nêmi, i zvrácso ga je tak; da je te szlêpi, i nêmi, i gucsao i vido.

23. Isztrsznolosze je vsze lüdsztvo i pravilo: nej je ete szin Davidov?

24. Farizeuske pa szlisavsi szo erkli: ete ne mecse vö vragé, nego po Beelzeculí poglavníki vragöv.

25. Szajôcsi pa Jezus mízli nyihove ercsé nyim: Vszákse Králevsztvo, stero je prôti szebi razdeljeno, sze opüsztí; i vszákó meszto ali hi'za razdeljena prôti szebi, ne osztáne.

26. I csi satan satana vö mecse, prôti szebi je razdeljen; kakda bode taksztalôkrálevsztvonyegovó?

27. I csi jasz po Beelzebuli me-

csem vö vragé, szinovje vasi pokom je bodo metali? záto oni bodo vasi szodezi.

28. Csi pa jasz po Bo'zem Dühi mecsem vö vragé, tak sze je priblízalo k vám Králevsztvo Bo'ze.

29. Ali kakda more sto notri idti vu hi'zo toga mocsnoga, i poszôdo nyegovo vneszti: csi prvle ne zvé'ze toga mocsnoga, i teda hi'zo nyegovo razbíje?

30. Steri je nej z menom, prôti meni je; i steri ne szprávla z menom, raszipáva.

31. Zato velím vám: vszáki grêh i preklínyanye sze odpüsztí lüdém; ali prôti sz. Dühi preklínyanye sze ne odpüsztí lüdém.

32. I sterikoli ercsé hüdo récs prôti Színi cslovecsemi, odpüsztí sze nyemi; steri pa ercsé prôti szvétomi Dühi; ne odpiszti sze nyemi, ni na etom szvétí, niti vu prisesztnom.

33. Ali szádite drêvo dobro, i szád nyegov dober; ali szádite drêvo lagoje, i szád nyegov lagoji; ár sze z száda drêvo szpozna.

34. Zle'zenyé vipere; kakda morete dobra gucsati, hüdi podôcsi? Ár z obilnoszti Szrezá gucsíjo vüszta.

35. Dober cslovek z dobroga kincsa Szrezá szvojega dobra prinása naprê; i hüdi cslovek z hüdoga szrezá hüda prinása.

36. Velím pa vám; kâ od vszâkse márne rêcsi, sterokoli lûdjé bodo gucsali, racsun dâjo od nyé na szôdnyi dén.

37. Ár z rêcsi tvoji sze szpravicasas, i z rêcsi tvoji bodes szodjen.

IV. 38. Teda szo odgôvorili nisteri z pizâcsov i Farizeusov erkôcsi: vucsitel, scsémo od tébe znaménye vidite.

39. On pa odgovorécsi ercsé: ete hüdi i kurvêski národ znaménye proszi; i znaménye sze nyemi ne dá, nego znaménye Jonás proroka,

40. Ár, liki je bio Jonás v 'zalôezi czet ribe trí dní i trí nôcsi, tak bode Szin cslovecsi v szrczi zemlé trí dní i trí nôcsi.

41. Mo'zjé Ninivinszki szegori obüdíjo na szôdbo prôti etomi národi, i szkvarjüvali ga bodo. Ár szo sze oni szpokôrili na prêdganye Jonása; i ovo, vecs je eti, liki Jonás.

42. Kralicza jüga sze gori obüdi na szôdnyi dén z etim národom, i szkvarjüvala ga bode. Ár je ona prisla z krajôv zemlé poszlusat modrôszt Salamonovo; i ovo, vecs je eti, kak Salamon.

43. Gda pa te necsízti düh vöide z csloveka, okôli hodi po szühi mészta, íscse pocsinek, i ne nájde ga.

44. Teda velí: povrném sze vu hi'zo mojo, odkud szem vö zí-

sao. I pridôcs nájde jo szpráznyeno, pometeno i osznâ'zeno.

45. Teda ide, i vzeme zszebom szedem drügi dühôv hüsi od szébe, i notri idôcsi prebívajo tam; i ta szlédnya csloveka tisztoga szo hüsa od prvi. Tak bode i etomi hüdomi národi.

V. 46. Gda bi pa escse on gucsao lüdsztvi: ovo, mati, i bratje nyegovi posztanoli szo vöné, iszkajôcsi priliko, da bi 'z nyim mogli gucsati.

47. Erkao nyemi je pa niki: ovo, mati tvoja, i bratje tvoji vöné sztojíjo, iszkajôcsi ztebom gucsati.

48. On pa odgovorécsi je erkao tomi szebi erkôcseni: sto je mati moja? i steri szo moji bratje?

49. I vö vtégnovsi rokô szvojo na vucseníke szvoje, erkao je: ovo, mati moja, i bratje moji.

50. Ár; kíkoli csiní volo Ocsé mojega, kí je vu Nebészaj, té je moj brat, i szesztra, i mati.

XIII. TÁL.

I. Od szedmére szpodobnoszti: Od szemena vcsetvéro zemló 1—23. Od kókola med pseniczo 24—30. Od horesicsnoga zrna 31—32. Od kvaszá med melo 33—36. Od szkritoga kintsá 37—44. Od d'zünd'za. Od vrse 47—52. II. Názarenci ga zavr'zejo 53—58.

I. 1. **V**u onom dnévi pa, vöidôcsi Jezus z hi'ze, szeo szi je pôleg mórja.

2. I szpravilo sze je k nyemi

lüdsztva vnogo tak, da je mogao v ládjo idti i tam szedeti; a lüdsztvo je pa vsze sztalô na brégi.

3. I gucsao nyim je vnôga vu prílikaj, erkôcsi: ovo vö je sao eden szejács szêjat szemem.

4. I gda bi on szêjao, nistero je szpadnolo pôleg pôti, i prisle szo fticze ino szo je pozobale.

5. Drügo je pa szpadnolo na pecsino, gde je nej melo doszta zemlé; i preczi je zíslo zátó, kâ je nej melo globôke zemlé.

6. Gda bi pa szuncze gori prislo, vö je zgorelo; i da je nej melo korenyá, poszêhnolo je.

7. Nistero je pa szpadnolo med trnye; i gori je zraszlo trnye, i zadávilo je je.

8. Nistero je pa szpadnolo vu dobro zemlo; i prineszlo jeszád nistero sztô, nistero pa sészdeszét, nistero pa trészeti krát teliko.

9. Steri má vüha na poszlüsa-nye; naj poszlüsa.

10. Iprisztôpivsi vucsenícze, erkli szo nyemi: zakaj nyim gucsís v prílikaj?

11. On pa odgovorécsi erkao nyim je: zátó, kâ je vám dáno znati szkrovnosztí Králevsztva Nebeszkgoga; nyim je pa nej dáno.

12. Ár, steri má, dá sze nyemi i obiljávaó bode; steri pa nema, i ka má, od nyega sze vzeme.

13. Zátó vu prílikaj nyim gucsím; da vidôcsi ne vídijo, i poszlüsajôcsi ne szlísijo, niti ne razmijo.

14. Iszpuni sze nad nyimi prorosztvo E'zaiása, stero právi: zszlísanyem szlísali bodete, i ne bodte razmeli; i vidôcsi vidili bodete, i ne bodte znali.

15. Ár sze je potúcsilo szrezé lüdsztva etoga; i z vühami szo 'zmetno csüli, i ocsi szvoje szo záprli; naj gda ne vídijo z ocsímí, i z vühami ne csüjejo, i z szrezom ne razmijo, i povrnéjo sze, i zvrácsím je.

16. Vase ocsi szo pa blá'zene, kâ vídijo; i vüha vasa, kâ csüjo.

17. Ár zaisztino velím vám: kâ szo vnôgi proroczke, ino pravicsni 'zeleli viditi, ona, stera vi vídite, i nej szo vidili; i csüti, stera vi csüjete, i nej szo csüli.

18. Ví zátó poszlüsajte to príliko od szejácsa.

19. Vszáki, ki csüje rêcs králevsztva, i ne razmí jo, príde te hüdi i ftrgne to poszejano rêcs v szrezé nyegovo; tó je, koteró je pôleg pôti szejiano.

20. Stero je pa na pecsino szêjano; tó je té, ki rêcs csüje, i preczi jo z radosztyom gori vzeme.

21. Nema pa korenyá v szebi; nego do casza je. Csi sze pa pripeti sztizskávanye, ali pre-

gányanye za volo rêcsi: preczi sze szpácsi.

22. Stero je pa v trnye szêjano; tô je té, steri rêcs esúje, i szkrb etoga szvéta, i vkane-nyé bogásztva zadaví to rêcs, i brezi száda osztáne.

23. Stero je pa v dobro zemlo szêjano; tô je té, ki rêcs szlísi i razmê; kí záto szád prinása, i csiní nisteri sztô, nisteri pa sésztdezét, nisteri pa trészeti krát teliko.

24. Drügo prlíko je pred nyé djáo erkôcsi: priszpodobno je Králevsztvo Nebeszko csloveki szêjajôcsemi dobro szemen vu nyivo szvojo.

25. Gda bi pa lüdjé szpáli, prisao je nyegov nepriátel, i poszêjao je kôkol med pseniczo, i odísao je.

26. Gda je pa gori zrászla tráva, i szád je prineszla; teda sze je szkázao i kôkol.

27. Prisztôpivsi pa szlugi toga goszpodára, erkli szo nyemi: goszpodne, jeli szí nej dobro szemen poszêjao v tvojo nyivo; odkud je pa kôkol?

28. On nyim je pa erkao: nepriátel cslovek je tô vcsíno. Ti szlugi szo pa erkli nyemi: scsés záto, da idôcsi ga vö szplevémo?

29. On je pa erkao: nej, naj kak, pobérájôcsi kôkol, ne sztrgate vö navküp 'z nyim i pseniczo.

30. Nihájte, naj vküp raszté obôje do 'zétve; i vu vrémeni 'zétve povém 'znyeczom: poberte prvo kôkol, i zvézte ga vu sznobje na 'zganyé; pseniczo pa vküp szpravte vu moj skegen.

31. Drügo prlíko je dáo pred nyé govorécsi: priszpodobno je Králevsztvo Nebeszko k zrni horsicsnomi, steroje vzéo oden cslovek i poszêjao je vu nyivo szvojo.

32. Stero, isztina, je náj ménse med vszêmszeményem; gda pa gori zraszté, vékse je od kaksté zelenyá; i bode tak veliko drêvo, da pridôcse fticze Nebeszke szí gnêzda naprávlajo na vékaj nyegovi.

33. Drügo prlíko je nyim gucsó: priszpodobno je Králevsztvo Nebeszko k Kvászi, stero ga vzela 'zena ino ga je zmêszila vu trí mericze mele, dokecs sze je czilô szkvászila.

34. Eta je vsza gucsao Jezus vu prlíkajlüdsztvi; i brezi prílik je nyim nikaj nej gucsao.

35. Da bi sze szpunilo, ka je povédano po proroki govorécsem: odprém vu prlíkaj vüsztá moja, vö povém szkrita od zacsétka Szvéta.

36. Teda, nihávsi to lüdsztvo, sô je vu hi'zo Jezus; i prisztôpili szo k nyemi vucseníczke nyegovi govorécsi: prelo'zinám to prlíko od kôkola nyive?

37. Odgovorécsi pa erkao nyim je: ki to dobro szemen szêja, je Szin cslovecsi.

38. Nyiva je pa ete szvét; to dobro szemen szo pa ti szinovje Králevsztva; kôkol szo pa szinovje toga hüdoga.

39. Nepriátel pa, steri je eta szêjao, je vrág; 'zétva je pa szkoncpanye szvétá; 'znyeczi szo pa angelje.

40. Liki sze pa szpoberé te kôkol i z ognynom sze ze'zgé; tak bode vu szkoncávanyi etoga szvétá.

41. Posle Szin cslovecsi angele szvoje i szpoberéjo sz Králevsztva nyegovoga vsze szpáke; i one, ki csiníjo nepravdenoszt.

42. I vr'zejo je v pécs ognyno; tam bode jôkanye, i zobno skrípanye.

43. Teda sze ti pravicsni szvétili bodo, liki szuncze v Králevsztvi Ocsé szvojega. Steri má vüha na poszlúsanye, naj poszlüsa.

44. Páje priszpodobno Králevsztvo Nebeszko k kincsi szkritomi vu nyivi; steroga geto ga je eden cslovek najso, szkrio ga je, i od radoszti nyega je odísao; i vsza, ka je meo, ôdao je, i küpo je nyivo ono.

45. Páje priszpodobno Králevsztvo Nebeszko k csloveki tr'zci, ísešejôcsemi dobri d'zúnd'z.

46. Steri, gda bi najsao eden

drági d'zúnd'z, odídocs ôdao je vsza, ka je méo, i küpo ga je.

47. Páje priszpodobno Králevsztvo Nebeszko k vrsi vr'zenoj vu môrje i zevszakoga ploda ribe vküp szrávlajôcsoj.

48. Stera, gda sze je napunila, vò jo potégnoysi ribicske na brêg, i szedécsi ta dobra szo vò szpôbrali vu poszôdo, ta hüda szo pa vò zmetali.

49. Tak bode vu szkoncpanyi etoga szvétá: vò bodo sli angelje, i odlôcsijo te hüde na szrédi med pravicsnimi.

50. Ino je vr'zejo vu pécs ognyno; tam bode jôkanye, i zobno skrípanye.

51. Velí nyim Jezus: razmeli szte eta vsza? ercséjo nyemi: zaisztino, Goszpodne, razmeli szmo.

52. On nyim je pa erkao: záto je vszáki pizác's, vucsen na Králevsztvo Nebeszko, priszpodoben k csloveki goszpodári, steri vò mecse z kincsa szvojega nôva ino sztára.

II. 55. I prigôdilo sze je, gda bi szkoncSao Jezus prilike ete, odísao je odnut.

54. I pridôcsi vu domovino szvojo, vsio je je vu szpráviscsaj nyihovi, tak, da szo sze csüdüvali i pravili: odkud je etomi eta modrôszt, i ta môcs?

55. Nej je ete szin toga tessácsa? ne zové sze mati nyegova Mária i bratje nyegovi Ja-

kub ino Jo'zes, i Simon i Júdas?

56. I szesztre nyegove nêli szo vsze pri nász? Odkud szo záto etomi eta vsza?

57. I szpácsili szo sze v nyem, Jezus nyim je pa erkao: nej je prorok brezi postenyá, nego vu domovini szvojoj, i vu hi'zi szvojoj.

58. I nej je csinio tam doszta csüd, za volo neversozti nyihove.

XIV. Tál.

I. Ivani krsztiteli sze gláva vzeme 1—12.

II. Sz petimi lèbmi sze vecs 5000 lüdsztva nahráni 13—22. III. Peter sz Krisztusom po mórji hodi 23—33. IV. Vdr'zeli Genezareth doszta beté'zni zvrácsi 34—36.

I. 1. **V**u onom vrêmeni csüo je Herodes Strták glász od Jezusa.

2. I erkao je szlü'zbenikom szvojim: té je Ivan krisztitel; on je sztano od mrtvi; i záto ete môcsi delajo v nyem.

3. Ár je Herodes vlôvo Ivana, zvézao ga je i djáo ga je v temniczo za volo Herodiásojze 'zené Filipove brata szvojega.

4. Ar nyemi je Ivan pravo: nej je szlobodno tebi nyô meti.

5. I steo ga je vmoriti; ali bo jao sze je lüdsztva; ár ga je, liki proroka, melo.

6. Szprevájajôcsi pa szvojega narodjenyá dén Herodes, plé szalaje csí Herodiásova naszrêdi; i dopádnola sze je Herodesi.

Záto ji je sz priszegom obe-

csao dati, kakoli ga bode pro szila.

8. Ona pa naprê navcsena od materé szvoje, erkla je: dáj mi eti vu szkledi glavô Ivana krsztitela.

9. I razdrészelo sze je král; ali za volo priszége i vküp szedécsi zapovedao je dati.

10. I poszlae je ednoga, kí je vzéo glavô Ivana v temniczi.

11. I prinesena je gláva nyegova vu szkledi, idána je toj devojki, i neszla jo je materi szvojoj.

12. I pridôcsi vucseniczkenyegovi, vzéli szo têlo nyegovo, i pokopali szo je, i idôcsi nazvêsztili szo Jezusi.

II. 13. Stero gda bi Jezus szlísao, povrno sze je od tisztecz vu ladjí v püsztó meszto szám. I szlísavsi lüdsztvo, naszledüvalo ga je peski z mészto.

14. I vöidôcsi Jezus, vido je vnogo národa, i szmilüvao sze je nad nyim, i zvrácsó je beté'zníke nyihove.

15. Gdabipa vecsér grátao; priszto píli szo k nyemi vucseniczke nyegovi govorécsi: püsztó je eto meszto, i vóra je 'ze prisla; odpüsztí to lüdsztvo, naj idôcsi vu vesznicze, szí küpíjo hráno.

16. Jezus nyim je pa erkao: nej je nyim potrêbno idti; dájte nyim ví jeszti.

17. Oni szo nyemi pa veleli: nemamo eti vecs, negopét lèbov krüha i dvé ribiczi.

18. On je pa erkao: prineszte mi je eszi.

19. I zapovedao je lüdsztvo doli szészti na trávo; i vzévsí ti pét lébov krüha i dvê ribiczi zgliednovsi sze v nébo hválo je dáó, i vlomivsi dáó je vucseníkom te krüh; vucseníczke szo ga pa dáli lüdsztvi.

20. I jeli szo vszi i naszitili szo sze; i pôbrali szo zosztanyenoga drobtinya dvanájszet kosárov puni.

21. Ki szo pa jeli mo'zjé; bíló ji je okoli pét jezero brezi'zén i otrók.

22. I preczi je primárjao Jezus vucsenike szvoje idti vládjo, i pred nyim idti nadrúgo sztrán, dokecs bi odpüsztó lüdsztvo.

III. 23. I odpüsztivsi lüdsztvo, gori je sao na goró szám molit. Gda bi pa vecsér pôsztao, szám je bio tam.

24. Ládja je pa 'ze na szrédi môrja bíla, i premetávala sze je od válov. Ár je próti nyê bio vöter.

25. Ob strtoj sztrá'zi pa te nôcsi prisao je k nyim Jezus hodécsi po môrji.

26. I vidócsi ga vucseníczke po môrji hodécsega, presztrasili szo sze govorécsi: ká je szküsnyava; i od sztráha szo krícsali.

27. Preczi nyim je pa gucsao Jezus govorécsi: vüpajte sze; jasz szem, ne bojte sze.

28. Odgovorécsi pa nyemi Peter erkao je: Goszpodne, csi szi ti, zapovej, naj jasz k tebi idem po vodáj.

29. On je pa erkao: poj. I vöidócsi z ládje Peter, hodo je po vodáj idócsi k Jezusi.

30. Vidócsi pa vöter mocsni, zbojao sze je, i zácsao sze vtáplati. Krícsao je záto govorécsi: Goszpodne, zdr'zi me.

31. Preczi pa Jezus vö vtégnovsi rokó príjao, ga je, i erkao nyemi je: maloverecz, zaka szi dvojio?

32. I idócsa vu ládjo ftisao je vöter.

33. Ovi pa vu ládji bodócsi pridócs molili szo ga govorécsi: zaisztino Bo'zi Szin szi.

IV. 34. I pelavsi sze prisli szo v zemlo Genezáret.

35. I gda bi ga poznali tisztoغامeszta mo'zjé, poszlali szo vu czélo ono krajíno, i prineszli szo k nyemi vsze beté'zne, ki szo sze hüdü meli.

36. I proszili szo ga, da bi sze li szamo doteknolo kraja gvanta nyegovoga; i kelikokoli sze ji je doteknolo, ozdrávljeni szo.

XV. TÁL.

I. Vucsenike próti mujvanyi zagovárja 1—20. II. Od Kananinszke 'zené 21—28. III. Vnógi sze zvrácsíjo i naszitíjo 29—39.

I. 1. **T**eda szo prisztópili k Jezusi Jerusálemszki píszácske i Farizeuske govorécsi:

2. Zaka vucseniczke tvoji presztáplajo nasztávlenya ti Sztarisov? Ár szi ne mujvajo roké szvoje; gda krüh jejo.

3. On pa odgovorécsi erkao nyim je: zakaj i vi presztáplate zapovedi Bo'ze za volo vasega nasztávlenya?

4. Ár je Bôg zapovedao erkôcsi: postüj ocsó tvojega i mater tvojo, ino: ki hüdôgucsí Ocsi, ali materi, z szmrtjom sze naj zkoncsa.

5. Ví pa právite: sterikoli ercséocsi, ali materi; sterikoli dár je od méne, hászni tebi; té je 'ze szpuno stéto zapoved, csi sze gli nígdár nepostüje ocsé szvojeja i materé szvoje.

6. I zavrgli szte zapoved Bo'zo za volo nasztávlenyá vasega.

7. Szkazlívezi, dobro je prokükvao od vász E'zaiás govorécsi:

8. Eto lüdsztvo szé k meni pribli'záva z vüszdami szvojmí, i z lampami me cseszti; ali szrczé nyihovo je dalecs od méne.

9. Ali zamán me csesztíjo, da vsijó tákse návuke, ki szo zapôvedi lüdi.

10. I prízvájôcsi lüdsztvo erkao nyim je: szlísajte i razmête.

11. Nê to notri idôcse vu vüszta, oszkruni csloveka; nego to vö idôcse z vüszt, ono oszkruni csloveka.

12. Teda prisztôpivsi vucse-

nícze nyegovi erkli szo nyem: znás, ká szo sze Farizeuske, szlisavsi tô rêcs, szpácsili?

13. On pa odgovorécsi erkao je: vszákse vszajenyé, stero je nej vszádo Ocsa moj nebeszki, vö sze sztrêbi.

14. Nihájte je: szlêpi voji szo ti szlêpi. Szlêpi pa szlêpoga csi bode vodo; obá v jamo szpád-neta.

15. Odgovorécsi pa Peter erkao nyemi je: razlo'zi nám eto prlíko.

16. Jezus je pa erkao: escse szte i ví brezi rázuma?

17. Ne razmite, ká vsze, notri idôcse vu vüszta, v csrevô ide, i vu ocsisacsávniczó sze vö vr'ze?

18. Stera pa vö ido z vüszt, z szrczá zhájajo, i ona oszkrunijo csloveka.

19. Ár z szrczá zhájajo hüda mi'slênya, lüdomorsztvo, práznosztí, kurvêstvo, tatíja, krívó szvedôsztvó, preklínyanye.

20. Eta szo tá, stera oszkrunijo csloveka; ali z nemujvani-mi rokami jeszti, ne oszkruni csloveka.

II. 21. I vö idôcsi odnut Jezus, nazáj je sô na krajíno Tirusa i Sidona.

22. I ovo edna 'zena Kananinszka od krajín tisztí vö idôcsa, je krícsala nyemi govorécsa: szmilűj sze nad menom, Goszpodne, Szin Dávidov, csí moja sze hüdô mantrá od vrága!

23. On ji je pa nej odgôvoro ni edno rêcs. I prisztôpivsi vucseníczke nyegovi, proszili szoga, govorécsi: odpüsztí jo, ár kricsí za nami.

24. On je pa odgovorécsi erkao: nej szem poszlan; nego k pogüblénim ovczám hi'ze Izraelszke.

25. Ona pa pridôcsa proszila ga je, erkôcsa: Goszpodne, pomozí mi.

26. On pa odgovorécsi, erkao je: nej je dobro vzéti krüh deczé i scsenczom vr'zti.

27. Ona je pa erkla: tak je Goszpodne; ár i scsenczi jejo z drobtinya, stero káple z sztola nyihovi goszpodárov.

28. Teda odgovorécsi Jezus erkao je nyê: o 'zena! velika je tvoja vöra; bojdi ti kak scsés. I ozdrávila je csí nyé od tiszte vöre.

III. 29. I odidôcsi Jezus od tisztecz prisao je k môrji Galileánszkomi; i gori idôcsi nago rô, doli je szeo tam.

30. I prislo je k nyemi lüdsztva vnogo majôcsi szebom plantave, szlêpe, nême, rône, i vnôge drüge; i polo'zili szo je k nogám Jezusovim, i zvrácso je je.

31. Tak, da szo sze lüdjé csüdivali vidôcsi nême gucsécse, rône zdrave, plantave hodécse i szlêpe vidôcse; i dícsili szo Bogá Izraelszkoga.

32. Jezus je pa vküp zézvaó

vucseníke szvoje i erkao je: z szrczá mi je milo to lüdsztvo; ár szo 'ze trí dní pri meni, i nemajo kâ jeszti; i na tescse je pa odpüsztiti nescsem; da kak na pôti ne pomenkájo.

33. I ercséjo nyemi vucseníczke nyegovi: gde bi mí vzéli teliko krüha vu pücsávi; kâ bi teliko lüdsztva naszitili?

34. I ercsé nyim Jezus: keliko lêbov krüha máte? oni pa ercséjo: szedem i edno malo ríbicz.

35. I zapovedao je lüdsztvi doli szészti na zemlo.

36. I vzéo je ti szedem lêbov krüha i ribicze blagoszlovivsi vlomo je, i dáo je je vucseníkom szvojim: vucseníczke pa lüdsztvi.

37. I jeli szo vszi i naszicseni szo; i nábrali szo, ka je gori osztanolo zlámánya drobtinya szedem kosárov puni.

38. Bilô ji je pa, kí szo jeli, stiri jezero mo'zöv brezi 'zén i otrók.

39. I odpüsztivsi to lüdsztvo, sztôpo je vu ládjo, i prisao je vu krajíne Magdale.

XVI. TÁL.

I. Farizeuske i Szadduceuske znaménye proszijo z nébe 1—4. II. Od nyihovoja kvaszá sze varmo 5—12. III. Apostolov po Petri od Krisztusa szvedôsztvo 13—20. IV. Od Krisztusa i nyegovi verni kri'za 21—28.

I. 1. I prisztôpili szo Farizeuske i Szadduceuske szküsávajôcsi proszili szo ga

kâ bi nyim znamênye z nebész pokázao.

2. On pa odgovorécsi erkao nyim je: gda vecsér gratüje, tak právite: dobro vrêmen bode; ár je 'zerjáva néba.

3. I rano: dnesz zápis bode; ár sze 'zerjaví 'zalosztna néba. Szkazlívczi, obráz nébe znáte razlocsávati, znaménypa pa vrêmena nemorete?

4. Ete hüdi i kurvêski národ znamênye proszi, i znamênye sze nyemi ne dá, nego znamênye Jonása proroka. I niháo je je, i odísao je.

II. 5. I gda bi prisli vucseníczeke nyegovi prék mórja, pozábili szo szebom krüha vzéti.

6. Jezus nyim je pa erkao: glédajte i varte sze od kvaszá Farizeuskoga i Szadduceuskoga.

7. Oni szo sze pa stükali med szebom govorécsi: kâ szmo krüha nej vzeli.

8. Gda bi pa Jezus zvedo, erkao nyimje: kasze stükate med szebom, maloverczi, kâ szte krüha nej vzéli.

9. Jeli escse ne razmite, niti sze ne szpomenéte z ti pét lêbov krüha, z kim sze je pét jezzero naszitflo; i keliko kosárov szte nábrali?

10. Nitiz ti szedem lêbov krüha med stiri jezero razdeljeno; i keliko szte kosárov nábrali?

11. Kakda ne razmite: kâ szem

vám nej pravo od krüha; gda szem sze vám varvati velo od kvaszá Farizeusov i Szadduceusov?

12. Teda szo razmeli, kâ je nej pravo varvati sze od kvaszá toga krüha; nego od návuka Farizeusov i Szadduceusov.

III. 13. Pridôcsi pa Jezus vu krajíno Cezáree Filippa, pítao je vucseníke szvoje erkôcsi: koga mené pravijo lüdjé bidti sziná cslovecsega?

14. Oni szo pa erkli: nisteri Ivana krsztitela; nisteri pa Eliása; drügi pa Jeremiása, ali ednoga z prorokôv.

15. Velí nyim: vi pa koga me právite bidti?

16. Odgovorécsi pa Simon Peter erkao je: ti szi Krisztus Szin toga 'zívoga Bogá.

17. I odgovorécsi Jezus erkao nyemi je: blá'zeni szi Simon szin Jonasa; ár je têlo i krv nej oznánila tô tebi, nego Ocsa moj, kí je vu nebészaj.

18. I jasz tüdi pravim tebi: kâ szi ti Peter, i na eto pecsíno bom czimprao czérkev mojo, i vráta peklénszka jo ne premorejo.

19. I dâm tebi klüce Králevsztva Nebeszkoga: i kakoli zvé'zes na zemli, zvézano bode vu nebészaj; i, kakoli odvé'zes ná zemli, odvézano bode vu nebészaj.

20. Teda je prepovedao vucse-

nřkom szvojim: ka bi nikomi ne povedali; kâ je on Jezus, te Krisztus.

IV. 21. Od tisztoga maõ je zácsao Jezus oznanüvati vucsenřkom szvojim: kâ nyemi je potrebnõ idti v Jerusálem, idoszta trpeti od sztarisi, i vládnikov popovszki i pizšácsov i vmoriti sze, i na trétyi. dén gori sztánoti.

22. I k szebi ga je vzéo Peter, i zácsao ga je kárati erkõcsi: szmiluj sze nad tebm, Goszpodne; ne zgõdi sze ti eto.

23. On sze pa obrné i erkao je Petri: odídi za mé satan, k szpáki szi mi. Ár nerazmisztera szo Bo'za, nego stera szo cslovecsa.

24. Teda je Jezus erkao vucsenřkom szvojim: csi sto scsé za menom pojti; té naj szám szebé zataji, i vzeme gori kri'z szvoj i naszledüje mené.

25. Ár, steri scsé düso szvojo zdr'zati, zgübí jo; steri pa zgübí düso szvojo za mojo volo, nájde jo.

26. Ár ka haszni csloveki, csi eteczélszvět dobi, düsi pa szvoj-joj skédi? Ali ka dá cslovik na odreisanye za düso szvojo?

27. Ár Šzin cslovecsi príde vu diki Ocsé szvojega z Angelmi szvojimi; i teda plácsa ednomi vszákomi pôlegdela nyegovoga.

28. Zaisztino velim vám: jeszo nisteri eti sztojécsi, steri ne ko-

stajo szmrți, dokecs ne bodo vidili Šziná cslovecsoga pridõcsoga vu králevsztvi szvojem.

XVII. TÁL.

I. Od Kriszt. licza preobrnyá 1—13.

II. Te mészecni sze zvrácsi 14—21. III. Krisztus szvojo szmrt nazviscsáva 22. 23.

IV. Dácso dava 24—27.

I. 1. **I** po sésztom dnévi vzéo je Jezus Petri i Jakuba i Jánosa brata nyegovoga; i gori je je pelao na edno viziko gorõ zõszeb.

2. I preméno sze je pred nyimi: i szvêto sze je obráz nyegov, liki szuncze; gvantpa nyegov je bêli grátáo, liki szvetloszt.

3. I ovo szkázala szta sze nyim Mõses, i Eliás 'z nyim gucsécsa.

4. Odgovorécsi pa Peter erkao je Jezusi: Goszpodne, dobro je nám eti bidti; csi scsés, naprávimo eti tri satore, tebi ednoga, i Mõsesi ednoga, i ednoga Eliási.

5. Gda je pa esese gucsao: ovo eden szvetli oblák obszencáo je nyé; i ovo glász z obláka erkõcsi: ete je moj lübléni Šzin, v sterom sze mi je dobro dopadnolo; nyega poszlušajte.

6. Stero da bi csüli vucsenřczke, szpadnoli szo na obráz szvoj, i zbojali szo sze jáko.

7. I prisztõpivsi Jezus dotekno sze ji je ino erkao: sztante gori, i ne bojte sze.

8. Prizdignovsi pa ocsí szvoje, nikoga szo nej vidili, nego Jezusa szamo.

9. I doli idôcsi oni z goré zapovedao nyim je Jezus erkôcsi: nikomi ne povéte tô vidénye, dokecs Szin cslovecsi od mrtvi govi ne sztáne.

10. I pitali szo ga vucseníczke nyegovi erkôcsi: ka pa pizsácseke právjio; kâ je potrebno Eliási prvle pridti?

11. Jezus pa odgovorécsi erkao nyim je: Eliás isztina pride prvo, i vsza nazáj szprávi.

12. Velim pa vám: kâ je Eliás 'ze prisao, i nej szo ga poznali; nego szo nyemi vcsinili, ka szo steli. Tak i Szin cslovecsi bode trpo od nyih.

13. Teda szo razmeli vucseníczke: kâ nyim je od Ivana krsztitela gucsao.

II. 14. I pridôcsi k lüdsztvi prisztôpo je k nyemi cslovek niki pokleknovsi pred nyim.

15. Erkôcsi: Goszpodne, szmiluj sze nad mojim szinom, ár je mészecsni, i hüdô trpí. Ár dosztakrát szpádne v ogen, dosztakrát vu vodô.

16. I prineszo szem ga vucseníkom tvojim, i nej szo ga mogli zvrácsiti.

17. Odgovorécsi pa Jezus erkao je: oh národ neveren i preobrnjeni! kak dugo bodem z vami? kak dugo bom vász trpo? Prineszte ga meni eszi.

18. I poprêto sze je Jezus, i vö je sao od nyega te vrág; i ozdravlen je te poibícs od tiszte vöre.

19. Teda prisztôpivsi vucseníczke k Jezusi z ôszeb, erkli szo: zakaj szmo ga mí nej mogli vö vr'zti?

20. Jezus nyim je pa erkao: za volo nevernoszti vase. Ár zaisztino velim vám: csi bodete meli vero, liki horcsicsno zrno, i ercséte etoj gori: tá prêk idi odnut, i prêk bode sla; i nikaj nebode vám nemogôcse.

21. Eto pokolénye nêde vö; nego po molítvaj i poszti.

III. 22. Gda bi sze pa oni v Galilei vrteli, ercsé nyim Jezus: Szin cslovecsi sze dá vu roké lüdém.

23. I vmorijo ga, i na trétyi dén gori sztáne. I razdrészelili szo sze jáko.

IV. 24. Pridôcsi pa oni v Kapernaum, prisztôpili szo oni, kí didrakmo jemléjo k Petri i erkli szo: vucsitel vas ne dá didrakme?

25. Velí Peter: kakpa. Igda bi v hi'zo prisao, preisao ga je Jezus, erkôcsi: kasze ti zdí, Simon? Králove ete zemlé od steri jemléjo vámo, ali dácso? Od szinôv szvoji, ali od tühénczov?

26. Velí nyemi Peter: od tühénczov. Ércsé nyemi Jezus: tak szo szinovje szlobodni?

27. Naj je pa ne szpácsimo:

idôcsi vrzi vodiczó v môrje, i gori pridôcsó to prvo ribo vö potégni, i odprijilaloke, i nájdes v nyé edno statero; v zemi jo, dáj jo nyim za méne i tébe.

XVIII. TÁL.

I. Od poniznoszti i szpáke 1—11. II. Od Bo'ze vôle k grésnikom 12—14. III. Od zmérjenjá 15—23. IV. Od 10000 talentov du'znoga szluga 24—35.

I. 1. **V**u onoj vöri prisztópili szo vucesníczke k Jezusi erkôcsi: sto je te naj véksi v Králevsztvi Nebeszkom?

2. Iprizvavsi Jezus edno dête, posztavo je je na szrédi med nyimi.

3. I erkao je: zaisztino velim vám; csi sze ne obrnéte i bode, liki decza; z nikaksim tálom ne pridete vu Králevsztvo Nebeszko.

4. Sterikoli sze záto ponízi, liki eto dête; té náj véksi bode v Králevsztvi Nebeszkom.

5. I, sterikoli gori vzeme tákse dête vu iméni mojem, mené vzeme gori.

6. Steri pa szpácsi edno náj ménse z eti vervajôcsi vu meni: bole bi nyemi bilô, dabi nyemi mlinszki kamen zvezali na sinyek nyegov, ino bi sze vtôpo vu môrszkoj globocsíni.

7. Jajetomi szvéti za volo szpáke. Ár moro pridti szpáke; ali jaj tiszto mi csloveki, po sterom szpáka pride.

8. Csi pa rôka tvoja, ali nôga

H. W.

tvoja tebé szpácsi, odszékaj jo, i odvrzi jo od tébe. Bole je tebi idti vu 'zítek plantavomi, ali csonklavomi, liki dvé rokê, ali dvé nogê imajôcsemi sze vr'zti vu ogen veki vecsni.

9. I csi te okô tvoje szpácsi vö je szpêhni i vr'zi je od tébe. Bole je tebi z ednim okom idti vu 'zítek, liki dvé okê imajôcsemi sze vr'zti vu gehenszki ogen.

10. Vidite, da ne zavr'zete ni ednoga z eti máli. Ár velim vam: kâ Angelje nyihovi vu Nebészaj vszigdár glédajo obráz Ocsé mojega, ki je vu Nebészaj.

11. Ár je záto prisao Szin csloveci, naj zdr'zí to pogübléno.

II. 12. Ka ví stímate? csi bi káksi cslovek meo sztô ovécz, i zablôdila bi li edna 'z nyih, jeli ne nihá ti devétdeszét devét idôcsi na goré íscse to zablôdjeno?

13. I, csi sze nagodí, ka jo nájde, zaisztino velim vám: ka sze radüje nad nyôv bole; liki nad devétdeszétdevétimi nezablôdjenimi.

14. Tak je nej vola Ocsé vasega, kí je vu Nebészaj, naj préde eden z eti máli.

III. 15. Csi pa regresí prôti tebi brat tvoj, idi ino ga pokáraj med tehom i med nyim szamim. Csi te poszlühne, dôbo szí brata tvojeja.

3

16. Csi te pa ne poszlühne, vze-
mi esese k szebi ednoga, ali dvá;
naj vu dvá, ali tré szvedokôv
vüsztaj sztojí vsza rêcs.

17. Csi pa nyé ne poszlühne,
povej Czerkvi; i csi ni Czerkev
ne poszlühne, naj ti bode, liki
pogan i publikánus.

18. Zaisztino velim vám: ka-
koli zvé'zete na zemli, zvézano
bodo na Nébi; i kakoli odvé'zete
na zemli, odvézano bodo i v
Nébi.

19. Pá velim vám: kâ, csi sze
dvá z vász zglíhata na zemli
nad kaksté dugovánem, stero-
koli bodta proszila, bođe nyima
od Ocsé mojega, kí je vu ne-
bészaj.

20. Ár, gde koli sze dvá, ali
trijé vküp szprávijo vu mojem
iméni, tam szem jasz na szrédi
med nyimi.

21. Teda prisztôpivsi k nyemi
Peter ercsé: Goszpodne, keli-
kokrát regresí prôti meni brat
moj, i odpüsztim nyemi? sze-
demkrát je zadoszta?

22. Erkao nyemi je Jezus: ne
velim ti, do szedemkrát; nego
szedemdeszét krátszedemkrát.

IV. 23. Záto je priszpodobno
Králevsztvo Nebeszko k cslo-
veki králi, steri je steo racsún
csinti z szlugami szvojmi.

24. Gda bi pa zácsao on ra-
csun csiniti, prinesen je nyemi
eden du'zník, ki je du'zen bio
deszét jezér talentomov.

25. Gda pa nebi meo z kim
plácsati, zapovedao je goszpod
nyegov odati nyega, i 'zeno, i
deczo, i vsza, ká je meo, ino
plácsati.

26. Doli szpadnovsi záto te
szluga, molo sze nyemi je go-
vorécsi: goszpodne, mej potrplé-
nye z menom, i vsza ti plá-
csam.

27. Szmilüvao sze je pa te go-
szpôd nad szlugomonim, püszto
ga je, i vész dug nyemi je od-
püszto.

28. Vö idôcsi pa szluga on, naj-
sao je ednoga z szebomszli'zé-
csega, kí nyemi je du'zen bio
sztó 'zukavczov; i zgrabivsi ga
zadávlao ga je erkôcsi: plácsaj
mi, ka szi du'zen.

29. Doli szpadnovsi pa te 'z
nyim szlü'zécsi pred nogé nye-
gove, proszo ga je erkôcsi; mej
potrplénye z menom, i vsza ti
plácsam.

30. On je pa nej steo; nego
idôcsi vrgao ga je vu temniczo,
dokecs bi plácsao, ka je du'zen
bio.

31. Gda bi pa vidili ti 'z nyim
szlü'zécsi, stera szo sze zgô-
dila, jáko szo sze razdrészelili;
i idôcsi oznanili szo goszpôdi
szvojemi vsza, stera szo sze
zgôdila.

32. Teda ga je prizvao go-
szpôd nyegov, i ercsé nyemi:
hüdi szluga, vész on dug szem
ti odpüszto, da szi me proszo.

33. Nej sze je trbelo i tebi szmilüvati nad ztebom vréd szlü'zecsím tivárisom tvojim, liki szem sze i jasz nad tebom szmflüvao.

34. I raszrdo sze je goszpôd nyegov, dáó ga je hohárom, dokecs bi plácsao vsze, ka je du'zen bio.

35. Tak i Ocsa moj Nebeszki vesiní vám, csi ne odpüszttíte vszáki brati szvojemi z szrezá szvojega presztopenyá nyegova.

XIX. TÁL.

I. Od 'zenitve 1—12. II. Od dróvne deczé 13—15. III. Od bogátoga mladéncza 16—26. IV. Od szvéta i szvojega zatájnya haszka 27—30.

I. 1. **I**zgódilo sze je, gda bi Iszkoncsao Jezus recsi ete, vzéo sze je z Galilee, i prisao je vu krajne Judee prék Jordána.

2. I naszledüvalo ga je vno'zinalüdsztva, izvrácsojejetam.

3. I prisztôpili szo k nyemi Farizeuske szküsávajôcsi ga i erkôcsi nyemi: jeli je szlobodno csloveki odpüszttiti 'zeno szvojo za vszákoga zroka volo.

4. On pa odgovorécsi erkao nyim je: nej szte csteli; ka, kí je sztívôro v zacsétki csloveka, mo'zái 'zeno jesztívôro nyidva?

5. I erkao je: za toga volo tá nihá cslovek ocsó i mater, i pridri'zi sze k 'zeni szvojój, i dvá bodeta edno têlo.

6. Zátó nej szta vecs dvá; nego edno têlo. Stero je tak Bôg vküp zvézo, cslovek je naj ne razlôcsi.

7. Velíjo nyemi: zakaj je pa Môses zapovedao dati liszt razpítanya i odpüszttiti jo?

8. Velí nyim: Môses je za volo trdoszti szrezá vasega dopüszto vám odpüszttiti 'zene vase; ali od zacsétka je nej bilô tak.

9. Velim pa vám: kâ, kíkoli odpüszttí 'zeno szvojo, (nego csi za kurvéstva volo) i vzeme szí drügo, praznúje; i ki szí odpüscseno vzeme, praznúje.

10. Velíjo nyemi vucseniczke nyegovi: csi je tákse dugoványe csloveka z 'zenôv, kâ jo je nej szlobodno odpüszttiti zakak sté zroka volo; nej sze je tak dobro o'zeniti.

11. On nyim pa ercsé: ne prímléjo vszi eto rêcs; nego kim je dáno.

12. Ár jeszo vkopléni, ki szo sze z materé utrobe tak porôdili; i jeszo vkopléni, ki szo od lüdih vkopléni; i jeszo vkopléni, ki szo sze szamí vkôpili za volo Králevszta Nebeszkgoga. Kí more prijéti, naj príme.

II. 13. Tedszo prineseni nyemi otroczi, dabi na nyé vrgao roké, i molo. Vucseniczke szo je pa kárali.

14. Ercsé pa nyim Jezus: nihájte deczo, i ne bránte nyim

k meni prihájati; árjetáksi Králevszto Nebeszko.

III. 15. I polo'zécsi na nyé roké szvoje odísao je odnut.

16. I ovo pridôcsi eden ercsé nyemi: vucsitel dober, ka do broga mi je csiniti, naj mám 'zítek vekivecsni?

17. On nyemi pa ercsé: zakaj me právis do broga? Niscse je nej dober, nego li eden, Bôg. Csi pa scsés notri idti vu 'zítek, zdr'zi zapôvedi.

18. Ercsé nyemi: stere? Jezus pa ercsé: ete; ne vmôri, ne praznûj, ne kradni, krívo ne szvedoci.

19. Postij oco tvoje ga, i mater; i lübi bli'znyega tvoje ga, kako szamoga szebé.

20. Ercsé nyemi te mladé necz: vsza eta szem zdr'zao od mladostzi moje, ka mi escse falí?

21. Ercsé nyemi Jezus: csi scsés popolni bidti, idi, odáj tvoje blágo, i dáj szíromákóm; i bodes kines meo v Nébi; i poj, naszledij mené.

22. Gda bi pa csüo te mladé necz eto rêcs: odísao je zalosztzen, ár je meo vnogo ládanya.

23. Jezus pa ercsé vucseníkom szvojím: zaisztino velim vám; kâ bogat 'zmetno ide vu Králevszto Nebeszko.

24. Pá pa velim vám: le'zêse je kumili szkôsz iglé vüh idti, liki bogatomi notri vu Králevszto Bo'ze idti.

25. Gda bi pa szlisali vucseníczke nyegovi, sztrsznoli szo sze jáko erkôcsi: sto sze'tak more zvelicsati?

26. Zgledno sze je pa Jezús na nyé, i ercsé nyim: pri lüdi je tó, isztina, nemogôcse; ali pri Bôgi szo vsza, mogôcsa.

IV. 27. Teda odgovorécsi Peter ercsé nyemi: ovo, mí szmo vsza osztavili i naszledijemo tebé; ka nám tak bode za tó?

28. Jezus nyim pa ercsé: zaisztino velim vám, kâ ví, kí me zdaj naszledijete, vu preporodjenyê, gda bode szedo Szin cslovecsi na sztolzci díke szvoje, i ví bodete szedeli na dvanájszet sztolzci szodécsi dvanájszet národov Izraelszki.

29. I vszáki kí osztávi hi'zo, ali brate, ali szesztre, ali oco, ali mater, ali 'zeno, ali deczo, ali nyivo za moje ga iména volo, sztôkrát teliko vzeme, i 'zítek vekivecsni öroküvao bode.

30. Vnôgi pa, kí szo prédnyi, szlédnyi bodo; i ti szlédnyi bodo prédnyi.

XX. TÁL.

I. Od goricz delavczov pláce 1—16. II. Tretics nazviscsáva szvojo szmrť 17—19.

III. Zebedeusovi színöv prosnya 20—24.

IV. Vucseníkov oblászt je nej szveczka 25—28. V. Dvá szlepcza sze zvrácsita 29—34.

I. 1. **Á**r je priszpodobno Králevszto Nebeszko k csloveki goszpodári, kí je vö

sô vgojdo rano najimat delav-
cze vu goricze szvoje.

2. Pogôdo sze je pa z delavczi
na dén za eden 'zukavecz, i
poszlae je je vu goricze szvoje.

3. I vö idôcsi okoli trétje vö-
re vido je drüge sztojécse na
pláczi manyükivajôcse.

4. I onim ercsé: idite i vi vu
goricze moje; i, ka bode prac-
vicsno, dám vám.

5. Oni szo pa odíslí. Pá vöi-
dôcsi okôli sészte i devéte vö-
re, priszpodobnim tálom je
vecsino.

6. Okôli edenájszete vöre pa
vö idôcsi najsao je drüge man-
nyükivajôcs sztojécse i ercsé
nyim: ka eti sztojfte czéli dén
manyükivajôcsi?

7. Velíjo nyemi: záto, ká nász
je niscse nej nájao. Velí nyim:
idite i ví vu goricze moje; i, ka
bode pravicsno, vzetete.

8. Gda bi pa vecsérgrátao, ve-
lí Goszpôd ti gorícze vánczari
szvojemi: zovi te delavcze, i
dáj nyim nyihov nájem: zacsní
sze pa od szlédnyega do pr-
voga.

9. I pridôcsi oni, kí szo ob e-
denájszetov vöri najéti bili, vzéli
szo vszáki po 'zukavczi.

10. Pridôcsi pa ti prvi stímali
szo, ká vecs vzetemo; ali i oni
szo vzéli vszáki po 'zukavczi.

11. Gda bi pa vzéli, mrmrali
szo prôti goszpodári.

12. Govorécsi: ká eti zádnyí

szo li edno vöro delali, i k nám
szi je priglíhne vecsino; ki szmo
noszili czéloga dnéva bremen
i vrocáno.

13. Odgovorécsi pa ercsé ed-
nomi 'z nyih: priátel, ne csi-
nim ti kriviczo. Nej szi sze za
eden 'zukavecz pogôdo z me-
nov?

14. Vzemi, ka je tvoje ino idi,
jasz pa scsém etomi szlédnyemi
teliko dati, liki i tebi.

15. Ali nej je szlobodno meni
csiniti, stero scsém z mojim?
ali je tvoje okô hüdo; ka szem
jasz dober?

16. Tak bodoti szlédnyí, prôd-
nyí, i ti prédnyí, szlédnyí. Ár
doszta jí je pozváni, malo jí je
pa odebráni.

II. 17. I gori idôcsi Jezus v Je-
rusálem k szebi je vzéo ti dva-
nájszet vucseníkov zôszeb na
pôti, i erkao nyim je:

18. Ovo, gori idemo v Jeru-
sálem; i Szin cslovecsi sze dá
poglavníkom popovszkim i pi-
szácsom, i oszôdíjo ga na szmrt.

19. I dájjo ga poganom na os-
potávanye i bicšuvanye i kri-
'zanye, i na trétji dén gori
sztáne.

III. 20. Teda je prisztôpila k
nyemi matiszinôv Zebedeusovi
z szvojmi szinmi molécsa i pro-
szécsa nikaj od nyega.

21. On pa ercsé nyê: ka scsés?
Ercsé nyemi: povej, naj szedíta
etiva dvá sziná mojva eden na

děsznoj tvojoj, i eden na lěvoj vu Králevsztvi tvojem.

22. Odgovorěcsi pa Jezus: neznaťe, ka proszite; Jeli morete piti on pehář, steroga bom jazs pio, i z krsztom, z kim sze jazs krsztim, sze krsztiti? veližo nyemi: moremo.

23. I veli nyim: pehář isztina moj bodete pilí, i z krsztom, z kim sze jazs krsztim, sze okrsztite; ali szedeti na děsznoj mojoj i na lěvoj mojoj jazs dati nemorem; nego onim, kim je pripravěno od Ocsé mojega.

IV. 14. I szlísavsi ti deszét raszrdili szo szenia dva brata.

25. Jezus pa prizvajěcsi nyé ercsé: znáťe, ka poglavnícze poganszki goszpodújo nad nyimi, i ti veliki ládajo nad nyimi.

26. Ali tak naj ne bode med vami; nego, steri scsé med vami veliki bidti, naj bode vas szluga.

27. I steri koli bode steo med vami prvi bidti, naj bode vas szluga.

28. Liki Szin csloveka je nej prisao, naj nyemi szlúzijo; nego, naj on szlúzi i dá dšso szvojo na odkúplený za vnóge.

V. 29. I vő iděcsi z Jerike naszledúvaťo ga je vno'zina lűdsztva.

30. I ovo dvě szlepca szeděcsa kre pōti, gda bi szlísala, ka Jezus mίmo ide, krácsala szta govorecsa: szmiluz sze nad na-

ma, Goszpodne, Szin Dávidov!

31. Lűdsztvo nyidva je pa káralo, naj tiho bodeta. Onedva szta pa escse bole krácsala govorecsa: szmiluz sze nad nama, Goszpodne, Szin Dávidov!

32. I sztáne Jezus zězvaio je nyidva i erkaio: ka scsěta, naj vama vesinim?

33. Onedva szta pa nyemi velela: Goszpodne, naj sze nama ocsí odprějo.

34. Szmilúvavsi sze pa Jezus dotekno sze je őcsi nyidva; i preczi szo preglednole ocsí nyidva, i naszledúvala szta ga.

XXI. TÁL.

I. Krisztus gědzi v Jerusálem 1—11. II. Kűpcze i tr'zce z Czerkvi vő zgoni 12—17. III. Figovo drěvo poszěhne 18—22. IV. Pope od Ivanovoga krszta szpitáva 23—27. V. Tri priszpodobnoszti: ocsa szvojga sziná vu goricze posila 28—32. Vinograda delavci szluze i sziná szvojga goszpodára bujejo 33—41. Zidárje, te náj jaksí kamen zavr'zejo 42—46.

I. 1. **I**gda bi sze pribli'závali k Jerusálemi, i prisli bi v Bethfágo k Oliveczkoj gori; teda je Jezus poszlaio dvě vucsenka, govorecsi nyima:

2. Idita vu eto vész, stera je pred vama, i preczi náj deta edno oszelniczo privézano i 'zrbé 'z nyóv; odv'zta jo i pripelajta je meni.

3. I csi bode vama stó ká pravopovejta: ká Goszpod nyé potrebuje, i preczi je odpűszti.

4. Tò je pa vsze vcsínyeno, dabi sze szpunila rêcs po pro-roki povédana:

5. Povéte cseri Sionszkjoj: ovo Král'tvojide tebi pokoren i szedécsi na oszelniczi i 'zrbéti pod járem navajene oszelnicze.

6. Idócsa pa vucseníka vcsíníla szta tak, kak je nyima zapovedáo Jezus.

7. Pripelala szta to oszelniczo i 'zrbé, i djalá szta na nyidva gvant szvoj i gori szta ga poszádila na nyega.

8. To drügo lüdsztvo je pa presztéralo gvant szvoj na pôt, niki szo pa szekali véje z drev-ja i na pôt metali.

9. To lüdsztvo pa naprê idócese i naszledüvájócese je kricsalo govorécese: Ho'zanna Színi Dávidovomi; blagoszlovleni, ki je prisao vu Iméni Goszpodnovom; Ho'zanna na viszíni.

10. I gda bi on notri sô v Jerusálem, genolo szejje czélo meszto erkócese: sto je ete?

11. Lüdsztvo je pa velelo: té je Jezus prorok od Názareta Galilee.

II. 12. I notri je sô Jezus vu Czerkev Bo'zo, i vö je vrgao vsze odávceze i küpeze vu czerkvi i sztole pénez minyávczov je szpremetao i sztolcze golób odávzcov.

13. I ercsé nyim: píszano je: Hi'za moja sze Hi'za Molitvena bode zvála; ví szte jo

pa napravili na razbojnikov jamo.

14. I prisztópili szo k nyemi szlêpi i plantavi vu czerkvi, i zvrácsó je je.

15. Vidócsi pa poglavníczke popovszki i pizsácске ta csüda, stera je vcsino, i deczo kricsé-ceso vu czerkvi i govoréceso: Ho'zanna Színi Dávidovomi, razcsémerili szo sze,

16. I erkli szo nyemi: csüjes, ka eti právjio? Jezus nyim je pa erkao: kakpa. Jeli szte nigdár nej csteli, kâ z vüszt ti málicski i czezcájócsi szí szí hválo szpravo?

17. I nihávsi je vö je sô z me szta v Bethánio, i tam je osztano.

III. 18. Rano pa nazáj idócsi vu meszto, ogládo je.

19. I vidócsi edno figovo drêvo kre pôti, sô je k nyemi; i nikaj je nej najso na nyem, nego li szamo lisztje; i erkao nyemi je: nigár sze vecs z tébe szád ne rodi na veke. I preczi je poszêhnolo ovo figovo drêvo.

20. I vidócsi vucseníczke csüdivali szo sze govorécsi: kakda je preczi poszêhnolo to figovo drêvo!

21. Odgovorécsi pa Jezus ercsé nyim: zaisztino velim vám; csi bodte meli vero i nebodte dvojjli, nêli szamo tó figovomi drêvi vcsiníte, nego i etoj gori

csiercséte: zdigni sze i vrzi sze vu môrje, zgodí sze.

22. I vsza, kakoli bodete proszili vu molítvi, vervajôcsi vze-mete.

IV. 23. I gda bi on prisao vu czérkev, prisztôpili szo k nyemi vucécseimi poglavníczke popovszki i sztarisi lüdsztva govorecsi: vu káksoj oblászti eta csinís? i sto ti je dáo tó oblászt?

24. Odgovorecsi pa Jezus ercsé nyim: pítáo bom vász i jasz edo rêcs, stero csi mi povête, i jasz vám povêm, vu káksoj oblászti eta delam.

25. Krszt Ivana odkud je bio? z nébe, ali z lüdi? Oni pa premislávajôcsi vu szebi govorecsi: csi ercsémo, z Nebész, ercsé nám: zakaj szte pa nyemi nej vervali?

26. Csi pa ercsémo: z lüdi, bojimo sze lüdsztva; ár vszi májo Ivana, liki proroka.

27. I odgovorecsi Jezusi ercséjo: neznamo. Ercsé nyim i on: ni jasz ne povêm vám, vu káksoj oblászti eta csinim.

V. 28. Ka sze pa vám vídi? eden cslovek je meo dvá sziná, i prisztôpivsi k tomi prvomi ercsé: szinek, idi, dnesz delaj vu goriczaj moji.

29. On pa odgovorecsi ercsé: nescsem; potom toga je po'zalüvo i odísao je vu goricze delat.

30. I, prisztôpivsi k tomi drü-

gomi, ercsé nyemi rávno tak. On pa odgovorecsi ercsé: jasz goszpodne? I nej je sô.

31. Šteri je 'ze med têma dvôma vcsíno volo ocsé? povedali szo nyemi: te prvi. Ercsé nyim Jezus: zaisztino velim vám: kâ publikánuske i prázníczke bodo pred vami sli vu Králevszto Bo'ze.

32. Ár je prisao k vám Ivan vu pravicze pôti, i nêszte nyemi vervali; publikánuske pa i prázníczke szo vervali nyemi; ví pa vidôcsi nej szte sze preobrnoli potom, kâ bi vervali nyemi.

33. Poszlüsajte i drügo príli-ko: bio je eden goszpodár cslovek, kí je poszádo goricze, i z plotom je je okôli vzéo, i szkopao je v nyih preso i poczimprao je tören i vö je je dáo delavczom i odísao je inam.

34. Gda bi sze pa pribli'závalo vrêmen brátve száda, poszlaó je szluge szvoje k tim delavczom, da bi vzéli szád nyih.

36. I delavczí prijavsi szluge nyegove, nisteroga szo zbili, nisteroga szo pa kamenüvali.

36. Pá je poszlaó drüge szluge vecs od ti prvi; i vcsínili szo nyim rávno tak.

37. Obszlédnyim pa posle k nyim sziná szvojega govorecsi: zasztôpijo sze sziná mo-jega.

38. Ti delavczí pa, gda bi vidili sziná, erkli szo med szobom: ete je te örocsník, pojte, bujmo ga i ládajmo nyegovo örocsíno.

39. I vžéli szo ga, i vö szo ga vrgli z vinograda, i bujli szo ga.

40. Zátó, gda príde goszpód toga vinograda, ka bode csíno delavczom onim?

41. Erkli szo nyemi: te hüde hüdü pogübi; i goricze vö dá drügam delavczom, steri nyemi notri dájo szád vu szvojem vrémeni.

42. Velí nyim Jezus: jeli szte nej esteli nigdár vu píszmi: kamen, steroga szo zavrgli zidárje, vcsinyeni je k glávi voglá; od Goszpodna je tó vcsinyeno, i csüdnó je pred ocsmí nasimi.

43. Zátó velim vám: ka sze kraj vzeme od vász Králevszto Bo'ze, i dá sze poganom prinásajócsim szád nyegov.

44. I, kí szpádne na ete kamen; vküp sze szmo'zd'zi; na koga pa ete kamen szpádne, razdrobí ga.

45. I szlísavsi poglavníčzke popovszki i Farizeúske ete nyegove prílike szpoznali szo, ka od nyih právi.

46. I íszkali szo móduš, kak bi ga prijéti mogli; ali bojali szo sze lüdsztva, ár szo ga, liki proroka, meli.

XXII. TÁL.

I. Od králevszkoga sziná gosztüvanya 1—14. II. Farizeusov pítanye od dáce 15—22. III. Szadduceusov pítanye od gori sztanenyá 23—33. IV. Od náj vékse zapövüdi i Krisztusa 34—46.

I. 1. **I** odgovorécsi Jezus pá nyim je erkao vu prílikaj govorécsi:

2. Priszpodobno je Králevszto Nebeszko k caloveki králi, kí je napravogosttüvanye színi szvojemí.

3. I poszlaó je szluge szvoje zvaté te pozváne na gosztüvanye; i nészó steli prídti.

4. Pá posle drüge szluge erkócsi: povéte tim pozvánim; ovo, obed moj szem pripravo, moji günczi i tücsne sztvári szo bujte, i vsza szo gotova; pojte na gosztüvanye!

5. Oni szo pa nej málali za nyé, i odisli szo, kí na szvojo nyivo, kí pa na szvoje preküpcüvanye.

6. Ti drügi szo pa zgrabili szluge nyegove, ospotali szo je, ino szo je bujli.

7. Gda bi pa csüó te král, rászrdó sze je, i poszlaó je vojszko szvojo i pogübo je lüdomorcze one, i meszto nyihovo je zé'zgo.

8. Teda velí szlugom szvojim: gosztüvanye je ísztina gotovo; ali ti pozváni szo ga nej vrédni.

9. Idte zátó na kri'zopotje; i

kékoli náidete, zovte ja na gosztüvanye.

10. I voidöcsi szlugi oni na potí vküp szo szpravili vsze, sterekoli szo najsli, i dobre i lagoje; i napunilo sze je gosztüvanye z timi szedécsimi.

11. Notri idöcsi pa král glédat te szedécese, vido je tam ednoga csloveka, kí je nej bio obleceni z gvantom gosztüvanya.

12. I véli nyemi: priátel, kákda szí eszi notri prisao, nemajöcsi gvanta szvadbenoga? On je pa zanémo.

13. Teda ercesé te král hláp-czom: zvé'zte nyemi nogé i roké, vzemte ga i vr'zte ga vu yönésnyo kmiczo, tam bode jókanye i zobno szkripanye.

14. Ár ji je doszta pozváni, ali malo ji je odebráni.

II. 15. Teda szosli Farizeuske i tanács szo dr'zali, kakbi ga zamre'zili vu récsi.

16. I poszlali szo k nyemi vucsenike szvoje z Herodesovimi szlugi govorécsi: Vucsitel, známo, ka szí pravicsen i pôt Bo'zo vu praviczí vesis, i nemáras z nikim, ár ne glédas oszobo lüdi.

17. Povej nám záto, ka tí stímas? jeli je szlobodno dati dácsó Cszazari, ali nej?

18. Znájöcsi pa Jezus hüdöbo nyihovo, ercesé: ka me szküsá-vate szkazlívcezi?

19. Pokázte mi dácsni pénez?

oni szo pa nyemi pôdali eden 'zukavecz.

20. I veli nyim: koga káp je eti i napiszek?

21. Velíjo nyemi: csaszarov. Teda velí nyim: dájte záto, stera szo Cszazarova, Cszazari, i stera szo Bo'za, Bógi.

22. I gda bi eta csüli, csüdivali szo sze; i tá ga nihávsi odíslí szo.

III. 23. Vu onom dnévi prisztópili szo k nyemi Szadduceuske govorécsi: ka nêgagori sztánenyá, i píтали szo ga.

24. Govorécsi: Vucsitel, Móses právi: csi sto merjé brezí deczé naj vze me brat nyegov 'zeno nyegovo i zbüdi szemén brata szvoje ga.

25. Biló je pa pri nász szedem bratov; i o'zeno sze je te prvi, i mró je, i nemajöcsi szemena niháo je 'zeno szvojo brati szvojemi.

26. Rávno tak i te drügi, i tré-tji, notri do szédmoga.

27. Obszlédnyim pa vszé mrla je i ta 'zena.

28. Vu gori sztánenyê tak stero-ga bode z ti szedem ta 'zena? Ár szo jo vszi meli.

29. Odgovorécsi pa Jezus ercesé nyim: blödite, neznájöcsi píszma niti môcsi Bo'ze.

30. Ár vu gori sztánenyê ne bode sze ni 'zenili, ni k mo'zom dávale, nego, liki Angelje Bo'zi vu Nebészaj, bode.

31. Od gori sztanenyá pa ti mrtvi nej szte csteli, ka vám je povédano od Bogá govorécsega.

32. Jasz szem Bóg Ábraháma, i Bóg I' zaáka i Bóg Jákoaba; Bóg je pa nej Bóg ti mrtvi, nego ti 'zívi.

33. I gda bi lüdsztvo eta csülo, csüdivalo sze je nad vcsenyom nyegovim.

IV. 34. Gda bi pa Farizeuske csüli, ká je zateno vüsztá Szaduceusom, vküp szo szez szprávilí prôti nyemi.

35. I eden 'z nyih právdénik opíta ga szküsávajôcsi i govorécsi:

36. Vučitel, stera je tá velika zapoved vu Právdi?

37. Jezus pa ercsé nyemi: lübi Goszpodna Bogá tvojeja z czêloga szrczá tvojeja i z czêle düse tvoje, i z czêle môcsi tvoje.

38. Eta je ta prva i velika zapoved.

39. Ta drüga je pa priszpodobna k etoj: lübi bli'znyega tvojeja, liki szamoga szebé.

40. Vu etivi dvê zapôvidaj vizí czêla Právda i Proroczke.

41. Gda bi sze pa vküp szpravili Farizeuske, pítao je nyé Jezus.

42. Govorécsi: ka ví stímate od Krisztusa, koga szin je? Od govoríjo nyemi: Dávidov.

43. Ercsé nyim: kakda ga pa Dávid vu Dühi za Goszpôda zové, govorécsi:

44. Erkao je Goszpôd Goszpôdi mojemi: szedi szí na deszno mojo, dokecs polo'zim nepriátele tvoje na podnogáoniczo pod nogé tvoje.

45. Csi záto Dávid nyega zové za Goszpoda, kakda je szin nyegov?

46. I niscse nyemi je nej mogao odgovoriti ni edno rêcs, niti szo ga nej szmeli ká vecs od tisztoza dnéva szpitávati.

XXIII. TAL.

I. V kom sze trbé Farizeusov dr'zati 1—12. II. Jaj Farizeusom i pizšacsom 13—33. III. Jerusálema velika okoroszt i kastiga 34—39.

I. 1. **T**eda je gucsao Jezus lüdsztvii i vučsenikom szvojim.

2. Govorécsi: na Môsesov sztolec szo szeli pizšacske i Farizeuske.

3. Záto vsza, sterakoli bodo vám pravili zdr'závati, zdr'závajte i csinte; pôleg nyih dela pa ne csinte. Ár právijo i ne csiníjo.

4. Ár 'zmetna i neprenosena bremena vküp vé'zejo i lüdém je na plécsa nakládajo; szamí sze ji pa ni z prsztom nescsejo doteknoti.

5. Vsza dela szvoja pa csiníjo, naj sze vidijo od lüdi. Raszérjávajo pa szvoje szpômenke, i velike naprávlajo skricze gvan-ta szvojeja.

6. I lübijó prédnya szedala pri vecsérjaj i prédnye sztolcze vu szpráviscsaj.

7. I poklányanve na placzáj, i naj sze zovéjo od lüdi: Rabbi, Rabbi.

8. Ví sze pa ne zovte Rabbi. Ár je eden vas Méster, Krisztus; ví szte szi pa vszi bratje.

9. I nikoga za vasega ocsó ne zovte na zemli. Ár je eden vas Ocsa, kí je vu Nebészaj.

10. Niti sze ne zovte za mestre. Árjeeden vas Mester, Krisztus.

11. Kí je pa náj vécsi med vami, naj bode vas hlápecz.

12. Sterikoli pa szám szebé zviszi, poni'zi sze; i sterikoli szám szebé poni'zi, zviszi sze.

II. 13. Jaj pa vám, pizácske i Farizeuske, szkazlívci! Ár zapérate Králevsztvo Nebeszko pred lüdmí. Ví szamí notri nêdete, niti notri idôcse, ne pizlíte notri idti.

14. Jaj vám pizácske i Farizeuske szkazlívci! Ár po'zirá-vate hi'ze vdovícz pod obrázom dugi molítev. Záto vze-mete 'zmetnéso szôdbo.

15. Jaj vám pizácske i Farizeuskeszkazlívci! Ár okóli hódite po môrji, i szühoj zemli; naj ednoga novovercza vcsiníte; i, gda je vcsinyeni, naprá-vite ga sziná gehenne dvakrát bole, liki szte ví szamí.

16. Jaj vám pôtiká'zci szlêpi, kí nrá-vite: sterikoli priszégne

na czérkev, tiszto je nikaj; sterikoli pa priszégne na zláto czérkevno du'zen je.

17. Blázni i szlêpi! Ár ka je vékse, zláto, alí czérkev, stera poszvetí zláto?

18. I sterikoli priszégne na oltár, tiszto je nikaj; sterikoli pa priszégne na dár, kí je na nyem, du'zen je.

19. Blázni i szlêpi! Ár ka je vékse, dár, ali oltár, steri poszvecsüje te dár.

20. Záto, kí priszéga na oltár, priszéga na nyega i na vsza, stera szo na nyem.

21. I, kí priszéga na czérkev, priszéga na nyô, i na onoga, ki v nyê prebíva.

22. I, kí priszéga na Nébo, priszéga na trônus Bo'zi, i na onoga, kí na nyem szedí.

23. Jaj vám pizácske i Farizeuskeszkazlívci! Ár deszetinitel meticzó i koper, i kün; i niháte ta 'zmetnésa te právde, szôdbo, i miloscso, i vero. Eta trbé csiniti, i ova nej niháti.

24. Pôtiká'zci szlêpi, ki preczidjávate komára, kumilo pa po'zérate.

25. Jaj vám pizácske i Farizeuske, szkazlívci! Ár sznáj'zite z vüna vas pehár i szkledo; z nôtra szo pa puna zgrablivosztjom i znemertüslivosztjom.

26. Farizeus szlêpi! osznáj'zi prvle to znotrésnye pehára i

szklede, naj i to vönésnye nyihovo csízto bode.

27. Jaj vám pizácse i Fari-zeuske, szkazlívci! Ár szte priszpodobni k grobom obéljenim, kí sze z vüna szvetli vídijo, z nôtra szo pa puni kôszt ti mrtvi i vsze necsisztôcse.

28. Tak i ví sze z vüna vídite lüdém pravicsni, z nôtra szte pa puni szkazlívosztjom i nepravicsnosztjom.

29. Jaj vám pizácse i Fari-zeuske, szkazlívci! Ár czimprate grobe prorokov i sznájzite pokopálicsa ti právicnsni.

30. I právite: da bi mi bílf vu vrémeni nasi ocsákov, ne bí bili tálniczke z nyimi vréd vu krvi prorokov.

31. Étak szvedocsite próti szebi, ka szte szinovje oni, kí szo zpomôrili proroke.

32. I ví napunyávate mero ocsév vasi.

33. Kacse i plod vipere, kak da vujdete szôdbi gehenne?

III. 34. Záto, ovo, jasz posílám k vám proroke, i môdre i pizácse; i 'z nyih nike bujete i rozpéte, i 'z nyih nike biscuitsáli bodete vu szpráviccsaj vasi, i preganyali je bodete od meszta do meszta.

35. Naj príde na vász vsza pravicsna krv, stera je prelejána na zemlo od krvi Abelove toga pravicsnoga, notri do krvi Zakariásove Barakiásovogasziná,

steroga szte vmôrili med czérkevjav i oltárom.

36. Zaisztino právim vám: kâ vsza eta prídejo na ete národ.

37. Jerusálem; Jerusálem, kí vmárjas proroke i kamenüjes one, steri sze k tebi posílajo; kelikokrat szem steo vküp szpraviti otroke tvoje, líkí kekôs vküpszprávlá píscancze szvoje pod perôti, i nej szte steli?

38. Ovo nihá sze vám hi'za vasa püsztá.

39. Ár velim vám: ne bodete me vidili od etecz máo, dokecs ne bodete pravili: blágoszlovléni te idôcsi vu Goszpodnovom iméni.

XXIV. TÁL.

I. Lepota i opücsáványe czérkvi 1. 2.
II. Od pogibelnoszi Jerusálemszke: ka sze zgodí pred nyóv? 3—14, ka pod nyóv? 15—23, ka po nyé? 29—36. III.
Od koncza szvéta 37—51.

I. 1. **I**vô idôcsi Jezus, ga bi kraszô od czérkvi, prisztôpili szo k nyemi vucseniczke nyegovi, i kázali szo nyemi czimper te czérkvi.

2. Jezus nyim je pa erkao: ne vídite vsza eta? zaisztino velim vám: z nikaksim tálom sze ne nihákamen na kamni, kí sze ne porüsi

II. 3. Gda bi pa szedo na oliveczkoj gori, 'prisztôpili szo k nyemi vucseniczke zôszeb erkôcsi: povej nám, gda eta bode, i stero je znamenye tvojeja

prísesztjá i szkonesanya etoga szvéta?

4. I odgovorécsi Jezus ercsé nyim: glédajte, naj vász sto ne zapela.

5. Ár ji doszta príde vu mojem iméni govorécsi: jasz szem Krisztus, i vnôge zapelajo.

6. Bodete pa esüli boje i bojôv glászi; vídite, da sze ne zburkate. Ár morejo vsza bidti, ali nebode escse konecz.

7. Ár sztáne národ prôti národi, i králevsztvo prôti králevsztvi, i bode glád i pomor i zemlé gíbanje po vnôgi mész-taj.

8. Vsza eta szo pa zacsétek bolézen.

9. Teda dájo vász na moko i vmoríjo vász; i bodete odürni vszém národom za mojegaiména volo.

10. I teda sze szpácsijo vnôgi, i eden drügoga v roké dájo i odürjávali bodo eden drügoga.

11. I vnôgi krívi proroczke sztánejo i zapelajo vnôge.

12. I, da sze povnô'za nepravdenoszt, zmrznelübézen vnôgi.

13. Kí pa osztáne do koncza, té sze zvelicsa.

14. I predgani bode eté Evangelium Králevsztva Bo'zega po vszem szvéti na szvedôsztvo vzemi národi. I teda príde konecz.

15. Gda bodte tak vidili to odürnoszt opücsenyá, stera je

povédana po Dánieli proroki, sztojécsa na szvétom meszti (steri csté, naj razmi).

16. Teda, kí szo vu Judei, naj be'zijo na goré.

17. Kí je pa na hi'znom pokri-vi doli naj nejde, ka bi ká vzéo z hi'ze szvoje.

18. I, kí je na nyivi, naj sze nazáj ne povrné, ka bi vzéo szvoj gvant.

19. Jaj pa tim noszécсам i nádájajócsam vu oni dnévi.

20. Molte pa, naj nebode bê'zanye vase v zímí, niti v szobotti.

21. Ár bode teda velika moka, káksa je nej bila od zacsétka szvéta, notri do toga mao, niti je nebode.

22. I, dabi nê bilí prekrácseni dnévi oni, nebi bilô edno têlo zdr'zано; ali za volo ti odebráni prekrátijo sze dnévi oni.

23. Teda, csi sto vám bode pravo: ovo eti je Krisztus, ali eti; ne verte.

24. Ársztánejo krivicsni krisztuske i krivicsni proroczke, i dávali bodo znaménya velika i csüda; naj zapelajo, csi bode mogócsa, i te odebráne.

25. Ovo naprê szem vám povedao.

26. Zátó, csi bodo vám pravili: ovo vu pücsávi je, nêdte vö; ovo vu kámraj je, ne verte.

27. Ár liki blíszk zhája od szuncsenoga zhoda, i szká'ze

sze notri do záhoda; tak bude i prisesztjé sziná cslovecsega.

28. Ár, gde bode mrlina, tá bodo sze szprávlali i orli.

29. Preczi pa po moki oni dnévov potemnêszuncze, i mészecz nedá szvetloszti szvoje, i zvézde bodo kapale z nebész, i môcsí Nebeszke sze gíbale bodo.

40. I teda sze zká'ze znamênýe Sziná cslovecsega na Nébi; i teda sze plakali bodo vszi národje zemlé, i vidili bodo Szina cslovecsega pridôcsega na obláki Nebeszkom z mocsjôv i z díkov velikov.

31. I posle Angele szvoje z trombônte glászom velikim; i vküp szprávjio te odebráne nyegove odstiri vôtrôv od edni krajôv Nebész notri do drúgi nyih krajôv.

32. Od figovoga drêva sze pa vesite eto prlíko: gda je 'ze véka nyegova mêhka i lisztje szpücsáva, znájte, ka je blüzi leto.

33. Tak i ví, gda bodete vidili vsza eta, znájte, ka je blüzi pred dvérmi.

34. Zaisztino velim vám: z nikaksim tálom ne prêde ete národ; dokecs sze vsza eta ne zgodíjo.

35. Néba i zémľa prêde, recsi moje pa nigdár ne prêdo.

36. Ôd oni dnévov pa i võre niscse nezna, niti Angelje Nebeszki, nego Ocsa moj szám.

III. 37. Kak je pa bilô vu dnévi Noë, tak bude i prisesztjé Sziná cslovecsega.

38. Ár, liki szo bilí vu dnévi pred potopom, jeli szo i pilí szo, zenili szo sze, ino szo sze k mô'zi dávale notri do onoga dnéva, gda je Noë vu bárko sô.

39. I nej szo szpoznali, dokecs je prisao potop i vzéo je vsze; tak bude i prisesztjé Sziná cslovecsega.

40. Teda dvá bodeta na nyivi: eden sze gori vzeme, i te eden sze tá nihá.

41. Dvê bodeta mlele v mlíni; edna sze gori vzeme, i edna sze tá nihá.

42. Verusztüjte záto; da neznate, stero vôro vas Goszpôd pride.

43. Eto pa znájte: ka, dabi znao hi'zni goszpodár, v sterroj sztrá'zi bi tát prisao, verusztüvao bi i ne bi dáo podkôpati hi'zo szvojo.

44. Záto i ví bojdté gotovi: da, vu sterroj võri ne stimate, Szin cslovecsi príde.

45. Sto je tak te veren szluga i szpameten; steroga je posztavo goszpôd nyegov nad dr'zinov szvojov; naj ji dá jêsztvino vu szvojem vrêmeni?

46. Blá'zeni je on szluga, steroga, gda príde goszpôd nyegov, ga nájde tak csinêcsega.

47. Zaisztino velim vám: ká

ga nadevszém blágom szvojim posztávi.

48. Csi bode pra pravo ov la-
goji szluga vu szrdci szvojem;
müdí sze goszpód moj prídti;

49. I zacsne biti te szebom
szlü'zécse, jeszti pa i piti z pi-
ánczi;

50. Príde goszpód szluga o-
noga vu dnévi, v sterom sze
ne dové, i vu vöri stero ne-
zna.

51. I raskála ga i tál nye-
gov z szkazlívczmi dene. Tam
bode jókanye i zobno skrípa-
nye.

XXV. TÁL.

I. Od deszét devicz 1—13. II. Ob delbe
talentomov 14—30. III. Od szlédnye
szódbé 31—46.

I. 1. **T**eda przszpodobno bo-
de Králevsztvo Nebe-
szko k deszét deviczam, stere
szo vzélé lampase szvoje i vô
szo sle próti 'zenini.

2. Pét ji je pa 'z nyih bilô cse-
dni, pét pa nôri.

3. Te nôre szo vzélé lampase
szebom, a nej szo vzélé z nyi-
mi olíja.

4. Te csedne szo pa vzélé oli
v poszodáj szvoji z lampasmi
szvojmí.

5. Gda bi sze pa müdio 'zenin,
zadrémale szo vsze i zászpale
szo.

6. Opô nôcsi je pa krícsanye
posztanolo: ovo 'zenin ide; idite
vô pred nyega.

7. Teda szo gori sztanole vsze
ove devojke i osznáj'zile szo
lampase szvoje.

8. Te nôre szo pa tim csednim
erke: dájte nám z olija vasega;
ár lampasje nasi vgasüjejo.

9. Odgôvorile szo pa te csedne
govorecse: nej tak, naj kak za-
doszta nebode nám i vám; ne-
goidite bole kodávczom i küpte
szi ga.

10. Gda bi pa one odísle kü-
püvat, prisao je te 'zenin; i
te gotove szo notri sle 'z nyim
na gosztüvanye; i zaprte szo
dveri.

11. Potom szo pa prisle i te
drüge devicze erkôcse: Gosz-
podne, Goszpodne, odpri nám.

12. On pa odgovorécsi ercsé:
zaisztino velim vám: neznam
vász.

13. Verosztüjte záto; da ne
znate dnéva, niti vöre, vu ste-
roj Szin cslovecsi príde.

II. 14. Ár liki cslovek na pô-
t idôcsi je zézvaó szvoje szluge,
i tá nyim je dáó blágo szvoje.

15. I etomi je dáó pét talento-
mov, ênómi pa dva, ovómi pa
ednoga, vszáksemi pôleg szvo-
je premôcsi, i odísao je preczi.

16. Idôcsi pa, kí je pét talen-
tomov vzéo, tr'zo je 'z nyimi, i
pridelao je drügi pét talento-
mov.

17. Priszpodobnim tálom i kí
je dvá vzeó, dôbo je i on drü-
giva dvá.

18. Kí je pa toga ednoga vzéo, idôcsi zakopao ga je v zemlo i szkrioje pêneze goszpôda szvojeja.

19. Po vnôgom vrêmeni je pa prisao te goszpôd oni szlugov, i csiní 'z nyimi racsun.

20. I. prisztôpivsi, ki je pét talentomov vzéo, prneszo je drügi pét talentomov govorécsi: Goszpodne, pét talentomov szí mi dáó; ovo drügi pét talentomov szem dôbo 'z nyimi.

21. Ercsé pa nyemi goszpôd nyegov: dobro je, szluga dober i veren; nad malim szí bio veren, nad vnôgim te posztávim. Idi notri vu radoszt goszpôda tvojeja;

22. Pridôcsi pa i on, ki je tiva dvá talentoma vzéo, ercsé: Goszpodne, dvá talentoma szí mi dáó; ovo, drügiva dvá talentoma szem dôbo 'z nyima.

23. Ercsé nyemi goszpôd nyegov: dobro je, szluga dober i veren, nad malim szí bio veren, nad vnôgim te posztávim. Idi notri vu radoszt goszpôda tvojeja.

24. Pridôcsi pa i tisztí, ki je te eden talentom vzéo, ercsé: Goszpodne, znao szem te, ka szí trdí cslovik; 'zenyas, gde szí nej szêjao, i szprávlas, gde szí nej raszipávao.

25. I bojécsi sô szem i szkrio szem talentom tvoj vu zemlo: ovo más to tvoje.

H. W.

26. Odgovórécsi pa goszpôd nyegov ercsé nyemi: lagoji szluga, i ftraglivi, znás, ka 'zenyam, gde szem nej szejiao; i szprávlam, gde szem nej raszipávao.

27. Potrêbno je bilô tak tebi dati pêneze moje minyávczom; i pridôcsi bi jasz vzéo to moje z 'zójom:

28. Vzemte záto od nyega te talentom i dájte ga tomi, kí má dészét talentomov.

29. (Ár vszákomi, steri má, dá sze nyemi, i obiljávao bode; od nemajôcsega sze pa i tô vze-me, ka má.)

30. I toga nehasznovitogaszlugo vö vrzte vu vönésnyo kmiczu; tam bode jôkanye i zobno skripanye.

III. 31. Gda pa príde te Szin cslovecsi vu díki szvojoj i vszi szvétí angelje 'z nyim: teda bode szedo na sztôczy díke szvoje.

32. I vküp sze bodo szpráv-lali pred nyega vszi národje; i razlôcsi je ednoga od drügoga, liki pasztér razlôcsi ovczé od kozlôv.

33. I posztávi ovczé zdészne szvoje, te kozle pa zlêve.

34. Teda ercsé te král onim, ki szo 'z nyegove dészne: pojte blagoszloveni Ocsé mojega, ôrokújte pripravleno vám králevszstvo od zacsétka szvéta.

35. Ár szem lacsen bio, i dáli szte mi jeszti; 'zéden szem bio,

i napojili szte me; pôtnik szem bio, i gori szte me prijali.

36. Nágiszem bio, i odenoli szte me; bete'zen szem bio, i priglednoli szte me; v temniczi szem bio, i prisli szte k meni.

37. Teda bodo nyemi odgovárjali ti pravicsnigovorécsi: Goszpodne, gda szmo te vidili lacs-noga i nahránili szmo te? ali 'zédnoga ino szmo te napojili?

38. Gda szmo te vidili pôtnika ino szmo te gori prijali? ali ná-goga i odenoli szmo te?

39. Gda szmo te vidili beté'z-noga, ali v temniczi, i prisli szmo k tebi?

40. I odgovorécsi te Král er-csé nyim: zaisztino velim vám: kakoli szte vcsínili ednomi z eti bratov moji ti náj ménsi, meni szte vcsínili.

41. Teda ercsé i onim, ki bodo z léve sztráni: odídte od méne, prekléti, vu ogen vekivecsni, kíjeszprávleni vrági i angelom nyegovim.

42. Ár szem lacsen bio i nej szte mi dáli jeszti; 'zéden szem bio, i nej szte me napojili.

43. Pôtnik szem bio, i nej szte me gori prijali; nági szem bio, i nejszte me odenoli; bete'zen i v temniczi szem bio, i nej szte me priglednoli.

44. Teda bodo nyemi odgovárjali i oni govorécsi: Goszpodne, gda szmo te vidili lacs-noga, ali 'zédnoga, ali pôtnika, ali ná-

goga, ali bete'znoga, ali v temniczi, i nej szmo ti szlü'zili?

45. Teda odgovorí nyim govorécsi: zaisztino velim vám: kakoli szte nej vcsínili ednomi z eti náj ménsi, ni meni szte nej vcsínili.

46. I odído eti vu moko vekivecsno; ti pravicsni pa vu 'zitek vekivecsni.

XXVI. TÁL.

Od Krisztusovoga I. K. trplényi pripravlanya 1—35. II. Trplénya zotrénnyega 36—46. zvinésnyega 47—75.

I. 1. I prigóðilo sze je, gda bi szkoncsao Jezus vsze ete recsí, erkao je vucseníkom szvojom:

2. Znáte, ká po dvé dnévi vüzen bode, i Szin cslovecsi sze tá dá naj sze raszpé.

3. Teda szo sze vküp szpravili poglavníczke popovszki, i piszácske, i ti sztariši lüdsztva vu dvor visesnyega popa, kí sze je zvao Kajafás.

4. I tanács szo meli, da bi Jezusa zgrabili z jálnosztjom i vmóřili.

5. Pravili szo pa: nej vuszvétki, naj zburkanye ne bode med lüdsztvom.

6. Gda bi pa bio Jezus v Bethánii v hi'zi Simona gobavcza:

7. Prisztópila je k nyemi edna 'zena, stera je alabastrom drágoga mazala méla; i vö je je vlejála na glávo nyegovo, gda bi pri sztoli szedo.

8. Vidôcsi pa vucseníčzke nyegovi razszrdili szo sze govorecsi: zakaj je eto zaprávla-nye?

9. Ár bi sze lêhko tô mazalo ôdalo za vnogo, i dalô szíromákóm.

10. Znajôcsi pa tô Jezus ercsé nyim: zakaj za húdo máte eto toj 'zeni? Ár je dobro delo vcsiníla z menom.

11. Árszíromáke vszigdárszebom máte, mené pa vszigdár ne bodte meli.

12. Ár, ka je ona eto mazalo na moje têlo vlejála, na moje pokopanye je vcsiníla.

13. Zaisztino velim vám: gdekoli bode predgani ete Evangeliom po czêlom etom szvêti, gucsano bode i tô, ka je ona vcsiníla, nyê na szpomenek.

14. Teda idôcsi eden z tí dvanájszet, kí sze právi Judas Iskariotes, k poglavníkom popovszkim.

15. Ercsé: ka mi scséte dati, i jasz vam ga k rokám dám? Oni szo pa nyemi obecsali trézeteti szrebrni pênez.

16. I od tisztoğa mao je íszko práliko, da bi ga v rôke dáó.

17. Prvi dén pa brezi kvaszá krúha prisztópili szo vucseníčzke k Jezusi govorecsi nyemi: gde scsés, naj ti pripravimo, da jês vúzenszkoga ágnezca?

18. On pa ercsé: idite v meszto k komi i erczite nyemi: vu-

csitel velí: vrêmen moje je blüzi, pri tebi bom jo ágnezca vúzenszkoga z mojmi vucseníkmi.

19. I vcsiníli szo ti vucseníčzke tak, liki je nyim zrendelüvao Jezus; i pripravili szo te ágnecez vúzenszki.

20. Gda bi pa vecsér grátao, doli szi je szeo sz timi dvanájszetimi.

21. I gda bi oni jeli, ercsé: zaisztino velim vám, eden z vász me odá.

22. I dreszêlni posztanovsijáko, zácsali szo nyemi praviti vszáksi poszebi: jeli szem jasz, Goszpodne?

23. On pa odgovorecsi ercsé: ki namácese z menom vu szkledo rokô, té me odá.

24. Isztina, Szin cslovecsi ide, liki je piszano od nyega; jaj pa csloveki onomi, pokom sze Szin cslovecsi v rôke dá; bole bi nyemi bilô, da bi sze nigdár nebi porôdo on cslovik.

25. Odgovorecsi pa Judas, kí ga je ôdo, ercsé: nêli szem jasz, Rabbi? velí nyemi: ti právis.

26. Gda bi pa oni jeli, vzéo je Jezus krüh i blagoszlovivsi razlomoga je i dáó ga je vucseníkom i erkao je: vzemite, jejte, tô je moje têlo.

27. I vzéo je te pehár i blagoszlovivsi dáó nyim ga je govorecsi: píte z etoga vszi.

28. Ár je tô moja kry nôvo-

ga zákona, stera sze za vnôge vö vlejé na odpüscsanye grêhoh.

29. Velim pa vám: ka ne bodem pio od eti mao z etoga száda toga trsza notri do onoga dnéva; gda bom ga pio z vami nôvoga vu Králevsztvi Ocsé mojega.

30. I gda szo hválo z popévali vö szo sli na goro oliveczko.

31. Teda nyim velí Jezus: vi sze vszi szpácsite vu meni escse v etoj nôcsi. Ár je píszano: zbíjem pasztéra, i raz'zenéjo sze ovezé te csrêde.

32. Ali po mojem gori sztanenyi pred vami bom sao v Galileo.

33. Odgovorécsi pa Peter ercsé nyemi: i csi sze vszi szpácsijo v tebi, jasz sze nigdár ne szpácsim.

34. Ercsé nyemi Jezus: zaisztino velim tebi, kâ me vu etoj nôcsi, prvle, liki bode kokôt popévo, trikrát zatajís.

35. Velí nyemi Peter: i csi de mi potrêbnosztebom mrêti, dônok te ne zatajim. Priszpodobnim tálom i vszi vucseníczke szo tak erkli.

II. 36. Teda je sô 'z nyimi Jezus na meszto, stero sze veli Gethsemáne; i velí vucseníkom: szedteszi doli eti, dokecs idôcsi molim etam.

37. I z szebom je vzéo Petra, i dvá sziná Zebedeusova, zá-

csao sze je 'zalosztiti i omedlêvati.

38. Teda velí nyim: jáko je 'zalosztina dûsa moja notri do szmrti. Osztante eti i verosztüjte z menom.

39. I naprê idôcsi edno malo, szpadno je na obráz szvoj molécsi i govorécsi: Ocsa moj, csi je mogôcse, najminé od méne ete pehár; ali nej, kak jaszscsém, nego kak tí.

40. I prisao je k vucseníkom i najsao je je, kâ szo szpáli; i velí Petri: tak nemorete edno vöro veorsztüvati z menom?

41. Verosztüjte i molte, da vu szküsávanye ne prídete. Düh je ísztina gotov, ali têlo je szlabo.

42. Páli drügôcsi idôcsi je molo govorécsi: Ocsa moj, csi nemorete pehár minôti od méne, nego, csi ga pijém; bojdi vola tvoja.

43. I pridôcsi nájde je páli szpajôcse, ár szo nyihove ocsí 'zmetne bilé.

44. I nihá je, i odíde, i pá moli tretics tó iszto rêcs govorécsi.

45. Teda ide k vucseníkom szvojim i ercsé nyim: szpite nadale íno pocsívajte. Ovo pribli'zala sze je vöra, i Szin cslovecsi sze dáva v rôké grêsníkom.

46. Sztante gori, pojdmó: ovo pribli'zao sze je, ki me odá.

47. I, gda bi escse on gucsao,

ovo Judas eden z ti dvanájszet je prisao i 'znyimlüdsztva vno-goz ro'zjom i z drogmí od vlád-nikov popovszki ino sztarisov lüdsztva.

48. On pa, kí ga je ôdao, dáo nyim je znaménye govorécsi: steroga küsnem, té je, primte ga.

49. I preczi prisztópivsi k Jezusi ercsé: zdrav bojdi mester; i küsno ga je.

50. Jezus nyemi pa ercsé: priá-tel, zakaj, szí prisao? Teda prisztópivsi vrgli szo roké na Jezusa, i príjali szo ga.

51. I ovo eden z oni, kí szo bíl z Jezusom, vö vtégnovsi rokô vö potégne mecs szvoj, i vdári szlugo poglavníka popovszkoga, odszecsé nyemi vühô.

52. Teda velí nyemi Jezus: obrni tvoj mecs nazáj vu meszto nyegovo. Ár vszi, kí mecs vze-mejo, od mecsa pogínejo.

53. Jeli stímas, ka nemrem zdaj prosziti Oco mojego, i napré bi mi posztavo vecs, liki dvanájszet legio angelov.

54. Kakda bi sze pa szpunila písma, da tak more bidtí?

55. Vu tisztoj vöri je erkao Jezus tomi lüdsztvi: liki na raz-bojnika szte prisli z ro'zjom i z drogmí me lovít. Vszáki dén szem pri vász szedo vucsécsi vu czérkvi, i nej szte me príjali.

56. Tô je pa vsze vcsinyeno, dabi sze szpunila písma proro-

kôv. Teda szo ga vucseníczke vszi tá niháli, i odbé'zali szo.

57. Ovi szo pa príjali Jezusa, i pelali szo ga k Kajafási víse-snyemi popi, gde szo vküp szprávléni bíl pizsácske i tí sztarisi.

58. Peter ga je pa naszledü-vao ôzdalecs notri do dvora ví-sesnyega popa; i notri idócsi doli szí je szeo z hlápczmi, da bi vido konecz.

59. Vládniczke pa popovszki i tí starisi i czéli tanács íszkali szo krívo szvedószto próti Jezusi, da bi ga vmôrili.

60. I nej szo je najslí. I csi szo gli vnógi krívi szvedoczke napré sztópili, dönok szo je nej najslí. Obszlédnyim szta pa napré sztópila dvá kríva szvedoka.

61. Erkôcsa: ete je pravo: jasz morem razmetati czérkev Bo'zo, i po tré dnévi gori pozimprati.

62. I gori sztánovsi vísesnyi pop ercsé nyemi: níkaj neodgovárjas? Ka eti próti tebi szvedocsíjo?

63. Jezus je pa múcsao. I odgovorécsi vísesnyi pop ercsé nyemi: primáram te na 'zívoga Bogá, naj nám povês, csi szí tí Krisztus, Szín Bo'zi?

64. Velí nyemi Jezus: tí szí pravo. Ali velim vám: od szé-ga mao bodete vidili Színá cslo-vecsega szedécsega na deszniczi zmo'znoszti Bo'ze, i pri-

dôcsega na obláki Nebeszkom.

65. Teda je te vîsesnyi pop raszprascso gvant szvoj govorecisi: ka je Jezus preklínyao. Ka nám je vecs potrêbno szvedokov? Ovo zdaj szte csüli preklínyanye nyegovo.

66. Ka sze vám vídi? Oni pa odgovorecisi ercséjo: vrêden je szmrti.

67. Teda szo plüvali vu obráz nyegov i za vüha szo ga bili; níki szo ga pa sz paliczami bili,

68. Govorecisi: prorokúj nám, Krisztus; steri je, kí te je vdaró?

69. Peter je pa viné szedo na dvôri; i prisztôpi k nyemi edna deklícska govorecsa: i tí szí bío z Jezusom Galileánszkim.

70. On je pa tajío pred vszêmi govorecisi: neznam, ka právis.

71. Gda bi pa vö sô na trnác, vídila ga je drüga; i velí onim, kí szo tam bilí: i ete je bio z Jezusom Názarenszkim.

72. I pá je tajío sz priszegom: ne poznám csloveka.

73. Po malom vrêmeni pa, prisztôpili szo níki, i sztojécsi erkli szo Petri: zaisztino i tí szí z oni; ár i gucs tvoj te ocsivesznoga csiní.

74. Teda je zácsao preklínyati i priszégati, kâ ne pozna toga csloveka. I preczi je kokôt popêvao.

75. I szpomené sze Peter z rêcsi Jezusove govorecsega nye-

mi: kâ prvle, liki bode kokôt popêvao, trikrát me zatajis. I vö idôcsi, jáko britko sze je jôkao.

XXVII. TÁL.

I. Krisztus od popov na szmrt oszodjeni dá sze Pilátusi na Kri'zanye 1. 2. II. Judás sze obêzi 3—10. III. Krisztus brezi krívcice sze mantrá pri Pilátusi 11—31, na pöti 32, na Golgothi 33—50. IV. Csüda po szmrti 51—54. V. Pokopanye i sztrá'za 55—66.

I. 1. **G**da bi pa rano grátalo, vládniczke popovszki i ti sztarisilüdsztva prôti Jezusi, da bi ga na szmrt dáli.

2. I zvézali szo ga ino szo ga odpelali i dáli szo ga Pontzius Pilátusi poglavári.

II. 3. Teda je vido Judás, ki ga je ôdo, ka je oszodjen, pozalo je i nazáj je povrno ti trészeti szrebrni pêneze poglavníkom popovszkim i tim sztarisim,

4. Govorecisi: pregrêso szem, kâ szem to nekrivicsno krv ôdao. Oni szo pa erkli: ka mí máramo; tí vídi.

5. I vr'ze te szrebrne pêneze vu czérkev, obrné sze, odíde i obêzi sze.

6. A poglavniczke popovszki szo pa vzéli te szrebrne pêneze i erkli szo: nej je je szlobodno vr'zti vu czérkevno ladiczo, ár je krví czêna.

7. Tanács pa dr'zêcsi küpili szo

za nyé edno nyivo loncsárszko na pokopálicse tuhénczov.

8. Záto je zvána ona nyiva, nyiva krvi notri do denésnyega dnéva.

9. (Teda sze je szpunilo, ka je povédano po Jeremiás pro-roki govorécsem: i vzéli szo ti treszeti szrebrni pénez czé-no toga vczényenoga, steri je vczényen bio od szinôv Izrael-szki.

10. I dáli szo je za nyivo loncsárszko, liki je zrendelüvao meni Goszpôd.)

III. 11. Jezus je pa sztao pred poglavárom; i pítao ga je poglavár govorécsi: tí szi Král 'Zidovszki? Jezus nyemi je pa erkao: ti právis.

12. I, gda bito'zen bio od vlád-nikov popovszki i sztarisov, nikaj je nej odgóvoro.

13. Teda nyemi velí Pilátus: ne csüjes, kelika próti tebi szvedocsijo?

14. I nej je odgóvoro nyemi ni na edno récs, tak, da sze je te poglavár jáko csüdivao.

15. Na szvétek je pa segó meo te poglavár odpüszttiti lüdsztvi ednoga zvézanoga, steroga szo steli.

16. Meli szo pa teda zvézano-ga roba ednoga znamenitoga, kí sze je zváo Barabbás.

17. Záto, gda bisze vküpszpravi, ercsé nyim Pilátus: steroga scséte, naj vám ga püsztim?

Barabbása, ali Jezusa, kí sze zové Krisztus?

18. Ár je znao, kâ szo ga z návisztí dáli v róke.

19. Záto, dabi on szedo na szôd-nyemsztolezi, poszlala je knyemi 'zena nyegova govorécsa: nikaj nêmas tí z onim pravicsnim; ár szem jasz doszta trpêla dnesz vu szne za nyega volo.

20. Poglavníczke pa popovszki i ti sztarisi szo nagnoli lüdsztvo, da bi proszili Barabbása; Jezusa bi pa pogübili.

21. Odgovorécsi pa poglavár ercsé nyim: steroga scséte z dvöj, naj vám püsztim? Oni szo pa erkli: Barabbása.

22. Velí nyim Pilátus: ka mo pa csinio z Jezusom, kí sze zové Krisztus? velfjo nyemi vszi: rászpi ga.

23. Ercsé pa te poglavár: ka je hüdoga vsino? Oni szo pa escse bole krícsali govorécsi: naj sze rászpe.

24. Gda bi pa vido Pilátus, kâ nikaj ne valá, nego vékse zburkanye gratüje, vzéo je vodô, i muje szi roké pred lüdsztvom govorécsi: csíszti szem jasz od krvi etoga pravicsnoga; ví vidade.

25. I odgovorécse vsze lüdsztvo ercsé: krv nyegova nad nami, i nad szinmfí nasimi.

26. Teda nyim je püszto Barabbása; Jezusa pa zbicsüje i tá ga dá, naj sze rászpe.

27. Teda szo vitézje poglavára vzéli Jezusa vu právdeniczo i vküp szo szpravili na nyega vesz sereg.

28. I, gda bi ga szlekli, odeli szo ga z erdécsim plasesom.

29. I z trnya szpleteno korôno szo nyemi okôli na glávo djáli, i trszt vu dêszno nyegovo; i naklékajôcsi sze pred nyim spôtali szo ga govorécsi: zdrav bojdi Král 'Zidovszki!

30. I plüvavsi na nyega vzéli szo nyemi to trszt i bili szo ga po glávi.

31. I, gda szo ga ospotali, szo ga szlekli z pláscsá i oblekli szo ga vu nyegov gvant, i odpelali szo ga, da bi ga rázpili.

32. Vö idôcsi pa najslí szo ednoga csloveka Czirenajszkoga z iménom Simona; na toga szo pritisznoli, kâ bi neszao krí'z nyegov.

33. I pridôcsi na meszto, koteró sze velí Golgotha, tô je, temena meszto.

34. Dáli szo nyemi piti z csemérom zmêsani jeszi; i gda bi ga kostao, nej ga je steo piti.

35. Gda bi ga pa rázpili, razdélili szo szi gvant nyegov me-tajôcsi sors na nyega; da bi sze szpunilo, kâ je povédano od proroka: razdélili szo szi gvant moj i na mojo odetel szo sors vrgli.

36. I szedécsi varvali szo ga tam.

37. I polo'zili szo ober gláve nyegove zrok nyegove szmrtni pizsani: eto je Jezus Král 'Zidovszki.

38. I razpéta szta 'z nyim dvá razbojnika; eden z práve i eden z lêve sztráni.

39. Kí szo pa mímo sli, preklínyali szo ga kívajôcsi szvojimi glavami.

40. I govorécsi: tí razmecses czérkev i po trê dnévi jo gori naprávis; zdr'zi sze. Csi szi Szin Bo'zi, hodi doli z kri'za.

41. Rávno tak pa i ti vládniczke popovszki ospotávajôcsi z pizzácsi i sztarisi szo erkli:

42. Drúgeje zdr'zao, szebé ne vê zdr'zati; Csi je Král Izraelczki, najde doli zdaj z kri'za, i vervali bomo nyemi.

43. Vüpaó sze je v Bôgi, naj ga oszlobodí zdaj, csi ga sesé. Ár je pravo: Bo'zi Szin szem.

44. Takájse i tiva razbojnika 'z nyim raszpéta, spotánila szta sze 'z nyega.

45. Od sészte vöre je pa kmicza bila po vszój zemli notri do devéte vöre.

46. Okoli devéte vöre je pa krícsao Jezus z velikim glászom govorécsi: Eli, Eli, lama zabachthani; tô je: Bôg moj, Bôg moj, zaka szi me osztavo?

47. Niki pa z ti tam sztojécsi,

szlísavsi, szo erkli: kâ Eliása zové ete.

48. I preczi bi'zi eden 'nyih i vzemespongio, napuni jo z jezsziom i okoli trszta jo je djáo, i napájao ga je.

49. Ti drügi szo pa erkli: niháj, naj vídimo, jeli ga pride Eliás zdr'závat.

50. Jezus pa, gda bi opet krícsao z velikim glászom, vö je püsztó düso.

IV. 51. I ovo zakrivalo czérkvi raszprascilo sze je na dvöje od zgora notri do tla; i zemla sze je genola, i pecsíne szo pokale.

52. I grobovje szo sze odpérali i vnöga têla ti szvéti, kí szo zászпали, szo gori sztanoła.

53. I vö idöcsi z groböv po gori sztanhényi nyegovom, sli szo vu szvéto meszto, i szkázali szo sze vnögim.

54. Te sztotnik pa, i, kí szo 'z nyim bili, varvajöcsi Jezusa, vidöcsi zemlé gfbanye, i, stera szo sze zgödila, presztrasili szo sze jáko govorécsi: zaisztino je Bo'zi Szin bio ete.

V. 55. Bilé szo pa tam 'zene vnöge ózdalecs glédajöcse, stere szo neszledüvale Jezusa od Galilee szlü'zécse nyemi.

56. Med têmei je bila Mária Magdaléna, i Mária Jakuba, i Jo'zesa mati i mati Zebedeusovi szinöv.

57. Gda bi pa vecsér grátao,

prisao je eden bogat cslovek od Arimathie, koga imé je Jo'zef, kí je tüdi vucseník bio Jezusov.

58. Té idöcsi k Pilátusi proszo je têlo Jezusa. Teda je Pilátus zapovedao dati to têlo.

59. Ivzéo je to têlo Jo'zef, závio je je v csíszto rüsenszko plátno.

60. I djáo je je vu növi szvoj grob, steroga je vö zoszekao v pecsíni; i priválavsi kamen veliki k dveram toga groba, odíde.

61. Bila je pa tam Mária Magdaléna, i ta drüga Mária szedécse ráven groba.

62. Drügi dén pa, kí je po velíkom pétki, vküp szo sze szpravili vládniczke popovszki i Farizeuske k Pilátusi.

63. Govorécsi: goszpodne, szpömenoli szmo sze, kâ je ov zapelávecz erkao escse 'zivöcsi: po trétjem dnévi gori sztánem.

64. Zapovej tak sztrá'ziti te grob notri do trétjega dnéva, da kak pridöcsi vucseníczke nyegovi v nöcsi, vkrádnejo ga i pravili bodo lüdsztvi: gori je sztano od mrtvi; i bode tá szlédnya zblöda hüsa, od te prve.

65. Ercsé nyim pa Pilátus: máte sztrá'zo; idte, sztra'zte, kak znáte.

66. Oni pa odísli zapecsatili szo kamen, i oköli szo vzéli grob z sztrá'zov.

XXVIII. TÁL.

Krisztusovo gori sztanenyé. I. Angel nazviscáva 1—10. II. Sztrá'za právi 11—15. III. Vucseniczke sze posilajo Evangeliom predgat 16—20.

I. 1. **V**szobotto vecsérpa, kí sze szvéti na prvi dén tjedna, prisla je Mária Magdaléna, i tá drüga Mária glédat grob.

2. I ovo veliko zemlé gfbanye sze je zgódilo. Ár je'angel Goszpodnov doli prisao z Nebész, i prisztópivsi odválo je te kamen od dvéri, ino szi je doli szeo na nyega.

3. Bio je pa pogléd nyegov, liki blíszk, i gvant nyegov béli, kako sznég.

4. Od bojaznoszti pa nyega szo sze presztrasili, ti varivácske i vcsinyeni szo bílí, liki mrtvi.

5. Odgovorécsi pa angel erkao je tim 'zenam: ne bojte sze vi; ár znám, ká Jezusa toga razpétoga íscsete.

6. Nega ga eti; ár je gori sztano, liki je pravo. Pojte, poglednite meszto, gde je le'zao Goszpód.

7. I hitro idócse povéte vucseníkom nyegovim, ká je gori sztano od mrtvi; ino ovo pred vami ide v Galileo; tam bodte ga vidili. Ovo povedao szem vám.

8. I hitro vö idócse od groba z bojaznosztjom, i z velikom radosztjom bé'zale szo nazviscávat vucseníkom nyegovim.

9. Gda bi pa sle nazviscávat vucseníkom nyegovim, ovo Jezus je pred nyé prisao govorecsi: zdrave bojdte. One pa prisztópivse zgrabile szo sze za nyegove noge, i molile szo ga.

10. Tedaercsé nyim Jezus: ne bojte sze; idite, nazvésttite bratom mojim, naj ido v Galileo, i tam me bodo vidili.

II. 11. Gda bi pa one sle, ovo níki tesztrá'ze idócsi vumeszto nazvésttili szo vládnikom popovszkim vsza, stera szo sze zgódila.

12. I vküp sze szpravivsi sz timi sztarismi, i tanács dr'zécsi zadoszta pénez szo dáli tim vítézm.

13. Govorecsi: povéte, ká szo vucseniczke nyegovi v nocsi prisli, ino szo ga vkradnoli, gda szmo mí szpáli.

14. I, csi bode tó csüo poglavár, mí ga na nyé vzemeno, i vász od szkrbí rêsimo.

15. Oni pa, geto szo te péneze vzéli, vcsinili szo tak, kak szo navcseni bili. I razglásena je eta rês med 'zidovmi notri do denésnyega dnéva.!

III. 16. Ti edennájszeter i vucseniczke szo pa sli v Galileo na on brég, gdenyim jezlo'zo Jezus.

17. I, gda bi ga vidili, molili szo ga, níki szo pa dvojíli.

18. I prisztópivsi Jezus gucsao nyim je govorecsi: dána mi je vsza oblászt na Nébi i na Zemli.

19. Idôcsi záto, vsite vsenárode, krsztsávajôcsi je vu Imé Ocsé, i Sziná, i Dühá Szvétoga.

20. Vucsécsi je dr'zati vsza,

stera szem vám zapovedao. I ovo jasz szem z vami vszáksi dén, notri da szkoncsanya szvéta. Amen.

EVANGELIOM

PÓLEG PISZMA

ŠZVÉTOGA MARKA.

I. TÁL.

I. Od Ivana krszitela csészti i 'zitka 1—8. II. Od Krisztusove csészti zacšétká 9—15. III. Zové na Apostolsztvo 16—20. IV. V Kapernaumi po vsenyé zvrácsi ednoga vragometnoga i Petra puniczo zdrúgimi 21—45.

I. 1. **Z**acšétek Evangeliuma Jezus Krisztusa Sziná Bo'zega.

2. Likije pizano vu Prorokáj: ovo jasz posilam angela mo-jega pred obrázom tvojim, kí naprávi pôt tvojo pred tebom.

3. Glász kricsécsega vu püsztfni: zgotovte pôt Goszpodnovo, rávne vsinte szteze nyegove.

4. Bio je pa Ivan krsztsávajôcsi vu püscsávi i predgajôcsi krszt pokôrena odpüscsanye grêhov.

5. I vö je sla k nyemi vsza Judee dr'zela i Jerusálemezi; i krsztseni szo vszi v Jordán-szkom potôki od nyega vádlü-vajôcsi grêhe szvoje.

6. Bio je pa Ivan odeti z szrsztmi kumile, i z kô'ze pojász je

noszo okoli ledevjá, i jo je kubicize ino méd polszki.

7. I predgao je govorécsi: ide mocsnési od méne za menom, komi nej szem vrêden, naj sze prignem i sôlinczov nyegovi reménya odvé'zem.

8. Jasz isztina krsztsávam vász vu vodi, on pa vász bode krszt-sávao vu szvétom Dühi.

II. 9. I prigôdilo sze je vu oni dnévi, prisao je Jezus z Náza-retha Galilee i okrsztsen je od Ivana vu Jordáni.

10. I preczi gori idôcsi od vové vido je odrpta Nebésza; i Düha, liki golôba, doli idôcsega na nyega.

11. I glász je vsinyen z Nebész: ti szi on moj lübeznivi Szin, vu kom sze mi je dopadnolo.

12. I preczi ga je Düh vö zegnao vu püscsávo.

13. I bio je tam vu püscsávi stirideszét dni szküsávani od Satana; i bio je zdivjácsinov,

i angelje szo nyemi szlü'zili.

14. Gda bi pa vu roké dán bio Ivan, prisao je Jezus vu Galileo predgajôcsi Evangeliom Králevsztva Bo'zega.

15. I govorécsi: ka sze je szpuniło vrêmen i pribli'zalo sze je Králevsztvo Bo'ze; povrntesze i vörte Evangeliomi.

III. 16. Hodécsi pa kre mórjá Galileánszkoga, vido je Simona i Andrása brata nyegovoga, ka szta vlaké vu mörje metala; (ár szta bilá ríbicsa.)

17. I erkao nyima je Jezus: hodta za menom i vcsinim váj; da bodeta lüdi ríbicsa.

18. I preczi nihávsi vlaké szvoje naszledüvala szta ga.

19. I napré idôcsi odnut edno malo vido je Jakuba sziná Zebedeusovoga i Jánosa brata nyegovoga i nyidva vu ládji zaplácsajôcsa vlaké.

20. I preczi nyidva je zvaio; i oneva tá nihávsi ocsó szvojega Zebedeusa vu ládji z delavezi, sla szta za nyim.

IV. 21. I notri ido vu Kaper-naum i preczi je vu szobottaj, idôcsi vu szprávisese, vcsio.

22. I sztrsznoli szo sze nad vcsenyom nyegovim. Ár je je vesio, liki oblászt imajôcsi, i nej liki pizsácske.

23. I bio je vu szpráviscsi nyihovom eden cslovik vu necsístom dühi; i gori je szkrácsao.

24. Govorécsi: ah, ka je nám

sz tebom Jezus Názarenszki? prisao szí nász szkvarjüvat? znám te, sto szí; ov szvéti Bo'zi.

25. I postráifao ga je Jezus govorécsi: obnêmi iodídi'z nyega.

26. I gda bi ga trgao te düh necsísti kricsécsi z velikim glászom je vö só 'z nyega.

27. I grozaje je obisla vsze tak, da szo sze szpitávali med szebom govorécsi: ka je tó? kaje tó za nôvi návuk? kâ z oblásztjom, i tim necsístim dühom zapovêda; i pokorni szo nyemi?

28. Razísao je pa glász nyegov preczi okóli po céloj dr'zéli Galilee.

29. I preczi vö idôcsi z Szprávisesa, sli szo vu hi'zo Simonovo, i Andrásovo z Jakubom i z Jánosom.

30. Punicza pa Simonova je le'zála v tréslíki; i preczi nyemi právjio od nyé.

31. I prisztôpivsi gori jo je zdigno prijécsi jo za rokô; i preczi jo je tá nihála tréslíka, i szlü'zila nyim je.

32. Vecsér pa gda bi szuncze zajsló, prineszli szo k nyemi vsze hüdü sze majôcse i vragometne.

33. I czêlo meszto sze je vküp szpravilo k dveram.

34. I zvrácsó je vnôge, kí szo sze hüdü meli vu rázlocsni betégi; i vnogo vragôv je vö zgono; i nej je dopüsztó gucsati vragom, ár szo ga znali.

35. I rano escse za noci gori sztanovski vö je sô, i odísao je vu püsztö meszto, i tam je molo.

36. I za nyim je sô Simon, i kí szo 'z nyim bílí.

37. I, geto szo ga najšli, ercséjo nyemi: vszi te isesejo.

38. I ercsé nyim: hodmo vu bli'zánya mészta, naj i tam prédgam; ár szem za toga volo vö prisao.

39. I predgao je vu szpráviscsaj nyihovi vu czêloj Galilei; i vragé je zganyao.

40. I ide k nyemi eden gobaveczproszécsi ga, i pokleknovski pred nyega i erkôcsi nyemi: csi scsés, mores me ocsisztiti.

41. Jezus sze pa szmilüvavsi i vö vtégnovski rokô dotekno sze ga je i ercsé nyemi: scsém, ocsísesen bojdi.

42. I, kak je on tô erkao, preczi je odísła od nyega ta goba i ocsísesen je.

43. I trdno sze nyemi poprêti, i preczi ga je kraj zgono.

44. I ercsé nyemi: pazi, da nikom i nikaj nepovês; nego idi, poká'zi sze popi, i neszi gori za ocsísesanje tvoje, ka je zrendelüvao Môses, nyim na szvedôszto.

45. On pa vö idôcsi zacne predgati vnôga i razglasüvatito rêcs tak, da je on vecs nej mogao ocsiveszno notri v meszto idti; nego je viné vu püsztö mē-

sztaj bio; i prihájali szok nyemi odevszud.

II. TÁL.

I. Od 'zlakom vdárjenoga 1—12. II. Od Mátajovoga pozványa 13—17. III. Od poszta 18—22. IV. Vucseniczke vlati trgajo 23—28.

I. 1. **I**pá je sô v Kapernaum. I po nisteri dnévi, i csüto je ka je v hi'zi domá.

2. I preczi sze ji je vnogo vküp szpravílo tak, da szo vecs nej meli presztoro ni pri dveraj. I gucsao nyim je to rêcs.

3. I prisli szo k nyemi z Bo'zim 'zlakom vdárjenoga noszécsi nesenoga od stiraj.

4. I, gda bi nê mogli do nyega prídti za volo lüdsztva, odkrili szo sztreho tam, gde je bio, i prédrli szo mosznicze i tak szo doli püsztilli to posztelo, na sterroj je te z 'zlakom vdárjeni le'zao.

5. Vidôcsi pa Jezus vero nyihovo ercsé tomi 'zlakom vdárjenomi: szinek, odpüscsávajo sze tebi tvoji grêhi.

6. Bílí szo pa niki pizsácske tam szedécsi i miszlécsi vu szrczáj szvoji:

7. Ka ete gucsí takse preklészto vo? sto more odpüsztiti grêhe, nego Bóg.

8. I preczi szpoznovski Jezus vu dühi szvojem, kâ szí takmíszlijo vu szebi, ercsé nyim: ka etaksa miszlite vu szrczáj vasi.

9. Ka je le'zi povedati tomi 'zlakom vdárjenomi: odpüscávajo sze tebi grêhi; ali pa erczi: sztani i vzemi tvojo posztelo i hôdi?

10. Naj pa znáte, kâ oblászt má Szin cslovecsi odpüscávati na zemli grêhe (ercsé tomi 'zlakom vdárjenomi:)

11. Tebi velim: sztani i vzemi posztelo tvojo, i idi vu hi'zo tvojo.

12. I sztano je preczi i vzéo je posztelo i vö je sô predevszêmi tak, da szo sze csüdivali vszi i discili szo Bogá govorécsi: nigdár szmo nej táksega dela vidili.

II. 13. I vö je sô pá k môrji, i vsze lüdsztvo je slo k nyemi; i vesio je je.

14. I doli idôcsi vido je Levia sziná Alfeusovoga szedécsega na mánti i ercsé nyemi: naszledüj me. I gori sztánovsi naszledüvao ga je.

15. I zgôdiloszeje, gda bi doli szez vu hi'zi nyegovoj, i vnôgi publikánuske i grêsniczke szo szi doli szeli z Jezusom i z vucsenikmi nyegovimi, ár ji je bilô vnogo; i naszledüvali szo ga.

16. I piszácske i Farizeuske vidôcsi nyega, ka je jo z publikánusmi i z grêsniki erkli szo vucsenikom nyegovim: ka je tó, ka z publikánusmi i z grêsniki jej i pijé?

17. I szlísavsi Jezus ercsé nyim: ne potrebüjejo ti zdravi vrácsa, nego ki sze hüdô májo. Nej szem prisao zvat te pravicsne, nego grêsnike na pokôro.

III. 18. I posztili szo sze vucseniczke Ivanovi, i Farizeusovi; i prisli szo i erkli szo nyemi: zakaj sze vucseniczke Ivanovi i Farizeusovi posztijo, tvoji vucseniczke sze pa ne posztijo?

19. I erkae nyim Jezus: jeli sze morejo szinovje gosztüvanya, dokecs je 'zenin' z nyimi, posztiti? kak dugo szebom májo 'zenina; nemorejo sze posztiti.

20. Prídejo pa dnévi, gda sze krajvzeme od nyi'zenin; i teda sze bodo posztili vu oni dnévi.

21. I nisce nôvoga szüknya záplato ne síva na sztári gvant; nacsí ftrgne sze záplata nôva od sztároga i hüsa dera bode.

22. I nisce ne lêva nôvo víno vu sztáro poszôdo; nacsí rasztrga nôvo víno poszôdo, i víno sze vö vlijé i poszôda sze szkvari; nego nôvo víno vu nôvo poszôdo sze more vlejáti.

IV. 23. I prigôdilo sze je, da bi on sô v szobotto po szetváj; i zácsali szo vucseniczke nyegovi po pôti idôcsi menoti vlatovjé.

24. I Farizeuske szo nyemi erkli: ovo, ka csinjó v szobotto, stero je nej szlobodno.

25. I on nyim ercesé: jeli szte nigdár nej esteli, ka je vesíno Dávid, gda je potrêbcisino meo i lacsen je bio on, i kí szo 'z nyim bílf?

26. Kakda je notri sô vu hi'zo Bo'zo za vrêmena Abjatára vísesnyega popa; i jo je krûhe polo'zenjá, stere je nej bílô szlobodno jeszti, nego li popom; i dáo je i onim; kí szo 'z nyim bili.

27. I pravo nyim je: szobotta je za volo osloveka vesinyena, nej oslovik za szobote volo.

28. Zátó Szin osloveka je Goszpôd i szobote.

III. TÁL.

I. Toga poszêhnyeno rokô imajôcsega zvrácsi 1—12. II. Dvanájszet Apostolov odeberé 13—21. III. 'Zidovom na vragé zgányanye odgovori 22—30. IV. Sto je Kristusa matí i 'zlájta 31—35.

I. 1. **I** notriješô páli vu szpráviscse; i bio je tam eden oslovek, kí je poszêhnyeno rokô meo.

2. I pazili szo na nyega, csi bi ga v szobotto vracso, dabi ga tó'zili.

3. I ercesé tomi osloveki poszêhnyeno rokô majôcsomi: sztani i sztôpi na szrêdo.

4. I ercesé nyim: jeli je szlobodno v szobotto dobro csiniti? ali hüdo csiniti? düso obdr'zati, ali pa vmoriti? oni szo pa tího bílf.

5. I okôli sze zgliednovsi po

nyih z szrditosztjom, razdreszéljeni nad trdosztjom szrczá nyihovoga, ercesé temi osloveki: vö vtégni tvojo rokô. I vö jo je vtégno. I nazáj je posztánola rôka nyegova zdrava, liki ta drüga.

6. I vö idôcsi Farizeuske, preczi szo z Herodesovimi szluga tanácsesinli prôti nyemi, kakda bi ga pogübili.

7. I Jezus je odísao z vucseníkmi szvojmi k môrji; i vnoga vno'zina od Galilee ga je naszledüvala, i od Judee.

8. I od Jerusálema, i od Idumee i prêk Jordána, i ki szo okoli Tirusa i Sidona, vno'zina vnôga; szlisavsi, stera je vesíno, prisli szo k nyemi.

9. I erkao je vucsenkom szvojim: ka bi nyemi edno ladjiczo gotovo dr'zali, za volo lüdsztva, da bi ga né sztiszkávali.

10. Ár jí je vnogo zvrácsó tak: da szo kapali k nyemi, da bi sze ga doteknoli, kíkoli szo kákso mantro meli.

11. I ti necsízti dühovje, gda bi ga zaglednoli, doli szo pred nyega kapali i krôsali govôrêcsi: tí szí Szin Bo'zi.

12. I jáko sze je nyim poprêto, ká bi ga né vönazvétili.

II. 13. **I** gori je sô na gorô i prizvao je k szebi; stere je on steo; i sli szo k nyemi.

14. I vesíno jí je dvanájszet,

kâ bi 'z nyim bilí, i kâ bi je poszlao predgat.

15. I meti oblászt vrácsiti be-tege i vö metati vragé.

16. I dáo je Simoni imé, naj sze zové Peter.

17. I Jakuba sziná Zebedeusovoga i Jánosa brata Jakubovoga (i dáo nyima je imé Boanerges, tó je: szinovje grmlajcze).

18. I Andrása, Filipa i Brtalan, i Mátaja, i Tomása i Jakuba sziná Alfeusovoga i Thaddeusa i Simona Kananinszkoga.

19. I Judas Iskariotesa, kí ga je i ôdao.

20. I idejo vu hi'zo. I pá sze je vküp szpávrilo lüdsztvo tak, daszo ni krüha nej mogli jeszti.

21. I szlfsavsi, kí szo pri nyem bilí, vö szo ga sli za dr'závat. Ár szo pravili: ka je od pámeti priso.

III. 22. I ti piszácske, kí szo od Jerusálema doli prisli, pravili szo: kâ Beélzebula má, i kâ v poglavníkom vragôv zgánja vragé.

23. I k szebi je prizvajôcsi pravo nyim je vu prlíkaj: kakda more Satan Satana vö metati?

24. I, csi sze králevsztvó vu szebi razdilí, nemore obsztáti králevsztvó ono.

25. I, csi sze hi'za vu szebi rasz-tála, nemore obsztáti hi'za ona.

26. I, csi je Satan sztano prôti szebi i razdêlo sze je, nemore obsztáti; nego konecz má.

27. Nemore niscse pohistvá to-ga mocsnoga notri idôcsi vu hi-'zo nyegovo, razbiti; nego csi prvle toga mocsnoga zvé'ze, i teda hi'zo nyegovo razbíje.

28. Zaisztino nelim vám: kâ sze vszi grêhi odpüszttjó szinom cslovecsim i preklínyanya, szkémi bodo preklínyali.

29. Kí pa bode preklínyao prôti Sz. Dühi, ne bode meo odpüs-csánya na veke; nego vrêden bode vekivecsne szôdbe.

30. Ár szo pravili: necsísztoga dühá on má.

IV. 31. Prisli szo pa bratovje i mati nyegova; i zvüna sztojécsi poszlali szo k nyemi zvjâ-csi ga.

32. I szedelo je lüdsztvo okoli nyega. Erkli szo pa nyemi: ovo, mati tvoja i bratovje tvoji vöné, tebé íscsejo.

33. I odgôvoro nyim je govorecí: sto je mati moja, ali bratovje moji?

34. I okôli gledôcsi po rêdi te okôli nyegaszedécse ercsé: ovo mati moja, i bratovje moji.

35. Ár, kikoli bode esinio volo Bo'zo, té je brat moj i szesztra moja, i mati moja.

IV. TÁL.

I. Od csetvére zemlé 1—23. II. Od récsi Bo'ze nature 24—34. III. Od Kriszt. ládje 35—41.

I. 1. **I** pá je zácsao vcsiti kre mórja; i szpravilo sze je k nyemi vno'zino lüdsztva na

teliko, da je mogao idti vládjo i szedeti na mórji i vszelüdsztvo je pri mórji na zemli bilô.

2. I vsio je je vu prlíkaj vnôga, i právo nyim je vu vsenyê szvojem.

3. Poszlüsajte: vö je sô szejács szejat.

4. I prigödilo sze je vu szêjanya, da je níko szpadnolo kre pôti, i prisle szo fticze nebeszke i pozobale szo je.

5. To drügo je pa szpadnolo na pecsínszka mészta; gde je nej melo zemlé vnogo; i preczi je vö zíslo záto, kâ je nej melo globoko zemlo.

6. Gda bi pa szuncze gori zíslo, vö je zgoro; i, da je nej melo korenyá, poszêhnolo je.

7. I drügo je szpadnolo med trnye; i gori je zíslo trnye, i zadávilo je je, i száda je nej dalô.

8. I drügo je szpadnolo vu dobro zemlô, i dalô je szád gori zidôcse i rasztécse; i prineszlo je edno trészeti, i edno sésztdeszét, i edno sztôkrát teliko.

9. I velí nyim: kí má vüha na poszlüsanye, naj poszlüsa.

10. Gda bi pa szamí bilí, píтали szo ga, kí szo okoli nyega 'z timi dvanájszetimi bilí, eto príliko.

11. I velí nyim: vám je dáno znati szkrovnoszti Králevszta Bo'zega; onim pa, kí szo zvüna, vu prlíkaj sze nyim vsza právijo.

H. W.

12. Naj gledôcsi glédajo i ne vídijo; i poszlüsajôcsi poszlüsajo i ne razmijo; naj sze gda ne povrnéjo i odpüsztíjo sze nyim grêhi.

13. I velí nyim: neznate eto príliko? i kakda bi vsze prílike znali.

14. Te szejács je té, kí rêcs szêja.

15. Eti szo pa, stero je kre pôti, gde sze szêja ta rêcs; i gda jo poszlüsajo, preczi pride satan i vneszé to rêcs poszêjano vu z szerczá nyihovoga.

16. I eti szo priszpodobni, stero je na pecsínszka mészta poszêjano: kí, gda csüjejo to rêcs, preczi jo z radosztjom vzemejo.

17. I nemajo korenyá vu szebi, nego szo do csasza; potom kak nasztánesztiszkávanye, ali pregányanye za volo rêcsi, preczi sze szpácsijo.

18. I eti szo, kí szo vu trnye poszêjani; tê szo, právim, kí tó rêcs szlísavsi.

19. I szkrbi toga szvétá i vkanüvanye bogásztva i okoli drügoga dugoványa 'zelênnya notri idôcsa zadavíjo tó rêcs; i tak nerodna gráta.

20. I kí szo v to dobro zemlo poszêjani, szo oni, kí poszlüsajo rêcs i notri jo vzemejo i szád prineszéjo, níki trészeti, i níki sésztdeszét, i níki sztôkrát teliko.

21. I velí nyim: jeli sze záto

5

vu'zgé szvécsa, naj sze pod mericzo dene? ali pa pod posztelo? jeli nej záto, najsze v poszvecsnyek dene?

22. Ár nega nikseszkrovnoszti, ka bi sze vö né nazvésztila; niti sze ne zgodí ká szkritoga, stero bi na szvetloszt né prislo.

23. Csi sto má vüha na poszljúsanye, naj poszljüsa.

II. 24. I velí nyim: vidite ka csüjete; z sterov merov bodte vi merili, z tisztoz bode i vám merjeno; i pridá sze vám poszljüsajócsim.

25. Ár, kí má, dá sze nyemi, i kí nêma, i ka má, vzeme sze od nyega.

26. I velí: tak je Králevszto Bo'ze: liki dabi cslovik vrgao szemen na zemlô;

27. I szpáo bi i gori bi sztano v noci i vudne; i to szemen bi zíslo i vdú'zalo bi sze, gda on nezna.

28. Ár zemla od szébe szád prinása oprvics trávo, potom vlát, potom pa puno pseniczo vu vláti.

29. Gda sze je pa napré dáo szád, 'znyecz preczipüszti szrp szvoj v nyega, ár je napré sztopila 'zétva.

30. I velí: komi bomo priglihávali Králevszto Bo'ze? Ali vkáksoj prlíki bomo je priliküvali?

31. Liki zrno horcsicsno, ste-

ro, gda sze széja vu zemlô, með vszém szemenom je náj ménse na zemli.

32. I, gda je poszêjano, zíde i od vszáksega zelenyá je vékse, i zpüszti véke velike na teliko, da sze pod nyegovov szénczov fticze nebeszke morejo gnêzditi.

33. I vu vnôgi táksi prlíkaj nyim je gúcsao to récs, kak bi ga mogli poszljüsati.

34. Brezi prlík je pa nyim nej gúcsao; od szebe je pa vucseníkom szvojim vsza razkládao.

III. 35. I velí nyim vu onom dnévi, gda bi vecsér grátao: hodmo prék na drügi sztrán.

36. I odpüsztivsi^a lüdsztvo, vzéli szo ga tak, kak je bio vu ládji. Ár szo i drüge ládjicze bilé 'z nyim.

37. I sztáne veliki vrtélec z vötra, válovje je pa metao vu ládjo na teliko, da bi sze 'ze napunávala.

38. Ion je bio v zádnyem sztráni ná zglávniki le'zécsi; i gori szoga zbüdili i pravili szo nyemi: Vucsitel, nemas szkrbi na nász, ka pogóbamo.

39. I gori sztánovsi postrájfao je te vöter i erkao je mörji: mucsi i obnêmi. I hényao je vöter i vcsinyena je tihota velika.

40. I ersé nyim: ka szte tak bojazlívi? kakda, ka nêmate vere?

41. I zbojali szo sze z bojaz-

nosztjov velikov, i erkli szo eden drügomi: sto je záto té, koga i vóter i mórje bóga?

V. TÁL.

I. Edno legio vragóv zgánya 1—20. II. Jairusova csať o'zivé, i k csaszi v krvávom betégi 'zena sze zvrácsi 21—43.

I. 1. **I** prisli szo na drügi sztrán mórja vu dr'zélo Gadarénusov.

2. I gda bi on vó sô z ládje, preczi pribe'zí k nyemi z grobóv eden cslovik vu necsisztom dühi.

3. Kí je sztanyé meo vu gróbáj, i niti z lanczi ga je niscse nej mogao zvézati.

4. Ár szo ga vnogo krát v potodjáli, i z lanczi zvézali, i raztrgali szo sze 'z nyega lanczi, i pota sze je vküp zlámala; i niscse ga je ne mogao v-krotiti.

5. I vszigdár, nôcs i dén je bío vu goráj i vu grobáj kricsécsi i rezajócsi szebé z kaményem.

6. Gda bi pa Jezusa vido ózdálecs, bé'zao je, i doli je poklekno pred nyega.

7. I kricsécsi z velikim glászom ercsé: ka mi je z tebom Jezus Szin visesnyega Bogá? primáram te na Bogá, ne mantráj me.

8. (Ár nyemi je velo: idi vó, necsiszti düh, z etoga csloveka.)

9. I pítao ga je: ka ti je imé? I odgovorí erkócsi: legio mi je imé, ár nasz je doszta.

10. I proszo ga je doszta, naj ga ne posle vó z té krajíne.

11. Búla je pa tam pri brégi velika csréda szviny, ka szo sze paszle.

12. I proszili szo ga vszi vrazjé govorécsi: püszi nász v te szvinyè, naj v nyé idemo.

13. I dopüsztó nyim je preczi Jezus. I vó idócsi ti necsiszti dühove sli szo vu szvinyè; i szúno sze je te sereg szvinyepóleg sztrmcza vu mórje (biló ji je pa, liki dvé jezero;) i vtópile szo sze v mórji.

14. Kí szo pa paszli te szvinyé, bé'zali szo ino szo nazvéstili v mésztaj i v veszniczaj. I vó szo sli glédat, ka sze je zgódilo.

15. I prisli szo k Jezusi, i vidili szo toga vragometnoga szedécsega i oblecsenoga i szpametnoga, kí je to legio meo; i zbojali szo sze.

16. I pripovedávali szo nyim ti vidócsi, kakda sze je zgódilo z tim vragometnim i z szvinyámi.

17. I zácsali szo ga prosziti, ká bi odíso od krajín nyihovi.

18. I gda bi on vu ládjo sô, proszo ga je té, vu sterom szo ti vrazjé bilí, naj 'z nyim bode.

19. Jezus nyemi je pa nej dopüsztó; nego nyemi ercsé: idi vu hi'zo tvojo k tvojim, i nazviscsávaj nyim, ka je tebi Goszpód vcsíno, i szmilüvao sze je nad tebom.

20. I odisao je izácsao je predgati vu ti deszét mészta; ona, stera nyemi je vcsino Jezus; i vszi szo sze csüdivali.

II. 21. I gda bi sze Jezus pána drügo sztrán prék pripelao vu ládji, szpravilo sze je vno'zino lüdsztva k nyemi; i bio je pri mórji.

22. I ovo, prisao je eden z poglavníkov szpráviscsa po iméni Jairus; i vidócsi ga, szpádne pred nogé nyegove.

23. I proszo ga je doszta, govorecsi: csí moja je na szkrádnjoj vöri. Zátó proszim te, da pridócsi na nyô denes roké, naj ozdrávi i 'zivé.

24. I sô je 'z nyim, i naszledüvalo ga je vno'zina lüdsztva, i sztiszkávali szo ga.

25. (I nika 'zena, stera je vu krvávom otóki bila dvanájszet lét,

26. I vnogo je trpéla od vnôgi vrácsov, i vsza je potrosila na szébe, i nikaj ji je nej hasznilo; nego bole escse je na hüse prisla.

27. Gda bi csüla od Jezusa, prisla je med lüdsztvom odzajaj, i doteknola sze je gvanta nyegovoga;

28. Ár je právila: csi sze li doteknem gvanta nyegovoga, ozdrávim.

29. I preczi je vö poszéhno zdenecz krvi nyé; i szpoznala je na téli, ká je ozdrávila od toga bicsa.

30. I preczi je Jezus szpoznao vu szebi, ká je od nyega vö sla mócs; obrné szemed lüdsztvom i ercsé: sto sze me je dotekno na gvanti?

31. I pravili szo nyemi vucseniczke nyegovi: vidis, ka te lüdsztvo sztiszkáva, i právis: sto sze me je dotekno?

32. I okóli gledócsi, da bi vido, ono, stera je tó vcsinila.

33. Ta 'zena pa bojécsa i trepetajócsa znajócsa, ka je vcsinyeno na nyé, prisla je, ino je pokleknola pred nyega, i povédala nyemi je vszo isztino.

34. On pa ercsé nyé: csí, vera tvoja te je zvrácsila; idi vu méri, i bojdi zdrava od bicsa tvojega.)

35. Escse, gda bi on gucsao, prisli szo od poglavníka szpráviscsa govorecsi: csí tvoja je mrla, zaká trüdís Vuositela?

36. Jezus pa preczi, szlisavsi to récs gucsécsa, ercsé tomi poglavníki szpráviscsa: ne bojsze, li veri.

37. I nej je püsztó ni ednoga szebé naszledüvati, nego Petra, i Jakuba, i Jánosa brata Jakubovoga.

38. I prisao je v hi'zo toga poglavníka szpráviscsa; i vídi zburkanye, i, kí szo sze jókali i vnogo plakali.

39. I notri idócsi ercsé nyim: ka sze burkate ino jócsete? nej je mrla deklícska, nego szpí.

40. I oszméjali szo ga. On pa vö vr'ze vsze, i k szebi vzeme oco ta deklícske i mater, i kí szo 'z nyim bilí; i notri je sô, gde je bíla ta deklícska polo'zena.

41. I príme rokô-te deklícske, velí nyê: Talitha kumi! stero razklajeno vcsiní: devojka, tebi velim, sztani gori.

42. I preczi je gori sztánola ta devojka i hodila je, ár je bíla dvanájszet lét sztara; i csüdivali szo sze z csüdom velikim.

43. I jáko nyim je zapovedao: naj nisce ne zvej tó; i velo ji je jeszti dati.

VI. TÁL.

I. Názarenczi Krisztusa zavr'zejo 1—6. II. Apostole v 'Zidovcsino püszi predgat 7—13. III. Ivani Herodes glávo vzeme 14—29. IV. Pét jezero sze ji sz petimi krúhi nasziti 30—46. V. Vucsenczke vládji, Krisztus na vodi hodijo 47—56.

I. 1. **I**vö je sô odnut i prisao je vu domovino szvojo i naszledüvali szo ga vucseníczeke nyegovi.

2. I gda bi szobotta bíla, zácsao je vu szprávicsi vcsiti; i vnôgi poszlüsavsi sztrsznoli szo sze govorécsi: odkud szo etomi eta? i kákxa je tá modróaszt, stera nyemi je dána; kasze i tákse môcsi po nyegovi rokáj godíjo?

3. Nej je tó te teszác, szin Márie, brat pa Jakuba i Jo'zesa i Juda i Simona? I nej szo sze-

sztre nyegove eti pri nász? I szpácsili sze sze vu nyem.

4. Velo je pa nyim Jezus: ká je prorok nej brezi postenyá, nego li vu szvojoj domovini, i med rodbinov i vu hi'zi szvojoj.

5. I nej je mogao tam nikse môcsi csiniti; nego malo nemocsni, polo'zécsi na nyé roké szvoje, je zvrácso.

6. I csüdivao sze je za nyihove nevernoszti volo. I okóli je hodo po veszniczaj povszud vucsécsi.

II. 7. I prizvao je ti dvanájszet i zácsao je je poszlati po dvá dvá, i dáo nyim je oblász nad necsísztimi dühi.

8. I zapovedao nyim je ká bi nikaj né vzéli na pôt, nego paliczo szamo; ni turbo, ni krúha, ni vu mosnyô péneze.

9. Nego naj szí obüjo sôlincze, i dvé szüknyi szí ne oblecséjo.

10. I velo nyim je: gdekoli bodete sli vu hi'zo, tam osztante, dokecs nebodte vö sli od tisztecz.

11. I kíkoli neprimejo vász, niti poszlühnejo vász, vö idócsi odnut, doli sztepte escse práh, kí je pod nogami vasimi, nyim na szvedósztvo. Zaisztino velim vám: le'zi bode Sodomitánczom i Gomoránczom na szódnýi dén, liki meszti onomi.

12. I vöidócsi predgali szo, naj sze povrnéjo.

13. I vnôge vragé szo vö zegnali; i namazali szo z oliom vnôge nemocsne, i ozdravili szo.

III. 14. I csüo je Herodes král (ár je ocsiveszno vcsinyeno imé nyegovo,) i pravo je: kâ je Ivan krsztitel od mrtvi gori sztano, i záto delajo té môcsi vu nyem.

15. Drügi szo pravili, kâ je Eliás; drügi szo pa pravili, kâ je prorok, ali kak eden z prorokov.

16. Szlisavsi pa Herodes ercsé: kâ, komi szem jasz glávo vzéo, Ivani, té je, on je sztano od mrtvi.

17. Ár, on, Herodes je poszlao i zgrabo je Ivana i zvézao ga je v temniczi, za volo Herodiásojcze 'zené Filipa brata szvojega, kâ szi jo je za 'zeno vzéo.

18. Ár je pravo Ivan Herodesi: nejje szlobodno tebi meti 'zeno brata tvojega.

19. Herodiásojcza je pa sütala za nyim i stêla ga je vmoriti, i nejje mogla.

20. Ár sze je Herodes bojao Ivana, znajôcsi, kâ je on pravicseni i szvéti mô'z, i drzao sze ga je; i poszlüsavsi ga, doszta je csinio i rad ga je poszlüsao.

21. I prigôdo sze je dén pripravni, gda bi Herodes na szvojega narodjenyá dén vecsérjo napravo tim visesnyim szvojim i jezernikom i tim prednyêsím Galilee.

22. I notri idôcsa csi Herodiásojcze i plészajôcsa dopádnola sze je Herodesi, i tim 'z nyim szedécsim, i ercsé král toj devojki: proszi me kakoli sesés, i dâm ti.

23. I priszégno ji je: kâ, kakokoli bos me proszila, dâm ti notri do polovicze králevsztva mojega.

24. Ona pa vöidôcsa ercsé materi szvojoj: ka bom proszila? ona pa ercsé: glávo Ivana krsztitela.

25. I notri idôcsa preczi hitro k králi proszila je govorécsa: sesém, naj mi taki dás vu szkledi glávo Ivana krsztitela.

26. I 'zaloszten posztanovsi král, za volo priszege pa i oni kí szo 'z nyim szedeli, nej je steo nyé prosnyo zavr'zti.

27. I preczi je poszlao král hohára, zapovedao nyemi je prineszti nyegovo glávo.

28. On je pa odísao, i vzéo nyemi je glávo vu temniczi, i napré jo prineszao glávo nyegovo vu szkledi, i dáo jo je toj devojki, i ta devojka jo je dála materi szvojoj.

29. I gda bi csüli vucseníczke nyegovi, prisli szo i vzéli szo têlo nyegovo, i polo'zili szo je vu grob.

IV. 30. I vküp szo sze szpravili Apostolje k Jezusi, i nazvêsztili szo nyemi vsza, stera szo vcsínili, i stera szo vcsüli.

31. I ercesé nyim: hodte víszamí od szêbe vu püsztó meszto i pocsinte szi edno malo. Ár ji je doszta bilô, kí szo prihájali, i odhájali; i niti k jejsztvini esese szo nej meli vrêmena.

32. I odisli szo vu püsztó meszto na ládji szamí.

33. I vidilo je je odidôcese to lüdsztvo, i poznali szo ga vnôgi; i peski od vszê mészto szo tá vküp bê'zali, i preisli szo je i k csaszi szo sli k nyemi.

34. I vöidôcsi vido je Jezus vno'zino lüdsztva, i szmilüvao szejene nad nyim; ár szo bilí, liki ovczé, stere nemajo pasztéra i zácsao je je vcsiti vnôga.

35. I, gda bi'ze vnogo vör bilô, prisztópili szo k nyemi vucseníczke nyegovi govorécsi: kâ je püsztó meszto i'ze je vöra vnôga.

36. Odpüsztí je; da idôcsi vu okôli bodôcese veszniczei meszta küpíjo szi krüha; ár, ka bi jeli, nêmajó.

37. Odgovorécsi pa erkaó nyim ie: dájte nyim ví jeszti. I velíjo nyemi: jeli idôcsi küpímo za dvê sztô szodôv krüha i dámo nyim jeszti?

38. On nyim pa velí: keliko lêbov máte? idíte i poglednite. I, gda bi szpoznali, povedali szo: pêt i dvê ribiczi.

39. I zapovedao nyim je, kâ bi vsze doli poszádíli porédi na zeléno trávo.

40. I doli szo szeli po rédi po sztô, i po pêtdeszét.

41. I gda bi vzéo ti pêt lêbov krüha i ti dvê ribiczi, zglednovsi vu Nebésza, blagoszlovo je je, i vlomoje te krüh i dáó ga je vucseníkom szvojim, da bi ga nyim dáli; i tivi dvê ribiczi tüdi je vszê m razdêlo.

42. I jeli szo vszi, ino szo szej naszítíli.

43. I nábrali szo drtínya dvánájszet kosárov puni, i ka je od ribicz osztanolo.

44. I bilô ji je, kí szo jeli te krühe, liki pêt jezero mo'zôv.

45. I preczi je priszío vucseníke szvoje idti vu ládjo i napré idti prék k Bethsajdi, dokecs on odpüsztí lüdsztvo.

46. I geto je je odpüsztó, sô je na brêg molit.

V. 47. I, gda bi vécser posztano, bíla je ta ládja na szrédi môrja, i on szám na zemli.

48. I vido je je, kâ szo szej mantrali vu plavanyi (ár je prôti nyim bio vöter); i okoli strte strá'ze je k nyim prisao hodécsi na môrji i steo je mímo nyih idti.

49. Oni pa, kak szo ga vidíli hodécega na môrji, stímali szo, kâ je szkázanye: i krícsali szo.

50. (Ár szo ga vszi vidíli i presztrasíli szo szej.) I preczi je gúcsao'z nyimi, i ercesé nyim: vü-pajte szej; jasz szem, ne bojte szej.

51. I sô je k nyim vu ládjo i ftisao je vöter; i jáko trdno szo sze vu szebi sztrsznoli i csüdivali.

52. Ár szo nej razmeli od ti krühov, ár je nyih szrczé obtrdjeno bilô.

53. I prêk plavavsi môrja prisli szo na zemlo Genezareth, i k brodi szo prisztôpili.

54. I vö idôcsi oni z ládje precsi szo ga poznali.

55. I drkajôcsi po czêloj ovoj dr'zéli zácsali szo na poszteláj one, kí szo sze hüdô meli, okôli nosziti, gde szo ga csüli, kâ je tam.

56. Ikamakoli je sô vu vesznice, ali mészta, ali marofe, vu viliczaj szo polôzili te nemocsne beté'zne; i proszili szo ga, naj sze li skriczagvanta nyegovoga doteknejo; i, kíkoli szo sze ga doteknoli, ozdravili szo.

VII. TÁL.

I. Krisztus kára Farizeuse za volo mujvanya 1—23. II. Kananinszka 'zena 24—30. III. Glühi i nêmi sze zvrácsi 31—37.

I. 1. **I** vküp szo sze szpravili k nyemi Farizeuske i niki pizsácske, kí szo z Jerusálema prisli.

2. Steri, da bi vidili, kâ szo niki z vucseníkov nyegovoi z obcsinszkimi rokami (tô je, z nemujvanimi) krüh jeli, tô'zili szo je.

3. (Ár Farizeuske i vszi 'Zi-

dovje, csi do laktá neoperéjo rôk, ne jêjo, zdr'zavajôcsi tadánke ti sztarisi.

4. I, od placza pridôcsi, csi sze ne operéjo, ne jêjo. I vnôga drüga szo, stera szo gori vzéli na zdr'zavanye, liki pranyé pehárov i maszlinov medeníc z ino sztolov).

5. Potom szo ga pítali Farizeuske ino pizsácske: zakaj vucseníčke tvoji ne hodijo pôleg tadánkov ti sztarisi; nego z nemujvanimi rokami jêjo krüh?

6. On pa odgovorécsi ercsé nyim: dobro je proroküvao E'zaiás od vász szkazlívczov; kak je píszano: eto lüdsztvo me li z vüszdami csesztí, szrczé je pa nyihovo dalecs kraj od méne.

7. Zamán me pa csesztijo vucsécsi tákse návuke, ki szo zapôvedi cslovecse.

8. Ár, tá niháte zapoved Bo'zo, i zdr'zavate tadánke lüdi prajôcsi maszline i peháre; i drüga priszpodobna táksa vnôga csinite.

9. I pravo nyim je: dobro, zametávate zapoved Bo'zo; naj tadánek vas zdr'zíte.

10. Ár je Môses erkao: postüj oceso tvojeja i mater tvojo; i ki hüdô gucusi ocsi, ali materi, szmrtjom sze naj szkoncsa.

11. Ví pa právite: csi ercsé cslovik ocsi, ali materi: korban (tô je dár,) kí je od méne, haszni tebi.

12. I nikaj vecs nyemi ne niháte csiniti, ocsi szvojemi, ali materi szvojoj.

13. Zaprávlate Récs Bo'zo z tadánkom vasim, steroga szte nasztavili; i priszpodobna taksa vnôga csiníte.

14. I prizvavsi vsze lüdsztvo ercsé nyemi: poszlüsajte me vszi i razmite.

15. Nikaj nega od zvüna notri vu csloveka idôcsega, stero bi ga moglo oszkrúniti; nego ta vöidôcsa od nyega; ona szo stera oszkrúnijo csloveka.

16. Csi sto mávühá na poszlüsanye, naj poszlüsa.

17. I, gda bi notri sô vu hi'zo od lüdsztva, pitálisho ga vucseniczke nyegovi od te prlílike.

18. I velí nyim: tak i ví szte neszpametni? Ne razmite, kâ vsze, stero od zvüna notri ide vu csloveka, nemorega oszkrúniti.

19. Ár neide vu szrczé nyegovo; nego vu csrvô i vu ocsiscávnicoz ide, stera vszo jêsztvino csiszti.

20. Pravo lje pa: kâ, stero z csloveka vö ide, tiszto oszkrúni csloveka.

21. Ár od znôtra z szrczá cslovecsega zhájajo hüda mislênnya, práznoszti, kurvéstva, lüdomorsztva.

22. Tatíja, szkopôszt, hüdôba, jálnoszt, hotlivoszt, hüdô okó,

preklínyanye, gizdoszt, neszpametnoszt.

23. Vsza eta hüda od znôtravö ido i oszkrúnijo csloveka.

II. 24. Igda bi odnut gori sztano, odísao je na krajíne Tirusa i Sidona. I notri idôcsi vu hi'zo, nej je steo, kâ bi ga sto znao; dönok je nej mogao szkrívomá bidti.

25. Ár edna 'zena, stera je méla csér vu necsízstom dühi, kak je zacsüla, pridôcsa szpádnola je pred nogé nyegove.

26. (Bíla je pa ta 'zena Grcska po narodi Sirofencánszka); i proszila ga je, kâ bi toga vragá vö vrgao 'z nyé cséri.

27. Jezus pa ercsé nyé: niháj, naj sze prvle nasztíjjo otroczi. Ár je nedobro vzéti krüh deczé i vr'zti scsenzom.

28. Ona je pa odgovorila i velí nyemi: tak, Goszpodne; ár i scsenzci pod sztolom jêjo zdrtinya otrôk.

29. I erkao ji je: za volo ete rêcsi idi, vö je odísao vrag z cséri tvoje.

30. I pridôcsa vu hi'zo szvojjo, najsla je, kâ je vrag vö odísao, i csí je na poszteli le'zála.

III. 31. I pá vö idôcsi z krajín Tirusa i Sidona, prisao je k môrji Galilee, po szrédi krajíne ti deszét mész.

32. Ineszli szo nyemi glühoga 'zmetnogucsécsega; i proszili

szo ga, kâ bi na nyega djáo rokô szvojo.

33. I vzeme ga od lüdsztva od szebe, vr'ze prszteszvoje vu vüha nyegova, i plünovsi dotekno sze je jezika nyegovoga.

34. I gori zglednovsi vu Nébo, zdéhnno je, i ercsé nyemi: Efata, tô je, odpri sze.

35. I preczi szo sze ôdprila nyegova vüha, i razvézalo sze je vezalo jezika nyegovoga, i gúcsao je ednáko.

36. I prepovedao nyim je, kâ bi nikomi ne pravili; ali od koga bole je on nyim prepovedao, od toga bole szo oni nazvescsávali.

37. I jáko trdno szo sze csüdivali govorécsi: vsze je on dobro vesino; glühe je vesino csüti, i nême gúcsati.

VIII. TÁL.

I. 4000 sze ji 7. lébi krüha nasziti 1—9. II. Znamenye proszécsim Farizeusomi sze ne dá 10—13. III. Vucseníczeke sze stükajo, kâ szo krüha pozábili vzéti 14—21. IV. Szlepecz sze zvrácsi 22—26. V. Apostolszko od Krisztusa vádlüvanye 27—30. VI. Krisztus szvojo szmrt nazviscsáva 31—38.

I. 1. **V**u oni dnévi, da bijáko vnogo lüdsztva biló, i nebi melo kâ jeszti, prizvájôcsi Jezus vucseníkészvoje ercsé nyim:

2. Milo mi je to lüdsztvo. Ár szo 'ze trí dní pri meni i nemajo nikaj, ka bi jeli.

3. I, esi je odpúsztim lacsne

vu hi'ze nyihove, pomenkajo na pôti; ár szo niki 'z nyih z daleka prisli.

4. I odgovorijo: nyemi vucseníczeke nyegovi: odkud bi mogá sto ete, eti naszítiti z krühom vu püscsávi?

5. I opítáo je je: keliko lêbov krüha máte? oni szo pa erkli: szedem.

6. I zapovedao je lüdsztvi doli poszészti na zemlo; i vzéo je ti szedem lêbov krüha i hválo dávsi vlomo je je, i dáó je je vucseníkom szvojim, da bi tá dáli. I tá szo je dáli lüdsztvi.

7. Meli szo i edno malo ríbiecz; i hválo dávsi velo je tá dati i one.

8. Jeli szo pa i naszítiti szo sze, i nábrali szo gori osztányenoga drobtinya szedem kosárov.

9. Biló ji je pa, kí szo jeli, liki stiri jezero; i odpúszto je je.

II. 10. I preczi idôcsi vu ládjo z vucseníkmi szvojmi, prisao je vu krájino Dalmanuthe.

11. I vö szo sli Farizeuske i zácsali szo sze 'z nyim stükati, proszécsi od nyega znaménye z nebész, szküsávájôcsi nyega.

12. I zdéhnovsi vu dühi szvojem ercsé: kâ ete národ znaménye 'zelé? Ali zaisztino velim vám: esi sze dá národi etomi znaménye.

13. I niháo je je; idôcsi pa vu ládjo odísao je prêk na drügi sztrán.

III. 14. I pozábili szo z szebom vzéti krüh; i nej szo meli vecs szebom vu ládji, nego li eden lèb krüha.

15. I zapovedao nyim je govorecsi: vidite, varte sze od kvaszá Farizeusov i kvaszá Herodesovoga.

16. Izgovárjali szo szi med szebom erkôcsi: kâ krüha nemamo.

17. Stero geto je zvedo Jezus, ercsé nyim: ka szi zgovárjate, kâ krüha nemate? Escse ne pametüjete, niti ne razmite? Escse obtrdjeno máteszrczé vase?

18. Ocsí majôcsi ne vídite? i vüha majôcsi ne csüjete? i ne szpoženéte sze?

19. Gda szem pét lêbov krüha vlomo med pétjezér; keliko kosárov szte nábrali puni zdrtinyom? Veljjo nyemi: dvanájszet.

20. Gda szem pa szedem med stiri jezero razdélo; keliko kosárov szte teda nábrali puni z drtinyom? oni szo pa erkli: szedem.

21. I erkao nyim je: kakda, ka ne razmite?

IV. 22. I prisao je vu Bethsajdo; i neszéjo nyemi ednoga szlépoga i proszijo gá, kâ bi sze ga dotekno.

23. I príjo je rokô toga szlépoga, vö ga je pelao z meszta, i plünovsi vu ocsí nyegove; geto je na nyega djáo roké szvoje, pítao ga je, csi kâ vídi.

24. I gori poglédnovsi ercsé: vidim lüdf, liki drevje, hodéese.

25. Potom je pá polo'zo roké na ocsí nyegove, i velí nyemi gori glédati. I zvráseni je i vido je dalecs csisztô vasa.

26. I odposzlaog ga je vu hi'zo szvojo govorecsi: niti vu meszto notri neidi, niti ne pové komi vu meszti.

V. 27. I vö je sô Jezus i vucseníczke nyegovi vu mészta Cezáree Filippa. I na pôti je pítao vucseníke szvoje govorecsi nyim: koga me právjjo lüdjé bidti?

28. Oni szo pa odgovorili: Ivana krsztitela, i drügi Eliása, drügi pa ednoga z prorokov.

29. I on nyim velí: ví pa koga me právite bidti? odgovorecsi pa Peter ercsé nyemi: tí szi Krisztus.

30. I prepovedao nyim je, kâ bi nikomi ne pravili od nyega.

VI. 31. I zácsao, je je vcsiti, kâ je potrebno Szini cslovecsemi vnôga trpeti, ino sze zav'r'zti od ti sztarisov i vládnikov popovszki i pizsácsov, i vmoriti, i po trétjem dnévi gori sztánoti.

32. I szrcsno je tó rêcs gúcsao. Peter ga je pa k szebi vzéo i zácsao ga je strájfati.

33. On sze pa obrné i vidôcsi vucseníke szvoje, posztrájfao je Petra govorecsi: idi od méne satan! ár ne razmis, stera szo

Bo'za; nego, stera szo csloveca.

34. I prizvajôcsi to lüdsztvo z vucsenfkmi szvojmiercsényim: kikoli scsé za menom pojdti, naj zataji szám szebé, i na szé vzeme kri'z szvoj, i tak me naszledüje.

35. Ár, ki scsé düso szvojo zdr'zati, zgübíjo; ki pa zgübí düso szvojo za volo mojo i Evangeliuma, té jo obdr'zi.

36. Ár ka valá csloveki, csi czéli szvét dobi, i skôdi düsi szvojoj?

37. Ali ka na ménô dá cslovek za düso szvojo?

38. Ár, kikoli sze szrame'zljüje mené i Récsi moji vu etom národi praznivo ino grêsnom, i Szin cslovecsi sze szrame'zljüvao bode nyega, gda pride vu diki Ocsé szvojeja szvojimi szvétimi angelmi.

IX. TÁL.

I. Krisztus sze preobrázi 1—13. II. Kiszvénszki pojbies sze zvrácsi 14—29. III. Krisztus nazviscáva szvojo moko 30—32. IV. Vesi poniznoszt 33—37. V. Niki vragé zgánja 38—50.

I. I. **I**velí nyim: zaisztinovelim vám, kâ szo nisteri med eti sztojécsimi, ki z nikak-sim tálom ne kostajo szmrti, dokecs ne bodo vidili Králevszto Bo'ze pridôcse vu zmo'znoszti.

2. I po sésztom dnévi k szebi vzéo Jezus Petra i Jakuba i

Jánosa, i vzéo je je na brêg veliki od szebe szamá; i preobrázo sze je pred nyimi.

3. I gvant nyegov sze je blíszkao i grátao je bêli jáko, liki sznêg, káksega fárbar na zemli nemre obêliti.

4. I szkázao sze je nyim Eliás z Môsesom, i zgucsáváli szo szi z Jezusom.

5. I odgovorécsi Peter velí Jezusi: Mester, dobro je nám eti bidti. Napravmo tak trí satore, tebi ednoga, i Môsesi ednoga, i Eliási ednoga.

6. Ár je nej znao, ka bi gúcsao; ár szo bilí presztraseni.

7. I zvrkao sze je eden oblák, steri je je obszenczao. I prisao je glász z obláka govorécsi: ete je moj Szin te lübeznivi; toga poszljúsajte.

8. I na nágli sze okóli zglednovsi nej szo vecs nikoga vidli, nego Jezusa szamoga z szebom.

9. Doli idôcsi pa z brêga prepovedao nyim je, kâ bi nikomi ne pravili, ka szo vidili; nego gda Szin cslovecsi z mrtvi sztáne.

10. I tô rêcs szo zdr'zali pri szebi szpitávajôcsi sze, ka je z mrtvi gori sztánoti?

11. I pítáli szo ga govorécsi: ka pa právjio pizzácske, kâ Eliás má escse prvle príditi?

12. On pa odgovorécsi ercsé nyim: Eliás isztina pride prvle naj nazáj szprávi vsza; i, liki

je píszano od Sziná cslovecsega, kâ bode vnogo trpo i zavrze sze.

13. Ali velim vám: kâ je i Eliás prisao (i vcsínili szo nyemi kak szo steli) liki je píszano od nyega.

II. 14. I pridôcsi k vucseníkom, vido je vno'zina lüdsztva okoli nyih, i pizácse szpitávajôcse nyé.

15. I preczi vsze lüdsztvo, kak ga je vidilo, csüdivalo sze je; i pribé'zajôcsi poklonili szo sze nyemi.

16. I opítao je te pizácse: ka sze szpitávate med szebom?

17. I odgovorécsi eden z lüdsztva ercsé: Mester, pripelao szem sziná mojega k tebi, kí nêmoga dühá má.

18. I gdekoli ga zgrábi, trga ga, i pêní sze, i skriple zobmí szvojmi i szêhne; i pravo szem vucseníkom tvojim, naj ga vö ze'zenéjo, i nej szo ga mogli.

19. On pa odgovorécsi nyemi veli: oh neveren národ! kak dugo bom pri vász? kak dugo bom vász trpo? neszte ga k meni.

20. I neszli szo ga k nyemi; i kak ga je vido, preczi ga je te necsiszti düh trgao, i szpadnovsi na zemlo, válaó sze je i peno.

21. I opítao je oceso nyegovoga: keliko vrêmena, je kâ nyemi je tó vcsinyeno? on je pa erkao: od detinsztva.

22. I csesztô ga i v ogen vr'ze, i vu vodô, da bi ga pogübo; ali, csi kâ mores, bojdi nám na pomôcs, szmiluj sze nad nami.

23. Jezus nyemi je pa erkao: csi mores vervati; vsza szo mogôcsa tomi vervajôcsemi.

24. I preczi kricsécsi te ocsa toga pojbára szkuzami je erkao: verjem, Goszpodne, boj na pomôcs mojoj nevernoszti.

25. Vidôcsi pa Jezus, kâ lüdsztvo vküp be'zi, postráifao je te necsiszti düh govorécsi nyemi: tí nêmi i glühi düh, jasz tebi zapovêdam, idi vö z etoga i vcs nejdi v nyega.

26. I kricsécsi i doszta ga trgavsi vö je sô; i grátao je liki mrtev tak, da szo vnôgi pravili, ka je mr'u.

27. Jezus ga je pa zgrabo za rokô, gori ga je potégno, i gori je sztano.

28. I notri idôcsi vu hi'zo pí-tali szo ga vucseníczkê nyegovi od szebe: zakaj szmo ga mí nej mogli vö vr'zti?

29. I ercsé nyim: eto plemen po nikom nemore vö idti; nego po molítvi ino poszti.

III. 30. I odnut vö idôcsi vküp szo sli prêk Galilee; i nejje steo, kâ bi sto znao.

31. Árje vcsio vucseníke szvoje i ercsé nyim: kâ sze Szin cslovecsi dá vu rôkel lüdsztva i vmorijo ga; i vmorjeni na trétji dén gori sztáne.

32. Oni szo pa nej razmeli to rêcs, i bojali szo sze ga pí-tati.

IV. 33. I prisli szo v Kaper-naum, i vu hi'zi bodôcsi pítao je je: ka szte sze na pôti med szebom szpitávali?

34. Oni szo pa múcsali; ár szo sze na pôti od toga med szebom stúkali, sto de te naj véksi?

35. I doli szedécsi, prizové ti dvanájszet i ercsé nyim: csi sto scsé prvi bidti, naj bode med vszêmi náj zadnyêsi i vszê szluga.

36. I vzéo je ednoga pojbícsa, posztavo ga je na szrêdo med nyé i na nárocsa ga vzévsi ercsé nyim:

37. Kikoli ednoga z tákse deczé gori prime vu mojem iméni, mené prime; i kikoli mené prime, ne prime mené, nego tisz-toga, kí je mené poszlao.

V. 38. Odgôvoro je pa nyemi János Evangelista govorécsi: Vucsitel, vidili szmo ednoga vu iméni tvojem zgányajócsega vragé, kí ne naszledüje nász; i prepovedali szmo nyemi, da ne naszledüje nász.

39. Jezus je pa erkao: ne prepovedávajte nyemi. Ár nikoga nega, kí bi csinio mocsí vu iméni mojem; i ki bi mogao, preczi hüdü gucsati od méne.

40. Ár, kí je nej prôti nám, z nami je.

41. Ár, kikoli vám piti dáeden

pehár vodé vu iméni mojem zá-to, kâ szte Krisztusovi; zaisz-lino velim vám: z nikaksim tá-jom nezgübi szvoj nájem.

42. I, kikoli szpácsi ednoga z ti náj ménsi, kí vu meni ver-jejo, bole bi nyemi bilô, z vnô-gim, da bi sze nyemi mlinszki kamen okôli sinyaka djáo, i vu môrje bi sze vrgao.

43. I csi te szpácsi tvoja rôka, odszékaj jo; lepse je tebi cson-klavomi vu 'zítek idti, liki dvê rokê meti, ino idti vu gehenno vu te nevgasseni ogen.

44. Gde nyih csrv ne merjé i ogen ne vgászne.

45. I, csi ti je nôga tvoja k szpáki odszékaj jo; lepse je tebi idti vu 'zítek plantavomi, liki dvê nogé meti ino sze vr'zti vu gehenno, vu te nevgasseni ogen.

46. Gde nyih csrv ne merjé i ogen ne vgászne.

47. I csi te okô tvoje szpácsi, vö je vr'zi; lepse je tebi edno okô meti ino idti vu králev-sztvo Bo'ze, liki dvê okê meti ino sze vr'zti vu ogen ge-henszki.

48. Gde nyih csrv ne merjé i ogen ne vgászne.

49. Ár vszáki bode z ognjom szoljeni, i vszáki áldov sze z szoljôv bode szolio.

50. Dobra je szô; csi pa szô neszlána bode, z kêm jo oszô-líte? mête vu szebi szô, i pokój mête med szebom.

X. TÁL.

- I. Szlobodno je 'zeno odpüszttiti? 1—12.
 II. Deczo Krisztusi neszéjo 13—16. III. Te bogáti mladéncz 17—21. IV. Kasze za volo Krisztusa nihá, povrnésze 22—34.
 V. Zebedeusovi Szinóv prosnya 35—45.
 VI. Bartimeus preglédne 46—52.

I. 1. **I** odnut, geto, sztáne, ide i vu krajíne Judee prék Jordána; i vküp je prislo pá lüdsztvo k nyemi; i, líki je se-gô meo, páli je je vesio.

2. I prisztópivsi Farizeuske, pítali szo ga: csi je szlobodno mó'zê, 'zeno odpüszttiti, szküsa-vajôcsi ga?

3. On pa odgovorécsi ercsé nyim: ka vám jezapovedao Môs-es?

4. Oni szo pa erkli: Môses je dopüszto lüsztlazlôcsenyá napíszati i odpüszttiti jo.

5. I odgovorécsi Jezus ercsé nyim: za volo trdoszti szrezá vasega je vám tôzapoved píszao.

6. Ali od zacsétka sztvorjenyá mó'zá i 'zeno je napravo nyidva Bôg.

7. Záto tá nihá cslovek ocso i mater, i pridrü'zi sze k 'zeni szvojoj.

8. I bodeta dvá edno têlo; záto szta nej vecs dvá, nego edno têlo.

9. Ka je záto Bôg vküp zvézao, cslovek naj ne razlôcsi.

10. I vu hi'zi szo ga páli od toga vucseníczke nyegovi pítali.

11. I velí nyim: kíkoli od-

püszttí 'zeno szvojo, i vzeme szí drügo, praznúje prôti nyê.

12. I, csi 'zena odpüszttí mó'zá szvojege i k drügomi ide, praznúje.

II. 13. I prineszli szo nyemi otroke', ká bi sze ji dotekno; vucseníczke szo pa kárali one, kí szo je tá prinásali.

14. Vidôcsi pa Jezus prôti nyemi je bilô, i ercsé nyim: püsztite otroke k meni prihájati i ne prepovedávajte nyim. Ár je táksi králevszto Bo'ze.

15. Zaisztino velim vám: kíkoli ne vzeme králevszto Bo'ze, líki dête; níkak ne bode v nyé sô.

16. I vzéo je je na nárocса, polo'zo je roké na nyé i blagoszlovo je je.

III. 17. I gda bi on vö sô na pôt, príbe'zí eden i na kôlina szpadnovsi szvoja pítao ga je: Vucsitel dober, ka mám csiniti, naj'zitek vekivecsni ôroküjem?

18. Jezus nyemi je pa erkao: ka me právis dobroga? niscse je nej dober, nego li eden, Bôg.

19. Zapôvedi znas: ne praznúj, ne vmôri, ne kradni, krívo ne szvedôcsi, ne vkani, postüj ocso tvojege i mater.

20. On pa odgovorécsi ercsé nyemi: Vucsitel, eta szem vsza zdr'zao od mladoszti moje.

21. Jezus sze pa na nyega zglednovsi polübo ga je, i ercsé nyemi: edno ti falí. Idi, kakoli

más, odáj i dáj szíromákom, i meobos kincs vu Nébi; i potom hodi, naszledüj mené, vzévsi krí'z na szébe.

IV. 22. On pa zazdreszéljeni nad tóv recsjóv odísao je 'zaloszten; ár je meo doszta ládanya.

23. I okôli gledôcsi Jezus ersé vucseníkom szvojm: kak 'zmetno ido notri vu králevsztvo Bo'ze, kí doszta pénéz májo.

24. Vucseníczke szo sze pa csüdüvali nad recsmí nyegovimi. Jezus pa páli odgovorécsi ersé nyim: szinki, kak 'zmetno je tim, kí sze vu pénézaj vüpajo, vu králevsztvo Bo'ze idti.

25. Le'ze je kumili szkôsz vüjh iglé idti, liki bogátomi vu králevsztvo Bo'ze idti.

26. Oni szo sze pa escse bole csüdüvali góvborécsi med szebom: sto sze tak more z velicsati?

27. Jezus pa na nyé poglednovsi ersé: pri lúdi je nemogócsé, ali nej pri Bôgi. Ár szo vsza mogôcsa pri Bôgi.

28. I zácsao nyemi je Peter praviti: ovo mí szmo tá niháli vsza, i naszledüjemo tebé.

29. Odgovorécsi pa Jezus ersé: zaisztino velim vám: niscse je nej, ki je niháo hi'zo, ali brate, ali szesztre, ali ocsó, ali mater, ali 'zeno, ali deczo, ali

nyive, za mojo volo, i za evangelioma volo.

30. Kíne bivzéo sztôkrát vecszdaj vu vrémeni etom, hi'ze, i brate, i szesztre, i matere, i otroke, i nyive zpregányanyem vréd, i vu pridôcsóy vekivecsnoszti 'zitek vekivecsni.

31. Vnôgi pa prvi bodo szlédnyi, i ti szlédnyi prvi.

V. 32. Bilí szo pa na pôti gori idôcsi v Jerusálem, i pred nyimijesô Jezus; i presztrasili szo sze, i naszledüvájôcsi bojali szo sze. I k szebi je vzéo páli ti dvánájszet, zácsó nyim je praviti, ká sze nyemi zgodijo.

33. Kâ ovo, práj, gori idemo v Jerusálem, i Szin cslovecsi sze dá vládnikom popovszkim i pizsácso, oszôdijo ga na szmrt, i dájo ga poganom.

34. I ospôtajo ga, i bicsüvali ga bodo, i oplünejo ga, i vmorijo ga, i na trétyi dén gori sztáne.

35. I prisztôpi k nyemi Jakub i János, szinovje Zebedeusovi góvborécsi: Vucsitel, scsémo, da, kakoli bomo te proszili, vcsinís nám.

36. On pa nyim ersé: ka scséte, naj vám vcsinim?

37. Oni szo nyemi pa erkli: dáj nam, naj eden na desznoj tvojoj, i eden na lêvoj tvojoj szedímo vu dski tvojoj.

38. Jezus nyim je pa erkao: nezmate, ka proszite. Morete

piti pehár, steroga jasz pijém? i z krsztom, z kim sze jasz krsztim, okrskrtiti?

39. Oni szo nyemi pa erkli: moremo. Jezus nyim pa ercsé: te pehár isztina, steroga jasz pijém, bodte pilí; i z krsztom, sterim sze jasz krsztim, sze okrskrtite;

40. Ali, szedeti z dêszne moje i z lêve moje, nej je moje dati, nego kim je pripravleno.

41. I szlísavsi tí deszét, zácsali szo sze szrditi na Jakuba i Já-nosa.

42. Jezus pa nyé prizové i velí nyim: znáte, ká, kí sze dr'zíjo za vládnike poganov, goszpodújo nad nyimi; i ti veliki nyihovi oblászt májo nad nyimi.

43. Nebode pa tak med vami; nego, kikoli bode steo bidti veliki med vami, naj bô vas szluga.

44. I, kikoli bode steo, z vász bidti prédnyi, naj bô vszê szluga.

45. Ár je i Szin cslovecsi nej prisao, ká bi nyemi szlú'zili; nego naj on szlú'zi í dá duso szvojo na odküplénye za vnôge.

VI. 46. I prisli szo vu Jericho; í on vö idôcsi z Jeriche i vucseniczke nyegovi i vnogo lüdsztva, szin Timeusov, Bartimeus, szlêpi, je szedo kre pôti kôdivajôcsi.

47. I szlísavsi, ká je blü'zi Jezus Názarenszki, zácsao je krí-

csati i praviti: Szin Dávidov Jezus, szmiluj sze mi.

48. I strájfali szo ga vnôgi, ka bi mucsao. On je pa od toga bole krícsao: Szin Dávidov, szmiluj sze mi.

49. Jezus pa sztáne i velí ga zvati. I oni zovéjo toga szlêpoga govorécsi nyemi: vüpaj sze, sztani gori, zové te.

50. On pa doli vr'ze gyant szvoj i gori sztanovski sô je k Jezusi.

51. I odgovorécsi velí nyemi Jezus: ka scsés, naj ti vcsinim? Te szlêpi pa ercsé nyemi: Mezter, naj preglédnem.

52. Jezus nyemi je pa erkao: idi, vera tvoja te je zdr'zála. I preczi je pregledno i naszledüvao je Jezusa po pôti.

XI. TÁL.

Krisztus I. na oszelniczi v Jerusálem gyézdi 1—10. II. Figovo drêvo prekuné 11—14. III. Czérkev zcsiszi 15—19. IV. Figovo drêvo poszêhne 20—26. V. Z popi sze stüka 27—33.

I. 1. **I**gda sze pribli'závajo v Jerusálem, v Bethfágo i v 'Bethánio, pôleg oliveczke goré bodôcsi, posle dvá z vucseníkov szvoji,

2. I velí nyima: idita vu ono vész, stera je pred vama; i preczi, kak bodta notri v nyô sla, nájdeta z'rbé privézano, na kom je niksi cslovek escse nej szedo; odvé'zta je i pripelajta je.

3. I csi i váma sto bode pravo:

ka csiníta tó? erczita: kâ je Goszpód potrebuje; i preczi je eszi posle.

4. Odisla szta pa, i najsla szta to 'zrbé privézano pri dveraj vönej na dvojnoj pôti, i odvézala szta je.

5. I níki tam sztojećesi szo nyima pravili: ka csiníta? kâ odve'zujeta to 'zrbé?

9. Onedva szta pa nyim erkla, liki je zapovedao Jezus; i odpüsztili szo je.

7. I pripelala szta to 'zrbék Jezusi- i vrgla szta szvoj gvant na nyé, i poszádila szta ga na nyé.

8. Vnôgi szo pa gvant szvoj presztérali na pôti; ti drügi szo pa véje szekali z drevja, i metali szo je na pôti.

9. I ti napré idôcsi i naszledüvájôcsi szo krícsali govorécsi: Hosanna blagoszlovleni, kí ide vu iméni Goszpodnovom.

10. Blagoszlovleno je to idôese králevszstvo vu iméni Goszpodnovom ocsé nasega Dávida; Hosanna na vizini.

III. 11. I notri je sô v Jerusálem Jezus i vu Czerkev; i getoje vsza okóli pogledno, vecserásnya 'ze bodôesa vóra, vö je sô v Bethánio z timi dvanájszetimi.

12. I rano vö idôcsi oni od Bethánie laesen je grátao.

13. I vidôcsi edno figovo drévo ôzdalecs majôese lísztje; sô je.

csi bi kâ najsaao na nyem száda. I pridôcsi k nyemi níkaj je nej najsaao, nego li lísztje; ár je nej bilô escse vrêmen fig.

14. I odgovorécsi Jezus ercsé nyemi: nigdár vecs z tébe na veke niscse száda ne jej. I csüli szo tó vucseníczke nyegovi.

II. 15. I prisli szo v Jerusálem; i notri idôcsi Jezus vu Czerkev, zácsao je vö goniti te odávájôese, i küpivájôese vu Czerkvi; i sztole pénez minyávczov i sztôlceze odávájôcsi golôbe je zpremetao.

16. I nej je dopüszto, kâ bi sto kákso poszôdo neszaao po Czerkvi.

17. I vesio je govorécsi nyim: nej je pizsano: hi'za moja Hi'za Molitvena sze zvala bode od vszê národov; vi szte pa 'z nyé vesinili razbojnikov jamo?

18. I csüli szo ti pizsácske i vládniczke popovszki; i iszkali szo, kakda bi ga pogübili. Ár szo sze ga bojali, kâ sze je vsze lüdsztvo csüdivalo nad vcsenyom nyegovim.

19. I gda bi vecsér grátao, vö je sô z meszta.

IV. 20. I rano pôleg idôcsi vidili szo to figovo drévo poszêhnyeno z korenyá.

21. I szpomené sze Peter, i velí nyemi: Mester, ovo to figovo drévo, stero szí prêkuno, je poszêhnolo.

22. I odgovorécsi Jezus velí nyim: mête vero Bo'zo.

23. Ár zaisztino velim vám, kâ kfkoli bodo velo etomi brêgi: pozdigni sze i vrzi sze vu môrje, i ne bude dvojio vu szrezi szvojem; nego bude vervao, ka stereo právi, sze zgodí, bude nyemi, ka je koli pravo.

24. Zátó velim vám: vsza, sterakoli molécsi bodete proszili, verte, kâ vzemete, i meli bodte.

25. I gda sztojíte molécsi, odpüsztite, csi kâ máte prôti komi; naj i Ocsa vas, kí je vu Nebészaj, odpüsztí vám pregrêsenyé vase.

26. Csi pa ví ne odpüsztite, niti Ocsa vas, kí je vu Nebészaj, ne odpüsztí vám pregrêsenyé vase.

V. 27. I ido pá v Jerusálem; i gda bi on vu Czêrkvi okóli hodo, prisli szo k nyemi vládniczke popovszki i pizsácske, i ti sztarisi.

28. I velíjo nyemi: z káksov oblásztjov delas eta? i sto ti je dáó tó oblászt, naj eta csinís?

29. Odgovorécsi pa Jezus ercsé nyim: pítao bodem vász i jasz edno rêcs, i odgovorte mi; tak i jasz povém vám, z káksov oblásztjov csinim eta.

30. Krszt Ivana jeli je z Nebész bio, ali z lüdi? odgovorte mi.

31. I miszlili szo pri szebi govorécsi: csi ercsémo z Nebész,

ercsé zakaj szte nyemi tak nej vervali?

32. Csi pa ercsémo: z lüdi, bojímo sze lüdsztva; ár szo vszi za právoga proroka meli Ivana.

33. I odgovorécsi erkli szo Jezusi: neznamo. I Jezus odgovorécsi ercsé nyim: niti jasz ne povém vám, z káksov oblásztjov delam eta.

XII. TÁL.

I. Od lüdomorszki goricásnczov 1—12. II. Od csaszarszke dácsé 13—17. III. Szadduceuszov pitanye od gori sztánenyá 18—27. IV. Od te velike zapovedi i Dávidovoga Sziná 28—37. V. Od Farizeuszov gizdoszti i vdovicze péneza 38—44.

I. 1. **I**zácsao nyim je vu prílikaj gúcsati: eden cslovek je goricze zaszádo, i okóli je je zagrádo z plotom, i vkopao je pod presso jamo, i pozcimprao je tóren i vö je je dáó delavezom i odísao je na pôt.

2. I poszlao je k delavezom vu vrêmeni brátve szlugo, da bi od delavezov. vzéo z száda tí goríc.

3. Oni szo ga pa prfjali i zdrli, i odposzlali szo ga práznoga.

4. I pá je poszlao k nyim drügoga szlugo; i tisztoza szo kamenüvajócsi na glávi vrázili i odposzlali szo ga ospotanoga.

5. I pá je drügoga poszlao, i onoga szo bujli; i vnôge drüge, z med koterimi szo nistere zbili, nistere pa bujli.

6. Gda bi pa escse ednoga lüb-
lénoga szvojega sziná meo, po-
szlao je i tisztoga k nyim ob-
szlédnyim govorécsi: zasztópi-
jo sze sziná mojega.

7. Oni pa, ti delavezi, szo erkli
med szebom: ete je örocsník;
hodte bujmo ga, i nasa bode ta
örocšina.

8. I zgrabivsi ga, bujli szo ga,
i vö szo ga vrgli z gorícze.

9. Ka bode záto csinio te gosz-
pód ti gorícze? Príde i pogúbí te
delaveze i dá gorícze drügim.

10. Nej szte etoga píszma cste-
li? Kamen, steroga szo zavrgli
zidárje, té je vcsinyen glávics
voglá.

11. Od Goszpodna je vcsinye-
no tó, i csüdno je vu ocsáj vasi.

12. I íszkali szo ga, kâ bi ga
príjali, i bojali szoszélüdsztva;
ár szo znali, kâ je proti nyím tó
priliko pravo; i niháli szo ga,
i odísli szo.

II. 13. I poszlali szo k nyemi
níke z Farizeusov i z Herode-
sovi szlugov, kâ bi ga lovíli z
recsjom.

14. Oni pa pridócsi velíjo nye-
mi: vucsitel, známo, ka szi
isztinszki, i za nikoga ne má-
ras. Ár ne glédas obráz lüdi,
nego vu isztini pôt Bo'zo vcsís.
Jeli je szlobodno dácsó czaszari
dati, ali nej? dájmo jo, ali jo
ne dájmo?

15. On pa znavsi nyihovo
szkazlívoszt ercsé nyim: ka

me szküsávate? prineszte mi
eden szôd, naj ga vídim.

16. Oni szo ga pa prineszli. I
ercsé nyim: koga je ete kêp i
napiszek? Oni szo nyemi pa
erkli: czaszarov.

17. I odgovorécsi Jezus ercsé
nyim: dájte, stera szo czasza-
rova, czaszari, i stera szo Bo-
'za, Bôgi. I csüdivali szo sze
nad nyim.

III. 18. I prido Szadduceuske
k nyemi, kí právjio, ka nêga
gori sztánenyá; píтали szo ga
govorécsi:

19. Vucsitel, Môses nám je pí-
szao, kâ, csi steroga brat merjé
i nihá'zeno, i deczé ne osztávi,
naj vzeme brat nyegov 'zeno
nyegovo, i pobüdi szemem brati
szvojemi.

20. Szedem záto bratov je bi
lô; i te prvi je vzéo 'zeno i mer-
jôcsi, nej je osztavo szemena.

21. I te drügi jo je vzéo i mr'ô
je, i ni té je nej osztavo sze-
mena; i te trétji rávno tak.

22. I vzelô jo je vszê szedem,
i nej szo niháli szemena; ob-
szlédnyim vszê mrla je i ta
'zena.

23. Vu gori sztánenyê záto,
gda gori sztánejo, steroga z têh
bode 'zena? ár jo je szedem me-
lo za 'zeno.

24. I odgovorécsi Jezus ercsé
nyim: za toga volo blóдите li,
neznajôcsi píszma, niti môcsi
Bo'ze?

25. Ár, gda od mrtvi gori sztánejo, ne bodo sze 'zenili, níti k mo'zom dávale; nego bodo liki angelje vu Nebészaj.

26. Od ti mrtvi pa, kâ gori sztánejo, nej szte esteli vu knjigaj Môsesovi od scsípka; kak je erkao k nyemi Bóg govorécsi: Ja szem Bóg Abrahámov, i Bóg I'zákov, i Bóg Jakobov?

27. Nej je Bóg ti mrtvi, nego Bóg je ti 'zívi. Záto ví doszta blóдите.

IV. 28. I prisztôpi eden z piszácsov, kí je je poszlúsao, gda szo sze stükali, vidôcsi, kâ nyim je dobro odgôvoro, pítao ga je: stera je ta prva vszê zapoved?

29. Jezus nyemi pa odgovori: kâ je prva vszê zapoved; poszlúsaj Izrael! Goszpodin Bóg nas, je eden Goszpôd.

30. I, lübi Goszpodna Bogá tvojeja z czêloga szrczá tvojeja, i z czêle düse tvoje, i z czêle pámeti tvoje, i z czêle môcsi tvoje.

31. I ta drüga je k toj priszpodbna: lübi bli'nyega tvojeja, kako szamoga szebé. Vêkse od eti drüge zapovedi nega.

32. I ercsé nyemi te pizsác: dobro, Vucsitel, isztino szi erkao, kâ je eden Bóg, i nega drügoga zvün nyega.

33. I lübiti ga z czêloga szrczá i z czêle pámeti i z czêle düse i z czêle môcsi; i lübiti bli'nyega, liki szamoga szebé, je vecs

od vszê gorécsi i ftisanya áldovov.

34. I Jezus gda bi ga vido, ká je szpametno odgôvoro, erkao nyemi je: nej szi dalecs od králevsztva Bo'zega. I niscse ga je nej szmeo vecs pítao.

35. I odgovorécsi Jezus ercsé vucsécsi vu Czérkvi: ka právijo pizsácske, kâ je Krisztus Szin Dávidov?

36. Ár szám Dávid je erkao vu szvétom Dühi: erkao je Goszpôd Goszpôdi mojemi: szedi szi 'z dêszne moje, dokecs polo'zim nepriátele tvoje na podnogáoniczo nôg tvoji.

37. Záto szám Dávid právi nyega za Goszpôda: i kakda je tak nyegov Szin? I vsze lüdsztvo ga je rado poszlúsalo.

V. 38. I ercsé nyim vu vcsenyej szvojem: varte sze od pizsácsov; kícséséjo vu dügi szüknyaj hoditi i poklányanye meti na placzáj.

39. I prédnye'sztôcze vu szpráviscsaj, i prédnye meszto pri vecsérjaj.

40. Kí po'zérajo hi'ze vdovíc; i tó csiníjo pod obrázom dügi molítev. Tê vzemejo vèkso szôdbo.

41. I szedécsi Jezus pred czérkevnov ladiczov, da bi vido, kakda bilüdsztvo metalo pêneze vu to ladiczo; i vnógi bogati vrgli szo doszta.

42. I pridôcsa edna vdovicza

szirôta vrgla je dvá pêneza, kí je strti tál ednoga krajezara.

43. I prizvajôcsi vucseníke szvoje ercesé nyim: zaisztino velim vám, kâ je eta szirôta vdovicza od vszê, kí szo metali, vecs vrgla vu ladiczo.

44. Ár szo vszi z obilnoszti szvoje metali; eta je pa szvojega szziromastva vsza, ká je mêla, notri vrgla, czêlo czeringo szvojo.

XIII. TÁL.

I. Pred Jerusálemszkím pogüblényem ka bode? 1—13. II. Ka pod nyim? 14—20. III. Ka za nyim do koncza szvétá? 21—32. IV. Záto verusztújmo 33—37.

I. 1. **I** vöidôcsi on z Czérkvi právinyemi eden z vucseníkov nyegovi: Vucsitel, glédaj, kákse kaménye i kákse zidíne szo tô.

2. I Jezus odgovorécsi ercesé nyemi; vídis ete velike zidíne? ne nihá sze kamen na kamni; steri bi sze nê porüso.

3. I szedécsi on na gori oliveczkoj pred Czérkevjom, píтали szo ga zôszeb Peter i Jakub, i János i András.

4. Povej nám: gda eta bodo? stero je znaménye, gda bodo sze vsza eta szpunyávala?

5. Jezus pa odgovorécsi nyim zácsao je praviti: glédajte, naj vász sto ne zapela.

6. Ár vnôgi prído vu iméni mojem govorécsi: jasz szem; i vnôge zapelajo.

7. Gda pa csüli bodte boje i glásze bojôv, nepresztraste sze, ár tô more bidti; ali escse je nej konecz.

8. Ár gori sztáne národ na národ, i králevsztvo na králevsztvo, i bodo zemlé gíbanye po mészta, i bodo gladôve i burkanya. Eti bodo zacsétki bolesen.

9. Kebzújte pa ví na vász. Ár vász dájo pred tanácse i vu szprávisesa, biti bodete, i pred poglaváre i krále posztávleni bodete za volo mojo nyim na szvedôsztvo.

10. I med vszêmi národmi sze more prvle Evangeliom predgati.

11. Gda bodo pa vász pelali, naj vász vu roké dájo; ne szkrbte sze naprê, ka bodte gúcsali, niti szi ne premislávajte; nego, kakoli sze dá vám vu onoj vöri, tiszto gúcste. Ár szte nej vi, ki gucsíte, nego Düh szvétí.

12. Dá pa brat brata na szmrt, i ocsa sziná, i prôti sztáne decza roditelom i vmoríjo je.

13. I bodete odürni vszêm za volo iména mojega. Kipa osztáne do koncza, té sze zvelicsa.

II. 14. Gda bodte pa vidili odürnoszt opüscsávanya, stera je povêdana od Dániela proroka, sztojécso, gde ne trbê (kí-esté, naj razmi) teda, kí szo vu Judei, naj be'zíjo na goré.

15. Kí je pa na hi'znom pokri-

vi, naj doli ne sztôpi vu hi'zo, niti naj notri neide, kâ bi ka z hi'ze szvoje vzéo.

16. I, kí je na pôli, najsze ne povrné k onim, stera je zaszebom niháo, kâ bi vzéo gvant szvoj.

17. Jaj pa tim noszécsam i nadájajôcsam vu oni dnévi.

18. Molte pa, naj ne bode vase bê'zanye v zímí.

19. Ár bode vu dnévi oni tákse moke, kákse je nej bilô od zasétkasztvorjenyá, stero je Bôg sztvoro, notri do szê máo, niti je ne bode.

20. I, da bi Goszpôd né prekráto one dnéve, ne bi sze zvelicsalo ni edno têlo; ali za volo ti odebráni, stere je odébrao, prekráto je te dní.

III. 21. I teda, csi sto vám ercsé: ovo, eti je Krisztus; ali: ovo tam je, ne verte.

22. Ár gori sztáno krívi Krisztuske i krívi proroczke; i dávali bodo znamênya i csüda na zapelávanye, csi bi mogôcse bilô, i te odebráne.

23. Vi pa kezbüjite, ovo naprê szem vám povedao vsza.

24. Ali vu oni dnévi, po môki onoj, szuncze potemnê, i mészecz ne dá szvetloszt szvojo.

25. Izvêzde bodo z Nebész doli kapale, i mocsí, stere szo na Nebészaj, gfbale sze bodo.

26. I teda bodo vidili Sziná cslovecsega pridôcsega vu obláki z mo'znosztjov vnôgov i díkov.

27. I teda posle angele szvoje, ivküpszprávi te odebráneszvoje od stíraj vötrôv, od kraja zemlé do kraja Nébe.

28. Od figovoga drêva sze pa vesite priliko; gda 'ze nyegova véka méhka gráta i lísztje szpüscsáva, znájte, ka je blüzi lefo.

29. Tak i vi, gda bodte vidili, kâ bodo sze eta godíla, znájte, kâ je blüzi pri dveraj.

30. Zaisztino velim vám: kâ nikak ne prêde ete národ, dokecs sze eta vsza ne zgodíjo.

31. Ár Néba i zemla prêde, recsi moje pa nikak ne prêdo.

32. Od tisztoaga dnéva pa i vöre niscse nezna, niti angelje, kí szo vu Nébi, niti Szin; nego li Ocsa.

IV. 33. Kebzüjite, veroszüjite, i molte; ár ne znate, gda je vrêmen.

34. Liki cslovek, kí dalecs odíde i osztávi hi'zo szvojo, i dá szlugom szvojim oblászt, i vzaksemi delo szvoje, i vratári je zapovedao, naj verosztüje.

35. Záto verosztüjite; ár ne znate, gda goszpodár hi'ze príde, vecsér, ali opô nôcsi, ali za kokôta szpêvanye, ali rano.

36. Da nagyagno pridôcsi ne nájde vász szpajôcse.

37. Ka pa vám právim, vszê m právim: verosztüjite.

XIV. TÁL.

I. Krisztus sze pripravla na moko 1—31.

II. Ta moka 32—42. III. Pred popmi sze tó'zi i szódi 43—65. Peter ga zataj 66—72.

I. 1. **B**io je pa vüzen, i podrügom dnévi brezi kvaszá krühov szvétki; i iszkali szo vládniczke popovszki i piszácske, kakda bi ga po jálnosztzi zgrabili i vmôrili.

2. Pravili szo pa: nej vuszvétki, naj kak burkanye ne bode lüdsztva.

3. I gda bi on bio vu Bethánii vu hí'zi Símonovoj toga gobavcza; szedécsi on, príde edna 'zena, stera je méla alabastrom punoga csisztoga nárduskoga drágoga mazala; i vküp sztere te alabastrom i vö nyemi vlijé na glavo.

4. Bílí szo pa niki nemirovni, vu szebi i govorécsi: zakaj je toga mazala eto pogüblenyé?

5. Ár bi sze léhko ôdalo vise za tri sztô pêneze i dalô szziromákom. I razesémerili szo sze na nyô.

6. Jezus je pa erkao: nihájte jo; zakâ ji dreszélnooszt szprávlate? Dobro delo je vcsinila z menom.

7. Ársziromáke vszigdár máte szebom; i, gda scséte, morete nyim dobro vcsiniti, mené pa vsziedár ne mate.

8. Ona, ka je méla, je vcsinila; napré je prisla mazat moje têlo na pokápanye.

9. Zaisztinô velim vám: gdekoli sze bode predgao ete Evangeliom po czêlom szvéti; i, ka je ona vcsinila, gúcsalo sze bode na nyé szpominanye.

10. I Júdas Iskariotes, eden z tí dvanájszet, je odísao k vládnikom popovszkim, da bi ga nyim ôdao.

11. Oni pa, gda bi eto csüli, radüvali szo sze, i obecsali szo nyemi pêneze dati. I iszkao je, kákda bi ga prípravno vu roké dao.

12. I prvi dén prêsisnyekov, gda bi ágnecca vüzenszkoga klali, ercséjo nyemi vucseniczke nyegovi: gde scsés, da idôcsi pripravimo, najjês ágnecca.

13. I poszlao je dvá z szvoji vucseníkov, i ercsé nyima: idita vu meszto, i pred váj príde eden cslovek vrcs vodé ncszécsi, za nyim idta;

14. I, gde bode notri sô, povêta te hí'ze goszpodári: Vucsitel velí: gde je ostaríja; gde jêm ágnecca z mojimi vucseníkmí?

15. I on vám poká'ze veliko vcsérjeniczopopodivano i pripravleno; tam nám pripravte.

16. I vö szo sli vucseniczke nyegovi, i prísli szo vu meszto, i najslí szo tak, liki nyim je po-

vedao; i pripravili szo toga ágnecea.

17. I, gda bi vecsér posztano, prisao je z timi dvanájszetimi.

18. I, gda bi oni doli szeli, i jeli, ercsé Jezus: zaisztino velim vám, ká me eden z vász odá, ki z menom jej.

19. Oni szo sze pa zácsali 'zalosztiti, i praviti nyemi eden po ednom: nejli jasz? i te drügi: nejli jasz?

20. On pa odgovorécsi ercsé nyim: eden z ti dvanájszet, ki namáka z menom vu szkledo.

21. Isztina Szin cslovecsi ide, liki je pizsánq od nyega. Jaj pa csloveki onomi, po kom sze Szin cslovecsi odá; bole bi nyemi biló, da bi sze nigdár nê narôdo on cslovek.

22. I, gda bi oni jeli, vzéo je Jezuskrüh i blagoszlovivsi vloga je i dáo ga je nyim i erkao je: vzemte, jête; to je moje têlo.

23. I vzéo je pehár, i blagoszlovivsi dáo ga je nyim; i pili szo 'z nyega vszi.

24. I ercsé nyim: tô je moja krv, nôvoga zákona, stera sze za vnôge vö vlejé.

25. Zaisztino velim vám: ká vecs ne bodem pio z roda trsza notri do dnéva onoga; gda ga pio bodem nôvoga vu králevsztvi Bo'zem.

26. I hválo zpopévavsi vö szo sli na brêg Oliveczki.

27. I ercsé nyim Jezus: vszi sze szpácsite vu meni v etoj nôcsi. Ar je píszano: zbíjem pastéra, i razbe'zijo ovezé.

28. Ali po gori sztanenyê mojem pred vami bom sô v Galileo.

29. Peter nyemi je pa erkao: i csi sze vszí szpácsijo, dönok jasz nej.

30. I ercsé nyemi Jezus: zaisztino velim tebi, dnesz vu etoj noci prvle, liki dvakrat bode kokôt popêvao, me trikrat zatajás.

31. On je pa od toga bole pravo: csi de mi z tebam mrêti, ne zatajim te. Rávno tak szo pravili i ti drügi vszi.

II. 32. I prisli szo na meszto, komije imê Gethsemane; i velí vucsenikom szvojim: szedte szzi eti, dokecs molim.

33. I vzemeszebom Petra i Jakuba i Jánosa, i zácsao sze je sztrasiti i sztiszkávati.

34. I velí nyim: 'zalosztina je düsamoja notri do szmrti. Osztante eti, ino vörosztüjte.

35. I naprê sztôpivsi edno malo, szpadno je na zemlo i molo je: ká, csi je mogôcse, naj prêde od nyega tá vöra.

36. I ercsé: Abba, Oesa, vsza szo mogôcsa tebi; odevzemi ete pehár od ménc. Ali nej, kak jasz scsém, nego, kak tí.

37. I prisao je i naisao je nyé szpajôcse; i ercsé Petri: Símon

szpís? Nemres edno vöro verosztiüvati?

38. Verosztiüjte i molte, naj ne pridete vu szküsávanye. Düh isztina je gotov, ali têlo je nemocsno.

39. I pá odidöcsi molo je tô iszto rêcs gucsécsi.

40. I, gda bi sze povrno, pá je je najsao, ka szo szpáli, (árszo nyih ocsi'zmetne bilé;) i nejszo nyemi znali kâ odgovoriti.

41. I prisao je tretfics, i ercsé nyim: szpíte na dale i pocsi-vajte. Zadoszta: prisla je vöra, ovo Szin cslovecsi sze v rôke ti grêsnikov dáva.

42. Sztante gori, pojdmö; ovo, kí me odá, sze pribli'záva.

III. 43. I preczi, escse gda bi on gúcsao, prisao je Júdas, eden bodöcsi z ti dvanájszet, i'z nyim vno'zina lüdsztva z mecsmi i z drogmí od vládnikov popovszki i piszácsöv i ti sztarisov.

44. Dáo nyim je pa, kí ga je ôdao, znaménye govorécsi: stero-ga jasz küsnem, tisztí je; primte ga, i pelajte ga szlobodno.

45. I pridöcsi preczi prisztöpi k nyemi i velí: Mester, Mester! I küsno ga je.

46. Oni szo pa na nyega vrgli roké szvoje i príjali szo ga.

47. Eden pa tam ti okôli szto-jécsi je vö potégno mecs i vdaro je visesnyega popa szlugo, i odszekao nyemi je vühô.

48. I odgovorécsi Jezus ercsé nyim: liki na razbojnika szte vö prisli z mecsmi i z drogmí; da bi me zgrabili.

49. Vszákasi dén szem bio pri vasz vu Czérkvi vuucsécsi; i nej szte me príjali. Ali tak je potrebno, naj szezspunijo pizsma.

50. I niháli szo ga vszi, i odbé'zali szo.

51. I eden niksi mladéncz ga je naszledüvao oblecseni v rüsenszkom gvanti na göloti; i príjali szo ga ti mladénczi.

52. On pa nihá to rüsenszko szrakiczo, nági je odbé'zao od nyih.

53. I odpelali szo Jezusa k visesnyemi popi, i vküp szo szezszpravili k nyemi vszi vládniczke popovszki i sztarisí i piszácske.

54. Peter ga je pa ôzdalecs naszledüvao notri vu dvor visesnyega popa. I vküp je szeo z hlápczmi; i szegrêvao sze je pri ogní.

55. Vládniczke pa popovszki i czéli tanács szo iszkali prôti Jezusi szvedösztvö, da bi ga vmôrili; i nej szo najsli.

56. Ár vnogo ji je krívo szvedocsilo prôti nyemi; ali nyihova szvedösztvö szo szez nej glíhala.

57. I níki gori sztanovsi kricicsno szo szvedocsili prôti nyemi govorécsi:

58. Mí szmö ga csüli govoré-

csega: jasz doli szterem eto z rokami naprávleno Czérkev, i po trí dnévi drügo brezi rôk naprávleno gori poczimpram.

59. I ni tak sze je nej glíhalo nyihovo szvedôsztvo.

60. I gori sztáne te visesnyi pop med nyimi, pitao je Jezusa govorecsi: ne odgovoris nikaj ka eti prôti tebi szvedocsijo?

61. On je pa mucsao i nikaj je nej odgôvoro. Pá ga je visesnyi pop pítao, i pravo nyemi je: tí szi on Krisztus Szin toga blagoszlovenoga?

62. Jezus je pa erkao: jasz szem. I vidili bodte Sziná cslovecsega szedécsega z dôszne zmo'znoszti Bo'ze, i pridécsega z oblákmi nebeszkimi.

63. Te visesnyi pop pa raszprascisivi szüknyo szvojo velí: ka esese potrebüjemo szvedôszta?

64. Csülisztepreklínyanye; ka sze vám vídi? Oni szo ga pa vszi szôdili, kâ je vrêden szmrta.

65. I zácsali szo níki plüvati na nyéga, i zakrívati obráz nyegov, i za vüha ga biti, i praviti nyemi: proroküj. I hlápezi szo ga z paliczami bili.

IV. 66. I gda bi Peter bio vu dvori zdolaj, príde edna z szlü'zbenic toga visesnyega popa.

67. I vidôcsa Petra, kâ sze je szegrêvao, gléda na nyéga i velí: i tí szi z Názarenszkim Jezusom bio.

68. On je pa tajio govorecsi: ne znam, niti ne rázmim, ka tí právis. I vö je sô vu predvor, i kokôt je zpopêvao.

69. I deklícska, vidôcsa nyéga, pá je zácsala praviti tim tam sztojécsím: ka je ete z onih.

70. On je pa páli tajio. I po malom vrêmeni, páli szo ti tam sztojécsi pravili Petri: zaiszti-no szi 'z nyih: ár szi Galileanecz, i gúcsanye tvoje je priszpodobno.

71. On sze je pa zácsao zaklínhati i priszégati; kâ neznam, práj, csloveka toga; koga právite.

72. In drügôcs je kokôt szpopêvao. I szpômeno szé je Peter z rêcsi, stero je nyemi erkao Jezus: kâ prvle, liki kokôt bude popêvao dvakrat, zatajís me tríkrat. I, vö idôcsi, jôkao sze je.

XV. TÁL.

I. Krisztusa na szmrta oszôdijo 1—15. II. Vitézje ga ospotavsi vö pelajo, gde razpeti trpi moko 16—37. III. Nad szmr-tjom csüda 38. 39. IV. Pokopasze 40—47.

I. 1. **I** preczi z ránya szo tanács dr'zali vládniczke popovszki z timi sztarisi i piszácsi, i czêli tanács zvézavsi Jezusa, odpelali szo ga, i dáli szo ga Pilátusi.

2. I pítao ga je Pilátus: tí szi král 'Zidovszki? on pa odgovorecsi ercsé nyemi: tí právis.

3. I tó'zili szo ga vládniczke popovszki jáko.

4. Pilátus ga je pa páli pítáo govorécsi: ne bos odgovárajao nikaj? ovo kelika próti tebi szvedocsijo?

5. Jezus je pa nikaj nej vecs odgôvoro, tak da sze je csüdi-vao Pilátus.

6. Na szvétek Vüzenszki nyim je pa odpüsztó ednoga vôznika, steroga szo proszili.

7. Bio je pa eden, kí sze je zvao Barabbás, zvézani z timi gorisztányenimi, kí szo vu sztanenyê lüdomorsztvo vesínili.

8. I, gda bi gori zkrícsalo to lüdsztvo, zácsalo ga je prosziti, naj nyim póleg segé csíní.

9. Pilátus pa odgovorécsi nyim govorécsi: scséte, naj vám püsztim krála 'Zidovszkoga?

10. (Ár je szpoznáo, ká szo ga z nenávidnoszti dáli v róke vládniczke popovszki.)

11. Vládniczke popovszki szo pa gori nadignoli lüdsztvo, naj nyim bole Barabbása püsztí.

12. Pilátus pa odgovorécsi pá nyim velí: ka pa scséte, naj vesinim onomi; koga pravite, krála 'Zidovszkoga?

13. Oni szo pa páli kricsali: rászpi ga!

14. Pilátus nyim pa cresé: a ka je hüdoga vesíno? Oni szo pa bole kricsali: rászpi ga!

15. Gda bi pa Pilátus steo lüdsztvi zadoszta vesiniti, od-

püsztó nyim je Barabbása; tá je pa dao Jezusa bicsüvanoga, naj sze rászpe.

II. 16. Vitézje szo ga pa od-pelali vu notrésnyi tál dvora, kí je právdenicza; i vküp szo zézvali czéli sereg.

17. I oblekli szo ga vu bársony, i okóli gláve szo nyemi djáli szpleteno trnavo korôno.

18. I zácsali szo sze nyemi poklanyati: zdrav bojdi král 'Zidovszki!

19. I bili szo glavô nyegovo z trsztom, i plüvali szo na nyega, i nakleknovsi kólina molili szo ga.

20. I, gda bi ga ospotali, szlekli szo ga z bársona, i oblekli szo nyemi nyegov lasztíven gvant; i vô szo ga pelali, da bi ga rászpili.

21. I pripravili szo mímo idôcsega nikaksega Simona Czire-najszkoga (gda bi sô z pôla, ocsó Alexandra i Rufusa,) ka bi neszao kríz nyegov.

22. I neszo ga je na Golgothe meszto, stero je razklajeno, temena meszto.

23. I dáli szo nyemi piti víno z mirhom zmêsano; on je pa nej vzéo.

24. I gda szo ga rászpili, razdélili szo szi gvant nyegov vr'zécsi na nyega sors, da bi znali, ki bi ga meo vzéti.

25. Bila je pa võra trétja; i rászpili szo ga.

26. I bio je napiszek zroka nyega szmrtni napiszani: Král 'Zidovszki!

27. I rászpili szo 'z nyim dvá razbojnika; ednoga z dészne, i ednoga z léve nyegove sztráni.

28. I szpunilo sze je píszmo, stero velí: i z nepravdeníki je zracsúnani.

29. I ti mímo idôcsi szo ga preklínyali, kívajôcsi z glavamí szvojmi i govorécsi: ha! kí porúsís Czerkev, i vu tréj dnévi jo gori poczimpras,

30. Zdr'zi sze i sztôpi doli z krí'za.

31. Rávno tak pa i vládniczke popovszki ospotávajôcsi ga, pravili szo z píszácsi eden drügomi: drüge je zdr'zao, szebé ne vé zdr'zati.

32. Krisztus, král Izraela, naj sztôpi ždaj doli z krí'za; naj vidimo i verjemo. I'z nyim vküp raspéti szo ga tüdi ospotávali.

33. Gda bi pa bila vöra sészta, posztánola je kmicza po czêloj zemli notri do devéte vöre.

34. I ob devétoj vöri krícsao je Jezus z velikim glászom govorécsi: Eloi, Eloi! lama sabaktani; stero je razklajeno: Bôg moj, Bôg moj! zakaj szime osztavo.

35. I níki z med tam sztojécimi, gda bi eto rêcs szlisali, erkli szo: ovo Eliása zové.

36. Be'zí pa eden i napuni spon-

gio zjeszijom, i okóli zavinovsi na trsztt, napájao ga je govorécsi: nihájte, naj vídimo, csi ga príde Eliás doli jemát.

37. Jezus pa krícsécsi z velikim glászom püsztó je düso.

III. 38. I raszprascilo sze je zakrivalo Czerkvi na dvôje od zgora notri do tla.

39. Vidôcsi pa sztotnik tam sztojécsi pred nyim, ká je tak krícsécsi premíno, eresé: zaisztino ete cslovek je Bo'zi Szin bio.

IV. 40. Bilé szo pa i 'zene ôzdalecs gledôcse: med kêmi je bíla i Mária Magdaléna, i Mária Jakuba toga ménsega i Josesova mati i Salome.

41. Stere szo ga naszledüvale i gda je v Galilei bio, i szlüzile szo nyemi; i drüge vnôge navküp gori idôcse 'z nyim v Jerusálem.

42. I gda bi 'ze vecsér grátao (ár je bio dén pripravlenýá, ki je pred szobottov.)

43. Prisao je Jo'zef od Arimáthie, posteni tanácsnik, ki je tüdi csakao králevsztvo Bo'ze; szméo je notri idti k Pilátusi, i proszo je têlo Jezusa.

44. Pilátus sze je pa csüdivao, csi bi 'ze mr'u; i prízvao je sztotnika, pítao ga je, csi je dávnó mr'u.

45. I szpoznavsi od sztotnika, dáo je to têlo Jo'zefi.

46. Iküpo je rüsenszko plátno,

i doli ga je vzéo, závio ga je v to rüsenszko plátno, i polo'zo ga je vu grob, ki je bio zoszékani z kamna, i priválo ga je eden kamen na dveri toga groba.

47. Mária pa Magdaléna i Mária Josesa glédale szo, gde je polo'zeni.

XVI. TÁL.

I. Krisztus gori sztáne 1—8. II. Szká'ze sze 9—18. III. Ide v nebesza 19. 20.

I. 1. **I**gda bi minóla szobotta, Mária Magdaléna, i Mária Mati Jakuba i Salome, küpile szo zácsimbo, da bi ga pridóese namazale.

2. I jáko rano prvi dén po szobotti prído k grobi, gda bi gori slo szuncze.

3. I pravile szo med'zebom: sto nám odvála kamen od dvér groba?

4. I tá sze zglednovse vidíjo, ka je odválni bio te kamen; ár je bio veliki jáko.

5. I notri idóese vu grob vidile szo mladéncza szedécsega z dészne sztráni, oblecsenoga vu bélo szüknyo; i szaszile szo sze.

6. On nyim pa velí: ne bojte sze; Jezusa íscete Názarenszkoga toga raszpétoga, gori je sztano, nega ga eti. Ovo je meszto, gde szo ga polo'zili.

7. Ali idite, povéte vucsenfkom nyegovim i Petri, ká pred va-

mi ide v Galileo; tam bodete ga vidili, liki vám je erkao.

8. I vó idóese hitro szo bē'zale od groba, ár je trepetanye i groza na nyé prisla. I nikomi szo nikaj nej erkle, ár szo sze zbojale.

II. 9. Gori sztánovsi pa rano prvi dén poszobotti, szkázao sze je Márii Magdaléni, z stere je szedem vragóv vó zgono.

10. Ona pa idóesa nazvéstila je onim, kí szo 'z nyim bílí, kí szo sze 'zalosztili i plakali.

11. I oni szlisavsi ka 'zivé, i viden je bio od nyé, nej szo vervali.

12. Potom pa dvóma 'z nyih hodécsima szkázao sze je vu drügom obrázi, gda bi sla na póle.

13. I oneva szta sla, ino szta nazvéstila tim drügem; i niti nyima szo nej vervali.

14. Obszlédnyim szkázao sze je tim edenájszetim pri sztoli szedécsim; i na ócsi nyim je metao nyihovo nevernoszt i trdoszt szrczá; ká szo onim, kí szo ga vidili, ká je gori sztano, nej vervali.

15. I erkao nyim je: Idte po vszem szvéti, predgajte E-vangeliom vszákoj sztvorjenoj sztvári.

16. Kí bode vervao ino sze o-krszti, zvelicsa sze; kí pa ne bode vervao, szkvarí sze.

17. Znaménya pate vervajóese

bodo eta naszledüvala; vu Iméni mojem bodo vragé zganyali, z növimi jezíkmi bodo gúcsali.

18. Kacse bodo gori jemáli; i, csiszmrtnoga kâ pilí bodo, ne bode nyim skôdilo; na bet'ézne bodo roké dêvali, i ozdrávijo.

III. 19. Gda je záto Goszpôd eta vö povedao, gori je vzéti v Nébo, i szeo je na deszno Bo'zo.

20. Oni pa vö idôcsi predgali szo povszud, Goszpôd 'z nyimi delavsi, i to rêcs potrdjávavsi z naszledüvajôcsimi esüdami.

EVANGELIOM

PÔLEG PISZMA

SZVÉTOGA LÜKÁCSA.

I. TÁL.

I. Predgovor 1—4. II. Od Ivanoga popriétjá 5—25. III. Od Krisztusovoga popriétjá 26—38. IV. Od Márie priglédanya 39—56. V. Od Ivanovoga narodjenjá 57—80.

I. 1. **D**a szo szi vnôgi k rokám vzéli v rédszpravití prepovidávanye oni dél, od steri szmo gvüsni.

2. Liki szo nám napré dáli, kí szo od zacsétka szvojmi ocsmí vídili i szlugi bilí te Rêcsi.

3. Vidilo sze je i meni, kíszem vsza od zacsétka szkrblivo vö zgrúntao, zrédom tebi píszati, zmo'zni Theofilus;

4. Naj szpoznas gvüsnoszt návuka, od steroga szi vucseni bio.

II. 5. Bio je vu vrêmeni Herodesa, krála Judee, níki pop, po iméni Zakariás, zréda Ábiás-

voga, i 'zena nyegova z Áronovi cséri, i imé nyé je bilô O'zêbet.

6. Bilá szta pa pravicsna obá pred Bôgom hodécsa vu vszê zapôvedáj i praviczaj Goszpodnovi nepokárana.

7. I nej szta mela deczé, ár je O'zêbet bila nerodna, i obá szta bilá sztara vu dnévi szvoji.

8. Prigôdilo sze je pa, gda bi vu popovszkoj szlü'zbi bio Zakariás vu rédi vrêmena szvojega, pred Bôgom.

9. Pôleg segé popovsztva na nyega je prisao réd, ka bi kadio; notri idôcsi vu Czerkev Goszpodnovo.

10. Í vsza vno'zina lüdsztva je bila molécsa vinê vu vöri disécsaga áldova.

11. Szkázao sze je pa nyemi angel Goszpodnov sztojécsi z

dêszne sztráni oltára disêcsega áldova.

12. I zburkao sze je Zakariás vidôcsi angela, i sztráh je szpadno na nyega.

13. Eresé pa nyemi angel: neboj sze Zakariás, ár je poszlühnyena molítev tvoja; i 'zena tvoja O'zêbet porodí sziná tebi, i zvao bos imé nyegovo Ivan.

14. I méo bos radoszt i veszeljé, i vnôgi sze bodo nad nyegovim rodstvom radüvali.

15. Ár bode veliki pred Goszpodnom; i vína i zapojétja ne bode pio, i szvétim Dühom sze napuni esese vu utrobi materé szvoje.

16. I vnôge z szinôv Izraelszki obrné k nyihovomi Goszpodni Bôgi.

17. I on bode naprê sô pred nyim vu Dúhi i môcsi Eliásovoj, naj obrné szrezá ocsév k szinom, i neokorne k sz pametnoszti ti pravicsni, pripravlati Goszpodni lüdsztvo gotovo.

18. I eresé Zakariás k angeli: z koj tô szpoznam? Ár szem jasz sztar i 'zena moja je obsztárala vu dnévi szvoji.

19. I odgovorécsi angel eresé nyemi: jasz szem Gábríel, ki sztojím pred liczom Bo'zim, i poszlani szem k tebi, naj ti eta povêm i nazvêsztim.

20. I ovo bodes nêmi, i ne bos mogao gúcsati notri do onoga

dnéva, v sterom sze zgodíjo eta; záto, kâ szí nej vervao rêcsi mojoj, stera sze szpuni vu vrêmeni szvojem.

21. I lüdsztvo je csakalo Zakariása; i csüdivalo sze je, kâ sze tak dugo müdí vu czérkvi.

22. Vö idôcsi pa nej je mogao nyim gúcsati; i szpoznali szo, kâ je zkázanye vido vu czérkvi; i kívae je nyim, i osztano je nêmi.

23. I zgôdilo sze je, da bi sze szpunili dnévi szlû'zenya nyegovoga, odísao je vu hi'zo szvojo.

24. Po eti dnévi pa poprijéla je O'zêbet'zena nyegova, i szkríla sze je pét mészeczov govorécsa:

25. Da mi je tak vsíno Goszpôd vu dnévi, v steri me je prigledno, da bi odevzéo spot moj med lüdmí.

III. 26. Vu sésztom mészeczi pa poszlan je angel Gábríel od Bôgá vu meszto Galilee, komi je imé Názareth,

27. K ednoj deviczi zarocsenoj mô'zi, komi je imé Jo'zef, z hi'ze Dávidove; imé pa te devicze je Mária.

28. I notri idôcsi angel k nyé eresé: zdrava bojdi, stera szí milosceso dobíla, Goszpôd je z tebom; blá'zena szí tí med 'zenámi.

29. Ona pa vidôcsa, zburkala sze je nad nyegovov recsjov,

i premislávala szi je, káksi bi tó poklon bio?

30. I ercsé ji angel: neboj sze Mária, ár szi milosco najsla pri Bôgi.

31. I ovo poprijés vu utrobi, i porodís Sziná, i zvála bos imé nyegovo JEZUS.

32. Té bode veliki, i Szin toga Vísesnyega sze bode zváo; i dá nyemi Goszpodin Bôg sztolec Dávida ocsé nyegovoga.

33. I bode kralüvao nad hi'zov Jákobovov na vekke, i králevsztva nyegovoga nebode konecz.

34. Ercsé pa Mária angeli: kakda bode tó, geto mo'zá ne poznam?

35. I odgovorécsi angel ercsé nyé: Düh szvéti príde na tébe, i môcs toga Vísesnyega te ob-szénca; záto i to porodjeno szvéto sze zvalô bode Szin Bo'zi.

36. I ovo O'zébet, rodbina tvoja, i ona je poprijéla sziná vu utrobi szvojoj: i ete je mészecz sészti one, stera sze je zvála nerodna.

37. Ár je nej nemogócsa pri Bôgi ni edna rêcs.

38. Ercsépa Mária: ovo, szlü'zbenicza Goszpodnova, naj mi bode pôleg rêcsi tvoje. I odísao je od nyé angel.

IV. 39. Gori pa sztanovsi Mária vu dnévi oni, sla je vu bre'z-

H. W.

no krajino z hitényem vu meszto Judee.

40. I notri je sla vu hi'zo Zakariásovo, i poklonila sze je O'zébeti.

41. I zgôdilo sze je, kak je csüla O'zébet poklon Máriae, szkosilo je to déte vu nyé utrobi, i napunyena je z Dühom szvétim O'zébet.

42. Izkrícsala je zvelikim glá-szom ino erkla: blá'zena szi ti med 'zenámi, i blá'zen je szád utrobe tvoje.

43. I odkud je memi tó, naj k meni príde mati Goszpodna mojega?

44. Ár ovo, kak je vesinyen glász poklona tvojeja vu moji vühaj szkocsilo je od veszeljá to déte vu utrobi mojoj.

45. I blá'zena, stera je vervala; ár sze szpunijo vsza, stera szo povédana nyé od Goszpodna.

46. I ercsé Mária: zvisáva düsa moja Goszpodna.

47. I veszeli sze düh moj vu Bôgi zvelicsiteli mojem.

48. Ár sze je zgledno na poniznoszt szlü'zbenicze szvoje. Ár ovo od eti mao blá'zeno me bodo pravili vszi národje.

49. Ár je vesíno meni velika; kí je zmo'zen i szvéto je imé nyegovo.

50. I miloscsa nyegova do národa národov, ki sze ga bojijo.

51. Vesíno je môcs vu rami

szvojoj; razegno je te gizdave z mislênyem szrczá nyihovoga.

52. Doli je potêgno te zmo'zne z szlôlczov, i zviszo je te ponízne.

53. Te laesne je napuno z dobrim, i bogácze je odpüsztó prázne.

54. Príjao je Izraela szlugo szvojega, da bi sze szpômeno szmilenoszti.

55. (Liki je gúcsao k nasim ocsákóm Abrahámi i szemeni nyegovomi) na vekke.

56. Osztála je pa Mária 'z nyov, liki tri mészecze, í porvnôla sze je nazáj vu hí'zo szvojo.

V. 57. Szpunilo sze je pa vrêmen O'zêbete, da bi rodíla; i porodíla je sziná.

58. I esúli szo szôszidje i rodina nyé, kê je zviszo Goszpôd szmilenoszt szvojo 'z nyôv, i radüvali szo sze 'z nyôv.

59. I zgôdilo sze je vu ôszmom dnévi, prisli szo obrizávat tó dête, i zváli szo je z iménom ocsé nyegovoga Zakariása.

60. I odgovorécsa mati nyegova eresé: z nikaksim tálom nej; nego Ivan sze bode zváo.

61. I ereséjo nyê: nikoga nega med tvojev rodbinov, kí bi sze z tém iménom zváo.

62. Kívali szo pa ocsi nyegovomi, kak bi ga steo zvati.

63. I proszécsi tábliczo píszaó je govorécsi: Ivan je imé nye-

govo. I csüdivali szo sze vszi.

64. Odprla szo sze pa vüsztá nyegova preczi, i jezik nyegov, i gúcsao je blagoszlávlajôcsi Bogá.

65. I prisao je na vsze sztráh, kí szo okoli nyegove hí'ze prebíváli; i vu vszój bre'znoj Judei razglásene szo ete recsi.

66. I vszi, kí szo esúli eta, djáli szo je vu szrczé szvoje govorécsi: kakoli bode z toga deteta? I rôka Goszpodnova je bíla 'z nyim.

67. I Zakarias ocsa nyegov napunyen je z Dúhom szvétim, i proroküvao je govorécsi:

68. Blázeni je Goszpodin Bôg Izraela, ár sze je zgledno i vesino je odküplênje lüdsztvi szvojemi.

69. I zviszo je rôg zvelicsanya nasega vu hí'zi Dávída szlugo szvojega.

70. Liki je gúcsó po vüsztaj ti szvétí prorokôv szvoji od veke.

71. Da bi nász oszlôbodo od nepriátelov nasi, i z rôke vszé oni, kí nász odürjávajo.

72. Da bi szmilenoszt vesíno z ocsákmi nasími, i szpômeno bi sze z szvojega szvétoга zákona.

73. Z príszege, stero je príszégno Abrahámi ocsi nasemi, kê nám dá.

74. Na brezi sztrahá, oszlo-

bodjeni z rôke nepriáateľov nasi, szlú'zimo nyemi.

75. Vu szvesztvi i vu praviczí pred nyim vsze dni 'zitka nasega.

76. I tí dête, bodes sze prorok toga Víscesnyega zvalô. Ár bos naprê hodo pred líczom Goszpodna, naj pripravlas poti nyegove.

77. I dás szpoznanye zvelicsanya lüdsztvi nyegovomi na odpücsanye grêhov nyihovi.

78. Za volo szmilenoszti Bogá nasega, v steroj je nász przigledno z hoda z viszikoszti.

79. Naj szezská'ze onim, kí szo vu kmiczí i v szenzící szmrtí szedécsi i ravna nogé nase na pôt méra.

80. To dête je pa raszlo, i krêpilo sze je v dühi, i bilô je vu püsztinajnotri do dnévov szkázanya szvojega vu Izraeli.

II. TÁL.

I. Od Krisztusovoga rodjenjá i obrízavanya 1—21. II. Od Dev. M. szpelávanya 21—40. III. Od Kriszt. v dvanájszetom leti dela 41—52.

I. 1. **P**rigôdilo sze je pa vu dnévi oni, zísła je zapoved od Augustus Czaszara, da bi sze szpíszao vezš Szvét.

2. (Eto szpisüvanye je prvle vcsinyeno bilô, liki je Sírie poglavár bio Czireníus.)

3. I sli szo vszi, da bi sze zapíszali, vszáki vu lasztivno meszto.

4. Gori je pa sao i Jo'zef od Galilee z meszta Názaretha v Judeo, vu meszto Dávidovo, stero sze zové Bethlehem, (ár je i on bio z hi'ze i 'zljajte Dávidove.)

5. Ka bi sze zapíszao z Máriov szebi zarocsenov 'zenôv, stera je noszécsa bíla.

6. Prigôdilo sze je pa, gda bi oneva tam bílá, szpunili szo sze dnévi, v steri bi ona rodíla.

7. I porodíla je Sziná szvojega prvorodjenoga, i povíla ga je v plenícze i polo'zila ga je v jazlí zátó, ká szo nej meli meszta vu ostaríji.

8. I bílí szo pasztérje vu dr'zéli onoj na pôlí verusztüvájôcsi i sztrá'zo dr'zécsi v noesi nad esrêdov szvojov.

9. I ovo angel Goszpodnov je przisztôpo k nyim, i díka Goszpodnovaje je okôli vzéla; i zbojali szo sze z velikov bojaznosztjov.

10. I ercsé nyim angel: ne bojte sze, ár ovo nazvesesávam vám veliko radoszt, stera bode vszemi lüdsztvi.

11. Ár sze je narôdo vám dnesz Zvelicsitel, ki je Goszpon Krisztus vu Dávidovom meszti.

12. I tó je vám znaménye: nájdete dête v plenícze povito, polo'zeno vu jazlí.

13. I na nágli posztáne z angelom vno'zino vojszké nebeszke hvalécse Bogá igovorécse:

14. Díka na vizíní Bôgi, i na

zemli mér, vu lüdi pa dopádnenyé.

15. I prigódilo sze je, da bi odisli od nyih vu nebésza angelje, ti lüdjé pasztérje szo erkli eden drügomí: pojdmó tak do Bethlehema, i poglednimo to zgojeno rêcs, stero nám je Goszpód oznano.

16. I sli szo gedrno, i najslí szo Mário, i Jo'zefai tó dête, polo'zeno vu jaszlaj.

17. Vidôcsi pa, razglászili szo té recsi, stero szo nyim povêdane od deteta.

18. I vszi, kí szo csüli, csüdivali szo sze nad onim, stera szo nyim povêdana od paszterov.

19. Mária je pa zdr'zála vsze ete recsípremetávajôcsa nyé vu szrezi szvojem.

20. I povrnoli szo sze pasztérje dicsécsi i hvalécsi Bogá za vsza, stera szo csüli, i vidili, liki je nyim povêdano bilô.

21. I gda bi sze szpunilo oszem dnévov, ka bi sze obrezalo tó dête, zváno je imé nyegovo Jezus, liki je zváno od angela prvle, kak sze je popríjalo vu utrobi.

II. 22. I gda bi sze szpunili dnévi nyé ocsisásavanya pôleg právde Môsesove, gori szo ga pelali vu Jerusálem, da bi ga posztavili pred Goszpodna.

23. (Líkí je pizzano vu právdi Goszpodnovoj, kâ vszáki sza-

mecz, kí odpré utrobo, szvéti Goszpodna bode zváni.

24. I dali bi áldov pôleg povêdanya vu právdi Goszpodna, eden pár grlicz, ali dvá mláda golôba.

25. I ovo bio je eden cslovik v Jerusálemi, komi je imé Simeon; i té cslovik, pravicsen i pobo'zni bodôcsi, je csakao obeszeljé Izraela i szvéti Düh je bio nad nyim.

26. I bilô nyemi je oznanyeno od Dúha szvétoga, da ne bode vidoszmrta prvle, kak bode vido Krisztusa Goszpodnovoga.

27. I prisao je vu Dúhi v czérkev. I, gda bi notri pelali roditelje to dête Jezusa, ka bi csinili pôleg segé te právde za nyega.

28. I on ga je vzéo vu szvoja nárocsa i blagoszlôvo je Bogá i erkao je:

29. Zdaj odpüscsávas szlugo tvojega, Goszpodne, pôleg rêcsi tvoje, vu méri.

30. Ár szo vidile ocsi moje zvelicsanye tvoje.

31. Stero szí pripravo pred líczom vszega lüdsztva.

32. Szvetloszt na oznanüvanye poganom, i díko lüdsztvi tvojemí Izraeli.

33. Jo'zef pa i mati nyegova szta sze csüdivala nad onim, stera szo povêdana od nyega.

34. I blagoszlovo je je Simeon, i erkao je Márii materi nyegovoj: ovo ete je polo'zen naszpad-

nenyé i gori sztanenyé vnôgim vu Izraeli, i na znaménye, komi bodo prôti gúcsali.

35. (I eto tvojo duso tüdi mecs preszmekne,) naj sze vö vjávijo vnôgi szrecz premislávanya.

36. I bíla je edna Anna proro-kojca Fanuelova csí z plemena Asserszkoga. Tá je po vnôgi dnévi obsztarala 'zivôcsa z mo-'zom szedem lét od devojsztva szvojega.

37. I bila je vdovicza, okoli oszemdeszét i stiri lét, stera je nej odsztópila od czérkvi, z posztmi i z molítvami szlü'zécsa nôcs i dén.

38. I ona je vu onoj vöri przsztópila i vadlúvala je Goszpodna, i gúcsala je od nyega vszém csakajôcsim odküplenýé v Jerusálemi.

39. I kak szo szkoncsali vszakovacska pôleg Goszpodnove právde, povrnoli szq sze v Galileo vu szvoje mészto Náza-reth.

40. Tó dête je pa raszlo, i krêpilo sze je v dühi, napunyeno z modrósztjom; i miloscsa Bo-'za je bíla nad nyim.

III. 41. I sli szo roditelje nyegovi vszáko leto vu Jerusálem na szvétek vüzenszki.

42. I gda bi bio dvanájszet lét sztar, gori idôcsi oni v Jerusálem pôleg návade szvétká.

43. I szpunivsi sze ti dnévi, gda bi sze nazáj povrnoli oni,

tó dête Jezus je osztanolo v Jerusálemi, i nej je znao Jo'zf i mati nyegova.

44. Nego szta stímala, kâ je med pôtnikmi. Sli szo pa eden dén pôti, i íszkali szo ga med rodbinov i med znánimi.

45. I, gda bi ga ne najsli, povrnoli szo sze v Jerusálem, íszkajôcsi ga.

46. I prigôdilo sze je po tréj dnévi, najsli szo ga vu czérkvi szedécsega na szrêdi med vuositeli, i poszläsajôcssega nyé, i zpitávajôcssega nyé.

47. Csüdivali szo sze pa vszi, kí szo ga poszläsali, nad rázumom i odgovárjanyem nyegovim.

48. I vidôcsi ga, leknoli szo sze. I erssé nyemi mati nyegova: szinék, zakaj szí nám tak vcsíno? Ovo ocsa tvoj i jasz z boleznosztjom szva te íszkala.

49. I erssé nyima: ka je, kâ szta me íszkala? nezata, kâ je meni potrêbno bidti vu oni, stera szo Ocsé mojega?

50. I onedva szta nej razmela to rêcs, stero je nyima pravo.

51. I doli je sô 'z nyima, i sô je v Náza-reth, i bio je podlo'zen nyima. I mati nyegova je zdr-'zála vsze ete recsí vu szrezi szvojem.

52. I. Jezus je gori jemáo v môdroszti i viszokoszti, i v miloscsi pri Bôgi i lüdmi.

III. TÁL.

I. Od zacsetka ceszti Ivanove 1—20.

II. Od Krisztusovoga krszta i 'zlá'hte
21—38.

I. 1. **V**u petnájszetom leti pa
czaszarsztva Tiberiás
Czaszara, gda bi poglavár bio
Judee Pontius Pilátus, i strták
Galilee Herodes, Filip ba brat
nyegov strták Ituree i Trachonitiske krajíne, i Lizániás Abilene strták.

2. Za vísesnyi popôv Annása i Kajafása vrêmena, je bila rêcs Bo'za k Ivani színê Zakariásovomi vu püscávi.

3. I hodêcsi po vszê okôli bodôcsi dr'zélaj Jordána predgao je krszt povrnený na odpüscanye grêhov.

4. Liki je píszana vu knigaj recs E'zaiás proroka govorêcsoga: glász kriescêcsoga vu püsztni: pripravljajte pôt Goszpodnovo, rávne csinte szteze nyegove.

5. Vszáksi dôl sze naj napuni, i vszáka gora i gumila sze ponizi; i naj bodo ta kríva rávna; i braszklave, na glatke potí.

6. I vidilo bode vszáko têlo zvelicsánsztvo Bo'ze.

7. Pravo je záto lüdsztvi, stero je vö slo, da bi sze krsztulo od nyega; zle'zený vipere, sto vám je pokázao bê'zati od prísesztne szrditoszti?

8. Delajte záto szád vrêden po-

kôre, i ne zacsnite escse praviti vu szebi: ocsó mámo Abraháma. Ár velim vám, kâ je zmo'zen Bôg z etoga kaménya zbüditi színí Abrahámi.

9. 'Ze pa i szekera je na korený drévja polo'zena. Záto vszáko drêvo, stero ne prinása dober szád, vö sze vszeesé, i vu ogen sze vr'ze.

10. Í pítali szo ga lüdý govorêcsi: ka bomo tak csiníli?

11. Odgovorêcsi pa velí nyim: ki má dvê szüknyi, naj dá tomi, kí nema; i, kí má jêsztvino, priszpodobno naj dela.

12. Prisli szo pa i publikánuske sze okrsztsávat, i erkli szo nyemi: vucsitel, ka bomo csiníli?

13. On pa ercsé nyim: nikaj vecs, od zrendelüvanoga vám, ne vzemte.

14. Pítali szo ga pa i vitêzje govorêcsi: i mí ka bomo csiníli? I erkao je nyim: nikoga ne zbíte, nikoga ne razlácsajte, i zadovolte sze z vasov plácsov.

15. Gda bi pa lüdsztvo csakalo, i vszi bi szí miszlili vu szrczáj szvoji od Ivana, nêbili on bio Krisztus?

16. Odgovori Ivan vszêm govorêcsi: jasz isztina vász krsztávam z vodôv; ali ide mocsnêsi od méne, koga nej szem vrêden, kâ bi nyemi sôlinczov reménya odvêzao; on bode vász

krszto vu szvétom Dühi iognyi.

17. Kí má vejacsó vu rôki szvojoj, i zcsiszti gümno szvoje, i vküp szprávi pseniczo vu skengen szvoj, pleve pa ze'zgé z ognjom nevgássemim.

18. Vnôga zátó i drüga opominajôcsi nazvescsávao je lüdsztvi.

19. Herodes strák je pa kárán od nyega za volo Herodiásojce 'zené Filippa brata nyegovoga, i za volo vszega, ka je vsáno hüdogo Herodes.

20. Prídao je i tô vise vszega, da je Ivana ve temniczo zápro.

II. 21. Zgôdilo sze je pa vu krsztsávanyi vszoga lüdsztva, okrszto sze je i Jezus; i, gda bi molo, ôdprla sze je Néba.

22. I doli je sô Dühszvétí v telovnom obrázi, liki golôb, na nyega; i vsinyen je glász z Nebész govorécsi: ti szi on moj lübléni Szin, v tebi sze mi je dopadnolo.

23. I on, Jezus, je zácsao bidti, liki tészeti lét sztar, bodôcsi (liki szo stímali) szin Jo'zefov, kí je bio Elia,

24. Mathata, Levia, Melkia, Janna, Jo'zefa,

25. Mathathiása, Amosa, Nau-
ma, Eslia, Naggaja,

26. Maatha, Matathiása, Se-
mia, Jo'zefa, Juda,

27. Joanna, Rizza, Zorobábe-
la, Szalathiela, Neria,

28. Melchia, Addia, Koszáma,
Elmodáma, Era,

29. Jo'zia, Eliezera, Jorama,
Matathía, Levia,

30. Simeona, Juda, Jo'zefa,
Jonana, Eliákima,

31. Melea, i Menána, Mata-
thia, Náthana, Dávida,

32. Jessea, Obeda, Bóoza, Sal-
mona, Naassona,

33. Aminadába, Aráma, Es-
rona, Fáresa, Juda,

34. Jákoba, I'zaáka, Abrahá-
ma, Thára, Náchora,

35. Sarucha, Rágava, Faleka,
Ebera, Salaa,

36. Kajnana, Arfaxada, Sema,
Noa, Lámecha,

37. Matu'zalema, Enocha, Já-
reda, Malaleela, Kajnána,

38. Enosa, Setha, Adama,
Bogá.

IV. TÁL.

I. Od Krisztusovoga vu pücsávi szküsá-
vanya 1—13. II. Zacsne szvojo proro-
czko csész 14—30. III. Zgánya vrágé
31—41. IV. Moli vu pücsávi 42—44.

I. 1. Jezus pa pun z szvétim
Dühom, povrno sze je
od Jordána, i pelan je v Dühi
vu pücsávo,

2. Gde je stirideszét dní szkü-
sávani bio od vrága; i nikaj je
nejjo, vu dnévi oni; i, gda bi
sze oni szpunili, obszlédnyim
je ogládo.

3. Erkao nyemi je pa vrág:
csi szi Szin Bo'zi, povej kamni
etomi, naj bode krüh.

4. I odgôvoro je nyemi Jezus govorécsi: pizsano je, kâ nej z szamim krühom bode'zivo cslovek, nego z vszâkov recs-jov Bo'zov.

5. I, gda bi ga pelao vrág na edno vizsiko gorô, pokazao nyemi je vsze králevcsine to-ga szvéta vu ednom ocsnomeg-nyeni.

6. I ercsé nyemi vrag: tebi dâm vszo eto oblászt, i diko nyihovo, ár je meni dána; i komi jo scsém, tomi jo dâm.

7. Zâto, tí csi bos me molo, vszâ bodo tvoja.

8. I odgovorécsi nyemi erkao je Jezus: idi kraj od méne Sa-tan. Ár je pizsano: moli Gosz-podnoga Bogá tvojeja, i nyemi szamomi szlú'zi.

9. I pelao ga je v Jerusálem, i posztavo ga je na perotniczo czérkvi, i erkao je nyemi: csi szí Szin Bo'zi, vrzi sze odnut doli.

10. Ár je pizsano: kâ angelom szvojim zapovê od tébe, naj te varjejo.

11. I kâ te na roke vzemejo, da szkâksim tálom ne vdáris vkamen nogô tvojo.

12. I odgovorécsi erkao je nye-mi Jezus: povédano je: neszkü-sávaj Goszpodna Bogá tvojeja.

13. I, gda bi szkoncsao vsze szküsávanye te vrág, odíso je od nyega do csasza.

¶ 14. I povrno sze je Jezus

vu môcsi Dúha v Galileo; i vö je zisao glász od nyega po czê-lej okôli bodôcsaj krajíni.

15. I on je vszio vu nyihovi szpráviscsaj, i vszi szo ga dí-csili.

16. I prisao je vu Nazareth, gde sze je gori zhráno; i notri je sô pôleg segé szvoje vu dnévi szobôt ni vu szpráviscse, i gori je sztano, da bi csteo pizszo.

17. I dáne szo nyemi knige E'zaiás proroka; i gda bi te knige ôdpro, najsao je meszto, gde je bilô pizsano:

18. Düh Goszpodnov je nad menom; zâto me je namazao, na nazvescsávanye Evangeliuma sziomákóm me je poszlaó, vrá-csiti te potrtogaszrczá, predgati vöznikom odpüscsanye, i szlê-pim preglédánye, odpüszttiti zlámane vu odpüscsanyi.

19. Predgat leto Goszpodnovo to priétno.

20. I, gda bi zaszükao te kni-ge, nazáj je je dáó szlugi, i szeo szí je; i vszê ocsí szo vu szpráviscsi na nyega bilé obr-nyene.

21. Zácsao je pa praviti nyim: dnesz je szpunyeno pizszo eto vu vühaj vasi.

22. I vszi szo nyemi szvedô-sztvo dávalí, i csüdivali szo sze nad timi milosztivnimi recsmí, stero szo szhájale z vüszty nye-govi, i pravili szo: nej je ete szin Jo'zefov?

23. I ercsé nyim: kakpa, liki mi pravili bodete eto priszpodobnoszt: vrács, zvrácsi szám szebé. Sterakoliszmo csüilvcsinyena v Kapernaumi, vcsini i eti vu tvojoj domovini.

24. Ercsé pa: zaisztino velim vám, kâ je ni eden prorok nej priéten vu domovini szvojoj.

25. Vu isztini pa velim vám: vnôge vdovicze szo bilé vu dnévi Eliása v Izraeli, gda je zaprta bila néba triléta i sészt mészeczov tak, da je veliki glád grátao na vsznoj zemli.

26. I dönok ni k ednoj 'z nyih je nej poszlan Eliás, nego vu Sarepto Sidona, k 'zeni vdo viczi.

27. I vnôgi gobavezi szo bilí za Elizeusa proroka v Izraeli; i nisce ji je nej ocsiscseni, nego Náaman Siriánszki.

28. I napunyeni szo vszi szrditosztjom vu szpráviscsi, kí szo eta szlísali.

29. I gori sztanovsi, vö szo vrgli z meszta; i pelali szo ga na vrih bregá, na kom je nyihovo meszto bilô zozidano, da bi ga doli szünoli.

30. On pa prék po szrêdi nyih idôcsi, odísao je.

III. 31. I doli je sô v Kapernaum meszto Galilee, i vcsio je je vu szobottáj.

32. I csüdivali szo sze nad vcsenyom nyegovim, ár je zmózna bila rêcs nyegova.

33. I bioje vu szpráviscsi eden cslovek, steri je necsísztoga vraz'zega dühá meo, i z velikim glászom je gori szkrícsao,

34. Govorécsi: Ah! ka nám je sz tebom Jezus Názarenszki? Prisao szí, da bi nász pogübo? znám te, sto szí, ov szvéti Bo'zi.

35. I postrájfao ga je Jezus govorecsi: obnémi, i vö idi 'z nyega. I vrgao ga je te vrág na szrêdo; i vö je sô od nyega, ali nikaj nyemi je nej skôdo.

36. I prisao je sztráh na vsze, i zgovárjali szo szí med szebom govorecsi: ka je tô za rêcs, kâ vu oblászti i môcsi zapovedáva tim necsísztim dühom, i vö idejo?

37. I vö je zísao glász od nyega vu vsze meszto okôli bodôcse dr'zéle.

38. Gda bi pa gori sztano vö idôcsi z szpráviscsa, sô je notri vu hi'zo Simonovo. Punicza pa Simonova je veliko tréslíko mêla; i proszili szo ga za nyô.

39. I posztanovsi pred nyôv, postrájfao je to tréslíko, i nihála jo je; i preczi gori sztanovsi, szlü'zila nyim je.

40. Doli idôcse pa szuncze, vszi, kí szo meli nemocsne vuzázlocsni betégi, pripelali szo je k nyemi; on je pa na vszáksega onih rokégori djáo, i zvrácsio je je.

41. Vö szo pa sli i vrazjé od vnôgi, kricsécsi i govorécsi: tí szi Krisztus, ov Szin Bo'zi. I postrájfavsi je, nej nyim je dopúszto gúcsati; ár szo znali, kâ je on Krisztus.

IV. 42. Gda je pa dén grátao, vö idôcsi sô je vu púszto meszto, i lüdsztvo ga je iszkalo; i prisli szo notri do nyega, i zadr'závali szo ga, da bi nê odhájao od nyih.

43. On je pa erkao nyim: i drüгим mésztam mi je potrebno nazvescsávati králevsztvo Bo'ze; ár szem náto poszlani.

44. I predgao je vu szpráviscsaj Galilee.

V. TÁL.

I. Od Petrovoga rib lovlényá 1—11.

II. Od gobavca ocsiscávanya 12—16.

III. Od 'zlakom vdárjenoga 17—26. IV. Od Mátajoyoga pozványa 27—39.

I. 1. **P**rigôdilo sze je pa, gda bi sze lüdstztvo tiszkaló k nyemi za volo poszlüsanya rêcsi Bo'ze, i on je sztáo pôleg jezere Genezareth.

2. I vido je dvê ládji sztojécsivi kre jezere, ríbicske szo pa vö odísli 'z nyih vlaké prát.

3. Sztôpivsi pa vu edno ti ládj, stera je bila Simonova, proszo ga je, ka bi jo od zemlé odpe-lao edno malo; i szedécsi vesio je z te ládje to lüdsztvo.

4. Gda bi pa hên Yao gúcsati, erkao je Simoni: pelaj na glo-

bocsíno, i púsztite vlaké vase na lovlényé.

5. I odgovorécsi Simon ercsé nyemi: Mester, czêlo nôcszmo delali, i nikaj szmo nej zgrabili; ali na rêcs tvojo rászpresztrém te vlák.

6. I tô csinécsi, veliko vno'zino ríb sze je vnyegazáprilo; trgao sze je pa vlák nyihov.

7. I kívali szo tivárisom, vu drügom ládji bodôcsim, da bi prisli, i pomágali bi nyim; i prisli szo, i napunili szo obê ládji tak, da bi sze pográzale.

8. Vidôcsi pa Simon Peter, szpadno je k kolenám Jezusovim, govorécsi: odídi od méne, Goszpodne, ár szem jasz grêsní cslovek.

9. Ár ga je groza obvzêla, i vsze, ki szo 'z nyim bílí, nad lovlényom ríb, stere szo zgrabili.

10. Priszpodobno pa i Jakuba i Jánosa szini Zebedeusove, kí szo bili tiváriske Simonovi. I erkao je Simoni Jezus: ne boj sze, od eti máo bodeslüdí lovio.

11. I pelavsi te ládje k zemli, nihávsi vsza, naszledüvali szo nyega.

II. 12. I prigôdilo sze je, gda bi on bio vu ednom ti mészt; i ovo eden mô'z pun gobe; i vidôcsi Jezusa, szpadnovsi na obráz, proszo ga je erkôcsi: Goszpodne, csi scsés, mores me ocsisztiti.

13. I vtégnovsi rokô, dotekno sze ga je erkôcsi: scsém, ocsiszi sze. I preczi je ta goba odísła od nyega.

14. I on nyemi je zapovedao, naj nikomi ne povê; nego idi praj, ino sze poká'zi popi, i áldüj za ocsiscávanye tvoje, liki je zrendelüvao Môses na szvedôsztvo nyim.

15. Razísła je pa od toga bole ta rêcs od nyega; i vküp sze je szpravilo lüdsztva vnogo poszlüsat i vrácsit sze od nyega od nemocsnôszt szvoji.

16. On je pa odísao vu püscávo, i molo je Bogá.

III. 17. I prigôdilo sze je vu ednom ti dnévov, gda bi on vcsio, szedeli szo pred nyim Farizeuske i právde vucitelje, kí szo prisli ze vszê mész Galilee i Judee, i z Jerusálema; i môcs Goszpodnova je bíla, stera je nyé vrácsila.

18. I ovo mo'zjé noszécsi na poszteli ednoga csloveka, kí je bio 'zlakom vdárjeni; i iszkali szo, kakda bi ga notri neszti mogli, i djáti pred nyega.

19. I, gda bi ne najšli, kákda bi ga notri neszli za volo lüdsztva, gori idôcsi na hi'zo, po cziglenoj sztrehi szo ga doli püsztili z posztelov vrét na szrêdo pred Jezusa.

20. I vidôcsi vero nyihovo ercsé nyemi: cslovek, odpüscseni szo tebi grêhi tvoji.

21. I zácsali szo szi premislávati pizsácske i Farizeuske govorécsi: sto je té, kí gucsi eto preklésztvo? sto more odpüsztili grêhe, nego szám Bôg?

22. Gda bi pa Jezus szpoznao premislávanya nyihova, odgovorécsi ercsé nyim: ka premi slávate vu szrczáj vasi?

23. Ka je le'zi erczi: odpüscávajo sze tebi grêhi tvoji? ali povedati: sztani i hodi?

24. Naj pa znáte, ká oblászt má Szin cslovecsi na zemli odpüscávati grêhe (ercsé tomi 'zlakom vdárjenomi:) tebi velim, sztani gori, i vzemi gori posztelo tvojo, idi vu hi'zo tvojo.

25. I preczi gorisztánovsi pred nyimi, gori je vzéo ono, na kom je le'zao, i odísao je vu hi'zo szvojo dicsécsi Bogá.

26. I groza je obvzêla vsze, i dicsili szo Bogá, i napunili szo sze z sztráhom govorécsi: ne stímana dugovánja szmodnesz vidili.

IV. 27. I po eti je vö sô, i vido je ednoga mantnara po iméni Levía, szedécsega na mauti; i ercsé nyemi: naszledüj me.

28. I on je tá niháo vsza, gori je sztano, i naszledüvao ga je.

29. I napravo nyemi je veliki máo te Levi vu hi'zi szvojoj, i bilô je doszta lüdsztva publikánusov i drügi, kí szo bilí'z nyimi pri sztoli szedúcsi.

30. I mrmrali szo pizsácske nyihovi i Farizeuske prôti vucseníkom nyegovim govorécsi: zakaj z publikánusmi i grésnikmi jête i piéte?

31. I odgovorécsi Jezus ercsé nyim: ne potrebújo ti zdravi vrácsa, nego ti beté'zni.

32. Nej szem prisao zvat' pravicsne, nego grésnike na pokôro.

33. Oni szo pa erkli nyemi: zakaj sze vucseníczke Ivanovi posztijo cesztô, i molítve csiníjo, priszpodobno i Farizeusovi; tvoji pa jêjo i piéjo?

34. On nyim je pa erkao: jeli morete csiniti, naj sze szinovje gosztívanya posztijo, dokecs je 'z nyimi 'zenin?

35. Prído pa dnévi, i teda sze kraj vzeme od nyih 'zenin; teda sze posztili bodo vu oni dnévi.

36. Pravo nyim je pa i eto príliko: niscse ne dêva nôvoga gvanta záplato na sztári gvant; nacsí sze i to nôvo raszprácsi, i k tomi sztáromi sze ne glíha nôvoga szüknya záplata.

37. I niscse ne vléva nôvo víno vu sztáro poszôdo; nacsí rasztrga nôvo víno to poszôdo, i ono vö sztecsé, i poszôda sze pogübi.

38. Nego nôva víno vu nôvo poszôdo vlévajo, i obôje sze zdr'zí.

39. I niscse, kí sztáro pijé, csé

preczi nôvo. Ár velí: to sztáro je bôgse.

VI. Tál

I. V szobotto vlati trgajo vucseníczke 1—5. II. Poszéhnyena rôka sze zvrácsi 6—11. III. Dvanájszet sze ji odlócsi za Apostole 12—19. IV. Bre'zna predga 20—49.

I. 1. **P**rigódilo sze je pa vu drügoj szobotti po prvoj, da bi só on poszêtví; i trgali szo vucseníczke nyegovi vlati, i jeli szo je vö menovsi z rokami.

2. Níki pa z Farizeusov szo nyim erkli: ka csiníte tó, stero je nej szlobodno csiniti vu szobottáj?

3. I odgovorécsi nyim Jezus erkao je: ni tó szte nej csteli, ka je vsíno Dávid, gda je lacsen bio on, i kí szo 'z nyim bilí?

4. Kakda je notri só vu hi'zo Bo'zo, i te lebe posztávlenya je vzéo ino jo, i dáo je i onim, kí szo 'z nyim bilí; stero je nej szlobodno jeszti, nego szamim popom.

5. I pravo je nyim: kâ je Szin cslovecsi Goszpôd i szobotte.

II. 6. Prigódilo sze je pa i vu drügoj szobotti, gda bi notri só vu szprávicsse i vsio: bio je tam eden cslovek, i rôka nyegova dêszna je szüha bíla.

7. Kebzüvali szo pa na nyega pizsácske i Farizeuske, csi bi

v szobotto vrácsó, da bi najšli to'zbo na nyega.

8. On je pa vido přemislávanya nyihova, i ercsé tomi csloveki: szüho rokó majócsemi: sztani gori, i sztoj na szrédi. On pa gori sztánovsi, sztao je.

9. Ercsé pa nyim Jezus: nikaj bom vász pítáo: jeli je szlobodno vszobottáj dobro csiniti, ali hüdo csiniti? düso obdr'zati, ali pogübiti?

10. I okóli poglednovsi vsze nyé, ercsé tomi csloveki: vtégni rokó tvojo. On je pa tak vcsíno; i nazáj je posztánola róka nyegova zdrava, liki ta drüga.

11. Oni szo sze pa napunili z nepametnosztjom, i zgucsávali szo szí med szebom, ka májo vcsinití Jezusi?

III. 12. Prigódilo sze je pa vu dnévi oni, vö je sô na brêg molit; i bio je, prenócsüvajócsi, vu molítvi Bo'zój.

13. I, gda je dén grátao, prízvao je vucseníke szvoje; i vö je odébrao 'z nyih dvanájset, sterc je i Apostole imenüvao.

14. (Simona, steroga je ime-nüvao i Petra, i Andrása brata nyegovoga, Jakuba i Jánosa, Filipa i Brtalana.

15. Mátaja i Tomása, Jakuba sziná Alfeusovoga, i Simona zvánoga Zelotesa.

16. Júdasa Jakubovoga brata,

i Judas Iskariotesa, kí je i odávécz grátao.)

17. I doli idócsi 'z nyimi szta-no je na polszkom meszti; i ser-reg vucseníkov nyegovi, i vno-'zina velika lüdsztva od vsze Judee i Jerusálema, i pri mórji sztojécsi z Tírusa i Sidona prísli szo ga poszlüsat, i vrácsít sze od betegöv szvoji.

18. I doszta zburkani od necsiszti dühöv, i zvrácsili szo sze.

19. I vsze lüdsztvo je íszkalo priliko, da bi sze ga doteknoti mogli. Ár je mócs od nyega vö zhájala i vsze je zvrácsila.

IV. 20. I on prizdignovsi ocsi szvoje na vucseníke szvoje ercsé: blá'zeni szte vi szíromác-ke, ár je vase králevsztvó Bo'ze.

21. Blá'zeni szte, kí szte zdaj lacsni, ársze naszítíte. Blá'zeni szte, kí sze zdaj jócsete, ár sze szmejáli bodte.

22. Blá'zeni bodete, gda bodo vász odürjávali lüd'jé, i gda vász lócsijo, i pszüvali bodo i vö vr'zejo imé vase, liki hüdo, za volo Sziná cslovecsega.

23. Radtíte sze vu onom dnévi, i veszélte sze, 'ár ovo veliki je vas nájem vu nebeszáj. Ár szo rávno tak csiníli prorokom ocseve nyihovi.

24. Ali jaj vám bogáczí! ár máte obeszeljé vase.

25. Jaj vám napunyeni! ár lacsni bodete. Jaj vám, kí sze

zday szmijéte, ár sze 'zalosztli i plakali bode.

26. Jaj vám, gda vám vszi lüd-jé dobro gücsali bode; ár szo rávno tak csiníli krivim prorokom oseeve nyihovi.

27. Ali vám právim poszlüsa-jöcsim: lübite nepriátele vase; dobro csinte z onimi, kí vász odürjávajo.

28. Blagoszlávlájte one, kí vász preklínyávajo, i molte za one, kí vász ogrizávajo.

29. Kí te vdári po ednomlíczi, obrni nyemi i to drügo; i od toga, kí ti pláses jemlé, i szük-nya ne bráni.

30. Vszákomi pa, kí te proszi, dáj; i od tisztoga, kí ona, stera szo tvoja, odneszé, ne proszi nazáj.

31. I kak seséte, naj vám csinijo lüdjé, i vi csinte nyim rávno tak.

32. I, esi lübite one, kí vász lübijo, kákسا miloscsa vám bode? Ár i grésniczke lübijo one, kí nyé lübijo.

33. I, esi tisztim dobro csiníte, kí vám dobro csiníjo, kákسا miloscsa vám bode? Ár i grésniczke tó csiníjo.

34. I, esi poszödíte onim, od steri sze vüpate nazáj vzéti, kákسا miloscsa vám bode? Ár i grésniczke grésnikom poszöd-jávajo, naj nazáj vzemejo pri-glihna.

35. Nego lübite nepriátele vase, i dobro csinte, i poszödte nikaj nazáj dobíti sze né vü-pavsi; i bode vas nájem veliki, i bode szinovje toga Visesnye-ga. Ár je on dobrotiven k tim nezahválnim i hüdim.

36. Záto bojdite milosztivni, liki je i Ocsa vas milosztiven.

37. I ne szödte, i ne bodte oszodjeni; ne szkvarjújte, i ne bodte szkvarjeni; odpüsztite, i odpüsztí sze vám.

38. Dájte, i dá sze vám; mero dobro, naklácseno, i natróseno, i prék tekócsu vu nárocsa vasa vám dájo. Ár z sterov mérov bodte merili, z tisztov bode vam nazáj merjeno.

39. Erkao je pa nyim príliko: jeli more szlépi szlépoga vodi-ti? nélí obá vu jamo szpádnetel ta?

40. Nej je vucseník vecs od vucsitela szvojeja; popolni je pa vszáki, esi je szte liki vucsi-tel nyegov.

41. Ka pa glédas tróho vu ôki brata tvojeja, a trám pa vu tvo-jem lasztivnom ôki ne vzemes na pamet?

42. Ali kakda mores erczi brati tvojem: brat, niháj, naj vö vr'zem tróho, stera je szte vu ôki tvojem; szám pa vu ôki tvojem tramá ne vídis? Szka-zlívecz, vr'zi vö prvle trám z oká tvojeja, i teda glédaj, da

vô vr'zes trôho z oká brata tvo-
jega.

43. Ár je nej dobro tiszto drê-
vo, stero gníli szád prinása,
niti je nej gnílo drêvo, stero
dober szád prinása.

44. Ár vszákse drêvo sze z la-
sztivnoga száda zpozna, ár z
trnyane beréjo fige, niti z scsíp-
ka ne trgajo grozdje.

45. Dober cslovek v dobroga
kincesa szarczá szvojega dobro
prinása naprê; i te lagoji cslo-
vek z lagojega kincesa szarczá
szvojega lagoje naprê prinása.
Ár z obilnoszti szarczá guesíjo
vüsza nyegova.

46. Ka me pa zovéte Goszpod-
ne, Goszpodne, i ne csiníte, ka
velim?

47. Vszáki, ki k meni príde, i
poszlúsa recsi moje, i csiní je,
pokázem vám, komi je prisz-
podoben.

48. Priszpodoben je k cslove-
ki czimprajôcsemi hi'zo, kí je
szkopao i zglôbao i polo'zo je
fundamentom na pecsíni; gda
je pa povôden posztánola, vda-
ro je potok v hi'zo ono; i nej
jo je mogao genoti, ár je na
pecsíni fundálivana bíla.

49. Kí je pa szlúsao i nej je
csinio: priszpodoben je k cslo-
veki czimprajôcsemi hi'zo na
zemli brezi fundamentoma; v
stero je vdaró potok, i preczi
je szpádnola; i vcsinyeni je
szpadáj hi'ze one veliki.

VII. TÁL.

I. Od sztotnikovoga szlugo 1—10.
II. Nainszke vdovicze szin gori sztáne
11—17. III. Od Ivanovoga szposzlanya
18—35. IV. Od pokóro csinêce 'zené
36—50.

I. 1. **G**da bi pa szpuno vsze
szvoje recsi na po-
szlúsanye lüdsztva, notri je sô
v Kapernaum.

2. Nikoga sztotnika szluga pá
beté'zen bodôcsi sze je k kon-
czi pribli'závaó, kí nyemije bio
drági.

3. Szlisavsi pa od Jezusa po-
szlao je k nyemi te sztarise 'Zi-
dovov proszécsi ga, da pridô-
csi zvrácsi szlugo nyegovoga.

4. Oni pa pridôcsi k Jezusi,
proszili szo ga gedrno govo-
récsi: kâ je vrêden, komi tó
vcsinís.

5. Ár lübi nas národ, i szprá-
visce nám je on poczimprao.

6. Jezus je pa sô 'z nyimi. Gda
bi pa nebi dálecs bio od hi'ze,
poszlao je k nyemi te Sztotnik
priátele szvoje govorécsi nye-
mi: Goszpodne, ne trüdi sze;
ár szem nej vrêden, ka bi notri
sô pod sztreho mojo.

7. Zátó szem i szamoga sezebé
nevrêdnoga dr'zao, ka bi k te-
bi sô; nego erczi z reesjom, i
ozdrávi szluga moj.

8. Ár szem i jasz cslovek pod
oblászt posztávleni, i mám pod
menom vitéze; i ercsem etomi:
idi, i ide; i drügomi: prídi, i

príde, i szlugi mojemi: csiní tó, i csiní.

9. Gda bi pa eta Jezus csüo, csüdivao sze je nad nyim, i obrné sze k naszledüvájócsemi nyega lüdsztvi ercsé: velim vám, ni vu Izraeli szem tákso vero nej najsao.

10. I gda bi sze povrnoli ti poszlani nazáj vu hi'zo, najšli szo toga beté'noga szlugo ozdrávlénoga.

II. 11. I prigódilo sze je potom, só je Jezus vu meszto, stero sze zové Nain; i sli szo 'z nyim vucsenícze nyegovi vnógi, i doszta lüdsztva.

12. Gda sze je pa priblí'zao k vrátam toga meszta, ovo nesen je vó eden mrtvi, ki je bio materé szvoje jednorodjeni szin, i ona je vdovicza bíla; i vnógo lüdsztva toga meszta je bíló 'z nyóv.

13. I, gda bi jo vido Goszpód, szmilüvao sze je nad nyóv i erkao je nyé: ne jócsi sze.

14. I prisztópivsi dotekno sze je skrinye (kí szo ga pa neszli, sztanoli szo,) i ercsé: mladéncz, tebi velim, sztani gori.

15. I gori sze je opravo te mertvecz, i zácsao je gúcsati, i dao ga je materi nyegovoj.

16. Vzéo je pa sztráh vsze: i diesili szo Bogá govorécsi: kâ je Prorok veliki sztano med

nami, i kâ je prigledno Bóg lüdsztvo szvoje.

17. I vó je zsíla ta rêcs vu czé- loj Judei od nyega i vu vszój okóli bodocsoj dr'zéli.

III. 18. I nazvêstili szo Ivani vucsenícze nyegovi vsza eta.

19. I gda bi prizvao dvá nika vucseníkov szvoji Ivan, poszlaó nyiva je k Jezusi govorécsi: ti szi te pridócsi, ali bomo drügoga csakali?

20. Gda bi pa ti mo'zjé k nyemi prisli, erkli szo: Ivan krsztitel je poszlaó nász k tebi govorécsi: ti szi te pridócsi, ali pa drügoga mámo csakati?

21. Vu onoj vóri je ji pa doszta zvrácsó od betegóv i bicsov, i dühóv hüdi, i vnógim szlêpim je darüvao pogléd.

22. I odgovorécsi Jezus ercsé nyim: idócsi oznante Ivani, stera vídite, i csüjete; kâ szlêpi priglédávajo, plantavi hodi- jo, gobavezi sze ocsiscsávajo, glühi csüjejo, mrtvi gori sztan- nyüjo, szíromákómsze Evan- gelióm nazvescsáva.

23. I blá'zen je, kí sze vu méni ne szpácsi.

24. Gda bi pa odíslí nazvescsávcezi Ivana, zácsao je Jezus gúcsati k lüdsztvi od Ivana: ka szte vó sli vu püscsávo gledat? trszt od vótra vugibajócsó?

25. Ali ka szte vó sli vidit? csloveka vu méhkom gvanti oblecsenoga? Ovo, ki szo vu

szvetlom gvanti, i v radoszti 'zivéjo, vu králevszki hi'zaj szo.

26. Ali ka szte sli vö vidit? proroka? Zaisztino velim vám, i véksega od proroka.

27. Té je, od steroga je písano: ovo jasz posilam angela mojega pred líczom tvojim, kí pripraví pôt tvojo pred tehom.

28. Ár velim vám, véksi med porodjenimi od 'zén prorok od Ivana krsztitela je ni eden nej; te náj ménsi pa vu králevszti Bo'zem je dönok véksi od nyega.

29. I vsze lüdsztvo, stero je eto csülo, i publikánuske szo pravicsnoga pravili Bogáokrsztivsi sze z Ivanovim krsztom.

30. Farizeuske pa i právdeniczke szo tanács Bo'zi zavrgli próti sebi, i nej szo sze dáli od nyega krsztiti.

31. Erkao je pa Goszpôd: komi bom záto priglihávo ludí naroda etoga? i komi szo priszpodobni?

32. Priszpodobni szo k deczi na pláczí szedécsoj i kricsécsoj eden drügomi i govorecsoj: 'zveglárilí szmo vám, i nej szte plészali; placno peszem szmo vám popévali, i nej szte sze jókali.

33. Ár je prisao Ivan krsztitel; ne jej krüha, ni vína ne pijé, i právite: vragá má.

34. Prisao je Szin cslovecsi; jej i pijé, i právite: ovo cslovek

H. W.

po'zirávecz i víno pivecz, publikánusov priátel i grésnikov.

35. Iszpravicsena je modrószt od vszé szvoji szinôv.

IV. 36. Proszo ga je pa niki z Farizeusov, naj jej 'z nyim. I notri idôcsi vu hi'zo Farizeusovo, doli szi je szeo.

37. I ovo edna 'zena vu onom meszti, stera je bíla grésnicza, gda bi zvédila, ká je Jezus doli szeo vu hi'zi Farizeusovoj, prineszla je eden alabastrom mazala.

38. I sztojécsa pri nogáj nyegovi odzaja, plakajôcsa zacsne skropiti nogé nyegove z kuzami, i z vlaszmí glavé szvoje je je bríszala; i kúsüvala nogé nyegove, i mázala z mazalom.

39. Vidôcsi pa eto Farizeus, kí ga je zvaó, eresé vu szebi govorecsi: ete, da bi prorok bio, znao bi, sto, i káksa je eta 'zena, stera sze ga dotíese; ár je grésnicza.

40. I odgovorecsi Jezus eresé nyemi: Simon, mám ti nikaj povedati. On pa velí: vucsitel, povej.

41. Dvá du'zníka je meo níki veritel; eden nyemi je du'zen bio pét sztô szodôv, te drügi pa pétdeszét.

42. Gda bi pa onedva ne mela nazáj dati, oböma je tá darüvao; povej mi záto, steri ga bode med nyima bole lübo?

43. Odgovorecsi pa Símon er-

csé: stimam, kâ ov, komi je vecs darüvao. On pa ercsé nyemi: prav szi szôdo.

44. I obrné sze k toj 'zeni, i ercsé Simoni: vídis eto zeno? notri szem prisao vu tvojo hi'zo, vodô na nogé moje szi mi nej dáó; eta je pa z szkuzami skropila nogé moje, i z vlaszmí glavé szvoje je je bríszala.

45. Küs szi mi nej dáó; eta pa, kak szem notri prisao, je nejhényalaküsüvatinogé moje.

46. Z oliom glavô mojo szi mi nej nemazo; eta je pa z drágim mazalom mázala nogé moje.

47. Záto, velim tebi, odpüsceni szo nyé vnôgi grêhi, kâ je vnogo lübila; komi sze pa malo odpüszti, malo lübi.

48. Ercsé pa nyé: odpüsceni szo ti grêhi.

49. I zácsali szo ti v küp szedécsi prisztoli praviti vuszebi: sto je té, kí i grêhe odpüscáva?

50. Ercsé pa k toj 'zeni: vera tvoja te jezdr'zála, idi vu méri.

VIII. TÁL.

I. Od v csetvéro zemlo szpádnyenoga szemena 3—18. II. Krisztusova mati i 'zlájhta 19—21. III. Mórje sze ftisa 22—25. IV. Vragé zgánya 26—40. V. Jajrusova csí szo o'zivi 41—56.

I. 1. **I** prigôdilo sze je potom toga, i on je hodo po vszé mészta; i veszniczaj predgajôcsi i nazvescsávajôcsi krá-

levsztvo Bo'ze; i ti dvanájszet 'z nyim.

2. I níke 'zene, stere szo bilé zvrácsane od dühôv hüdi i nemocsnoszti; Mária, stera sze zové Magdaléna, z stere je szedem vragôv vö zíslo.

3. I Joanna 'zena Kuzova, Herodesovoga dvorszokoga, i Sussanna, i drüge vnôge, stere szo nyemi szlü'zile z poístva szvoje.

4. Gda bi pa vnogo lüdsztva vküp bilô i ze vszé mészta bi k nyemi prihájali, ercsé vu prílikaj.

5. Vö je sô szejács széjat szem szvoje; i vu széjanyi je nístero szpadnolo kre pôti, i zaklácseno je, i fticze nebeszke szo je pozobale.

6. I drügo je szpadnolo na pecsino; i vö zidôcse poszêhnolo je, da je nej melo vlage.

7. I drügo je szpadnolo na szrêdo med trnye; i, gda bi z trnyom vrét gori raszlo, zadísilo je je trnye.

8. I drügo je szpadnolo na dobro zemlo; i vö zidôcse prineszlo je száda sztô teliko. Eta gda bi povedao, gori je szkrícsao: kí má vüha na poszläsanye, naj poszläsa.

9. Pítali szo ga pa vucseníczke nyegovi govorecsi: kákxa je tá prílika?

10. On je pa erkao: vám je dáno znatiszkrovnosztikrálev-

száva Bo'zega, tim drügem pa vu prlíkaj; naj vidócsi ne vídjo, i szlísavsi ne razmijo.

11. Eta je pa tá prlíka: szemien je rêcs Bo'za.

12. Steroszemen je pakre pôti szpadnola, tô szo ti poszlúsávci; potom príde vrág i vzeme rêcs z szarczá nyihovoga, naj ne verjejo, ino sze ne zvelicsajo.

13. Stero je pa na pecsino, szo oni: kí, gda csüjo, z radosztjom gori vzemejo rêcs. I tê korenyá nemajo; kí do casza verjejo, i vu vrêmeni szküsávanya odsztôpjo.

14. Stero je pa v trnye szpadnola, tê szo: kí poszlúsajo, i od szkrblivoszti ino bogásztva i nászloboszti 'zítka idócsi, zádávlaajo sze, i zrêli szád ne prínásajo.

15. Stero je pa vu dobro zemlo szpadnola, tê szo: kí vu szrezi lépom i dobrom, szlísavsi to rêcs, obdr'zavajo jo, i szád prínásajo vu trplivoszti.

16. Nisce pa szvécsa vu'zgáno ne szkríje pod poszôdo, ni pod posztelo jo ne dene; nego vu poszvecsnyek jo polo'zi, naj ti notri idócsi, vídijo szvetloszt.

17. Ár nega nikaj tak szkrivnoga, stero bi sze vönê vjavilo; niti szkritoga, stero bi sze nê szpoznalo i na ocsivesznoszti prislo.

18. Glédajte záto, kakda po-

szlúsate. Ár, ki má, dá sze nyemi; i ki nema, i ka stíma meti, vzeme sze od nyega.

II. 19. Prisli szo pa k nyemi mati i bratje nyegovi; i nej szo mogli do nyega prídti za volo lüdsztva.

20. I nazvésztili szo nyemi govorécsi: mati tvoja i bratje tvoji sztojfjo vönê, i seséjo te víditi.

21. On pa odgovorécsi eresé nyim: mati moja i bratje moji szo eti, ki rêcs Bo'zo poszlúsajo, ino jo esinijo.

III. 22. I prigódilo sze je vu ednom ti dnévov, i on je sô vu ládjo i vucseniczke nyegovi; i eresé nyim: hodmo prék jezere. I püsztili szo sze.

23. Plavajócsi pa oni, zászpaajo; i dolije prisao vrtélec vötra na jezero, i k caszi szo sze ládje napunyávale, i pogibale szo.

24. Prisztôpivsi pa, gori szo ga obiüdili govorécsi: Mester, Mester, pogibamo! on pa gori sztanovsi postrájfao je vöter, i válovje te vodé; i hényali szo i vcsinyena je tihota.

25. Eresé pa nyim: gde je vera vasa? bojécsi szo sze pa csüdivali govorécsi eden drügomi: sto je záto ete, ká i vötrom zapovidáva i vodê, i bógajo ga?

IV. 26. I preplavali szo vu dr'zélo Gadarenusov, stera je próti Galilei.

27. Gda bi pa on vö sô na zemlo, pribê'zao je pred nyega níki mô'z z meszta, kí je meo vragé v szebi od vnogo vrêmena, i gvanta je na szébe nej vzéo i vu hi'zi je nej osztano, nego vu grobáj.

28. Vidôcsi pa Jezusa, i szkri-csavsi doli je szpadno pred nyega, i z velikim glászom je er-kaó: ka je meni z tebom, Jezus Szin vísesnyega Bogá? Proszim te, ne mantráj me.

29. Ár je zapovedao tomi ne-csísztomi dühi vö idti od toga csloveka; ár je vnogo vrêmena tisztoga bilô, kak ga je vküppotêgno; i vézali szo ga z lancz-mi i z potami, i tak szo ga var-vari. Ali raztrgao je i vezala, i gnao sze je od vragá vu püs-csáve.

30. Pítao ga je pa Jezus govo-récsi: ka ti je imé? On pa er-csé: Legio. Ár je vnogo vra-gôv slo v nyega.

31. I proszili szo ga, naj nyim ne zapovej vu prepaszt idti.

32. BÍla je pa tam edna velíka csrêda szviny, stere szo sze pa-szle na brêgi. I proszili szo ga, naj nyim dopüsztí vu nyé idti. I dopüsztó nyim je.

33. Vö idôcsi pa ti vrazjé z csloveka, notri szo sli vu szvi-nyé; i szünola sze je ta csrêda szviny kre sztrmcza vu jezero, i vtôpíla sze je.

34. Vidôcsi pa pasztérje, ka

sze je zgôdilo, odbê'zali szo; i odidôcsi nazvêsztili szo vu meszti i vu veszniczaj.

35. Vö szo pa sli, da bi vidili, ka sze je zgôdilo; i prislí szo k Jezusi, i najsli szo szedécsega toga csloveka, z koteroga szo vö odíslí ti vrazjé, oblecsenoga i szpametnoga pri nogáj Jezu-sovi; i presztrasili szo sze.

36. Nazvêsztili szo pa nyim i ti vidôcsi, kakda je ozdravo te vragometen.

37. I proszila ga je vsza vno-'zina Gadarenusov dr'zéle, naj odíde od nyih, ár szo z velikim sztráhom obvzétí. On pa notri idôcsi vu ládjo, nazáj sze je povrno.

38. Molo sze je pa nyemi te mô'z, od steroga szo vö zisli ti vrazjé, ka bi 'z nyim bio. Jezus ga je pa kraj odpüsztó go-vorécsi:

39. Povrni sze vu hi'zo tvojo, i pripovedávaj, ka ti je Bôg vcsíno. I odisao je po czêlom meszti predgajôcsi, ka je nyemi vcsíno Jezus.

40. Zgôdilo sze je pa, gda bi sze povrno Jezus, gori ga je prijalo to lüdsztvo, ár szo ga vszi csakali.

V. 41. I ovo prisao je eden mô'z, komi je imé Jajrus; i on je bio vládnik szpráviscsa. I szpadnovsi k nogám Jezusa. proszo ga je, kâ bi notri sô vu hi'zo nyegovo.

42. Ár je meo jednorodjeno csér, okoli dvanájszet lét sztaró, i ona je mrla. (Gda bi pa on sô, lüdsztvo ga je sztiszkávalo.)

43. I 'zena bodôcsa vu otôki krví od dvanájszet lét, stera je czêlo szvoje 'zivilénye na vráce potrosila, i nej sze je mogla od nikoga zvrácsiti.

44. Prisztôpivsa odzajaj, doteknola sze je rôba gvanta nyegovoga, i preczi je sztano tekáj nyé krvi.

45. I ercsé Jezus: sto sze me je dotekno? gda bi pa vszi tajili, ercsé Peter, i kí szo 'z nyim bili: Mester, lüdsztvo sze psé i sztiszkáva, i právis: sto sze me je dotekno?

46. Jezus pa ercsé: dotekno sze me je níkák. Ár szem jazszpoznao, ka je môcs vö sla od méne.

47. Vidôcsa pa ta 'zena, kâ sze nemre szkriti, trepetajôcsa naprê ide i pred nyegaszpádne, i, za káksi zrok szega je doteknola, nazvêsztila nyemi je pred vszêm lüdsztvom, i kakda je ozdrávila preczi.

48. On je pa erkao nyê: vüpaj sze csí, vera tvoja te je zdr'zála; idi vu méri.

49. Gda bi pa escse on gúcsao, prisao je níki od vládnika toga szpráviscsa govorécsi nyemi: mrla je csí tvoja, ne trüdi vucsitela.

50. Jezus pa, gda bi tô esüo, odgôvoro je nyemi govorécsi: ne boj sze, li veri, i zdr'zí sze esí tvoja.

51. Notri idôcsi pa v hi'zo, nej je dopüszto notri idti níkomi, nego Petri, i Jakubi i Jánosi, i ocsi te deklíeske, ino materi.

52. Jôkali szo sze pa vszi, i plakali szo jo. On je pa erkao: ne jôeste sze: nej je mrla, nego szpí.

53. I oszmêjalí szo ga; ár szo znali, kâ je mrla.

54. On pa, geto je vsze vö vrgao, príjao je nyé rokô i krícsao je govorécsi: deklíeska, sztani gori.

55. I povrno sze je düh nyé, i gori je sztánola preczi, i zapovedao je nyê dati jeszti.

56. I esüdivali szo sze rodjeniezi nyé. On je pa zapovedao nyim, kâ bi níkomi nepravili, ka sze je zgôdilo.

IX. TÁL.

I. Dvanájszet Apostolov posle predgat po Judei 1—6. II. Ivani sze gláva vzeme 7—9. III. 5000 sze ji nasziti 10—17. IV. Od Krisztusove oszobe i preobrázenjá 18—36. V. Z kizsvênoga pojbara vrág vóide 37—45. VI. Sto bode náj veksi med vucseníkmi 46—50. VII. Krisztus krotko ide po Samárii 51—56. VIII. Trijé scesejo Krisztusa naszledüvati 57—62.

I. 1. **G**da bi pa vküp zézvao ti dvanájszet vucseníkov szvoji, dáo nyim je môcs i oblászt nad vszêmi vragmí, i beté'zne vrácsiti.

2. I poszlae je je predgat králevszto Bo'ze, i vrácsit te nemocsne.

3. I ercsé nyim: nikaj ne vzetena na pôt, niti paliczio, niti mosnyo, niti krüha, niti péneze, niti dvê szüknyi ne méte.

4. I vu stero hi'zo bodte notri sli, tam osztante, i odnut vö nejdite.

5. I kíkoli vász ne prímejo, vö idôcsi z meszta onoga'i práh od nôg vasi kraj sztepte, na szvedôszto prôti nyim.

6. Vö idôcsi pa sli szo okôli po veszniczaj nazvescávajôcsi Evangeliom, i vrácsivsi povszud.

II. 7. Csüo je pa Herodes Strák ona, stera szo vesinyena od nyega vsza, i zadrávao sze je záto, ka je povêdano od níki, kâ je Ivan zbüdjen od mrtvi.

8. Od níki pa, ka sze je Eliás vjavo; drügi pa, kâ je prorok, eden z ti sztári, sztano gori.

9. I ercsé Herodes: Ivani szem jasz glávo vzéo; sto je pa ete, od steroga jasz eta csüjem? I íszkao ga je viditi.

III. 10. I gda bi sze povrnoli Apostolje, pripovedávali szo nyemi, sterakoli szo csinili. I k szebi je vzévsí, odísao je zôszeb v püsztio meszto onoga várasa, kí sze zové Beth'zajda.

11. To lüdsztvo pa, gda bi zvedilo, naszledüvalo ga je; i prijavsi je k szebi, gücsao nyim

je od králevszto Bo'zega; i kí szo zdrávje potrebüvali, zvrácsio je je.

12. Dén sze je pa zácsao nagíbatí. Prisztópivsi záto ti dvanájszet, erkli szo nyemi: odpüsztí lüdsztvo, naj sze idôcsi, vu okôli bodôcsa mészta i vesznicze raszpüsztíjo, ino szí íscseto hráno; ár szom eti vu püsztom meszti.

13. Ercsé pa nyim: dájte nyim ví jeszti. Oni szo pa erkli: nemamo mi vées, kak pét lêbov krüha, i dvê ribiczi; nego csi bomo sli i küpimo za vszo eto lüdsztvo hráno.

14. Ár ji je bilô okoli pét jezér mo'zôv. Erkao je pa vucseníkom szvojjim: doli je poszádte vszáksem szedényi po pétde-szét.

15. I vesínili szo tak; i doli szo je poszádili vsze.

16. On pa vzeme ti pét lêbov krüha i tiví dvê ribiczi, zglédne sze v nébo, blagoszlovo je je, i vlomo je, i dáo je vucseníkom, ka bi djáli pred lüdsztvo.

17. I jeli szo, i naszítíli szo sze vszi; i bilô je pobránoga, stero nyim je osztanolo, drtínya dvanájszet kosárov.

IV. 18. I zgôdilo sze je, gda je on szám zôszeb molo, 'z nyim szo bili vucsenícze; i pítao je je govorécsi: koga me práví bidti lüdsztvo?

19. Oni pa odgovorécsi ercsé-

jo: Ivana. krsztitela, drügi pa Eliása, drügi pa, ká je niksi prorok z ti sztári sztano gori.

20. Ercsé pá nyim: vi pa koga me právite bidti? Odgovorcési pa Peter ercsé: Krisztusa Sziná Bo'zega.

21. On sze je pa poprêto i zapovedao nyim je, naj komi tó ne povêjo.

22. Erkôcsi: ka trbê Szini cslovecsemi vnogo trpeti, i zavrzti sze od ti sztarisov i vládnikov popovszki i pizácsov, i vmoriti, i na trétji dén gori sztánoti.

23. Erkao je pa k vszêm: csi sto scsé za menom pojti, naj zataji szám szebé, i vzeme kri'z szvoj vszáki dén, i tak me naszedüje.

24. Ár, kí bodesteo düso szvojo zdr'zati, zgübí jo; kí pa zgíbi düso szvojo za mojo volo, té jo zdr'zí.

25. Ár ka valá csloveki, csi ete czêli szvét dobi, szám szebé pa zgübi, ali zaprávi.

26. Ar, kí szes szrame'zljüje mené i moje rêcsi, toga sze i Szin cslovecsi szrame'zljüvao bode; gda príde vu díki szvojoj i Ocsé i szvéti Angelov.

27. Velim pa vám isztinszko: jeszo eti niki sztojécsi, kí ne kostajo szmrsti, dokecs ne bodo vidili králevsztva Bo'zega.

28. Prigôdilo sze je pa po eti recsi, liki na ôszmi dén; i k szebi vzévs Petra i Jakuba i Ja-

nosá, gori je sô na brêg molit.

29. I prigôdilo sze je, gda bi on molo, pogléd obráza nyegovoga je nácsisi grátao, i gvant nyegov je bio béli i bliszka-jôcsi sze.

30. I ovo dvá mo'zá szta gúcsala 'z nyim, steriva szta bilá Môses i Eliás.

31. Steriva szta sze szkázala vu díki, i pravila szta vöidênnye 'zítka nyegovoga, kí sze je meo szpuniti v Jerusálemi.

32. Na Petra pa, i kí szo 'z nyim bilí, je veliki szen szpadno. Predramivsi sze pa, vidili szo díko nyegovo, i tiva dvá mo'zá 'z nyim sztojécsiva.

33. I prigôdilo sze je, gda bi nyidva odhájala od nyega, ercsé Peter Jezusi: Mester, dobro je nám eti bidti; i napravmo trí satore, ednoga tebi, i Môsesi ednoga, i ednoga Eliási, nezna-jôcsi, ka právi.

34. Gda bi pa eta on gúcsao, posztano je oblák i obszenczao je je. Bojali szo sze pa, gda bi nyidva notri vu oblák sla.

35. I glász je vcsinyen z obláka govorcési: ete je moj lübeznivi Szin, nyegaposzljúsajte.

36. I vu bodôcem glászi, nájden je Jezus szám. Oni szo pa mucsali, i nikomi szo nikaj nej pravili vu oni dnévi, stera szo vidili.

V. 37. Prigôdilo sze je pa vu drügom dnévi doli idôcsi, oni

z bregá, szpravilo sze je k nyemi lüdsztva vnogo.

38. I evo eden mó'z jo gori szkricsaó med lüdsztvom govorecsi: Vucsitel, proszim te, zgledni sze na sziná mojega, ár je moj jednorodjeni.

39. I ovo düh ga zgrábi, i taki kricsí i trga ga z penami; i komaj odsztópi od nyega, vküp ga sztrvsi.

40. I molo szem sze vucseníkom tvojim, naj ga vö vr'zejo; i nej szo ga mogli.

41. Odgovorecsi pa Jezus ercesé: oh národ neveren i preobrnjeni! kak dugo bom pri vász i trpo vász? pripelaj eszi sziná tvojega.

42. Gda bi pa escse k nyemi sô, trgao ga je vrág i raszipávo Postráifao je pa Jezus toga necsístoga dühá, i zvrácsó je toga pojbara, i nazáj ga je dáó ocsi szvojemi.

43. Csüdivali szo sze pa vszi nad velikov zmo'znoszyov Bo'zov. Gda bi sze pa vszi csüdivali nad vszém, stera je vesíno Jezus, ercesé k vucseníkom szvojim:

44. Vzemte ví vu vüha vasa ete recsí. Ár sze Szin cslovecsi dá vu roké lüdi.

45. Oni szo pa nej razmeli eto rêcs, i szkrita je bila od nyih, da bi je nê razmili; i bojali szo sze ga pítati od té rêcsi.

VI. 46. Zísła je pa miszel v nyé, ka steri ji bođe véksi.

47. Jezus pa vidivsi miszli szrczá nyihovoga, gori je vzéo edno dête, i posztavo je je pôleg szébe.

48. I ercesé nyim: kíkoli gori prime edno tákse dête vu iméni mojem, mené prime; i kíkoli mené prime, prime onoga, kí je mené poszlaó. Ár kí je náj ménsi med vszêmi vami, té bođe veliki.

49. Odgovorecsi pa János ercesé: Mester, známo nikoga vu tvojem iméni zmetávajócsega vrágé; i prepovedali szmo nyemi, ár te ne naszledüje za nami.

50. I ercesé nyemi Jezus: ne prepovedávajte. Ár, kí je nej prôti nám, z nami je.

VII. 51. Prigôdilo sze je pa, gda bi sze szpunili dnévi tá nazáj vzétja nyegovoga, potrdo je szvoj obráz, da bi sô v Jerusálem.

52. I poszlaó je nazvescsávcze pred líczom szvojim; i idócsi sli szo vu vész Samaritánszko, da bi nyemi pripravili meszto.

53. I nej szo ga gori prijali; ká je obráz nyegov bio idócsi v Jerusálem.

54. Vidócsi pa vucseníczke nyegovi, Jakub i János, erceséta: Goszpodne, scsés, naj povêmo, da ogen doli ide od nébe, i pogübi je: liki je i Eliás vesíno.

55. Obrnovsi sze pa postráifao

je je, i erkao je: neznate, stero-
roga dühá szte ví.

56. Ár je Szin cslovecsi nej
prisao düse lüdi pogibüvat, ne-
go zdr'závat. I sli szo vu drügo
veszniczo.

VIII. 57. Zgôdilo sze je pa,
gda bi oni sli po pôti, ercsé niki
k nyemi: naszledüvao te bom,
kamakoli bos sô, Goszpodne!

58. I ercsé nyemi Jezus: liszi-
cjejame májo, i fticze nebeszke
gnêzda; ali Szin cslovecsi ne-
ma, gde bi szi glavô nagno.

59. Ercsé pa drügomi: naszle-
düj me. On je pa erkao: Gosz-
podne, dopüsztí mi, naj idem
prvle, i pokopam oceso mojega.

60. Ercsé pa nyemi Jezus: ni-
háj te mrtve pokápati szvoje
mrtve, tí pa idôcsi nazvescsá-
vaj králevszstvo Bo'ze.

61. Ercsé pa i drügi: naszle-
düvao te bom, Goszpodne; ali
prvle dopüsztí mi, naj szlobô
vzemem od tísztí, ki szo vu hi-
'zi mojoj.

62. Ercsé pa nyemi Jezus: nis-
cse, ki rokô szvojo na plüg vr-
'ze, i glêda na ona, stera szo
odzajaj, je nej szpodoben k krá-
levsztvi Bo'zemi.

X. TÁL.

I. Szededemszét vucsénikov vö poszlanye
i povrnénýe 1—24. II. Od toga med raz-
bojníke szpádnyenoga 25—37. III. Od
toga ednoga potrebnoga 33—42.

I. 1. **P**o etom je pa odébrao
Goszpód i drügi sze-

demdeszét vucsénikov, i posz-
laojeje podvá pred liczom szvo-
jim vu vszáki váras i meszto,
kama je on bio idôcsi.

2. Pravo je záto nyim: 'zétve
zaisztino je vnogo, ti delaveczov
je pa malo; proszte záto Gosz-
podna te 'zétve, naj püsztí vö
delavecze vu 'zétvo szvojo.

3. Idite: ovojasz posilem vász,
liki ágnecze, na szrêdo med
vuké.

4. Ne noszte mosnyé, ni turbe,
niti esrévlov, i nikomi sze na
pôti ne poklányajte.

5. Vu stero hi'zo bodte notri
sli, prvle erczíte: mér etoj hi'zi.

6. I, esi bode tam szin méra,
pocsiné nad nyim mér vas; esi
ga pa ne bode, na vász sze na-
záj povrné.

7. Vu onoj hi'zi pa osztante,
jejte i píte ona, stera szo od
nyih pred vász djána. Ár je vrê-
den delavecz nájema szvojega.
Ne hodte z hi'ze v hi'zo.

8. I vu sterokoli meszto bodte
notri sli, i vász gori primejo,
jejte, ka pred vász denejo.

9. I vrácste one, steri szo vu
nyem nemocsni, i povejte nyim:
pribli'zalo sze je k vám králev-
szstvo Bo'ze.

10. Vu stero meszto pa bodte
notri sli, i ne primejo vász, vö
idôcsi na vilicze nyegove, er-
czíte:

11. I práh, kí sze je na nász
zgrabó z meszta vasega, doli

vám ga zbrísemo. Dönok znájte, ka sze je priblížalo k vám králevsztvo Bo'ze.

12. Velim pa vám, ka Sodomitáncom vu onom dnévi lè'zej bode, kako onomi meszti.

13. Jaj tebi Korázim! jaj tebi Beth'zajda! ár da bi v Tírusi i Sidoni vesinyene bilé té moci, stere szo vesinyene vu vami, dávnno bi sze, v 'zakli i v pepéli szedécsi, povrnoli.

14. Dönok Tírusi i Sídoni le'zése bode vu szôdbi, kako vám.

15. I tí Kapernaum, kí szi notri do nébe zviseni, notri do pekla sze ponízis.

16. Ki vász poszlüsa, mené poszlüsa; i ki vász zavr'ze, mené zavr'ze; ki pa mené zavr'ze, zavr'ze onoga, ki je mené poszla.

17. Povrnolo sze je pa ti szedemdeszét, z radosztjom govorecsi: Goszpodne, i vrazjé sze nám podávajo vuiménitvojem.

18. Eresé pa nyim: vido szem satana, liki blizkanyezo, z nebész szpadnyeno.

19. Ovo dâm vám oblászt hodi po kacsaj i skorpii, i po vszoy môsi nepriátela; i czilónikaj vám ne bode skôdilo.

20. Ali nad etim sze ne radüjte, ka sze vrazjé vám podávajo; radüjte sze pa bole, ka szo iména vasa gori zapiszana vu nebészaj.

21. Vu onoj vöri sze je veszelio v dühi Jezus, i erkao je: hválo tebi dájem, Ocsa, Goszpodnenébeizémle, kaszi szkrio eta od ti môdri i szpametni, i oznano szi je tim málicskim! Zaisztino Ocsa, ár je tak bila dobra vola pred tehom.

22. Vsza szo meni dána od Ocsé mojega; i niscse nezna, sto je Szin, nego Ocsa: i sto je te Ocsa, nego Szin, i komi ga scsé Szin oznaniti.

23. I obrnovsi sze k vucsenikom zôszeb ercsé: blá'zene szo ocsi, stere vídijo, ká vi vídite.

24. Ár velim vám: ka vnôgi proroczke i králove szo steli víditi, stera vi vídite, i nej szo vidili; i csüti, stera vi csüjete, i nej szo csüli.

II. 25. I ovo pravdeník níki je gori sztano, szküsávajöcsi nyega i govorecsi: vucsitel, ka mi je csinití, naj 'zítek vekivecsni öroküjem?

26. On pa ercsé nyemi: vu právdi ka je píszano? kákda estés?

27. On pa odgovorecsi velí: lübi Goszpodnoga Bogátvojeja z czêloga szrczá tvojeja, i z czêle düse tvoje, i z czêle môcsi tvoje, i z czêle pámeti; i bli'znyega tvojeja, liki szamoga szebé.

28. Ercsé pa nyemi Jezus: prav szi odgôvoro, tak csíni, i 'zivo bos.

29. On sze je pa steo szpravi-csati, i ercsé Jezusi: a sto je moj bl'žnyi?

30. Podzajési pa Jezus ercsé: eden cslovek je doli sô od Jerusálema v Jericho, i szpadno je med razbojniko, ki szo ga i szlekli i oranili i odíslí szo, i niháli szo ga na pô mrtvoga.

31. Prigôdilo sze je pa, da bi eden pop doli sô po onoj pôti; i gda bi ga vido, ožno sze ga je.

32. Priszpodobno pa i Levíta na tô meszto, i pridôcsi i vidôcsi ga, ožno sze ga je.

33. Eden Samarítanus pa pôtniküvajúcsi prisao je k nyemi, i vidôcsi ga, szmilüvao sze je.

34. I prisztopivsi zavézao je rane nyegove, geto je v nyé oli i víno vlejao, i djao ga je na szvoje lasztivno 'zivincse, pelao ga je vu ostaríjo, i szkrb je meo na nyega.

35. I vütro vö idôcsi, vö vr'ze dvá 'zukaveza, dáo nyiva je ostaríasi, i erkao nyemi je: mej szkrb na nyega; i csi, kâ vecs potrosis, jasz, gda nazáj prídem, nazáj ti dám.

36. Zátostoze éti trê vidi tebi ná bl'žesnyi bidti toga szpádnyenoga med razbojniko?

37. On pa ercsé: ki je milosco 'z nyim vcsínd. Erkao je zátó nyemi Jezus: Idi i tí priszpodobno csíni.

III. 38. Prigôdilo sze je pa, gda bi oni sli, i on notri idôcsi

vu nikso veszniczo: edna 'zena pa z iménom Mártha ga je príjéla vu hi'zo szvojo.

39. I tá je méla szeszto, stera sze je zvála Mária; stera je i szedéca pri nogáj Jezusovi, poszlúsala rêcs nyegovo.

40. Mártha je pa pascsliiva bíla okoli vnôgoga szl'ženyá. Posztanovsi pa ercsé: Goszpodne, ne máras, ka me je szesztra moja szamo nihálaszl'žít? Povej ji zátó, naj mi pomága.

41. Odgovorécsi pa ercsé nyé Jezus: Mártha, Mártha, szkrbís sze i pascsis sze okolí vnôga.

42. Édno je pa potrêbno. Mária szi je pa te dober táo odebrála, steri sze ne vzeme od nyé.

XI. TÁL.

I. Kristus vcsi vucsenike Bogá moliti 2—13. II. Némoga vragá zgánya 14—36. III. Farizeus ga na obid zové 37—54.

I. 1. **I** prigôdilo sze je, gda bi bio on vu níkom meszti molécsi, kak je henyao, ercsé níki z vucseníkov nyegovi nyemi: Goszpodne, vcsi nász Bogá moliti, liki je i Ivan návcsio vucseníke szvoje.

2. Ercsé pa nyim: gda molite, erczite: Ocsa nas, kí szi vu nebészaj, szvétí sze imé tvoje, prídi králevsztvo tvoje, bojdi vola tvoja, kako v nébi, tak i na zemli.

3. Krüha nasega vszakdenés-

nyega dáj nám ga vszáki dén.

4. I odpüszti nám gréhe nase, ár i mi odpüsztimo vszákomi, ki je nám du'zen. I ne pelajnász vuszküsávanye, nego oszlóbodi nász od hüdoga.

5. I erese nyim: csi sto med vami mápriátela, i ide k nyemi opô nôcsi i erese nyemi: priá-tel, poszôdi mi trí lebe krüha.

6. Ár je priá-tel moj prisao z pôti k meni, i nemam, ká pred nyega djáti.

7. I on z nôtra odgovorécsi er-csé: ne zaglúsaj mi, 'ze szo dveri zaprte, i decza moja je z menom vu poszteli; nemrem gori sztánoti i dati ti.

8. Velim vám: csi i ne dá nye-mi gori sztánovsi záto, ka je nyegov priá-tel; za volo ne-szramnoszti nyegove goriszta-novsi, dá nyemi, koliko je po-tréбно.

9. I jasz velim vám: proszte, i dá sze vám; iscsite, i nájdete; trü-pajte, i odpré sze vám.

10. Ár vszáki, ki proszi, vze-me, i ki iscese, nájde, i trüpa-jôcsemi sze odpré.

11. Sto je pa med vami te ocsa, steroga szin csi proszi krüha, jeli nyemi kamen dá? i csí ribo, jeli za ribo nyemi kacso dá?

12. Ali pa csi bode jajcze pro-szo, jeli nyemi skorpioná dá?

13. Záto csi ví hüdi bodôcsi znáte dobre dári dati deczi va-soj, od koga bole Ocsa vas ne-

beszki dá dühá szvétoga onim, kí ga proszijo.

II. 14. I zmetávao je vragá, i on je bio nêmi. Prigôdilo sze je pa, gda bi vragá vö vrgao, gú-csao je te nêmi; i csüdivalo sze je lüdsztvo.

15. Níki pa z med nyimi szo erkli: Vu beelzebuli, vragôv poglavníki zmetáva vragé.

16. Drügi ga pa szküsávajôcsi szo znaménye proszili od nyega z nebész.

17. On pa vidôcsi nyihove mi-szli, ercse nyim: vszáko krá-levsztvó, stero je med szebom razdeljeno, opüszti sze, i hi'za na hi'zo szpádne.

18. Csi je pa i satan med sze-bom razdeljeni, kakda bode sztalô králevsztvó nyegovo? ká právite, ka jasz vu beelzebuli zmetávam vragé.

19. Csi pa jasz vu beelzebuli zmetávam vrágé, szinovje vasi vu kom je zmetávajo? Záto oni bodo vasi szodezci.

20. Csí pa vu prszti Bo'zom zmetávam vragé, tak sze je pri-blí'zalo k vám králevsztvó Bo-'ze.

21. Gda eden mocsen ro'znáti varje szvoj dvor, vu méri je poistvo nyegovo.

22. Csi pa mocsnêsi od nyega, pridôcsi, ga obláda, vsze nye-govo ro'zjé nyemi vzeme, vu kom sze je vü-pao, i porobe nye-gove razdelí.

23. Kí je nej z menom, prôti meni je; i, kí ne szprávla z menom, raszipáva.

24. Gda te necsísztí düh vö ide od csloveka, obhodi szüha mészta iszkajôcsi pokoj; i ne nájdejôcsi ga ercsé: povrném sze vu hi'zo mojo, odkud szem vö zísao.

25. I pridôcsi, nájde jo pometeno i osznaj'zeno.

26. Teda ide; i szebom vzeme szedem drügi dühôv hüsi od szébe; i notri idôcsi, prebívajo tam; i bodo ta szlédnya csloveka onoga hüsa od ti prvi.

27. Prigôdilo sze je pa, gda bi on eta gúcsao: zdignovsa níka 'zena glász szvoj med lüdsztvom, ercse nyemi: blá'zene szo one utrobe, stere szo tebé noszile, i prszi, stere szi tí cze- czao.

28. On pa ercsé: od koga bole szo blá'zeni, kí poszlüsajo récs Bo'zo, i varjejo jo.

29. Gda bi sze palüdsztvo vküp szprávlalo, zácsao je praviti: ete hüdi národ znaménye proszi, i znaménye sze nyemi ne dá, nego znaménye Jonas proroka.

30. Ár, liki je bio Jonas znaménye Ninivitánczom, tak bode i Szin cslovecsi národi etomi.

31. Kralicza júga gori sztáne na szôdnyi dén z mo'zi eto ga národa, i szkvarjúvala je bode, ká je prisla od krajôv zemlé poszlüsat modrôsz Salamo-

novu; i ovo vecs je eti od Salamona.

32. Mo'zjé Ninive gori sztánejo vu szôdbi z etim národom, i szkvarjúvali ga bodo, ka szo sze povrnoli na predgo Jónasovo; i ovo vecs je od Jónasa eti.

33. Niscse pa szvécsu, gda jo vu'zgé, ne dene vu szkrivnoszt, niti pod mericzo, nego vu poszvecsnyek; naj notri idôcsi vu hi'zo, szvetloszt vídijo.

34. Szvetloszt téla je okô; záto, gda bode okô tvoje prôszto, i czélo têlo tvoje bode szvetloszt. Csi pa hüdo bode, i têlo tvoje kmicsno bode.

35. Záto glédaj, naj szvetloszt, stera je v tebi, kmicza ne bode.

36. Záto csi je têlo tvoje czêlo szvetlo, i nema káksega tála kmicsnoga, bode szvetlo czêlo, liki gda te szvécsa z blízkanym preszvetí.

III. 37. Gda bi pa esese gúcsao, prozso ga je níki Farizeus, ka bi obêdivao 'z nyim. Notri idôcsi pa, k sztoli szi je szeo.

38. Farizeus pa vidôcsi, csüdivao sze je, ka sze je prvle nemujo pred obedom.

39. Ercsé pa Goszpôd k nyemi: zdaj ví Farizenske to z vünésnye pehára iszklede csfsztite; to znotrêsnye vase je pa puno zgrablivoszti i hüdübe.

40. Neszpametni, jeli je nej

vesíno tiszti i to znotrêsnje, kí je to zvônêsnje vesíno?

41. Dônok z onoga, stera szo znôtra, dájte 'z nyegaálmstvo; i ovo vsza bodo vám csízta.

42. Ali jaj vám Farizeusom, kâ deszetínite meticzó i vendrit, i vszákó zelenýé, i preidete szôdbo i lübézen Bo'zo. Eta je potrêbno csiniti, i ona nej niháti.

43. Jaj vám Farizeusom, kâ lübite prvoszidênje vu szpráviscsaj i poklányanye na placzáj.

44. Jaj vám pizsácso i Farizeusom szkazlívczom, ka szte, liki grobovje szkriti, i lüdjé, kí po nyh hodijo, neznajo.

45. Odgovorécsi pa níki z med právdénikmi, ercsényemi: Vucsitel, etagovorécsi i nász ospotávas?

46. Onje pa erkao: i vám právdénikom jaj, kâ po'zmecsávate lüdsztvo z neprenosenov 'zmécsavov, i szamí sze z ednim prsztom vasim ne doteknete 'zmécsave.

47. Jaj vám, kâ czimprate grobe prorokom, ocseve vasi szo je pa bujli.

48. Záto szvedocsite, ka sze vám vídijo dela ocsév vasi, kâ szo je oni isztina vmôrili; ví pa czimprate nyim grobe.

49. Záto i modrôszť Bo'za velí: poslem med nyé proroke i apostole, i z med nyimi níke vmoríjo i preganyali je bodo.

50. Naj sze vö ziscse krv vszé prorokov preleána od zacsétka szvéta od národa etoga.

51. Od krvi Abelove notri do krvi Zakariásove vmorjenoga medoltárom i hi'zom. Zaisztino velim vám: vö sze ziscse od národa etoga.

52. Jaj vám pravdénikom, kâ szte v kraj vzéli klücs znanozsti; szamí notri neidete, i notri idôcsim prepovedávate.

53. Govorécsi pa on eta k nyim, zácsali szo sze pizsácske i Farizeuske mocsno próti dr'zati i szpitávájôcsi ga od vnôgoga dugovánja.

54. Sütájôcsi za nyim i íszkájôcsi, kak bi mogli kâ z vüszt nyegovi vloviti, sz kim bi ga tó'zili.

XII. TÁL.

I. Od szkazlivoszti varvanya 1—12. II. Krisztus ôrocsino ne dili 13—21. III. Düsevní kincs 22—34. IV. Düsevno verusztüvanye 35—49. V. Od okornoszti poszlúsávczov récsi Bo'ze 50—59.

I. 1. **V**eti dnévi, gda bi sze po deszét jezero lüdsztva v küp szprávlalo tak, da bi sze klacsili, zácsao je praviti vucseníkom szvojim: naj prvo varte sze od kvaszá Farizeusov, kí je szkazlívoszť.

2. Nikaj je pa nej tak szkrito, stero bi sze vö nê vjavilo, i szkrovno, stero bi sze nê zvedilo.

2. Záto stera szte vu kmiczi

pravili, vusvetloszti bodeszlísano; i, stera szte vu vüha gúcsali v kamuraj, nazvescsávavo sze bode na sztrehaj.

4. Velim pa vám priátelom mojim: ne bojte sze oni, ki vmárjajo têlo, i po eti nemajo vecs ká csiniti.

5. Poká'zem vám pa, koga sze bojte. Bojte sze toga, ki potom, kak je vmoro têlo, oblászt má vrzti vu gehenno i düso. Zaisztino velim vám, toga sze bojte.

6. Nejlí pét vrábczov odávajo za dvá pêneza? i eden z med nyíh nej je pozábleni pred Bogom.

7. Vase gláve pa i vszi vlaszké szo zracsunami. Záto ne bojte sze, od vnôgi vrábczov szte dragsi.

8. Velim pa vám: vszáki, ki me bode vadlúvao pred lüdmí, i Szin cslovecsi bode ga vadlúvao pred angelmi Bo'zimi.

9. Ki me pa zatají pred lüdmí, toga zatajim i jasz pred angelmi Bo'zimi.

10. I vszáki, kí ercsé edno rêcs prôti Szini cslovecsemi, odpüsztí sze nyemi; kí de pa Dühá szvétoga preklínyao, ne odpüsztí sze nyemi.

11. Gda bodo pa vász pelali vu szprávisese i pred vládnike i pred oblászti, ne szkrbte sze; kakda, ali kak sze bodte zagovárjali, ali ka te gúcsali.

12. Árszvéti Düh de vász vesio

vu onoj tisztoj vöri, sterá bode potrébno gúcsati.

II. 13. Erkao je pa níki nyemi z lüdsztva: Vucsitel, ercsi brati mojemi, naj razdilí z menom örocsíno.

14. On pa ercsé nyemi: cslovek, sto me je posztavo szodcza, ali delnika med vami?

15. Ercsé pa k nyim: glédajte, i varte sze od szkopôsztí; ár je níkoga nyegov'zítek nej v tom, ká obiljáva z poístvom.

16. Erkao nyim je pa eto príliko govorécsi: níkomi bogátomi csloveki je dobroprineszlo iménye.

17. Ípremlávao szí je vu szebi govorécsi: ka bom csiníó? nemam meszta, gde szprávim vkúp szád moj?

18. I ercsé: tô bom csiníó: razmecsem moje skegnye, i vékse bom czimprao, i tam vkúpszprávim vsza zrasenyá moja, i dobra moja.

19. I ercsém düsi mojoj: düsa, más vnôga dobra na vnôgo lét szprávléna, pocsívaj szí, jej, pí, dobre vôle boj!

20. Ercsé pa nyemi Bôg: neszpameten, eto nôcs bodo düso tvojo od tébe proszili, stera szí pa szpravo, koga bodo?

21. Tak sze nyemi zgodí, kí szám szebi kincse szprávla; i nej je bogat vu Bôgi.

22. Ercsé pa vuceníkom szvojim: záto velim vám: neszkrbte

sze za düso vaso, ka bodte jeli; niti za têlo, z kim sze bodte odêvali.

23. Düsa je vecs, liki jêsztvina; i têlo, liki odetel.

24. Vzemte na pamet kôvrane; ne szêjajo, niti ne 'zenyajo, niti kámre nemajo, niti skegnya, i Bôg je hráni; od koga bole szte ví bôgsi od ftúcsov?

25. Stopa med vami more djáti k vizokoszti szvojoi eden lakét, esi sze gli szkrbí za tó?

26. Csi záto to náj ménse nemrete, ka sze za ta drüga szkrbíte?

27. Vzemte na pamet liliome, kakda rasztêjo; ne delajo, niti ne predêjo. Velim pa vám: niti Salamon vu vszoi diki szvojoi sze je nej tak odêvao, kako eti eden.

28. Csi záto trávo, stera je dnesz na pôli, vütro sze pa v pécs vr'ze, Bôg tak odêva; od koga bole vász, maloverczy?

29. I ví ne pítajte, ka te jeli, ali ka te pilí, i ne zglejújte sze.

30. Ár vsza eta poganye etoga szvéta szpitávajo; vas Ocsa pa zná, ká eta potrebüjete.

31. Nego icsite králevsztvo Bo'ze, i eta vsza sze vám privr'zejo.

32. Ne boj sze máli sereg; ár sze je dopadnolo Ocsi vasemi dati vám králevsztvo.

33. Odájte poístva vasa, i dájte álmostvo. Napravte szí mos-

nyé, stere ne osztarájo, kincs nezmenkani vu nebészaj; kama sze tát ne priblí'za, niti ga mol ne szkvari.

34. Ár gde je kincs vas, tam je i szrczé vase.

IV. 35. Naj bodo vase ledevjé opászane i szvécese gorécse.

36. I ví priszpodobni bojdte k lüdém csákajôcsim goszpodára szvojega; gda sze püszti z gosztüvanya; da nyemi pridôcsemi i trüpajôcsemi preczi odrêjo.

37. Blá'zeni szo szlugi oni, stere, pridôcsi goszpodár, nájde verosztüvajôcse. Zaisztino velim vám, ká sze opáse i doli je poszadí, i proidôcsi, szlü'zo bude nyim.

38. I csi pride vu drügoj sztrá'zi, ali vu trétjoi sztrá'zi pride, i nájde je tak, blá'zeni szo szlugi oni.

39. Tó pa znájte: ka da bi znao hí'zni goszpodár, v steroi vöri tát pride, verosztüvao bi, i ne bi dopüszto podkopati hí'zo szvojo.

40. Záto i ví bojdite gotovi: ár v steroi vöri ne stímate, príde Szin cslovecsi.

41. Ercsé pa nyemi Peter: Goszpodne, li nám právis eto príliko, ali pa vszê?

42. Ercsé pa Goszpôd: sto je veren safar i szpameten, steroza posztávi goszpodár nad dr'zinov szvojoi; naj ji dá vu

szvojem vrêmeni vö zmerjeno jêsztvino?

43. Blá'zeni je on szluga, steroga goszpodár nyegov, gda príde, nájde tak csinécsega.

44. Zaisztino velim vám, ka ga nad vszêm poistvom szvojim posztávi.

45. Csi bode pa pravo on szluga vu szrczi szvojem: müdí sze moj goszpodár domô prídti, i zacsne biti szluge i szlü'zbenicze, i jeszti i piti i zapájati sze.

46. Príde goszpodár szluga onoga vu dnévi, v sterom ga ne csaka, i vu vöri, za stero ne zna; i raztála ga i tál nyegov z timi nevernimi polo'zi.

47. On szluga pa, kí zná volo goszpodára szvojege, i ne príprávi sze k nyê, niti ne csini pôleg vôle nyegove, bit bode z vnógim.

48. Kí pa ne zna, csini pa kastige vrêdna dela, bit bode z malim. Vszákomi pa, komi je dáno doszta, doszta sze bode od nyega proszilo; i komi je vnôgo porocseno, vecs bodo proszili od nyega.

49. Ogen szem prisao lücsat na zemlo; i kak scsém, da bi sze zá'zgao.

50. Z krsztom sze pa mám okrsztiti; i kak sze sztizskávam, dokecs sze szkoncsa.

51. Stímate, ka szem prisao mér dávat na zemli bodócsim?

H. W.

Nej, velim vám; nego bole razdeljenyé.

52. Ár bode ji od eti máo pét vu hi'zi ednoj razdeljeni, trijé prôti dvöma, i dvá prôti trêm.

53. Razdili sze ocsa prôti színi, i szin prôti ocsi; mati prôti cséri, i csí prôti materi; szvekrva prôti sznehi szvojoj, i szneha prôti szvekrvi szvojoj.

54. Erkao je pa i tomi lüdsztvi: gda vídite oblák zhájati od szuncsenoga záhoda, preczi právite: ploha ide, i tak je.

55. I, gda jüg píse, právite: ká vrocšina bode, i je.

56. Szkazlívcezi, obráz zemlé i nebész znáte vardêvati; vrêmen pa eto kakda, ka ne vardêvate?

57. Ka je pa, ka szamá od szêbe ne szôdite to pravicsno.

58. Ár, gda ides z protivníkom tvojim k poglavníki, na pôti na tom boj, da sze ga oszlobodís; naj te kak ne privlecsé k szodeczi, i szodecz te dá porkolábi, i porkoláb te vr'ze vu temniczo.

59. Velim tebi: ka ne bos vö sô odnut, dokecs i te szlédnyi pêneze ne plácsas.

XIII. TÁL.

I. Pilátusovo lüdomorsztvo 1—5. II. Nerodno figovo drêvo 6—9. III. Pükla-va 'zena 10—21. IV. Malo sze ji zvelicsa 22—30. V. Herodes lisiczca 31—35.

I. 1. **B**ilí szo paníki vu onom vrêmeni, kí szo nye-

mi nazviscsávali od Galileánczov, steri krv je Pilátus mészao 'z ryhovimi áldovmi.

2. I odgovorécsi Jezus ercsé nyim: stímate, ka szo eti Galileánczi krivicsnêsi bilí od vszê drügi Galileánczov, ka szo tá pretrpeli?

3. Nej, velim vám; nego, esi sze ne povrnéte, vszi tak prêdete.

4. Ali oni deszét i oszem, na stere je szpadno türen vu Siloi i bujo je je; stímate, ka szo tê véksi grêsniczke bilí od vszê lüdi prebivajôcsi v Jerusálemi?

5. Nej, velim vám; nego, esi sze ne povrnéte, vszi tak prêdete.

II. 6. Eresé pa eto prlíko: eden je meo figovo drêvo vu szvoji goriczaj poszajeno; i prisao je szád íszkat na nyem, i nej ga je najsao.

7. Eresé zátó vâjnczari: ovo trí lêta hodim íszkat szád na etoj figi, i ne nâjdem ga; vö jo vszêcsi, da drügo ne valá, ka li zemlo kvarí.

8. On pa odgovorécsi ercsé nyemi: Goszpodne, niháj jo i eto leto, dokecs jo okopam, i vr'zem gnoj k nyê.

9. I esi tak bode szád priná-sala, dobro; esi pa nej, potom jo vö vszêcsi.

III. 10. Bio je pa vucsécsi vu ednom ti szpráviscs v szobotáj.

11. I ovo bíla je edna 'zena, stera je szlaboszti dühá méla oszenájszet lét; i bíla je vküp potégnyena, i nej sze je mogla nikako gori opraviti.

12. Vidôcsi jo pa Jezus, prizvao jo je k szebi i erkao ji je: 'zena, odvézana szí od szlaboszti tvoje.

13. I vrgao je na nyô roké: i preczi sze je gori oprávilá, i dícsíla je Bogá.

14. Odgovorécsi pa vládnik szpráviscsa csemeren, kâ je vszobotto vrácso Jezus, velí lüdsztvi: sészt dní je, v koteri trbê delati: zátó vu oni pridte sze vrácsit i nej vu szobôtnom dnévi.

15. Zátó odgovorí nyemi Jezus i ercsé: szkazlívecz, vszáki vász jeli v szobotto ne odve'ze güncza szvojega, ali oszla od jászeo i pela ga napájat?

16. Eto pa csér Ábrahámovo bodôcsó, stero je zvézao satan 'ze oszenájszet lét, nej je potrebnó bilô odvézati od vezala etoga szobotni dén?

17. I, gda bi nyemi eta pove-dao, oszramôtíli szo sze vszi, kí szo prôti nyemi sztáli. I vsze lüdsztvo sze je radüvalo nad vszêmi odícsenimi delami, stera szo vesinyena od nyega.

18. Pravo je pa: komi je priglihno králevsztvó Bo'ze? i komi je bom priglihávao?

19. Priglihno je k horesicsno-

mi zni, stero geto je eden cslovek vzéo i vrgao je je vu ográdecz szvoj; i gori je zraszlo i vcsinyeno je veliko drêvo, i fticzenebeszke szosze gnêzdile na vêkaj nyegovi.

20. I pá je erkao: komi bom priglihávo králevsztvo Bo'ze?

21. Priglihno je kvászi, sterogeto je edna 'zena vzéla, i szkríla ga je vu trí mericze mele, dokecs sze je vsze nej zkvaszilo.

IV. 22. I prehodjávo je mészta i vesznicze vucsécsi i idôcsi v Jerusálem.

23. Erkao je pa níki nyemi: Goszpodne, jeli ji je malo, kí sze zvelicsajo? On pa ercésé nyim:

24. Vojújte sze notri idti po teszni vrátaj; ár vnôgi, velim vám, iszkáli bodo notri idti i ne bodo mogli.

25. Od tisztoga máo; kak gori sztáne te hi'zni goszpodár, i zapré dveri, i zacsnete vônê sztáti, i trüpati nad dverami govorécsi: Goszpodne, Goszpodne, odpri nám: i odgovorécsi ercésé vám: ne znam vász, odkudaszte.

26. Teda zacsnete praviti: jeli szmo pred te bom ino pilí, i vu nasi viliczaj szí vsio.

27. I ercésé: velim vám, ká neznam vász odkudaszte. Odídte od méne vszi delajôcsi nepraviesnoszti.

28. Tam bode jókanye i zobno skrípanye; gda bodte vidili

Abraháma, I'zaáka i Jákoaba, i vsze proroke vu králevsztvi Bo'zem; vász pa vö vr'zene z vüna.

29. I prído od szuncesenoga zhoda i záhoda, i szezra i júga; i doli szí szédejo vu králevsztvi Bo'zem.

30. I ovo, ki szo szlédnyi, bodo prédnyi; i ki szo prédnyi, bodo szlédnyi,

V. 31. Vu onom dnévi prisztôpili szo níki Farizeuske govorécsi nyemi: idi vö i odídi odnut, ár te Herodes sesé vmo riti.

32. I ercésé nyim: idôcsi povête liziczi onoj: ovo zmetávam vragé i vrácsenya oprávlam dnesz i vütro, i po trétjem dnévi sze szkoncsam.

33. Ali potrebno mi je dnesz i vütro i potom vu mojoj esészti hoditi. Ár sze ne dopúsztí proroka pogübiti z vöna Jerusálema.

34. Jerusálem, Jerusálem, kí vmárjas proroke i kamenüjes one, steri sze k tebi posíljajo; kelikokrat szemsteo szinítvoje vküpe szpraviti, liki kokôs szvoje píscesanze pod perôti, i nej szte steli.

35. Ovo, nihá sze vám hi'za vasa püsta. Zaisztino pa velim vám: ká me ne bodte vidili, dokecs ne príde vrêmen, gda bodte pravili: blagoszloveni, kí ide vu iméni Goszpodnovom.

XIV. TÁL.

I. Vodenýáka v szobotto zvrácsi 1—15.

II. Od velíke vecsérje 16—24. III. Vcsi od szvojega naszlédúvanya 25—35.

I. 1. **I** přigódilo sze je, gda bi on notri sô vu hi'zo níkoga vládnika Farizeusov v szobotto jészť krúha; i oni szo kebzúvali na nyega.

2. I ovo, cslovek niki vodenýák je bio před nyim.

3. I odgovorécsi Jezus ercsé pravdeníkom i Farizeusom govorécsi: jeli je szlobodno v szobotto vrácsiti?

4. Oni szo pa múcsali. I príme ga Jezus, zvrácsi ga, ino ga odpúszťi.

5. I odgovorécsi nyim ercsé: sto je med vami, steroga oszel, ali günecz csí vu sztúdenecz notri szpádne; i ne potégne ga vö preczi szobôtňi dén?

6. I nej szo nyemi mogli nazáj odgovoriti na eta.

7. Velí pa tim pozvánim eto príliko, gda bi na pamet vzéo, kakda szo szí prebérali přédnya mészťa, govorécsi k nyim:

8. Gda bos zvání od koga na gosztúvanye, ne szedi szí na to přédnye meszťo: naj kak posteňesi od tébe pozvání od nyega.

9. I pridócsi, kí je tebé i nyega zváó, ercsé tebi: dáj etomi meszťo; i teda szí zacsnes szramotov na to szlédnye meszťo szeszťi.

10. Nego, gda bos pozvání, idócsi szedi szí naszlédnyeme szťo; naj, gda príde, kí te je zvaó, ercsé tebi: príateľ, idi vise gori; teda ti bode dka před onimi, kí szo z tebom vréd pozvání.

11. Ár vszáki, kí sze zviszi, ponízi sze; i kí sze ponízi, zviszi sze.

12. Erkao je pa i tomi, kí ga je zvaó: gda napravlas obed, ali vecsérjo, ne zovi príateľe tvoje, niti brate tvoje, niti rodbino tvojo, niti bogate szószide; naj z káksim tálom i oni tebé nazáj ne zovéjo, i nazáj sze ti povrné.

13. Nego, gda goscsenyé csínis, zovi szíromáke, rône, plan-tave, szlépe.

14. I blá'zen bodes, ká ti ne moro nazáj povrnôti. Ár sze ti povrné vu gori sztanenyê ti pravicsni.

II. 15. Szlísavsi pa níki navküp szedécsi eta, erkao nyemi je: blá'zení je on, kí jej krüh vu králevszťvi Bo'zem.

16. On nyemi pa ercsé: niki cslovek je velíko vecsérjo na pravo, i zváó je vnóge.

17. I poszľao je szľugo szvojega vu vöri te vecsérje, da bi povedao tim pozvánim: pojte, ár szo 'ze vsza gotova.

18. I zácsali szo sze od ednoga vszi odgovárjati. Te prvi nyemi je erkao: nyivo szem

küpo, i potrêbno mi je vö idti, i poglédnoti jo; proszim te, zagövorí me.

19. I te drügi je erkao: pét jármov günczév szem küpo, i idem je vardêvat; proszim te, zagövorí me.

20. I te drügi je erkao: 'zeno szem szi vzéo, i za toga volo nemrem idti.

21. I pridöcsi nazáj szluga on, nazvêszto je goszpödi szvojemi eta. Teda raszrdívsí szetegoszpodár ercsé tomi szlugi szvojemi; idi vö hitro na vilicza i potí toga meszta, i sziromáke, i rône, i plantave, i szlêpe eszi notri pripelaj.

22. Í ercsé te szluga: goszpodne, vesinyeno je, kak szi zapovedao, i escse je meszto.

23. I ercsé goszpöd szlugi: idi vö na potí i med ploté, i primárjaj je notri idti, naj sze napuni hi'za moja.

24. Ár velim vám: kâ niscse oni pozváni lüdi ne kosta vescsérje moje.

III. 25. Slo je pa 'z nyim lüdsztva vnogo; i obrnovsí sze erkao je nyim:

26. Csi sto k meni ide i ne odürjáva ocso szvojega, i mater, i 'zeno, i deczo, i brate, i szesztre, escse pa i szvojo düso, ne more bidti moj vucesnfk.

27. I, kíkoli ne bo noszo krí'z szvoj i pojde za menov, ne more bidti moj vucesnfk.

28. Ár sto je z vász, kí scsé türen czimprati, jeli szi prvle ne széde doli i zracsóna sztrosek, csí má teliko, kaga zgotovi?

29. Naj ga z káksim tálom vszi vidöcsi ne zacsnejo spotati; csi bi ga, polo'zécsí nyegov fundamentum, nê mogao dokoncsati,

30. Govorécsí: ete cslovek je zácsao czimprati i nej je mogao dokoncsati.

31. Ali steri král idöcsi sze vküppüsztí z drügi kráalom vu boj, jeli szi ne széde prvle doli i tanács dr'zí, csi more z deszét jezérmi pred onoga idti, kí z dvajszetimi jezérmi ide na nyega?

32. Csi pa nej, gda je escse on dalecs, posle poszelsztvo i proszi ga ona, stera szo k méri.

33. Etak záto niscse z vász, kí szlobô ne vzeme ode vszega szvojega poístva, ne more bidti moj vucesnfk.

34. Dobra je szô; csi pa szô obnori, z kim sze bode szolílo?

35. Niti vu zemlo, niti vu gnój je nej hasznovita, vö jo vr'zo. Kí má vüha na poszljúsanye, naj poszljüsa.

XV. TÁL.

I. Od mrmranya Farizeusov za volo k Krisztusi pribli'zävanya ti grésnikov 1. 2.
II. Od zgübléné ovczé 3—7, grosa 8—10, Színá 11—32.

I. 1. **P**ribli'závali szo sze pa k nyemi vszi publiká-

nuske i grêsniczke, da bi ga poszlūsali.

2. I mrmrali szo Farizenske i pizsácske govorécsi: kâ ete grêsnike k szebi prijímle i jej 'z nyimi.

II. 3. Ercsé pa nyim eto príliko govorécsi:

4. Sto je taksi cslovek z vász, kí má sztô ovécz, i csi edno 'z nyih zgübí, ne nihá ti devétdeszét i devét vu püscsávi i ide za tov zgüblénov, dokecs jo ne nájde?

5. I, gda jo nájde, gori jo देने na plécsa szvoja radüvájôcsi sze.

6. I pridôcsi domô, vküp zezové priátele i szôszede govorécsi nyim: radüjte sze z menov, kâ szem najsao ovczô mojo to zgübleno.

7. Velim vám: kâ tak radoszt bode v nébi nad ednim grêsnikom pokôro csinécsim bole, liki nad devétdeszét devét pracicsnimi, sterim je nej potrebno pokôre.

8. Ali stera je tá 'zena, stera má deszét grosôv, csi zgübi eden gros, jeli ne vu'zgé szvécsô i pomécse hi'zo ino ga iscse szkrblivo, dokecs ga ne nájde?

9. I gda ga nájde, vküp zezové priátelicze i szôszede govorécsa: radüjte sze zmenov, kâ szem najsła te gros, steroga szem zgübila.

10. Tak, velim vám, radoszt

bode pred angelmi Bo'zimi nad ednim grêsnikom pokôrescinécsim.

11. Erkao je pa: cslovek niki je meo dvá sziná;

12. I ercsé te mlájsi szvojemi ocsi: ocsa, dáj mi vö tál blága, kí sze mené dosztája. I razdêlo nyima je vsze 'zivlénye.

13. I po nej vnôgi dnévi vküp szpravivsi vsza te mlájsi szin, odísaoje vu daleko dr'zélo, i tam je zapravo blágo szvoje 'zivôcsi obloszúno.

14. Gda bi pa on vsza potroso, grátao je mocsen glád po dr'zéli onoj, i on je zácsaopomenkávati.

15. I idôcsi pridrü'zo sze je k ednomi mesztáncsari ove dr'zêle; i on ga je poszlae na pôle szvoje szvinyé pászt.

16. I 'zelo je napuniti trbüh szvoj z rogacsiczami, stere szo jele szvinyé, i niscse nyemi ji je nej dáo.

17. Vu szébe pa idôcsi ercsé: keliko nájimnikov ocsé mojega obilno má krüh, jasz pa od gláda pogíbam.

18. Gori sztánovsi sô bom k ocsi mojemi, i ercsém nyemi: ocsa, pregrêso szem prôti nébi i pred tebom.

19. I vecs szem nej vrêden, ka bi sze tvojszin zváo; vcsini me, liki ednoga nájimnikov tvoji.

20. I gori sztánovsi sô je k ocsi szvojemi. Gda bi pa escse on ôzdalecs bio, vido ga je ocsa nye-

gov, i szmilüvao sze je, i be'zécsi szpadno je na sinyek nyegov, i küsno ga je.

21. Ercsé pa nyemi te szin: ocsa, pregrésó szem próti nébi i pred tebom, i vecs szem nej vrêden, ka bi sze tvoj szin zváo.

22. Ercsé pa te ocsa szlugom szvojm: prineszte tójakso szüknyo i obléczte nyemi jo, i dájte prsztan na rokó nyegovo i csrévle na nogé.

23. I prineszte to krmleno tele, zare'zte je, i jedócsi veszélmo sze.

24. Ár je ete moj szin mrtev bio, i o'zivo je; i zgüblen je bio, i nájden je. I zácsali szo sze veszeliti.

25. Bio je pa nyegov szin sztarési na nyivi; i, kak sze je, pridócsi, priblí'zao k hi'zi, csüo je igranye, i plészanye.

26. I prizové ednoga szlugov, szpitáva, ka je tó?

27. On pa ercsé nyemi: tvoj brat je prisao, i zarezo je ocsa tvoj to krmleno tele, ka ga je zdravoga nazáj prijao.

28. Raszrdo sze je pa i nej je steonotri idti. Zató ocsa nyegov vó idócsi proszo ga je.

29. On pa odgovorécsi ercsé ocsi: ovotelikolétszlü'zim tebi, i nigdár szem zapoved tvojo nej presztópo, i meni szi nigdár nej dáó escse niednoga kozlícsa, ká bi sze z priáteli mojmi veszelio.

30. Ká je pa ete tvoj szin, kí je tvoje'zivilényeszprázniki pojo, prisao, zarezao szi nyemi to krmleno tele.

31. On pa ercsé nyemi: szinek, tí szi vszigidár z menov, i vsza moja szo tvoja.

32. Trbelo bi sze ti pa veszeliti i radüvati; ká je ete tvoj brat mrtev bio, i o'zivo je; i zgübleni je bio, i nájden je.

XVI. TÁL.

I. Od jálnoga safara 1—9. II. Od z blágom 'zivilénya 10—18. III. Od bogácza i Lázara 19—31.

I. 1. **E**rkao je pa vucseníkom szvojm: bio je eden bogat cslovek, kí je meosafara; i té je obto'zen bio nyemi, kako zapravlács blága nyegovoga.

2. I zové ga záto i ercsé nyemi: ka csüjem od tébe? dáj racsun safarsztva tvojega, ár ne bos vecs safariüvao.

3. Ercsé pa vu zebi te safar: ka bom csinio, da goszpód moj kraj jemlé safarsztvo od mené? kopati ne morem, kódivati me je pa szrám.

4. Zném, ka mi je csiniti; da, gda bom vó vr'zeni z safarsztva, vzemejo me vu hi'ze szvoje;

5. I prízvavsi ednoga vszákoga ti du'zníkov goszpóda szvojeja, ercsé prvomi: keliko szi du'zen goszpódi mojemi?

6. On pa ercsé: sztó batusov olija. I ercsé nyemi: vzemi tvoj

líszt i szedi doli, i hitropísi pét-deszét.

7. Potom tomi drügomí ercsé: tí pa keliko szí du'zen? On pa ercsé: sztô korusov psenicze. I ercsé nyemi: vzemi tvoj líszt, i písi oszemdeszét.

8. I pohválo je goszpôd toga nepravicsnoga safara, kâ je szpametno vesíno. Árszinovje etoga szvéta szo szpametnejši od szinôv szvetloszti vu szvojem rodi.

9. I jasz velim vám: vesinteszi priátele z nepravicsnoga mammona; da, gda pomenkáte, vzemejo vász vu vekivecsna prebiváliscsa.

II. 10. Kí je veren vu náj ménsem, i vu vnogom je veren; i kí je vu náj ménsem nepravicsen, i vu vnogom je nepravicsen.

11. Csi szte záto vu nepravicsnom mammoni nej bilí verni, to isztinszko sto zavüpa na vász?

12. I, csi szte vu lüczkom nej verni, to szvoje sto vám dá?

13. Níkse dr'zínese nemre dvöma goszpôdoma szlü'ziti. Ás ali ednoga bode odürjávalo i toga drügoga lübiló; ali ednoga bode prestímalo i toga drügogazame távalo. Nemrete Bôgi szlü'ziti i mammoni.

14. Csüli szo pa eta vsza Fari zeuske, kí szo szkôpi bilí, i oszmejávali szo sze'z nyega.

15. I ercsé nyim: ví szte, kí szpravicsávate szebé pred lüd-

mi, Bôg pa zná szrczá vasa. Ás, ka je pred lüdmí viszoko, odürnoszt je pred Bôgom.

16. Právda i proroczke szo do Ivana; od tisztez králevsztvo Bo'ze szo nazvicsáva, i vszáki sze vu nyé sztiszkáva.

17. Le'zi je pa nébi i zemli prêdtti, liki právde ednoj piknyiczi szpádnóti.

18. Vszáki, kí odpüsztí 'zeno szvojo, i drügo szí vzeme, praznúje; i vszáki, kí szí odpüscseno od mo'zá vzeme, praznúje.

III. 19. Bio je pa níki bogat cslovek, kí sze je oblácso vu skarlat i kment, i gosztio sze je vszáki dén szvetlo.

20. Bio je pa níki szíromák z iménom Lázara, kí je vr'zeni bio'k vrátam nyegovim pun mozôlov.

21. I'zelo sze je naszítiti z drtínyom, stero je kapalo z sztola toga bogácza. Ali i pszi pridócsi lízalí szo mozole nyegove.

22. Prigôdilo sze je pa, da bi mrô te szíromák, i neseni je od angelov vu krslo Abrahámovo; mrô je pa i bogátecz, i zakopan je.

23. I vu pékli, gori prizdignovsi ocsi szvoje, bodócsi vu mokaj, vido je Abraháma ozdalecs i Lázara vu nárocsaj nyegovi.

24. I on kricsécsi ercsé: Ocsa, Ábrahám, szmiluj sze mi, i posli Lázara, naj namocsi konecz

prazta szvojega vu vódô, i raszladí jezik moj, ár sze mantrám vu etom plámni.

25. Ercsé pa Ábrahám: szinek, szpômeni sze, kâ szi tí vzéo ta dobra tvoja v'zítki tvojem, i Lázár priszpodobno ta hûda; zdaj sze pa on obeszeljáva, ti sze pa mantrás.

26. I vise vszega toga med nami i vami je velika prepaszt potrdjena, da, kí scséjo prék idti od etecz k vám, ne morejo; niti od tisztecz k nám prék príditi nemrejo.

27. Erkao je pa: proszim te tak ocsa moj, naj ga posles vu hi'zo ocsé mojega.

28. Ár mám pét brátov, da nyim poszvedocsi, naj i oni ne prídejo vu eto meszto te moke.

29. Ercsé nyemi Ábrahám: májo Môsesa i proroke, naj poszlúsajo one.

30. On pa ercsé: nej tak ocsa Ábrahám; nego, csi bode sto od mrtvi sô k nyim, povrnéjo sze.

31. Erkao je pa nyemi Ábrahám: csi Môsesa i proroke ne bodo poszlúsali, niti, csi bi sto z mrtvi gori sztano, ne bodo vervali.

XVII. TÁL.

I. Od szpáke 1—10. II. Od deszét gobavczov 11—19. III. Od prisesztjá králevszta Bo'zega 20—37.

I. 1. **E**rcsé pa vucseníkom: nemogócese je, kâ bi

szpáke né prisle, jaj pa tomi, po kom prído.

2. Bole bi nyemi bilô, da bi sze nyemi mlinszki kamen djáo okoli sinyeka nyegovoga, i vrgao bi sze vu môrje, liki ka bi szpácsó ednoga z eti naj ménsi.

3. Kebzüjte. Csi pa pregresí prôti tebi brat tvoj, postráfaj ga; i, csi sze povrné, odpüsztí nyemi.

4. I csi szedemkrát eden dén pregresí prôti tebi, i szedemkrát eden dérsze povrné k tebi govorécsi: 'zao mi je, odpüsztí nyemi.

5. I erkli szo Apostolje Goszpodni: povéksávaj nám vero.

6. Ercsé pa Goszpôd: csi máte vero liki horesiesno zrno, ercséte pa etoj malini: vtrgni sze vö z korenjom i vszádi sze vu môrje; bôgala de vász.

7. Sto pa z vász, kí má szlugo szlü'zécsega, ali paszécsega, gda notri v hi'zo príde z nyive, nyemi preczi velí: hodi i szedi szi k sztoli?

8. Jeli ne bode nyemi velo: pripraví, naj vecsérjam, i opászani szlü'zi mi, dokecs jém i piém, i potom toga jej i pí tí.

9. Jeli zahváli szlugi onomi, ka je vcsíno ona, stera szo nyemi zapovédana? ne stimam.

10. Tak i ví, gda vcsinite vsza, stera szo vám zapovédana, erczite: kâ szmo szlugi nehasz-

noviti; ár, stera szmo du'zni bili esiniti, li tá szmo esinili.

II. 11. I prigôdilo sze je, gda bi on sô vu Jerusálem, i on je prêk sô na szrêdi po Samárii i Galilei.

12. I, gda bi on notri sô vu níko vész, szrelo ga je deszét gobavi mo'zôv, kí szo poszta-noli ôzdalecs.

13. I oni szo pozdignoli glász szvoj govorécsi: Jezus, nas Mester, szmiluj sze nad nami.

14. I vidôcsi ercesé nyim: idite i poká'zte sze popom. I prigôdilo sze je vu odhájanyi nyihovom ocsícseni szo.

15. Eden pa 'z nyih vidôcsi, ka je ozdravo, povrno sze je z velikim glászom dicsécsi Bogá.

16. I szpadno je na obráz pred nogényegove zahválonyemije; i tiszti je bio Samaritánus.

17. Odgovorécsi pa Jezus ercesé: nej ji je deszét ocsícseni? gde ji je pa ti devét?

18. Nej sze ji je naj slo, kí bi sze povrnoli i dáli bi díko Bôgi, nego ete tühénecz.

19. I ercesé nyemi: sztani gori ino idi, vera tvoja je tebé zdr'zála.

III. 20. Pítani pa od Farizeusov, gda príde králevsztvo Bo'ze, odgôvoro je nyim i erkao: ne príde králevsztvo Bo'ze tak, ka bi je sto várao.

21. Nine bodo pravili: ovo eti,

ali ovo tam je. Ár ovo králevsztvo Bo'ze je vu vami.

22. Ercesé pa vucseníkom: prído dnévi, gda bodete 'zeleli ednoga ti dnévov Sziná cslovecsega viditi, i ne bodte ga vidili.

23. I erceséjo vám: ovo eti, ali, tam je, nejdite, niti je nenaszledüjte.

24. Ár, liki blísk, kí sze zblí-szne z ednoga kraja, kí je pod nébov, i do drügoga pod nébov bodôcsega kraja sze szvéti, tak bode i Szin cslovecsi vu dnévi szvojem.

25. Potrêbno je pa nyemi prvle vnôga trpeti i zavr'zti sze od etoga národa.

26. I, liki je bilô vu dnévi Noa, tak bode i vu dnévi Sziná cslovecsega.

27. Jeli szo, pilí szo, 'zenili szo sze, i k mo'zom szo sze dávale notri do tisztoga dnéva, v sterom je notri sô Noa vu bárko; i prisla je povôden, i pogü-bíla je vsze.

28. Priszpodobno liki je bilô i vu dnévi Lota, jeli szo, pilí szo, küpivali szo, odávali szo, zaszajüvali szo, czimprali szo.

29. V sterom dnévi je pa vö sô Lot z Sodome, szpadno je ogen i 'zveplo z nébe, i pogü-bo je vsze.

30. Tak rávno bode v onom dnévi, v sterom sze Szin cslovecsi vjávi.

31. Vu onom dnévi, kí bode na pokrivi, i poszóda nyegova vu hi'zi, doli naj nejde, ka bi jo vzéo; i, kí bode na pôli, rávno tak sze naj ne povrné k onim, stera szo odzajaj.

32. Szpômente sze z Lotove 'zené.

33. Kíkoli bode íszkao düso szvojo obdr'zati, zgübi jo; i kí-koli jo zgübi, v 'zitki jo obdr'zi.

34. Velim vám: v tisztoj nôcsi bodeta dvá na ednoj poszteli; te eden sze gori vzeme, i te drügi sze nihá.

35. Dvê bodeta mlele vküp; ta edna sze gori vzeme, i ta drüga sze nihá.

36. Dvâ bodeta na nyivi; te eden sze gori vzeme, i te drügi sze nihá.

37. I odgovorécsi erkli szo nyemi: gde, Goszpodne? On pa ercsé nyim: gde je mrlinszko têlo, tam sze vküp szprávlajo orli.

XVIII. TÁL.

I. Nesztanoma trbé moliti 1—8. II. Farizeus i publikánus v czérkvi molita 9—14. III. Deczo k Krisztusi neszejo 15—17. IV. Od bogáčzov zvelicsanya 18—30. V. Od Kriszt. moke nazviscsányava 31—34. VI. Bartimeus priglédne 35—43.

I. 1. **P**ravo je pa i prlíko nyim, kak je potrêbno vszeszkôs moliti, i nej manyükivati,

2. Govorécsi: bio je eden szodecz v ednom meszti, kí sze je

Bogá nej bojo, i csloveka sze je nej zasztôpo.

3. Bfla je pa niksa vdovicza vu onom meszti, i sla je k nyemi govorecsa: oszlôbodi me od moga protivníka.

4. Inej jesteo do vrêmena. Pôtom je pa erkao vu szebi: esi gli sze Bogá ne bojim, i csloveka sze ne zasztôpim.

5. Ali, da mi teliko zaglûsanya szprávla eta vdovicza, oszlobodím jo: naj, na konec, k meni hodécsa, me ne razdrá'zd'zi.

6. Ercsé pa Goszpod: poszlûsajte, ka te nepravicsen szôdecz právi?

7. Bôg pa jeli ne vesini zadomescsanyé tim odebránim szvojim kricsécsim k nyemi nôcs i dén, esi gli je dugo trpi.

8. Velim vám, kâ nyim vesini zadomescsanyé hitro. Dönok, gda Szin cslovecsi pride, jeli nájde vero na zemli?

II. 9. Ercsé pa i nikim, kí szo stimali vu szebi, kâ szo pravicsni i te drüge szo za nikoj meli, eto priliko:

10. Dvâ csloveka szta gori sla v czérkev Bogá molit, eden Farizeus i te drügi publikánus.

11. Farizeus sztojęcsi pri szebi je etak molo: Bôg, hválo ti dájem, ka szem nej, liki drügilüd-jé, zgrablívcezi, nepravicsni, prázniczke, ali kak i ete publikánus.

12. Posztim sze dvakrat vu tjédni, i deszetino dám ze vszega, ka ladam.

13. I publikánusôzdalecs sztojeći, nej je steo ni ocsi vu ne-bésza prizdignoti, nego sze je bio vu prszi szvoje govorécsi: Bôg, ftisaj sze meni grêsniki.

14. Velim vám, doli je sô ete szpravicsani vu hi'zo szvojo bole, liki ov. Ár vszáki, kí sze zviszi, ponízi sze; kí sze pa ponízi, zviszi sze.

III. 15. Prinásali szo pa nyemi i otroke, ka bi sze ji dotekno; vidôcsi pa vucseníczke, strájfali szo je.

16. Jezus pa prizvajôcsi nyé ercsé: nihájte otroke idti k meni i ne prepovedávajte nyim; ár je táksi králevsztvo Bo'ze.

17. Zaisztino velim vám: kikli ne vzeme králevsztvo Bo'ze, liki dête, nemore notri idti v nyé.

IV. 18. I opítao ga je niki poglavnik govorécsi: Vucsitel dober, ka mi je csiniti, naj 'zitek vekivecsni öroküjem?

19. Ercsé pa nyemi Jezus: ka me právis dobroga? niscse je nej dober, nego eden Bôg;

20. Zapôvedi znás? ne praznúj. Nev móri. Ne kradni. Ne szvedôcsi krivo. Postüj ocso tvoje-ga i mater tvojo.

21. On pa ercsé: eta vsza szem zdr'zao od mladostzi moje.

22. Szlísazsi pa eta Jezus, er-

csé nyemi: escse ti edno falí. Vsza, ka más, odáj, i dáj sziro-mákom, i meo bos kincs vu né-bi; i poj, naszledüj mené.

23. On paszlísavsi eta, 'zalosz-ten je posztano, ár je bio bogat jáko.

24. Vidôcsi ga pa Jezus 'zaloszt-noga vcsinyenoga, ercsé: kak 'zmetno, péneze majôcsi, notri ido vu králevsztvo Bo'ze.

25. Ár je le'zi kumili szkôsz vüh iglé idti, liki bogáczi vu králevsztvo Bo'ze notri idti.

26. Erkli szo pa, kí szo ga posz-lüsali: sto sze more tak zve-licsati?

27. On pa ercsé: stera szo ne-mogôcsa pri lüdi, mogôcsa szo pri Bôgi.

28. Erkao je pa Peter: ovo, mi szmo vsza tá niháli, i naszledü-vasi szmo tebé.

29. On pa ercsé nyim: zaisztino velim vám, ká je ni eden nej, kí je niháo hi'zo, ali rodi-tele, ali brate, ali 'zeno, ali otroke za volo králevsztva Bo'zega.

30. Kí nebi nazáj vzéo z vnô-gim tálom vu etom vrêmeni i vu prásesztnoj vekivecsnoszti 'zitek vekivecsni.

V. 31. Gda bi pa k szebi vzéo ti dvanájszet, ercsé nyim: ovo, gori idemo v Jerusálem, i szpu-nio sze vsza, stera szo píszana po prorokáj od Sziná cslove-csega.

32. Ar sze dá poganom, i ospota sze, i oszmejé sze, i oplúne sze.

33. I, getoga zbicsüjo, vmorijo ga; ali na trétji dén gori sztáne.

34. I oni szo nikaj nej etoga razmeli, i bíla je eta récs szkri-ta od nyíh, i nej szo znali, ste-ra szo nyim povédana.

VI. 35. Prigódilo sze je pa, gda bi sze pribli'závao k Jeri-chi, níki szlépi je szedo kre póti kódivájócsi.

36. Szlísavsi pa lüdsztvo mi-mo idócese, szpitávao je, ka bi tó biló.

37. Nazvésztili szo pa nyemi, ká Jezus Názarenszki ide mí-mo.

38. I krícsao je govorécsi: Je-zus, Szin Dávidov, szmiluj sze meni.

39. I, ki szo napré sli, strájfali szo ga, ka bi múcsao. On je pa od toga bole krícsao: Szin Dá-vidov, szmiluj sze meni.

40. Sztano je pa Jezus, i zapo-vedao ga je k szebi pripelati. Gda bi sze pa pribli'závao, pí-ta ga,

41. Govorécsi: ka scsés, naj ti vcsinim? On pa ercsé: Gosz-podne, naj preglédnem.

42. I Jezus ercsé nyemi: pre-gledni, vera tvoja je tebé zdr-zála.

43. I preczi je preglédno, i na-szledüvao ga je, dicsécsi Bogá. I vsze lüdsztvo, ka je tó vidilo, daló je díko Bógi.

XIX. TÁL.

I. Zakeus sze povrné 1—10. II. Od ple-menitoga csloveka szlugov 11—28. III. Krisztus gézdi z Jerusálem 29—40. IV. Od Jerusálemszke pogúbelnosztí 41—48.

I. 1. **I** notri idócsi szkóz je só po Jerichi.

2. I ovo eden mó'z, po iméni zváni Zakeus, kí je bio vládnik publikánusov, i té je bio bogat.

3. I íszkáo je móduš viditi Je-zusa, sto je; i nej je mogac od lüdsztva, ár je viszokoszti mále bio.

4. I napré be'zécsi pred nyega, gori je só na malino, da biga vi-do, ár je potom mogo mimo idti.

5. I, kak je prisao na meszto, gori sze zglednovsi Jezus, vido ga je, i ercsé nyemi: Zakeus, setüj doli idti, ár je dnesz po-trébnó meni vu tvojoj hi'zi o-sztáneti.

6. I setüvao je doli idti, i k szebi ga je príjao z radosztjom.

7. I, kí szo ga vidili, vszi szo mrmrali govorécsi: káje k grés-nomi mó'zi só notri pocšivat.

8. Sztojécsi pa Zakeus, ercsé Goszpodni: ovo, polovicze po-ístva mojega, Goszpodne, dám szziromákom; i esi szem koga v kom vkanó, nazáj nyemi dám stirikrát teliko.

9. Ercsé pa nyemi Jezus: dnesz je zvelicsanye etoj hi'zi vcsi-nyeno, geto jei on szin Abrahá-mov.

10. Ár je prisao Szin csloveci iszkat, i zdr'ázat tó zgubleno.

II. 11. Szlísavsi pa oni eta prilozécsi, ercsé eto prfíliko záto, ká je blúzi bio k Jerusálemi, i oni szo stímali, ka sze preczi má králevsztvo Bo'ze vjaviti.

11. Ercsé záto: cslovek níki dobroga roda je sô vu daleko dr'zélo podzaímat szebi králevsztvo, i nazáj sze povrnôti.

13. Prizové pa deszét szlugov szvoji, i dáo nyim je deszét minov, i erkao je nyim: tr'zte, dokecs nazáj prídem. (Edna mína vcsíni 30 tolaróv.)

14. Mesztáncsarje nyegovi szo ga pa odürili i poszlali szo poszelsztvo za nyim govorécsi: nescsemo, ka bi ete nad nami kralüvao.

15. I prigôdilo sze je, gda bi sze on povrno, kak je podzájao to králevsztvo, i zvati velítiszte szvoje szluge, kim je dáo pêneze, da bi szpoznao, kakda je steri tr'zo.

16. Pridôcsi pa te prvi ercsé: Goszpodne, mína tvoja je deszét min pridelala.

17. I ercsé nyemi: veszéli sze dober szluga; da szi nad náj ménsim veren bio, mej oblászt nad deszetimi mésztami.

18. I prisao je te drúgi govorécsi: Goszpodne, mína tvoja je pridelala pét min.

19. Ercsé pa i tomi: i tí boj nad petimi mésztami.

20. I te drúgi je prisao govorécsi: Goszpodne, ovo, mína tvoja, stero szem meo vu faczalegi djáno;

21. Ár szem sze bojo, ka szi trdi cslovek; vzemes, kama szi nej djáo, i 'zenyas, stero szi nej szêjao.

22. Velí panyemi: z tvoji vüszt te szôdim, lagoji szluga. Znás, ka szem jasz trdi cslovek; vzemem, stero szem nej polo'zo, i 'zenyam, stero szem nej szêjao.

23. Zakaj szi nej tak dáo pêneze moje na sztol minyávczov, i jasz pridôcsi bi je vzéo z 'zôjom.

23. I tim tam sztojécsim ercsé: vzemte kraj od nyega to míno, i dájte jo tomi, kí descét min má.

25. I ercséjo nyemi: Goszpodne, tak má deszét min.

26. Ár velím vám: ká vszákomi, ki má, sze nyemi dá; ki pa nema, i ka má, vzeme sze od nyega.

27. Ahi te nepriátele moje, one, kí szo nej steli, naj jasz nad nyimi kralüjem, pripelajte eszi i szpokolte je pred menom.

28. I, da bi eta erkao, sô je pred nyimi gori idôcsi vu Jerusálem.

III. 29. I prigôdilo sze je, gda bi sze pribli'závao v Bethfágo i Bethánio k gori, stera sze zové oliveczka, poszlao je dvá vucseníka szvojiva.

30. Govorécsi: idita vu to pred vami bodôcso vész, i notri idôcsa nájdetá 'zrbé privézano, na kom je escse niksi cslovek nigdârnej szedo; odvé'zta je, i pripelajta je.

31. I, csi vama bode sto pravo: zakaj je odve'zujeta? tak povêta nyemi, kâ je Goszpod potrebûje.

32. Gda bi pa odísła tiva poszlana, najsla szta tak, liki nyima je povedo.

33. Gda szta pa odve'zûvala onedva to 'zrbé, erkli szo nyima goszpodári nyegovi: zakaj odve'zujeta to 'zrbé?

34. Onedva szta pa erkla: Goszpod je potrebûje.

35. I pelala szta je k Jezusi. I presztrla szta szvoje gvante na 'zrbé, i gori szta poszádila Jezusa.

36. Gda bi pa on sô, presztêrali szo gvant szvoj na pôt.

37. Gda bi sze pa on priblí'zavao k sztrmczi toga bregá oliveczkoga, zácsala je vsza vnozina tí vucseníkov, radüvájôcse sze, hválití Bogá z velikim glászom za vsze one, stere szo vidili, mocsí.

38. Govorécsi: blagoszlovleni Král, steri ide vu iméni Goszpodnovom; mér vu nébi, i dika na viszíni.

39. I níki Farizeuske szo erkli z lüdsztva nyemi: Vucsitel, postrájfaj vucseníke tvoje.

40. I odgovorécsi ercse nyim: velim vám, kâ, csi eti bodo múcsali, kaménye bode krícsalo.

IV. 41. I, kak sze je priblí'zo, vidôcsi to mészto, jôkao je nad nyim,

42. Govorécsi: da bi tí poznało, i escse vu etom tvojem dnévi, stera szlisijo k méri tvojemí. Zdaj je pa szkrito od ôcsi tvoji.

43. Ár prídejo dnévi na tébe, i okóli tébe vr'zejo nepriátelje tvoji szpicze, i obszédejo te, i vküp te sztíznejo na vsze kraje.

44. Iz zemlôv te zglíhajo, i sziní tvoje vu tebi; i ne nihájo vu tebi kamen na kamni, ka szí nej szpoznalo vrêmen priglédányá tvojega.

45. I notri idôcsi vu czérkev, zácsao je vö metati te odávájôcse vu nyê i küpivájôcse,

46. Govorécsi nyim: píszano je: hi'za moja je hi'za molitvi; ví szte pa nyô vcsínili razbojníkov jamo.

47. I bio je vucsécsi vszáki dén vu czérkvi. Vlâdniczke popovszki pa i píszácske szo ga iszkali pogübiti, i tí prêdnyi toga lüdsztva.

48. I nej szo najslí; ka bi esínfli. Ár je vsze lüdsztvo víszilo od nyega, nyega poszlüsájôcse.

XX. TÁL.

I. Krisztusa od Ivanovoga krszta pitanye 1—18. II. Od lüdomorszki delavczov goricze 9—18. III. Od Czaszarove dáce 19—26. IV. Szadduczensov neszpametno pitanye od gori sztanenyá 27—40. V. Kriszt. pitanye od Dávidovoga Sziná 41—47.

I. 1. **I** zgôdilo sze je vu ednom oni dnévov, gda bi vesio on lüdsztvo vu czérkvi i Evangeliom bi nazvesesávao, prisztópili szo vládniczke popovszki, i pizsácske z tími sztarisi.

2. I ercséjo nyemi govorécsi: povej nám, vu káksoj oblászti eta csinin? ali sto je tiszti, kí ti je tô oblászt dáó?

3. Odgovorécsi pa ercsé nyim: i jasz bom vász edno récs pitao, i povête mi.

4. Krszt Ivana jeli je z nébe bio, ali pa z lüdi?

5. Oni szo pa premetávali med szebom govorécsi: ká csi ercsémo: z nébe, ercsé: zakaj szte pa nyemi nej vervali?

6. Csi pa ercsémo: z lüdi, vsze lüdsztvo bode nász kamenüvalo; ár za gvüšno verje, ká je Ivan prorok bio.

7. I odgovorili szo: neznamo, odkud.

8. I Jezus ercsé nyim: niti jasz ne povêm vám, vu káksoj oblászti eta csinim.

II. 9. Zácsao je pa lüdsztvi pravití eto prfliko: eslovek nfki je

zaszádo goricze, i vö je je dáó delavczom, i odísao je, i tam je bio zadoszta vrêmena.

10. I vu vrêmeni brátve poszlao je k tim delavczom szlugo, naj nyemi z száda ti goricz dájo. Ti delavczí szo ga pazbili i odposzlali szo ga práznoga.

11. I gori je djáo, ka i drügoga szlugo posle; oni szo pa i toga zbili i geto szo ga ospotali, odposzlali szo ga práznoga.

12. I gori je djáo, ka i trétjega posle; oni szo pa i toga oranili, ino szo ga vö vrgli.

13. Ercsé pa Goszpôd ti goricz: ka bom csinio? Poslem Sziná mojega, toga lüblénoga, lekaj sze toga, vidôcsi, zasztôpjo.

14. Gda bi ga pa ti delavczí vidili, premislávali szo szí med szebom govorécsi: ete je te örocsnik; hodte, bujmo ga, naj nasa bode örocsína.

15. I vö szo ga vrgli z goricz i bujli szoga. Ka bode záto nyim csinio te goszpôd ti goricz?

16. Príde i pogübí te delavcze i dá goricze drüгим. Steri szo eto csüli, erkli szo: obari Bôg.

17. On sze pa szglednovsi na nyé ercsé: ka je tak eto, ka je písano: kamen, steroga szo zidárje zavrgli, té je vcsinyeni glavics voglá.

18. Vszáki, kí szpádne na on kamen, vküp sze zmo'zd'zi, na

koga pa té kamen szpadne, razdrobi ga.

III. 19. I fšzkali szo vládniczke popovszki i pizšácške, gori na nyega roké vr'zti vu onoj vöri; i bojali szo sze lüdsztva, ár szo szpoznali, ka je próti nyim pravo tó príliko.

20. I kebzüjôcsi na nyega poszlali szo zaszidávcze, kí szo sze szka'züvali, ka szo oni pravicsni.

21. I pítali szo ga govorécsi: Vucsitel, známo, ká ednáko gucsís i vcsís, i ne prestímas obráz; nego vu ísztini vcsís pôt Bo'zo.

22. Szlobodno je nám Czaszari dácsó dati, ali nej?

23. Na pamet je pa vzéo nyihovo jálnoszt i ercsé nyim: ka me szküsávcate?

24. Poká'zte mi eden denár; koga má kêp i napiszek? Odgovorécsi pa erkli szo: Czaszarov.

25. On pa nyim ercsé: dájte záto, stera szo Czaszarova, Czaszari, i stera szo Bo'za, Bôgi.

26. I nej szo ga mogli zapopádnóti vu récsi pred lüdsztvom, i csüdivajôcsi sze nad odgovorom nyegovim, múcsali szo.

IV. 27. Pridôcsi pa nški z Szaduczensov, (ki próti gucsíjo, ka gori sztanenyá nejga) pítali szo ga.

28. Govorécsi: Vucsitel, Môses nám je píszaó: csi steroga brat merjé majôcsi 'zeno, i on

brezi deczé vmerjé, naj vzeme brat nyegov to 'zeno, i pobüdi szemen brati szvojemi.

29. Szedem bratov je pa bilô; i te prvi szi je vzéo 'zeno i mr'ô je brezi deczé.

30. I vzéo je te drügi to 'zeno, i té je mr'ô brezi deczé.

31. I te trétji jo je vzéo, i té je mr'ô brezi deczé.

32. Obszlédnyim pa vszé mrla je i ta 'zena.

33. Záto vu gori sztanenyé steroga té bode 'zena? ár szedem je ji jo melo za 'zeno.

34. I odgovorécsi ercsé nyim Jezus: szinovje etoga szvéta sze 'zenijo i k mô'zi dávcajo.

35. Kí pa bode vrédni prestímani naj ovo vekivecsnoszt vzemejo i gori sztanenyé z mrtvi; niti sze ne bodo 'zenili, niti ne bodo k mô'zi dávcale.

36. Ár niti mréti vecs nemoro. Ár priglíhni bodo k angelom, i szinovje Bo'zi szo, gori sztanenyá szinovje bodôcsi.

37. Ka pa gori sztánejo ti mrtvi, i Môses je znamenüvao pri scsípkí, gda právi, ká je Goszpôd, Bôg Abrahámov, i Bôg I'zaákov, i Bôg Jákovov.

38. Bôg je pa nej ti mrtvi, nego 'zivi; ár vszi nyemi 'zivéjo.

39. Odgovorécsi pa nški z pizšácsov erkli szo: Vucsitel, dobro právis.

40. Nej szo ga pa szmeli vecs nikaj pítati.

V. 41. Eresé pa nyim: kakda právijo Krisztusa Sziná Dávidovoga bidti?

42. I on Dávid velí vu knjigaj 'Zoltárszki: erkao je Goszpód Goszpodi mojemi: szedi szi z dészne moje,

43. Dokecs polo'zim nepriátele tvoje na podnogáoniczo nõg tvoji.

44. Dávid ga tak za Goszpóda zové, i kakda je Szin nyegov?

45. Eresé pa vucsenkom szvojim tak, da ga je vsze lüdsztvo esülo:

46. Varte sze od pizácsov, kí seséjo hoditi vu dúgom gvanti, i lübijó poklányanye na placzê, i prêdnye sztôcze vu szpráviscsaj, i prêdnye szedénye vu goscsenyê.

47. Kí po'zérajo hi'ze vdovicz pod obrázom dúgoga molenyá. Eti vzemejo 'zmetnêso szôdbo.

XXI. TÁL.

I. Vdovicze álmostvo 1—4. II. Czérkvi i Jerusálema opüscsávanye 5—24. III. Od Krisztusovoga prisesztjá znaménya 25—38.

I. 1. **G**da bi sze pa nazáj zgledno, vido je te bogate, ka szo metali dáriszvoje vu kincsno ladiczo.

2. Vido je pa i niko vdoviczo, sziroticzo, ka je vrgla tá dvá pêneza;

3. I erkao je: zaisztino velim vám: ka je ta szirôta vdovicza vees odevszê vrgla.

4. Ár vszi eti szo z obilnoszti szvoje metali na dár Bo'zi, eta je pa z potrêbcsine szvoje vsze 'zivlênnye, stero je mêla, tá vrgla.

II. 5. I, gda bi niki pravili od czérkvi, ka je z lëpim kaményem i z dárimi osznáj'zena erscsé:

6. Eta, stera vídite, prído dnévi, vu steri sze ne nihá kamen na kamni, steri bi sze nõ porüso.

7. Pítali szo ga pa govorécsi: Vucsitel, gda tak bodo eta? i stero je znaménye toga, gda bodo sze eta godila?

8. On pa erscsé: glédajte, da sze ne zapelate. Ár vnôgi prído vu iméni mojem govorécsi: ká szem jasz; i vrêmen sze je príblüzilo; záto nejdite za nyimi.

9. Gda bodete pa csüli boje i gori sztanenyá, ne bojte sze. Ár je potrêbno etim bidti prvle, ali ne bode preczi konecz.

10. Teda nyim erscsé: sztáne národ prôti národi, i králevsztvo prôti králevsztvi.

11. I velika zemlé gibanya na mészta i gladüvanya i pomorje bodo, i sztráh i znaménya z nebész velika bodo.

12. Pred vszêm etim pa na vász vr'zejo rokészvoje i preganyali vász bodo; dájo vász vu szprábiscsa i temnicze, i pelali vász bodo pred krále i vladáre zavolo iména mojega.

13. Eto pa vám vsze na szvedôsztvó bode szlû'zilo.

14. Polo'zte záto eta vu szrczá vasa, ne szkrbte sze, ka bodte odgovárjali.

15. Ár vám jasz dâm vüszta i módrôsztvó, sterójt ne bodo mogli prôti gúcsati, niti prôti sztáti vszi prôti vám posztávleni.

16. Odáte sze pa i od roditelov, i bratov, i 'zlájhte, i priá-telov, i nike z vász vmoríjo.

17. I bodete odürni od vszê za mojega iména volo.

18. Ali vlász z gláve vase ne prêde.

19. Vu trplivoszti vasójt ládajte düse vase.

20. Gda bodte pa vidili, ka je okôli vzéti od vojszke Jerusálem, teda znájte, ka sze je priblí'zalo opüscsávanye nyegovo.

21. Teda, kí szo vu Judei, naj bi'zíjo na goré; i, kí szo na szrédi vu nyem, naj vö ido; i, kí szo vu dr'zélaj, naj notri nejdo v nyega.

22. Ár szo oni dnévi zadomescsávanya, naj sze szpunijo vsza, stera szo píszana.

23. Jaj pa tim noszécсам i nádájócsam vu tiszti dnévi. Ár bode sztiszkávanye veliko na zemli i szrditoszt med lüdsztvom etim.

24. I szpádnejo od osztricza mecsa, i v robsztvo bodo pelani med vsze pogane, i Jerusálem bode klácseni od pogánov, do-

kecs sze ne szpunijo vrémena pogánov.

III. 25. I bodo znaménya vu szunczi, i mészeczi, i zvezdáj, i na zemli sztiszkávanye pogánov vu zmenkanyi tanácsa, i sümlelo bode môrje i válovje.

26. Tak, da omedlévali bodo lüdjé od sztráha i csákanya oni, stera prídejo na zemlo. Ár i zmo'znozti nebeszke szegfbale bodo.

27. I teda bodo vidili Sziná eslovecsega pridôsega vu obláki z zmo'znozsztvójt i z vnôgov díkov.

28. Gda sze pa zacsnéjo eta goditi, oprávlajte sze gori, i prizdignite glavé vase. Ár sze priblí'záva odküplený vase.

29. I ercsé nyim príliko: glédajte figovo drévo i vsze drevje;

30. Gda 'ze popovjé zpüscsávajo, gledôcsi számi od szébe znáte, ka je blüzi leto.

31. Tak i ví, gda bodete vidili, ka bodo sze eta godíla, znájte, ka je blüzi králevsztvó Bo'ze.

32. Zaisztino velim vám: kâ ne prêde ete národ, dokecs sze vsza eta ne zgódíjo.

33. Néba i zemla prêde, Recsí moje pa níkaj ne prêdo.

34. Kebzújte pa na szébe, naj sze kak ne po'zmécsajo szrczá vasa z obloszúnosztvójt, i pianosztvójt, i szkrblivosztvójt 'zivilénya, i hitro na vász pride on den.

35. Ár liki mre'za príde na vsze, kí szedíjo na lídzi vsze ete zemlé.

36. Záto verusztújte vu vszákómvrêmeni molécsi, najvrêdni bodete vujdti vszêm etim, stera szo prísesztna, i posztánoti pred Szinom cslovecsim.

37. Bio je pa vudne vu czérkvi, vucsécsi; prôti nôcsi je pa vö sao i nocsüvao je na gori, stera sze zové oliveczka gora.

38. I vsze lüdsztvo je vgojдно rano k nyemi slo vu czérkev nyega poszlüsat.

XXII. TÁL.

I. Krisztus sze z nepriátelmi k szvojoj moki pripravla 1—38. II. Moka z notrésnyá 39—46, z vünésnyá 47—71.

I. 1. **P**ribli'zao sze je paszvêtek brezi kvaszá krüha, kí sze zové Vüzen.

2. I iszkali szo vládniczke popovszki i piszácske, kakda bi ga vmôrili; ár szo sze bojali lüdsztva.

3. Notri je pa sô satan vu Júdása, kí sze zové Iskariotes, kí je bio z racsúna ti dvanájszet.

4. I odidôcsi zgucsávao szi je z vládniki popovszkimi i z vítézi od toga, kakda bi ga nyim v rôke dáo.

5. I radüvali szo sze: i pogôdili szo sze 'z nyim, ka nyemi pêneze dájo.

6. I obecsao je, i iszkao je

dobro vrêmen, ka bi ga nyim v rôke dáo brezi lüdsztva.

7. Prisao je pa dén brezi kvaszá krüha, v sterom je trbelo vmoriti vüzenszkoga ágneca.

8. I poszlaó je Petra i Jánosa govorécsi: idita ino pripravta nám vüzenszkoga ágneca, naj ga jejmo.

9. Onedvaszta panyemi erkla: gde scsés, naj ga pripravimo?

10. On pa ercsé nyima: ovo, kak bodta notri sla vu meszto, szrécsa váj eden cslovek vrcs vodé neszécsi; idita za nyím vu hi'zo, v stero bode on notri sô.

11. I ercsita goszpodári te hi'ze: Vucsitel ti velí: gde je ostaría, gde jêm z mojmi vucseníkmi ágneca vüzenszkoga?

12. I on vám poká'ze od zgora edno veliko vecsérjaniczó presztrto, tam ga pripravta.

13. Odidôcsa pa najsla szta tak, liki je nyima povedao; i pripravila szta te ágnecz vüzenszki.

14. I, gda je prisla vöra, doli szi je szeo, i ti dvanájszet Apostolov 'z nyim vrét.

15. I erkao je nyim: z velikim 'zelênym szem'zelo ete ágnecz vüzenszki jeszti z vami prvle, liki mi je trpeti.

16. Ár velim vám: kâ ne bom vecs cziló jo 'z nyega, dokecs sze ne szpuni vu králevsztvi Bo'zem.

17. I vzéó je pehá, blagoszlo-

vi ga i ercsé: vzeňte szi ga i razdelte szi ga med szebom.

18. Ár velim vám: ká ne bom pio z zrasenyá trsza, dokecs králevsztvo Bo'ze ne príde.

19. I vzeó je krüh, blagoszlovivsi vlomo ga je, i dáó ga je nyim govorécsi: eto je moje tělo, stero sze za vász dá; tó csinte na moje szpominanye.

20. Priszpodobno i pehář po vecsérji govorécsi: ete pehář je nŏvi Zákon vu mojoj krvi, stera sze za vász prelijé.

21. Ali ovo, rŏka onoga, kí me odá, je z menom na sztoli.

22. I Szin cslovecsi isztinaide, liki je szkonce sano; ali jaj onomi, po kom sze tá dá.

23. I oni szo sze zácsali szpítávati med szebom, sto bi bio 'z nyih, kí bi tó vesíno.

24. Zgŏdila sze je pa i pernya med nyimi od toga, steri bi sze ji stímao bidti naj véksi.

25. On nyim pa ercsé: králove poganov goszpodújo nad szvojmi; i, kí oblászt májo nad szvojmi, dobrodelníczke sze zovéjo.

26. Ví pa nej tak; nego te naj véksi med vami naj bode, liki te naj ménsi; i steri je voj, liki kí szlú'zi.

27. Ár steri je véksi? té, kí doli széde, ali kí szlú'zi? Nejlí, kí doli széde? Jasz szem pa na szrědi med vami, liki, kí szlú'zi.

28. Ví szte pa, kí szte oszta-noli z menom vu szkúsávanyi mojem.

29. I jasz zakonim vám, liki je zakono meni Ocsa moj, králevsztvo.

30. Naj jejte i piéte na sztoli mojem vu králevsztví mojem, i szedíte na králevszki sztŏczaj, szŏdivsi dvanájszet národov Izraelszki.

31. Ercsé pa Goszpŏd: Simon, Simon, ovo satan vász je vŏ zproszo, ka bi vász széjao, liki pseniczo.

32. Jasz szem pa molo za tébe, naj sze ne zmenká verá tvoja; i tí, gda sze povrnés, potrdi brate tvoje.

33. On pa ercsé nyemi: Goszpodne, z tehom szem gotov i v temniczo i na szmrt idti.

34. On pa ercsé: Velim tebi Peter: ne bode popévaó dnesz kokŏt prvle, liki me trkrát zatajís, ka me ne poznas.

35. I ercsé nyim: gda szem vasz poszlaó brezi mosnyé, i turbe i csrévlov, jeli szte kákse zmenkanye meli? Oni szo pa erkli: nej szmo.

36. Záto ercsé nyim: ali zdaj, kí má mosnyo, naj jo vze me; rávno tak i turbo; i, ki nema, naj odá gvant, i küpi szi mecs.

37. Ár velim vám: ká sze je escse etomi, stero je píszano, potrěbno szpuniti nad menom, trbě je znati etomi, i z neprá-

vdenikmi je zracúnani. Ár i ona, stera szo od méne, konecz májo.

38. Oni pa ercséjo: Goszpodne, ovo dvá mecsa eti. On pa ercsé nyim: zadoszta je.

II. 39. I vö idöcsi só je pôleg segé na goro oliveczko; naszledüvali szo ga pa i vucseniczke nyegovi.

40. Gda bi pa tam bio na meszti ercsé nyim: Molte, naj vu szküsávanye ne pridete.

41. I on sze je ftrgno od nyih, liki na ednoga kamna lücsáj; i pokleknovsi na kôlina, molo je,

42. Govorécsi: Ocsa, csi scsés, naj prêde eta pehár od méne, dönok nej moja, nego tvoja vola bojdi.

43. Szkázao sze je pa nyemi angel z nébe, steri ga je krepio.

44. I gda bi bio vu boji pobo'znése je molo. Bio je pa znój nyegov, liki kaple krví tekôcse na zemlo.

45. I gda bi gori sztano od molitvi, pridöcsi k vucseníkom szvojim najsao je je, ka szo szpáli od 'zaloszti.

46. I ercsé nyim: ka szpíte? Gori sztante i molte, najne pridete vu szküsávanye.

47. Escse pa, da bi on gücsao: ovo, lüdsztvo, i, kí sze zové Júdas, eden ti dvanájszet, pred nyimi je só, i pribli'zao sze je k Jezusi, da bi ga küsno.

48. Jezus je pa erkao nyemi:

Júdas, z küsüvanyem Sziná cslovecsega odás?

49. Vidöcsi pa, kí szo okôli nyega bili, stero sze je godilo, erkli szo nyemi: Goszpodne, jeli bomo je bili z mecsom?

50. I vđaro je eden niki'z nyih szlugo vísesnyega popa, i edszekao nyemi je tó právo vühö.

51. Odgovorécsi pa Jezus ercsé: nihájte je notri do etecz. I doteknovsi sze vüha nyegovoga, zvrácsó ga je.

52. Ercsé pa Jezus vládnikom popovszkim, i czérkvi vítézom, i sztarisom, kí szo nad nyega prisli: liki na razbojníka szte vö prisli z mecsmí i z drogmí.

53. Vszáki dén szem bio z vami vu czérkvi, i nej szte vö vtégnoli roké na méne. Ali eta je vasa vöra i oblászt kmicze.

54. Vzéli szo ga pa z szebom, i pelali szo ga, i notri szo ga pelali vu hi'zo vísesnyega popa. Peter ga je pa naszledüvao ózdalecs.

55. Znétivsi pa ogen na szrédi na dvôri, gda bi szí okôli szposzeli oni, szeo szí je i Peter na szrédi med nyé.

56. Vidöcsi ga pa níka deklícska szedécsega pri szvetloszti, i v nyega gledécsa ercsé: i ete je 'z nyim bio.

57. On ga je pa zátajo govorecsi: 'zena, neznam ga.

58. I po krátkom vrémení drügi ga vidöcsi ercsé: i ti szí 'z

nyh. Peter pa ercsé: cslovek, nej szem.

59. I liki je edne vöre rázlocsek, drügi niki je pá potrdjá-vaogovorécsi: zaisztino i ete je'z nyim bio, ár je Galileánecz.

60. Ercsé pa Peter: cslovek, neznam, ka právis. I preczi je, escse gda bi on gúcsao, szpopé-vaogokót.

61. Iobrnésze Goszpód izgledno sze je na Petra. I szpómeno sze je Peter z récsi Goszpodnove, liki je erkao nyemi: ká prvle, liki kokót bode popévaog, trikrát me zatajjs.

62. I vö idócsi Peter jókao sze je britko.

63. Ti mo'zjé pa, kí szo dr'zali Jezusa, ospotávali i bili szo ga.

64. I pokrili szo ga i bili szo nyegov obráz, i pítali szo ga govorécsi: proroküj, sto te je vdaro.

65. I drüga vnóga preklinyávajócsi pravili szo na nyega.

66. I, kak je dén pósztao, vküp szo sze szpravili ti sztarisi lüdsztva, i vládniczke popovszki, i pizácske, i pelali szo ga gori vu tanácsniczo szvojo.

67. Govorécsi: csi szi tí ov Krisztus, povej nám? Erésé pa nyim: csi vám gli povém, ne bodte vervali.

68. Csi bom pa i vász pítao, ne odgovoríte mi, niti me ne püsztíte.

69. Od eti máo bode Szin

cslovecsi szedécsi na deszniczi zmo'znoszti Bo'ze.

70. Erkli szo pa vszi: tak szi ti Szin Bo'zi? On pa nyim velí: ví velíte, ka szem jasz.

71. Oni szo pa erkli: ka nám je vecs potrébno szvedósztvá? ár szmo szamí csüli z vüsztnyegovi.

XXIII. TÁL.

I. Krisztusovo pred Pilátusom i Herodesom trplénye 1—25. II. Zvüna Jerusálema 28—46. III. Po szmrti zgojena dugoványa 47—56.

I. 1. **I**sztanola je vsza nyh vno'zina, pelali szo ga k Pilátusi.

2. Zácsáli szo ga pa tó'ziti govorécsi: etoga szmo najsli, ka je obracsao lüdsztvo, i prepovedávao je Czaszari dácsodati, govorécsi: ka je on, Krisztus, szám Král.

3. Pilátus ga je pa pítao govorécsi: tí szi král 'Zidovszki? On pa odgovorécsi nyemi ercsé: tí právis.

4. Pilátus pa ercsé vládnikom popovszkim i lüdsztvi: ne nájdem niksega zroka vu etom csloveki.

5. Oni szo sze pa krepili govorécsi: ká gori nadigáva lüdsztvo vucsécsi po czéloj Judei, zácsavsi odGalilee notri dotécz.

6. Pilátus pa, gda bi szlísao Galileo, pítao ga je: jeli je on cslovek Galileánecz?

7. I szpoznavsi, ka je z ob-

lászti Herodesove, poszlao ga je k Herodesi, ár je i on v tiszti dnévi v Jerusálemi bio.

8. Herodes pa, vidôcsi Jezusa, jáko sze je radiüvao. Ár ga je steo od vnogo vrémena viditi, ka je csüo doszta od nyega; i vüvao sze je, ka de kákse znamenye vido, stero on vcsiní.

9. Szpitávao ga je pa z vnôgimi recsmí. On je pa nikaj nej odgôvoro nyemi.

10. Sztáli szo pa vládniczke popovszki i pizsácske, i trdno szo ga tó'zili.

11. Herodes ga pa zanikoj prestímavsi z szvojov vojszkóv, i ospotavsi oblékao ga je v szvetli gvant, i nazáj ga je poszlao k Pilátusi.

12. Vcsinyena szta szi pa priátela medszebom Pilátusi Herodes vu tisztom dnévi. Ár predtemtoga szta vu protivínsztvi bilá eden prôti drügomi.

13. Pilátus pa vküp zézvajôcsi vládnike popovszke, i poglavniké, i lüdsztvo.

14. Ercsé nyim: k meni szte pripelali etoga csloveka, liki odvrácsajôcséga lüdsztvo; i ovo jasz szem ga pred vami pravdano pítao, i nej szem najsao vu csloveki etom niksega zroka, za steri volo ga tó'zite.

15. Ali niti Herodes. Ár szem vasz poszlao k nyemi, i ovo nikaj szmrti vrédnoga je nej vcsinyeno nyemi od Herodesa.

16. Zátó zbicsüjem ga i odpüsztim ga.

17. Potrêbesino je pa meo odpüsztiti nyim pôleg segé szvétka ednoga.

18. Gori je pa szkrícsala vsza vno'zina govorcésa: vzemi etoga, odpüsztí pa nám Barabbása.

19. Kíje za nikaksega posztávlenyá i lüdomorsztva volo, sftero je vu meszti vcsinyeno, vr'zeni vu temniczo.

20. Zátó nyim je pa Pilátus gucso, ár je steo odpüsztiti Jezusa.

21. Oni szo pa krícsali govorcési: rászpi ga, rászpi ga.

22. On nyim pa tretícs ercsé: a kà je hüdogá vcsíno ete? niksi zrok szmrti ne nájdem vu nyem. Zátó ga li zbicsüjem i odpüsztim ga.

23. Oni szo pa pritiszkávali z velikim glászom proszécsi ga, naj sze raszpé. I premogli szo glászi nyihovi i vládnikov popovszki.

24. Pilátus je pa oszôdo, ná bode prosnyá nyihova.

25. Püsztó je pa nyim onoga, kí je za posztávlenyá i lüdomorsztva volo vr'zeni bio vu temniczo, steroga szo proszili, Jezusa je pa nyim v roké dáo na nyihovo volo.

II. 26. I, gda bi ga odpelali, zgrabili szo níkoga Símona Czirineuskoga, idôcséga z póla; na nyega szo djáli te kri'z, da bi ga neszao za Jezusom.

27. Naszledüvala ga je pa vnô-ga vno'zina lüdsztva i 'zén, stere szo sze bile i jôkale szo ga.

28. Obrnovsi sze pa k nyim Jezus ercsé: cseri Jerusálem-szke! ne jôcste sze nad menom, nego nad szebom sze jôcste i nad szinmi vasimi.

29. Ár ovo prído dnévi, vu koteri bodo pravili: blá'zene szo te neporodne, i utrobe, stere szo nej rodile, i prszi, stere szo nej nadájale.

30. Teda zacsnete praviti bregom: szpadnite na nász; i gumilam, pokríte nász.

31. Ár, csi sze eta csniníjo nad szirôvim drêvom, nad tim szühim, ka sze bode godilo?

32. Pelana szta pa i dvá drügiva hüdodelnika, ka bi sze 'z nyim na vküp vmôrila.

33. I, gda bi prisli na meszto, stero sze zové temen, tam szo ga rászpili i tiva hüdodelnika, ednoga z dêszne, ednoga pa z léve sztráni.

34. Jezus pa ercsé: Ocsa, odpüszi nyim, ár neznajo ka csiníjo. Rasztálali szo szi pa gvant nyegov, i vrgli szo sors na nyega.

35. I sztalô je to lüdsztvo glédajôcse. Ospotávali szo ga pa i poglavniczke 'z nyim vrét, govorécsi: drüge je zdr'zao, naj zdr'zí i szebé, csi je on Krisztus, te odebráni Bo'zi.

36. Ospotávali szo ga pa i vi-

tézje, pridôcsi i jeszi ponüjajôcsi nyemi.

37. Govorécsi: csi szi tí Král 'Zidovszki, zdr'zi sze.

38. Bio je pa napiszek napiszani ober nyega z Grecskimi i Rimszkimi i 'Zidovszkimi píszkmi: eto je král 'Zidovszki.

39. Eden pa ti gori povêseni hüdodelnikov ga je preklinyao govorécsi: csi szi tí Krisztus, zdr'zi szám szebé i náj.

40. Odgovorécsi pa te drügi, kárao ga je govorécsi: ni tí sze ne bojís Bogá, geto szi vu ednákoj szôdbi?

41. I midva isztina pravicsno. Ár vrédna, stera szva delala, jemléva; ete je pa nikaj nej vcsíno hüdoga.

42. I ercsé Jezusi: szpômeni sze z méne, Goszpodne, gda prides vu králevsztvo tvoje.

43. I ercsé nyemi Jezus: zaisztino velim tebi, dnesz z menom bodes vu paradi'zomi.

44. Bíla je pa liki vöra sészta; i kmicza je posztánola na czéloj zemli notri do devéte vöre.

45. I potemnelo je szuncze, i raszprascсило sze je zakrivalo czérkvi na szrêdi.

46. I kricsécsi z velikim glá-szom Jezus, ercsé: Ocsa, vu roké tvoje porácsam düso mojo. I eta erkôcsi, vö je püsztó düso.

III. 47. Vidivsi pa sztotnik, ste-

ro sze je zgodilo, dicso je Bogá govorecsi: zaisztino je ete cslovek pravicsen bio.

48. I vsze lüdsztvo, stero sze je vküp szpravilo na glédanye etoga, vidöcse, stera szo vcsinyena, bilo sze je v prsi, i povrnolo sze je.

49. Sztáli szo pa vszi znánczi nyegovi özdalecs, i 'zene, stere szo ga z drügimi na vküp naszledüvale od Galilee, glédale szo eta.

50. I ovo eden mó'z po iméni Jo'zef, tanácsnik bodöcsi, mó'z dober i pravicsen.

51. (Ete je nej bio vküp zlo'zeni v tanácsi i vdeli nyihovom) od Arimáthie meszta 'Zidovszkoga, kí je i szám csakao králevsztvó Bo'ze.

52. Té je sao k Pilátusi i pro-szo ga je télo Jezusovo.

53. I, geto ga je doli vzéo, závio ga je vu lelahen i polo'zo ga je vu zkamna vö zoszékani grob, v sterom je escse niscse nigdár nej le'zao.

54. I bio je dén pripravlenyá, i szobotta sze je 'ze zaszvétíla.

55. Naszledüvájöcse pa i 'zene, stere szo 'z nyim prisle z Galilee, glédale szo te grob, i kakda je polo'zeno télo nyegovo.

56. Povrnole szo sze pa i pripravile szo zácsimbo i mazalo, i isztina v szobotto szo pocsívale póleg právde.

XXIV. TÁL.

I. Krisztus gori sztáne 1—12. II. Dváide-ta vu Emaus 13—35. III. Krisztus sze vecsér szká'ze vucsenikom 36—47. IV. Ide vu nebéza 48—53.

I. 1. **P**rvi dén pa po szobotti vgojdnó rano szo sle k grobi, i neszle szo z szebom zácsimbo, stero szo pripravile, i nike drüge escse 'z nyimi.

2. Najsle szo pa kamen odválni od groba.

3. I notri idöcse, nej szo naj-sle Goszpon Jezusa télo.

4. I zgödilo sze je, gda bi sze one sztárale nad tém: ovo dvá mo'zá szta posztanola kre nyih vu bliszkjájöcsem gvantí.

5. Gda bi sze pa one bojale i nagnole bi obráz vu zemlo, erkla szta nyim: ka íscsete toga 'zívöcsega med mrtvimi?

6. Nega ga eti, nego je gori sztano. Szpömente sze, ka vám je gúcsao escse bodöcsi vu Galilei.

7. Govorecsi: ka je potrébno Sziná csloveka dati vu roké grésni lüdi, i raszpétí ga, i na trétji dén gori sztánoti.

8. I szpömenole szo sze 'z nyegovi récsi.

9. I povrnole szo sze od groba i eta vsza szo nazvésztilé tim edenájsetim i vszém tim drügim.

10. Bilé szo pa Mária Magdaléna, i Johanna, i Mária, Jaku-

bova mati, i te drüge 'z nyimi, stere szo pravile eta apostolom.

11. I vidile szo sze nyim, liki zblódnoszt, recsi nyihove, i nej szo nyim vervali.

12. Peter pagori sztanovsi bê'zao je k grobi, i nagnovsi sze, vido je prtí polo'zene szame; i odísao je pri szebi sze csüdivajócsi nad tém, stero szo je zgódilo.

II. 13. I ovo dvá 'z nyih szta sla vu onom dnévi v meszto, stero je na sésztdeszét be'zájov od Jerusálema, komi je imé Emaus.

14. I onedva szta szi zgucsávala med szebom od vszé tiszti, stera szo sze zgódila.

15. I prigódilo sze je, gda bi szi zgucsávala i szpitávala, i szám Jezus sze pribli'zavsi k nyima, na vküp je sao 'z nyima.

16. Ocsí nyidva szo pa zdr'zavane bilé, da bi ga nê poznala.

17. Ercsé pa nyima: kákse recsí sze tó, stere prtí eden drügomi mecseta hodécsa, i szta 'zafosztna?

18. Odgovorécsi pa eden, komi je imé Kleofás, ercsé nyemi: tí szi szám tühéncz vu Jerusálema i neznas, stera szo sze zgódila v nyem v eti dnévi?

19. I ercsé nyim: stera? Oneva szta pa erkla nyemi: Od Jezusa Názarenszkoga, kí je bio proroczki mó'z zmo'zen vu deli

i v récsi pred Bogom i vszém lüdsztvom.

20. Kakda szo ga tá dáli vládniczke popovszki i poglavníčzke nasi na szódbo te szmrti, i rászpili szo ga.

21. Mí szmo szo pa vüpali, ká on bode, kí odküpi Izraela. Ali ze vszém etim ete je te trétji dén 'ze dnesz, kak szo eta vesinyena.

22. Ali i 'zene níke z nász szo nász szaszile, stere szo vgojdnorano pri grobi bilé.

23. Í, geto szo nej najsle têlo nyegovo, prisle szo govoréese: ka szo vidénye angelov vidile, kí szo pravili: ka on 'zivé.

24. I odísli szo niki onih, kí szo z nami, k grobi, i najsli szo tak, liki szo i te 'zene povedale; nyega szo pa nej vidili.

25. I on nyim je erkao: oh neszpametni i vükoga szrezá vervati vsza, stera szo pravili proroczke!

26. Nejli je potrêbno bilô ta trpeti Krisztusi, i ták notri idti vu díko szvojo?

27. I zacsnovsi od Mósesa i od vszé prorokov, razkládao je nyim vsza ona písma, stera szo od nyega píszana.

28. I pribli'závali szo sze k meszti, v stero szo sli. I on sze je dr'zao, liki dabi dale steo idti.

29. I priprávlala szta ga govorécsa: osztani z nami, ár je

szuncze 'z k vecséri, i dén sze je nagno. I notri je sao, da bi 'z nyima osztano.

30. I zgôdilo sze je, gda bi szi doli szeo 'z nyima, vzéojekrüh, blagoszlovo ga je, vlomo ga je, i dáo ga je nyima.

31. Nyidva ocsi szo sze pa ôdprile, i poznala szta ga; i on sze je nevidôcsi napravo pred nyima.

32. I erkla szta eden drügomi: jeli je nej náj szrczé gorelo vu nama, gda je nama gúcsao na pôti, i gda nama je razkládao písma?

33. I, gori sztanovsi vu onoj vöri, povrnola szta sze v Jerusálem; i najsla szta vküp szprávleno ti edenájszet, i kí szo 'z nyimi bili,

34. Govorécsi: kâ je gori sztano Goszpôd zaisztino, i szkázao sze je Simoni.

35. I onevaszta pripovidávala, stera szo sze na pôti zgôdila, i kakda je szpoznani od nyidva vu lámanyi Krüha.

III. 36. Gda bi szi pa eta oni gúcsali, Jezus szám je posztano na szrêdi med nyimi, i ercsé nyim: mér vám bojdi.

37. Presztrasivsi sze pa, i bojécsi vesinyeni stímali szo, kâ dühá vidijo.

38. I ercsé nyim: ka szte sze zburkali, i zakaj zhájajo gori etakse miszli vu szrczáj vasi?

39. Glédajte roké moje i nogé

moje, kâ szem jasz. Slátajte me, i glédajte. Árdüh meszá i kôszta nema, liki mené vidite meti.

40. I eta govorécsi pokazao nyim je roké i nogé.

41. Gda bi pa escse né vervali od radoszti, i csüdivali bi sze, ercsé nyim: máte kâ jejsztvine eti?

42. Oni szo pa pôdali nyemi eden táo pecseneribe i mesztovnoga medü.

43. I vzéoje, i jo je pred nyimi.

44. Ercsé pa nyim: ete szo one recsi, stere szem vám gúcsao, gda szem escse z vami bio: kâ sze je potrêbno szpuniti vszemi, stera szo píszana vu právdi Mósosovoj, i v prorokáj, i v 'Zoltári od méne.

45. Teda je ôdpro nyim pamet, da bi razmeli písma.

46. I ercsé nyim: kâ je tak píszano, i tak je potrêbno bilô trpeti Krisztusi, i gori sztánoti od mrtvi na trétji dén.

47. I predgatí vu imêni nye-govom pokôro i odpüscsanye grêhov med vszêmi národmi zacsnovsi od Jerusálema.

IV. 48. Ví szte pa szvedoczke vszega toga.

49. I ovo jasz poslem vám obe-csanye Ocsé mojega. Ví paszêdte vu mesztí Jerusálemszkom, dokecs ne bodte oblecsení z mo'znosztjom od vizíne.

50. Vö je je pa pelao vu Be-

thánio; i pozdignovski rokészvoje, blagoszlovo je je.

51. I vcsinyeno je, gda bi je on blagoszlávao, lócsó sze je od nyéh, i gori je neseni vu nébo.

52. I oni szo ga molili i nazáj szo sze povrnoli v Jerusálem z velikov radosztjov.

53. I bili szo vszeszkôsz vu czérkvi hvalécsi i blagoszláv-lajócsi Bogá. Amen!

EVANGELIOM

PÔLEG PISZMA

SZVÉTOGA JÁNOSA.

I. TÁL.

I. Od vekivecsne Récsi 1—14. II. Ivana krszitela szvedôszto 15—18, 19—28, 29—31, 32—34, 35—52.

I. 1. **V**uzacsétkije bilá Récš, i tá Récš je bíla pri Bôgi, i Bôg je bíla tá Récš.

2. Eta je bíla vu zacsétki pri Bôgi.

2. Vsza szo po nyé vcsinyena i brezinýe je níkaj nej vcsinyeno, stero je vcsinyeno.

4. Vu nyé je bio 'zítek, i te 'zítek je bio szvetloszt lüdi.

5. I tá szvetloszt vu kmiczi szvéti, i kmicza jo je nej zapóádnola.

6. Bio je eden cslovek od Bogá poszlani, steroga imé je Ivan.

7. Ete je prisao na szvedôszto, ka bi szvedocso od te szvetloszti, da bi vszi vervali po nyem.

8. On je nej bio ta szvetloszt, negonâ bi szvedocso od teszvetloszti.

9. Eta je ta isztinszka szvetloszt, stera preszvéti vszákoga csloveka pridócsoga na ete szvét.

10. Na tom szvéti je bíla, i te szvét je po nyé vcsinyeni, i te szvét je nyô nej poznao.

11. Vu lasztivna szvoja je prisao, i ti lasztivni szo ga nej gori prijali.

12. Kí szo ga pa gori prijali, dáo je onim oblászt, naj szinovje Bo'zi bodo, tim vervajócsim vu iméni nyegovom.

13. Kí szo nej z krvi, niti z vôle têla, niti z vôle mo'zá, nego z Bogá porodjeni.

14. I tá Récš je têlo vcsinyena, i prebivala je med nami, (i vidili szmo nyé diko, liki diko jedinorodjene od Ocsé) puna miloscse ino isztine.

II. 15. Ivan je szvedocso od nyega, i krícsao je govorécsi: té je bio, koga szem pravo; zamenom je pridócsi, ali pred menom je bio; ár je prednyési bio od méne.

16. I mi szmo vszi 'z nyegove punosztzi vzéli, i miloscso za miloscso.

17. Ár je právda po Mósési dána, miloscsa pa i isztina je po Jezus Krisztusi vcsinyena.

18. Bogá je niscse nigdár nej vido, te jednorodjeni Szin, kí je vu krili Ocsé, on nám ga je nazvészto.

19. I eto je szvedósztvó Ivana, gda szo poszlali 'Zidovje z Jerusálema pope i Levíte, da bi ga pítali: tí sto szi?

20. I vadlúvao je i nej je tajio, i vadlúvao je, ká szem jasz nej Krisztus.

21. I pítali szo ga: ka szi tak? Jeli szi tí Eliás? I ercsé: nej szem. Jeli szi tak prorok? I odgovorí: nej szem.

22. Ercséjo záto nyemi: sto szi pa? naj odgovor dámo onim, kí szo nász poszlali; ka právis od szébe?

23. Ercsé: jasz szem glász krícsécsega vu píscsávi: ravnajte pót Goszpodnovo, liki je velo E'zaiás prorok.

24. I ti poszlani szo bili z Farizeusov.

25. I pítali szo ga i erkli szo nyemi: zakaj tak krsztsávas,

csi szi ti nej Krisztus, niti Eliás, niti prorok?

26. Odgovorí nyim Ivan govorécsi: jasz krsztsávam z vodov; na szrédi je pa med vami pôsztao, steroga vi nepoznate.

27. On je, kí za menom ide, ali pred menom je bio; steroga szem jasz nej vréden, naj odvé'zem nyegovi 'zólinczov reménye.

28. Eta szo vu Bethabari vcsinyena prékJordána, gde je Ivan krsztsávao.

29. Te drúgi dén je pa vido Ivan Jezusa k szebi idócséga, i veli: ovo, ágnezc Bo'zi, ki noszi etoga szvéta gréh.

30. Té je, od sterega szem jasz pravo: za menom príde eden mó'z, kí je pred menom bio.

31. I jasz szem ga nej znao; nego, da bi sze szkázao Izraeli, záto szem jasz prisao, vu vodi krsztsávajócsi.

32. I szvedocso je Ivan govorécsi: vido szem Dühá doli idócséga, liki golóba z nébe, i osztano je na nyem.

33. I jasz szem ga nej znao; nego, kí me je poszlaó krsztsávat vu vodi, on mi je pravo: na steroga bos vido Dühá doli idócséga, i na nyem osztánejócséga, té je, kí krsztsáva vu szvétom Dúhi.

34. I ja szem ga vido, i szvedocso szem, ka je té Szin Bo'zi.

35. Te drügi dén je pá sztáo Ivan i z vucsenikov dvá.

36. I vidôcsi Jezusa hodécsega ercsé: ovo ágnez Bo'zi.

37. I csüla szta ga tiva dvá vucsenika eta govorécsega, i naszledüvala szta Jezusa.

38. Obrnovsi sze pa Jezus, i vidôcsi nyidva naszledüvájócsa, velí nyima:

39. Ka íscseta? Oneva szta pa erkla nyemi: Rabbi, (stero sze zové razklajeno; vucsitel,) gde sztojis?

40. Ercsé nyima: hodta i poglednita. Sla szta zátó i poglednola szta, gde má sztán. I tiszti dén szta pri nyem osztanola. Bilô je pa tó okoli deszéte vöre.

41. Bio je pa András, brat Simon Petra, eden z ti dvê, sterriva szta csüla eto od Ivana; i naszledüvala szta ga.

42. Ete nájde náj prvle brata szvojega Simona, i ercsé nyemi: najšli szmo Messiása, stero je razklajeno, Krisztus.

43. I pelao ga je k Jezusi. Gda bi ga pa Jezus vido, ercsé: tí szi Simon, szin Jónasov; tí bos sze zváo Kefas, stero sze razkláda Peter.

44. Te drügi dén je steo Jezus vö idti vu Galileo; i najsao je Filippa, i velí nyemi: naszledüj me.

45. Bio je pa Filip od Bethsajde z meszta Andrása i Petra.

46. Najsao je Filip Nathánaela, i velí nyemi: od steroga je píszao Móses vu právdi i proroczke, najšli szmo ga, Jezusa Sziná Jo'zefovoga od Názaretha.

47. I ercsé nyemi Nathánael: z Názaretha more kâ dobroga pridti? Velí nyemi Filip: hodi i pogledni.

48. Vido je Jezus Nathánaela idôcsega k szebi, i ercsé k nyemi: ovo, právi Izraelita, vu kom jálnosztí nega.

49. Ercsé nyemi Nathánael: odkud me znás? Odgôvoro je Jezus i erkao nyemi je: prvle, liki te je Filip zváo, gda szi pod fígov bio, vido szem te.

50. Odgôvoro je Nathánael, i ercsé nyemi: Rabbi, tí szi Szin Bo'zi, tí szi král Izraelszki.

51. Odgôvoro je Jezus i erkao je nyemi: kâ szem erkao tebi, vido szem te pod fígov, verjes; véksa bos od eti vido.

52. I ercsé nyemi: zaisztino, zaisztino velim vám; od eti máo bodte vidili nébo odprto, i angele Bo'ze doli idôcse i gori idôcse na Sziná eslovecsega.

II. TÁL.

I. Od Kánanszkeszvadbe 1—11. II. Krisztus oprvics ocsáscsáva czérkev 12—25.

I. 1. **I**na trétji dén je gosztüvanye bilô vu Káni Galilee, i bíla je tam mati Jezusova.

2. Zváni je pa bio i Jezus i vu-

csenícske nyegovi na gosztü-vanye.

3. I, gda bi sze zmenkávalo víno, ercsé mati Jezusova nyemi: nemajo vína.

4. Ercsé ji Jezus: ka je meni z tebom, 'zena? nej je escse prisla vóra moja.

5. Ercsé pa mati nyegovaszlugom: kakoli bode vám velo, vesinte.

6. Bilô je pa tam sészt kameni véder polo'zeni pôleg ocsisáványa 'Zidovszkoga, steri je vszáko dr'zalo dvê ali trí mericze.

7. Ercsé nyim Jezus: napunte ta védra z vodom; i napunili szo je stríhoma.

8. I ercsé nyim: zájmlite 'ze i neszte sztarisíni. I neszli szo.

9. Gda bi pa kostao sztarisína to na víno obrnyeno vodô (i nej je znáo, odkecz je bilô; szlugi szo pa znali, kí szo vodô zájmalí) zové 'zenina sztarisína,

10. I ercsé nyemi: vszáki cslovek oprvics dobro víno polo'zi pred goszti; i gda szo sze napójili, teda to lagojése. Tí szi pa zadr'zao to dobro víno notri do eti máo.

11. Eto prvo esúdo je vesíno Jezus vu Káni Galilee; i vö je vjavo szvojo díko, i vervali szo vu nyem vucseníczke nyegovi.

II. 12. Potom je doli sô vu Kapernaum, on, i mati nyegova, i bratje nyegovi, i vucseníczke

nyegovi, i tam szo osztanóli nej dugo.

13. I blüzi je bio vüzen 'Zidovszki, i gori je sô vu Jerusálem Jezus.

14. I najSao je vu czérkvi, kí szo odáváli güncze, i ovczé, i golôbe, i pénézov minyávcze szedécse.

15. Inapravo szi je bics z motvozczov, i vsze je vö zgono z czérkvi, i ovcze i güncze, i ti minyávczov pénéze je vö szipao i nyfh sztole je zpremetao.

16. I tim golôbe odávajôcsim ercsé: vzemte eta od etecz, ne naprávlajte hi'zo Ocsé mojega na tr'ztva hi'zo.

17. Szpômenoli szo sze pa vucseniczkke nyegovi, kâ je píszano: pobo'znoszt hi'ze tvoje me je pojêla.

18. Odgôvorili szo záto 'Zidovje, i erkli szo nyemi: stero známénye nám poká'zes, kâ eta csinís?

19. Odgôvoro je Jezus, i erkaonyimje: zrüste eto czérkev, i po tréj dnévi jo nazáj gori posztávim.

20. Erkli szo záto nyemi 'Zidovje: stirideszét i sészt lét je czimprana eta czérkev, i tí jo vu tréj dnévi gori posztávis?

21. On je pa pravo od czérkvi têla szvojega.

22. Záto, gda je gori sztano od mrtvi, szpômenoli szo sze vucseniczkke nyegovi, ka je eto

nyim pravo; i vervali szo píszmi i toj rêcsi, stero je erkao Jezus.

23. Gda bi pa bio v Jerusálemi vu vüzenszkom szvétki, vnôgi szo vervali vu nyegovom iméni vidivsi nyegova znamênya, stera je vcsíno.

24. On pa, Jezus, sze je nej vüpaó nyim, ár je on vsze znao.

25. I, nej nyemi je biló potrebnó, ka bi nyemi sto szvedocso od káksega csloveka. Ár je sám znáo, ka je biló vu csloveki.

III. TÁL.

I. Krisztus szi zgucsáva z Nikodemusom, 1—15. II. Od zvelicsánya 16—21. III. Pitanye od ocsiscávanya 22—26. IV. Ivana krsztitela sészto szvedószstvo 27—36.

I. 1. **B**io je pa eden cslovek z Farizeusov po iméni Nikodemus, vládnik'Zidovszki.

2. Té je prisao k Jezusi v noci, i ercsé nyemi: Rabbi, známo, ka szi od Bogá prisao vucsitel. Ár niscse ta znamênya ne more csiniti, stera tí csinís; nego, csi je Bóg 'z nyim.

3. Odgóvoro je pa Jezus, i ercsé nyemi: zaisztino, zaisztino velim tebi; csi sze sto ne porodí od zgora, ne more vidíti králevszstva Bo'zega.

4. Ercsé pa nyemi Nikodemus: kakda sze more cslovek poroditi sztári bodôcsi? Jeli more vu utrobo materé szvoje drü-

H. W.

gôcs notri idti, ino sze tak poroditi?

5. Odgovorí Jezus: zaisztino, zaisztino velim tebi; csi sze sto ne porodí z vodé i Dühá, ne more notri idti vu králevszstvo Bo'ze.

6. Ka je porodjeno z téla, télo je; i ka je porodjeno z Dühá, Düh je.

7. Ne csüdi sze, ka szem ti pravo; potrebnó sze je vám poroditi od zgora.

8. Vöter, gde scsé, píse, i glász nyegov csüjes; ali neznas, odkud ide, i kama odhája. Tak je vszáki porodjeni z Dühá.

9. Odgovorí Nikodemus, i ercsé nyemi: kakda more eto bidti?

10. Odgovorí Jezus i eresényemi: tí szi vucsitel vu Izraeli, i eta neznas?

11. Zaisztino, zaisztino velim tebi: kâ, ka známo, guesímo, i, ka vídimo, szvedocsimo, i szvedószstvo nase ne vzemete gori.

12. Csi ta zemelszka vám právim, i neverjete; kakda, csi bom vám pravo ta nebeszka, bodte vervali?

13. I niscse je nej gori sô vu nébo; nego, ki je z nébe, doli prisao, Szin cslovecsi, kí je vu nébi.

14. I liki je Môses z víszo kacsó vu püscsávi, tak je potrebnó zvisziti Sziná cslovecsega.

11

15. Naj vszáki, kí vu nyem verje, sze ne szkvarí, nego má 'zítek vekivecsni.

II. 16. Ár je tak lübo Bôg ete szvét, da je Sziná szvojega jednorodjenoga dáó, da vszáki, kí vu nyem verje, sze ne szkvarí, nego má 'zítek vekivecsni.

17. Ár je nej poszlao Bôg Sziná szvojega na ete szvét, naj szôdi ete szvét, nego naj sze zdr'zí szvét po nyem.

18. Kí vu nyem verje, ne szôdi sze; kí pa ne verje, 'ze je oszodjeni, ká je nej vervao vu iméni jednorodjenoga Sziná Bo'zega.

19. Eta je pa ta szôdba, ká je szvetloszt prisla na szvét; i lüdjészo bole lübilikmiczo, liki szvetloszt, ár szo nyihova dela hüda bilá.

20. Ár vszáki, kí lagoja dela csiní, odürjáva szvetloszt, i neide na szvetloszt, naj sze ne kárajó dela nyegova.

21. Kí pa isztino csiní, ide na szvetloszt, naj ocšiveszna bodo nyegova dela; ka szo vu Bôgi vesinyena.

III. 22. Po tom je prisao Jezus i vucseniczke nyegovi vu Judajszko zemlo, i tam je prebívaó 'z nyimi i krszcsávao je.

23. Bio je pa i Ivan krszcsávajôesi vu Énoni blüzi pri Sálemi záto, ká je vnogo vodé bilô tam; i prihájali szo tá i okrszcsáváli szo sze.

24. Ár je escse Ivan nej bio vr'zeni vu temniczo.

25. Vcsinyeno je bilô záto szpitávanye od vucseníkov Ivanovi z 'Zidovmi od ocšiscávanya.

26. I prisli szo k Ivani, i erkli szo nyemi: Rabbi, kí je bio z tebom prék Jordána, komi szi tí szvedocso; ovo té krszcsáva, i vszi ido k nyemi.

IV. 27. Odgôvoro je Ivan i erkao: ne more szi cslovek vzéti nikaj, nego csi nyemi je dáno z nébe.

28. Ví szamí szte meni szvedoczke, ká szem pravo: nej szem jasz Krisztus; nego, ká szem poszlani pred nyim.

29. Kí má zárocšniczo, zárocšnik je; priátel pa zárocšnika, kí sztojí ino ga csüje, z radosztjov sze radüje nad glászom zárocšnika. Záto eta moja radoszt sze je szpunila.

30. Nyemi je potrebno rászti, meni pa doli jemati.

31. Kí od zgora pride, vise vszé je; kí je z zemlé, zemelszki je, i z zemlé gucsí. Kí z nebész pride, vise vszega je.

32. I, ka je vido i csüo, to szvedocsi, i szvedôsztvá nyegovoga niscse gori ne vzeme.

33. Kí gori vzeme nyegovo szvedôsztvo, zapecsato je, ká je Bôg isztinszki.

34. Ár, koga je Bôg poszlao, Recsí Bo'ze gucsí. Ár nyemi ne dá Bôg po meri Dühá szvétoга.

35. Ocsa lübi Sziná, i vsza je dao vu rokô nyegovo.

36. Kí verje vu Színi, má 'zitek vekivecsni; kí pa ne verje Színi, ne bode vido 'zitka; nego szrd Bo'zi osztáne nad nyím.

IV. TÁL.

I. Krisztus z Samaritánszkov 'zenov gucsi 1—27. II. Samaritánuske sze povrnejo 28—42. III. Krisztusa Galileánzi gori primlejo 43—45. IV. Králevszkoga csloveka sziná zvrácsi 46—54.

I. 1. **Z**áto, gda bi szpoznao Goszpód, kâ szo csüli Farizeuske, kâ Jezus vecs vucseníkov vdábli i krszcsáva, liki Ivan.

2. (Csi gli je Jezus szám nej krszto, nego vucseníczke nyegovi.)

3. Nihao je Judeo, i odísao je páli vu Galileo.

4. Potrêbno nyemi je pa bilô idti prêk Samárie.

5. Prisao je záto vu meszto Samárie, stero sze právi Sichár, blúzi k tisztoj dr'zéli, stero je dáo Jákob Jó'zefi, színi szvojemi.

6. Bio je pa tam sztüdenecz Jákobov. Jezus záto, gda bi obrüdo na pôti, doli szi je szeo tam pri sztüdeneci; bilo je pa eto, liki okôli sészte vöre.

7. Príde edna 'zena z Samárie zaímat vodô. Velí pa nyê Jezus: dáj mi piti.

8. Ár szo nyegovi vucseníczke

odísli vu meszto, kâ bi kâ hráne kúpili.

9. Velí nyemi záto ta 'zena Samaritánszka: kakda tí, 'Zidov bodôcsi, od méne piti prozsis, geto szem jasz Samaritánszka 'zena? Ár 'Zidovje ne zivéjo z Samaritánczami.

10. Odgôvoro je Jezus i eresé nyê: da bi znála dár Bo'zi, i sto je té, kí tebi velí: dáj mi piti; tí bi prozсила nyega, i on bi ti dáo 'zivo vodô.

11. Velí nyemi ta 'zena: Goszpodne, ni zaimalanemas, i sztüdenecz je globoki; odkud záto más 'zivo vodô?

12. Jeli szi tí véksi od ocsé nasega Jákoba, kí je nám dáo té sztüdenecz, i szám je 'z nyega pio i szinovje nyegovi i márha nyegova?

13. Odgôvoro je Jezus i erkao ji je: vszáki, kí pijé z ete vodé, o'zéja páli.

14. Kí pa pijé z vodé, stero nyemi jasz dâm, ne o'zíje na veke; nego ta voda, stero nyemi jasz dâm, bode vu nyem sztüdenecz vrejôcse vodé na 'zitek vekivecsni.

15. Velí nyemi ta 'zena: Goszpodne, dáj mi tô vodô, najne 'zêjam, niti ne hodim eszi zaímat.

16. Velí nyê Jezus: idi, zovi mo'zá tvojeja, i prídi eszi.

17. Odgovorí ta 'zena i eresé: nemam mo'zá. Eresé nyê Jezus: dobro velís, kâ mo'zá nemas.

18. Ár szi pét mo'zôv mêla; i steroga zdaj más, nej je tvoj mô'z, tô szi ísztino právila.

19. Velí nyemi ta 'zena: Goszpodne, vídim, ka szi tí prorok.

20. Ocsevje nasi szo na etom brêgi molili Bogá; i ví velíte, kâ je v Jerusálemi meszto, gde trbê moliti.

21. Velí nyê Jezus: 'zena, veri meni, kâ príde vöra, gda ní na etom brêgi, ni vu Jerusálemi ne bodte molili Oco.

22. Ví molite, steroganeznate; mímolimo, steroga známo záto, kâ je zvelicsanye z 'Zidovov.

23. Ali príde vöra i zdaj je, gda ti ísztinszki molitvárje molili bodo Oco vu Dühi i v ísztini. Ár i Ocsa tákse íscse, naj ga molijo.

24. Bôg je Düh; i ki ga molijo, vu Dühi i v ísztini ga morejo moliti.

25. Velí nyemi ta 'zena: znám, kâ Messiás príde, kí sze velí Krisztus. Gda on príde, nazvészti nám vsza.

26. Velí nyê Jezus: jasz szem, kí z tebom gucsím.

27. I nad tém szo prisli vucseniczke nyegovi, i csüdivali szo sze, kâ je z 'zenôv gúcsao; dönok je niscse nej erkao, ka szpitávas, ali ka gucsís 'znyôv?

II. 28. Nihála je záto ta 'zena szvoj vres, i odísla je vu meszto, i velí tim lüdém:

29. Pojďte, poglednite cslove-

ka, kí mi je vsza povedao, kâkoli szem vcsiníla, jeli je nej on Krisztus?

30. Vö szo sli záto z meszta, i prisli szo k nyemi.

31. Med tém szo ga pa proszili vucseniczke govorécsi: Rabbi, jej.

32. On nyim pa ercsé: mám jasz jeszti hráno, stero vi neznate.

33. Pravili szo záto vucseniczke eden drügomi: jeli nyemi je sto prineszao jeszti?

34. Velí nyim Jezus: moja hrána je, naj csinim tisztoğa volo, steri me je poszlaó, i dokoncsam nyegovo delo.

35. Ne právite vi, kâ szo esce stirje mészeczi, i potom 'zétva príde? Ovo velim vám. prizdignite ocsí vase, i glédajte dr'zêle, ár szo 'ze bèle k 'zétvi.

36. I, kí 'zenya, nájem vzeme, i szprávi szád na 'zítek vekivecsni, naj sze, i kí szêja, k csaszi radúje, i kí 'zenya.

37. Ár v tom je ta rêcs ísztinszka, kâ je drügi, kí szêja, i drügi je, kí 'zenya.

38. Jasz szem vász poszlaó 'zet, stero szte nej ví delali; drügi szo delali, i ví szte sli notri vu nyihovo delo.

39. Z mészta onoga szo pa vnôgi z Samarítanusov vervali vu nyem za volo rêcsi te 'zenê, szvedocscéce: kâ mi je praj vsza povedao, stera szem vcsiníla.

50. Gda bi záto prisli k nyemi ti Samarítánuske, proszili szo ga, najpri nyih osztáne. I osztano je tam dvá dní.

41. I doszta vecs ji je vervalo za volo rêcsi nyegove.

42. I toj 'zeni szo pravili: ká nej vecs za tvojega gucsa volo verjemo. Ár szmo szamí csüli, i známo, ká je ete zaisztino te zvelicsitel szvétá, Krisztus.

III. 43. Po dvé dnévi je pa vö sô od tisztecz, i odísao je vu Galileo.

44. Ár je sám Jezus szvedocso, ká prorok vu lasztívnoj domovini nema postenyá.

45. Záto, gda bi prisao vu Galileo, prijéli szo ga Galileánczi, liki, ki szo vsza vidili, ka je vcsíno v Jezusálemi vu szvétki. Ár szo i oni prisli na szvétek.

IV. 46. Prisao je záto Jezus pá vu Káno Galilee, gde je vcsino z vodé vino.

47. I bio je níki králícsni cslovek, steroga szin je bete'zen bio vu Kapernaumi. Té szlísavsi, ká je Jezus prisao z Judee vu Galileo, sô je k nyemi i proszo ga je, ka bi doli sô, i zvrácsó bi sziná nyegovoga, ár je 'ze vmi-rao.

48. Eresé záto Jezus nyemi: csi známénya i csúda ne vidite, ne verjete.

49. Velí nyemi te kralícsni cslovek: Goszpodne, hodi doli prvle, liki merjé szin moj.

50. Velí nyemi Jezus: idi, szin tvoj 'zivé. I vervao je te cslovek toj rêcsi, stero nyemi je Jezus erkao, i odísao je.

51. Gda bi pa 'ze doli sô, szlugi nyegovi szo pred nyega pribê'zali i nazvêsztili szo nyemi, govorécsi: szin tvoj 'zivé.

52. Zvedávao je záto od nyih vöro, v steroy nyemi je le'zê grátalo. I erkli szo nyemi: vcseraj okóli szédme vöre ga je nihála tréslika.

53. Szpoznao je záto te ocsa, ká je vu onoj vöri tô bilô, vu steroy je nyemi erkao Jezus, ká szin tvoj 'zivé. I vervao je on i hi'za nyegova czêla.

54. Tô je pá drügo známénye vcsíno Jezus, gda je prisao z Judee vu Galileo.

V. TÁL.

I. Od 38 lét beté'znoga 1—16. II. Od Krisztusa, ká je v Szobotto vrácsó, zagovárjánya 17—47.

I. 1. **P**o eti dnévi je bioszvétek 'Zidovszki, i gori je sô Jezus v Jerusálem.

2. Jé pa vu Jerusálemi pri ovesi vrátaj jezera, stera sze velí 'Zidovszki Bethesda, i pét trnáczov má.

3. Vu tiszth je le'zalo veliko vno'zina betezníkov, szlepczov, plantavi, i szühi csakajöcsi te vodé gíbane.

4. Ár je angel pôleg vréména doli sô vu jezero i zmôto je nyé

vodô. Záto, kí je prvle notri sô po mäsanyi te vodé, ozdrazo je, kaksté beteg szí je meo.

5. Bio je pa tam nki cslovek, kí je oszentrészeti lét bio bete'zen.

6. Toga, gda bi vido Jezus le'zécsega, i szpoznavsi, kâ je 'ze dugo bete'zen, ercsé nyemi: scsés zdrav bidti?

7. Odgôvoro je pa te nemo-csen: Goszpodne, csloveka nemam, ka bi me, gda sze voda zmôti, vu jezero vrgao, dokecs pa jasz tá idem, drügi pred memom ide doli.

8. Velí nyemi Jezus: sztani gori, vzemi posztelo tvojo i hodi.

9. I preczi je zdrav grátao te cslovek, i vzéo je poszteloszvojo, i hodo je. Bila je pa Szobotta vu onom dnévi.

10. Pravili szo záto 'zidovje tomi ozdrazvlenomi: Szobotta je, nej ti je szlobodno tá neszti posztelo.

11. Odgôvoro je pa nyim: kí me je zdravoga vcsíno, on mi je erkao: vzemi posztelo tvojo, i hodi.

12. Pítali szo ga záto: sto je tiszti cslovek, kí ti je erkao: vzemi posztelo tvojo, i hodi?

13. Te zvrácseni je pa nej znao, sto je. Ár sze je Jezus mekno med lüdsztvo, stero je v tisztom meszti bíló.

14. Po eti najsao ga je Jezus

vu czérkvi, i ercsé nyemi: ovo, ozdrazo szí, vecs ne grési, naj sze ti kâ hüsega ne zgodí.

15. Odísao je te cslovek, i nazvészto je 'Zidovom, kâ je Jezus tiszti, kí ga je zdravoga vcsíno.

16. I záto szo preganyali Jezusa 'Zidovje, i íszkali szo ga bujti, kâ je eta vcsíno v Szobotto.

II. 17. Jezus pa odgovorinyim: Ocsa moj doszéga mao dela, i jasz delam.

18. Záto szo ga escse bole íszkali 'Zidovje bujti, kâ je nej szamo Szobotto prelomo, nego i za lasztivnoga Ocsa je pravo Bogá, szebé glíhnoga csinécsi Bôgi.

19. Záto je odgôvoro Jezus, i erkao je nyim: zaisztino, zaisztino velim vám, ne more Szin csiníti od szébe nikaj, nego csi kâ vídi Ocsa csinécsega. Ár, stera on csiní, tiszta i Szin rávno tak csiní.

20. Ár Ocsa lübi Sziná, i vsza nyemi ká'ze, stera on csiní; i véksa od eti poká'ze nyemi escse dela, naj sze vi csüdüjete.

21. Ár, liki Ocsa zbüdjáva mrtve, i o'zíváva, tak i Szin, koga scsé, o'zíví.

22. Ár Ocsa ne szôdi nikoga, nego je vszo szodbo Színi dáo.

23. Naj vszi postüjo Sziná, liki postüjo Ocsa. Kí ne postüje Szi-

ná, ne postüje Oceso, kí ga je poszlao.

24. Zaisztino, zaisztino velim vám: ká, kí rêcs mojo csüje, i verje onomi, kíje mené poszlao, má 'zitek vekivecsni, i vu szôd-bo ne pride; nego je preisao z szmrty vu 'zitek.

25. Zaisztino, zaisztino velim vám: ká pride vöra i zdaj je, gda ti mrtvi csüli bodo glász Sziná Bo'zega; i, kí ga csüli bodo, 'ziveli bodo.

26. Ár, liki Ocsa má 'zitek vu szebi, tak je dáó i Színi, naj má 'zitek vu szebi.

27. I dáó nyemi je oblászt i szôdbo csiniti záto, ká je Szin cslovecsi.

28. Ne csüдите sze nad tém. Ár pride vöra, vu steroj vszi, kí szo vu grobáj, csüli bodo glász nyegov.

29. I vö bodo sli, kí szo dobra csinili, na 'zitka gori sztánenyé, kí szo pa hüda csinili, na szôdbe gori sztánenyé.

30. Ne morem jasz csiniti od szébe nikaj. Kak csüjem, tak szôdim, i szôdba moja je pravicsna záto, ká ne íscsem mojo volo, nego volo Ocsé, kí me je poszlao.

31. Csi jasz szvedocsim od méne, szvedôsztvo moje je nej ísztinszko.

32. Drügi je, kí szvedocsi od méne; i znám, ká je ísztinszko

nyegovo szvedôsztvo, stero szvedocsi od méne.

33. Ví szte poszlali k Ivani, i on je szvedocso od ísztine.

34. Jasz pa ne jemlém od csloveka szvedôsztvo; nego tá právim, naj sze vi zvelicsate.

35. On je bio gorécsi i szvetécsi poszvét, ví szte sze pa steli li do vöre veszeliti vu szvetlosti nyegovoj.

36. Jasz pa mám szvedôsztvo vékse od Ívana. Ár dela, stera mi je dáó Ocsa, naj je dokoncsam, dela, stera jasz csiním, szvedocsijo od méne, ká me je Ocsa poszlao.

37. Í, kí me je poszlao, Ocsa, on je szvedocso od méne. Niti glász nyegov szte nej csüli nigdár, niti obráz nyegov szte nej vidili.

38. I rêcs nyegovo nemate obsztojécsó vu szebi. Ár, steroga je odposzlao, tomi vi ne verjete.

39. Zbrojávajte pizsma, ár vi tak stimate, ka vu nyih 'zitek vekivecsni máte; i onaszo, stera szvedocsijo od méne.

40. I vi dönok nescete pridti k méni, naj 'zitek máte.

41. Díko od lüdi ne jemlém.

42. Ali szpoznao szem vász, ká lübeznoszti Bo'ze nemate v szebi.

43. Jasz szem prisao vu iméni Ocsé mojega, i ne vzetete me gori. Csi drügi pride vu szvo-

jem iméni, onoga gori vze-
mete.

44. Kakda morete ví vervati,
geto díko eden od drügoga jem-
léte; i díko, stera je od szamo-
ga Bogá, ne íscsete?

45. Ne stímajte, kâ bi jasz tô-
'zo vász pri Ocsi. Je, kí vász
tô'zi, Môses, vu kom sze ví
vüpate.

46. Ár, da bi vervali Môsesi,
vervali bi i meni, ár je od méne
píszao.

47. Csi pa nyegovomi píszmi
ne verjete, kakda bi mojím re-
csam vervali?

VI. TÁL.

I. Pét jezér sze ji naszti 1—15. II. Krisz-
tus z nogami hodi po vodi 16—27. III.
Kapernaitánczi sze od telovnoga k dü-
hovnomi krühi pelajo 28—51. IV. Nad
Kriszt. vcsenyém sze stükajo 52—71.

I. 1. **P**o eti je odísao Jezus
prêk môrja Galileán-
szkoga, stero szo zové Tibe-
riásovo.

2. I naszledüvalo ga je lüd-
sztva vnogo záto, kâ szo vidili
nyegova znaménya, stera je
vcsíno nad timi nemocsnimi.

3. Gori je pa sô na brêg Jezus,
i tam je doli szez z vucseníkmi
szvojimi.

4. Bio je pa blüzi Vüzen szvé-
tek 'Zidovszki.

5. Prizdignovsi záto Jezus ocsi,
i vidöcsi, kâ doszta lüdsztva
ide k nyemi, velí Filippi: od-
'tud küpimo krüh, naj eti jêjo?

6. (Tô je pa pravo szküsáva-
jöcsi nyega, ár je on znáo, ka
nyemi je csiniti.)

7. Odgövoró je nyemi Filip:
za dvê sztö szodöv krüha ne
bode nyim zadoszta, csi glih ji
vszáki malo kâ vzeme.

8. Velí eden vucseníkov nye-
govi, András brat Simon Petra:

9. Je eti eden pojbícs, kí má
pét lêbov krüha gecsménoga i
dvê ribiczi; ali ka szo eta med
telike?

10. Ercsé pa Jezus: vcsinte
lüdsztvo doli poszészti. Bilô je
pa trate doszta na tisztom me-
szti. Záto doli szo szeli mo'zjé
zracsunani okóli pét jezér.

11. Jezus je pa vzéo ti pét le-
bov krüha, i blagoszlovivsi dáó
je je vucseníkom, vucseníczke
pa tim szedécsim. Priszpodobno
i z ti ríbiez, keliko szo steli.

12. Gda szo sze pa nasztili, velo
je vucseníkom szvojm: vküp
poberte to drtinye, stero je gori
osztanolo, naj kâ ne prêde.

13. Vküp szo pôbrali záto, i
napunili szo dvanájszet kosá-
rov z drtinyom z ti pét gec-
sméni krühov, stera szo gori
osztanola od oni, ki szo jeli.

14. Ti lüdjé záto, gda bi vi-
dili tô znaménye, stero je vcsí-
no Jezus, ercséjo: kâ je ete za-
isztino te prorok, kí má prídti
na ete szvét.

15. Jezus záto szpoznavsi, ka
scséjo prídti, i nyega zgrabiti,

naj ga krála posztávijo, odísao je páli na brêg on szám.

II. 16. Gda bi pa vecsér grátao, doli szo sli vucseníczke nyegovi na môrje.

17. I notri idôcsi vu ládjo, prisli szo prêk môrja vu Kapernaum. I kmicza je 'ze posztánola, i nej je prisao k nyim Jezus.

18. Môrje je pa, gda bi velíki vöter píhao, sze je burkati zácsalo.

19. Gda bi záto plavali liki na pétdvajszeti ali trészeti be'zájov, vidiliszo Jezusa hodécsega na môrji i blúzi k ládji idôcsega, i zbojali szo sze.

20. On pa velí nyim: jasz szem, ne bojte sze.

21. Steli szo ga záto vzéti vu ládjo, i preczi je ta ládja posztánola prizemli, v stero szosli.

22. Te drügi dén pa lüdsztvo sztojécse prêk môrja, vidôcse, ká je drüga ládja tam nej bila, nego edna, v stero szo notri sli vucseníczke nyegovi, i ká je vküp nej sô z vucseníkmi szvojimi Jezus vu ládjo, nego vucseníczke nyegovi szo szamá odísli.

23. Prisle szo pa drüge ládje z Tiberiása blúzi k tomi meszti, gde szo krüh jeli, steroga je blagoszlovo Goszpód.

24. Gda bi záto vidilo lüdsztvo, ká je Jezus nej tam, niti vucseníczke nyegovi, notri szo sli i

oni vu ládje, i prisli szo v Kapernaum íszkajôcsi Jezusa.

25. I, gda szo ga najslí prêk môrja, erkli szo nyemi: Rabbi, gda szi eszi prisao?

26. Odgôvoro je nyim Jezus i erkao: zaisztino, zaisztino velim vám; íscete me nej záto, ká szte vidili znamênya, nego ká szte jeli z krühov i naszitili szte sze.

27. Delajte, nej za jêsztvino, stera prêde; nego za jêsztvino, stera osztáne na 'zítek vekivecsni, stero vám dá Szin cslovecsi. Ár tô je zapecsato Ocsa, ki je Bôg.

III. 28. Erkli szo záto nyemi: ka nám je csiníti, naj delamo dela Bo'za?

29. Odgôvoro je Jezus i erkao nyim je: tô je delo Bo'ze, naj verjete v onom, steroga je on poszla.

30. Erkli szo nyemi záto: ka za znamênye csinís tak tí, naj vídimo i verjemo tebi? ka delas?

31. Ocseve nasi szo manno jeli vu pücsávi, liki je píszano: z nebész nyim je dáó krüh jeszti.

32. Erkao nyim je záto Jezus: zaisztino, zaisztino velim vám; nej je vám dáó krüh z nebész Môses, nego Ocsa moj dáva vám krüh z nebész isztinszki.

33. Ár je krüh Bo'zi té, kí je z nebész prisao doli, i dáva 'zítek tomi szvéti.

34. Erkli szo nyemi záto: Go-

szpodne, vszigidár nám dáj ete krüh.

35. Ercsé pa nyim Jezus: jasz szem te krüh 'zítka. Kí k meni príde, ne bode lacsen; i, kí vu meni verje, ne bode 'zėjao nigdár.

36. Ali velim vám; kâ szte me i vidili, i dônok szte nej ver-
vali.

37. Vsze, stero mi dá Ocsa, k meni príde; i, kí k meni príde, ne vr'zem ga vö.

38. Kâ szem doli prisao z nébe, prisao szem nej zátó, naj csinim volo mojo, nego volo onoga, kí je mené poszlao.

39. Eta je pa vola onoga, kí me je poszlao, Ocsé; naj vsze, stere je meni dáó, obdr'zim i nikaj ne zgühim 'z nyega, nego je obüdim vu szlédnyem dnévi.

40. Eta je pa ta vola tisztoğa, kí me je poszlao, da vszáki, kí vidi Sziná i verje vu nyem, má 'zitek vekivecsni, i jasz ga obüdim na' szlédnyi dén.

41. Mrmrali szo zátó 'Zidovje nad tém, kâ je erkao: jasz szem te krüh, kí je szám z nebész doli prisao.

42. Í pravili szo: jeli je nej ete Jezus Jo'zefovszin? Jeli nyemi neznamo ocsó i mater? Kakda zátó velí ete: kâ szem z nebész doli prisao?

43. Odgôvoro je zátó Jezus i erkao nyim je: ne mrmrajte med szebom.

44. Niscse nemrek meni pridti, nego csi ga bode Ocsa, kí je mené poszlao, vlékao; i jasz ga obüdim na szlédnyi dén.

45. Píszano je vu prorokaj: i bodo vszi vucseni od Bogá. Vszáki zátó; kí je od Ocsé, csüo i vcsio sze je, k meni ide.

46. Nej ka bi Ocsó sto vido; nego, kí je od Bogá, té je vido Ocsó.

47. Zaisztino, zaisztino velim vám; kí vu meni verje, má 'zítek vekivecsni.

48. Jasz szem te 'zítka krüh.

49. Ocséve vasi szo jeli manno vu pücsávi i mrlí szo.

50. Ete je te krüh, kí je z nébe doli prisao; da, kí bode 'z nyega jo, ne merjé.

51. Jasz szem te 'zív krüh, kí szem z nébe doli prisao. Csi bode sto jo z etoga krüha, 'zivo bode na veke. I te krüh pa, steroğa jasz dám, je moje têlo, stero jasz dám za etoga szvêta 'zítek.

IV. 52. Borili szo sze zátó med szebov 'Zidovje govorécsi: kakda more ete nám dati szvoje têlo jeszti?

53. Ercsé nyim zátó Jezus: zaisztino, zaisztino velim vám: csi ne bodte jeli têlo Sziná calovecsega, i píli nyegovo krv; ne bodte meli 'zítka vu szebi.

54. Kí jej têlo moje i pijé mojo krv, má 'zítek vekivecsni, i jasz ga obüdim na szlédnyi dén.

55. Ár je têlo moje zaisztino jêsztvina, i krv moja je zaisztino pítvina.

56. Kí jej moje têlo i pijé mojo krv, vu meni osztáne, i jasz vu nyem.

57. Liki je mené poszlaote 'zivôcsi Ocsa, i jasz 'zivém po Ocsi; tak i, kí jej mené, i on bode 'zivo po meni.

58. Ete je te krüh, kí je z nébe doli prisao; nej, liki szo jeli ocseve vasi manno, i mrli szo. Kí jej ete krüh, 'zivo bode na veke.

59. Eta je erkao vu szpráviscsi vucsécsi vu Kapernaumi.

60. Vnôgi zátó z vucseníkov nyegovi, gda bi csüli eta, erkli szo: trda je eta rêcs; sto jo more poszlüsati?

61. Znajôcsi pa Jezus vu szebi, kâ szo mrmrali od toga vucseníczke nyegovi, ercsé nyim: tó vász pácsi?

62. Ka pa, csi bodete vidili Sziná cslovecsega gori idôcsega, gde je prvle bio?

63. Düh je, kí o'zivi, têlo ne valá nikaj; te recsi, stere jasz vám gúcsim, szo düh i 'zítek.

64. Ali jeszo z vász níki, kí ne verjejo. Ár je znao od zacsétka Jezus, kí bodo, kí ne bodo vervalí, i, sto je, kí ga odá.

65. I velo je: zátó szem erkao vám, kâ niscse ne more pridti k meni, nego, csi nyemi je dáno od Ocsé mojega.

66. Od eti mao szo vnôgi vucseníkov nyegovi ta nazaj odíslí, i nej szo vecs'z nyim hodili.

67. Erkao je zátó Jezus tim dvanájszetim: i víscéte odídti?

68. Odgôvoro je pa nyemi Simon Peter: Goszpodne, k komi bomo slí? Recsi 'zítka vekivecsnoga más.

69. I mí szmo vervali i szpoznali, kâ szi tí Krisztus, Szin 'zivoga Bogá.

70. Odgôvoro je nyim Jezus: nej szem jasz vász dvanájszet odébrao, i eden z vász je vrág?

71. Pravo je pa Júdása Simonovoga sziná, po iméni Iskariotesa. Ár je té bio, kí ga je miszlo odati, eden bodôcsi z ti dvanájszet.

VII. TÁL.

I. Krisztus na szvétek keszné od rodbine ide 1—10. II. 'Zidovje szi od Krisztusa zgovárjajo i scséjo ga prijéti 11—53.

I. 1. **I** hodo je Jezus po etom vu Galilei, ár je nejsteo vu Judei hoditi zátó, kâ szo ga íszkali 'Zidovje bujti.

2. Bio je pa blúzi szvétek 'Zidovszkí, Hütisztáne.

3. Erkli szo zátó nyemi bratje nyegovi: odídi od etecz i idi vu Judeo, naj i vucseniczke tvoji vídijo dela tvoja, stera csinís.

4. Ár niscse ne csiní kâ vu szkriynoszti, kí íscse vu ocšivesznoszti bidti. Csi eta csinís, vö sze vjavi szvéti.

5. Ár szo ni bratje nyegovi nej vervali vu nyem.

6. Velí zátó nyim Jezus: vrêmen moje je escse nej tû; vase vrêmen je pa vszigdár gotovo.

7. Ne more szvét odürjávati vász; mené pa odürjáva zátó, kâ jasz szvedôcsim od nyega, kâ szo nyegova dela hüda.

8. Vî idte gori na té szvétek, jasz escse nejdem gori na té szvétek zátó, kâ sze je vrêmen moje escse nej szpunilo.

9. Eta pa nyim erkôcsi osztano ie vu Galilei.

10. Gda szo pa gori sli bratje nyegovi, teda je i on gori sô na szvétek nej ocsiveszno, nego, liki szkriptomá.

II. 11. 'Zidovje szo ga zátó íszkali vu szvétki, i pravili szo: gde je ov?

12. I doszta mrmranya je bilô od nyega med lüdsztvom. Níki ísztina szo pravili, kâ je dober, drügi szo pa pravili, nej je; nego zapeláva lüdsztvo.

13. Dönok nisese je nej ocsiveszno gúcsao od nyega, za volo sztráha 'zidovov.

14. Gda bi pa 'ze polovicze szvétká minôlo, gori je sô Jezus vu Czerkev, i vesio je.

15. I csüdivali szo sze 'Zidovje govorécsi: kakda zná ete píszma, geto sze je nej vesio?

16. Odgôvoro je nyim Jezus i erkao: návuk moj nej je moj, nego onoga, kí je mené poszlaó.

17. Csi sto scsé volo onoga csiniti, szpozna z návuka, jeli je od Bogá, ali pa jasz szam od szébe gucsim.

18. Kí od szébe gucsí, szvojo lasztivno díko íscse; kí pa íscse díko tisztoga, kí ga je poszlaó, té je ísztinszki, i nepravicsnoszti vu nyem nega.

19. Nej je Môses dáó vám právdo, i niscse ne csiní z vász právdo? Ka me íscsete bujti?

20. Odgôvorilo je pa to lüdsztvo i ercsé: vragá más, sto te íscse bujti?

21. Odgôvoro je Jezus i erkao je nyim: edno delo szem vcsíno, i vszi sze csüdüjete.

22. Zátó vám je dáó Môses obrezávanye, (nej, ka bi z Môsesa bilô, nego z Ocsákov;) i vu Szobotti dönok obrezávate csloveka.

23. Csi obrezávanye vzeme cslovek vu Szobotti tak, da ne prelomi právdo Môsesovo, zakaj sze csemeríte na méne, kâ szem czêloga csloveka zdravoga vcsíno vu Szobotti?

24. Ne szôdte pôleg vidênnya, nego pravicsno szôdbo szôdte.

25. Pravili szo zátó níki z Jerusálemczov: nej je ete, sterga szo íszkali bujti?

26. I ovo ocsiveszno gucsí, i nikaj nyemi ne právjio. Jeli szo ísztinszko szpoznali poglávniczke, kâ je ete zaisztino te Kriisztus?

27. Ali etoga známo, odkud je; Krisztusa pa, gda príde, niscse ne bode znao, odkud je.

28. Krícsao je záto vu czérkvi Jezus vucsécsi i govorécsi: i mené znáte, i znáte odkud szem, i od méne szem nej prisao; ali isztinszki je, kí me je poszlao, koga ví neznate.

29. Jasz ga pa znám záto, ká szem od nyega, i on me je poszlao.

30. Iszkali szo ga pa zgrabiti, i niscse je nej vrgao na nyega roké záto, ká je nej prisla escse vóra nyegova.

31. Z lüdsztva pa vnôgi szo vervali vu nyem i pravili: ká Krisztus, gda príde, jeli vecs známénya, od eti bode csinio, stera je ete vcsíno?

32. Csüli szo pa Farizeuske to lüdsztvo, mrmrajôcse od nyega eta, i poszlali szo Farizeuske i vládniczke popovszki szluge, naj ga zgrábijo.

33. Erkao nyim je záto Jezus: escse malo vrémena szem z vami, i potom odhájam k onomi, kí me je poszlao.

34. Iszkali me bodte, i ne najdete me; i, gde szem jasz, ví ne morete tá idti.

35. Erkli szo záto 'Zidovje med szebom: kama bode ete sao, ka ga mí ne nájdemo? Jeli bode k oním sao, kí szo med Grkmi rasztepeni, i Grke bode vcsíno?

36. Ka je tô za rêcs, stero prá-

vi: íszkali me bodete, i ne nájdete me? I: gde szem jasz, ví ne morete tá idti?

37. V szlédnyem dnévi pa toga velikoga szvétka sztáo je Jezus i krícsao je govorécsi: csi sto 'zéja, naj hodi k meni i pijé.

38. Kí vu meni verje, liki píszmo právi: potoczke z csrvá nyegovoga bodo tekli 'zive vodé.

39. (Tô je pa erkao od Dühá, steroga szo meli vzéti vervajôcsi vu nyem. Ár je escse nej bilo Dühászvétoga, daje Jezus escse nej bio odícseni.)

40. Vnôgi záto zlüdsztva, szlísavsi tô rêcs, szo pravili: ete je zaisztino te prorok.

41. Drügi szo pravili: ete je te Krisztus; drügi szo pa pravili: jeli z Galilee príde Krisztus?

42. Jeli ne právi píszmo, ká z szemena Dávidovoga i z Bethlehem mesztá, gde je Dávid bio, príde Krisztus?

43. Razkálanye je záto med lüdsztvom posztanolo od nyega.

44. Níki 'z nyih szo ga pa steli zgrabiti, ali niscse je nej vrgao va nyega roké.

45. Prisli szo záto ti szlugi k vládnikom popovszkím i Farizensom, i ercséjo nyim oni: zakaj szte ga nej pripelali?

46. Odgôvorili szo pa tí szlugi: nigdárje nej tak cslovek gúcsao, liki té cslovek.

47. Odgôvorili szo záto nyim Farizeuske: jeli szte i ví zape-lani?

48. Jeli je sto z vládnikov po-povszki vervao vu nyem, ali z Farizeusov?

49. Nego lüdsztvo eto, stero nezna právde, prekléto.

50. Velí nyim Nikodemus, kí je vncosi prisao k nyemi, eden bodócsi 'z nyíh:

51. Jeli právda nasa szôdiclo-veka, csi prvle ne csüje od nye-ga i szpozna, ka csiní?

52. Odgôvorili szo i erkli szo nyemi: jeli szi i tí z Galilee? Zbrojávaj i vidi, ká je prorok vu Galilee nej posztano.

53. I sô je vszáki vu hi'zo szvojo.

VIII. TÁL.

I. Vu práznoszti zapopádjena 'zena sze pred Krisztusa pripela 1—11. II. Kri-sztus od szébe szvedocsi 12—20. III. Kri-sztus vu czérkvi kára 21—24, vcsi od Ocsé 25—29, haszek vcsenyá 30—59.

I. 1. **J**ezus je pa sô na brêg oliveczki.

2. Vgojdo je pa prisao vu czérkev, i vsze lüdsztvo je k nyemi prislo, i geto szi je doli szeo, vcsio je je.

3. Pripelali szo pa pizácске i Farizeuske k nyemi edno 'zeno vu práznoszti zapopádjeno, i posztavivsi jo na szrêdo,

4. Ercséjonyemi: Vucsitel, eta 'zena je zapopádjena ocsiveszno praznûvajócsa;

5. Vu právdi je pa nám Môses zapovedao té tákse kamenü-vati, tí záto ka velis?

6. Tô szo pa pravili szküsáva-jócsi nyega, da bi ga meli tô-'ziti. Jezus sze pa doli nagnov-si, píszao je z prsztom na zemlô.

7. Gda bi ga pa nepresztanoma pítali, prizdignovsi sze, ercsé nyim: kí je brezí grêha med vami, té naj prvi kamen na nyô lücsí.

8. I pá sze doli prignovsi, píszao je na zemli.

9. Oni pa szlísavsi i od düsne-vészti kárani, vö szo sli eden za ednim, zacsnovsi od sztarisi no-tri do szlédnyi, i niháni je Je-zus szám, i ta 'zena na szrêdi sztojécsa.

10. Gori sze pa opravivsi Je-zus, i nikoga nej vidivsi zvün te 'zené, ercsé nyê: 'zena, gde szo oni tvoji to'zci? Niscse te je nej oszôdo?

11. Ona pa ercsé: niscse nej, Goszpodne. Erkao je pa nyê Je-zus: ni jasz te ne oszôdim; idi, i vecs ne grêsi.

II. 12. Záto nyim je pá velo Jezus govorecsi: Jasz szem szvetloszt szvêta; kí mené na-szledüje, ne bode hodo vu kmi-czi, nego bode meo szvetloszt 'zítka.

13. Erkli szo nyemi záto Fari-zeuske: tí szám od szébe szve-

dôcsis, szvedôsztvo tvoje je nej isztinszko.

14. Odgôvoro je Jezus i erkao nyim je: i csi jasz szvedocsim szám od méne, isztinszko je szvedôsztvo moje zátó, kâ znám odkud szem prisao, i kama odhájam. Ví pa neznate, odkud idem, i kama odhájam.

15. Ví pôleg tâla szôdite, jasz nikoga ne szôdim.

16. Csi pa i szôdim jasz, szôdba moja je isztinszka zátó, kâ szem nej szám, nego jasz, i, kí me je poszlao, Ocsa.

17. I vu vasoj právdi je písza-no: ka je dvá csloveka szvedôsztvo isztinszko.

18. Jasz szem, kí szvedôcsim szám od szébe, i szvedôcsi od méne, kí me je poszlao, Ocsa.

19. Pravili szo nyemi zátó: gde je tvoj Ocsa? Odgôvoro je Jezus: niti mené neznate, niti Ocsó mojega. Dabi mené znali, i Ocsó mojega bi znali.

20. Ete recsí je gúcsao Jezus pri ladiczi, vucsécsi vu czérkvi. I niscse ga je nej prijao, kâ je escse nej prisla vóra nyegova.

III. 21. Erkao nyim je zátó páli Jezus: jasz odhájam, i íszkali me bodete, i vu grêhi vasi merjéte. Kamapa jasz odhájam, ví tá ne morete idti.

22. Pravili szo zátó 'Zidovje: jeli sze búje, kâ právi: kama jasz odhájam, ví tá ne morete idti?

23. I erkao nyim je: ví szte z ti szpôdnyi, jasz szem z ti zgorányi. Ví szte z etoga szvétá, jasz szem nej z etoga szvétá.

23. Velim vám zátó, kâ vu vasi grêhi merjéte. Ár, csi ne bodete vervali, kâ szem jasz, merjéte vu grêhi vasi.

25. Pravili szo zátó nyemi: sto szi tí? i erkao nyim je Jezus zacsétek, od steroga vám i gucsim.

26. Vnôga mám od vász gúcsati i szôditi; ali, kí me je poszlao, isztinszki je; i jasz, ka szem csüo od nyega, tá právim na szvéti.

27. I nejszo szpoznali, kâ nyim je od Ocsé pravo.

28. Erkao je nyím zátó Jezus: gda zviszite Sziná cslovecséga, teda szpoznate, kâ szem jasz, i od méne nikaj ne csinim; nego, liki me je vesio Ocsa moj, tiszta gucsim.

29. I, kí me je poszlao, z menom je. Nej me je niháo szamoga Ocsa zátó, kâ jasz nyemi ta vugodna csinim vszigdár.

30. Éta gda bi on gúcsao, vnôgi szo vervali vu nyem.

31. Pravo je zátó Jezus k onim 'Zidovom, kí szo vu nyem vervali: csi ví osztánete vu mojoj récsi, zaisztino szte moji vucseníczke.

32. I szpoznate isztino, i ta isztina oszlobodí vász.

33. Odgôvorili szo nyemi: Ábrahámovo szemen szmo i ni-

komi szmo nej szlü'zili nigdár, kakda tak právis tí, ká oszlobódjeni bodete.

34. Odgôvoro je nyim Jezus: zaisztino, zaisztino velim vám; ká vszáki, kí csini grêh, szluga je grêha.

35. Szluga pa ne osztáne vu hi'zi na veke, szin pa osztáne na veke.

36. Csi vász záto szin oszlobodi, zaisztino oszlobodjeni bodete.

37. Zném, ká szte Ábrahámovo szemén; ali íscsete mené bujti, ká sze rêcs moja ne príme vu vami.

38. Jasz, ka szem vido od Ocsé mojega, tô gucsim, i tak vi, ka szte vidili od ocsé vasega, csinite.

39. Odgôvorili szo, ino szo erkli: ocsa nas je Ábrahám. Velínyim Jezus: da bi Ábrahámovi szinovje bili, dela Ábrahámova bi csinli.

40. Zdaj pa íscsete mené bujti, táksega csloveka, kí je vám isztino gúcsao, stero je od Bogá csüo. Tô je Ábrahám nej csinio.

41. Ví csiníte dela ocsé vasega. Erkli szo nyemi záto: mi szmonejz práznosztiporodjeni; ednoga Ocsó mámo, Bogá.

42. Eresé nyim záto Jezus: da bi Bôg vas Ocsa bio, lübili bi me, ár szem jasz od Bogá zísao i idem. Ár niti szem szám od

szébe nej prisao, nego on me je poszlaó.

43. Zakaj gucsa mojga ne poznate, ká rêcsi moje ne morete poszläsati?

44. Ví szte z ocsé vragá, i poz'zelênya ocsé vasega scséte csiniti. Ón je lüdomorecz bio od zacsétka, i vu isztini je nej osztano záto, ká nega isztine vu nyem. Gda gucsi lá'z, z lasztivni szvoji miszel gucsi, ár je la'zecz i ocsa la'ze.

45. Jasz pa, ká isztino gucsim, ne verjete mi.

46. Sto me more z vász kárati za volo grêha? Csi pa isztino velim: zakaj mi ne verjete.

47. Kí je Bo'zi, recsí Bo'ze poszläsa; za toga volo ví ne poszläsate, ká szte nej Bo'zi.

48. Odgôvorili szo záto 'Zidovje, ino szo nyemi erkli: jeli ne velímo mí dobro, ká szi tí Samaritánus i vragá más?

49. Odgôvoro je Jezus: jasz vragá nemam; nego postüjem Ocsó mojega, i ví ne postüjete mené.

50. Jasz pa ne íscsem díko mojo; je, ki jo íscse i szôdi.

51. Zaisztino, zaisztino velim vám: csi bode sto rêcs moja zdr'závaó, szmrtni nebode vido na veke.

52. Erkli szo záto nyemi 'Zidovje: zdaj szmo szpoznali, ká vragá más. Ábrahám je mr'u i proroczke, i tí právis: csi bode

sta moja rêcs zdr'závao, ne ko-
sta szmrta na veke.

53. Jeli szi tí véksi od ocsé na-
sega Ábraháma, kí je mr'ô? i
proroczke szo mrlí? Koga ti
szebé csínís?

54. Odgôvoro je Jezus: csi
jasz dícsim szám szebé, díka
moja je níkaj. Je Ocsa moj, kí
mené dícsi, steroga ví právite,
ká je vas Bôg.

55. I nej szte ga poznali, jasz
ga pa znám. I, csi ercsem, kâ
ga neznam, bodem priszpodo-
ben k vám la'zecz. Áli znám ga
i rêcs nyegovo zdr'závam.

56. Ábrahám ocsa vas sze je
veszelio, da bi vido dén moj;
i vido ga je, i radüvao sze je.

57. Erkli szo nyemi záto 'Zi-
dovje: pétdeszét lét escse ne-
mas, i Ábraháma szi vido?

58. Erkao nyim je Jezus: za-
isztino, zaisztino velim vám;
prvle, liki je Ábrahám bio, jasz
szem.

59. Popadnoli szo záto kamé-
nye, kâ bi na nyega lücsali. Je-
zus sze je pa szkrio, i vö je sô
z czérkvi prék idôcsi po szrédi
nyíh, i tak je mekno.

IX. TÁL.

I. Od narodjenoga szlêpoga ozdrávlényá
1—14. II. Od toga ozdrávlénoga szpitá-
vanya 14—34. III. Grésniczke szo szlê-
pi 35—41.

I. 1. **I**mímo idôcsi vido je ed-
noga csloveka szlêpoga
od szvojeja rojsztva.

H. W.

2. I pítali szo ga vucsenéczke
nyegovi govorecsi: Rabbi, sto
je pregrêso, té, ali roditelje nye-
goví, kâ je szlêpi porodjení?

3. Odgôvoro je Jezus: ni ete
je nej pregrêso, niti roditelje
nyegovi; nego, naj sze nazvê-
sztijo dela Bo'za vu nyem.

4. Meni je potrebno delati ono-
ga dela, steri me je poszlaao, do-
kecs je dén; príde nôcs, gda
niscse ne bode mogao delati.

5. Dokecs szem na szvéti,
szvetloszt szem szvétá.

6. Eta govorecsi plüno je na
zemlo, i napravo je blato z szli-
ne, i namazao je z tém blatom
ocsí toga szlêpoga.

7. I erkao nyemi je: idi, muj
sze vu jezeri Siloám (stero raz-
klajeno vcsini, poszłani). Odí-
sao je záto i mujo sze je, i pri-
sao je gledécsi.

8. Szôsziidje záto, i kí szo ga
prvle vidili, kâ je szlêpi bio, pra-
vili szo: nej je ete, kí je szedo
i proszo?

9. Drügi szo pravili: kâ je té;
drügi pa: kâ je priszpodoben
k onomi. On je pa velo: jasz
szem.

10. Pravili szo nyemi záto:
kakarta szo ti odrpte ocsí?

11. Odgôvoro je on i erkao je:
te cslovek, kí sze velí Jezus, je
blato napravo i namazo mi je
ocsí, i erkao mi je: idi vu je-
zero Siloám i muj sze. Idôcsi

12

pa, gda bi sze mujo, pregledno szem.

12. Erkli szo zátó nyemi: gde je on? Velí: neznam.

13. Pelajo pa k Farizeusom toga, kí je pred tétotoga szlépi bio.

14. Bíla je pa Szobotta, gda je blato napravo Jezus, i ódpro nyemi je ocsí.

II. 15. Zátó pá szo ga pítali i Farizeuske, kakda je pregledno. On pa nyim ercsé: blato je polo'zo na ocsí moje, i mujo szem sze, i tak glédam.

16. Pravili szo zátó z Farizeusov níki: té cslovek je nej od Bogá, ká Szobotto ne zdr'záva. Drügi szo pa pravili: kakda more grésni cslovek tá znamènya csíniti? I razscsészanye je biló med nyimi.

17. Velíjo tomi szlèpomi pá: tí ka právis od nyega, ká ti je ódpro ocsí? On pa je erkao: ká je prorok.

18. Nej szo zátó vervali 'Zidovje od nyega, ká bi szlépi bio i ka bi pregledno tečasáz, dokecszo nej prízvali roditele toga, kí je pregledno.

19. I pítali szo nyéh govorécsi: ete je szin vas, steroga ví velíte, ká je szlépi porodjeni; kakda tak zdaj vídi?

20. Odgóvorili szo nyim roditelje nyegovi i erkli szo: známo, ká je ete nas szin, i ká je szlépi porodjeni;

21. Kakda pa zdaj vídi, neznamo, ali sto nyemi je ódpro ocsí, mi neznamo. Szám má vrszt, nyega pítajte, on bode szám gúcsao od szébe.

22. Eta szo erkli roditelje nyegovi zátó, ká szo sze bojali 'Zidovov. Ar szo sze vküp djáli 'Zidovje, ká, csi ga sto vadlúvao bode za Krisztusa, vö ga vr'zejo z szpráviscsa.

23. Za toga volo szo roditelje nyegovi erkli: ká vrszt má, nyega pítajte.

24. Zváli szo zátó drügöcs toga csloveka, kí je bio szlépi, i erkli szo nyemi: dáj díko Bôgi. Mí známo, ká je té cslovek grésnik.

25. Odgóvoro je zátó on i erkao je: csi je grésnik, jasz tó neznam; edno znám, ká szem szlépi bio, zdaj pa vídim.

26. Erkli szo pa nyemi pá: ka ti je vesíno? Kakda je ódpro tvoje ocsí?

27. Odgóvoro nyim je: 'zeszem vám povedao i nej szte csüli? Jeli i ví scséte nyegovi vucsenícze bidti?

28. Zopszüvali szo ga zátó i erkli szo: tí szi vucseník nyegov, mí szmo pa Mósesovi vucsenícze.

29. Mí známo, ká je Mósesi Bôg gúcsao; toga pa ne znamo, odkud je.

30. Odgóvoro je te cslovek, i erkao nyim je: eto je csüdno

delo, kâ ví ne znate, odkud je, i on mi je ôdpro ocsí.

31. Znâmo pa, kâ grêsnike Bóg ne poszlújhne; nego, csi to Bogá szlú'zi i volo nyegovo csini, toga poszlúhne.

32. Vekvekôma je nej bilô csüti, kâ bi sto ôdpro ocsi národjenoga szlépoga.

33. Da ne bi bio ete od Bogá, ne bi mogao csíniti nikaj.

34. Odgôvorili szo, i erkli szo nyemi: vu grêhi szi sze tí czéli porôdo, i tí vcsís nász. I vö szo ga vrgli.

III. 35. Csüo je pa Jezus, kâ szo ga vö vrgli; i, gda bi ga najSao, ercsé nyemi: tí, verjes vu Színi Bo'zem?

36. Odgôvoro je on i erkao je: sto je, Goszpodne, naj verjem vu nyem?

37. Ercsé nyemi pa Jezus: i vídis ga, i, kí gucsi z tebom, on je.

38. On je pa velo: verjem, Goszpodne. I molo ga je.

39. I ercsé Jezus: na szôdbo szem jasz na ete szvét prisao, naj ti nevidôcsi vídijo, i ti vídôcsi szlépi bodo.

40. I csüli szo níki z Farizeusov eta, kí szo 'z nyim bili, i erkli szo nyemi: jeli szmo i mí szlépi?

41. Ercsé nyim Jezus: da bi szlépi bilí, nebi meli grêha; zdaj pa velíte, kâ vídimo; záto grêh vas osztáne.

X. TÁL.

I. Od ovcárnice vrat i vratára 1—10.

II. Od dobroga pasztéra i ovécz 11—21.

III. Od onoga, ka sze je zgódilo v Salamonovom trnáci 22—42.

I. 1. **Z**aisztino, zaisztino velim vám: kí nejde notri po dveraj vu ovcárnicezo ovécz, nego gori ide od drügecz, on je tát i razbojnik.

2. Kí pa notri ide po dveraj, pasztér je ovécz.

3. Tomi vratár odpré, i ovczé glász nyegov csüjo. I lasztivne ovczézovépoiméni, i vöje pela.

4. I, gda szvoje lasztivne ovczé vö 'zené, pred nyimi ide, i ovczé ga naszledüjo, kâ poznajo glász nyegov.

5. Drügoga pa ne naszledüjo, nego be'zújo od nyega záto, kâ neznajo tühénczov glásza.

6. Eto prlíko je nyim erkao Jezus: oni szo pa nej szpoznali, ka bi tó bilô, ka nyim je gúcsao.

7. Záto nyim pá velí: zaisztino, zaisztino velim vám; kâ szem jasz dveri ovécz.

8. Vszi, kí szo pred menom prisli, tatjé szo i razbojniczke; ali nej szo je poszlúsale ovczé.

9. Jasz szem te dveri; po meni csi sto bode notri sô, zdr'zi sze; i notri bode sô, i vö bode sô, i dobro passo nájde.

10. Tát ne pride, nego naj vkrádne i zakole i pogúbí; jasz szem prisao, naj 'zítek májo i obilno májo.

II. 11. Jasz szem ov dober pasztér; te dober pasztér düso szvojo polo'zi za ovczé.

12. Nájemnik pa, i kí je nej pasztér, koga szo nej lasztivne ovczé, vídi vuká idócséga, i nihá tá ovczé i be'zí, vuk pa trga i razgánya ovczé.

13. Te nájemnik pa be'zí, kâ je nájemnik, i nema szkrbí na ovczé.

14. Jasz szem te dober pasztér, i poznam te moje, i poznam sze od tí moji.

15. Liki pozna mené Ocsa, i jasz poznam Ocsó, i düso mojo polo'zim za ovczé.

16. I drüge ovczé mám, stere szo nej z ete ovsárnice; i one mi je potrêbno eszi pripelati, i glász moj bodo poszlüsale; i bode edna csrêda i eden pasztér.

17. Za toga volo me lübi Ocsa, kâ jasz polo'zim düso mojo, naj jo pá gori vmemem.

18. Niscse je ne vze me od méne; nego jasz jo polo'zim szám od szébe. Oblászt jo mám doli polo'ziti, i oblászt jo mám pá gori vzéti. Eto zapoved szem vzéo od Ocsé mojega.

19. Razcseszennyé je záto pá vesinyenomed'Zidovmi za volo eti récsi.

20. Pravili szopa vnógi'z nyih: vragá má i blázni, ka ga poszlüsate?

' . Drügi právjio: ete recsí szo

nej vragometnoga. Jeli vrag more szlépi ocsi odpréti?

III. 22. Bilf szo pa czérkvi poszvecsenyá szvétki vu Jerusálemi, i bíla je zíma.

23. I hodo je Jezus vu czérkvi po trnáci Salamonovom.

24. Okóli szo ga vzéli záto 'Zidovje i pravili szo nyemi: kak dugo dr'zís vu dvojnószti düso nasó? Csi szí tí Krisztus, povej nám ocsiveszno?

25. Odgóvoro je nyim Jezus: povedaoszem vám, i ne verjete. Tá dela, stera jasz csinim vu iméni Ocsé mojega, tá szvedocsijo od méne.

26. Ali ví ne verjete záto, kâ szte nej z ovécz moji, liki szem vám erkao.

27. Ovczé moje moj glász poszlüsajo; i jasz poznam nyé, i one mé naszledüjo.

28. I jasz nyim dám 'zitek ve-kivecsni, i ne szkvarijo sze na veke, i niscse je ne vtrgne z roké moje.

29. Ocsa moj, ki je je meni dáó, véksi je od vszé, i niscse ji ne more vtrgnóti z roké Ocsé mojega.

30. Jasz i Ocsa szva edno.

31. Zgrabili szo záto pá káménye 'Zidovje, da bi ga kamenüvali.

32. Odgóvoro nyim je Jezus: vnóga lépa dela szem vám pokázao od Ocsé mojega, za stero z téh dél me kamenüjete?

33. Odgôvorili szo nyemi 'Zidovje govorécsi: za dobroga dela volo te ne kamenüjemo, nego za volo preklinyanya; i, kâ tí cslovek bodócsi, szám szebé Bogá csinís.

34. Odgôvoro nyim je Jezus: nej je píszano vu vasoj právdi, jasz szem erkao, Bogovje szte.

35. Csi je one pravo Bogé, kim je récs Boza vcsinyena; ne more sze razvézati píszmo;

36. Zakaj tak od tisztoza, koga je Ocsa poszvêto i poszla na ete szvêt, ví velíte: kâ preklinyas, kâ szem pravo, Szin Bo'zi szem?

37. Csi ne csinim dela Ocsé mojega, ne verte mi.

38. Csi pá csinim, i dönok mi ne verjete, tim delam verte; naj znáte i verjete, kâ je Ocsa vu meni i jasz vu nyem.

39. Iszkali szo ga záto pá zgrabiti; i vö nyim je odísao z rôk nyihovi.

40. I odísao je pá prêk Jordána vu meszto, gde je bio Ivan oprvics krsztsávajócsi, i tam je osztano.

41. I vnôgi szo sli k nyemi i pravili szo: kâ je Ivan isztina nikaksega znamènya nej vcsíno; vsza pa, kâ je pravo Ivan od etoga, isztinszka szo bilá.

42. I vervali szo vnôgi tam vu nyem.

XI. TÁL.

I. Od Bethániánszkoga Lázara betega, szmrí i gori sztanenyá 1—44. II. 'Zidovje scséjo Krisztusa vmoriti 45—57.

I. 1. **B**io je pa eden beteznik Lázár z Bethánie, z meszta Márie i Márthe nyé szesztré.

2. (Bíla je pa tó tá Mária, stera je namázala Goszpodna z mazalom i bríszala je nogé nyegove z vlaszmíszvojimi, stere brat Lázár je bete'zen bio.)

3. Poszlale szo záto te szesztre k nyemi govorécsé: Goszpodne, ovo, steroga lübia, je jáko nemocsen.

4. Szlísavsi pa Jezus ercsé: eta nemocsnoszt je nej k szmrí, nego na Bo'zo díko, naj sze dícsi Szin Bo'zi po nyem.

5. Lübo je pa Jezus Mártho, i szesztro nyé, i Lázara.

6. Gda bi pa csüo, kâ je nemocsen, teda isztina je escse osztano, vu sterom meszti je bio, dvá dní.

7. Po tom ercsé vucseníkom: hodmo pá vu Judeo.

8. Velíjo nyemi vucseníczke: Rabbi, zdaj szo te iszkali kamenüvati 'Zidovje, i pá ides tá?

9. Odgôvoro je Jezus: jeli je nej dvanájszeta vóra toga dnéva? Csi sto hodi vu dnévi; ne potekne sze: ár szvetloszt etoga szvéta vídi.

10. Csi pa sto hodi v noci; po-

teknesze: ár szvetloszti nega vu nyem.

11. Eta ercsé i potom nyim veli: Lázár nas priátel, je zászpao; ali ídem, naj ga obüdim.

12. Erkli szo nyemi záto vucseniczke: Goszpodne, csi je zászpao, ozdrávi.

13. Erkao je pa tó Jezus od szmrti nyegove: oni szo pa stímali, kâ od szpanyá szna právi.

14. Teda záto nyim ercsé Jezus ocsiveszno: Lázár je mr'ô.

15. I veszelim sze za vász volo; naj verjete, kâ szem nej bio tam. Ali hodmo k nyemi.

16. Erkao je záto Tomás, kí sze zové dvojník, k vucseníkom: hodmo i mí, naj 'z nyim merjémo.

17. Gda bi záto Jezus prisao; najsao je; kâ je 'ze stiri dní bio vu grobi.

18. (Bíla je pa Bethánia blüzi k Jerusálemi, liki na petnájszet be'zájov.)

19. I vnôgi z 'Zidovov szo prisli k nyima k Márthi i Márii: da bi je tróštali nad nyidvi bratom.

20. Záto Mártha, kak je zacsüla, kâ Jezus ide, pred nyega je bê'zala: Mária je pa vu hi'zi szédêla.

21. Erkla je záto Mártha k Jezusi: Goszpodne, da bi eti bio, brat moj ne bi mr'ô.

22. Ali i zdaj znám: kâ, kako-
proszo Bogá, dá ti Bôg.

23. Velí nyej Jezus: gori sztáne brat tvoj.

24. Velí nyemi Mártha: znám, kâ gori sztáne vu gori sztane nyej na szlejdnji dén.

25. Ercsé nyej Jezus: jasz szem gori sztanenyé i 'zitek; ki verje vu meni, i csi merjé, 'zivo bode.

26. I vszáki, ki 'zivé i verje vu meni, ne merjé na veke. Verjes tó?

27. Velí nyemi: kakpa Goszpodne. Jasz szem vervalá, kaj szí tí Krisztus ov Szin Bo'zi, na szvét pridôcsi.

28. I, gda bí eta erkla, odísła je i zvála je Mário szesztro szvojo szkrívoma erkôcsa: Vucsitel je tü i zové te.

29. Ona pa, kak je csüla, taki je gori sztánola i sla je k nyemi.

30. (Nej je pa escse prisao Jezus vu meszto: nego je bio na meszti, gde je pred nyega pri-bé'zala Mártha.)

31. Záto 'Zidovje bodôcsi 'z nyôv vu hi'zi i tróstajôcsi jo vidôcsi Mário, kâ je hitro gori sztánola i vö sla, naszledüvali szo jo govorécsi: kâ ide k grobi; naj sze tám jôcse.

32. Záto Mária, kak je tá prisla, gde je bio Jezus, vidôcsa ga, szpádnola je pred nogé nyegove govorécsa nyemi: Goszpodne, da bi eti bio, ne bi m'rô moj brat.

33. Jezus záto, kak jo je vido plakajôcso i 'znyôv pridôcse 'Zí-

dove plakajócse, zaskripno je vu dühi i zburkao sze je.

34. I ercsé: gde szte ga polo-
'zili? Velijo nyemi: Goszpodne,
hodi i pogledni.

35. Zaszkužo sze je pa Jezus.

36. Pravili szo zató 'Zidovje:
ovo, kakda ga je lübo!

37. Niki pa 'z nyih szo erkli:
nej je mogo ete, kí je ódpro
ocsi toga szlépoga, vcsiniti; da
bi i ete né mr'ó?

38. Jezus zató pá zaskripnovsí
vu szebi, sô je k grobi. Bîla je
pa lüknya, i kamen je bio na
nyô djáni.

39. Ercsé Jezus: vzemte te ka-
men. Velí nyemi szesztra toga
mrtvoga, Mártha: Goszpodne,
'ze disí; ár je 'ze strtoga dnéva.

40. Velí nyej Jezus: nejszem ti
pravo; ká, csi bos vervalá, ví-
dila bos díko Bo'zo?

41. Kraj szo vzéli zató te ka-
men: gde je bio te mrtvi polo-
'zeni. Jezus je pa gori zdigno
ocsi i erkao je: Ocsa, hválo ti
dám; kaj szí me poszlühno.

42. Jasz szem pa znao; ka me
vszigdár poszlühnes: ali za volo
lüdsztva okóli sztojécsega ve-
lim; naj verjejo, ká szí me tí
poszlaó.

43. I eta govorécsi, z velikím
glászom je krícsao: Lázár, hodi
vö.

44. I vö je sô te mrtvi zvézane
nogé i roké majócsi z povijalom,
i obráz nyegov je zbriszácsov

obdáni bio. Velí nyim Jezus: od-
vé'zte ga i püsztite ga, najde.

45. Vnôgi zató z 'Zidovov pri-
dôcsi k Marii i vídôcsi, stera je
vcsino Jezus, vervali szo vu
nyem.

46. Niki 'z nyih szo pa sli k Fa-
rizeusom i povedali szo nyim:
stera je vcsino Jezus.

II. 47. Vküp szo szpravili zá-
to vládníčzke popovszki i Fari-
zeuske te veliki tanács i právili
szo: ka vcsinímo? Ár ete cslo-
vek vnôga znamejnja csiní.

48. Csi ga tak nihámo: vszi bo-
dovunym vervali i prádo Rim-
lánczi i vzezejo nám i meszto
i lüdsztvo.

49. Eden pa nikák 'z nyih Ka-
jafás vísesnyi pop bodócsi v
tisztom leti ercsé nyim: ví ni-
kaj neznate.

50. Niti ne premíszlite: ká je
nám bole; naj eden cslovek mer-
jé za vsze lüdsztvo, i vész národ
sze ne pogúbí.

51. Tô je pa szám od szébe nej
pravo: nego vísesnyi pop bodô-
csi v tisztom leti prorokúvao je,
ká bi Jezus meo mréti za vész
národ.

52. I nej za té národ szamo:
nego naj i sziní Bo'ze, kí szo
rasztepeni, vküp szprávi vu
edno csrêdo.

53. Od tisztoaga dnéva zató ta-
nácsivali szo szí: naj ga bujejo.

54. Jezus je zató nej vész ocsi-
veszno hodo med 'Zidovmi: ne-

go je odísao od tisztecz vu dr'zélo blúzi k püscsávi v meszto, sterose zové Efraim; i tam je prebívao z szvojimi vucseníkmi.

55. Bio je pa blúzi Vüzen 'Zidovov: i slo ji je vno go gori v Jerusálem z one dr'zéle na vüzen; da bi sze ocsisztli.

56. Iszkali szo zátó Jezusa i pravili szo eden drügomi med szebom vu czérkvi sztojécsi: ka sze vám vídi; kâ je nej prisao na szvétek?

57. Dáli szo pa i vládniczke popovszki i Farizeuske zapoved: kâ, csi bi sto znao, gde bi bio, povedao bi; da bi ga zgrabili.

XII. TÁL.

I. Z drágim mazalom sze Krisztus namá'ze 1—11. II. Jezus na oszelniczi ide v Jerusálem 12—23. III. Od v zemlo vr'zene psenicze 24—26. IV. Krisztusa Ocsa csúidno dicsi 27—36. V. 'Zidovske nevernoszti zrok 37—50.

I. 1. **P**risao je zátó Jezus pred vüzmom z sesztimí dnévi vu Bethánio: gde je bio Lázár te mrtvi, steroga je gori obüdo z mrtvi.

2. Napravili szo nyemi zátó tam vecsérjo: i Mártha je szlü'zila; Lázár je pa eden bio z oni, kí szo vküp doli szeli.

3. Vzéla je zátó Mária eden fünt z právoga nardusa dráge maszti i mázala je nogé Jezusove i bríszala je z vlaszmi szvojimi nogé nyegove. Hi'za je pa napunya z disom te masztí.

4. Veli zátó eden z vucsenikov nyegovi Júdas Iskariotes Simonov szin on, ki ga je bodécsi bio odati.

5. Zakaj je tó mazalo nej odáno za trisztó szódóv i dáno szíromákóm.

6. Erkao je pa tó nej, ka bi szkrb méo na szíromáke: nego, kâ je tát bio i mosnyô je méo, i ona, stera szo notri metali je on noszo.

7. Erkao je zátó Jezus: niháj jo; na dén pekopanya mojega je ona tó obdr'zála.

8. Ár szíromáke bodte vszigdár z szebom meli: mené pa ne bodete vszigdár meli.

9. Szpoznalo je zátó doszta lüdsztva z 'Zidovov, kâ je tam bio: i prisli szo nej za volo Jezusa szamo; nego, da bi i Lázara vidili, steroga je z mrtvi zbüdo.

10. Tanács szo pa dr'zali vládniczke popovszki: kâ bi i Lázara bujli.

11. Kâ szo vnôgi 'Zidovje za volo nyega tá sli, i vervali szo vu Jezusi.

II. 12. Te drügi dén je pa vno go lüdsztva prislo na szvétek szlisavsi: kâ je prisao Jezus vu Jerusálem.

13. Vzéli szo pálmovve vejke i vö szo sli pred nyega i kricsali szo: Ho'zanna, blagoszlovleni, kí ide vu iméni Goszpodnovom, král Izraelszki.

14. Najsao je pa Jezus oszlícsa

i na nyega szí je szeo, líki je píszano:

15. Ne boj sze csi Sionszka; ovo, král tvoj ide szedécsi na oszelnicze 'zrbéti.

16. Eta szo pa nej szpoznali vucseníczke nyegovi oprvics: nego, gda je odicseni bio Jezus, teda szo sze szpómenoli; ká szo eta bilá od nyega píszana; i, ka szo nyemi tá vcsínili.

17. Szvedocsilo je záto to lüdsztvo; stero je 'z nyim bilô; ká je Lázara z groba zváo i z mrtvi ga je zbüdo.

18. Za toga volo je i pred nyega slo lüdsztvo; ká je csülo; ká je tô znaménye vcsíno.

19. Farizenske szo záto erkli szami vu szebi: vidite, ká nikaj ne valáte? Ovo, vesz szvét za nyim ide.

20. Bilí szo pa nki Grki zoni, ki szo gori sli; da bí Bogá molili vu szvétki.

21. Tej szo záto sli k Filippi, ki je bio od Bethsajde Galilee; i proszili szo ga govorécsi: Goszpodne, sesémo Jezusa viditi.

22. Ide Filip i povej Andrásí, i páli András i Filip ercséta Jezusi.

23. Jezus nyim je pa odgóvoro govorécsi: prisla je vóra, naj sze odicsi Szin cslovecsi.

III. 24. Zaisztino, zaisztino velim vám: csi zrno psenicsno ne szpádne vu zemlo, i zegnili, ono

szamo osztáne; csi pa zegnili, vnogo száda prineszé.

25. Ki lübi düso szvojo, zgübi jo: i ki odürjáva düso szvojo na etom szvéti, na 'zitek vekivecsni jo zdr'zi.

26. Csi sto meni szlü'zi; mené naj naszledüje; i, gdeszem jasz, tam bode moj szluga; i, csi sto meni szlü'zi, postüvao ga bode Ocsa.

IV. 27. Zdaj sze je zburkala düsa moja; i ka právim? Ocsa zdr'zi me od vöre ete. Ali za toga volo szem prisao vu tô vöro.

28. Ocsa, odicsi tvoje imé. Priso je záto glász z nébe: i odieso szem i páli odicsim.

29. To lüdsztvo záto sztojáese i szlisavse erklo je: grmlajeza sze je zgodila. Drügi szo pa pravili: angel nyemi je gücsao.

30. Odgóvoro je pa Jezus i erkao: nej je téglasz za mojo volo vcsinyeni; nego za vaso volo.

31. Zdaj je szôdba etoga szvéta: zdaj bode poglavník etoga szvéta vö vr'zeni.

32. I jasz, csi sze zviszim od zemlé, vsze bom za szebom vléka.

33. (Tô je pa pravo znamenüvájócsi z káksov szmrtjov nyemi je mréti.)

34. Odgóvorilo nyemi je pa lüdsztvo: mi szmo csüli z právde, ká Krisztus osztáne na vcke; i kakda ti právis, ka je potrebnó zvisenomi bidti Színi

cslovecsemi? Stojete Szin cslovecsi?

35. Ercsé nyemi záto Jezus: escse malo vrémena je ta szvetloszt zvami; hodte, dokecs szvetloszt máte, naj vász kmicza ne zapopádne. I, kí hodi vu kmiczi, nezna, kama ide.

36. Dokécs szvetloszt máte; verte vu szvetloszti: naj szinovje szvetloszti bodete. Eta je gúcsao Jezus: i odidócsi szkrio sze je od nyih.

V. 37. Csi gli je pa teliko známénya vcsino pred nyimi: dönok szo nej vervali vu nyem;

38. Naj sze szpuni rêcs E'zaiás proroka, ki je erkao: Goszpodne, sto je vervao nasemi predganyi; i rama Goszpodnova komi sze je oznánila?

39. Za toga volo szo nej mogli vervati; ár pá veli E'zaiás:

40. Oszlépo je nyih ocsi i obrdo je nyihovo szrcze: naj ne vidijo z ocsmi i ne razmijo z szrczom i povrnéjo sze i zvracsim je.

41. Eta je erkao E'zaiás: gda je vido diko nyegovo i gúcsao je od nyega.

42. Priszpodobnim tálom i z vládnikov szo vnógi vervali vu nyem: ali za volo Farizeusov szo ga nej vadlúvali; da bi sze z szpráviscsa vö né vrgli.

43. Ár szo bole lübili diko lüdi: liki diko Bo'zo.

4. Jezus je pa krícsao i erkao:

kí vu meni verje, ne verje vu meni; nego vu onom, kí me je poszlaao.

45. I, kí mené vidí, vidi onoga; kí je mené poszlaao.

46. Jasz szem za szvetloszt na szvét prisao: naj vszáki, ki vu meni verje, vu kmiczi ne osztáne.

47. I, csi sto ne bode poszliúsao recsi moje i ne bode vervao, jasz ga ne szódim. Ár szem nej prisao záto; naj szvét szódim: nego, naj szvét zdr'zim.

48. Kí mené zavr'ze i ne vze-me gori recsi moje: má, kí ga szódi. Ta rêcs, stero szem gúcsao, ona ga bode szóдила na szlédnyi dén.

49. Ár szem jasz szám od szébe nej prisao: nego, kí je mené poszlaao, Ocsa, on mi je zapovid dáo; ka morem praviti, i ka gúcsati.

50. I znám: kâ je zapovid nyegova'zítek vekivecsni. Záto, ka jasz gucsím, liki je velo meni Ocsa, tak gucsím.

XIII. TÁL.

I. Od nóg mujvanya 1—20. II. Potom od pri sztoli zgovárjanya 21—38.

I. 1. **P**red vüzmenim szvétkom pa znajócsi Jezus, kâ je prisla nyegova vöra, naj prék ide z etoga szvéta k Ocsi, lübo je te szvoje lasztivne na szvéti; i tak je je do koncza lübo.

2. I gda je vecsérja vcsinyena

bíla (gda sze je 'ze vrág vrgao vu szczé Judás Iskariotesa sziná Símonovoga, naj ga odá.)

3. Znajôcsi Jezus, kâ nyemi je vsza dáo Ocsa vu roké, i kâ je od Bogá zísao i k Bôgi ide.

4. Gori je sztano od vecsérje; i doli dene gvant i vzeme briszacso, i opáse sze 'z nyôv.

5. Potom vlejí vodô vu mujváoniczo i zácsao je mujvati nogé vucseníkov, i briszati z briszácsov, z sterov je bio opászani.

6. Príde záto k Símon Petri i velí nyemi on: Goszpodne, tí bos meni mujvao nogé?

7. Odgôvoro je Jezus i erkao nyemi je: ka jasz csinim, tí zdaj neznas; szpoznas pa potom.

8. Velí nyemi Peter: z nikaksim tálom ne bos mujvao nogé moje na veke. Odgôvoro nyemi je Jezus: csi te ne bom mujvao; nemas tála zmenom.

9. Velí nyemi Simon Peter: Goszpodne, nej li nogé moje szamo; nego i roké i glavô.

10. Velí nyemi Jezus: kí je mujti; nej nyemi je potrêbno; nego, naj li nogé mujje; ár je csízti czêli. I ví szte csízti: ali nej vszi.

11. Ár je znao, sto ga odá: za toga volo je pravo; nej szte vszi csízti.

12. Gda bi záto mujonogényihove: na szébe je vzéo gvant

szvoj. I doli szedécsi pa nyim velí: znáte, kaszem vám vcsíno?

13. Ví zovéte mené, vucsitel i Goszpôd: i dobro velíte; ár szem jasz.

14. Csi záto szem jasz mujvao vase nogé Goszpôd i vucsitel: i ví morete eden drügomi mujvati nogé.

15. Ár példo szem vám dáo: naj, liki szem jasz vcsíno vám, i ví csiníte.

16. Zaisztino, zaisztino velim vám: nej je szluga véksi od Goszpôda szvojega, niti te poszlaní je nej véksi od onoga, kí ga je poszlaao.

17. Csi eta znáte: bla'zeni szte, csi je csiníte.

18. Ne právim od vszé vász: jasz znám, stere szem odébrao, nego, naj sze píszmo szpuni; kí jej z menom krüh, on je, kí je gori zdigno petô szvojjo prôtr meni.

19. Zdaj pa velim vám: da prve, liki bode, naj, gda bode, verjete, kâ szem jasz.

20. Zaisztino, zaisztino velim vám: kí gori vzeme tisztoza, steroga jasz poslem, mené vzeme; kí pa mené vzeme, vzeme onoga, kí je mené poszlaao.

II. 21. Eta gda bi Jezus erkao, zburkao sze je vu dühi, i szvedôcso je, i erkao je: zaisztino, zaisztino velim vám; kâ me eden z vász odá.

22. Glédali szo záto eden na

drügoga vucseníczke, dvojécsi, od koga bi pravo.

23. Bio je pa le'zécsei eden ti vucseníkov nyegovi vu Jezusovom kršli, sterogajelübo Jezus.

24. Kívao je záto tomi Simon Peter: ka bi szpitávao, sto bi bio, od koga právi.

25. Notri szpadnovsi pa on na prsi Jezusove, ercsé nyemi: Goszpodne, sto je?

26. Odgovorí Jezus: on je, komi jazs te namocseni falácsecz dám. Inamocsi vsi falácsecz, dáo ga je Judás Iskariotesi Simonovomi színi.

27. I po falácseczi tedaje notri só vnyega Satan. Velí záto nyemi Jezus: ka csínís, hitro csíni.

28. Tô je pa niscse nej znao ti szedécsei, k csemi nyemi je velo.

29. Ár szo níki stímali, da je mosnyó meo Júdás, ká nyemi velí Jezus: küpi, ka szo nám potrébna na szvétek, ali, ka bi ká szíromákom dáo.

30. Vzévsi záto on te falácsicsek, preczi je vö só. Bíla je pa nócs.

31. Gda bi záto vö odísao, velí Jezus: zdaj je odícсени Szin cslovecsi, i Bóg je odícсени vu nyem.

32. Csi je Bóg odícсени vu nyem, i Bóg ga bode dícsó szám vu szebi, i preczi ga bode dícsó.

33. Szinki, escse szem edno malo z vami. Iszkali me bodete; i, liki szem pravo 'Zidovom, ká,

kama jazs odhájam, ví ne morete idti; i vám tak velim zdaj.

34. Zapoved nôvo dám vám, naj eden drügoga lübite; liki szem vász jazs lübo, tak i ví lübite eden drügoga.

35. V tom szpoznajo vszi, ká szte moji vucseníczke, csi lübézen máte eden k drügomi.

36. Velí nyemi Simon Peter: Goszpodne, kama odhájás? Odgôvoro je nyemi Jezus: kama odhájam, tá me ne mores zdaj naszledüvati; potom bos me pa naszledüvao.

37. Velí nyemi Peter: Goszpodne, zakaj te zdaj ne morem naszledüvati? Düso mojo za tébe doli denem.

38. Odgôvoro nyemi je Jezus: düso tvojo za méne denes doli? Zaisztino, zaisztino velim tebi: ne bode kokót popévao, dokecs me tríkrát ne zatajís.

XIV. TÁL.

I. Krisztus nadale trósta vucseníke 1—4.
II. Z Ocsom je edno 5—21. III. Vucseníkom obécsé Dühá Szv. szvoj mér, i szamoga szébé 22—31.

I. 1. **N**ajszene zburkaszrczé vase, verjete vu Bógi, i vu meni verte.

2. Vu hi'zi-Ocsé mojega je doszta prebiváliscs. Da tak ne bi bíló, povedao bi vám: idem szprávlat vám meszto.

3. I, csi bom só i szprávím vám meszto, pá prídem i vzemem

vász k szebi; naj, gde szem jasz, i ví tam bodete.

4. I, kama jasz odhájam, zná-
te, i pôť znáte.

II. 5. Velí nyemi Tomás: Gosz-
podne, ne znamo, kama odhá-
jas; i kakda bi mogli pôť znati?

6. Velí nyemi Jezus: jasz szem
ta pôť, i isztina, i 'zitek; niscse
ne príde k Ocsi, nego po meni.

7. Da bi poznali mené, i Ocsó
mojega bi poznali; i od eti máo
ga poznate, i vidili szte ga.

8. Velí nyemi Filip: Goszpod-
ne, poká'zi nám Ocsó, i žado-
szta nám je.

9. Velí nyemi Jezus: teliko
vréména szem z vami, i nej szi
me poznao? Filip, kí mené ví-
di, vídi Ocsó; i kakda tí prá-
vis, poká'zi nám Ocsó?

10. Ne verjes, kâ szem jasz vu
Ocsi i Ocsa je vu meni? Recsí,
stere jasz vám gucsim, szám od
szébe ne gucsim; nego Ocsa,
kí vu meni prebíva, on csiní tá
dela.

11. Verte mi, kâ szem jasz vu
Ocsi, i Ocsa je vu meni; csi pa
nej, za volo ti dél verte mi.

12. Zaisztino, zaisztino velim
vám; kí vu meni verje, dela,
stera csinim, i on bode csinio;
i véksa od eti bode csinio záto,
kâ jasz k Ocsi mojemi idem.

13. I, kakoli bodete proszili
vu iméni mojém, tó vcsinim,
naj sze dícsi Ocsa vu Színi.

14. Csi bodete kâ proszili vu
iméni mojém, jasz vcsinim.

15. Csi me lübite, zapovedi
moje zdr'závajte.

16. I jasz bom proszo Ocsó, i
drügoga obeszelitela dá vám,
naj osztáne z vami na veke.

17. Düh te isztine, steroga
szvét ne more vzéti záto, kâ ga
ne vídi, niti ga ne pozna. Ví ga
pa poznate, ár pri vász osztáne,
i vu vami bode.

18. Ne nihám vász szirôte, prí-
dem k vám.

19. Escse malo, i te szvét me
vecs ne de vido; ví pa me vi-
dili bodte záto, kâ jasz 'zivém,
i ví bodte 'ziveli.

20. Vu onom dnévi szpoznate
ví, kâ szem jasz vu Ocsi mojém
i ví vu meni, i jasz vu vami.

21. Kí má zapôvedi moje i nyé
zdr'záva, on je, kí lübi mené;
i kí mené lübi, lübleni bode od
Ocsé mojega, i jasz ga bodem
lübo, i vö sze nyemi vjávím.

III. 22. Ercsé nyemi Judás (nej
te Iskariotes:) Goszpodne, kâ
je, kâ sze nám vö vjávís, i nej
szvétí?

23. Odgôvoro je Jezus i erkao
nyemi je: csi sto mené lübi,
Rêcs mojô bode zdr'závao; i
Ocsa moj de ga lübo, i k nyemi
prídemo i sztanyé szi pri nyem
naprávimo.

24. Kí mené nelübi, Recsí moje
ne zdr'záva; i ta Rêcs, stero

csüjete, nej je moja, nego onoga, kí je mené poszlaó, Ocsé.

25. Éta szem vám pravo pri vász bodócsi.

26. Te obeszelitel pa, Düh szvéti, steroga posle Ocsa vu mojem iméni, on vász bode vsza vcsio, i na pamet bode vám prinásao vsza, stera szem vám pravo.

27. Mér nihám vám, mér moj dám vám; nej, liki szvét dáva, jasz vám dám, naj sze ne zburka szrcze vase, niti sze ne bojí.

28. Csüli szte, ká szem jasz vám erkao: odhájam i prídem k vám. Da bi me lübilí, radüvali bi sze, ká szemprávo: idem k Ocsi, ár je Ocsa moj véksi od méne.

29. I zdaj szem vám pravo: prvle, liki bode, naj, gda bode, verjete.

30. Ne bom vecs doszta gúcsó z vami. Ár je prisao etoga szvéta poglavnik, i vu meni nema nikaj.

31. Nego, naj szpozna szvét, ká lüvim Ocsó, i, liki je zapovedao meni Ocsa, tak csinim. Sztante gori, hodmo odnut.

XV. TÁL.

I. Od pravicsnoga trsa 1—16. II. Od trósta vu odürjávanyi szvétá 17—27.

I. 1. **J**asz szem te isztinszki trsz, i Ocsa moj je goríc delavecz.

2. Vszáko rozgo, stera vu me-

ni ne prinása száda, kraj jo vre'ze; i vszáko, stera szád prinása, ocsíszti jo, naj vecs száda prinása.

3. 'Ze szte ví csíszti za volo récsi, stero szem vám gúcsó.

4. Osztante vu meni, i jasz vu vami. Liki rozga ne moreszáda neszti száma od szébe; nego, csi osztáne na trszí, tak ni ví, csi vu meni ne osztánete.

5. Jasz szem trsz, ví szte rozgé; kí osztáne vu meni, i jasz vu nyem, té doszta száda prinása. Ár brezi méne nikaj ne morete csiníti.

6. Csi sto ne osztáne vu meni, vö sze vr'ze, liki rozga, i poszêhne, i vküp jo poberéjo i vu ogen jo vr'zejo i zgorí.

7. Csi osztánete vu meni i recsi moje vu vami osztánejo, kakoli bodte steli, proszte, i bode vám.

8. Vu etom sze dícsi Ocsa moj, naj vnogo száda prinásate, i bode moji vucseníczke.

9. Liki je lübo mené Ocsa, i jasz szem tak lübo vász. Osztante vu mojoj lübéznoszti.

10. Csi zapovedi moje bodete zdr'závali, osztánete vu mojoj lübéznoszti, liki szem jasz zapovedi mojega Ocsé zdr'zao, i osztánem vu nyegovoj lübéznoszti.

11. Tá szem gúcsó vám, naj radoszt moja vu vami osztáne, i radoszt vasa sze szpuni.

12. Eta je moja zapoved, naj eden drügoga lübite, liki szem jasz vász lübo.

13. Vékse od ete lübéznosztí niscse nema, liki, csi sto düso szvojo polo'zi za priátele szvoje.

14. Ví szte priátelje moji, csi csiníte, ka vám jasz zapovedávam.

15. Vecs vász ne právim szluge záto, ká szluga nezna, ka csiní nyegov Goszpôd. Vász szem pa pravo priátele záto, ká szem vsza stera szem csüo od Ocsé mojega, vám na znánye dáo.

16. Nej szte me ví odébrali; nego jasz szem vász odébrao, i posztavo szem vász, naj idete i szád prinásate, i szád vas osztáne; da, kakoli bodete proszili Ocsó vu iméni mojem, dá vám.

II. 17. Tá vam zapovedávam, naj eden drügoga lübite.

18. Csi vász szvét odürjáva, znáte, ká je mené prvle, liki vász, odürjáva.

19. Da bi z szvéta bili, szvét bi, ka je nyegovo lasztivno, lübo; da szte pa nej z szvéta, nego szem vász jasz odébrao z szvéta, za toga volo vász odürjáva szvét.

20. Szpômente sze z te rêcsi, stero szem vam jasz pravo: nej je szluga véksi od goszpôda szvojega. Csi szo mené prega-nyali, i vász bodo preganyali;

csi szo rêcs mojo zdr'závali, i vaso bodo zdr'závali.

21. Ali eta vsza bodo vám csiníli za volo iména mojega, ká ne znajo onoga, kí je mené poszlaó.

22. Da ne bi prisao i nyim gúcsao, grêha ne bi meli; zdaj pa zágovora nemajo od grêhaszvojega.

23. Kí mené odürjáva i Ocsó mojega odürjáva.

24. Csi tá dela ne bicinio med nyimi, stera je niscse drügi nej csinio, grêha ne bi meli; zdaj pa i vidili szo, i odürili szo i mené i Ocsó mojega.

25. Ali tô je záto, naj sze szpuni rêcs píszana vu právdi nyihovoj, ká szo me zobsztom odürjávali.

26. Gda pa príde te Obeszeli-tel, steroga vám jasz poslem, od Ocsé (Düh te isztine, kí od Ocsé zhája,) on bode szvedocso od méne.

27. Ali i vi szvedocsili bodete, ár szte od zacsétka z menov.

XVI. TÁL.

I. Krisztus dvóje pohúsanye odvraçtúje, stero zhája szvéta odürjávana 1—4, z szvojega odhájanya 5—7. II. Od Dühá Szv. csészti 8—15. III. Od trósta vu szkúsávanyi 16—22. IV. Od molitvi 23—33.

I. 1. **E**ta szem vám gúcsao, naj sze ne szpácsite.

2. Z szpráviscs vász vö zgonijo. Ali príde i vóra, da vszáki,

kí vász buje, bode stímao, kâ Bôgi szlü'zbo vcsiní.

3. I eta vcsiníjo vám zátó, kâ szo nej poznali Ocsó, niti mené.

4. Ali eta szem vám gúcsao, naj, gda príde vöra, sze zpomenéte z eti, kâ szem vám jasz erkao; eta szem pa vám od zacsétka nej povedao, ár szem z vami bio.

5. Zdaj pa odhájam k onomi, kí me je poszlaó, i niscse me z vász ne píta: kama ides?

6. Nego, kâ szem vám eta gúcsó, 'zaloszt je napunila szreze vase.

7. Ali jasz isztino velim vám: dobro je vám, naj jasz odídem. Ár, csi ne odídem, te obeszelitel ne príde k vám; csi bom pa sô, poslem ga k vám,

II. 8. I, gda on príde, kárao bode ete szvét od grêha, i od praviceze, i od szôdbe.

9. Od grêha zátó, kâ szo nej vervali vu meni.

10. Od praviceze pa, kâ k mojmi Ocsi ídem, i vecs me ne bodete vidili.

11. Od szôdbe pa, kâ je poglavník etoga szvéta oszodjeni.

12. Escse vám doszta mám praviti, ali zdaj ne morete nosziti.

13. Gda pa on príde Düh te isztine, pelao de vász vu vszo isztino. Ár ne bode gúcsó szám od szébe; nego, sterakoli bode asüo, gúcsó bode, i tá pridócsa m nazvészti.

14. On bode me dícsó, ár z mojegaja vzeme, i nazvészti vám.

15. Vsza, stera má Ocsa, moja szo; za toga volo szem erkao: kâ z mojegaja vzeme, i nazvészti vám.

III. 16. Edno malo, i ne bodete me vidili; i páli edno malo, i vidili bodete me zátó, kâ jasz odhájam k Ocsi.

17. Erkli szo zátó niki z vucseníkov nyegovi eden k drügomi: kâ je tó, ka nám právi: edno malo, i ne bodete me vidili, i páli edno malo, i vidili me bodete; ino, kâ jasz odhájam k Ocsi.

18. Pravili szo zátó: kâ je tó, ka právi, malo? Ne znamo, ka gucsí.

19. Szpoznao je pa Jezus, kâ szo ga steli pítati, i ercsé nyim: od toga szpítávate oden drügoga, kâ szem erkao: edno malo, i ne bodete me vidili, i pá edno malo, i vídili me bodete?

20. Zaisztino, zaisztino velim vám; kâ sze ví bodete jôkali i plakali, szvét sze pa bode radüvao; vísze pa 'zalosztili bodete, ali 'zaloszt vasa sze obrné na radoszt.

21. 'Zena, gda rodí, 'zaloszt má, kâ je prisla nyé vöra; gda je pa porodíla dête, ne szpomené sze vecs z dreszélnozsti za volo radoszti, kâ sze je cslovek porôdo na szvét.

22. I ví zátó zdaj isztina 'za-

loszt máte; ali pá bom vász vido, i radüvalo sze bode szreze vase, i radoszt vaso niscse ne vzeme od vász.

IV. 23. I vu onom dnévi me nikaj ne bodete píali. Zaisztino, zaisztino velim vám; kâ, kakoli bodete proszili Ocsó vu iméni mojem, dá vám.

24. Do eti mao szte nikaj nej proszili vu iméni mojem; proszte, i vzemete, naj radoszt vasa puna bode.

25. Eta szem vám vu priszpodobnosztaj gúcsó; ali príde vóra, kâ vám vecs ne bodem gúcsao vu priszpodobnosztaj, nego vám ocsiveszno bodem od Ocsé nazvíscávao.

26. Vu onoj vóri vu iméni mojem bodete proszili; i ne velim vám, kâ bom jasz proszo Ocsó za vász.

27. Ár szám Ocsa lübi vász, kâ szte ví mené lübili i vervali szte, kâ szem jasz od Bogá zísao.

28. Zísao szem od Ocsé, i prísao szem na ete szvét; pá nihám szvét, i sô bom k Ocsi.

29. Velíjo nyemi vucseniczke nyegovi: ovo, zdaj ocsiveszno gucsís, i prlílike nikakse ne právis.

30. Zdaj známo, kâ vsza znás, i nej je potrêbno, naj testopíta; vu tom verjemo, kâ szi od Bogá zísao.

H. W.

31. Odgóvoro je nyim Jezus: zdaj verjete?

32. Ovo príde vóra, i zdaj je prisla, da sze rasztepéte vszáki vu szvoja lasztivna, i menészazmoga niháte. I nej szem szám, ár je Ocsa z menom.

33. Eta szem vám gúcsó, naj vu meni mér máte. Na szvéti nevalo máte; ali vüpajte sze, jasz szem obládao te szvét.

XVII. TÁL.

Krisztusova popovszka molitev: I. Za szébe 1—5. II. Za vucseníke 6—19. III. Za Mater czérkev 20—26.

I. 1. **E**taj je gúcsao Jezus, i prídzdigno je ocsi szvoje vu nebésza, i erkao je: Ocsa, prisla je vóra, odícsi Sziná tvojeja, naj i Szin tvoj tebé dícsi.

2. Liki szi nyemi dáó oblászt nad vszáksim têlom, naj nyim vszákomi, steroga szi nyemi dáó, dá 'zítek vekivecsni.

3. Ete je pá te 'zítek vekivecsni, naj szpoznao tebé szamoga isztinszkoga Bogá, i steroga szi poszlaó, Jezusa Krisztusa.

4. Jasz szem te dícsó na zemli. Delo szem szkoncsao, stero szi meni dáó, naj je vcsinim.

5. I zdaj me odícsi tí Ocsa pri tebi szamom z tiszto v díkov, stero szem méo prvle, liki je te szvét bio, pri tebi.

II. 6. Oznano szem tvoje imé lüdém, stero szi meni dáó z etoga szvéta; tvoji szo bili, i meni

13

szi je dáó, i rêcs tvojo szo obdr'zali.

7. Zdaj szo szpoznali, kâ szo vsza, stera szi meni dáó, od tébe.

8. Ár szem te recsi, stera szi meni dáó, nyim dáó; i oni szo je gori vzéli, i szpoznali szo zaisztino, kâ szem od tébe zísao, i vervali szo, kâ szi tí mené poszlao.

9. Jasz za nyé proszim: ne proszim za te szvét, nego za one, stera szi meni dáó, kâ szo tvoji.

10. I moja vsza szo tvoja, i ta tvoja szo moja; i odícsen szem vu nyh.

11. I nej szem vecs na szvéti, ali oni szo na szvéti; jasz pa k tebi idem. Szvéti Ocsa, zdr'zi je vu iméni tvojem, stera szi meni dáó, naj bodo edno, liki mí.

12. Gda szem bio 'z nyimi na etom szvéti, jasz szem je zdr'zao vu tvojem iméni. Stere szi meni dáó, obarvao szem je, i niscse je 'z nyh nej zgübleni; nego te pogübelnoszti szin, naj sze píszmo szpuni.

13. Zdaj pa k tebi idem, i eta gucsim na szvéti, naj mám radoszt mojo napunyeno vu nyh.

14. Jasz szem nyim dáó rêcs tvojo, i te szvét je odürjávo nyé, kâ szo nej z etoga szvéta, liki jasz szem nej z etoga szvéta.

15. Ne proszim, naj je vzemes

z etoga szvéta, nego, naj je obdr'zís od hüdoga.

16. Z etoga szvéta szo nej, liki szem jasz nej z etoga szvéta.

17. Poszvéti je vu isztini tvojoj, Rêcs tvoja je isztina.

18. Liki szi mené poszlao na ete szvét, i jasz nyé poslem na ete szvét.

19. I za nyé jasz poszvecsüjem szám szebé, naj i oni bodo poszvecseni vu isztini.

III. 20. Nej pa za té szamo proszim, nego i za one, kí bodo vervali po rêcsi nyihovoj vu mení.

21. Naj vszi edno bodo, liki tí, Ocsa, vu meni, i jasz vu tebi, naj i oni vu nami edno bodo; naj verje szvét, kâ szi me tí poszlao.

22. I jasz szem tô diko, stero szi meni dáó, nyim dáó; naj bodo edno, liki szmo mí edno.

23. Jasz vu nyh i tí vu meni, naj bodo popolni vu ednom; i naj szpozna te szvét, kâ szi tí mené poszlao, i lübo szi je, liki szi mené lübo.

24. Ocsa, stera szi meni dáó, scsém, naj, gde szem jasz, i oni tam bodo z menom; naj vídijo diko mojo, stero szi dáó meni, kâ szi me lübo pred zacsétkom szvéta.

25. Ocsa pravicsni, te szvét je tebé nej szpoznao, jasz szem te pa szpoznao; i tê szo szpoznali, kâ szi me tí poszlao.

26. I oznano szem nyim imé tvoje, i oznánim je, naj Lüb-zen, z sterov szí mené lübo, vu nyh bode, i jasz vu nyh.

XVIII. TÁL.

I. Krisztusa zgrábijo 1—12. II. Pred Annás i Kajafásom trpi 13—27. III. Pred Pilátusom ga tó'zijo 28—32. IV. Pilátus ga pita, cai je král 'Zidovszki 33—40.

I. 1. **E**ta gda bi Jezus erkao, vö je sô z vucseníkmi szvojimi prék Kedron járka, gde je bio eden ográdecz, vu steroga je notri sô on i vucseníčke nyegovi.

2. Znao je pa i Júdas, kí ga je ôdao, tó meszto, kâ sze je dozszta krát vküp szpravo Jezus tam z vucseníkmi szvojimi.

3. Záto Judás vzeme sereg vi tézov, i od vládnikov popovszki, i Farizeusov szluge, ide tá z poszvétom, i z lampasmi, i z ro'zjom.

4. Jezus záto znavsi vsza na szebe pridôcsa, vö idôcsi ercsé nyim: koga íscsete?

5. Odgôvorili szo nyemi: Jezusa Názarenszkoga. Velí nyim Jezus: jasz szem. Sztáo je pa i Júdas, kí ga je ôdao, 'z nyimi.

6. Gda bi nyim záto erkao: jasz szem, názdrt szo sli, i szpadnoli szo na zemlo.

7. Záto pá je je pítáo: koga íscsete? oni szo pa erkli: Jezusa Názarenszkoga.

8. Odgôvoro je Jezus: erkao

szem vám, kâ szem jasz. Csi záto mené íscsete, püsztite ete odhájati.

9. Naj sze szpuni ta rêcs, stero je erkao: kâ, stere szí meni dáo, nej szem 'z nyh zgübo ni ednoga.

10. Simon Peter záto majôcsi mecs, vö ga je potégno, i vđaro je vísesnyega popa szlugo, i odszekao nyemi je dészno vühô. Bilô je pa imé szlugi Malkus.

11. Erkao je záto Jezus Petri: potiszni mecs tvojs vu mosnyico. Jeli te pehár, steroga mi je Ocsa dáo, ne bom pio?

12. Záto vítéjze i sztotnik, i szlugi 'Zidovszki vzéli szo Jezusa, i zvézali szo ga.

II. 13. I odpelali szo ga k Annási naj prvle. Ár je bio tészt Kajafása, kí je bio vísesnyi pop v tisztom leti.

14. Bio je pa Kajafás té, kí je tanácsivao 'Zidovom, kâ je bole ednomi csloveki mrêti za vsze lüdsztvo.

15. Naszledüvao je pa Jezusa Simon Peter i te drügi vucseník. Tiszti vucseník sze je pa znao z vísesnyim popom, i k csaszi je sô z Jezusom vu dvor vísesnyega popa.

16. Peter je pa sztao pred dve-rami vöné. Vö je sô záto te drügi vucseník, kí sze z vísesnyim popom znao, i ercsé vratáriczi i notri je pelao Petra.

17. Velí záto ta deklíeska

vratáricza Petri: Nej szi i tí z vucseníkov etoga csloveka? velf on: nej szem.

18. Sztáli szo pa szlugi i dvorniczke vögelje za'zigávajôcsi záto, kâ je mraz bio, i szegrévali szo sze. Bio je pa 'z nyimi Peter sztojécsi i szegrévajôcsi sze.

19. Pítáo je záto te vísesnyi pop Jezusa od vucseníkov nyegovi, i od návuka nyegovoga.

20. Odgôvoro nyemi je pa Jezus: Jasz szem ocsiveszno gúcsao szvéti. Jasz szem vszigdár vesio vu szprávicsi i vu czérkvi, gde sze ze vszega kraja 'Zidovje vküp szprávľajo, i vu szkrivoszti szem nikaj nej gúcsao.

21. Ka mené pítas? pítaj one, kí szo me poszľusali, ka szem nyim gúcsao; ovo, té znájo, ka szem jasz pravo.

22. Eta pa gda bi on velo, eden z ti hlápczov tam sztojécsi je za vüha vđaro Jezusa, erkôcsi: tak odgovárjas vísesnyemi popi?

23. Odgôvoro nyemi je Jezus: csi szem hüdü gúcsao, poszvedocsi od hüdogo; csi szem pa dobro, ka me bíjes?

24. Poszľao ga je záto Annás vzézanoga k Kajafási, vísesnyemi popi.

25. Sztáo je pa Simon Peter i szegrévao sze je. Erkli szo nyemi záto: nej szi i tí z vucsení-

kov nyegovi? On je pa tajio i erkao je: nej szem.

26. Velf eden z vísesnyega popa szlegov rodbina bodôcsi onoga, komi je Peter vühó odszekao: nej szem te vido vu ográczí 'z nyim?

27. Páli je záto tajio Peter, i preczi je kokôt popévao.

III. 28. Pelajo záto Jezusa od Kajafása vu pravdeno hi'zo. Bilô je pa rano, i oni szo nej sli notri vu pravdeno hi'zo, da bi sze nê oszkrunili; nego da bi jeli ágnecca vüzenszkoga.

29. Vö jesô záto Pilátus k nyim i erkao je: kákso to'zbo máte prôti etomi csloveki?

30. Odgôvorili szo i erkli szo nyemi: da ne bi bio ete hüdo-delnik, ne bi ti ga dáli vu roké.

31. Erkao nyim je záto Pilátus: vzemte ga ví i poleg právde vase ga szôdte. Erkli szo nyemi záto 'Zidovje: nám je nej szlobodno nikoga vmoriti.

32. Naj sze rêcs Jezusova szpuni, stero je erkao znamenüvájôcsi z káksov szmrtjov má mrêti.

IV. 33. Notri je sô záto vu pravdeno hi'zopá Pilátus, i prízvao je Jezusa, i erkao nyemi je: tí szi král 'Zidovszki?

34. Odgôvoro nyemi je Jezus: szám od szébe ti tô velis; ali szo ti pa drügi pravili od méne?

35. Odgôvoro je Pilátus: jeli szem iasz 'Zidov? Tvo národ

i vládniczke popovszki szo te meni v rôke dáli, ka szi vesíno?

36. Odgôvoro je Jezus: Králevszto moje je nej z etoga szvéta. Da bi z etoga szvéta bilô Králevszto moje, szlugi moji bi sze vojszküvali, da bi sze ne dáó 'Zidovom, zdaj pa Králevszto moje je nej odnut.

37. Erkao nyemi je záto Pilátus: dönok král szi tí? Odgôvoro je Jezus: tí velís, kâ szem jasz král. Jasz szem na ete szvét narodjeni, i na to szem prisao na ete szvét, naj szvedocsím od isztine. Vszáki, kí je z isztine, poszlüsa moj glász.

38. Velí nyemi Pilátus: ka je isztina? I tó erkôcsi, páli je vö sô k 'Zidovom i velí nyím: jasz nikaksi zrok ne nájdem vu nyem.

39. Máte pa ví segô, naj vám ednoga odpüsztim vu vüzmi. Jeli scséte záto, naj vám püsztim krála 'Zidovszkoga?

40. Krícsali szo záto pá vszi govorécsi: nej toga, nego Barabbása. Bio je pa Barabbás razbojnik.

XIX. TÁL.

I. Pilátus scsé Krisztusa zbicsüvanoga püsztiti 1—12. II. Krisztus oszodjeni sze vö pela i raszpé 13—15. III. Od raszpétoga Krisztusa 'alájte i szlédnyi récsi 16—30. IV. Od po szmrti Kriszt. zgojenoga dugovánja 31—42.

I. 1. **T**eda záto je vzéo Pilátus Jezusa, i zbicsüvao ga je.

2. I vitéjze szo zpleli korôno z trnya, i polo'zilí szo jo nyemi na glavô, i gvant erdécsi szo vrgli okôli nyega.

3. I erkli szo: zdrav bojdi Král 'Zidovszki! I dáli szo nyemi za vüha plüszke.

4. Vö je sô záto pá Pilátus i velí nyim: ovo, vö vám ga pelam, naj szpoznate, kâ vu nyem niksi zrok ne nájdem.

5. Vö je sô záto Jezus noszécsi trnavo korôno i erdécsi gvant. I velí nyim: ovo cslovek!

6. Gda bi ga záto vidili vládniczke popovszki i hlápezi, krícsali szo govorécsi: rászpi ga, rászpi ga. Velí nyim Pilátus: vzemte ga ví i rászpite ga, ár jasz ne nájdem vu nyem nikaksega zroka.

7. Odgôvorili szo nyemi 'Zidovje: mí právdo mámo, i pôleg právde nase more mréti; kâ je szebé Sziná Bo'zega vesíno.

8. Gda bi záto csüo Pilátus tó récs, bole sze je zbojao.

9. I notri je sô vu pravdeno hi'zo, pá, i velí Jezusi: odkud szi tí? Jezus nyemi je pa nej dáó odgovora.

10. Velí nyemi záto Pilátus: meni ne bos gúcsao? Ne znas, kâ oblászt mám te razpeti, i oblászt mám te odpüsztiti?

11. Odgôvoro je Jezus: ne bi meo oblászti nikakse nad menom, da ti ne bi bilô dáno od zgora. Za toga volo, kí je mené

tebi vu roké dáó, véksi gréh má.

12. Z etoga je iszkaó Pilátus odpüsztiti ga. 'Zidovje szo pa krícsali govorecsi: csi toga opüsztís, nej szí priátel Czaszarov. Vszáki, kí szebé krála naprávla, je próti Czaszari.

II. 13. Záto Pilátus szílsavsi tó récs, vö je pelao Jezusa, i szeo szí je na právdéní sztolec na meszti, stero sze zové Lithostroton, 'Zidovszki pa Gabbatha.

11. Biló je pa pripravlenye k Vüzmi okoli sészte vöre, i velí 'Zidovom: ovo král vas.

15. Oni szo pa krícsali: vze mi ga, vzemi ga, rászpi ga. Velí nyim Pilátus: krála vasega bom rászpinýao? Odgóvorili szo vládníczke popovszki: nemamo krála, nego Czaszara.

III. 16. Teda ga je záto nyim v roké dáó, da bi sze rászpio. Vzéli szo pa Jezusa i odpelali szo ga.

17. I noszécsi krí'z szvoj vö je sô na temena meszto, stero sze velí 'Zidovszki Golgatha.

18. Gde szo ga rászpi i 'z nyím dvá drügiva, ednoga z edne, drügoga paz drüge sztráni, Jezusa pa na szrédi.

19. Napíszao je pa i titulus Pilátus i djáo ga je na krí'z. Bio je pa píszani: Jezus Nazarenszki král 'Zidovszki.

20. Ete titulus szo záto vnógi 'Zidovje csteli, ká je blúzi k asi biló to meszto, gde szo

Jezusa rászpi. I bio je píszani 'Zidovszki, Greski, Deacski.

21. Pravili szo záto Pilátusi vládníczke 'Zidovszki popov; ne písí, král 'Zidovszki, nego ká je on velo: král szem 'Zidovszki.

22. Odgóvoro je Pilátus: ka szem napíszao, napíszao szem.

23. Vitézje záto, gda szo rászpi Jezusa, vzéli szogvant nyegov (i vcsínili szo stiri tále 'z nyega vszáksemi vitézi eden tál) i szüknyo. Bfla je pa szüknya nyegova ne'zivana, od vrhka szetkana czeló.

24. Erkli szo záto eden drügomi: ne rászprászka jmo jo, nego vr'zmo sors na nyô, stero ga bode; da bi sze szpunilo píszmo, stero právi: rásztalali szo szí gvant moj med szebom i na szüknyo mojo szo sors vrgli. Tá szo záto vcsínili ti vitézje.

25. Sztáli szo pa pôleg krí'za Jezusovoga mati nyegova iszesztra materé nyegove Mária 'zena Kleofásova i Mária Magdaléna.

26. Jezus záto gda bi vido mater i vucseníka pôleg sztojécsega, stero ga je lübo, velí materi szvojoj: 'zena, ovo je tvojí szin.

27. Potom velí vucseníki: ovo mati tvoja. I od tiszte vöre jo je k szebi vzéo te vucseník vu szvoja lasztivna.

28. Potom zna vsi Jezus, ká szo

sze 'ze vsza szkonesala, naj sze szpuni píszmo, ercsé: 'zéjam.

29. BÍla je pa tam edna poszôda polo'zena puna z jesziom. Oni pa napunivsi spongio z jesziom i okôli hi'zôpa jo zaszükavsi pritekneli szo jo nyemi k vüsztam.

30. Gda bi zátó vzéo te jeszi Jezus, erkao je: szpunflo sze je. I nagnovsi glavô, tá je dáo Ocsi szvoj düh.

IV. 31. 'Zidovje zátó, naj ne osztáno na kr'zi ta têla v Szobotto, geto je pripravlaný bilô, (ár je veliki tiszti dén bio Szobotte) proszili szo Pilátusa, naj sze nyim zterejo nyihove goléni i doli sze vzemejo.

32. Prisli szo zátó ti vítézte, i tomi prvomi szo isztina ztrli goléni, i tomi drügomi, kí je 'z nyim navküp bio raspéti.

33. Pridôcsi pa k Jezusi, da bi ga vidili 'ze mrtvoga, nej szo ztrli nyegove goléni.

34. Nego eden vítéztov z dárdov szvojov je szmekno v nyegovo rebro, i preczi je vö sla krv i voda.

35. I, kí je vido, szvedocso je, i isztinszko je nyegovo szvedôsztvó; i on zná, ká isztino právi, naj ví verjete.

36. Ár szo eta vsinyena, naj sze píszmo szpuni; nyegova kôszt sze naj ne sztere.

37. I pá drügó píszmo velí:

vidili bodo ga, v steroga szo szmekneli.

38. Po eti je pa proszo Pilátusa Jô'zef od Arimathie bodôcsi vucseník Jezusov, szkrivni pa za volo sztrahá 'Zidovszkoga, da bi doli vzéo têlo Jezusovo. I dopúsztó je Pilátus. Prisao je zátó, i doli je vzéo têlo Jezusovo.

39. Prisao je pa i Nikodemus, (kí je prisao k Jezusi v nôcsi oprvics) i prineszao je z mêsanye myrrhe i aloësa, okoli sztó füntov.

40. Vzéli szo zátó têlo Jezusovo i zavli szo je v prté z zácsimbov vrét, liki je sega 'Zidovom pokápati.

41. Bio je pa v tom meszti, gde szo ga rászpili, eden ográdecz, i vu ográczí grob nôvi, vu sterrom je escse nigdár niscse ne bio polo'zeni.

42. Tam zátó, za volo pripravlený 'Zidovszkoga, ká je blüzi bio te grob, szo polo'zili Jezusa.

XX. TÁL.

I. Gori sztányenoga Krisztusa v grobi iscsó Márie 1—18. II. Apostolom sze dá Sz. Düh 19—23. III. Tomás nevervani verje 24—31.

I. 1. **P**rvi dén pa po Szobottí ide Mária Magdalêna rano, gda bi escse kmicza bíla, k grobi, i zaglédne kamen odvalani z groba.

2. Be'zi zátó i príde k Simon

Petri i k tomi drügomi vucseníki, steroga je lübo Jezus, i ercsényima: odneszli szo Goszpôda z groba, i neznamo, kama szo ga djáli.

3. Vö je sô zátó Peter i te drügi vucseník, i prisla szta k grobi.

4. Bé'zala szta pa obá k csaszi, i te drügi vucseník je prebê'zao hitrê Petra, i prisao je prvle k grobi.

5. I nagnovsi sze vido je le'zécse prté, notri je pa nej sô.

6. Príde zátó Símon Peter nazledüvajôcsi nyega, i notri je sô vu grob, i vido je prté le'zécse.

7. I briszacso, stera je bíla na nyegovoj glávi, nej z prtmíle'zécso, nego od szebe vküp zasükanu, vu ednom meszti.

8. Teda zátó je notri sô i te drügi vucseník, kí je prvle prisao k grobi, i vido je, i ver-vaó je.

9. Ár szo escse nej znali píszmo, ká nyemi je potrêbno z mrtvi gori sztánoti.

10. Odísła szta zátó páli k szvojim tiva vucseníka.

11. Mária je pasztála pri grobi jocsécsa vönê. Gda bi sze zátó jôkala, nagnola sze je vu grob.

12. I vídla je dvá angela vu bêli odevkaj szedêcsa, ednoga pri glávi i ednoga pri nogáj, gde je le'zalo têlo Jezusovo.

13. I oni nyê velíjo: 'zena, ka iôcses? Velí nyim zátó: ká

szo odneszli Goszpôda mojega, i neznam, kama szo ga djáli.

14. I eta erkôcsa obrnola sze je nazáj, i vídi Jezusa sztojé- csega, i nej je znála, ká je Jezus.

15. Velí pa nyê Jezus: 'zena, ka jôcses? Koga íscses? Ona je pa stímala, ká je ogracsár, veli nyemi: Goszpodne, csi szí ga tí odneszao; povej mi, gde szí ga djáo, i jasz ga prêk vzemem.

16. Velí nyê Jezus: Mária. Obr- né sze pa ona i velí nyemi: Rab- buni, stero sze velí, vucsitel.

17. Velí nyê Jezus: ne dotekni sze me. Ár szem escse nej gori sao k Ocsi mojemi. Idi pa k mo- jim bratom i ercsi nyim: gori idem k mojemi Ocsi, i k vasemi Ocsi; i k mojemi Bôgi, i k va- semi Bôgi.

18. Sla je zátó Mária Magda- lêna i nazvêsztila je vucseník- kom, ká je vídla Goszpôda i ká je eta nyê erkao.

II. 19. Gda bi pa vecsér bio tiszti dén, kí je prvi po Szobotti i dveri bi zaprte bilé, gde szo bíl vucseníczke vküp szprav- leni za volo sztrahá od 'Zido- vov, prisao je Jezus, i poszta- no je na szrêdi i velí nyim: mér vám bojdi.

20. I tô erkôcsi pokazao nyim je roké i rebro szvoje. Radüvali szo sze zátó vucseníczke, ká szo vidili Goszpodna.

21. Ercsé nyim zátó Jezus páli: mér vám bojdi. Liki je mené po-

szlao Ocsa, i jasz vász poslem.

22. I tó erkócsi pihno je i velí nyim: vzepte Dühá szvétoga.

23. Sterikoli grêhe odpüszti-te, odpüsztižo sze nyim; sterikoli je pa zadr'zíte, zadr'zízo sze.

III. 24. Tomás pa, eden z ti dvanájszet, kí sze zové dvojník, nej je bio 'z nyimi, gda je prisao Jezus.

25. Pravili szo nyemi záto ti drügi vucseníczke: vidili szmo Goszpodna. On nyim pa ercsé: esi ne bom vido.vu rokáj nyegovi znaménya czvekôv, i vr'zem prszt moj vu znaménye czvekôv, i vr'zem rokô mojo vu rebro nyegovo, ne bom ver-vaó.

26. I po ôszmom dnévi szo pá vküp bilí vucseníczke nyegovi, i Tomás 'z nyimi. Prisao je Jezus, dveri szo pa zaprte bilé, i posztano je na szrêdi i ercsé: mér vám bojdi.

27. Potom velí Tomási: neszi prszt tvoj eszi, i vidi roké moje; i neszi rokô tvojo, i vr'zi jo vu rebro moje; i ne boj nevervani, nego vervani.

28. I odgovori Tomás i ercsé nyemi: Goszpod moj i Bôg moj.

29. Velí nyemi Jezus: kâ szi me vido, Tomás, verjes; blá'zeni szo, kí ne vídijo, i dönok verjejo.

30. Vnôga záto escse i drüga znaménya je vesíno Jezus pred

vucseníkmi szvojmi, stera szo nej popiszana vu eti knigaj.

31. Éta szo pa píszana, naj verjete, kâ je Jezus, te Krisztus, Szin Bo'zi; i naj vervajócsi máte 'zítek vu Iméni nyegovom.

XXI. TÁL.

I. Krisztus sze tretics szká'ze 1—14. II.

Petra v apostolsztvo nazáj dene 15—17.

III. Nazvicscáva szmrt Petri i Ivani 18—25.

I. 1. **P**o eti dnévi sze je pá szkázao Jezus vucseníkom pri môrji Tiberiášovom; szkázao sze je pa etak.

2. Bilí szo vküp Simon Peter i Tomás, kí sze zové dvojník, i Nathánael od Káne Galilee, i szinovje Zebedeusovi, i dvá drügiva z vucseníkov nyegovi.

3. Velí nyim Simon Peter: sô bom ribe lovít. Velíjo nyemi: i mí bomo sli z tebom. Vö szo sli záto, i gori szo sli vu ládjo preczi, i vu onoj nôcsi szo níkaj nej zgrabili.

4. Gda bi pa 'ze rano bilô, sztáo je Jezus na brêgi; vucseníczke szo pa nej znali, kâ je Jezus.

5. Velí nyim záto Jezus: szinki, jeli kâ k jésztvini máte? Odgôvorili szo nyemi: nemamo.

6. On nyim pa ercsé: vrzte na dészno sztrán ládje te vlák, i nájdete. Vrgli szo záto, i nej szo ga vecs mogli vlécsti od vno'zine ríb.

7. Velí zátó on vucseník, steroga je lübo Jezus, Petri: Goszpôd je. Simon Peter zátó szlísavsi, kâ je Goszpôd, szrakiczo na szébe pripáse, (ár je nági bio) i vr'ze sze vu môrje.

8. Ti drügi vucseníczke szo pa sli z ládjov, (ár szo nej dalecs bilí od zemlé, nego liki na dvé sztó lakti) vlicsécsi te vlák ríb.

9. Gda bi zátó vö sli na zemlo, vidili szo 'zerjávó vögelje nalo'zeno, i ribo gori djáno i krüh.

10. Velí nyim Jezus: prineszte z ríb, stere szte zdaj vlóvili.

11. Gori je só zátó Simon Peter, i vlékao je te vlák na zemlo punoga sztó pétdeszét i z trémi velikimi ribami. I, csi gli ji je teliko biló, dönok sze je nej raszprascso vlák.

12. Velí nyim Jezus: hodte, obédite. Niscse ga pa nejszmeo vucseníkov pítati: ti sto szi? znajócsi, kâ je Goszpôd.

13. Príde zátó Jezus, i vze me te krüh i dá ga nyim, i ribo rávno tak.

14. Z tém sze je 'ze tretícs szkázao Jezus vucseníkom szvojim: kak je gori sztano od mrtvi.

II. 15. Gda bi zátó odobédi-vali, velí Simon Petri Jezus: Simon, Jonasov szin, jeli me lübis vecs od eti? Veli nyemi: kakpa, Goszpodne, tí znás, kâ te lü bim. Velí nyemi: pászi ágneeze mojé.

16. Velí nyemi pá drügócs: Simon, Jonasov szin, lübis me? Velí nyemi: kakpa, Goszpôdne, tí znás, kâ te lü bim. Velí nyemi: pászi ovezé moje.

17. Velí nyemi tretícs: Simon, Jonasov szin, lübis me? Raszdrészelo sze je Peter, kâ nyemi je tretícs velo: lübis me; i velí nyemi: Goszpodne, ti vszaznás, tí vés, kâ te lü bim. Velí nyemi Jezus: pászi ovezé moje.

III. 18. Zaisztino, zaisztino velim tebi: gda szi mládi bio, szám szi sze opasüvao, i sao szi, kama szi steo; gda pa obosztáras, vö raszpresztrés roké tvoje, i drügi de te opasüvao, i pelao, kama ne bos stéo.

19. Tó je pa erkao znamenüvájócsi z káksov szmrtjov bodé dícsó Bogá. I tó erkócsi velo nyemi je: naszdelüj me.

20. Nazáj sze pa obrné Peter, zaglédne vucseníka, steroga je lübo Jezus, naszledüvájócséga, kí je i le'zao pri vecsérji na prszaj nyegovi, i erkao je: Goszpodne, sto je, kí te odá?

21. Toga vidócsi Peter, velí Jezusi: Goszpodne, kade paz tém?

22. Velí nyemi Jezus: csi scsém, naj osztáne, dokecs prídem; ka tebi zátó? Tí naszledüj mené.

13. Vö je zísła zátó eta récs med brate, kâ on vucseník ne merjé. I nej erkaonyemi Jezus, kâ ne merjé; nego, csi scsém,

naj osztáne, dokecs prídem, ka je tebi záto?

24. Ete je tevucsenik, kízvedôcsi od eti, i píszao je eta; i známo, ká je isztinszko nyego-vo szvedôsztvo.

25. Jeszo pa i drüga vnôga, stera je vcsíno Jezus, stera, da bi sze píszala po ednom, ni, kak stimam, ete szvét ne bi zapopadno oni kníg, stera bi sze napíszale. Amen.

S Z V É T I

APOSTOLOV DJÁNYE.

I. TÁL.

I. Predgovor 1—3. II. Krisztusovo v nébo zasztoplenyé 4—11. III. Apostolje Matyasa med szé vzemejo 12—26.

1. 1. **T**o prvo isztina Récs szem píszao od vszega, oh Theofile! stera je zácsao Jezus i csiníti i vcsíti.

2. Notri do tisztoga dnéva, v sterom je gori vzéti potom, kak je zapoved dáo po Sz. Dúhi Apostolom, stera je odébrao.

3. Sterim sze je i szkázao 'ziv po trplényi szvojem vu vnôgi znaményaj, geto sze je stirideszét dní nyim szka'zúvao i gúcsao, ona, stera szo od Králevszta Bo'zega.

II. 4. I vküp szprávlenim je zapovedao, naj sze od Jerusálema ne lócsijo; nego csákajo obecsanye Ócsé, stero szte, praj, csúli od méne.

5. Ká je Ivan isztina krszto z

vodov, ví sze pa okrsztite po szvétom Dúhi nej po vnôgi eti dnévi.

6. Vküp sze szpravivsi záto pítali szo ga govorecsi: Goszpodne, jeli vu etom vrémeni nazáj gori posztávis Králevszto Izraelszko?

7. Erkao nyim je pa: nej je vase znati vrémena i dnéve, stera je Ocsa polo'zo vu laasztivno oblászt.

8. Nego vzemete mócs pridôcsega Dúhá szvétoga na vász, i bodete mi szvedoczke vu Jerusálemi i vu vszoy Judei i Samárii, i notri doszlédnyezemlé.

9. I eta erkôcsi, gda bi oni na nyega glédali, gori je prizdignyeni, i oblák ga je odevzéó od ôcsi nyihovi.

10. I, gda bi oni za nyim vu Nebésza idôcsem glédali, ovo dvá mo'zá szta prisztópila k nyim vu bélom gvanti.

11. Steriva sztaierkla: mo'zjé Galiléanszki, kâ sztojíte gledécsi vu nebésza? Ete Jezus, kí je od vász vu Nébo vzéti, tak bode nazáj pridôcsi, liki szte ga vidili v Nébo idôcsiga.

III. 12. Teda szo sze povrnoli vu Jerusálem od one goré, stera sze zové oliveczka, stera je blüzi k Jerusálemi, na eden szobôtni hodáj.

13. I, gda bi notri sli, gori szo sli vu vécserniczo, gde szo bilí prebívajôcsi Peter i Jakub, i János i András, Filip i Tomás, Brtalan i Mátaj, Jakub Alfeusov szin, i Simon te zelotes, i Júdas brat Jakuba.

14. Tê szo vszi bilí sztálni ednáko v molítvaj i v prosnyaj z 'zenami i z Máriov máterjov Jezusovov i z bratmj nyegovimi.

15. I vu oni dnévi sztano je Peter na szrêdi med vucseníkmi i ercsé: (bilô je pa lüdsztva po iméni na tisztom meszti, liki sztô dvajszeti.)

16. Mo'zjé bratje, potrébno sze je bilô szpuniti etomi píszmi, stero je napré povedao szvéti Düh po vüsztaj Dávidovi od Júdasa, kí je bio vodecz onih, kí szo zgrabili Jezusa.

17. Ár je zracsúnani bio med nász i vzéo je tál szlüzbe ete.

18. Té je záto szpravo nyivo z te nepravicsnoszti nájema, i

preszünovski sze raszpocso sze je na szrêdi, i vö szo sze nyemi vlejala vsza csrêva nyegova.

19. I znáno je vcsinyenovszém prebívajôcsim v Jerusálemi na teliko, da sze nyiva ona zové po lasztivnom nyihovom jeziki Akeldama, tô je, nyiva krví.

20. Ár je píszano vu 'Zoltárszki knigaj: naj bode prebíválicse nyegovo püscsa, i ne bode prebívajôcsi v nyem. I, püspékíjo nyegovo naj drügi vzeme.

21. Potrébno je záto, naj eden z tê mo'zôv, (kí szo znami bilí vu vszákom vrémeni, v sterom je notri i vö hodo med nami Goszpon Jezus.

22. Zacsévsi od krszta Ivanovoga notri do tisztoga dnéva, v sterom je kraj vzéti od nász,) bode szvedok gorí sztanenyá nyegovoga z nami vrét.

23. I posztavili szo dvá, Josefá, kí sze zové Barsabás, kí sze czônije Jusztus, i Matyasa.

24. I molécsi szo erkli: tí, Goszpodne, vszê szrcz znáncz, pokázi z eti dvé ednoga, steroga szi odébrao.

25. Naj vzeme sors szlüzbe ete i Apostolsztva, od steroga je odsztôpo Júdas odidôcsi na meszto lasztivno.

26. I vrgli szo sors na nyidva, i szpadno je sors na Matyasa; i z vszê vôlov je zracsúnani med ti edenájszet Apostolov.

II. TÁL.

I. Sz. Dühá na apostole vö vleánye 1—13.

II. Petrove prve od Krisztusa predge haszek 14—47.

I. 1. **I** vu szpunnyávanyi Riszálszkoga dnéva, bílí szo vszi edne pámeti na ednom meszti vküp.

2. I vcsinyeno je na nágli z Nebész sümlénye, liki mocsnoga vötra idénye; i napuno je czélo hí'zo, gde szo bílí szedécsi.

3. I vidili szo szenyim razdéljeni jeziczke, liki ogen, i szeo je na ednoga vszákoga nyíh.

4. I napunyeni szo vszi z Dühom szvétim, i zácsali szo gúcsati z drügimi jeziki, liki je Sz. Düh dáo nyim gúcsati.

5. Bílí szo pa vu Jerusálemi prebívajócsi 'Zidovje, mo'zjé pobo'zni ze vszákoga národa, kí szo pod nébov.

6. Gdá bi sze záto ete glász zgódo, vküp je szprisla ta vno'zina i zmésala sze je. Ár je je csüo vszáki po szvojem lasztivnom jeziki gúcséce.

7. Sztrsznoli szo sze pa vszi, i csüdivali szo sze govorécsi eden drügomi: ovo, nej szo vszi eti, kí gúcsíjo, Galileáneci?

8. I kakda je tó, ka je mí csüjemo vszáki po lasztivnom nasem jeziki, v sterom szmo sze poródili, gúcsati?

9. Parthi i Medi, i Elamitáneci,

i kí sztojíjo v Mezopatámii, v Judei, i vu Kappadoczii, Pontusi i A'zii.

10. Frígii i v Pámfilii, v Egip-tomi i v táli Líbie póleg Czirene, i prísavczy Rimszki 'Zidovje i poganye povrnyeni.

11. Cretáneci i Arabiáneci csüjemo je gúcsati z nasimi jeziki ta velika dela Bo'za.

12. Sztrsznoli szo sze pa vszi i dvojécsi eden k tomi drügomi je velo: ka scsé tó bidti?

13. Drügi szo je pa spotali i erkli: ka szo z mostom napunyeni.

II. 14. Sztojécsi pa Peter z timi edenájszetimi, prizgno je glász szvoj, i erkao nyim je: mo'zjé 'Zidovje i sztojécsi vu Jerusálemi vszi, tó vám znáno bojdi, i vu vüha vzemte recsi moje.

15. Ár szo nej, liki ví stímate, eti pijani, ár je trétja vöra dnéva.

16. Nego eto je, ka je povédano po Joel proroki.

17. Í bode vu szlédnyi dnévi (velí Bóg:) vö vlejem z Dühá mojega na vsze tólo, i proroküvali bodo szinovje vasi i cseri vase, i mládenczi vasi bodo vidénya vidili, i timsztarisim vasi bodo sze szenya szenyala.

18. I na szluge moje, i na szlü'zbenícze moje vu dnévi oni vö vlejem Dühá mojega, i proroküvali bodo.

19. I dám csüda vu nébi od zgora i znaménya na zemli z dolaj, krv i ogen, i dína szpár.

20. Szuncze sze preobrné na kmiczo i mészecz na krv prvle, liki príde dén Goszpodnov te veliki i znameníti.

21. I bode, da vszáki, kí bode zezávao imé Goszpodnovo, zdr'zí sze.

22. Mo'zjé Izraelitánczi, pozslúsajte ete recsí: Jezusa Nazarenszkoga, mo'zá od Bogá, pokázanoga med vami z mocsmí i z csüdami i znaményi, stera je vesíno po nyem Bóg na szrêdi med vami, liki i szamí znáte.

23. Toga, szkoncsanoga tanácsa i napré szpoznanya Bo'zega vö dánoga, szte vzéli po rokáj nepravicsni, i gori ga povešzi vsi szte vmôrili.

24. Steroga je Bóg gori zbüdo odvázavsi bolezní teszmrti. Likí je i nej bilô mogôcse, ka bi sze od nyé zdr'zao.

25. Ár Dávid velí od nyega: vido szem Goszpodna pred memom vszeszkôsz, ár mi je z dôszne moje, naj sze ne genem.

26. Záto sze radüje szczé moje, i veszelí sze jezík moj; es-cse pa i têlo moje bode pocsívalo vu vüpanyi.

27. Ká ne nihás düso mojo vu pekli, niti ne dás tvojemi szvétomi viditi szprjhennyá.

28. Znáne szí mi vesíno potí

'zítka, napunis me z veszeljom pred líczom tvojim.

29. Mo'zjé bratje, naj mi bode szlobodno gúcsati z szresnosztjov k vám od pátriárcha Dávida, ká je mr'u, i pokopan je, i grob nyegov je med nami do etoga dnéva.

30. Prorok záto bodôcsi i znájôcsi, ká nyemi je Bóg zpríszegov obecsao, ka z száda ledevjöv nyegoví pôlegtêla obüdí Krisztusa, kí bodeszedo na nyegovom sztôczi.

31. Eto napré vidôcsi, gúcsao je od gori sztanenyá Krisztusovoga, ká sze ne nihá düsa nyegova vu pékli, niti têlo nyegovo ne bode vidilo szprhennyá.

32. Toga Jezusa je Bóg gori zbüdo, koga szmo mí vszi szvedoczke.

33. Z dôsznov záto Bo'zov zviseni i obecsanye Dühá szvéto-ga vzévsi od Ocsé, vö je vlejao tó, stero zdaj ví vídite i csüjete.

34. Ár je nej Dávid sô gori vu nebésza. Velí pa szám: erkao je Goszpôd Goszpôdi mojemi: szedi szí na dôszno mojo,

35. Dokecs polo'zim nepriátele tvoje na podnogaoniczo nôg tvoji.

36. Zagvüšno záto znáj vsza hi'za Izraelszka, ká ga je Goszpôda i Krisztusa Bóg vesíno toga Jezusa, steroga szte ví rászpili.

37. Gda bi pa eto szlisali, pre-

bodnyeni szo v szrezi, i erkli szo Petri i tim drügim Apostolom: ka nám je csiniti, mo'zjé bratje?

38. Peter nyim je pa erkao: povrnte sze i okrszti sze vász vszáki vu Imé Jezus Krisztusa na odpücsanye grêhov, i vze-mete dár Dühá szvétoga.

39. Ár je vám dáno tô obecsanye i szinom vasim, i vszêm, kí szo dalecs; sterekoli bode zváo Goszpodin Bôg nas.

40. Iz drügimi vnôgimi recsmí je szvedocso i opomínoo govorecsi: zdr'zte sze od etoga hüdogo národa.

41. Kí szo záto radi gori vzéli rêcs nyegovo, okrsztíli szo sze; i pridjáno je tiszti dén düs okoli trí jezero.

42. I bilí szo sztálni vu návuki apostolov i vu obsinsztvi, i vu lámanyi krúha, i molítvaj.

43. Presztrásila sze je pa vszáka düsa, ár szo vnôga csüda i znaménya po apostoláj vcsinyena bilá.

44. Vszi pa ti verni szo vküp bilí, i vsza szo meli obsinszka.

45. I ládanya i poistva szo odáváli i razdiljáváli szo je vszêm, kak je steri potrêbsino méo.

46. I vszáki dén sztálni, edne pámeti, bodôcsi vu Czerkvi, i lámavsi krüh po hi'zaj, jemáli szo jêsztvino z veszeljom i zprôsztim szrecom.

47. Hvalécsi Bogá i majôcsi miloseso pred ezêlim lüdsztvom. Goszpód je pa prilo'zo vszáki dén k Czerkvi, kí bi sze zvelicsali.

III. TÁL.

I. Te plantavi petlar ozdrávi 1—11. II. Petrova drüga predga 12—26.

I. 1. **G**ori szta pa sla vküp vu Czerkev Peter i János okôli devéte vöre, gda sze molítvi dr'zjjo.

2. I niki mô'z, plantavi od utrobe materé szvôje bodôcsi, sze je noszo, steroga szo vszáki dén pred czerkevne dveri dêvali one, stere sze zovéjo sznâ'zne, da bi proszo álmostvo od notri idôcsi vu czerkev.

3. Steri gda bi vido Petra i Jánosa idôcsa vu czerkev, proszo nyidva je, da bi álmostvo vzéo.

4. Na nyega pa poglednovsi Peter z Jánosom, ercsé: glédaj na náj.

5. On je pa kebzüvao na nyidva stímajôcsi, ka ká od nyidva vzeme.

6. Erkao je pa Peter: szrebra i zláta nemam; ka pa mám, tô ti dám; vu iméni Jezus Krisztusa toga Nazarenszkoga sztani gori i hodi.

7. I príjavsi ga za dêszno rokô, gori ga je opravo. Preczi szo sze nyemi pa potrdili poplatje i glé'znyi.

8. I gori szkocsivsi sztáo je, i

hodo je, i sô je 'z nyima vu Czerkev, hodécsi i szkákajôcsi i hvalécsi Bogá.

9. I vidilo ga je vsze lüdsztvo hodécega i hvalécega Bogá.

10. I poznali szo ga, ká je té, kí je za álmostva volo szedo pri ti sznáj'zni dveraj te czérkvi. I napunyeni szo z sztrahom i szaszom nad tém, stero sze je 'z nyim zgódilo.

11. Gda bi sze pa te ozdráveni plantav Petra i Jánosa dr'zao, vküp je pribé'zalo k nyim vsze lüdsztvo na trnáci, kí sze zové Salamonov, presztraseno.

II. 12. Vidôcsi pa Peter odgovoril lüdsztvi: mo'zjé Izraelszki, ka sze csüdüjete nad etim; ali ka náj glédate, liki da bi z lasztivnov náj mocsjôv, ali pobo'znosztjov vcsínila etoga hodécega.

13. Bôg Abrahámov i I'zákov i Jákobov, Bôg ocsákov nasi je odícso Sziná szvojega Jezusa, steroga szte ví v roké dáli, i zatájili szte ga pred Pilátusovim líczom, gda bi on szôdo, naj sze odpüsztí.

14. Ví szte pa toga szvétoga i pravicsnoga zatájili, i proszili szte, naj sze vám mô'z lüdomorecz darüje.

15. Poglavníka 'zítka szte pa vmôrili, steroga je Bôg gori obüdo z mrtvi, koga szmo mí szvedoczke.

16. I po veri nyegovoga imé-

na, etoga, steroga vídite i znáte, potrdilo ga je imé nyegovo; i ta vera, stera je po nyem, dála nyemi je etoczélo zdrávje pred vszêmi vami.

17. I zdaj, bratje, znám, ka szte z neznanoszti vcsínili, liki i poglavníčzke vasi.

18. Bôg pa, ka je napré nazvészto po vüsztaj vszê prorokov szvoji, ká Krisztus more trpeti, tak je szpuno.

19. Povrnte sze zátó i obrnte sze na vö zbrízszanye grêhov vasi, naj prído na vász vrémena hladnésa od lícza Goszpodnovoga.

20. I posle vám toga napré predganoga Jezus Krisztusa.

21. Komi je potrêbno isztina Nébo vzéti notri do vrémena nazáj posztavlenyá vszê sztvári, od steri je gúcsao Bôg po vüsztaj szvétí szvoji prorokov od vekí vekôma.

22. Ár je Môses isztina erkao ocsákom: ká proroka pobüdí vám Goszpodin Bôg vas z vasi bratov, liki mené; nyega poszlüsajte vu vszem, ka bode vám gúcsao.

23. Bode pa, da sze vszáka düsa, stera ne bode poszlüsala proroka onoga, vö sze ztrêbi z národa szvojega.

24. Vszi proroczke pa od Samuela, i potom toga, kíkoli szo gúcsali, i ete dní szo nazvescsávali.

25. VÍ szte szinovje prorokov i Zákona, steroga je zákono Bóg nasim ocsákom govorecsi Abrahamámi: i vu szemeni tvojem sze blagoszlovijo vszi národi zemlé.

26. Vám je naj prvle Bóg gori zbüdo Sziná szvojega Jezusa, i poszlaog ga je, ka bi vász blagoszlovo, naj sze vszákxi obrné od hüdüb szvoji.

IV. TÁL.

I. Apostolszke M. czérkvi prvo prega-nyanye 1—22. II. Gmajne za Evange-lioma szrečno napré idénye, molitev i nyé obeszstvo 23—37.

I. 1. **G**da bi pa onedva escse gücsalá k lüdsztvi, prišli szo nad nyidva popevje i voj czérkevni vítézov i Szad-duczeuske.

2. Ár nyim je próti bilô, ka szta lüdsztvo vcsíla i nazvescsá- vala vu Jezusovom iméni od mrtvi gori sztanenyá.

3. I na nyidva szo vrgli roké, i djáli szo nyidva v temniczo do ütra, ár je 'ze vcsér bio.

4. Vnôgi pa, kí szo csüli tô récs, vervali szo; i vcsinyen je bio racsun mo'zôv okoli pét jezero.

5. Zgôdilo sze je pa na ütro, vküp szo sze szpravili nyihovi poglavníczke i sztarisi i pizsác-ke v Jerusálemi.

6. I Annás vísesnyi pop, i Ka- jafás, i Johannes, i Alexander,

i, kí szo bilí z popovszkoga roda.

7. I posztavivsi je na szrédo, szpitávali szo je: vu koj môcsi, ali v kom iméni szte ví tô vcsí- nili?

8. Teda Peter pun Sz. Dühá ercsé nyim: poglavníczke lüdsztva i sztarisi Izraela:

9. Csi sze midva dnesz szôdi- va za toga volo, ka szva z etim nemocnim cslovekom dobro vcsínila, po kom je ete ozdráv- leni;

10. Tak znáno vám bojdi vszém i vszemi lüdsztvi Izraelszko- mi, kâ vu iméni Jezusa Kri- sztusa toga Nazarenszkoga, ste- roga szte ví rázpili, koteroga je Bóg gori zbüdo z mrtvi; vu tisztoza iméni ete sztojí pred vami zdrav.

11. Té je te kamen zavr'zeni od vász zidárov, té je vcsinyeni na glavics voglá.

12. I nega v drügom nikom zvelicsanya, ár niti je nej dáno imé drügo pod nébov med lüd- mi; vu kom sze je nám potreb- no zvelicsati.

13. Gdabi pa vidili Petraszre- noszt i Jánosa, i zvedili bi, ka szta nevcsena csloveka i pró- szta; csüdüvali szo sze, i po- znali szo nyidva, ka szta z Je- zusom bilá.

14. Toga csloveka pa gda bi ga vidili 'z nyima sztojécsega ozdrávenoga, nikaj szo nej me- li, ka bi próti gücsali.

15. Zapovedali szo nyim záto z tanácsnicze vö idti, i premetávali szo med szebom.

16. Govorécsi: ka bomo csinili z tēmi lüdmí? Ár, ká je znáno znamēnye po nyih vcsinyeno vszēm sztojécsim vu Jerusálemi, je ocsiveszno, i ne moremo tajiti.

17. Nego, naj sze vecs ne razglasüje med lüdsztvo, trdno sze nyim poprétmo, da vecs ne gucsíjo vu tom imēni niksemi cslovekí.

18. I, gda bi je prízvali, zapovedali szo nyim: naj czilô ne gucsíjo, niti ne vcsíjo vu Jezusovom imēni.

19. Peter pa i János odgovorécsa nyim ercséta: jeli je pravicsno pred Bogom vász pozslüsati bole, liki Bogá, szôdte?

20. Ár mi ne moremo, ka bi ona, stera szmo vidili i csüli, nē gúcsali.

21. Oni szo sze pa nyim trdno poprétili i odpüsztili szo je, da szo nikaj nej najšli, kakda bi je kastigali zavolo lüdsztva. Ár szo vsi dícsili Bogá nad tēm, ka je vcsinyeno.

22. Ár je vecs stirideszét lét sztar bio te cslovek, nad kim je vcsinyeno tô znamēnye zvrácsanyá.

II. 23. Gda bi pa odpücseni bilí, sli szo k szvojim lasztivnim, nazvêsztili szo nyim, ka-

koli szo nyim vládniczke povovszki i sztarisi erkli.

24. Oni pa, gda bi csüli, z ednov pámetjov szo prizdignoli glász k Bôgi i erkli: Goszpodne, tí szi Bôg, kí szi napravo nébo i zémlo, i môrje i vsza, stera szo vu nyih.

25. Kí szi po vüsztaj Dávidovi déteta tvojege erkao: zakaj szo beszneli poganye i lüdsztvo je miszlilo zobsztojna?

26. Prisztôpili szo králove zemelszki i poglavníčzke szo vküp szprisli prôti Goszpodni i prôti Krisztusi nyegovomi.

27. Ár szo vküp szprisli zaisztino prôti szvétomi Színi tvojemí Jezusi, steroga szi namazao. Herodes i Pontius Pilátus z poganmi i z lüdsztvom Izraelszkim,

28. Csiniti ona, ka je tvoja rôka i tvoj tanács naprê szkoncsao, naj sze zgodíjo.

29. I zdaj, Goszpodne, zgledni sze na prítjé nyihovo, i dáj szlugom tvojim vszákov szresnosztjov gúcsati rêcs tvojo.

30. Na eto ftégni vö rokô tvojo, naj sze zvracsüvanya i znamēnya i csüda godíjo po imēni szvétoga Sziná tvojege Jezusa.

31. I, gda bi molili oni, genolo sze je meszto, v kom szo bilí vküp szprávleni, i napunyeni szo vszi sz szvétim Dühom, i

gúcsali szo récs Bo'zo z szrecnosztjov.

32. Te vno'zine pa ti vervajôcsi je bilô edno szrecé i edna dûsa, i nisceje kâ poistvaszvojega za lasztivno bidti nej pravo; nego szo nyim vsza obcsinszka bilá.

33. I z velikov mocsjôv szo dávali szvedôsztvo Apostolje od gori sztanenyá Goszpodna Jezusa, i velka miloscsa je bila nad vszêmi nyimi.

34. Ár niti je nej bio v potrebôcsi sto med nyimi. Ár, kíkoli szo meli nyive ali hi'zo; ôdali szo je i czêno ti odáni szo prineszli.

35. I polo'zili szo jo k nogám Apostolov; razdiljávala sze je pa vszáksemi, liki je sto potrebcsino méo.

36. Joses pa, zdenyeni od Apostolov Barnabás (stero je razklajeno, szin obeszeljá) Levíta, na rod gledôcs Czipriánecz,

37. Méo je edno nyivo, ôdao jo je, i prineszao je pêneze, i polo'zo je je k nogám Apostolov.

V. TÁL.

I. Anániás z 'zenov vrét, za volo lá'zi, merjé 1—11. II. Apostolje vnôga csûda csinijo 12—17. III. V temniczo djáne Bóg oszlobodi 18—24. IV. Drügôcs zgrábleni sze zbicstjô i odpúsztijô 25—42.

I. 1. **N**iki mô'z pa po iméni Anániás z Safirov 'zenov szvojov je ôdao ládanye szvoje.

2. I kraj je vzeó od czêne z znányom szvoje 'zené; i prineszécsi niksi tál, djáo ga je k Apostolovim nogám.

3. Ercsé pa Peter: Ananiás, zakaj je napuno satan szrecét tvoje, da bi lagao szvétomi Dùhi i odvvrno od czêne te nyive?

4. Jeli, da bi osztánola, ne bi tebi osztánola; i odána vu tvojoj oblászti je bila? Zakaj szi gori djáo vu szreci tvojem eto delo? Nej szi lagao lüdém, nego Bôgi.

5. Szlísavsi pa Anániás ete recsi, doli szpadnovsi, vö je púsztô düso; i vcsinyeni je sztráh veliki nad vszêmi, kí szo eta csüli.

6. Gori szo pa sztanoli mladénczi, vküp szo ga zagrnló; i vö szo ga odneszli, i pokopali szo ga.

7. Prigôdilo sze je pa, liki po trí vöre csaszí, prisla je notri i 'zena nyegova, neznajôcsa, ka sze je zgôdilo.

8. Odgôvoro je pa nyê Peter: povej mi, csi szta za teliko to nyivo tádalá? Ona pa velí: kakpa, za teliko.

9. Peter ji pa ercsé: kâ je, ka szta sze tak zglíhala vu szküsávanyi Dùhá Goszpodnovoga? Ovo nogé oni, kí szo pokopali mo'zá tvojeja, szo pred dverami, i tebé bodo vö neszli.

10. Szpádnola je pa preczi k nogám nyegovim, i vö je púsztíla düso. Notri idôcsi pa mla-

dénezi, najslji szo jo mrtvo; i vö szo jo neszli, i pokopali szo jo pôleg nyé mo'zá.

11. I posztano je veliki sztráh nad czêlov gmajnov i nad vszêmi, kí szo eta csüli.

II. 12. Po rokáj pa apostolov szo vesinyena znamênya i csüda med lüdsztvom vnôga; (i bilí szo edne pámeti vszi vu trnáci Salamonovom.)

13. Ti drügi sze je pa niscse nej szméo k nyim pridrü'ziti: nego je je zvisávalo lüdsztvo.

14. Bole szo sze pa prilagali, vervajôcsi Goszpodni, vno'zina mo'zôv i 'zén,

15. Tak, da szo na vilicze vö noszili tenemocsne, idêvaliszo je vu stampete i posztele, naj pridôcsoga Petra li széncza obszencza steroga 'z nyh.

16. Vküp je pa szprihájala i ta vno'zina okôli bodôcsi mésztu vu Jerusálem neszêcsi nemocsne i mantráne od necsíszti dühôv, kí szo vszi ozdravili.

III. 17. Gori je pa sztano te vísesnyi pop i vszi, kí szo 'z nyim bili (z onoga, stero je Szadduceusov, jeretinsztva,) napunjeni szo z zadomescsányem.

18. I vrgli szo roké szvoje na apostole, i djáli szo je vu obszinszko temniczo.

19. Angel Goszpodnov je pa v necsi ôdpro'dveri te temni-

cze; i, gda bi je vö pelao, ercsé nyim:

20. Idite i sztojêcsi gúcste vu Czérkvilüdsztvi vsze recsí toga 'zítka.

21. Oni pa, gda bi eto csüli, notri szo sli v gojndno rano vu Czérkev i vsüli szo. Pridôcsi pa te vísesnyi pop, i kí szo 'z nyim bilí, vküp szo prízvali tanács i vsze sztarise szinôv Izraelszki; i poszlali szo vu temniczo, da bi je napré pripelali.

22. Hlápczi pa odidôcsi, nej szo je najslji vu temniczi; povrnoli szo sze pa i nazvêsztili szo.

23. Govorêcsi: kâ isztina temniczo szmo najslji zaprto vu vszoy pokojnoszti i varivácse vönê, sztojêcse pred dverami; gda szmo jo pa ôdprili, notri szmo nikoga nej najslji.

24. Gda bi pa csüli recsí ete, i vísesnyi pop i voj czérkevni vítêzov i vládniczke popovszki zadréváli szo sze od nyh, ka bode z toga.

IV. 25. Pridôcsi pa nikák, nazvêszto nyim je govorêcsi: kâ ovo, ti mo'zjé, stere szte vu temniczo djáli, szo vu czérkvi sztojêcsi i vucsêcsi lüdsztvo.

26. Teda ide voj vítêzov z hlápczi; pelao je je nej sz szilov, (ár szo sze bojali lüdsztva, naj je ne kamenüje.

27. Gda bi je pa pripelao, po-

sztavili szo je vu tanács. I pí-
tao je je vísesnyi pop,

28. Govorécsi: nej szmo vám
zapôvidjov zapovedali, naj ne
vesíte vu iméni etom? i ovo na-
punili szte Jerusálem z návu-
kom vasim; i scséte na nász
pripelati etoga csloveka krv.

29. Odgovorécsi pa Peter i a-
postolje ercséjo: bole trbej Bogá
bógati, kako lüdi.

30. Bóg ocsákov nasi je gori
zbüdo Jezusa, steroga szta ví
vmôrili, poveszivi gana drévo.

31. Toga je Bóg za poglavníka
i zvelicsítela zviszo z désznov
szvojov, naj dá povrnený Izra-
eli i odpücsanye grêhov.

32. I mí szmo etoga szvedo-
czke z etimi recsmí, poleg toga
pa i szvéti Düh tüdi, steroga je
dáo Bóg tém, kí ga bógajo.

33. Oni pa eto szlísavsí, pre-
'zágani szo, i steli szo je vmo-
riti.

34. Gori sztanovsi pa níki Fa-
rizeus vu tanácsi po iméni Ga-
máliel právdevucsítel, posteni
pred vszêm lüdsztvom, zapo-
vedo je, naj edno malo vö pe-
lajo apostole.

35. I erkao nyim je: mo'zjé
Izraelszki, pazite na szébe za
volo eti lüdi, ka vám je csi-
niti?

36. Ár pred temi dnévi jeszta-
no Theudás, govorecsi szebé
koga bidti, k steromi sze je pri-
drü'zo veliki racsun mo'zôv o-

koli stiri sztô, kí je prêsao; i
vszi, kí szo sze k nyemi pri-
vrgli, szo raztepeni, i vcsinyeni
szo na nikoj.

37. Po tom je sztano Júdás Ga-
lileánszki vu dnévi szpisüva-
nya, i obrno je poredno lüdsztva
za szebom; i on je prêsao, i vszi,
kí szo ga naszledüvali, szo sze
raztepli.

38. I zdaj, velim vám, odsztóp-
te od tej lüdi i nihájte je. Ár, csi
je z lüdi té tanács, ali tó delo,
razv'éze sze;

39. Csi je pa z Bogá, ne mo-
rete je razvézati; naj sze kak
próti Bógi bojüvájócsi ne naj-
dete.

40. Bógali szo ga pa, i prizo-
véjo apostole, zbíjejo je, i za-
povejo nyim, naj vecs ne gu-
csíjo vu Jezusovom iméni; i
odpüsztili szo je.

41. Oni szo pa vö sli od lícza
szpráviscsa radüvali szo sze, ka
szo za imé nyegovo vrêdni pre-
stímáni, kí bi nepostüvani bílf.

42. I nej szo hényali vszáki
dén vu czérkvi, i po hi'zaj vcsiti
i nazviscsávati Jezus Krisztusa.

VI. TÁL.

I. Szedem Diakonusov sze odeberé 1—7.
II. Stevan Sz. Dühom napanyeni csüda
csini, stüka sze i pred tanácsom sze tó-
'zi 8—15.

I. 1. **V**u oni dnévi pa, gda bi
szo vucseniczke po-
vnô'zali, vcsinyeno je mrmra-
nye Grkov próti 'Zidovom: ka

szo zametávali vu vszakdenésnyoj szlü'zbi nyihove vdovicze.

2. Ti dvanájszet ji pa prizové to vno'zino vucseníkov i ercséjo: nej je vugodno, ka bi mi tá niháli Rêcs Bo'zo, i szlü'zili sztolom.

3. Glédajte záto bratje, da zíssete z vász szedem mo'zôv dobroga szvedôsztva, pune Dühá szvétoga i modrószti; stere posztávimo na eto potrêbcino.

4. Mí pa v molítvi i v szlü'zbi te rêcsi obsztójmo.

5. I priétna je bíla eta rêcs pred vszov vno'zinov. I odébrali szo Stevana, mo'za punoga vere i Dühá szvetega, i Filippa, i Prochora, i Nikánora, i Tímona, i Parména, i k veri obrnyenoga Antiochuskoga Miklosa.

6. Té szo posztavili pred Apostole, i molécsi djáli szo na nyé roké szvoje.

7. I rêcs Bo'za je rászla, i napunyávao sze je racsun vucseníkov vu Jerusálemi jako. I vnogo popovszkoga réda lüdsztva je pokornoga bilô veri.

II. 8. Stevan pa, pun vere i môcsi, csinio je csüda i známénya velika med lüdsztvom.

9. Gori szo pa sztanoli níki z szpráviscsa, stero sze zové Libertinusov, i Czirineusov, i Alexandriáneczov, i oni, kí szo z Czilícezie i Á'zie, stükavsi sze z Stevanom.

10. I nej szo mogli prôti sztá-

noti modrószti i Dühí, z kim je gúcsao.

11. Teda szo podvrgli mo'zé govorécse: csüli szmo ga, kâ je prokletne recsí gúcsao prôti Mô'sesi i Bôgí.

12. I nadignoli szo lüdsztvo i sztarise i pizácse, i prisztôpivsi ftrgnoli szo ga, i pelali szo ga vu tanács.

13. I posztavili szo kríve szvedoke govorécse: ete cslovek ne hénnya recsí prokletne gúcsati prôti etomi szvétomi meszti i právdi.

14. Ár szmo ga csüli gucsécsega, kâ te Nazarenszki Jezus potere eto meszto i preminé návade, stere nám je dáo Môses.

15. I na nyega szo glédali vszi, kí szo vu tanácsí szédèli, i vidili szo líczenyegovo, liki lícze káksega angela.

VII. TÁL.

I. Stevanova I. predga 1—53. II. Szmrít 54—60.

I. 1. **E**rkao je pa te vísesnyi pop: jeli sze eta tak májo?

2. On je pa erkao: mo'zjé brátje i ocseve, poszlúsajte. Bôg díke sze je szkázao ocsi nasemi Ábrahámí bodôcsemi vu Mesopotámii prvle, liki je prebívao vu Cháráni.

3. I erkao nyemi je: idi vö z tvoje zemlé i tvoje rodbine,

ino idi vu zemlo, stero ti poká'zem.

4. Teda vö idöcsi z zemlé Chaldeańszke, prebívao je vu Cháráni. I od tisztecz po szmrti ocsé nyegovoga prineszao ga je vu eto zemlo, vu steroj ví zdaj prebívate.

5. I nej nyemi je dáo örocsíne vu nyê ni eden sztopáj; nego nyemi je obecsao, ka nyemi jo dá na ládanye, i szemeni nyegovomi po nyem, gda je escse nej méo sziná.

6. Etak je pa gúcsao Bôg: ka bode szemen nyegovo tüho vu lüczkoj zemli, i pod szlü'zbo je vr'zejo, i hüdü bodo 'z nyim csińli stiri sztô lét.

7. Ali tiszto lüdsztvo, steromi bodo szlü'zili, bom jasz szôdo, velí Bôg. I po tom bodo vö sli, i szlü'zili bodo meni na etom meszti.

8. I dáo nyemi je zákon obrizávanya. I té je porôdo I'zaáka, i obrezao ga je na ôszmi dén, i I'zaák Jákoa, i Jákob dvanáj-szet patriárke.

9. I pátriárke nevoscení bodöcsi, ödali szo Jo'zefa vu Egiptom. Ali Bôg je bio 'z nyim,

10. I oszlóbodo ga je ze vszê nevôl nyegovi, i dáo nyemi je milosco i modrôszt pred Farao kráalom Egiptomskim; i posztavo ga je voja nad Egiptomom i czêlov hi'zov szvojov.

11. Prisao je pa glád na czêlo

zemlo Egiptomszko i Kánańszko, i velika nevola; i nej szo najslí hráno ocseve nasi.

12. Gda bi pa csüo Jákob, ka je szilje v Egiptomi, vö je poszlaoc ocseve nase oprvics.

13. I ob drügam szpoznao sze je Jo'zef od bratov szvoji, i ocšiveszni je posztano Farao Králi národ Jo'zefov.

14. Poszlaoc je pa Jo'zef i prízvao je ocso szvojega Jákoa i vszo rodbino nyegovo szedemdeszét i pét düs.

15. Doli je pa sô Jákob vu Egiptom, i mr'u je on i nasi ocseve.

16. I prêk szo prineseni vu Sichem, i polo'zeni szo vu grob, steroga je küpo Ábrahám z czênov szrebra od szinôv Emorra, ocsé Sichemovoga.

17. Gda sze je pa pribli'závalo vrêmen obecsanya, stero je priszégno Bôg Ábrahámi, raszlo je lüdsztvo, i povnô'zalo sze je vu Egiptomi,

18. Dokecs je nej sztano drügi kral, kí je nej znao Jo'zefa.

19. Té je z jálnosztjov na nyé vzéo nas národ; i hüdü je méo ocse nase tó csinési, da szo mogli szvojo decsiczo vö dêvati, naj ne 'zivé.

20. Vu sterom vrêmeni sze je porôdo Môses; i vugoden je bio Bôgi, kí je hrányeni trí mészecze vu hi'zi ocse szvojega.

21. Vö djánoga je pa gori vzéla

csi Faraova, i gori ga je hránila szebi za sziná.

22. I vucsen je Móses na vszo modrószt Egiptánczov. Bio je pa zmo'zen vu récsih i vu delaj.

23. Gda bi pa stirideszét lét vrémena sztar bio, prislo nyemi je vszrczé, ka bi pogledno brate szvoje sziní Izraelszke.

24. I vidócsi níkoga nepravicsno trpeti, bráno ga je; i vsino je zadomescsanyé tomi nepravicsno trpécsemi, doli pobivsi Egiptánca.

25. Stímao je pa, ká razmijo bratje nyegovi, ká nyim Bóg dá oszlobodjený po nyegovoj rôki; oni szo pa nej razmeli.

26. Na drügi dén sze je pa pá szkázao nyim nyekajócsim, i szprávlao je je na mér govorécsi: mo'zjé, bratje szte szzi; zakaj csiníte kriviczo eden drügomi?

27. Té pa, kí je kriviczo csinio bl'znyemi, ga je kraj szüno govorécsi: sto te je posztavo poglavníka i szodecza nad nami?

28. Jeli i mené scsés bujti, liki szzi bujo vsvera Egiptánca?

29. Pobegno je záto Móses na eto récs; i vsinyen je tühénecz vu Midiánszkoj zemli, gde je poródo dvá sziná.

30. I, gda bi sze szpunilo stirideszét lét, szkázao sze je nyemi vu püscsávi goré Sinajszke angel Goszpodnov vu scsípka ognýenom plámni.

31. Móses pa vidócsi, csüdivao sze je nad vidényem. Gda bi pa on bli'ze sô glédát, vsinyen je glász Goszpodnov k nyemi:

32. Jász szem Bóg ocsév tvoji, Bóg Ábrahámov, i Bóg I'zaákov, i Bóg Jákobov. Presztrasisvi sze pa Móses, nej je szméo na nyega glédati.

33. Erkao nyemi je pa Goszpód: odv'ézi csrévle nóg tvoji; ár meszto, na sterom sztojís, je szvéta zemla.

34. Vidócs szem vido nevoló lüdsztva mojecha vu Egiptomi, i zdühávanye nyihovo szem csüo; i doli szem prisao, naj je oszlobodim. I zdaj hodi i poslem te vu Egiptom.

35. Toga Mósesa, steroga szo zatájili erkócsi: sto te je posztavo poglavníka i szodecza? toga je Bóg poglavníka i oszloboditela poszlaó po rôki angelszkoj, kí sze je nyemi szkázao vu scsípki.

36. Toté je je vö szpelao csinécsi csüda i znaménya vu zemli Egiptomszkoj i vu erdecsem môrji i vu püscsávi stirideszét lét.

37. Tô je tisztí Móses, kí je pravoszinom Izraelszkim: pro roka vám pobüdi Goszpodin Bóg vas z brátov vasi, liki mené; tisztoga poszlüsajte.

38. Té je, ki je bio vu szprávisci vu püscsávi z angelom; kí nyemi je gúcsao na gori Si-

najszkj i ocsém nasim; kí je vzeó 'zive recsí, da bi je nám dáó.

39. Komi szo nej steli pokorni bidti ocseve nasi; nego szo ga odvrgli i obrnoli szo sze szrczom szvojim vu Egiptom.

40. Govorécsi Aroni: napravi nám Bogé, kí bodo před nami hodili. Ár Mósési tisztomi, kí nász je zpelaó z Egiptomszke zemlé, neznamo, ka sze nyemi je zgódilo.

41. I napravili szo tele vu dnévi oni, i prípelali szo áldov tomi bolvani; i veszelíli szo sze vu delaj rôk szvoji.

42. Obrno sze je pa Bôg, i dáó je je, da bi szlú'zili vojszki nebeszkj, liki je píszano vu proroczi knigaj: jeli szte mi zarézana i vu'zgána áldüvali stirideszét lét vu püscsávi, hi'za Izraelszka?

43. I gori szte vzéli sator Móloka i zvêzdo Bogá vasega Remfana, te kêpe stere szte szi napravili, da bi je molili. Záto prékvász zoszelim z ovkraj Babilona.

44. Sator szvedôsztva je pa bio pri ocsáki nasi vu püscsávi, liki je zrendelüvao, kí je Mósési gúcsao, ka bi ga napravo pôleg forme, stero je vido.

45. Steroga szo i notri pelali, gori ga vâévsi ocseve nasi z Jezusom vu pogánszko ládanye; stere je vö zgono Bôg od

lícza ocsév nasi notri do Dávidovi dnévov.

46. Kí je najsao pred Bogom milosceso; i proszo je, da bi najsao sator Jákovovomi Bôgi.

47. Salamon nyemi je pa hi'zo poczimprao.

48. Ali te náj vísesnyi vu z rokami napravleni ezérkváj ne prebíva, liki prorok právi:

49. Néba je meni králevszki sztolec, zemla pa podnogáonicza nóg moji. Kákso hi'zo bodede miczimprali, velí Goszpôd. Ali stero je meszto pocsivanya mojega?

50. Nej je rôka moja napravila eta vsza?

51. Trdnoga Sinyeka i neobrézanoga szrczá i vüh, vi vszigdár szvétomi Dühi prôti sztojíte; liki ocseve vasi, tak' i ví.

52. Steroga prorokov szo nej preganyali ocseve vasi? i vmôrili szo je; ki szo naprê nazviscsávali od prisesztjá toga pravicsnoga, steroga szte zdaj ví odávezi i ludomorezi vesínyeni.

53. Kí szte vzéli právdo vu rédi angelov, i nej szte jo zdr'zali.

II. 54. Gda bi pa eta csüli, pre'zagala szo sze nyim szrczá, i skripáli szo z zobmi na nyega.

55. On pa pun bodôcsi Dühá szvétoga, gda bi vu nébo gledao, vido je díko Bo'zo i Jezusa sztojécsoga na deszniczi Bo'zój.

56. I ercsé: ovo, vídim Nebé-sza odprta, i Sziná cslovecsega sztojécega na desznici Bo'zój.

57. Kricsécsi pa z velikim glá-szom, zateknoli szo vüha szvoja; i szünoli szo sze z ednim 'zlakom na nyega.

58. I, gda bi ga z neszta vö vrgli, kamenüvali szoga. Iszvedoczke szodoli djáli gvant szvoj k nogám ednoga mladéncza, kí sze je Saulus zváo.

59. I kamenüvali szo Stevana, zezávajócega i govorécega: Goszpon Jezus! vzemi k szebi düh moj.

60. Pokleknovsi pa na kôlina, kricsao je z velikim glászom: Goszpodne, ne posztavi nyim pred nyéh ete grêh. I, gda bi tô erkao, zászpao je.

VIII. TÁL.

I. Po pregányani sze vuceníczeke raztepéjo 1—4. II. Filip, Peter i János predgájo vu Samárii 5—25. III. Kandaczeske kralicze kamurnik sze okrszti 26—40.

I. 1. **S**aulus je pa privolo k nyegovomi vmárjanyi. Vcsinyeno je pa vu onom dnévi veliko pregányanye próti szpráviscsi, stero je bilô v Jerusálemi; i vszi szo razísli po dr'zélaj Judee i Samárie z vün apostolov.

2. Poránili szo pa Stevana, mo'zjé pobo'zni, i jáko szo sze plakali nad nyim.

3. Saulus je pa opüscsávao

szprávisese od hi'ze do hi'ze idócsi, i vlicsécsi mo'zé i 'zene, metao je je vu temniczo.

4. Kí szo záto razísli, okôli hodécsi glászili szo Rêcs Bo'zo.

II. 5. Filip pa, pridócsi vu meszto Samárie, predgao nyim je Krisztusa.

6. Lüdsztvo je pa z ednákov pámetjov poszlüsalo ona, stera szo od Filippa právléna, gda bi csüli i vidili znaménya, stera je csinio.

7. Ár vnôgi imajócsi necsízste dühé kricsécsi z velikim glászom szo vö sli; vnôgi pa 'zlakom vdárjeni i plantavi szo ozdравили.

8. I vcsinyena je radoszt velika vu meszti onom.

9. Bio je pa niki mô'z po iméni Simon, kí je pred temtoga vu onom meszti csaléro i noro lüdsztvo Samárie govorécsi, ka je on níkak veliki.

10. Na toga szo pazili vszi od máloga notri do velikoga govorécsi: ete je ta velika môcs Bo'za.

11. Pazili szo pa na nyega záto; ár je je poredno vrêmena z csalarióv noro.

12. Gda bi pa vervali Filipi nazviscsávajócssemi Evangeliom od králevsztva Bo'zega i iména Jezus Krisztusovoga, okrsztili szo sze mo'zjé i 'zene.

13. Ali i Simon je vervao, i o-

krsztseni dr'zao sze je Filipa; i vidôcsi, ka sze znamênya i mocsí velike godíjo, sztrszno sze je.

14. Gda bi pa csüli apostolje, kí szo bílí v Jerusálemi, ka je notri vzéla Samária rêcs Bo'zo, poszlali szo k nyim Petra i Jánosa.

15. Steriva doli idôcsa molila szta za nyé, da bi vzéli Dühá szvétoga.

16. (Ár je escse na nikoga nyih nej szpadno; nego szamo szo okrsztseni bílí vu iméni Goszpon Jezusa.)

17. Teda szta djála roké na nyé, i vzéli szo Dühá szvétoga.

18. Gda bi pa Simon vido, ká sze po dêvanyi Apostolszki rôk szvéti Düh dáva, ponüjao nyim je pêneze.

19. Govorécsi: dájte i meni tô oblászti; da, na kogakoli polozim roké, vzeme Dühá szvétoga.

20. Peter nyemi pa ercsé: szrebro tvoje ti naj sz tehom bode na pogübelnoszt; ká stímas, ka sze Bo'zi dár za pêneze láda.

21. Nemas tí tala niti sorsa vu etoj rêcsi; ár je tvoje szrczé nej ednáko pred Bogom.

22. Povrni sze záto od ete tvoje hüdübe i moli Bogá, csi sze ti kak odpüsztí szrczá tvojeja mislênye.

23. Ár te vídim, ka szí vu britkoszti 'zúcsa i nepravicsnoszti vezali.

24. Odgovorécsi pa Simon ercsé: molte sze ví za méne k Goszpodni, naj nikaj ne príde na mé z toga, stera szte pravili.

25. Oni záto, gda bi szvedocсили i gúcsali rêcs Goszpodno-vo, povrnoli szo sze v Jerusálem, i nazviscsávali szo Evangeliom po vnôgi Samaritánszki veszniczaj.

III. 26. Gúcsao je pa angel Goszpodnov Filipi, govorecsi: sztani gori, i idi k pôldnévi na pôt, stera doli ide od Jerusálema v Gázo, tá je püsztá.

27. I gori sztanovsi, sô je. I ovo eden mô'z Csrnkavec v kopléni i Kandaczese, Csrnkavczov Kralícze, kamurnik, kí je bio posztávleni nad vszêmi nyé kincsi, prisao je Bogá molit v Jerusálem.

28. I vu nazáj povrnenyê bodôcsi i szedécsi na kóli szvoji, cstéo je E'zaiás proroka.

29. Erkao je pa Düh Filipi: prisztôpi i pridrü'zi sze k tém kólám.

30. Pribê'zavsi pa Filip esüoga je, ká je cstéo E'zaiás proroka, i ercsé: jeli razmís, ka cstés?

31. On pa ercsé: kak bi mogao, nego csi bi mi sto kázao? I zváo je Filipa, ka bi gori só i k nyemi bi szí szeo.

32. Tál pa toga píszma, stero je cstéo, je ete bio, liki oveza

na zarizávanye, je pelani; i, liki ágnez pred brijácsom szvojm neglaszni, tak je nej ôdpro vüszť szvoji.

33. Vu nyegovoj poníznoszti je zvisena szôdba nyegova; rod pa nyegov sto pôvej vö? Ár sze vzeme od zemlé 'zítek nyegev.

34. Odgovorécsi pa kamurnik Filipi, ercsé: proszim te, od koga právi tó prorok? od szébe, ali od koga drügoga?

35. Odpré pa Filip vüszťa szvoja, i zacsnovsi od toga písma nazviscsávao nyemi je Jezusa.

36. Gda bi pa sli po pôti, prišli szo k niksoj vodi; i ercsé kamurnik: ovo je voda; sto mi prepové, naj sze ne okrsztim?

37. Ercsé pa Filip: csi verjes ze vszega szrezá, more bidti. Odgovorécsi pa ercsé: verjem, ká je Jezus Krisztus Szin Bo'zi.

38. I zapovedao je posztánoti kólam. I doli szta szla obá vu vodó, i Filip i kamurnik, i okrszťo ga je.

39. Gda bi pa vö sla z vodé, Düh Goszpodnov je vneszao Filipa, i nej ga je vido vecs te kamurnik. Sô je pa po pôti szvojoj z radosztjov.

40. Filip je pa nájdeni vu Azoti; i okóli hodécsi nazviscsávao je Evangeliom vszêm mésztam, dokecs je prisao vu Cezário.

IX. TÁL.

I. Krisztus sze zká'ze Saulusi, koga Anániás okrszťi 1—19. II. Saulusa v Damaskusi i v Jerusálemi pregányajo 20—31. III. Peter Eneása zvrácsi, Tabitho pa ozivi 32—43.

I. 1. **S**aulus pa escse píhavsi prítjé i ludomorszťvo na vucsenike Goszpodnove, odidócsi k vísesnyemi popi,

2. Proszo je od nyega liszťi vu Damaskus k szpráviscsam, ká, csi bi koga najsao, kí bi té pôti bílí, mo'zé i 'zene, zvézane bi pelao v Jerusálem.

3. Zgôdilo sze je pa, gda bi sô; i pribli'závao bi sze k Damaskusi, na nágli sze je zblesznola okóli nyega szvetloszť od nébe.

4. I szpadnovsi na zemlo, csüo je glász nyemi govorécsi: Saul, Saul, ka me pregányas?

5. On pa ercsé: sto szi, Goszpodne? Ercsé pa Goszpod: jasz szem Jezus, steroga tí pregányas. 'Zmetnotije prôti szpiczi brszati.

6. Drgecsécsi pa i trepecsécsi ercsé: Goszpodne, ka scsés, naj csinim? I Goszpod nyemi ercsé: gori sztani, i idi vu mészťo, i povej sze ti, ka ti je potrebno csiniti.

7. Ti mo'zjé pa, ki szo 'z nyim pôtniküvali, szo sztáli drevéni, ár szo csüli glász; nikoga szo pa nej vidili.

8. Gori je pa sztano Saulus od

zemlé; i, gda bi ocsí szvoje ôdpro, nikoga nej je vido. Pelavsi ga pa za rókô, notri szo ga pelali v Damaskus.

9. I bio je trí dní ne vidôcsi; i nej je jo, ni pio.

10. Bio je pa eden vucseník v Damaskusi po iméni Anániás; i erkao nyemi je Goszpôd vu poglédi: Anániás! on pa ercsé: ovo szem jasz, Goszpodne.

11. Goszpôd nyemi pa ercsé: sztani gori i idi vu vüliczo, stera sze zové rávna; i íscsi vu Júdasovoj hi'zi Saulusa poiméni Tarsinszkoga, ár ovo moli.

12. (I vido je Pavel vu vidényi ednoga mo'zá poiméni Anániása notri idôcsega i naszébe rókô dévajôcsega; naj preglédne.)

13. Odgovori pa Anániás: Goszpodne, csüo szem od vnôgi od toga mo'zá, keliko hüdoga je vesíno tvojim szvétim vu Jerusálemi.

14. I eti má oblászt od vísesnyi popov zvézati vsze, kí tvoje imé zezávajo.

15. Erkao nyemi je pa Goszpôd: idi, ár mi je on odebrána poszóda; kí bode noszo imé moje pred poganmi, i králmi i szinmi Izraelszkimi.

16. Ár nyemi jasz poká'zem, keliko nyemi je potrebno za volo iména mojega trpeti.

17. Odísao je pa Anániás, i notrí je sô vu hi'zo, i na nyega polo'zi roké i ercsé: Saul brat,

Goszpôd me je poszlaó (Jezus, kí sze ti je szkázao na pôti, po steroj szí sô,) naj preglédnes i napunis sze z Dühom szvétim.

18. I preczi szo doli szpadnole z ôcsi nyegovi, líki lüszke; i preglédno je preczi, i gori sztanovsi okršto sze je.

19. I, gda bi hráno k szebi vzéo, pokrêpo sze je. Bio je pa Saul z vucseníkmi vu Damaskusi nikeliko dní.

II. 20. I preczi je vu szpráviscsaj predgao Krisztusa, ka je on Szin Bo'zi.

21. Sztrsznoli szo sze pa vszi, kí szo ga csüli, i erkli szo: nej je tó té, kí je opüscsávao vu Jerusálemi one, kí sze z etim iménom zovéjo? I eszi ja za toga volo prisao, ka bi je zvézane pelao k vládnikom popovszkim.

22. Saulus je pa escse bole pokrêpo, i sztiszkávao je 'Zidove prebívajôcse vu Damaskusi szvedocsécsi, ka je té Krisztus.

23. Gda bi sze pa poredno dnévov szpunilo, tanács szo dr'zali 'Zidovje med szebom, ka bi ga bujli.

24. Na zvéaszt je pa dáni Saulusi tanács nyihov, i sztrázili szo vráta dén i nôcs, da bi ga bujli.

25. Vucseníczke szo ga pa vzéli v nôcsi, i prêk zída szo ga djáli i doli szo ga püsztili vu korbli.

26. Gda bi pa Saulus vu Jerusálem prisao, szküsávao sze je

pridrú'ziti k vucseníkom; i vszi szo sze ga bojali ne vervavsi, ka bi vucseník bio.

27. Barnabás ga je pa k szebi vzéo, i pelao ga je k apostolom; i pripovidávo nyim je, kakda je na pôti vido Goszpodna, i ká nyemi je gúcsao, i kakda je vu Damaskusi szresno gúcsao vu iméni Jezusovom.

28. I 'z nyimi je bio notri idôcsi i vö idôcsi v Jerusálemi, i szresno gucsécsi vu Goszpon Jezusovom iméni.

29. Gúcsao je pa i stúkao sze je prôti Grkom; oni szo ga pa steli bujti.

30. Stero gda bi zvedili bratje, doli szo ga pelali v Cezário, i odposzlali szo ga vu Tarsus.

32. I tak szo gmajne po vszoi Judei i Galilei i Samárii mér mele, povéksávajôcse sze, i hodéce vu bojarnoszti Goszpodnovoj, i z trôstom Dühá szvé-toga szo sze napunyávale.

III. 32. Zgôdilo sze je pa, gda bi Peter hodo po mészta, prisao je i k tim szvétim prebívajôcsim vu Liddi.

33. Najsao je pa tam ednoga csloveka po iméni Eneása, od oszem lét le'zécsega na poszteli, kí je bio 'z lakom vdárjeni.

34. I erkao nyemi je Peter: Eneás, zvrácsi te Jezus Krisztus; sztani gori, i poszteli szí szám. I preczi je gori sztano.

35. I vidili szo ga vszi szto-

jécsi vu Liddi i v Sáróni, kí szo sze povrnoli k Goszpodni.

36. Vu Joppi je pa bíla níka vucsenicza po iméni Tabitha, stera razkládjena sze zové Dorkas. Tá je bíla puna dobri dél i álmostva, stera je csiníla.

37. Prigôdilo sze je pa vu dnévi oni, gda bi nemocsna bíla, mrla je. Geto szo jo pa óprali, polo'zili szo jo vu zgorányo hi'zo.

38. Blüzi je pa bíla Lidda k Joppi; i vucseniczke szlísavsi, ka je Peter v nyê, poszlali szo dvá mo'zá k nyemi, proszécsi ga, naj nyemi ne bode 'zmetno k nyim prék príditi.

39. Gori sztanovsi pa Peter, sao je 'z nyimi. Steri, gda bi prisao, gori szo ga pelali vu zgorányo hi'zo, i okóli nyega szo posztanole vsze vdovicze jôkajôcse i kázajôcse szüknye i szrakicze, stere je delala, gda je 'z nyimi bíla, Dorkas.

40. Vö zgonivsi pa Peter vsze, pokleknovsi na kôlina, molo je; i obrnovsi sze k téli ercsé: Tabitha, gori sztani. Ona je pa odprla ocsí szvoje; i vidôcsa Petra, gori je széla.

41. Steroj pa da bi rokô dáo, gori jo je oprávo; i prizvavsi te szvéte i vdovicze, posztavo jo je pred nyé 'zivôcso.

42. Na znánye je pa vcsinyeno tó po czeloi Joppi, i vnôgi szo vervali vu Goszpodni.

43. Zgódilo sze je pa, da bi poredno dní osztano vu Joppi pri níkom Simoni ko'zári.

X. TÁL.

I. Kornelius k szebi zové Petra 1—8.
II. Peter ide i Krisztusa glászi Korneliusi 9—48.

I. 1. **B**io je pa eden mô'z vu Cezárii po iméni Kornelius sztotnik z onoga serega, ki sze zové Vlaski.

2. Pobo'zen i Bogá bojécsi ze vszov hi'zov szvojov, i csinécsi álmostva vnôga lüdsztvi, i molécsi Bogá vszeszkôsz.

3. Vido je vu vidényi ocsive-szno, liki okoli devéte vöre dnéva, angela Bo'zega doli idôcsega k szebi, i govorcsega nyemi: Korneli!

4. On pa na nyega gledôcsi, presztraso sze je i ercsé: ka je Goszpodne? ercsé pa nyemi: molítve tvoje i álmostva tvoja szo gori prisla na szpomínanye pred Bogá.

5. I zdaj posli vu Joppo mo'zé i zovi prêk Simona, kí sze zové Peter.

6. Té sztán má pri níkom Simoni ko'zári, kí má hi'zo pôleg môrja; té ti povej, ka ti je csiníti.

7. Gda bi pa odísao angel, kí je Korneliusi gúcsao, prizové dvá z dr'zine szvoje i ednoga pobo'znoga vítéza z tisztí, kí szo sze pri nyem dr'zali.

8. I geto nyim je vsza vö pove-dao, odposzlaó je je vu Joppo.

II. 9. Drügi dén pa idôcsi oni po pôti i k meszti sze pribli'zavajôcsi, gori je sô Peter na hi'zo molit okôli sészte vöre.

10. Gda bi pa lacsen grátáo i steo bi jeszti, dokecs szo oni obed pripravlali, szpadno je na nyega szasz.

11. I vido je nébo odprto, i doli idôcso k szebi edno poszôdo, liki káksi lelahaen veliki na stiri kikké zvézani i doli püs-cseni na zemlo.

12. Vu kom szo bilé vsze sztvári zemelszke stiri nogé majôcse, i zviríne, i lazécse i letajôcse sztvári nebeszke.

13. I vsinyeni je glász k nyemi: gori sztani, Peter, koli i jej.

14. Peter pa ercsé: z níkak-sim talom nej, Goszpodne; ár szem nigdár nej jo ka obesínsz-koga i necsísztoga.

15. I pá je drügôcs bio glász k nyemi: stera je Bôg ocsiszto, tí to obesínszko ne pravi.

16. Tô je pa vsinyeno tríkrát; i pá je gori vzéta ta poszôda vu nébo.

17. Gda bi sze pa vu szebi zardgávao Peter, ka bi tô za vidénye bilô, stero je vido, ovo mo'zjé, poszlani od Korneliusa, szpitávajôcsi hi'zo Simonovo, posztanoli szo pred dverami.

18. I zvajôcsi zvidávali szo,

csi bi Simon, kí sze zové Peter, tam szálásivao.

19. Gda bi szi pa escse Peter premislávao od vidênya, ercsé nyemi Dùh: ovo, trijé mo'zác-ke te íscsejo.

20. Zátó gori sztanovsi idi doli, i idi 'z nyimi nikaj ne dvojeći; ár szem je jasz poszlao.

21. Doli idôcsi pa Peter k tim mo'zákóm, kí szo poszlani od Korneliusaknyemi, ercsé: ovo, jasz szem, steroga íscsete; ka je zrok, zasteroga volo szte eti?

22. Oni szo pa erkli: Kornelius Sztotnik, mó'z pravicsen i Bogá bojécsi, ki i szvedôsztvo má od czêloga národa 'Zidovszkoga, opômenyeni od angela szvétoga, ka bi tebé zváo vu szvojo hi'zo, i poszlúsao bi Bo'ze recsí od tébe.

23. Notri je pozové zátó i dáó nyim je sztán. Te drügi dén je pa vö só Peter 'z nyimi, i nfki bratov od Joppeszo tüdi'z nyim sli.

24. I drügi dén szo prisli vu Cezário. Kornelius je je pa csakao vküp prízvavsi rodbino szvojo i bl'znye priátele.

25. Prigôdilo sze je pa, gda bi Peter notri sô, prôti nyemi idôcsi Kornelius, i szpadnovsi k nogám molo ga je.

26. Peter ga je pa gori opravo govórecsi: gori sztani, i jasz szem szám cslovek.

7. I zgucsávajôcsi szi 'z nyim

notri je sô, i najsao ji je doszta vküp szprávleni.

28. I erkao nyim je: ví znáte, kak neszpodobno je mó'zi 'Zidovi sze pridrü'ziti, ali idti k lüdém z drügoga národa. Meni je pa Bôg pokazao, naj nikoga za obsinszkoga, ali necsízto-ga csloveka ne právím.

29. Zátó brezi prôtigucsaszem prisao pozváni. Pítam tak za kákse rêcsi volo szte poszlali po méne.

30. I Kornelius ercsé: od steroga dnéva notri do ete vöre szem bio na tescse, i okoli devéte vöre molécsi vu hi'zi mojoj. I ovo eden mó'z je sztano pred menom vu szvetlom gvanti.

31. I ercsé: Kornelius, poszlühnyene szo tvoje molktvi, i álmostva tvoja szo na szpómínanye prisla pred Bogom.

32. Posli zátó vu Joppo i prék prizovi Simona, kí sze zové Peter. Té szálasije vu hi'zi Simonovoj toga ko'zára pri mórji; kí pridôcsi, povej ti, ka ti je csiniti.

33. Preczi szem zátó poszlao k tebi; i tí szi dobro vsáno, ka szi prisao. Zdaj szmo zátó mí vszi pred Bogom nazôcsi, naj poszlúsamo vsza, stera szó tebi povédana od Bogá.

34. Teda Peter odpré vüsza i ercsé: zaisztino nahájam, ka je Bôg nej oszôb prebirávecz.

35. Nego, vu vszákóm národi kí sze ga bojí i csini praviczó, priéten nyemi je.

36. Ka sze dosztája te rêcsi, stero je poszlaó szinom Izrael-szkim predgajôcsi mér po Jezus Krisztusi, té je vszej Goszpôd.

37. Ví znáte, ka za rêcs sze je zgôdilo po czêloj Judei, zacséta od Galílee po krszti, steroga je predgao Ivan.

38. Jezusa od Názaretha, kakda ga je namazao Bôg z Dühom szvétim i z mocsjôv, kí okôli hodécsi je dobro csinio i zvráceso vsze obládane od vrága; ár je Bôg bio 'z nyim.

39. I míszmo szvedoczke vszega, stera je vsáno vu dr'zéli 'Zidovszkoj i v Jerusálemi, koga szo vmôrili, poveszivsi ga na drévo.

40. Toga je Bôg zbüdo na tré-tjídén; i steo je, naj sze szká'ze.

41. Nej vszemi lüdsztvi, nego szvedokom szvojim napré odebránim od Bogá, nám, kí szmo 'z nyim jeli i pilí po gori sztanenyé nyegovom od mrtvi.

42. I zapovedao nám je predgati lüdsztvi i szvedocsiti, ka je on zrendelüvani od Bogá szodecz 'zívi i mrtvi.

43. Tomi vszi proroczke szvedocsijo, ka odpüscsanye grêhov vzemejo po iméni nyegovom vszi vervajôcsi vu nyem.

44. Escse gda bi gúcsao Peter recsí ete, szpadno je Düh szvéti

na vsze, kí szo posztlüsali eto rêcs.

45. I sztrsznoli szo sze, kí szo bilí z obrizávanya verni, kíkoli szo z Petrom prisli; ká je i na pogane szvétoga Dühá dár vö vlejáni.

46. Ár szo je cstili gucsécse z jezikmi, i zvisávajôcse Bogá. Teda je odgôvoro Peter:

47. Jeli sto more prepovedati vodô, naj sze eti ne okrsztijo, kí szo Dühá szvétoga vzéli, liki i mí?

48. I zapovedao je, naj sze okrsztijo vu iméni Goszpodnovom. Teda szo ga proszili, ka bi nikeliko dní pri nyih osztano.

XI. TÁL.

I. Peter sze pred 'Zidovmi odgovárja, ká je k poganom notri sô 1—18. II. Evangeliom sze prédga 'Zidovom i poganom 19—26. III. Agabus glád nazviscsáva 27—30.

I. 1. **C**süli szo pa apostolje i bratje, kí szo vu Judei bilí, ka szo i poganye gori vzéli Rêcs Bo'zo.

2. I gda bi Peter gori sô vu Jerusálem, razkásali szo sze prôti nyemi, kí szo z obrizávanya bili.

3. Govorécsi: ká szí k mo'zom nepreokrô'zenyé majôcsim notri sô i jo szí 'z nyimi.

4. Zacsnovsi pa Peter razlo'zo nyim je zrédom govorecsi:

5. Jaszszem bio vu meszti Joppe molécsi, i vido szem vu sza-

szi vidénye doli idôcso nikakso poszôdo, liki eden veliki prt za stiri kiklé pücseni z nebész; i prisla je notri do méne.

6. Vu stero gledôcsi na pamet szem vzéo; i vido szem stiri nogé majôcse sztvári zemelszke i zviríne, ilazécse i letajôcse nebeszke.

7. Csüo szem pa glász meni govorécsi: gori sztani, Peter, koli i jej.

8. Erkao szem pa: z nikaksim tálom nej, Goszpodne. Ár je nikaj obsinszkoga ali necsí-sztoga nigdár nej slo notri vu moja vüsza.

9. Odgôvoro mi je pa glász obdrüim z nebész; ka je Bôg ocsiszto, tisztô tí obsínszko ne pravi.

10. Tô je pavcsinyeno tríkrat; i pá szo gori potégnyena vsza vu nébo.

11. Iovo, preczi szo trijé mo'z-jé posztanoli pred hi'zov, vusteroj szem bio, poszlani od Cezárie k meni.

12. Ercsé pa meni düh: idi 'z nyimi, nikaj ne dvojécsi. Prislo je pa z menov i eti sész brátov i notri szmo sli vu hi'zo toga mo'zá.

13. I nazvészto nám je, kakda je vido angela vu hi'zi szvojoj sztojécsega i govorécsega nyemi: posli vu Joppo mo'zé i prizovi prék Símona, kí sze zové Peter.

14. Kí bode tí gúcsao recsí, vu steri sze zvelicsas tí i vsza hi'za tvoja.

15. Gda bi pa jasz zácsao eta gúcsati, szpadno je szvéti Düh na nyé, liki i na nász vu zacsétki.

16. Szpômeno szem sze pa z récsi Goszpodnove, liki je velo: Ivan isztina je krsztsávao z vodôv, ví bodte pa krsztsávani vu szvétom Dühí.

17. Csi je záto nyim Bôg dáo príglíhni dár, liki i nám verva-jôcsim v Goszpodni nasem Jezusi Krisztusi; jasz pa sto szem, ka bi mogao brániti Bôgi?

18. Szlísavsi pa eta, tiho szo posztanoli, i dícsili szo Bogá govorécsi: tak je i poganom Bôg dáo pokôro na 'zítek.

II. 19. Kí szo sze pa raztepli za volo nevôle, stera sze je pobüdila nad Stevanom; prék szo sli notri do Feníczie i Czíprusa i Antiochie, i nikomi szo nej gúcsali eto récs, nego szamo 'Zidovom.

20. Bilí szo pa nfki 'z nyíh mo'zjé z Czíprusa i z Czirene, kí notri idôcsi vu Antiochio gúcsali szo Greskim 'Zidovom nazviscsávajôcsi Goszpon Jezusa.

21. I bíla je róka Goszpodnova 'z nyimi, i vnogo vervajôcsi sze ji je povrnolo k Goszpodni.

22. Csüta je pa eta récs vu vühaj te gmajne, stera je v Jeru-

sálemi bíla od nyíh; i poszlali szo Barnabása, ka bi sô notri do Antiochie.

23. Kí tá pridôesi i vidôesi miloseso Bo'zo, radiüvao sze je; i opomínao je vsze, ka bi sztálnim szreczom osztali pri Goszpodni.

24. Ár je bio mô'z dober i pun Dühászvétoga i vere. I prilo'zeno je lüdsztva poredno k Goszpodni.

25. Vö je pa sô vu Tarsus Barnabás íszkat Saulusa; i, gda bi ga najsao, pelao ga je vu Antiochio.

26. Zgôdilo sze je pa, da bi ezêlo leto bilá z tisztoz gmajnov, i vesíla bi lüdsztva poredno, zvání szo naj prvle vu Antiochii vucseniczke za krszt-sane.

III. 27. Vu tê dnévi szo pa do-li sli od Jerusálema proroczke vu Antiochio.

28. Gori sztanovsi pa eden 'z nyíh po iméni Agabus, zname-nüvao je po Dühi glád veliki, kí prísesztáni bode na ezêli szvét, kí sze je i zgôdo za Klandius Czaszara.

29. Vucseniczke szo pa szkon-esali, ka bi ji vszáki pôleg szvo-je premôesi na szlüzbo, kâ posz-lao vu Judei prebivajôesim bratom.

30. Stero szo i vesínili, posz-lavsi k tim sztarisim po rôki Barnabásovoj i Saulusovoj.

XII. TÁL.

I. Herodes Jakuba buje, ali Petra angel oszlobodí 1—19. II. Próti Tirusi i Sídoni sze sesé vojszküvati, ali angel ga za vüha vdári 20—25.

I. 1. **O**koli onoga vrémena je pa vrgao Herodes král roké na níke z gmajne, ka bi nyim hüdô csinio.

2. Vmôro je pa Jakuba brata Jánosovoga z mecsom.

3. I geto je vido, ka sze je do-padnolo 'Zidovom, gori je djáo, ka dá zgrabiti i Petra. (Bilí szo pa dnévi brezi kvaszá krühov.)

4. Steroga je i zgrabo, i djáo ga je vu temniczo; i dáo ga je stiri csetverám vítézov sztrá-ziti, ár ga je steo po vüzmi naprê pripelati lüdsztvi.

5. I tak je Peter dr'zani vu temniczi; molítev je pa bíla nesztanoma od gmajne k Bôgi za nyega.

6. Gda bi ga pa steo naprê pelati Herodes, vu onoj nôesi je szpáo Peter med dvöma vítézoma zvézani z dvöma lanczoma; sztrá'zarje szo pa pred dverami varvali temniczo.

7. I ovo, angel Goszpodnov je prisztôpo, i szvetloszt sze je zaszvétíla vu hrámi. Vdarivsi pa v rebro Petra, obüdo ga je govorécsi: sztani gori hitro. I do-li szo szpadnoli lanczi z nóg nyegovi.

8. I eresé nyemi angel: opasi

sze, i obüj sôlineze tvoje. I vcsi-
no je tak. I ercsé nyemi: vr'zí
okôli na szé plásce tvoje, i na-
szledüj me.

9. I vö idôcsi naszledüvao ga
je; i nej je znao, ka je zaisztino
tô vesinyeno po angeli; stimao
je pa, kâ vidênje vídi.

10. Gda bi papreislaprvo sztrá-
'zo, i drügo, prisla szta k tim
'zeleznim vrátam, stera v me-
szto pelajo, stera szo sze od
szébe nyima ôdprla. I vö idô-
csa preislá szta edno vüliczo;
i preczi je odsztôpo angel od
nyega.

11. I Peter sze na pamet vze-
me i ercsé: zdaj znám zaiszti-
no, kâ je Goszpôd poszlaao an-
gela szvojega, i oszlôbodo me je
z rôke Herodesove i vszega csá-
kanya lüdsztva 'Zidovszkoga.

12. I premislávajôcs je prisao
pred hi'zo Márie materé Iva-
nove, kí sze zové Marko, gde
ji je bilô poredno vküp szprá-
veni i molécsi.

13. Gda bi pa Peter trüpaao
pred dverami pri vrátaj prisla
je deklícska, po iméni Rhode,
poszläusat.

14. I poznavsi Petrov glász, od
radoszti je nej odprla vráta; no-
tri pribe'zécsa pa, nazvêsztila
je, kâ Peter sztojí pred vráti.

15. Oni szo ji pa erkli: bláz-
nis. Ona je pa potrdjávala, ka
je tak. Oni szo pa erkli: nyegov
angel je.

16. Peter je pa neztanoma trü-
pao. Gda bi pa ôdprli, vidili szo
ga, i sztrsznoli szo sze.

17. Kívajôcsi pa nyim z rokôv,
ka bi tiho bili, pripovidávao
nyim je, kakda ga je Goszpôd
vö zpelaao z temnicze. Ercsé
pa: nazvêsztite Jakubi i bratom
eta. I vö idôcsi, sô je v drügo
meszto.

18. Gda bi pa dén grátáo, bilô
je zburkanye nej málo med vi-
tézmi, ka sze je zgôdilo Petri.

19. Gda bi pa Herodes íszkáo
i ne najsao bi ga, oszôdo je sztrá-
'ze, i zapovedao je je na szmrt
odpelati; i doli idôcsi od Judee
vu Czezário, tam sze je dr'zao.

II. 20. Bio je pa Herodes v tom,
ka bi sze vojszküvao z Tiru-
sáncezi i Sidonicsáncezi. Oni szo
pa z ednov vólav prisli k nye-
mi, i na nyé szo vzéli Blasztu-
sa kamurnika králevszkoga,
proszili szo mér zátó, kâ sze je
nyihova dr'zéla, hránila z krá-
levszke zemlé.

21. Na odlóceni dén je pa He-
rodes, oblecseni v králevszkom
gvanti, i szedécsi na králev-
szkom sztôlezi, gúcsao k nyim.

22. Lüdsztvo je pa gori krí-
csalo: Bo'za récs je eto i nej
cslovecsa.

23. Preczi ga je zátó vdaró an-
gel Goszpodnov, kâ je nej dáó
díko Bôgi; i od csrvôv zêdeni
püsztó je düso.

24. Rêcs Goszpodnova je pa rászla, ino sze je napunyávála.

25. Barnabás pa i Saulus szta sze povrnola z Jerusálema nazáj, dopunivsi szlů'zbo, i szebom vžévsi i Ivana; kí sze je zváo Marko.

XIII. TÁL.

Pavel i Barnabás I. na predganye odločena Sergiusa povrnéta. Elimása pa o-szlepita 1—13. II. Vu Antiochii sze od 'Zidovov z Evangeliomom vrét zavr'zeta 14—47. III. Evangeliom poganom na radosz, szebi na pregányanye predgata 48—52.

I. 1. **B**ilí szo pa nŕki vu Antiochie gmajni pro-roczke i vucsitelje, kakti Barnabás i Simeon, kí sze je zváo Niger, i Luczius Czireneán-szki, i Manaen, kí je z Hero-des strtákom gori zhrányeni, i Saulus.

2. Gda bi pa oni szlů'zili Goszpodni ino bi sze posztili, er-csé szvéti Düh: odlóčste mi tak Barnabása i Saulusa na delo, na stero szem nyidva pôzvaó.

3. Teda szo sze posztili i mo-lili, i polo'zili szo roké szvoje na nyidva, odpůsztili szo nyidva.

4. Zátó oneva vő poszlana od Dühá szvétoga, sla szta vu Szelevczio; od tisztecz szta sze pa odpelala na ládji v Cziprus.

5. I, gda bi bilá vu Szalami-si, nazviscsávála szta rêcs Goszpodnovo vu szpráviscsaj 'Zi-

dovszki; mela szta pa i Ivana szlugo szebom.

6. Obhodécsi pa te záton notri do Páfusa, najsla szta niksega csalejra krívoga proroka 'Zidova, komi je biló imé Bar Jezus.

7. Kí je bio z namesztníkom Szergius Pavlom z rázumnim mo'zom. Té, prizvavsi Barnabása i Saula, 'zelo je od nyiva csüti rêcs Bo'zo.

8. Próti nyemije pa sztano Ely-más csalej, (ár sze tak raszklá-da imé nyegovo) íszkajócsi odv-rnóti namesztníka od vere.

9. Saulus pa (kí sze i Pavel zové), pun Dühá szvétoga glé-da v nyega.

10. I ercsé: o pun vsze jálnos-tzi i vsze hüdbóbe, szin vraj'zi, protivnik vsze pravicez, ne hej-nyas odvraعاتi rávne potí Goszpodnove?

11. I ovo zdaj je rôka Goszpodnova nad tebom, i bos szlêpi, i ne bos vido szuncza do gvüsnoqa vrêmena. Preczi je pa szpádnola na nyega tem-noszt i kmieca; i okóli hodécsi íszkao je, kí bi ga za rókô vodo.

12. Teda vidócsi namesztník, kâ sze je zgôdilo, vervao je, i csüdivao sze je nad Goszpodnovim návukom.

13. Půsztili szo sze pa od Páfusa Pavel, i kí szo okóli nyega bilí, prisli szo v Pergo Pamfilie. Ivan je pa odsztôpo od nyfh, i povrno sze je v Jerusálem.

II. 14. Ovi pa prêk idôcsi od Perge, prisli szo v Antiochio Pizídie; i notri idôcsi vu szprávisese v szobotni dén, doli szo szi szeli.

15. Po estênypa prádvei i Prorokov poszlali szo vládniczke szprávisesa k nyim govorécsi: mo'zje bratje, csi je rêcs vu vami na opomínanye lüdsztva, gúeste.

16. Gori sztanovsi pa Pavel, i kíyvysi na tihoto zrokôvercsé: mo'zjé Izraelszki, i kí sze bojíte Bogá, poszlüsajte.

17. Bôg lüdsztva etoga Izraelszkoga je odébrao ocsáke nase i lüdsztvo je zviszo, gda bi tühénczi bilí vu Egiptomskoj zemli, i z viszиков ramov je je vö 'z nyé szpelao.

18. I stirideszétlêt vrémenaje trpo nyihovo segô vu püscsávi.

19. I doli porüsivsi szedméro národa vu Kánaánszkoj zemli, sorsom nyim je razdélo ovi zemlô.

20. I po tom, liki stiri sztô i pétdeszétlêt, dáo nyim je szodcze notri do Samuel proroka.

21. I od tisztecz prozili szo krála, i dáo nyim je Bôg Saula sziná Kisovoga, mo'zá z plemena Benjaminovoga stirideszétlêt.

22. I, gda bi nyega doli djáo, zbüdo nyim je Dávida na krála; komi je i erkao szvedocsivsi: najsaó szem Dávida sziná Jes-

sevoga, mo'zá pôleg szrezá mojega, kí bode csinio vszo volo mojo.

23. Z etoga szemena je Bôg pôleg obecsanya obüdo Izraeli zvelicsitela Jezusa.

24. Geto je Ivan prvle pred liczom notri idênnya nyegovoga predgao krszt pokôre vszemi lüdsztvi Izraelszkomi.

25. Gda bi pa szpuno Ivan be'zaj, erkao je: koga mené stímate, té szem jasz nej; nego ovo ide za menom, komi nej szem vrêden sôlincze nyegovi nôg odvézati.

26. Mo'zjé bratje, szinovje roda Abrahámovoga, i kí szo med vami Bogá bojécsi! etoga zvelicsanya rêcs je vám poszlana.

27. Ár, kí prebívajo v Jerusálemi i poglavníczke nyihovi, gda bi toga Jezusa ne poznali, oszôdili szo ga; i tak szo sze recsí prorokov, steri sze vszáko Szobotto estéjo, szpunile.

28. I csi szo gli niksi zrok szmrtri v nyem nej najslí, dönok szo prozili Pilátusa, ka bi ga dáo vmoriti.

29. Gda szo pa szpunyena vsza od nyega pizsana píszma, doli szo ga vzéli z leszá, i polo'zili szo ga v grob.

30. Bôg ga je pa zbüdo od mrtvi.

31. Ki je vídeni po vnôgi dnévi od onih, kí szo 'z nyim vküp gori sli od Galilee vu Jerusá-

lem, kí szo nyemi szvedoczke med lüdsztvom.

32. I mí nazviscsávamo, ka je Bôg tô obecsanye, stero je vcsinyeno ocsákom, szpuno nám szinom nyihovim, gda je obüdo Jezusa.

33. Liki je i vu drügom 'Zoltári píszano: moj szin szí tí, jasz szem te dnesz porôdo.

34. Ka ga je pa z mrtví gori zbüdo, i ka sze vecs nigdár ne povrné vu szprjhnenyé, etak je erkao, kâ dâm vám szvéta Dávidi ta verna.

35. Záto i vu ednom drügom 'Zoltári velí: ne dás szvétomi tvojemi viditi szprjhnenyé.

36. Ár je Dávid isztinalasztivnomi lüdsztvi szlü'zécsi pôleg Bo'ze vôle zászpaó, i polo'zen je k ocsákom szvojim, i vido je szprjhnenyé.

37. Koga je pa Bôg gori obüdo, nej je vido szprjhnenyé.

38. Záto znáno vám bojdi, mo'zjé bratje, kâ za toga volo sze vám grêhov odpüscsanye nazviscsáva.

39. I od vszê, od steri szte sze nej mogli vu právdi Môsesovoj szpravicsati, v etom vszáki, kí verje, je pravicsen.

40. Glédajte záto, naj ne príde na vász, kâ je povédano vu prorokaj.

41. Vidite zamatávci, i csüдитеzei vgasznite; ár bom jasz tákse delo delao vu dnévi vasi;

delo, stero ne bodete vervali, csi bode vami sto gli pripovídávao.

42. Vö idôcsi pa szprávisesa 'Zidovszkoga, proszili szo je poganye, ka bi med szobôtov i nyim gúcsali té recsí.

43. Gda bi pa razíslo szprávisese, naszledüvali szo vnôgi z 'Zidovov, i z pobo'zni prozelítusov Pavla i Barnabása, sterriva nyim govorécsa szta je rá-tala, ka bi osztanoli vu miloscsi Bo'zój.

44. Na prísesztno Szobotto je pa malo nej vsze meszto vküp prislo poszlúsát rêcs Bo'zo.

45. Vidôcsi pa 'Zidovje to lüdsztvo, napunyeni szo z nevoscsenôsztjov, i prôti szo gúcsali tomi, stera szo od Pavla právléna, prôti gúcsécsi i preklínyávajôcsi.

46. Obszrcsnola szta sze pa Pavel i Barnabás, i erkla szta: vám je potrébno bilô naj prvle gúcsati rêcs Bo'zo, da jo pa zamatávate i ne vrêdne vász szôдите 'zítka vekivecsnoga; ovo obrácsamo sze k poganom.

47. Ár je tak zapovedao nám Goszpôd: posztavo szem te na szvetloszt poganom, naj nyim bodes na zvelicsanye notri do szkrádnje zemlé.

III. 48. Gda bi pa poganye eta csüli, radüvali szo sze i dicsili szo rêcs Goszpôdnovo, i vervali

szo; kikoli szo bili zrendelüvani na 'zítek vekivecsni.

49. Razglasüvala sze je pa rêcs Goszpodnova po czêloj dr'zéli.

50. Zidovje szo pa podbádali te pobo'zne i postene 'zene i prednyése meszta, i pobüdili szo pregányanye prôti Pavli i Bárnabási, i vö szonyidva vrgli z krajin szvoji.

51. Oneva szta pa doli sztepla práh nôg szvoji na nyé, i prisla szta vu Ikónio.

52. Vucseníczke szo sze pa napunyávali z radosztjov i z Dühom szvétím.

XIV. TÁL.

Pavla i Barnabása I. v Ikónii pregányajo 1—7. II. v Lysztri nyiva za Bogé stimajo i kamenüjo 8—20. III. z Derbe sze povrnéta po Lysztri i Ikónii v Antiochio 21—28.

I. 1. **Z**gôdilo sze je pa vu Ikónii, da bi onedva notri sla vu szpráviscse 'Zidovszko, i gúcsala bi tak, da bi vervalo i 'zidovov i Grkov vnôga vno'zina.

2. Tinevervajôcsi 'Zidovje szo pa pobüdili i razdrá'zili düse poganov prôti bratom.

3. Dônok záto poredno vrêmena szo sze tam dr'zali szresno guesécsi od Goszpodna, kí je szvedôsztvo dávaó rêcsi szvoje miloscse; i dávaó je, da bi znamenya i csüda bilá po rokáj nyihovi.

4. Raztrgala sze je pa ta vno-

'zina meszta, i eti isztina szo bilí z 'Zidovmi; tê pa z Apostolmi.

5. Gda bi sze pa zgôdilo szünenyé poganov i 'Zidovov 'z nyihovimi poglavníkmi, ka bi je ospotali i kamenüvali.

6. Žeznavsi odbê'zali szo vu mészta Likaonie v Lysztro i Derbo, i okôli bodôcso dr'zêlo.

7. I tam szo nazviscsávali E-vangeliom.

II. 8. Iníki cslovek vu Lysztri szlab vnogáj je szedo, plantav od utrobe materé szvoje bodôcsi, kí je z nikaksim tálom nej mogao hoditi.

9. Té je poszlüsao Pavla guscécséga, kí ocsi na nyega vr'zécsi i vidôcsi, ka má vero na zvelicsanye.

10. Erkao je z velikim glászom: gorisztani na nogé tvoje rávno. I gori je szkocso i hodo je.

11. Lüdsztvo pa geto je vidilo, ka je vcsíno Pavel, gori zdignovsi glász szvoj Likaonszki govorécsi: Bôgovje szo príglihni vcsinyeni k lüdém, i doli szo prisli k nám.

12. I zváli szo Barnabása Jupitera, pavla pa Mercuriusa; ka je on bio voj rêcsi.

13. Jupitera pop pa, kí je pred nyihovim mesztom bio, güncze i véncze pred vráta pripelavsi z lüdsztvom vrét, steo je nyima áldüvati.

14. Stero da bi csüli apostolje

Barnabás i Pavel, raszcseszola szta gvant szvoj, szkocsila szta med lüdsztvo kricsécsa,

15. I govorécsa: mo'zjé, zakaj eta csiníte? I mí szmo táksi nevolni lüdjé, liki ví, nazviscsávajôcsi vám, naj sze od eti márnoszt obrnéte k 'zívomi Bôgi, kí je sztvôro nébo i zémlo, i môrje i vsza, stera szo vu nyih.

16. Kíje vu preminôcsem vremeni niháo vsze pogane hoditi po szvoji potáj.

17. I dônok sze je nej niháo brezi szvedôsztva dobrocsinécsi z nebész od zgora dávajôcsi nám de'zd'zovje, i vrêmena szád noszécsa napunivsi z jejsztvinov i z veszeljom szrczá nasa.

18. I tá govorécsi, komaj je ftisao to lüdsztvo, ka szo nyima nej áldüvali.

19. Prisli szo pa od Antiochie i Ikonie 'Zidovje, i na nyé szo vzéli lüdsztvo, i kamenüvavsi Pavla, vlekli szo ga vö z meszta, stímajôcsi, ka je mr'u.

20. Gda bi ga pa okôli vzéli vucseníczke, gori sztanovsi sô je vu meszto, i drügi dén je vö sô z Barnabásom vu Derbo.

III. 21. I nazviscsávála szta meszti onomi Evangeliom, i porredno vucseníkov szpravivsi, povrnola szta sze v Lysztro i v Ikónio, i Antiochio.

22. Potrdjávavsi düse vucseníkov i opominavsi, ka bi oszta-

noli vu veri; i ka je po vnôgi nevolájpotrêbno nám notri idti vu králevsztvo Bo'ze.

23. Gda bi nyim pa z ftégnyenimi rokami sztarise po gmajnaj posztavila i molila bi z posztmi, preporôcsila szta je Goszpodni, v sterom szo vervali.

24. I obhodécsa Pizíidio, prisla szta vu Pamfílio.

25. I gucsécsa vu Pergi rêcs Bo'zo, doli szta sla vu Attálio.

26. I odnut szta odplavala vu Antiochio, odkud szta bilá preporôcsena vu milosceso Bo'zo na delo, stero szta szpunila.

27. Gdaszta pa tá prisla i vkküp szta szpravila gmajno, nazvésztila szta vsze, kakoli je vesíno Bôg 'z nyima; i, ka je ôdpro poganom dveri vere.

28. Dr'zala szta sze pa tam z vucseníkmi nej malo vrêmena.

XV. TÁL.

I. Apostolje v Jerusálemi szkoncsajo, ka sze je vecs nej potrêbno obrizávati 1—29.

II. Apostolov szkoncsávanye sze vu Antiochiu precsté po Pavli i Barnabási, sterva sze potom razlôcsita 30—41.

I. 1. **I**niki, kí szo doli prisli od Judee, vesíli szo brate, kâ, csi sze ne obrêzete po návadi Môsesovoj, ne morete sze zvelicsati.

2. Gda bi sze zátó zburkanye i nej malo szpitávanye Pavli i Barnabási próti nyim pripetilo, zrendüvali szo, ka bi gori sô Pavel i Barnabás, i níki drügi

'z nyh k apostolom i k sztari-
sim vu Jerusálem za toga píta-
nya volo.

3. Oni záto szprevodjeni od
gmajne prék szo sli po Fenéczii
i Samárii, pripovidávavsi povr-
nenyé poganov, i vesínili szo
radoszt veliko vszêm bratom.

4. Gda bi pa prisli v Jerusá-
lem, gori szo vzéti od gmajne
i apostolovi i ti sztariši, i nazvé-
sztili szo, ka je Bóg vesíno 'z
nyimi.

5. Gori pa sztanovski níki z ti
vervajócsi, kí szo z Farizeus-
koga jeretinsztva bili, govoré-
csi: ka je je potrêbno obrezati
i zapovedati naj zdr'ávajo Mò-
sesovo právdo.

6. Vküp szo sze pa szpravili
apostolje i ti sztariši, da bi eto
delo szpoznali.

7. Gda bi sze pa dugo stükali,
gori sztáne Peter, i ercsé nyim:
mo'zjé bretje, ví znáte, kâ je
od zdávnya Bóg med nami odé-
brao, naj po vüsztaj moji esü-
jejo poganye rêcs Evangelioma
i verjejo.

8. IBóg, kí znászrczá, poszve-
docsó nyim je; geto nyim je
dáo Dühá szvétoga, liki i nám.

9. I níksi rázlocsek je nej vesí-
no med nami i nyimi z verov
ocsiscsávajócsi szrczá nyihova.

10. Zdaj záto ka szküsávate Bo-
gá, kâ scséte djáti járem práv-
dena Sinyek vucseníkov, stero-

ga szo ni ocseve nasi, ni mi nej
mogli nosziti?

11. Nego po milosci Goszpon
JezusKrisztusa verjemo, ka sze
zvelicsamo, liki i oni.

12. Tiho je pa posztánola vsza
vno'zina, i poszlüsali szo Bar-
nabása i Pavla pripovidávajô-
csa, stera znaménja i csüda je
vesíno Bóg med poganmi po
nyima.

13. Gda bi pa i oneva tiho bi-
lá, odgôvoro je Jakub govoré-
csi: mo'zjé bretje, poszlüsajte
mené.

14. Simon je pripovidávao:
kakda je oprvics Bóg nagledno
vzéti szebi z poganov lüdsztvo
na imé szvoje.

15. I z tém sze glíhajo recsí
prorokov, liki je píszano:

16. Po tom sze povrném i na-
záj poczimpram v küp szpád-
jeni sator Dávidov; i zrúsenja
nyegova nazáj poczimpram, i
gori je oprávim.

17. Naj íscsejo ti gori osztá-
nyení lüdjé Goszpodna i vszi
poganye, nad sterimi je imé
moje zezávano bilô; velí Go-
szpôd, kí vsza eta csiní.

18. Znána szo od zacsétka Bô-
gi vsza dela nyegova.

19. Záto jasz szôdim, ka nej
trbê zburkávati one, kí sze z
poganov obrácsajo k Bôgi.

20. Nego zapovedati nyim
trbej, naj sze zdr'ávajo od o-
szkrunenyá bolvanov i od práz-

noszti i od zadávlenoga, i od krvi.

21. Ár Môses od dávoga pokolénya, má po mészta, kí ga predgajo vu szpráviscsaj, gde sze po vszákøj szobotti csté.

22. Teda sze je vidilo apostolom i tim sztarisim z czêlov gmajnov odebráne mo'zé'z nyh poszlati vu Antiochio z Pavlom i Barnabásom, Júdasa zvánoga Barsabása i Szilása, mo'zé voje med bratmi.

23. Piszajôcsi po rôki nyihovoj etak: apostolje, ti sztarisi i bratje vu Antiochii i Sírii i Czilíczii bodôcsim bratom, kí szo z poganov, zdrávje 'zelejo.

24. Da szmo csüli, ka szo vászniki z nász yö idôcsi zburkali z recsmí porüsavsi düse vase govorécsi: obrezati sze dájte i zdr'závajte právdo, sterim szmo tô nej zapovedali.

25. Vidilo sze je nám z ednákov vôlov vküp szprávlenim odebráne mo'zé poszlati k vám, zlüblénimi nasimi Barnabásom i Pavlom.

26. Z lüdmí, kí szo tá dáli düse szvoje za imé Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

27. Poszlali szmo záto Júdasa i Szilása, sterivá vám bodeta i z recsjöv eta nazviscsávála.

28. Ár sze je vidilo szvétomi Dühi i nám, naj vám nikse bremen vecsgori ne denemo; nego eta potrêbna.

29. Naj sze zdr'závate od bolvanom polo'zenoga i krvi, i zadávlenoga i práznoszti. Odsteri csi sze zdr'závate, dobro csiníte. Osztante zdravi.

II. 30. Oni záto, gda bi sze odpüsztili, prisli szo vu Antiochio, i vküp szpravivsi to vno'zino, tá szo nyim dáli líszt.

31. Steroga da bi precasteli, rádúvali szo sze nad opomínanyem.

32. Júdas pa i Szilás i oneva proroka bodôcsa z vnôgov recsjöv szta trôstala brate, i potrdjávala.

33. Geto dabi eden csasz bilá, odísła szta z mérom od bratov k apostolom.

34. Vidilo sze je pa Szilási, ka bi tam osztano.

35. Pavel pa i Barnabás szta sze zdr'zala vu Antiochii vucsécsa i nazviscsávájôcsa z vnôgimi drügimi tüdi rêcs Goszpodnovo.

36. Po níki dnévi pa eresé Pavel k Barnabási: povrnva sze, ár je potrêbno naj poglédneva brate nase po vszê mészta, vu steri szva nazviscsávála rêcs Goszpodnovo, kak sze májo.

37. Barnabás je pa tanácsivao, ka bi szebom vzéla Ivana, ki sze zové Marko.

38. Pavel je pa za vrêdno dr'zao, ka bi ga ne vzelé szebom, da je od nyidva odísao z Pamfilie i nej je sô'z nyima na delo.

39. Razcsémerila szta sze záto

na teliko, da szta sze razlôcsila eden od drügoga; i Barnabás k szebi vzévi Marka, odplavao je v Cízprus.

40. Pavel je pa odébrao Szilása, i vö je sô, preporocseni milosesi Bo'zjoj od bratov.

41. Obhodo je pa Sírio i Czi-lécio, potrdjávajôcsi gmajne.

XVI. TÁL.

I. Timotheus sze obré'ze 1—6. II. Düh ne dá v A'zii, nego v Maczedonii, nazviscávati 7—15. III. Pavel i Szilás vr'zena vu temniczo, ka szta z edne vujvice vragá zegnala, sze na útrin dén odpúštita 16—40.

I. 1. **P**risla szta pa vu Derbo i Lysztro; i ovo vucseník nikaksi je bio tam po iméni Timotheus, szin nikse verne 'Zidovszke 'zené, ocsé pa Grcskoga.

2. Kí je dobro szvedôsztvo meo od oni bratov, kí szo vu Lysztri i Ikonii.

3. Toga je steo Pavel, ka bi 'z nyím vö sô; i vzéo ga je, i obrezao ga je za volo 'Zidovov, kí szo vu oni mészta bilí. Ár szo vszi znali ocsó nyegovoga, ká je Grk bio.

4. Gda bi pa odhodjávali mészta, zapovedali szo nyim varvati návuke szkocane od apostolov i sztarisi vu Jerusálemi.

5. Gmajne szo sze záto potrdjávale vu veri, i narájale szo sze vszáki den.

II. 6. Obhodivsi pa Frígie i

Galácie dr'zélo, prepovédano nyim je od Dühá szvétoga gúcsati rêcs vu Á'zii.

7. Gda bi pa k Mi'zii prisli, szküsávali szo v Bithínio idti; i nej je je níhao Düh.

8. Mímo idôcsi pa kre Mi'zie, doli szo sli vu Troado.

9. I vidénye sze je v noci zká-zalo Pavli: mô'z níki Maczedonszki je sztáo pred nyim, proszécsi ga i govorécsi: hodi v Maczedonio i pomágaj nám.

10. Kak je pa tó vidénye vido, preczi szmo íszkali vö idti vu Maczedonio gvüsni bodôcsi, ka nász je Goszpôd zváo nyim Evangeliom nazviscávati.

11. Odplavavsi záto od Troade rávno szmo bé'zali vu Szamothráczio, i drügi dén v Neapolis.

12. Odnut pa vu Filippisz, stero je prvo Maczedonszke dr'zéle meszto nej dávno naszeljeno. Bilí szmo pa vu tisztom meszti prebívajôcsi níkeliko dní.

13. I szobôtni dén szmo vö sli z meszta k potoki, gde szo molítvi dr'zali, i szedécsi gúcsali szmo vküpszprávlenim 'zenám.

14. I níka 'zena po iméni Lydia skarlat odávajôcsa z meszta Tyatirszkoga Bogá bojécsa, je poszlüsala, steroj je Goszpôd ôdpro szrczé, da bi pazila na ona, stera szo od Pavla právlena.

15. Gda bi pa okrsztsena bila ona i hi'za nyé, proszila je go-

vorécsa: csi szte me szódili ver-
no Goszpodnovo bidti, notri i-
dôcsi vu hi'zo mojo, osztante.
I priprávlala nász je.

III. 16. Prigôdilo sze je pa,
gda bi sli k molítvam, edna de-
klécska imajôcsa dühá vujvicze,
pribé'zala je pred nász, stera je
doszta haszka prinásala gosz-
podárom szvojim z vujvicsüva-
nyem.

17. Tá naszledüvajúcsa Pavla
i nász, krícsala je govorécsa:
eti lüdjé szo szlugi toga víses-
nyega Bogá, ki vám nazviscsá-
vajo pôť zvelicsanya.

18. Tô je pa delala vnogo dní.
'Zmetno je pa sztalô Pavla, i
obrné sze i ercsé dühi: zapo-
vidávam ti vu Jezus Krisztuso-
vom iméni, idi vö 'z nyé. I vö
je odísao vu onoj vöri.

19. Vidôcsi pa nyé goszpodár-
je, ka je odísala vüpazen dobícs-
ka nyihovoga, zgrabivsi Pavla
i Szilása, vlekli szo nyidva na
placz pred vládnike.

20. I posztavivsi je pred voje
vitézov govorécsi: eti lüdjé
burkajo meszto nase 'Zidovje
bodôcsi.

21. I nazviscsávajo návade,
stere je nám nej szlobodno gori
vzétí, niti csiniti, da szmo Rim-
láczi.

22. I vküp sze je szpravilolüd-
sztvo prôti nyima i vitézov voji
doli sztrgavsi gvant 'z nyidva,

zapovedali szo nyidva sibami
biti.

23. I gda bi doszta vdárczov
na nyidva djáli, vrgli szo nyi-
dva v temniczo, zapovedavsi
varivácsi temnicze, kâ bi nyi-
dva szkrblivo dr'zao.

24. Kí, geto je tô zapoved
vzéo, vrgao nyidva je vu no-
trésnyo temniczo, i sztiszno
nyima je nogé v klado.

25. Okoli pô nôcsi pa Pavel i
Szilás molécsa szpévala szta
peszem Bôgi. Poszlüsali szo pa
nyidva i ti zvézani robje.

26. Hitro je pa veliko zemlé
gfbanye posztanolo na teliko,
da szoszeifundamentomi tem-
nicze genoli, i odprle szo sze
prezci vsze dveri, i vszé vezala
szo sze odvézala.

27. Ze szna sze pa predrami-
vsi varivács temnicze, i vidôcsi
odprte dveri temnicze, vö po-
tégnovsi mecs, steo sze je vmo-
riti stímajôcsi, kâ szo odbé'zali
ti zvézani.

28. Krícsao je pa z velikim glá-
szom Pavel, govorécsi: ne vesí-
ni szi nikaj hüdoga, ár szmo
vszi eti.

29. Proszécsi pa szvetlôcsa,
notri je szkocso; i presztravsi
sze, szpadno je pred Pavla i Szi-
lása.

30. I vö nyidva je pelao i er-
csé: goszpodna, ka mi je vesí-
niti, naj sze zvelicsam?

31. Oneva szta pa erkla: veri

vu Goszpon Jezusi Krisztusi, i zvelicasz sze tí i hi'za tvoja.

32. I gúcsala szta nyemi rêcs Goszpodnovo i vszêm vu hi'zi nyegovoj bodôcsim.

33. I k szebi je vzévsi vu onoj vöri te nôcsi ôprao nyidva je od vdárczov, i okrsztsen je on i vszi nyegovi preczi.

34. I pelao nyidva je vu hi'zo szvojo, presztro je sztol, i veszelio sze je, ka je ze vszov hi'zov vervao Bôgi.

35. Gda bi pa dén grátao, poszlali szo voji vítêzov szluge govorécsi: odpüszti lüdf one.

36. Varivács temnicze je pa na znánye dáo Pavli té recsí: ká szo poszlali voji vítêzov, naj sze odpüsztitá. Zdaj záto vö idôcsa idta vu méri.

37. Pavel nyim je pa erkao: zbili szo náj ocšiveszno neoszodjene, lüdf Rimszke; i vrgli szo náj v temniczo, i zdaj náj szkrívoma scséjo vö vr'zti? Nej, nego naj prído szamí, i tak náj naj vö pelajo.

38. Nazvêsztili szo pa vítêzov vojom szlugi té recsí, i zbojali szo sze szlísavsi, ka szta Rimszka.

39. I pridôcsi prizvali szonyidva; i vö nyidva pelavsi proszili szo nyidva, kâ bi vö sla z meszta.

40. Vö idôcsa pa z temnicze, notri szta sla k Lydii; i vidôcsa

brate, potrôstala szta je, i tak szta sla vö.

XVII. TÁL.

I. V Theszszaloniki nad Pavla prêdganyi zburkanye posztáne 1—9. II. Berreánczi pizma zgrüntávajo 10—15. III. Pavel v Atheni vösi 16—34.

I. 1. **G**da bi pa prêk sla po Amfipolisi i Apollonii prisla szta vu Theszszaloníko, gde je bilô szpráviscse 'Zidovszko.

2. Pôleg segé je pa notri sô Pavel k nyim, i po trêj szobotaj je gúcsao nyim z pizma.

3. Odpérajôcsi i naprê posztáv-lajôcsi, ka je Krisztusi potrêbno bilô trpeti i gori sztánoti z mrtvi, i ka je té Krisztus Jezus, stêroga jazs vám nazviscsávam.

4. I nfki 'z nyfh szo vervali, i pridrû'zili szo sze k Pavli i k Szilási, i ti pobo'zni Grkov vnôga vno'zina, i 'zén ti prednyêsi nej malo.

5. Nenávidni bodôcsi pa ti ne vervajôcsi 'Zidovje, i k szebi vzévsi na pláczí nfke lagoje mo'zé, i vküp sze vdarivsi, zburkali szo meszto; i okôli Jázonove hi'ze posztanovsi, íszkali szo nyidva, kâ bi nyidva pelali med lüdsztvo.

6. Gda bi pa nyidva ne najšli, vlekli szo Jázona i nfke brate pred mesztnê vládníke kricsécsi: kâ, kí szo vesz szvét zburkali, tê szo i eszi prisli.

7. Stere je gori prijao Jázon. I tē vszi prôti Czaszarovomi szkoncšanyi esinjo, govorēsi: kâ je drügi král, tō je, Jezus.

8. Zburkali szo pa lüdsztvo i mesztne vládnike, gda szo eta esüli.

9. I vzévsí zadosztójnoszt od Jázona i drügi, püsztili szo je.

II. 10. Bratje szo pa preczi vu onoj nôcsi vö poszlali i Pavla i Szilása vu Bereo. Steriva, geto szta tá prisla, sla szta vu szprávisese 'Zidovszko.

11. Tē pa plemenitēsi od Theszsalonicšanczov, gori szo prjajali rêcs Bo'zo ze vszov gedrnosztjov, vszáki dén zbrojávavsi píszma, csi bi sze tá tak mela.

12. Vnôgi záto 'z nyh szo verivali i posteni 'zén Greski i mo'zôv nej malo.

13. Gda szo pa zvedili Theszsalonicšanszki 'Zidovje, ka je i vu Berei nazviscsávana od Pavla rêcs Bo'zá, prisli szo i tam nagibajôcsi lüdsztvo.

14. Preczi szo pa teda Pavla vö poszlali bratje idtiliki k môrji; ali Szilás i Timotheus szta osztala tam.

15. Kí szo pa Pavla szprevájali, pelali szo ga notri do Athene; kí vzévsí zapoved k Szilási i k Timotheusi, kâ bi hitro k nyemi prisla, vö szo sli nazáj.

III. 16. Gda bi je pa Pavel vu Atheni csakao, zosztro sze je

düh nyegov vu nyem vidôcsi, ka je puno meszto zbolvanmi.

17. Gúcsao je záto vu szprávisesi 'Zidovomi tim pobo'znim, i na pláczí vszáki dén oním, sz kejmí sze je szreo.

18. Níki pa z Epicureuski i Stoikuski Filosofusov szo sze 'z nyim stükali, i níki szo erkli govorēsi: ka sesé ete csevkács praviti? níki pa, tūhi dühôv sze vídi nazviscsávecz bidti, ka nyim je Jezusa i gori sztanenyé nazviscsávao.

19. I popadnovsi ga vu Areopagus szo ga pelali govorēsi: jeli moremo zvediti, ka je tō za nôvo yesenyé, stero gucsís?

20. Ár nikso tūhíno prinásas vu vūha nasa. Scsémó záto znati, ka scséjo eta bidti.

21. (Athenasánczi pa vszi, i tam prebívajôcsi tūhénczi, v níkom drügom vrémēna tak ne trosijo, líki vu zgovárjanyi i poszlüsanyi kákse novine.)

22. Sztojécsi pa Pavel na szrêdi vu Areopagi, velí: mo'zjé Atheneánszki, vszegavêcs vász naj pobo'znése vídim.

23. Ár, geto szem prehodjávao i preglédávao pobo'znosztí vase, najsao szem i eden oltár, na kom je píszano: neznanomi Bôgi. Záto steroga ví neznate i dônok ga csesztíte, toga jazs vám nazviscsávam.

24. Bôg, kí je sztvoro ete szvêt i vsza, ká szo vu nyem, té nébe

i zémle Goszpód bodôcsi, ne prebíva vu z rokami naprávleni czérkváj.

25. Niti sze od rôk cslovecsi ne cesztí; liki da bi nyemi kâ trbelo, geto on dáva vszém 'zíttek i szapo i vsza.

26. I sztvôro je z edne krví vesz národ cslovecsánszki, naj prebíva na vszem líczy zemlé, szkoncsavsi naprê zrendelüvanna vrêmena, i mejé polo'zivsi nyihovomi prebívanyi,

27. Kâ bi íszkali Goszpodna; csi bi ga kak oslâtali i najšli. ako je gli nej dalecs od ni ednoga z nász.

28. Ár vu nyem 'zivémo i gíblemo sze i jesztemo; liki i níki z vasi popêczov szo povedali, kâ szmo i nyegovo plemen.

29. Plemen záto bodôcsi Bo'ze, nej nám trbej stímati, ka je bo'zánsztvo prigífhno k zláti, ali k szrebri, ali z mestrijov vö z rézanomi kamni i z mislênyi cslovecsemi.

30. I teda isztina je Bóg prêk po vrêmeni te neznanoszti glêdao; zdaj pa nazviscsáva vszém lüdém povszéd, naj pokôro csiníjo.

31. Ár je posztavo eden táksi dén, v sterom bode szôdo vesz ete szvét vu praviczí po onom mô'zi, po sterom je zrendelüvao vero dati vszém, ka ga je zbüdo od mrtvi.

32. Gda bi pa csüli gori szta-

nenyé ti mrtvi, níki szo sze oszméjávali, níki szo pa erkli: bomo te poszlüsali páli od toga.

33. I tak je Pavel vö sô od nyfh.

34. Níki mo'zjé szo sze pa k nyemi pridrü'zili i vervali szo; med sterími je bio Dionízius Areopagita i 'zena poiméni Damaris, i drügi 'z nyimi.

XVIII. TÁL.

I. Pavel v Korinthusi pôdrügo leto vesi 1—11. II. Gallion 'Zidovom na to'zbo próti Pavli níksi odlocsek ne dá 12—17. III. Pavel sze po vnögi gmajnaj ravna v Jerusálem 18—28.

I. 1. **P**otom pa Pavel vö idöcsi z Athene, sô je v Korinthus.

2. I, gda bi najsao nikoga 'Zidova po iméni Akvilo, z Pontuskoga roda, kí je nej dávno prisao z Vlaskoga országa, i Priszczillo 'zenonyegovo (záto, ka je zapovedao Klaudius Czaszar vö idti vszém 'Zidovom z Ríma), sô je k nyima.

3. I, da je bio priszpodobne mestrije, osztano je pri nyima, i delao je; ár je mestrija nyihova bila, satore delati.

4. Stükao sze je pa vu szprávisci po vszákoj szobotti, i obládao je 'Zidove i Grke.

5. Gda bi pa prisla od Maczedonie i Szilás i Timotheus, sztiszkávani je v dühi Pavel poszvedocsüvajôcsi 'Zidovom, kâ je Krisztus Jezus.

6. Gda bi pa oni prôti sztanoli i preklínyali, vö sztepé gvant szvoj erkôcsi nyim: krv vasa nad glavôv vasov vám naj bude; jasz szem csísztí; od etecz med pogane pojdem.

7. I idôcsi od tisztecz, prisao je vu hi'zo nikoga po imeni Jusztusa, pobo'znoga csloveka, steroga hi'za je pôleg szpráviscsa bíla.

8. Krispus pa, vládnik szpráviscsa, je vervao Goszpodni ze vszov hi'zov szvojov, i vnôgi Korinthusánczov szlísavsi, verivali szo, i okrsztíli szo sze.

9. Erkao je pa Goszpôd po poglédi v necsi Pavli: ne boj sze; nego gúcsi, i ne mucsi.

10. Ár szem jasz z teбом, i niscse ne sztáne prôti tebi, kâ bi ti kâ hüdogva vesíno; ár jasz doszta lüdsztva mám vu etom meszti.

11. I bio je edno leto i sészt mészeczov tam vucsécsi med nyimi rêcs Bo'zo.

II. 12. Gda bi pa Gallion nemesztník bio v Acháii, sztanoli szo prôti Pavli z ednákim tálom 'Zidovje, i pelali szo ga pred szôdnymi sztolecz.

13. Govorécsi: kâ prôti právdi ete ráta lüdfi eseszti Bogá.

14. Gda bi pa Pavel meo odprêti vüszta, erkao je Gallion k 'Zidovom: da bi bíla kákva nepravicsnoszt, ali hüda prek-

senoszt, ô 'Zidovje! pôleg rázuma bi vász poszlhúno.

15. Csi je pa pítanye od rêcsi i iménov i pravde vase, ví szamí glédaite k tomi. Ár jasz toga szodecz nescsem bidti.

16. I odeгнаo je je od szôdnyega sztolecz.

17. Grki szo pa popadnoli vszi Szosthenesa, szpráviscsa vládnika, i bili szo ga pred szôdnym sztoleczom; ali Gallion je nikaj za tô nej márao.

III. 18. Pavel pa, gda bi escse vnogo dní tam osztano, vzéo je szlobô od bratov, i odplavao je v Sírio, i 'z nyim Priszczilla i Akvila; obrio szi je pa glavô vu Czenkrei, ár je méo oblúbo.

19. Prisao je pa vu Efezus, i tam nyiva je niháo; on pa notri idôcsi vu szpráviscse, stükao sze je z 'Zidovmi.

20. Proszili szo ga pa oni, kâ bi vecs vrêmena pri nyi osztano, ali nej je na nyé sztano.

21. Nego je szlobô vzéo od nyíh govorécsi: potrêbno mi je vszegavêcs prisesztni szvétek v Jerusálemi szvetiti; ali pá sze povrném k vám, csi de Bo'za vola. I odísao je z Efezusa.

22. I pridôcsi vu Czezário, gori idôcsi vu Jerusálem, i pozdravísi gmajno, doli je sô vu Antiochio.

23. I da bi tam nikeliko vrê-

mena prebívao, potom je vö sô, i obhájo je po rédi Galaczie i Frigie dr'zelo potrdjavajöcsi vsze vucseníke.

24. Níki 'Zidov pa po iméni Apollos, z le'zenyá Alexandriánecz, mó'z lèpoga gucsa, je prisao vu Efezus, zmo'zen bodöcsi vu píszmaj.

25. Té je bio navcseni na pôt Goszpodnovo, i bodöcsi vrèloga dühá gucsao je, i vsio je szkrblivo ona, stera szo od Goszpodna, znajöcsi li szamo Ivanov krszt.

26. I té je zácsao z szrcnosztjov gucsati vu szprávisci. Steroga gda bi csüla Akvila i Priszczilla, k szebi szta ga vzelé; i bole szta nyemi vö zlo'zila pôt Goszpodnovo.

27. Gda bi pa stéo vu Achajo prék idti, opömenyeni bratje szo píszali vucseníkom, ka bi ga gori príjali. Steri, gda bi tá prisao, haszno je doszta tim vervajöcsim po milosci.

28. Ár je mocsno 'Zidove premágao ocsiveszno kázajöcsi po píszmaj, kaje Jezus, te obezsani Krisztus.

XIX. TÁL.

I. Pavel v Efezusi Ivana krsztitela 12 vucseníkov vcsi 1—7. II. Od preklinývaczov sze odlöcsivsi z vucseníkmi vcsi 2 létí, i csüda csini 8—12. III. Sczevovi szinovje hüdü zgányajo vragé 12—17. IV. Czomprnszke knige sze ze'zgéjo

18—22. V. Domiter szrebrnár próti krsztsanom zburkanye pobüdi 23—40.

I. 1. **Z**gödilo sze je pa, gda bi Apollos bio v Korinthusi, prehodo je Pavel z goránye krajíne, i prisao je vu Efezus, geto da bi níke vucseníke najsao.

2. Erkao nyim je: jeli szte vzéli Dühászvétoga potom, kak szte zácsali vervati? Oni szo nyemi pa erkli: niti szmo nej csüli, jeli je szvétí Düh.

3. Iercsé nyim: na koj szte tak okrsztseni? Oni szo pa erkli: na Ivanov krszt.

4. Ercsé pa Pavel: Ivan je isztina krszto z krsztom pokôre govorecsi lüdsztvi, kâ bi v tom za nyim pridöcssem vervali, tô je, vu Krisztus Jezusi.

5. Kí szo pa eta csüli, okrsztseni szo vu Goszpon Jezusovom iméni.

6. I, gda bi na nyé djáo roké Pavel, prisao je szvétí Düh na nyé, i gucsali szo z jezíkmí i proroküvali szo.

7. Bilô ji je pa vszê prék okoli dvanájszet mo'zöv.

II. 8. Notri idöcsi pa vu szpráviscse szrcsno je gucsao visse trí mêszecze, stükajöcsi sze 'z nyimí, rátao je je na ona, stera szo od králevsztva Bo'zega.

9. Gda bi sze pa níki obtrdili i nebi vervali, hüdü gucsécsi toj pôti pred vno'zinov, odsztöpo je od nyíh i odlöcsio je vu-

cseníke vszak dén sze stükajôcsi vu sôli niksega Tirannusa.

10. Tô sze je pa godflo vise dvê leti tak, da szo vszi prebívajôcsi vu Á'zii poszlúsali Goszpon Jezusovo rêcs i 'Zidovje i Grki.

11. I csinio je Bôg po rokáj Pavlovi mocsi nej prôszte.

12. Tak, da szo na te nemocsne noszili od têla nyegovoga faczalêge i brszacse, i odsztôpili szo od nyñh betegi, i hüdi dühovje szo od nyñh vö sli.

III. 13. Zácsali szo pa níki okôli hodécsi z 'Zidovov vragé zganyajôcsi, imenüvati nad onimi, kí szo hüde dühé meli, Goszpon Jezusovo imé govorécsi; primárjamo vasz na Jezusa, steroza Pavel predga.

14. Bilô je pa Sczeve 'Zidova, vládnika popovszkoga, szedem szinôv, kí szo tô delali.

15. Odgovorécsi pa te hüdi dühercsé: Jezusa poznam, i Pavla znám; ví pa sto szte?

16. I szpadno je na nyé on cslovek, v kom je te hüdi dübio, i obládao je je, i môcs je vzéonad nyimi tak, dá szo nági i oranyeni odbé'zali z hi'ze one.

17. Tô je pa vsinyeno na znánye vszêm, i 'Zidovom i Grkom, prebívajôcsim vu Efezusi; i szpadno je sztráh na vsze one, i zviseno je Goszpon Jezusovo imé.

IV. 18. I vnôgi ti vervajôcsi

szo prisli vadlívajôcsi i nazviscsávajôcsi djánya szvoja.

19. Vnôgi pa, kí szo márna dela csiníli, vküp szo znoszili knige szvoje i zé'zgalí szo je pred vszêmi; i zrâcsúnali szo nyñh czéno, i nájsli szo, ka szo valále, pétdeszét jezér pênez.

20. Etak je mocsno rêcs Goszpodnova rászla i potrdjávala sze je.

21. Gda bi sze pa eta szpunila, gori je djáo Pavel vu dühi, ka prêk idôcsi po Maczedonii i Achaii bode sô v Jerusálem govorécsi: kâ potom, gda bom tam, potrêbno mi je i Rim víditi.

22. Poszlaó je pa vu Maczedonio dvá z oni, kí szo nyemi szlú'zili, Timotheusai Erasztusa; szám je pa osztano do esaszsa vu Á'zii.

V. 23. Zgôdilo sze je pa pôleg vrêmena onoga zburkanye nej málo za volo pôti Goszpodnove.

24. Ár níki po iméni Domiter szrebrnár, je napravlaó szrebrne czérkvi Diáni, i szpravo je mesterszkim lüdém dobícska nej malo.

25. Stere vküp szprávivsi i one, kí szo okôli táksega delavczi bílí, ercsé: mo'zjé, znáte, ka je z etoga dela nas dobícsék.

26. Zdaj pa i vídite i csüjete, kâ je ete Pavel nej szamo v Efezusi, nego szkoro po vszój Á'zii vnogo lüdsztva na nyé vzéó

i odvrno govorécsi: kâ szo nej Bogovje, kí szo z rokami napravleni.

27. V etom je pa pogübelnoszt nej szamo z nasega tála, naj sze ne zavr'ze nasa mestrija; nego najsze i te velike Bogícze Diáne czérkev za nikoj ne prestíma, da sze i nyé velikócsa doli potere, stero czêla Á'zia i vesz szvét csesztí.

28. Eta gda bi csüli i puni bi grátali cseméra, krícsali szogovorécsi: velika je Diána Efezânszka.

29. I napunyeno je czêlo meszto z mészanyem, i szünoli szo sze z ednákim tálom na oglejüvanya placz, zgrabili szo Gájusa i Aristarkusa Maczedonszke, tivárise Pavla.

30. Pavel je pa steo vö idti med lüdi, ali nej szo ga püsztili vucseníczke.

31. Níki pa i z poglavníkov Á'zie, kí szo nyemi priátelje bilí, poszlali szo k nyemi, proszlil szo ga, da bi sze nê dáo na oglejüvanya placz.

32. Níki szo pa tak, níki szo pa etakkrícsali. Árszeje szmele lüdsztvo, i véksi tál ji je nej znáo, za káksi zrok szo vküp prisli.

33. Z lüdsztva szo pa napré potégnoi Alexandra, steroga szo napré tiskali 'Zidovje. Alexander pa kívájôcsi z rokôv na

tihoto, steo sze je zagovárjati pred lüdsztvom.

34. Szpoznávsi pa, ka je 'Zidov, eden glász je vcsinyeni ze vszê sztráni, szkoro dvê vöri krícsécsi: velika je Diána Efezânszka.

35. Mesztni pizsác pa geto je doli ftisao lüdsztvoercsê: mo'z-jé Efe'zânszki, sto je técslovek, kí ne zna, kâ Efe'zânczov meszto szlü'zi velikoj i od Jupitera szpádnenyoy Bogíczi Diáni?

36. Záto, da prôti tomi niscse nemre gúcsati, potrebno je vám tiho bidti, i nikaj na nágli nej delati.

37. Ár szte pripelaliete mo'zé, kí szo ni czérkev gori nej frgnoli, niti szo nej preklínyali Bogíczo vaso.

38. Csi záto Domiter, i, kí szo 'z nyim, mesterszki lüdjé z kim kákso rêcs májo, právde sze dr'zíjo, i jeszo namesztníczke, naj obtô'zijo eden drügoga.

39. Csi pa kâ od drügoga dugoványaszpitáivate, vu porednom szpráviscsi sze naj szkoncsa.

40. Ár sze bojim, naj sze ne obtô'zimo za denésnyega sztanenyá volo; geto niksega zroka nema, z steroga bi mogli racsun dati etoga vküp pribé'zanya. I eta erkôcsi odpüsztó je lüdsztvo.

XX. TÁL.

I. Pavel po Maczedonii v Troado ide 1—6. II. Evtichus pod prědgov v sneh doli z obloka szpádne 7—16. III. Efe'zánszke farare opomina na szkrblivoszt za gmajno 17—38.

I. 1. **P**o ftisanyi pa te hra-buke prízvao je Pavel vucseníke, i getoje szlobô vzéo, vö je sô idöcsi vu Maczedonio.

2. Gda bi pa zprehodo one krajíne i opömeno bi je z vnögimi recsmí, prisao je v Grecski ország.

3. I bio je tam trí mészecze. Gda bi ga pa 'Zidovje zasjidjá- vali, geto je steo plavati vu Sí- rio, szkoncsao je v szebi, ka bi sze povrno po Maczedonii.

4. Sô je pa 'z nyim notri do Á'zie Sopater Bereánszki, z Teszszaloniczánczov pa Aristarkus i Szekundus, i Gájus Derbeszki i Timotheus, Á'zián- szki pa Tichikus i Trofimus.

5. Eti, da bi naprê sli, csakali szo nász vu Troadi.

6. Mí szmo pa vö plavali po Vüzenszki dnévi od Filippe, i prisli szmo k nyim v Troado na péti dén, gde szmo szedem dní bílí.

II. 7. Vu ednoj szobotti pa, gda bi sze vküp szpravili vucseníczke na krüha lámanye, predgao nyim je Pavel, ár je steo vö idti drügi dén; i vtégno je rêcs notri do pô nösí.

8. Bilô je pa poredno lampa-

sov vu zgorányoj hi'zi, gde szo bílí vküp szprávljeni.

9. Szedécsi pa níki mladéncz, po iméni Evtichus, na okni, gda bi globoki szen na nyega szpa- dno, i gucsécsi Pavel vnogo, poté'zeni od szna szpadno je od trétjega réda doli, i mrtev je gori vzéti.

10. Doli idöcsi pa Pavel, na nyega je szpadno, i obímó ga je erköcsi: ne zburkajte sze, ár je düsa nyegova v nyem.

11. Gda bi pa gori sô, i vlomo bi krüh, i kostao bi ga, dugo je gucsao notri do zorje, i tak je potom vö sô.

12. Pelali szo pa toga pojbara 'zivoga, i obészelili szo sze nej malo.

13. Mí pa naprê idöcsi na ládji, polali szmo sze do Assona, gde szmo steli k szebi vzéti Pavla; ár je tak zrendelüvao, ká bode on do tisztí máo peski sô.

14. Gda bi sze pa k nám pri- vrgao vu Assoni, k szebi szmo ga vzéli i prisli szmo vu Mítí- leno.

15. I odnut odplavavsi, drügi dén szmo prisli próti Chiusi; te drügi dén szmo pa priplavali vu Számus, i osztanoli szmo vu Trogillii, i tak szmo te príseszt- ni dén prisli vu Miletum.

16. Ár je Pavel naméno pla- vati mímo Efezusa, da bi nyemi ne trbelo vrêmena trositi vu Á'zii. Ár je híto, csi bi nyemi

mogôcse bilô, kâ bi na Riszál-szki dén vu Jerusálemi bio.

III. 17. Od Mileta je pa poszlao vu Efezus, i prék je k szebi zváo te sztarise gmajne.

18. Gda bi pa k nyemi prisli, ercsé nyim: ví znáte od prvoga dnéva, v sterom szem prisao vu Á'zio, kak szem bio z vami vszákóm vrêmeni.

19. Szlû'zécsi Goszpodni ze vszov poniznosztjov i z vnôgimi szkuzami i szküsávanyem, steraszo naméprisla od zaszdjávanya 'Zidovszkoga,

20. Tak, da szem nikaj nej zamüdo hasznovitoga, stero bi vám nê nazvêszto, i vcsio szem vász ocsvieszno i po hi'zaj,

21. Szvedocsécsi i 'Zidovom i Grkom od k Bôgi pokôre i vere, stera je vu Goszpodni nasem Jezusi Krisztusi.

22. I ovo zdaj jasz zvézani vu dûhi idem v Jerusálem, nezna-jôcsi, ka sze mi tam pripetí.

23. Nego kâ szvéti Düh po vszej mészta j szvedôcsi govorecsi, kâ mevézanya i sztiszkávanya csákajo.

24. Ali nikaj ne máram, ni düsa moja mi je nej drága, naj dokoncsam be'záj moj z radosztjov i szlû'zbo, stero szem vzéod Goszpon Jezusa k szvedocésánsztvi Évangelioma miloscse Bo'ze.

25. I zdaj ovo jasz znám, kâ vcs ne bodte vidili obráza mo-

jega vszi vi, med sterimi szem, prék idôcsi, predgao králevsztvo Bo'ze.

26. Záto szvedôcsim vám vu denésnyem dnévi, kâ szem jasz csísztí od vsze krvi.

27. Ár szem sze nej kraj vlêkao, kâ bi vám nê nazvêszto vesz tanács Bo'zi.

28. Pazite záto na szébe i na vszo csrêdo, vu steroj vász je szvéti Düh püspeke posztavo, naj paszéte czérkev Bo'zo, stero je szebi szpravo po lasztivnoj krvi.

29. Ár jasz znám tô, kâ prído po mojem od vász odhájanyi 'zmetni vuczke med vász, kí ne bodo sônali csrêdo.

30. I z vász számi posztáno táksi mo'zjé, steri bodo preobrnjena dugoványa gúcsali, naj odvrnéjo vucsenke za szebom.

31. Záto vörusztújte i szpomí-najte sze, kâ szem trí lêta nocs i dén nej hényao z szkuzami opomínati ednoga vszákoga.

32. I zdaj'ze preporácsam vász, bratje, Bôgi irêcsi miloscse nyegove, kí je zmo'zen gori poczimprati i dati vám örocsíno med vszêmi poszvecsenimi;

33. Szrebra, ali zláta, aligvan-ta szem nikoga nej po'zelo.

34. Ár szamí znáte, kâ szo potrêbesini mojoj i tisztí, kí szo z menom bilí, ete moje roké szlû'zile.

35. Vsza szem vám pokázao;

ká tak delajôcsi je potrêbno gorivzétí te nemocsne, i szpomínati sze z Goszpon Jezusove rêcsi, ká je on erkaó: bole je blá'zeno dati, liki vzétí.

36. I, gda bi eta erkaó, poklekno je na kôlina szvoja, i ze vszêmi onimi je molo.

37. Veliko jôkanye je pa vsinyeno vszê; i szpadnovsi na sinyek Pavlov, kûsivali szo ga.

38. Razdreszêljeni naj bole nad ovov recsjôv, stero je erkaó, ká vecs ne bodete praj vidili lícza mojega. Szprevodili szo ga pa vu ládjo.

XXI. TÁL.

I. Pavlova pôtdo Czezárie 1—9. II. Agabus Pavli vézanye nazviscsáva 10—14. III. Pavla v Jerusálemi zgrábijo 15—30. IV. Jezernik ga v tábor odpela 31—40.

I. 1. **G**da bi sze pa zgôdilo, ká bi mí odplavali, odlôcseni od nyh, ednáko bê'zajôcsi prisli szmo vu Kôs, drügi dén pa vu Rodus, i odnut vu Patero.

2. I, gda bi ládjo najslí, idôcso vu Fenécio, v nyô sztôpívsí, odplavali szmo.

3. Gda bi sze pa nám szkázao Czíprus, niháli szmo ga na lêvoj sztráni, i plavali szmo vu Sírio i priplavali szmo vu Tirus. Ár je tam mogla odkládati bremen szvoje ta ládja.

4. I najslí szmo vucsenfke, i pri nyh szmo osztanoli szedem

dní; kí szo Pavli pravili po Dùhi, naj nejde gori v Jerusálem.

5. Gda szmo pa té dni vö szpunili, vö idôcsi na pôtdo szmo sze vzéli, i szprevájali szo nász vszi z 'zenami i z díczôv notri do vodé vö z meszta. I poklekno vsi na kôlina pri brôdi molili szmo.

6. I geto szmo eden drügoga pozdravili, sztôpíli szmovuládjo; oni szo sze pa nazáj povrnoli k szvojim lasztivnim.

7. Mí szmo pa plavanye doprnásali i od Tírusa szmo doli sli vu Ptolemais, gde szmo pozdravili vucseníke, i osztanoli szmo eden dén pri nyh.

8. Drügi dén szmo pa mí vö sli, kí szmo bili okôli Pavla, i prisli szmo vu Czezário; i notri idôcsi vu hi'zo Filip Evangelista (kí je bio z ti szedem), osztanoli szmo pri nyem.

9. Té je pa meo stiri eseri dévojke proroküvajôcse.

II. 10. Gda bi pa mí tam bilí vnogo dní, prisao je níki od Judee prorok po iméni Agabus.

11. I pridôcsi k nám, vzeme pojász Pavlov, i zvé'ze szi z nyim roké i nogé i eresé: tô právi Dùh szvétí: mo'zá, stero ga je ete pojász, ga tak bodo vézali v Jerusálemi 'Zidovje, i dájo ga vu roké poganom.

12. Gda szmo pa eta csüli, proszili szmo ga i mí i tiszti, kí

szo bilí v tom meszti, kâ bi nej sô v Jerusálem.

13. Odgôvoro je pa Pavel: ka esinite, kâ sze jôcsete i lámlete mi szrczé moje? Ár szem jasz gotov nej li szamo sze zvézati dati, nego i mrêti vu Jerusále-mi za Goszpon Jezusovoga Imé-na volo.

14. Gda bi sze pa ne dáo narátati, niháli szmo ga govorécsi: naj bode Bo'za vola.

III 15. Po tê dnévi szmo sze pa pôbrali, i gori szmo sli vu Jerusálem.

16. Sli szo pa z nami i níki vucseníczke od Cezárie pelavsi szebom, pri kom bi szá-lasivali, níkoga Mnázona Czi-pruskoga, sztároga vucseníka.

17. Gda szmo pa mí vu Jeru-sálem prisli, radi szo nász pri-jali bratje.

18. Te drúgi dén je pa Pavel z nami sô k Jakubi, i vszi szta-risi szo tá szprisli.

19. I pozdravivsi je pripuvi-dávo nyim je edno po ednom, ka je Bôg vsáno með poganmi po nyegovoj szlü'zbi.

20. Oni pa, geto szo tô szlísali, dícsili szo Goszpodna, i erkli szo nyemi: vidis, brat, keliko jezero 'zidovov je vervajôcsi, i vszi szo gedrni naszledniczke právde.

21. Povêdano je pa od tébe, kâ odsztoplennyé vsís od Môsesa vsze one 'Zidove, kí szo með

poganmi, govorécsi: naj ne ob-rizávajo szvoje sziní, niti po Môsesevoj návadi ne hodíjo.

22. Záto, ka je? Potrêbno je za isztino vszaj vno'zini vküp prídti. Ár zacsiujo, kâ szi pri-sao.

23. Záto eto vcsíni, ka ti prá-vimo: mámostiri mo'zé, kí ma-jo oblúbo na szebi.

24. Té vzemi k szebi, poszvetí sze 'z nyimi, i trosi na nyé, naj szi obrújejo glavé; i zvéjo vszi, kâ je tó, stero szo od tébe csüli, níkaj nej; nego i ti szám tak hodis, da právdo zdr'závas.

25. Od ti vervajôcsi poganov szmo pa mí píszali etakse szkon-tsanye: naj níkaj táksega ne dr'zíjo, nego naj sze varjejo od bolvánom djánoga i krví, i za-dávlenoga i práznoszti.

26. Teda je Pavel k szebi vzéo mo'zé one, i na drúgi dén sze poszvetí 'z nyimi vrét, i notri idôcsi v czérkev nazviscsávao je; kâ szo sze vö szpunili dné-vi nyihovoga ocsiscsávanya, i níkaj nyim nej trbê vecs; nego naj sze gori prineszé za ednoga vszákoga nyih áldov.

27. Gda bi sze pa ti szedem dnévov melo vö szpuniti, za-glednoli szo ga od Á'zie valon 'Zidovje vu Czérkvi, vküp szo szmôtíli vsze lüdsztvo, i vrgli szo roké na nyega,

28. Kricsécsi: mo'zjé Izráel-szki, pomágajte. Eto je tishti

cslovek, kí prôti etomi lüdsztvi, i právdi i meszti vsze povszud vesí. Escese je pa i Grke notri pripelao vu Czerkev, i oszkruno je eto szvéto meszto.

29. (Ár szo prvle vidili Efezánszkoga Trofimusa 'z nyim vu meszti, steroga szo stímali, kâ ga je Pavel vu Czerkev pripelao.)

30. I genolo sze je czêlo meszto, i vküp je pribé'zalo lüdsztvo; i popadnovsi Pavla, vlekli szo ga vö z Czerkvi; i preczi szo zaprte dveri.

IV. 31. Gda bi ga pa steli vmoriti, gori je sóglász k jezerniki vojszké; kâ sze je czêli Jerusálem vküp szmôto.

32. I preczi je k szebi vzéo vitéze i sztotnike, i doli je be'zao k nyim. Oni pa, gda bi vidili jezernika i vitéze, hejnyali szo biti Pavla.

33. Teda, geto sze je priblí'zao jezernik, príjao ga je, i zapovedao ga je zvézati z dvöma lanczoma, i szpitávao ga je, sto je, i ka je vesíno?

34. Edni szo pa tô, ti drügi pa eto krícsali med lüdsztvom. Gda bi pa nikaj gvüsno ga ne mogao zvediti od hrabuke, zapovedao ga je med vojszko pelati.

35. Prigödilo sze je pa, gda bi prisao na sztube, nesen je od vítézov za volo szile lüdsztva.

36. Ár je slo za nyim vno'zino lüdsztva, krícsése: pogübi ga.

37. Gda bi pa mogao notri pelani bidti med vojszko Pavel, eresé jezerniki: szlobodno mi je gúcsati kâ k tebi? On pa eresé: znás greski?

38. Jeli szí nej ti ov Egiptánecz, kí szí pred tême dnévi sztanenyé vesíno i vö szí pelao vu püsesávo stiri jezero mo'zöv vra'zeníkov?

39. Erkao je pa Pavel: jasz szem isztina cslovek 'Zidov Tarsiski nej poszlêdnyega meszta Cziliczie mesztáncsar. Proszim te pa, dopüsztí mi gúcsati k lüdsztvi.

40. Gda bi nyemi pa dopüsztó, Pavel sztojécsi na sztubaj kívao je z roköv lüdsztvi. I, gda bi velika tihota vesinyena bíla, gúcsao je k nyim 'zidovszki etak govorécsi.

XXII. TÁL.

I. Pavel sze zagovárya 1—21. II. 'Zidovje seséjo, naj sze pogübi 22—23. III. Jezernik ga ne szmê ni bicšúvati, kâ je Rimlánecz 24—30.

I. 1. **M**o'zjé bratje i ocsáki, poszlühnite mojega k vám zdaj zagováryanya recsi.

2. (Szlisavsi pa, ka nyim 'Zidovszki guesí, tême rájse szo tiho bíli,) i eresé:

3. Jasz szem isztina 'Zidovszki mó'z, porodjeni vu Tarsusi Cziliczie; gori zhrányen pa v

meszti etom pri nogáj Gamalievovimi vuceseni z velikov szkrblívosztjov pôleg právde ocsinszke vréli bodôcsi vu Bôgi, liki szte vi vszi denésnyi dén.

4. Kí szem eto pôt preganyao notri do szmrti, vézao szem i dávaao szem v temniczo i mo'zé i 'zene.

5. Liki mi je i vísesnyi pop szvedok i vsze sztarsztvo. Od steri szem i liztí vzéo k bratom, i sô szem vu Damaskus, ka bi i one, kí szo tam bilí, pripelao zvézane vu Jerusálem, da bi sze kastigali.

6. Zgôdilo sze je pa, gda bi sô ino bi sze pribli'závaao k Damaskusi, okôli pôldnéva na nágli z nebész zbliscsila sze je velika szvetloszt okôli méne.

7. I szpadno szem na tla, i csüo szem glász meni govorécsi: Saul, Saul, ka me pregányas?

8. Jasz szem pa erkao: sto szí, Goszpodne? I erkao mi je: Jasz szem Jezuste Názarenszki, stero ga tí pregányas.

9. Kí szo pa z menom bilí, szvetloszt szo isztina vidili, i presztrasili szo sze; glásza szo pa nej csüli, ki mi je gúcsao.

10. Erkao szem pa: ka mi je csiniti, Goszpodne? Goszpôd mi je pa erkao: sztani gori, idi v Damaskus, i tam sze ti povéjo vsza, stera szo zrendelüvana tebi, naj csinís.

11. Gda bi pa nê vido od dîke one szvetloszti, za rókô szem pelani od oni, kí szo z menom bilí, i prisao szem vu Damaskus.

12. Níki Anániás pa, pobo'zni cslovek, steri je pôleg právde szvedôsztvo meo od vszé tam prebívajôcsi 'Zidovov,

13. Pridôcsi k meni, posztáne pred menom i ercsé meni: Saul brat, gori glédaj. I jasz szem vu onoj vöri gori na nyega glédao.

14. On je pa erkao: Bôg ocsákov nasi teje odébrao, naj szpoznas volo nyegovo, i vídis toga pravicsnoga, i csüjes glász z vüsztt nyegovi.

15. Ár nyemi szvedok bodes pri vszé lüdí tisztoga, stera szí vido i csüo.

16. I zdaj ka sze müdis? Sztanigori, okrszti sze i zeperi doli grêhe tvoje zezávajôcsi na pomôcs imé Goszpodnovo.

17. Zgôdilo szej je pa, gda szem sze povrno v Jerusálem i molo szem vu Czerkvi, vcsinyen szem vu szaszi.

18. I vido szem ga govorécsega meni: setüj i hitro idi vö z Jerusálema; ár ne primejo tvoje ga szvedôszttva od méne.

19. I jasz szem erkao: Goszpodne, oni znájo, ká szem jasz v temniczo metao, i bio vu szpráviscsaj one, kí szo vu tebi vervali;

20. I, gda je prelejána krv Ste-

vana szvedoka tvojege, i jasz szem tam sztáo i privolo szem k szmrti nyegovoj, i varvao szem gvant oni, kí szo ga klali.

21. I erkao mi je: idi; ár te jasz med pogane dalecs poslem.

II. 22. Poszlüsali szo ga pa no-tri do té rêcsi, i pozdignoli szo glász szvoj govorécsi: pogübi z zemlé toga táksega, ár nyemi je nej vrédno 'zivetí.

23. Gda bi pa oni krícsali i gvant tá metali, i práh vu zrák lücsali:

III. 24. Zapovedao ga je jezernik pelati med vojszko, erkôcsi: zbicsüvanyem szpitávajte 'z nyega, naj zvêm, za kákasi zrok krícsíjo tak na nyega.

25. Gda bi ga pa zvézali z reményem, erkao je tam sztojécsemi sztotniki Pavel: jeli je vám szlobodno csloveka Rimszkoga i esce nej oszodjenoga bícsüvati?

26. Stero gda bi sztotnik szlísao, sô je i nazvêszto je jezerniki govorécsi: vidi, ka scsés csiniti; ár je té cslovek Rimszki?

27. Pridôcsi pa jezernik erscé nyemi: povej mi, csiszi tí Rimlánecz? On pa erscé: kakpa.

28. I odgovorí jezernik: jasz szem szi za vnoge pêneze tô pôrgarsztvo szpravo. Pavel pa erscé: jasz szem sze pa i narôdo v nyem.

29. Preczi szo záto odsztôpili

od nyega, kí szo ga steli szpitávati. I jezernik sze je zbojao, gda je zvedo, ka je Rimlánecz, i ka ga je dáó zvézati.

30. Drügi dén pa, gda bi steo szpoznati za gvüšno, ka za koj volo je to'zen od 'Zidovov, odvézao ga je z vezala, i zapovedao je pridti vládnikom popovszkim i czêlomi szprávisesi nyihovomi; i doli pripelavsi Pavla posztavo ga je pred nyé.

XXIII. TÁL.

I. Na Pavlovo zagovárjanye sze razcészne tanács 1—10. II. Krisztus Pavla v nocsi trôsta 11. III. Niki 'Zidovje nyemi na szmrt vküp prisze' zéjo 12—22. V. Odposle sze v Cezario 23—35.

I. 1. **P**avel pa ednáko na tanács glédajôcsi erscé: mo'zjé bratje, jasz szem vszâkov dobrov düsnovêsztjov szlüzó Bôgi notri do denésnyega dnéva.

2. Te vísesnyi pop pa Anánias je tim, kí szo pôleg nyega sztáli, zapovedao, naj nyemi vüszta vdárijo.

3. Teda nyemi erscé Pavel: vdári te Bôg, ti obeljena sztêna. I tí szedís szôdivsi mené pôleg pravde i prôti právdi me velís biti?

4. Oni pa, kí szo kre nyega sztáli, szo erkli: vísesnyega popa Bo'zega pszüjes?

5. Erscé pa Pavel: nej szem znao, bratje, kâ je vísesnyi pop.

Ar je píszano: poglavníki lüd-sztva tvojega hüdô ne gúcsi.

6. Znao je pa Pavel, kâ ji je eden tál Szadduceusov, te drü-gi pa Farizeusov, szkrícsao je vu tanácsi: mo'zjé, bratje, ja szem Farizeus, Farizeusov szin; za volo vüpanya i gori sztanen-nyá, ti mrtvi sze szôdim.

7. Gda bi pa eto gúcsao, vcsi-nyeno je sztanenyé med Fari-zeusmi i Sadduceusmi, i raz-csesznola sze je ta vno'zina.

8. Ár Szadduceuske právjio, kâ nega gori sztanenyá, niti angela, niti dühá; Farizeuske pa obôje szvedocsijo.

9. Vcsinyeno je pa veliko krí-csanye. I gori sztanovsi písma-znáncki sztráni Farizeusov, bo-rili szo sze govorécsi: nikso hü-dôbo ne nájdemo vu etom cslo-veki. Csi nyemi je pa düh gú-csao, ali angel; ne bormo sze prôti Bôgi.

10. Gda bi pa veliko sztane-nyé vcsinyeno bilô, bojao sze je jezernik, naj sze ne raztrga Pavel od nyñh; zapovedao je vi-té'ztvi doli idti i popádnoti ga od nyñh, i pelati ga med voj-szko.

II. 11. V prísesztnoj nôcsi pa prisztôpi k nyemi Goszpôd i er-csé: vüpaj sze Pavel. Ár, liki szi szvedocso od mené vu Je-rusálemi, tak ti je potrêbno i v Rími szvedocsiti.

II. 12. Gda bi pa dén bio, níki

'Zidovje szo sze vküp szpravili i zapriszégali szo sze govoré-csi: ka ne bodô ni jeli ni pilí te czász, dokecs ne bujjejo Pavla.

13. Bilô ji je pa vecs stiride-szet, kí szo vküp priszegli.

14. Tê szo sli k vládnikom po-povszkim i k sztarisim erkôcsi: mí szmo sze z priszegov zapr-szégali, ka te csász nikaj ne ko-stamo, dokecsne bujemo Pavla.

15. Záto ví zdaj gúcste z je-zernikom i z tanácsom, naj ga vütra doli pela k vám, liki da bi szkrblivêse steli szpoznati od nyega; mí pa prvle, liki sze pri-bli'zi, gotovi szmo ga bujti.

16. Szlísao je pa szin szesztré Pavlove tô zasidjávanye, pri-dôcsi i notri idôcsi med vojszko nazvêszto je Pavli.

17. Pavel je pa prizvao edno-ga sztotnikov i ercsé: etoga mla-déncza odpelaj k jezerniki. Ár nyemi nikaj má nazvêsztiti.

18. Záto ga je on k szebi vzéo, i pelao ga je k jezerniki i erkao je: te zvézani Pavel me je ksze-bi dáo prizvati i proszo me je, ka bi etoga mladéncza pelao k tebi, kí ti nikaj má povedati.

19. Jezernik ga je pa za rokô príjao i odsztôpo je na kraj i o-pitao ga je: ka je: ka mi más nazvêsztiti?

20. Erkao je pa: 'Zidovje szo vküp zlo'zili; ka bodo te pro-szili, naj vütro vu tanács doli pripelas Pavla; liki da bi kâ

szkrblivêse steli zvidávati od nyega.

21. Tínyim zátone veri. Ár ga zaszidjáva 'znyih vecs stirideszét mo'zôv: kíszo sze zaprszégali, ka ne bodo ni jeli, ni pilí; dokecs ga ne hujejo; i zdaj szo gotovi csakajôcsi od tébe odgovor.

22. Jezernik je zátó odpüsztó toga mladénca i zapovedao nyemi je: nikomi vö ne povej; ka szi mi eta nazvésztó.

IV. 23. I prizové dvá nkiva sztotnikov ercsé: pripravte dveysztó vitézov; naj ido do Cezárie i konyenikovszedemdeszét i szpiczarov dveysztó od trétje vöre nôcsi.

24. I 'zivincse posztavte, da gori poszadíte Pavla, da ga zdavoga pripelajo Felíczi poglavári.

25. I napíszao je liszt v etoformo:

26. Klaudius Lízias zmo'znomi poglavári Felíczi zdrávje 'zelej.

27. Etoga Mo'zá, zgráblenoga od 'Zidovov, gda bi ga 'ze bujti steli, nad nyé idôcsi z vitézmi szem ga nyim vö zrók vzéo; geto szem zvedo ká je Rimlánecz.

28. Steo szem pa znati zrok, zakaj szo ga tó'zili: zátó szem ga doli pelao vu tanács nyihov.

29. Steroga szem najsao obtó'zenoga od nyíh právde szpítavanya; nikaj pa szmrta, ali vöze vrédnoga bína nemajôcséga.

30. Gda bi mi pa povédano bilô, ka 'Zidovje etoga mo'zá zaszidjávajo: k meszti szem ga k tebi poszlaó i zapovedao szem to'zczom; naj, ka prôti nyemi májo, pred tebom povéjo. Zdrav bojdi.

31. Vitézje zátó, kak nyim je zrendelüvano bilô, szogori vzéli Pavla i pelali szo ga v noci vu Antipatrio.

32. Te drügi dén szo pa niháli konyenikom idti 'z nyim; ti drügi szo sze povrnoli med vojszko.

33. Kí notri idôcsi vu Cezáριο tá szo dáli liszt poglavári, i posztavili szo pred nyega i Pavla.

34. Poglavár pa gda bi liszt precsto i pítao bi ga z stere dr'zéle je; geto je i zvedo, ká je od Czilíczie.

35. Ercsé: poszlühnem te, gda i to'zczeti tvoji szem prídejo. I zapovedao ga je vu Herodesovoj pravdenoj hi'zi varvati.

XXIV. TÁL.

Pavel I. sze tó'zi i zagovária 1—22. II. Felíczi i Druzili prédga 24—27.

I. 1. **P**o pétom dnévi je pa doli sô vísesnyi pop Anániás z sztarisi i z nikaksim récsnikom Tertullusom: kí szo sze szkázali poglavári prôti Pavli.

2. Pozváni pa on, zácsao ga je Tertullus tó'ziti govorécsi:

3. Da szmo vnogo méra po tebi dôbili i doszta dobroga je vesi-nyeno etomi lüdsztvi po tvojoj modrôshti, stero mi vszigdár i povszud vszákov hválov vze-memo, zmo'zni Felix.

4. Naj te pa z vnôgim gucsom ne dr'zim; proszim te, poszlüh-ni nász edno malo pôleg tvoje pravicsnoshti.

5. Ár szmo najšli etoga mo'zá, kügo, i nadigávajôcsegareberio med vszêmi 'Zidovmi povszem szvejti i naj prednyêsega Naza-reuskoga jeretinsztva.

6. Kí je i czérkev szküsávao o-szkrúnti: steroga szmo i zgra-bili i pôleg nase právde szmo ga steli szôditi.

7. Pridôcsi pa med nász Lízias jezernik z velikov szílov ga je nám z nasi rôk odpelao.

8. Izapovedao je nyegovim to-'zezom idti k tebi: od koga mo-res szám, szôdivsi ga, od vszê tê szpoznati; za steroga volo ga mi tô'zimo.

9. Prilo'zili szo pa i 'Zidovje govorécsi: kâ sze eta tak májo.

10. Odgôvoro je pa Pavel, gda bi nyemi poglavár kívao, erkô-csi: da znám, ka szí od vnogo lét szodecz etoga národa posztávleni; szresnejse bodem od tej, stera sze mené dosztájajo, odgovárjao.

11. Mores i tí znati: ka je nej vecs dní, kak dvanajszeti; kak

szem gori sô vu Jerusálem Bogá molit.

12. I ni vu czérkvi szo me nej najšli, ka bi sze zkim pregovár-jao, ali ka bi vküp bê'zanye lüd-sztva szprávlaó; níti vu szprá-viscsaj níti v meszti.

13. Níti nemrejo poszvedocsi-ti: za steroga volo me zdaj tô-'zijo.

14. Vadlujem ti pa eto: ka, pô-leg te pôti, stero právjio jere-tinsztvo, tak szlüh'zim ocsákov Bôgi; da verjem vszêim; stera szo píszana v právdi i vu pro-rokaj.

15. Vüpazen majôcsi vu Bôgi, stero i oni szamí csákajo; ka bo-de gori sztanenyé ti mrtvi i pravicsni i nepravicsni.

16. Vu etom sze pa fliszam: naj nevra'zeno düsnovêsztt mám pred Bogom i lüdmi vszigdár.

17. Po vnôgi létaj szem pa pri-sao álmostva csiniti národi mo-jemi i áldüvanya.

18. Vu steri szo me najšli ocsi-scsenoga vu Czérkvi, nej z lüd-sztvom, níti z hrabukom, níki od Á'zie 'Zidovje.

19. Kí bi mogli pred tebm posztánoti i tak mené tô'ziti; da bi kâ meli prôti meni.

20. Ali naj eti szami povejjo; esi szo kâ najšli vu meni ne-pravicsnoga; gda szem sztáo préd tanácsom.

21. Nego za ete eden glász, steroga szem krícsao sztojécsi

med nyimi: kâ za volo gori sztanenyá mrtvi sze jasz szôdim dnesz od vász.

22. Gdabi pa eta Felix szlisao: odvrgao je je na dale bole zvidávajôcsi od té pôti, govorécsi: gda Lízias jezernik doli príde; szpoznam vasa dugovánja.

23. I zapovedao je sztotniki varvati Pavla i meti lejhkôto odpüscsenyá, i; naj nikomi ne prepovedáva nyegovim lasztivnim nyemi szlü'ziti, ali knyemi idti.

II. 24. Po níki dnévi pa pridôcsi Felix z Druzillov 'zenôv szvojov, stera je 'zidovkinya bíla, prízvao je Pavla i poszlü-sao ga je od vere, stera je vu Krisztusi.

25. Gda bi pa on pregovárjao od pravice i zdr'zaványa i szôdbe; stera je pridôcsa: presztraso sze je Felix i odgôvoro je: zdaj odídi; gda bom pa prilicsnêse vrêmen meo, prizovém te.

26. K caszi sze je pa vüpao, kâ sze nyemi pênezi dájo od Pavla, naj ga püszti: zâto ga je i gosztêkrát naprej zváo zgovárjajôcsi szí 'znyim.

27. Gda bi sze pa dvej leti szpunili naszlédüvao je vu csészti Felixa, Portzius Fesztus. I, gda bi steo milosceso prikázati 'Zidovom Felix, niháo je Pavla zvézanoga.

XXV. TÁL.

I. Popevje proszijo Pavla v Jerusálem 1—8. II. Fesztus ga csé tá poszlati: ali Pavel Cszazara zezáva 9—12. III. Fesztus Agrippi i Berniczi Pavla oznáni 13—27.

I. 1. **F**esztus zâto pridôcsi vu vladársztvo po trétjem dnévi je gori sô v Jerusálem od Czezárie.

2. Szkázali szo sze nyemi pa vîsesnyi pop i ti prednyejsi 'Zidovov prôti Pavli, i proszili szo ga,

3. Ka bi vesíno tô milosceso 'znyimi prôti nyemi: naj ga posle vu Jerusálem; da bi ga zaszeli i na pôti bujli.

4. Ali Fesztus je odgôvoro: Pavel sze obdr'zi vu Czezárii; i on szám bode szkoro tá odhájao.

5. Zâto steri z vász moro, praj, najdo zmenom: i csi je kâ vu tom mô'zi krivicsnoga, naj ga tô'zijo.

6. Gda bi sze pa med nyimi vecs, liki deszét dní, müdio: doli idôcsi vu Czezário drügi dén szedécsi na pitanom sztôczi zapovedao je Pavla naprej pripelati.

7. Steri gda bi naprej prisao: okoli nyega szo posztanoli od Jerusálema doli pridôcsi 'Zidovje, vnôge i 'zmetne bîne naprê prinásavsi prôti Pavli; stere szo nej mogli poszvedocsiti.

8. Zagovárjajôcsi szebé Pavel; kâ je ni prôti 'Zidovszkoj právdi, niti prôti Czaszari nikaj nej pregrêso.

II. 9. Fesztus je pa steo 'Zidovom miloseso prikázati, odgovorécsi Pavli ercsé: scsés gori idti v Jerusálem i tam sze od eti szôditi po meni?

10. Ercsé pa Pavel: pred szodszkim sztôlczom Czaszarszkim sztojim; gde sze mi je potrêbno oszôditi. 'Zidove szem vnikom nej vrázo; liki i tí tó dobro znás.

11. Ár, csi szem kriv i vrêdnoga szmrti szem kâ vesíno, ne bránim sze mrêti. Csi je pa nikaj nej toga, za steroga volo meeti tó'zio: niscse me ne more nyim dati. Czaszara zezávam.

12. Teda szi Fesztus zgovárja ztanácsom i odgovorí: Czaszarasi zezávao, k Czaszari bossô.

III. 13. Po nikeliko dnévi pa Agrippa král i Bernicze szta doli sla v Czezário; ka bi pozdravila Fesztusa.

14. Gda bi pa vnogo dní bilá tam: Fesztus je naprêdjáo králi Pavlovo dugoványe govorécsi: níki mó'z jeszte niháni od Felixa zvézani.

15. Za steroga volo, gda szem v Jerusálemi bio, szo sze szkázali vládniczke popovszki, i ti sztarissi 'Zidovszki proszécsi prôti nyemi právdo.

16. Sterim szem odgôvoro: kâ je nej sega Rimlánczom za koga

volo káksega csloveka na szmrt datiprvle; liki te obto'zeni na zôcsi má to'zce i meszto na zagovor vzeme od krivicze.

17. Záto, gda szo oni eszi v kúpprisli, nikaksega odlásanya szem nejcsinio; nego drügi dén szem doli szeo vu szôdnyi sztolecz i zapovedao szem naprê pripelati toga mo'zá.

18. Okoli steroga sztojécsi to'zezi, niksi táksi zrok szo nej prineszli naprê: káksega szem stímao.

19. Nego nikaksa szpitávanya od szvojelaszti vne pobo'znoszti szo melí prôti nyemi i od nikaksega mrtvoga Jezusa; steroga je pravo Pavel, ka 'zivé.

20. Jasz sze pa zadrgávavsi-okoli toga szpitávanya, erkao szem: csi bi steo idti v Jerusálem i tam sze od toga szôditi?

21. Gda bi pa Pavel zezávao; naj sze dr'zí na Czaszarovo szpoznanye: zapovedao szem ga dr'zati; dokecs ga k Czaszari poslem.

22. Agrippa pa k Fesztusi velí: steo bi toga csloveka i jasz csüti. On pa ercsé: vütro bos ga csüo.

23. Záto drügi dén pridôcsi Agrippa i Bernicze z velikov préczimbov: i notri idôcsi vu poszlüsávniczto i z jezernikmi i z mo'zmí naj znamenitêsimi toga meszta; i na zapovid Fesztusovo pripelan je Pavel.

24. I velí Fesztus: Agrippa

král i vszi mo'zjé, ki szte z nami eti: vídite toga, od steroga me je vsza vno'zina 'Zidovov proszila i vu Jerusálemi i eti kricsécsa; ká nyemi je nej potrêbno vees 'ziveti.

25. Jasz pa, gda bi nikaj ne najsao, ka bi kâ szmrti vrêdnoga on vcsíno i on szám je zezávao Czaszara, tak szem szôdo; ka ga k Czaszari poslem.

26. Od steroga, ka mi je gvünoga píszati goszpodni, nemam. Zátó szem ga pripelao pred vász, i naj bole pred tébe, Agrippa král: da sze szpíta, i jasz tüdi mám kâ píszati.

27. Ár sze meni neszpametno zdí poszlati zvézanoga, i prôti nyemi zroke ne oznaniti.

XXVI. TÁL.

I. Pavel sze pred Agrippom zagovárja 1—23. II. Fesztus ga za norcza dr'zi 24—27. III. Agrippa malo, kâ je nej krsztsenik 28—32.

I. 1. **A**grippa pa ercsé Pavli: szám za szébe gucsís. Teda Pavel vtégnovsi rokó etak sze je zagovárjo.

2. Od vszega toga, za steroga volo sze tó'zim od 'Zidovov, Agrippa král, za blá'zenoga sze dr'zim: ka sze mi je dnesz pred tebom potrêbno zagovárjati.

3. Naj bole zátó, ka znás vsze 'Zidovszke i návade i szpitávanya. Proszim te tak; trplivo me poszlúsj.

H. W.

4. 'Zítek isztina moje mladostzi, káksi je bio od zacsétka med mojim národod vu Jerusálemi, znájo vszi 'Zidovje.

5. Liki kí szo me esese prvle zdávnyapoznali (csisceséjoszvedocsiti) kâ szem pôleg naj trdnêsega réda nasega vadlúvanya zívó, kak Farizeus.

6. I zdaj za volo vüpanya obecsanya, stero je vcsinyeno ocsakom od Bogá, sztojim eti pod szôdbo vr'zeni.

7. K steromi vüpanyika prído: dvanájszetera pokolênya nasa, nepresztanoma nôcs i dén Bôgi szlü'zécsa, sze vüpajo. Za etoga vüpanya volo sze tó'zim, Agrippa král, od 'Zidovov.

8. Ka? jeli za nevervano delo sze szôdi pri vász: csi Bôg mr-tve zbüdjáva?

9. Ja szem isztina méno pri szebi: ka mi prôti iméni Jezusa Nazarenszkoga vnôga trbêcsiníti.

10. Stero szem i csinio vu Jerusálemi: i vnôgetiszvéti szem jasz vu temniczo zápro, geto szem od vládnikov popovszki oblászt vzéo; i gda bi sze meli bujti, i jasz szem pravo na nyé sentencio.

11. I po vszej szpráviscsaj gósztokrát szem je kastigao i priprávlao szem je preklinyati: i jáko szem beszno na nyé pregányajôcsi je notri do szlêdnyi mész.

17

12. V kom szem sô i vu Dama-skus z oblásztjov i z szlobocsinov od vîsesnyi popov vzétov.

13. Opôdné pa na pôti vido szem, ô král! ka me je z nebész od szvetloszti szuncza véksa szvetloszt okôli vzéla, i one; kí szo z menom sli.

14. Gda bi pa mí vszi doli szpadnoli na zemlo; csüo szem glász meni govorécsi i erkôcsi z 'zidovszkim jezikom: Saul, Saul, ka me pregányas?' zmetno je tebi próti szpiczi brszati.

15. Jasz szem pa erkao: sto szi, Goszpodne? On je pa erkao: jasz szem Jezus; steroga tí pregányas.

16. Ali sztani gori i sztôpi na nogétvoje. Árza toga volo szem sze ti zkázao: ka te vcsinim szlû'zbenîka i szvedoka i oni, stera szi vido, i oni, stera sze ti poká'zejo.

17. Ár te vö oszlobodim z etoga lüdsztva i z poganov, med stere te zdaj posílám.

18. Naj nyim odprés ocsi nyihove; da sze povrnéjo od kmicze vu szvetloszt, i z oblászti satanove k Bôgi, i vzemejo odpücsanye grêhov i örocsino med poszvecsenimi po veri stera je vu meni.

19. Záto, Agrippa král, nej szem bio neveren nebeszkomi vidényi.

20. Nego v Damaskusi bodôcsim oprvics i v Jerusálemi i

po vszoy krajini Judee, potom i poganom szem nazviscsávao: ka bi pokôro csinîli i povrnoli bi sze k Bôgi vrédna pokôre dela csinécsi.

21. Za tê volo szo me steli 'Zidovje, popádjénoga vu Czérkvi, szvojmi rokami vmoriti.

22. Ali pomôcs szem dôbo od Bogá i notri do etoga dnéva sztojim, szvedôsztvo csinécsi málomi i velikomi nikaj zvün toga nej govorécsi, stera szo i proroczke i Môses gücsali; ka májo bidti.

23. Kaje Krisztus mogao trpe-ti i prvi z gori sztanenyá mrtvi szvetloszt nazviscsávati etomi lüdsztvi i poganom.

II. 24. Gda bi pa eta na szvoje zagovárjanye gücsao: Fesztus z velikim glászom velí: bláznís Pavel, vnôga píszma te na bláznost obrácsajo.

25. On pa ercsé: na bláznim, zmo'zni Fesztus; nego isztine i trêznoszti recsi gücsim.

26. Ár zná od tê král; pred sterim i szrcsno gücsim. Ár, ka bi kâ toga szkritoga bilô pred nyim, ne verjem: ár je tô nej v kôti vcsinyeno.

27. Verjes král Agrippa pro-rokom? Zná, ka verjes.

III. 28. Agrippa pa ercsé Pavli: malo, ka me na nyé ne vze-mes; naj krsztsenik bodem.

29. Pavel pa ercsé: 'zelêm od Bogá i vu malom i vu vngom

nej li szamo tebé, nego i vsze poszlüsajócse mené dnez tákse bidti; kaksi szem i jasz, zvün etoga vezala.

30. I gda bi on eta erkao: gori jesztano král i poglavár i Bernicze i kí szo 'z nyimi szédeli.

31. I na sztrán szo sze obrnoli gúcsali szo szi med szebom govorécsi: ete cslovik je nikaj szmrti ali vóze vrédnoga nej vesíno.

32. Agrippa pa Fesztusi ercsé: técslovik bi sze mogao odpiszti-ti; da bi ne zezávo Czaszara.

XXVII. TÁL.

Pavlovo od Czezárie v Rim plávanye I. do Lazee je szrečno 1—8. II. Od tiszteez do Mílete neszrečno 9—29. III. Dónok vszi sze obdr'zijo 30—44.

I. 1. **G**da bi pa oszodjeno bilô; naj mi v Vlaski ország plávamo; dáli szo i Pavla i níke drúge vóznike sztotniki, po iméni Juliusi, z Czaszarovóga serega.

2. Idócsi pa na ládjo Adramitinszko, ka bi kre mészt A'zie plavali: püsztili szmo sze bodócsi z nami Arisztarchus Maczedonszki z Theszsalonike valon.

3. Drúgi dén szmo sze pa pripelali vu Sidon. I Július cslovésztvo zkázavsi Pavli dopüszto nyemi je; ka bi sô k priátelom za volo zadoblenyá sztroska.

4. I odnut szmo sze püsztili i odplavali szmo pôleg Cziprusa

zátó, ka szo nám vötrovje próti bilí.

5. Itak ono mórje, stero je kre Czíliczie i Pamflie, preplavavsi, prisli szmo vu Miro meszto Lyzie.

6. I tam je najsao sztotnik edno ládjo Alexandriánszko plavajócso v Vlaski ország djáo nász je v nyô.

7. Gda bi pa vnogo dní müdno plavali, i komaj bi prisli k Knídusi, ár nam je bráno vöter, plavali szmo pod Kretov pôleg Salmone.

8. I komajjo preplavavsi prisli szmo vu meszto níko, stero sze zové Dober brod; k steromi je blúzi bilô meszto Lazea.

II. 9. Gda bi pa poredno vrémena prêslo i plavanye je tüdi kvárno bilô zátó; ka je i poszt prêsao: opomíno je je Pavel.

10. Nyim govorécsi: mo'zjé, vidim, kâ z skodom i z velikim kvárom nej li szamo bremena i ládje, nego i nasega 'zítka bode eto plávanye.

11. Sztotnik je pa vecs vervao ládje ravnácsi, i goszpodári, liki tomi, ka je Pavel pravo.

12. Neprílicsni pa brod bodócsi na zimszki sztáne, véksi tál ji je tak tanácsivalo: ka bi sze i odnut püsztili; csi bi tak mogli pridócsi vu Feníczio, tam prezímati; stera je brod Krete gledécsi k podnévi i k vecséri.

13. Gđa bi pa jüg pıhao: stı-mali szo, ka bodo v goridjányi szrečni, püsztivsi sze od Asz-szonaodplavali szo mímo Krete.

14. Potom pa nej dúgo zdr'u sze je póleg nyé jáko szilni vö-ter, steri sze zové Euroklidon.

15. Gđa bi sze pa vneszla lád-ja i próti vötri bi nê mogla sztáti: püsztili szmo jo i no-szili szmo sze szemo tamo.

16. Geto szmo pa pod níki zá-ton pribé'zali, kí sze zové Klau-da; komaj szmo obdr'zali csún.

17. Steroga szo gori potégnoli szebi na pomócs, gđa szo pod-pasüvali ládjo; i bojécsi sze, naj sze na pêszecсно meszto ne na-mérijo, raspüsztili szo vötrni-če, i tak szo sze noszili.

18. Gđa bi sze pa jáko od szlá-pa gonili: drügi dén szo to la-gojéso náklado vö zlücsali.

19. I trétji dén szmo pá szvo-jimi rokami poszôdo ládje vö zmetali.

20. Gđa, bi sze pa ni szuncze ni zvézde ne zkázale vno go dni i vihér bi nej máli posztanyü-vaó: vsze vüpanye je totá bilô od nasega zdr'závanja.

21. I, geto je doszta sztráda-nya bilô, teda sztojécsi Pavel naszrêdi med nyimi erésé: ô mo'zjé, potrêbno je bilô isztina mené bógati, i nej kraj idti od Krete, i dobiti skodo eto i kvár.

22. I zďaj, opomınam vász, do-

bre vôle bojdte: ár ni ednoga 'zítek ne prêde; nego li ládja.

23. Ár je prisztôpo k meni eto nôcs angel Bo'zi; steroga szem i steromi szlü'zim.

24. Govorécsi: ne boj sze Pa-vel. Pred Czaszara tije potrêb-no posztánoti; i ovo darüvao ti je Bôg vsze; kí z tebom pla-vajo.

25. Zátó dobre vôle bojdte, ô mo'zjé: ár verjem Bôgi, ka tak bode; liki mi je povédano.

26. Vu niksi záton sze pa má-mo vö vr'zti.

27. Gđa bi pa stirínájszeta nôcs bíla, kak szmo sze szemo tamo noszili na Adriánszkom môrji: okoli pô nôcsi szo stı-mali ládjarje, ka sze nyim pri-bli'záva niksa dr'zéla.

28. I püsztili szo olóvniczo i najšli szo: ka je môrje dvajszeti klaftrov globoko bilô: i malo dale idócsi pá szo püsztili oló-vniczo i najšli szo petnájszet klaftrov.

29. Bojécsi sze pa, da bi sze kak na kamena mészta nê namerili, z répa szo stiri kotve vö vrgli 'zelejjócsi, da bi dén bio.

III. 30. Gđa bi pa ládjarje steli odbé'zati z ládje i püsztili bi csun vu môrje pod táksim ob-rázom; liki da bi steli kotve z prêdnyega tála vö ftegüvati.

31. Eresé Pavel sztotniki i vi-tézm: csi eti ne osztáno vládji; ví sze zdr'zati nemrete.

32. Teda szo vítéjze odszekali vajati csuna: i niháli szo ga, da je vö szpadno.

33. Dokecs sze je pa denflo: opomínao je Pavel vsze; ka bi hráno vzéli, erkôcsi; dnesz je stírinájszeti dén, kak szte csákajôcsi trézni osztanoli, i nikaj szte nej k szebi vzéli.

34. Zátó opominam vász; vzetete szi hráno. Ár tó bode vám kvasemi zdr'závani; ár ni eden vlász vám z gláve ne szpádne.

35. Gda bi pa eta erkao: vzéo je krüh i hválo je dáo Bôgi pred vszêmi i vlomivsi ga zácsao je jeszti.

36. Szresni pa vsinyeni vszi i oni szo k szebi vzéli hráno.

37. Bilô nászje pa vszej na ládji dvészto szedemdeszét i sészto düs.

38. Naszicseni pa z hránov zlêhkotili szo ládjo, geto szo vö szipali szilje vu môrje.

39. Gda bi pa dén grátao: zemlo szo nej poznali; níka nárocsa szo pa na pamet vzéli, stera szo brod mela; na steroga szo steli, csi bi mogôcse bilô, vö zegnati ládjo.

40. I kotve szo okôli vö sztrgali i püsztili szo sze vu môrje rászpüsztivsi takájse vajati ravnanya i pozdignovsi võtrniczo k võtri, dr'zali szo sze k brodi.

41. Gda bi sze pa namerili na meszto dvôjega môrja: zavdarili szo ládjo na pecsino. I gô-

becz isztina, kak je vézno, osztano je tak; da sze je ni geno nej; rép sze je pa rászpücsávao od szile válov.

42. Vítézov tanáts je pa bio: ka bi vöznike szpoklali; da bi steri, vö priplavavsi, ne odbê'zao.

43. Sztotnik je pa steo obdr'zati Pavla: zátó nyim je prepovedao tétanács doprneszti. I zapovedao je tisztim; kí morejo plavati: ka bi sze v môrje püsztili naj prvle i vö bi plavali na zemlo.

44. I ti drügi kí na deszkáj, kí pa na káksem táli od ládje ítrgnyenom. I tak je vsinyeno: da szo vszi zdravi na zemlo prisli.

XXVIII. TÁL.

Pavel I. v Meliti zimo szprevája 1—10, II. v Rim ide 11—16, III. v Rimi sze dvê leti dr'zi 17—31.

I. 1. **I** geto szo etak zdr'záni: teda szo szpoznali; ka sze Melita zové te zátón.

2. Barbaruske szo pa nej malo cslovészta meli k nám. Ár szo nalo'zili ogen, i gori szo nász vsze príjali za volo de'zd'za, kí je na nász prisao i za volo mraza.

3. Gda bi pa Pavel doszta ro'zja vküp szpôbrao i na ogen djáo: edna vipera od toplôcse vö idôcsa zgrábila sze je rôke nyegove.

4. Kak szo pa barbaruske vi-

dili viszécsó tó sztvár z roké nyegove: pravili szo eden drügomi: kakpa liki lüdomorecz je ete cslovik, koga zdr'zanoga z mórja zadomescsávanye 'ziveti ne nihá.

5. On je pa doli sztepaó to sztvár vu ogen: i nikaj sze nyemi je nej zgódilo hüdoga.

6. Oni szo pa csakali: ka otecsé, alitáspádne i náglo merjé. Gda bi pa dugo csakali i vidili bi, ka sze nyemi nikaj hüdoga ne pripeti: preménili szo sze v pámeti i erkli szo, ka je on Bóg.

7. Okóli onoga meszta szo pa bilí marofje toga prednyésega etoga zátona poiméni Publiusa: kí nász je gori príjao i trí dní nász je po priátelszkom dr'zao.

8. Prigódilo sze je pa: da bi ocsa Publiusov le'zao tréslíke i grí'zo majócsi. K steromi Pavel notri idócsi i molécsi geto je na nyega polo'zo rokészvoje, zvrácsó ga je.

9. Stero gda bi sze zgódilo: i ti drügi, kí szo nemocsni bilí vu zátoni prisztópili szo inoszo ozdravili.

10. Kí szo z vnógim postenyom nász postüvali, i odhájjócsim szo nám nadévali na ládjo ta potrebna.

II. 11. Po trí mészeczi szmo pa odplavali na ednoj Alexandriánszkoj ládji prezímajócsoj v tom zátoni, stere czimer je bio Dvojseti.

12. I pridócsi vu Szirakúso osztanoli szmo tam trí dní.

13. Odkud okóli plávavsi prisliszmo v Regium: i, da bi eden czéli dén jüg píhao, drügi dén szmo prisli vu Puteole.

14. Gdeszmo najsli brate, steri szo nász proszili, ka bi szedem dní tam osztanoli: i tak szmo v Rim prisli.

15. I odnut bratje, gda bi od nász csüli, vó szo prisli próti nám notri do Appiusovoga placza i k trém kresmám: stere geto je Pavél vido, hválo je dáó Bógi, i vzéo je szresnoszt.

16. Gda szmo pa prisli v Rim: sztovník je krokám dáó vítézov poglavníki vóznike. Pavli je pa dopücseno: ka bi od szebe osztano zednim vítézom, kí bi ga sztrá'zo.

III. 17. Zgódilo sze je pa po trétjem dnévi: vküp je zézvao Pavel one, kí szo prednyési bilí med 'Zidovmi. Gda bi pa vküp szprisli;ercsényim: mo'zjébratje, csi gli szem jasz nikaj nej vesíno próti lüdsztvi nasemi, ali ocsinszkim návadam; dönok szem rob z Jerusálema dáni vu Rimlánczov roké.

18. Steri, gda szo me szódili, steliszmo me odpisztiti záto, ka je níksega szmrí vrédnoga zroka v meni nej biló.

19. Ali gda bi próti gúcsali 'Zidovje: prizilili szo me zezá-

vati Czaszara, nej; liki da bi kâ meo, za koj bi moj národ tó'zo.

20. Za steroga zroka volo szem vász prízvao: da bi vász vido i z vami gúcsao. Ár za volo vüpanya Izraelszkoga szem z etimi láneczmi zvézani.

21. Oni szo nyemi pa erkli: mí szmo ni píszyanya od tébe nej vzéli od Judee; niti pridôcsi sto bratov je kâ nazvészto, ali pravo od tébe hüdoga.

22. Za vrêdno pa dr'zímó od tébe csüti; kákse szí pámeti? Ár nám je na znánye dáno od toga jeretinsztva: ka sze nyemi povszud prôti právi.

23. Odlôcsili szo nyemi pa eden dén, na steri dén ji je potomtoga vnogo k nyemi prislo na sztán: kim je razdêvao szvedocsécsi králevsztvo Bo'ze i rátavsi je na ona, stera szo okoli Jezusa, i z Môsesa i prorokov, od zránya notri do vecséra.

24. I níki szo na nyé sztanolí, ka je pravo; níki szo pa nej vervali.

25. Gda bi sze pa nê zglíhali med szebom; razísli szo: geto je Pavel eto edno rêcs erkao, ka je dobro Sz. Düh gúcsao po

E'zaiási proroki k nasim ocsákom.

26. Govorécsi: idi k etomi lüdsztvi i povej; poszlüsajôcsi poszlüsali bodete i ne bodte razmeli, i gledôcs glédali bodete i ne bodte vidili.

27. Ár je potücseno szreze etoga lüdsztva i z vühami 'zmetno poszlüsajo i ocsi szvoje szo vküp sztisznoli; naj kak ne vídijo z oesmí i z vühami ne szlísijo i z szrezom razmijo i povrnéjo sze i zvrácsim je.

28. Záto na znánye vám bojdi: ka je poganom poszlano zvelicsánsztvo Bo'ze i oni bodo poszlüsali.

29. I, gda bi on eta erkao, odísli szo 'Zidovje i doszta szo sze med szebom stükali.

30. Osztano je pa Pavel dvej czêli leti na szvojem lasztivnom najétom meszti; i k szebi je príjao vsze, kí szo k nyemi notri sli.

31. Predgajôcsi králevsztvo Bo'ze i vucsécsi ona: stera szo od Goszpon Jezus Krisztusa zevszov szrcsnosztjov brezi prepoveszti.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA
K R I M L Á N C Z O M
P I S Z A N I L I S Z T .

I. TÁL.

I. Poklon 1—7. II. Náklonoszt k nyim szvojo ká'ze 7—17. III. Zrok ru'zne poganszke zblódnoszt 18—32.

I. 1. **P**avel szluga Jezus Kri-
sztusov zvání Apostol
odlocseni na Evangeliom Bo'zi.

2. (Steroga je napré obecsao
po prorokáj szvoji vu Sz. pís-
szmaj.)

3. Od Sziná szvojega, (naro-
djenoga z Dávidovoga szemena
póleg tēla.

4. Pokázanoga, ka je Szin Bo-
'zi vu zmo'znoszti póleg Dúha
poszvecsenyá z gori sztanenyá
mrtvi Jezus Krisztusa Goszpo-
dna nasega.

5. (Pokom szmo vzéli milosceso
i Apostolsztvo na pokornoszt
vere med vszēmi poganmi za
imé nyegovo.

6. Med sterimi i ví pozvání
Jezus Krisztusovi.)

7. Vszēm vu Rimi bodōsim lü-
blénim Bo'zim pozvánim szvé-
tim milosesa vam i mér od Bo-
gá Ocsé nasega i Goszpon Je-
zus Krisztusa.

II. 8. Naj prvle pa hválo dá-

jem Bôgi mojemi po Jezus Kri-
sztusi za vsze vász; ka sze vera
vasa nazviscsáva po czélom
szvéti.

9. Ár mi je szvedok Bôg: ste-
romi szlü'zim z právoga dühá
mojega vu Evangeliomi Sziná
nyegovoga: ka sze nepreszta-
noma szpomínam z vász.

10. Vszigdár vu molítvaj moji
proszécsi; da bi sze mi 'ze gda
tak szrečna pôt dála z Bo'ze
vôle; ka bi k vám pridti mogao.

11. Ár vász jáko 'zelēm viditi:
naj vám káksi dühovni dár po-
dilim na potrdjávanye vase.

12. Tô je pa, da bi z vami vrét
potrôstani bio med vami po
eden drügoga veri i vasoj i
mojoj.

13. Nescsem pa, ka bi nê znali,
bratje: ka szem doszta krát go-
ri djáo idti k vám, (ali zádivo
szem meo do széga máo;) naj i
med vami mám káksi szád; liki
i med drügimi poganmi.

14. I Grkom i barbarusom i
môdrim i neszpametnim szem
jasz du'znik.

15. Tak, da, ka sze mené do-
sztája, szem gotov i vám, kíszte

v Rími, nazvisesávati Evange-
liom.

16. Ár nej me je szrám Evan-
geliom Krisztusov predgati; ár
je Bo'za môcs na zvelicsanye
vszákomi vervajôsesemi i'Zido-
vi naj prvo i Grki.

17. Ár sze pravicza Bo'za vu
etom oznanüje z vere vu vero:
liki je píszano; te pravicsen pa
bode z vere 'zivo.

III. 18. Ár sze je oznanila szr-
ditoszt Bo'za z nebész prôti
vszákøj nepobo'znoszt i nepr-
aviczi lüdi: kí isztino vu nepr-
aviczi zdr'závajo.

19. Zátó, ka sze od Bogá znati
more, ocsiveszno je vu nyfh, ár
nyim je Bóg nazvêszto.

20. Ár ta nevidôesa nyegova
od sztvorjenjá szvêta zti na-
pravleni, gda sze razmijo, sze
vídiyo, tô je vekivecsna nyego-
va môcs i bo'zánsztvo; naj ne-
odgovorjeni bodo.

21. Zátó, csi szo glih poznali
Bogá, dönok szo ga nej, liki Bo-
gá dícsili, niti hválo dáli: nego
szo mární vesínyeni vu premi-
slávanyáj szvoji i potemnelo je
neszpametno szrezé nyihovo.

22. Gdaszo sze za môdre szka-
'züvali: obnorili szo.

23. I premênili szo díko ne-
szkvarjenoga Bogá na príglíh-
noszt obráza szkvarjenoga eslo-
veka i létajôcsi i csetvéronóg
majôcsi i lazécsi sztvári.

24. Zátó je je tá dáó i Bóg vu

po'zelênaj szrez szvoji na ne-
csisztôcsó: naj gnüszijo téla
szvoja szami vu szebi.

25. Kíszo premênili isztino Bo-
'zo na lá'z i cesztíli szo i szlü-
'zili szo sztvorjenyê ráj, liki
sztvoriteli: kí je blagoszlovleni
na veke. Amen.

26. Zátó je je dáó Bóg vu gnü-
szne náklonoszti. Ár szo i 'zene
nyihove premênile prirodjeno
szebi 'zivlênnye na ono, stero je
prôti prirodjenyê.

27. Rávno tak i mo'zjé szo tá
niháli prirodjeno 'zivlênnye 'ze-
né, zá'zgali szo sze vu 'zéli szvo-
joj eden k drögomi mo'zki zmo-
'zkimi rú'znoszt csinécsi, i pla-
cso kákse szo vrêdni bílí, szvo-
je blôdnosztí szo vu szebi vzéli.

28. I liki szo nej stímali za du-
'zno Bogá meti vu szpoznanyi:
tak je je i Bóg tá dáó vu preobr-
nyeno pamet csiníti tá; stera sze
ne prisztája.

29. Napunyeni z vszákov ne-
práviczov, práznosztjov, hüdô-
bov, szkopôsztvov, lagôtov, pu-
ni z nevoscscenôsztvov, lüdomor-
sztvov, nyefkov, jálnosztjov,
zlôv segôv.

30. Odávcezi, ogrizávcezi, Bogá
odürjávcezi, spotlívcezi, zvisáv-
cezi, hválcezi, hüdôbe zmislávcezi,
roditelom nepokorni.

31. Neszpametni, nesztální, ne-
lübezníví, nevtoljeni, neszmi-
leni.

32. Kí szo praviczó Bo'zo szpo-

znali (ká, kí táksa delajo, vrêdní szo szmrți) dônok nej li szamo szami ona csiníjo; nego i dobro volo májo vu oni, kí je csiníjo.

II. TÁL.

I. Od praviesne szôdbe Bo'ze 1—11. II. Od poganov pëleg prirodjenja právde 'zivilënya 12—16. III. Od 'Zidovov pôleleg vò dâne právde 'zivilënya 17—29.

I. 1. **Z**áto neodgovorjeni szi, ó cslovik! vszáki, kí szôdis. Ár, vu kom szôdis drügoga, szám szebé szkvarjújes: ár tá delas; stera szôdis.

2. Známo pa: ka je szôdba Bo'za pôleleg isztine nad onimi; kí táksa delajo.

3. Stímas pa tò, ó cslovik, kí szôdis té táksa delajôcse, i szám tûdi csinís ona; ká tí vujdes szôdbi Bo'zój?

4. Ali bogásztvo dobrotivnoszti i znásanya i trplivoszti zametávas? Neznas, ka te Bo'za dobrôta na pokôro pela?

5. Tí pa pôleleg trdoszti tvoje i nepokornoszti szrezá szprávlas szám szebi szrditoszt na dén szrditosztiioznanenyápravicsne szôdbe Bo'ze.

6. Kí plácsa ednomi vszákomi pôleleg dela nyegovoga.

7. Tisztim isztina, ki pôleleg trplivoszti dobroga dela díko i postenyé i neszkarjênýé íscsejo, 'zítek vekivecsni.

8. Onim pa, kí szo nyefkavi i

neokorni praviczzi, pokorni szo pa nepraviczzi, csemér i szrd.

9. Moka i sztiszkávanye vszákój düsi csloveka hüdübo delajôcsega 'Zidovi oprvics i potom Grki.

10. Díka pa i postenyé i mér vszákomi dobro delajôcsemi'Zidovi oprvics i Grki.

11. Ár nega priímánya oszôb pri Bôgi.

II. 12. Ár, kí szo brezi právde grêsili, brezi právde sze i pogibíjo: i, kí szo vu právdi grêsili, po právdi bodo szodjeni.

13. (Ár nej poszlüsávczí právde szo pravicsni pri Bôgi: nego delavczzi právde bodo pravicsni.

14. Ár da poganye, kí právde nemajo, po natûri ona, stera szo právde, csiníjo: tak szo tej táksi, kí právde nemajo, szami szebi právda.

15. Kí sztêm ká'zejo; ka je delo právde píszano vu szrezáj nyihovi: stero nyim navküpesvedoci düsnavészt nyihova i míszli; gda edna to drügo med szebom tó'zi, ali zagovársa.)

16. Vu onom dnévi, gda bode Bôg szôdo ta szkrivna lüdi pôleleg mojega Evangelioma po Jezus Krisztusi.

III. 17. Ovo tí sze 'Zidov ime-nüjes i pocsinés szi vu právdi i hvális sze vu Bôgi.

18. I znás nyegovo volo, i var-

dévas ona; stera sze razlocsávajo, navcseni z právde.

19. I dr'zís sze za voja ti szlêpi i za szvetloszt vu kmiczi bodôcsi.

20. Za voditela ti neszpametni, za vucsitela deczé: kí másformo znánya i isztine vu právdi.

21. Zátó, kí vcsís drügoga, szebé ne vcsís? Kí drügim prêdgas, naj ne krádnejo, szám krádnesh?

22. Kí právis, naj ne praznújo, praznújes? Kí odürjávás bolvane, a szám to szvéto Bo'ze szlácsis?

23. Kí sze v právdi hvális: po presztöplenyê právde Bogá sze nepostújes?

24. Ár sze imé Bo'ze za volo vász preklinya med poganmi; liki je píszano.

25. Ár isztina valá obrizávanye; csi právdo delas: Csi szi pa presztöpnik právde; obrizávanye tvoje je neobrizávanye vcsinyeno.

26. Csi zátó neobrizávanye pravicsnoszti právde zdr'záva: jeli ne bode neobrizávanye nyegovo za obrizávanye racsúnano?

27. I szôdilo te bode to zprirodjenjá bodôcse neobrizávanye, stero právdo dokoncsáva, tebé po píszki i obrizávanyi presztöpnika právde.

28. Ár je nej on 'Zidov, kí je z vüna táksi i ocsiveszni; niti

je nej tô obrizávanye, stero je z vüna i ocsiveszno vu téli:

29. Nego, kí je vu szkrivnoszti, on je 'Zidov; i obrizávanye szrczá je právo obrizávanye, stero je vu dühi, nej vu píszki; stero ga hvála je nej od lödi, nego od Boga.

III. TÁL.

Pavel I. na dvôje pitanye odgovori 1—19. II. Od grêsnika pravicsnoszti gúcsi 20—31.

I. 1. **K**a má tak vcs 'Zidov? Ali káksi haszek je obrizávanya?

2. Vnôgi povszemszega. Ár oprvics zátó; ka szo na nyé zavüpane recsí Bo'ze.

3. Ár ka, csi szo níki nej vervali? Jeli nevernoszt nyihova Bo'zo vernoszt na níkoj szprávi?

4. Aja. Bole bojdi Bôg isztinecz, vszáki cslovik pa lá'zecz; liki je píszano: naj pravicsen bodes vu tvoji recsêj i obládas, gda sze szôdis.

5. Csi pa nepravicza nasa Bo'zo praviczto potrdjáva; ka ercsémo? Jeli je nepravicsen Bôg, kí sze zátó szrdi? (po cslovecsem právim.)

6. Aja. Ár kakda bi szôdo Bôg te szvét; dabi nepravicsen bio?

7. Csi je zátó isztina Bo'za vu mojoj la'zi obiljávala na nyegovo díko: zakaj sze tak jasz escse, liki grêsnik, szôdim?

8. I nej (liki sze preklńnyamo, i liki právijo níki, kamí velímo) esinmo hũda; naj prído ta dobra? steri szódba je pravicsna.

9. Ka zátó? Prednyési szmo? Nej gvũsno. Ár szmo prvle tó-zili i 'Zidove i Grke; ka szo vszi pod grêhom.

10. Liki je píszano: ká nega pravicsnoga ni ednoga.

11. Nega zázumnoga; nega, kí bi szpitávao Bogá.

12. Vszi szo sze kraj nagnoli, navküpe nehasznoviti szo grátali: nega ga; kí bi dobro csinio, nega ga ni ednoga.

13. Odprti grob je nyñh grlo: z jeziki jálno gucsíjo, csemér vipere je pod lampami nyihovimi.

14. Kí vűszta szo szpreklé-sztvom i zbritkosztjom puna.

15. Nogé nyihove szo bisztre na krvi prelejávanye.

16. Zlámanye i nevola je vu nyihovi czesztaj.

17. I méra pôti szo nej poznali.

18. Nega Bo'zega sztrahá pred nyihovimi ocsmí.

19. Známopa; ka, stera právda právi, onim, kí szo vu právdi, právi: naj sze vszáka vűszta zateknejo i podáni bode vesz szvét Bôgi.

II. 20. Ar z dél právde ne bode pravicsno ni edno têlo pred nyim. Ár po právdi je szpoznanye grêha.

áj sze je pa brezi právde

pravicza Bo'za szkázala poszvedocsena z právdovi z prorokmi.

22. Pravicza Bo'za pa po Jezus Krisztusovoj veri vu vsze i na vsze vervajócse. Ár nega rázlocska.

23. Ár szo vszi pregrésili i nemajo dike Bo'ze.

24. Szpravicseni pa zobsztom 'z nyegove miloscse po odkűplený: steáo je vu Krisztusi Jezusi.

25. Steroga je posztavo Bôg na ftísanye po veri vu nyegovoj krvi na vö szkázanye pravicze szvoje po odpűscseneyj preděsnyj grêhov.

26. Vu trplivoszti Bo'zój na pokázanye pravicze szvoje vu vezdásnyem vrêmeni: ka je on pravicsen i szpravicsa onoga, kí je z vere Jezusove.

27. Gde je tak ta hvála? Vö je zaprta. Po steroj právdi? Ti dél? Nej; nego po právdi vere.

28. Zátó tak dr'zimo: ka sze cslovik zvelicsa po veri, brezi dél právde.

29. Ali jeli je Bôg li szamo 'Zidovov Bôg? Nêli pa i poganov? Zaisztino poganov.

30. Ár je eden Bôg; kí pravicsno vcsiní obrizávanye z vere, i neobrizávanye po veri.

31. Jeli tak právdo zapravlamo po veri? Aja; nego právdo potrdjávamo.

IV. TÁL.

I. Ka sze pravicsnoszt po veri zadóbi: z Abrahámovov peldov i z Dávidovimi ricsmi potrdjava 1—8. II. Ká'ze, ka sze tak szpravicsajo vszi drúgi i 'Zidovje i poganye 9—17. III. Doli szpisúje vero, po koj je Abrahám pravicsen, za naso volo 18—25.

I. 1. **K**a záto ercsémo: csi jo Abrahám, ocsa nas, najso pôleg têla pravicsnoszt?

2. Ár, csi je Abrahám z dêl pravicsen vesinyeni, má hválo; ali nej pri Bôgi.

3. Ár ka právi písztmo? Vervao je pa Abrahám Bôgi i zracsóuna nyemi je za praviczó.

4. Tomi delajôcsemi sze pa placsa ne racsóuna notri pôleg miloscse; negopôleg du'znosztí.

5. Tomi pa, kí ne dela, verje pa onomi, kí pravicsnoga csiní toga nepobo'znoga, sze notri racsóuna vera za praviczó.

6. Líki i Dávid právi: ka je blá'zensztvo toga csloveka; komi Bôg notri zracsóuna praviczó brezí dêl, erkôcsi:

7. Blá'zeni, kim szo odpüscsene nepravdenosztí, i kim szo zakriti grêhi.

8. Blá'zeni je on mô'z, komi notrine racsóuna Goszpôd grêha.

II. 9. Blá'zensztvo záto eto na obrízávanye li czila; ali pa i na neobrízávanye? Ár právimo; ká je notri zracsóunana Abrahámi vera za praviczó.

10. Kakda je záto zracsóunana? Vu obrízávanyi bodôcsemi, ali pa v neobrízávanyi? Nej v obrízávanyi nego v neobrízávanyi.

11. I znaménye je vzéo obrízávanya, pecsat pravicze te vere, vu neobrízávanyi; da bi on ocsa bio vszêm vervajôcsem v neobrízávanyi; naj i nyim notri zracsóunana bode pravicza.

12. I ocsa je obrízávanya nej li szamo onih, kí szo z obrízávanya; nego i onih, kí hodijo po sztopáji vere; stera je bila v neobrízávanyi ocsé nasega Abraháma.

13. Ár je nej po právdi dáno obecsanye Abrahámi, ali szemeni nyegovomi, naj bô ôrocsnik etoga szvétá; nego po praviczí vere.

14. Ár csi szo oni, kí szo zprávide, ôrocsníczke: ztrêznyena je vera, i zpráznyeno je obecsanye.

15. Ár právda szrditoszt szprávla. Ár, gde nega právde, nega presztoplenýá.

16. Záto z vere je ôrocsina: najpôleg milocse bode na moesno potrdjenýe obecsanya vszemi szemeni; nejszamo tomi, kí je z právde; nego i onomi, kí je z vere Abrahámove, kí je nász vszê ocsa.

17. (Liki je písztano: ka szem te ocsó vnôgoga národa posztavo) pred Bogom, komi je vervao, steri i o'zivi mrtve i zové

naprê ona, stera szo nej, liki da bi bilá.

III. 18. Kí je kre vüpanya prôti vüpanyi vervao; ká bode on oca vnôgoga národa, pôleg povédanya: tak bode szemem tvoje.

19. I nej je bio nemocsen vu veri, niti je nej glédao szvoje têlo 'ze mrtvo okôlî sztô lét bodôcsi, i mrtvo utrobo Sâre.

20. Niti je nej dvojio z nevernosztjov vu obecsanyi Bo'zem; nego mocsen vcsinyeni vu veri díko je dáo Bôgi.

21. I gvüsen bodôcsi; ká, ka je obecsao, zmo'zen je i vcsiniti.

22. Záto nyemi je i notri zraesúnano za praviczio.

23. Nej je pa szamo za nyegovo volo píszano: ka nyemi je notri zraesúnano:

24. Nego i za naso volo; kim sze bode notri racúnalo, kí verjemo vu onom; kí je z mrtvi gori zbüdo Jezusa Goszpodna nasega.

25. Kí je tá dáni za grêhe nase; i gori je zbüdjeni za volo pravicsnoszti nase.

V. TÁL.

I. Pravicsnoszti esetvéri szád 1—11. II. Adama i Krisztusa delo 12—19. III. Zrok, zakaj je zapovid dána 20—21.

I. 1. **P**ravicsni vcsinyeni záto z vere mér mámo pri Bôgi po Goszpodni nasem Jezusi Krisztusi.

2. Po kom szmo i prisztôpanye dôbili z verov k toj miloscsi; vu steroj sztojímó: i hválimo sze pod vüpanyem díke Bo'ze.

3. Nej szamo tô pa; nego sze kválimo i vu nevoláj znajôcsi, ka nevola trplivoszt szpráva.

4. Trplivoszt pa szküsanye, szküsanye pa vüpanye;

5. Vüpanye pa ne oszramotí záto; ká je lübézen Bo'za vö vlijána vu szczáj nasi po Sz. Dühi; kí nám je dáni.

6. Ár je escse i Krisztus, gda szmo mí nemocsní bilí, pôleg vrêmena za te nepobo'zne mr'u.

7. Geto tesko escse za pravicsnoga sto merjé. Ár za dobrogabiléhko sto szmeo mrêti.

8. Bôg pa szvojo k nám lüben vetom preporácsa: ká, gda szmo escse mi grêsniczke bilí, Krisztus je 'ze te za nász mr'u.

9. Od koga bole záto, pravicsni vcsinyeni zdaj vu krvi nyegovoj sze zdr'zimo po nyem od szrditoszti.

10. Csi záto, protivníczke bodôcsi, szmo sze z Bogom zmérili po szmrí Sziná nyegovoga: od koga bole zmérjeni sze obdr'zimo po'zítki nyegovom.

11. Nej szamo tô pa; nego i hválimo sze vu Bôgi po Goszpodni nasem Jezusi Krisztusi; po kom szmo zdaj zmérjenyé vzéli.

II. 12. Za toga volo liki je po

ednom csloveki grêh vu szvét notri prísao, i po grêhi szmrt, i tak je na vsze lüdi ta szmrt prisla, v kom szo vszi pregrê-sili.

13. Ár je do právde grêh bio na szvéti: grêh sze pa ne rasúna notri; gde nega právde.

14. Nêgo kralüvala je szmrt od Ádama notri do Mõsesa i nad onimi; ki szo nej pregrê-sili k priglîhnoszti presztople-nyá Adamovoga; kí je példa toga prisesztnoga.

15. Ali nej je, kak grêh, tak i dár. Ár csi je po ednoga szpa-dáji vnogo mrlo: od koga bole je miloscsa Bo'za i dár vu milo-scsi ednoga csloveka Jezus Kri-sztusa na vnõge razísao.

16. Ali nej je tak dár: liki to-ga ednoga, kí je po szpadáji pregrêso, dugoványe. Árisztina szõdba je z ednoga szpadája na szkvarjenyé: dár pa z vnõgi szpádajov na pravicsnoszt.

17. Ár csi je po toga ednoga szpadáji szmrt kralüvala po ed-nom: od koga bole, kí obilnoszt miloscese i dár pravicze jemléjo, vu 'zítki kralüvali bodo po ed-nom Jezusi Krisztusi.

18. Zátó liki je po ednoga szpa-dáji na vsze lüdi szmrt prisla na szkvarjenyé: tak i po edno-ga pravicsnoszti je na vsze lidí miloscsa prisla na pravicsnoszt 'zítka.

19. Ár liki szo poneokornoszti ednoga csloveka grêsniczke po-sztanoli vnõgi: tak i po pokor-noszti toga ednoga praviesni bodo vnõgi.

III. 20. Právda je pa pôleg to-ga notri prisla: naj obiljáva grêha szpadáj. Gde je pa obi-ljávaeo grêh: tam je bole obiljá-vaog grêh: tam je bole obiljávala miloscea;

21. Da, liki je kralüvaeo grêh k szmrti, tak bi i miloscsa kra-lüvala po praviezi na 'zitek ve-kivecsni po Jezusi Krisztusi Goszpodni nasem.

VI. TÁL.

I. Ka sze brezi dobri dél szpráviczamo: zátó je nej szlobodno gresiti 1—14. Da szmo nej pod právdov, nego pod milo-scsov: tak hábajmo sze grêha i szvétó 'zivmo 15—23.

I. 1. **K**atak eresémo? Osztá-nemo v grêhi, naj miloscsa obiljáva?

2. Aja: kí szmo mrligrêhi; kak-da bi esese 'ziveli vu nyem?

3. Ali neznate: ka, kíkoli szmo okrsztseni vu Krisztus Jezusa, vu szmrt nyegovo szmo okrsz-tseni.

4. Zátó pokopaní szmo 'z nyim po krszti vu szmrt: da, liki je gori sztano Krisztus z mrtvi po diki Oesé, tak i mí vu nõ-voti 'zítka hodmo.

5. Zátó csi szmo v nyega vcepleni vu priszpodobnoszti

szmrti nyegove; tak i vu priszpodobnoszti gori sztanenyá v nyega v czepleni bodemo.

6. Tô znajôcsi, ka je nas sztári cslovik 'znyim vrét raszpéti; naj sze preprávi têlo grêha; da mí vecs ne szlú'zimo grêhi.

7. Ár, kí je mr'u, pravicsen je vesinyeni od grêha.

8. Csi szmo pa mrlí z Krisztusom: verjemo, ka i 'znyim 'zíveli bomo.

9. Znajôcsi, kâ Krisztus, gori obüdjeni z mrtví, vecs ne merjé, szmrt nad nyim vecs ne kralúje.

10. Ár, ka je mr'u, grêhi je mr'u ednôk: ka pa 'zivé; 'zivé Bôgi.

11. Tak i ví miszlite: ka szte mrlí isztina grêhi; 'zivéte pa Bôgi vu Krisztusi Jezusi Goszpodni nasem.

12. Záto naj ne kralúje grêh vu szmrtnom vasem têli; ka bi nyemi pokorni bilí vu 'zeláj nyegovi.

13. Niti ne posztávlajte kotrige vase, za ro'zjé nepravice, grêhi: nego posztávlajte szami szebé Bôgi; liki z mrtví 'zívôcse, i kotrige vase, za ro'zjé pravice, Bôgi.

14. Ár grêh ne bode goszpodüvao nad vami. Ár szte nej pod právdov, nego pod miloscsov.

II. 15. Ka bomo tak? Grêsili

bomo: kaszmo nej pod právdov, nego pod miloscsov? Aja.

16. Neznate; kâ, komi sze posztávlate za szluge na pokornoszt, tisztoza szte szlugi, komi szte pokorni, ali grêhi naszmrt, ali pokornoszti na pravicezo.

17. Hvála pa Bôgi: ka szte bilí szlugi grêha; pokorni szte pa grátali z szrczá forme návuki; v steroga szte dáni.

18. Oszlobodjeni pa od grêha, szlugi szte vesinyeni pravicezo.

19. Po cslovecsem právim za volo nemocsnoszti têla vasega. Ár liki szte posztavili kotrige vase na szlú'zbo necsisztôcsi i nepravdenoszti na nepravdenoszt: tak zdaj posztavte kotrige vase na szlú'zbo pravicezi na poszvecsenyé.

20. Ár, gda szte bilí szlugi grêha, szlobodnyáczke szte bilí pravicezo.

21. Káksi záto szád szte meli teda têh; nad kêmi sze zdaj szrame'zljújete? Ár oni konecz je szmrt.

22. Zdaj pa oszlobodjeni od grêha, szlú'zbeníczke pa Bo'zi vesinyeni, máte szád vás na poszvecsenyé, konecz pa 'zítek vekivecsni.

23. Ár plácsa grêha je szmrt: dár pa Bogá 'zítek vekivecsni vu Krisztusi Jezusi Goszpodni nasem.

VII. TÁL.

I. Od právde primárjanyá i szkvarjúvanya szloboscine 1—13. II. Od grêha tâla vu verni 14—25.

I. 1. **J**eli neznate, bratje, (ár znajôsim právdo guscim:) kâ právda goszpodüje nad eslovekom, dokecs 'zivé.

2. Ár pod mo'zá oblásztjov bodôcsa 'zena, k'zivôcesemi mô'zi je privézena z právdov: csi pa merjé nyé mô'z; oszlobodjena je od právde mo'zá.

3. Záto za 'zivôcsoga mo'zá práznicza sze bode zvála: csi bode drügoga mo'zá 'zena. Csi je pa mr'ó nyé mô'z: oszlobodjena je od právde mo'zá; da je nej práznicza; csi je v csinyena drügoga mo'zá 'zena.

4. Tak tûdi, bratje moji, i víszte vmorjeni právdi po Krisztusovom tâli: da bi bili drügoga, onoga, kí je od mrtvi gori sztanó; naj szád prinásamo Bôgi.

5. Ár gda bi bilí vtêli: náklonoszti grêhov, stereszo poprávdi, szo delale vu kotrigaj nasi na szád prinásanya k szmrti.

6. Zdaj szmo pa oszlobodjeni od právde; geto szmo ji mrli; vu steroj szmo prvle dr'záni bilí: naj szlû'zimo vu novoti dûhá, i nej v sztaroszti píszka.

7. Ka tak ercsémo? Jeli je právda grêh? Aja. Ali grêha szem nej znao; nego po právdi. Ár i po'zelênya nebi znao, ka je

H. W.

grêh; da bi právda nê právila: ne po'zeli.

8. Príliko pa vzévsi grêh po zapôvidi oprávlao je v meni vsze po'zelênye. Ár je brezi právde grêh mrtev.

9. Jasz szem pa nigda brezi právde 'zivo. Ali, gda je prisla zapoved, grêh sze je o'zivo.

10. Jasz szem pa mr'ó: i najslo sze je; ka mi je na 'zítek dána zapoved száma na szmrt.

11. Ár me je grêh, geto je príliko vzeo po zapôvedi, vkano i po nyej me je bujo.

12. Záto právda isztina je szvéta i zapoved je szvéta i pravicsna i dobra.

13. Tak to dobro mi je szmrt vesinyeno? Aja: nego grêh, da bi sze szkázao grêh, po tom dobrom mi je szmrt szpravo; naj bode jáko grêsni grêh po zapôvidi.

II. 14. Ár známo; ka je právda dûhovna: jasz szem pa telovni, odáni pod právdo.

15. Ár, ka delam, ne lü bim. Ár nej, ka sesém, tô delam: nego, ka odürjávam, tô csinim.

16. Csi pa, ka nescsem, tô csinim: privolim k právdi, kâ je dobra.

17. Zdaj pa nej vecs jasz delam ono: nego v meni prebívajôcsi grêh.

18. Ár znám: ka ne prebiva v meni (tô je tô, vu mojem tâli) dobro. Ár scsé sze mi: ka bi pá

18

dobro delao; k tomi môcsi v szebi ne nájdem.

19. Ár nej, ka scsém, csinim dobro: nego, stero nescsem, hüdô tô delam.

20. Csi pa, ka nescsem jasz, tô csinim: vecs jasz ne delam ono; nego prebívajôcsi v meni grêh.

21. Nájdem tak vu szebi právdo: ka, gda scsém csiniti dobro, to húdo sze mi prilizáva.

22. Ár sze veszelim v právdi Bo'zój pôleg znotrêsnýega csloveka.

23. Vídím pa drúgo právdo vu kotrigaj moji; stera sze bori prôti právdi pámeti moje i pozaimle me právdi grêha, stera je v moji kotrigaj.

24. Jasz nevolen Cslovek! sto me oszlobodí z têla ete szmrti?

25. Hválo dájem Bôgi po Jezusi Krisztusi Goszpodni nasem. Etak záto jasz szám isztina szlü'zim z pámetjov právdi Bo'zój, z têlom pa právdi grêha.

VIII. TÁL.

I. Oni, ki pôleg têla ne hodijo blá'zenstvo 1—10. II. Krisztusovoga v nami prebivanya haszki: o'zivilenyé 11—13. Szinovcsína, i ka sze nyé prisztája, ôrocsína 13—27. Odicsenyé 47—27. Dúha Sz. znamivrét delanye 28—30. Gvüsnoszt zvelicsanya 31—39.

I. 1. **Z**daj tak niksega szkvar-jenyá nega voni: Kíszo vu Krisztus Jezusi; kí ne hodijo pôleg têla, nego pôleg dühá.

2. Ár právda dühá 'zítka vu

Krisztus Jezusi me je oszlobodíla od právde grêha i szmrti.

3. Ár ka je nemogôcse zapôvidi v tisztom; v kom je szlaba grátala po têli; tô je Bôg, poszlavsi szvojega Sziná vu priszpodobnoszti têla grêha, doprneszao; i po áldovi za grêh oszôdo je grêh vu têli.

4. Naj sze praviczá právde szpuni v nami; kí ne hodimo pôleg têla, nego pôleg dühá.

5. Ár, kí szo pôleg têla, stera szo têla, v tisztí szo csedni: kí szo pa pôleg dühá; voni, stera dühá.

6. Ár csednôsztt têla je szmrt: csednôsztt pa dühá je 'zíték i mér.

7. Záto, ka je csednôsztt têla nepriátelkinya Bo'za. Ár sze zapôvidi Bo'zój ne podá: ár sze ni ne more.

8. Kí szo pa vu têli: Bôgi vugodni bidti nemorejo.

9. Ví szte pa nej vu têli: nego vu Dúhi; geto Düh Bo'zi prebíva vu vami. Csi pa sto Dühá Krisztusovoga nema: té je nej nyegov.

10. Csi je Krisztus vu vami: têlo isztina je mrtvo po grêhi; Düh je pa 'ziv po praviczí.

II. 11. Csi pa Düh onoga, kí je zbüdo Jezusa zmrtvi, prebíva vu vami: kí je gori zbüdo Krisztusa zmrtvi; o'zivi i mrtelna têla vasa po szvojem Dúhi, kí vu vami prebíva.

12. Záto, bratje, du'zníczke

szmo nej tēla; naj pôleg tēla 'zivémo.

13. Ár csi bodete pôleg tēla 'ziveli, merjéte: csi te pa z Dühom dela tēla vmárjali; 'ziveli bodte.

14. Ár kíkoli sze od Dühá Bo'zega vodijo: tej szo Bo'zi szinovje.

15. Ár szte nej vzéli Dühá szlü'zbe pá na sztrájh: nego szte vzéli dühá szinovcsine; v kom kricsímo Abba, tó je, Ocsa.

16. Szám Düh szvedocsi dūhi nasemi: ka szmo Bo'zi szinovje.

17. Csi szmo szinovje: i örocsniczke szmo; örocsniczke iszti-na Bo'zi, navküpe pa örocsniczke Krisztusovi; ako 'znyim navküp trpímo; naj sze i 'znyim ödicsimo.

18. Ár tak dr'zim: ka szo nej vrédnetrplivoszti vezdásnyega vrēmena prísesztne díke; stera sze nad nami szká'ze.

19. Ár escse sztvorjenjá 'zelnóv csákanye vö szkázanye szinóv Bo'zi csáka.

20. (Ár je sztvorjenyé márnozsti podvr'zeno; nej szvoje vôle; nego za volo onoga, kí je je podvrgao.)

21. Zetaksim vüpanyem: ká sze i sztvorjenyé oszlobodi od szlü'zbe szkvarjenjá na szlobocsino díke szinóv Bo'zi.

22. Ár známo: ká vsze sztvorjenyé zdüháva, i liki k porodi sze pripravla notri do eti máo.

23. Nej szamo sztvorjenyé pa: nego i oni, kí prvotino dühá májo. I mí szamí vu szebi zdühávamo csakajócsi szinovcsino, tó je odküplenyé tēla nasega.

24. Ár po vüpanyi szmo zvelicsani. Vüpanye pa, kotero sze vídi, je nej vüpanye. Ár, kí ká vídi, zakaj bi sze tisztoga vü-pao?

25. Csi sze pa tisztoga, stero ne vídimo, vüpamo: po trplivoszti je csákamo.

26. Priszpodobno pa i Düh na vküp pomága nasoj nemocsnozsti. Ár ka nám je prosziti, liki je potrēbno, neznamo: nego te Düh sze moli za nász z nezgovorjenim zdühávanyem.

27. Kí pazbrojáva szrezá: zná, ka je miszel dūha; ár sze pôleg Bogá moli za szvéte.

28. Známo pa: ká onim, kí Bogá lübijó, vsza na dobro szlü'zijo; kí szo pôleg szkonesanya pozváni.

29. Ár stere je naprej szpoznao, té je i odébrao: naj bodo priszpodobni k obrázi Sziná nyegovoga, i on bode prvorodjeni med vnógimi bratmi.

30. Stere je pa naprê odébrao; té je i pôzvao: i stere je pozváo; té je i pravicsne vesíno: stere je pa právicsne vesíno; té je i ödicsó.

31. Ka zátó ercsémo na eta? Csi je Bóg z nami; sto prôti nám?

32. Kí je i lasztivnomi Szini nej

engedüvao; nego ga je za nász vsze tá dáó: kakda bi nám záto i 'znyim vsza ne bi darüvao?

33. Sto bode tó'zo te odebráne Bo'ze? Bôg je, kí szpravicsáva.

34. Sto bi je szkvarjüvao? Krisztus je, kí jemr'o: od koga bole pa, kí je i gori sztano; kí je i na deszniczi Bo'zój; kí sze i moli za nász.

35. Sto nász odlôcsi od lübéznosztí Krisztusove? nevola? ali sztiskávanye? ali pregányanye? ali glád? ali nágočsa? ali pogibelnoszt? ali mecs?

36. (Liki je píszano: ka za tébe sze vmárjamo czéli dén; i tak sze dr'zímó, liki na klánye valon ovczé.)

37. Ali vu vszê eti obladijemo po tom: kí je nász lübo.

38. Ár szem gvüsen, ka ni szmrt, ni 'zítek, ni Angelje, ni poglavníczke; ni zmo'znosztí, ni zdányá, ni prísesztá.

39. Ni viszína, ni globocsína, ni níksa drüga sztívar nemre nász odlôcsiti od Bo'ze lübéznosztí; stera je vu Krisztusi Jezusi Goszpodni nasem.

IX. TÁL.

'Zidovszkoga lüdsztva zavr'zenyé I. 'zálüje 1—5. II. Ka'ze: ka sze prisztája Bo'ze isztine 6—13, pravícze 14—29.

III. Zrok dáva 30—33.

I. 1. **I**szтино právim vu Krisztusi, ne lázem, (stero mi szvedocsi i moja düsnávészť vu Sz. Dühi.)

2. Ka mi je velíka 'zaloszt i nepresztálna boleznoszt szrczá mojeqa.

3. Ár bi jasz szám 'zelo zavr'zen bidt i od Krisztusa za volo bratov moji: kí szo mi rodbina pôleg têla.

4. Kí szo Izraelitáncki, kí je szinovcsina i díka i zákonye i právde dánýe, i szlü'zba i obečsanya.

5. Kí szo ocsáczke i z steri je Krisztus pôleg têla; kí je vise vszega Bôg blagoszlovleni na veke. Amen.

II. 6. Nej je pa mogôcse; ka bi zobsztom szpádnola vö Rêcs Bo'za. Ár nej szo vszi Izraelje; kí szo z Izraela.

7. Niti záto, kí szo szemén Abrahámovo, szo vszi szinovje: nego z I'zááka bode sze ti zvalô szemén.

8. Tó je; nej, kí szo têla szinovje, tê szo szinovje Bo'zi: nego szinovje obečsanyá sze racsúnajo med szemén.

9. Ár je obečsanyá rêcs eta: pôleg etoga vrêmena prídem, i bode Sára Sziná mêla.

10. Nej szamo pa: nego i Rebeka je z ednoga popriéla, tó je z I'zááka ocsé naseqa.

11. Ár, gda szta sze escse nej porôdila, niti szta kâ dobrega, ali hüdoga delala, da bi pôleg odebrányá Bo'zega szkoccsanye osztalo, nej zdêl, nego zvácsa miloscese.

12. Ercseno nyemi je: kâ te véksi bode szlû'zo tomi mén-semi.

13. Liki je píszano: Jákoba szem lübo; Esaua szem pa o-düro.

14. Ka zâto ercsémo? Nej je nepraviczâ pri Bôgi? Aja.

15. Ár Môsesi právi: szmilüjem sze, komi sze szmilüjem; i pomilüjem, koga pomilüjem.

16. Zâto tak nej je nad tém, kí scsé; niti, kí bi'zí: nego nad Bogom, kí sze szmilüje.

17. Ár velí píszmô Faraoni: ka szem te ná tô zbüdo; naj pokáz'em v tebi zmo'znozt mojo; i naj sze nazviscsáva imé moje po vszôj zemli.

18. Zâto tak, nad kém sze scsé, szmilüje sze; koga pa scsé potrdi ga.

19. Ercsés mi zâto: zakaj sze pa tô'zi; völi nyegovoj sto more prôti sztáti?

20. Ja bole, ó cslovecse! sto szi tí, ka nazáj odgovárjas Bôgi? Jeli velí náprava napravlácsi, zakaj szi me tak naprávo?

21. Ali nema oblászti loncsár nad blatom: ka bi z edne grüde delao poszôdo eto isztina na postenyé; eto pa na nepostenyé?

22. Csi je pa steo Bôg szkázati srditoszti iszpoznati zmo'znozt szvejo: noszo je vu velikoj trplivoszti poszôdo szrditoszti pripravleno na szkvarjenyé.

23. I naj szpozna bogásztvo

díke szvoje nad poszôdov mi-loscse, stero je pripravo k díki.

24. Stere je i pôzvaó, tô je nász, nej szamo z 'Zidovov; nego i z poganov.

25. Liki i po O'zeási právi: zváó bom lüdsztvo, stero je nej moje, za moje lüdsztvo; i nelü-beznivo, za lübeznivo.

26. I bode na tisztom meszti; gde nyim je ercseno: ví szte nej moje lüdsztvo; tam sze bode zváli szinovje 'zívoga Bogá.

27. E'zaiás pa kricsí nad Izraelom: csi bi racsun szinôv Izraelszki bio tak veliki; liki je môrszkoga pészka; li osztánki sze zvelicsajo.

28. Ár rêcs szkoncsávajôcsi i odrezávajôcsi vu praviczí právi; kâ zrêzano rêcs bode csinio Goszpôd na zemli.

29. I liki je escse prvle erkao E'zaiás: da bi Goszpôd seregôv nê niháo nám szemena; liki Sodoma bi vesinyeni bilí, i liki Gomorra k nyej priszpodobni.

III. 30. Ka zâto ercsémo? ka poganye kí szo sze nej vganyali za praviczô, vzéli szo praviczô: ovo praviczô pa, stera je z vere.

31. Izrael pa, vganyavsi sze za právdo, na právdo pravicze je nej prisao.

32. Zakaj? zâto, kâ jo je nej z vere, nego liki z dél právde, iszkaó. Ár szo sze poteknoli vu kamen poteknenyá.

33. Liki je píszano: ovo po-

sztavim vu Sioni kamen potek-nenyá i pecsíno szpáke; i vszáki, ki v nyem verje, ne oszramoti sze.

X. TÁL.

I. Zrok zavřzenyá 'Zidovszkoga 1—17, gde ká'ze szvoje za Izraela molitvi czil, i pobo'znost 'Zidovov, 2. 3. rázlocsek med právde i Evangelioma praviczov 4—8, vere haszek 9—13, i zacšétek 14—17. II. Nazviscávanye Izraeli dáno od pogánszkoga gori vzétja 18—21.

I. 1. **B**ratje, isztina, ka dobro 'zelénye szrezá mójega i molítev k Bógi za Izraela, nyemi na zvelicsanye czila.

2. Ár nyim szvedocsim, ká vrél Bo'zi májo: ali nej pôleg právoga szpoznanya.

3. Ár neznájócsi Bo'zo pravicezo i szvojo lasztívno pravicezo íszkájócsi opraviti, praviczí Bo'zoj szo sze nej pôdali.

4. Ár je konec právde Krisztusa na pravicezo vszákomi ver-vájócsimi.

5. Ár Móses píse od pravicezo, stera je z právde: ká, steri cslovik bode ona dela csinio, stera právda 'zelej, 'ziv bode vu nyih.

6. Z vere pravicezo pa tak právi: ne ercezi vu tvojem szrezi; sto bode sô vu nébo? Tô je Krisztusa doli pelati.

7. Ali: sto bode sô doli v globocsíno? Tô je Krisztusa z mrtví gori pelati.

8. Ali ka právi? Blüzi ti je récs vu vüsztaj tvoji i vu szrezi tvojem.

9. Tô je récs te vere; stero prédgamo: Ká, csi vadlújes vu vüsztaj tvoji Goszpon Jezusa, i verjes vu szrezi tvojem, ka ga je Bóg gori zbüdo z mrtví zvelicsas sze.

10. Ár sze z szrczom verje k pravicezo: z vüsztami sze pa vadlúje k zvelicsanyi.

11. Ár právi píszmo: vszáki, kí vu nyem verje, szé ne oszramotí.

12. Ár nega rázlocska med 'Zidovom i Grkom. Ár je on vszé Goszpód, bogat k vszém; kí ga zezávajo.

13. Ár vszáki, kí bode zezávao imé Goszpodnovo, zvelicsa sze.

14. Kakda do ga tak zezáváli: v kom szo nej vervali? Kakda do pa vervali, koga szo nej csüli? Kakda do pa csüli brezi prédgara?

15. Kakda do pa prédgali: csi szo nej poszlani? Liki je píszáno: kak lépe szo nogé ti nazviscávájócsi mír, ti nazveszcávájócsi ta dobra.

16. Ali nej szo vszi bógali Evangeliom. Ár E'zaiás právi: Goszpodne, sto je vervao nase-mi prédganyi?

17. Tak je vera z poszlúsanya; poszlúsanye pa po récsi Bo'zoj.

II. 18. Ali velim: nélí szo csüli? Kakpa. Ja bole vu vszo zemlo je vö zísao glász nyihov, i na koncze szvéta recsí nyihove.

19. Aliprávim: jelije nej szpознаo Izrael? Prvi Móses právi: jasz vász razdrá'zd'zim po lüdsztvi, stero je nej moje lüdsztvo; po národi neszpametnom na szrditoszt vász pobüdim.

20. E'zaias sze pa podraszti i právi: nájden szem od têt, kí szo me nej iszkali; szkázani szem vcsinyen têt, kí szo me nej szpitávali.

21. Izraeli pa tak právi: czêli dén szem vò raszpréosztro roké moje k etomi nevervajôcsemi i prôti govorécsemi lüdsztvi.

XI. TÁL.

I. Zavr'zenyé 'Zidovov ne bode vszigdár trpelo 1—32. II. Sztraznenyé nad Bo'zim csüdnim csinényom 33—36.

I. 1. **P**rávim tak: jeli je Bôg zavrgao lüdsztvo szvoje? Aja. Ár szem i jasz Izraelíta z Abrahámovoga szemena, z Benjaminovoga plemena.

2. Nej je zavrgao Bôg lüdsztvo szvoje: stero je naprê szpознаo. Jeli neznate; po Eliási ka právi píszmo? Kakda sze têt'zi Bôgi prôti Izraeli govorécsi:

3. Goszpodne, proroke tvoje szo zpoklali i oltáre tvoje szo razkopali, i jasz szem szám gori osztano, i ovo escse i moje düso íscsejo.

4. Ali ka nyemi právi odgovor Bo'zi? Niháo szem szí escse

szedem jezér mo'zôv; kí szo nej nakleknoli kolena Baáli.

5. Tak záto i vezdásnyem vrémeni je osztáne, pôleg odebránya milosese, vesinyeni.

6. Csi pa z milosese, tak nej vecs zdêl: nacsí je milosesa vecs nê milosesa. Csi pa zdêl; tak je nej milosesa: nacsí je delo vecs nej delo.

7. Ka tak? Ka je íszkao Izrael; tò je nej dojsao: odebrányega je pa dojslo; ti drügi szo pa obtrdjeni.

8. Liki je píszano: dáonyim je Bôg dühá drêmnosztí, ocsí, da bi ne vidili, i vüha, da bi ne csüli, notri do denésnyega dnéva.

9. I Dávid právi: naj nyim bode sztol nyihov na mre'ze i na zgrablenyé i na szpáko i na nazáj dánýe.

10. Naj potemnejjo ocsí nyihove; da ne vídijo, i nyihov hrbet nyim vszeszkôs nagíbli.

11. Právim záto: jeli szo sze tak poteknoli; ka bi szpadnoli? Aja: nego po szpadnenyé nyihovom je zvelicsanye poganov; naj je na nenávidnoszt razdrá'zd'zijo.

12. Csi je pa szpadnenyé nyihovo bogásztvo etoga szvétá i nyihovo pomenkanye bogásztvo poganov: od koga bole nyihova punoszt?

13. Ár vám poganom právim, na keliko szem jasz poganov Apostol; szlü'zbo moje dícsim.

14. Csi bi kak razdrá'zd'zo moje têlo i níke 'nyih bi zve-licsao.

15. Ár csi je zavr'zenyé nyihovo zmérjenyé szvéta: ka bo-de gori vzétje, nego 'zítek zmrtvi?

16. Csi je prvotina szvéta; i tisztô je szvéto: i csi je korén szvéti szvéte szo i véke.

17. Csi szo pa níke véke vö vlomlene, tí szí pa loska olíva bodôesa v nyé vzepleni i vesi-nyen szí tálnik korenyá i tü-esave olíve:

18. Ne hváli sze prôti vékam. Csi sze pa hvális: ne noszis tí korén; nego korén tebé.

19. Eresés tak: vö szo zláma-ne véke; naj sze jasz notri vze-pim.

20. Dobro: za volo neverno-szti szo doli zlámane; tí pa po veri sztojís. Ne zvisávaj sze; nego sze boj.

21. Ár, csi je Bôg prirodjene véke nej milüvao, naj kak i tebé ne milüje.

22. Vídi tak dobrôto i trdnoszt Bo'zo: nad timi szpádnyenimi isztina trdnoszt; nad tebom pa dobrôto; csi osztánes vu dobrô-ti. Nacsi sze i tí vö vszicsés.

23. Oni sze pa, csi ne osztáno vu nevernoszti, nazáj vzezipjo. Ár je zmo'zen Bôg: da je pá no-tri vzezipí.

24. Ár csi szí tí z prirodjene loske olíve vö vszecseni i prôti

natúri szí notri vzepleni vu dobro olívo: od koga bole, kí szo z prirodjene, sze nazáj no-tri vzezipjo vu lasztivno olívo.

25. Ár nescsem, ka bi neznali, brátje, eto szkrovnoszt (naj ne bodete szamí pri sebi csedni:) ka je obtrdjenyé Izraela li zed-ne sztráni vcsinyeno; dokecs punoszt poganov notri ne pride.

26. I tak sze vesz Izrael zve-licsa; liki je píszano: pride Si-ona oszlobodítel i odvnrné ne-pobo'znoszt od Jákoba.

27. I ete nyim je od méne zá-kon; gda nyim odpisztimgréhe nyihove.

28. Pôleg Evangelioma isztina szo nepriátelje za vász volo: pôleg odebránya szo pa lübléni za volo ocsákov.

29. Ár szo nepo'zalüvani dári i pozványe Bo'ze.

30. Ár liki szte i ví nigda nej vervali Bôgi, zdaj szte pa mi-losceso dôbili za nyihove never-noszti volo:

31. Tak szo i oni zdaj never-vani za szkázano vám milosceso; naj i oni milosceso dobíjo.

32. Ár je Bôg vsze pod never-noszt zápro: naj sze nad vszê-mi szmilüje.

II. 33. Oh globocsína bogá-sztva i modrôszti i szpoznanya Bo'zega! Kak nezbrojene szo szôdbe nyegove i nenaszledje-ne potí nyegova!

34. Ár sto je szpoznao pamet

Goszpodnovo? Ali sto je bio nyemi tanácsnik?

35. Ali sto nyemi je kâ naprê dáó: naj'sze nyemi nazáj plácsa?

36. Ár szo 'z nyega i po nyem i vu nyem vsza: nyemi bojdi díka na veke, Amen.

XII. TÁL.

I. Ti pravicsni csész I. k-Bôgi 1. II. K-szvéti 2. III. K szebi 3—5. IV. K bli'znyemi 6—16. V. K nepriáteli 17—21.

I. 1. **O** pomínám tak vász, bratje, za volo miloses Bo'zi: posztavte têla vasa na áldov'zívoga, szvétoga priétnoga Bôgi, rázumno szlű'zbo vaso.

2. I ne priglihávajte sze k etomi szvéti: nego sze premênte po ponovleneyj pámeti vase; naj szkűszite, ka je vola Bo'za ta dobra, vugodna i popolna.

3. Ár právim po milosesi meni dánoj vszákomi med vami bodócsemi: naj ne razmi vise, liki trbê razmeti; nego naj razun na trêznoszt; kak je vszákomi Bôg zmero mero vere.

4. Ár liki vednom têli vnogo kotrig mámo; vsze kotrige pa nemajo li edno delo:

5. Tak szmo vnôgi edno têlo vu Krisztusi; eden drűgoga szmo pa kotrige.

II. 6. Da pa mámo po nám dánoj milosesi rázlocsne dári; ali prorosztvo, pôleq príglihe vere naj bo.

7. Ali szlű'zbo, vu szlűzbi: ali vucsécsi, vu vcsenyê.

8. Ali opomínajôcsi, vu opomínanyi. Kí kâ dáva, vu proosztôcsi. Kí je na koj posztávleni, vu gedrnosztzi. Kí je szmileni, vu veszeljej.

9. Lübézen brezi szkazlivosztzi naj bode. Szaszte sze' od hüdogá, zgrabte sze toga dobroga.

10. Zbratinszkov lűbéznosztjov eden k drűgomi na lűbézen nagnyeni bojdté, z postenyom edendrűgoga prebê'zte.

11. Vu gedrnosztzi ne bojdté manyi. V dűhi vrôcsi; Goszpodni szlű'zécisi.

12. Vu vűpanyi veszéli; vu nevôli trplivi; vu molftvi obosztójécisi.

13. Vu potrêbesinaj szvéczov tálniczke; sztán dávanya naszlednêczke.

14. Blagoszlávajte one, kí vász pregányajo; blagoszlávajte je i ne preklinývajte je.

15. Radűjte sze z radűvajôcsimi: i jôcste sze z jôkajôcsimi.

16. Edne mízli bojdté med szebom. Viszika od szébe ne miszlite: nego ktim niszikim sze pridávajte. Ne bojdté csendni szamí vszebi.

III. 17. Nikomi hüdo za hüdo ne placűjte. Szkrbte sze za ta dobra pred vszêmi lűdmí.

18. Csi je mogôcse, na keliko od vász more bidti, zevszemi lűdmí mér mête.

19. Za szébe szí ne zadomescsávajte, lübléni: nego dajte meszto szrdi. Ár je píszano: moje je zadomescsávanye; jasz plácsam, velf Goszpôd.

20. Csi je zátó lacsén tvoje ne-
priátel; nahráni ga: csi je 'zé-
den; napoji ga. Ár tó csinéci
'zerjávó vógelje nyemi szprá-
vis na glavô nyegovo.

21. Ne obládaj sze od hüdoga:
nego bole obládaj z dobrim to
hüdo.

XIII. TÁL.

Kak sze moremo oponásati I. k vlád-
nikom 1—7. II. K nám priszpodobnim
8—14.

I. 1. **V**száka düsa vísesnyim
oblásztam podlo'zna
bojdi. Ár nega oblászti; nego
od Bogá. Stere oblászti szo pa:
od Bogá szo zrendelüvane.

2. Zátó, kí prôti sztáne oblá-
szti, Bo'zemi rendelüványi
sztáne prôti. Kí pa prôti sztá-
no: szamí szebi szôdbo vze-
mejo.

3. Ár szo poglavníczke nej na
sztrájh tím dobrosinécsim; ne-
go hüdo delnikom. Scesés sze
pa nê bojati oblászti? to dobro
csíni i meo bos od nyé hválo.

4. Ár je Bo'zi szluga tebi na
dobro. Csi bos pa hüdo csinío;
boj sze. Ár zobsztom ne noszi
mecsá. Ár je Bo'zi szluga za-
domesztitel vu szrditoszti tomi
hüdocsinécsimi.

5. Zátó potrêbno sze je podati
nej szamo za volo szrditoszti:
nego i za volo düsnevêszti.

6. Ár zátó i dácsó dávate: ka
szo Bo'zi szlugi vtom isztom
vszígjár pascslivi.

7. Dájte tak vszákomi, ka szte
du'zni: komi dácsó, dácsó; ko-
mi vámo, vámo; komi sztrájh,
sztrájh; komi postenyé, poste-
nyé.

II. 8. Nikomi nikaj du'zni ne
bojdté; nego naj edendrügoga
lübite. Ár, kí drügoga lübi,
právdo je szpuno.

9. Ár eta pravda: ne praznúj,
ne vmôri; ne kradni; ne szve-
docsí krívo; ne po'zeli; i csi je
escse káksa drüga zapovid, vu
etoj récsi sze zdr'záva, vetoj:
lübi blí'znyega tvojeja, kako
szamoga szebé.

10. Lübéznoszt blí'znyemi hü-
dô ne dela. Zátó punoszt práv-
de je lübéznoszt.

11. I tó csinte, znajôcsi vrê-
men; ka je vóra, naj 'ze z szna
gori sztanemo. Ár je zdaj blí'ze
k nám z velicsanye: nego gda
szmo vervali.

12. Nôcs je preminola; dén
sze je pa priblí'zo: odv'rzmo
zátó ta dela kmicze i oblêczmo
ro'zjé szvetloszti.

13. Liki vudne, posteno ho-
dmo: nej v obloszünoszti i pia-
noszti; nej vposztelniczaj i
vhotlivoszta; nej vu nyefki i
nenávidnoszti:

14. Nego oblêczte Goszpon Krisztus Jezusá; i na têla tak szkrb ne mête; ka bi je hránili na po'zelênýe.

XIV. TÁL.

Od szkrtsánszkov szlobocsinov 'zivlênýa.

I. 1. **N**emocsnoga pa vu veri gori primte, nej na oszodjávanye mîszel.

2. Níki verje, ka je szlobodno jeszti vszáka dugovánýa: tene-mocsni pa zelenýé jej.

3. On, kí jej, naj ne odúrjáva onoga, kí ne jej: i, kí ne jej, onoga, kí jej, naj ne szôdi. Ár ga je Bóg gori prijao.

4. Tí sto szi: ka szôdis drügoga hi'zno dr'zincse? Lasztiv-nomi Goszpôdi sztoji, ali szpádne. Gori sze pa posztávi: ár ga je zmo'zen Bóg gorí posztaviti.

5. Nísteri szôdi; ka je eden dén od drügoga dnéva bôgsi: nisteri pa szôdi; ka je vszáki dén ednáki. Vszáksi vu lasztivnoj pámeti gvüsen bojdi.

6. Kí satrije na dén, Goszpodni satrije: i kí ne satrije na dén; Goszpodni ne satrije. Kí jej, Goszpodni jej; ár hválo dá Bôgi: i, kí ne jej, Goszpodni ne jej; i hválo dá Bôgi.

7. Ár niscse nász szebi ne 'zivé; i niscse szebi ne merjé.

8. Ár, csi 'zivémo, Goszpodni 'zivémo: i, csi merjémo, Go-

szpodni merjémo. Záto, ali 'zivémo, ali merjémo, Goszpodnovi jeszmo.

9. Ár je záto Krisztus i mro i gori sztano i o'zivo je: naj i nad mrtvimi i 'zivimi goszpodúje.

10. Tí pa ka szôdis brata tvojega? Ali i tí ka odúrjavas brata tvojega? Ár sze vszi posztávimo pred szôdnyi sztolecz Krisztusov.

11. Ár je píszano: 'zivém jasz, právi Goszpôd; kâ sze meni naklekne vszáko koleno, i vszáki jezik bode vadlüvao Bôgi.

12. Záto vszáksi nász od szébe dá raesun Bôgi.

13. Vecs tak edendrügoga ne szôdmo: nego tô szôdte bole; da ne dêvate poteknenýé, ali szpáke brati.

14. Znám i gvüsen szem vu Goszpon Jezusi: ka je po szebi nikaj nej necsízto; nego, kí stíma, ka je kâ necsízto.

15. Csi sze pa po hráni brat tvoj razdreszelí: vecs ne hodis pôleg lübéznoszti. Ne pogübi z tvojov hránov onoga, za stero-ga je Krisztus mr'o.

16. Naj sze tak ne preklinýa to dobro vase.

17. Ár je Králesztvo Bo'ze nej jêsztvina i pitvina: nego pravi-cza i mér i radoszt vu szvétom Dühi.

18. Ár, kí vu eti szlü'zi Kri-

sztusi, vugoden je Bôgi, i pri-
éten lüdém.

19. Záto sze tak za tá, ká szo
méra, vgányajmo i za tá, ká szo
edendrügomi na pobôgsávanye.

20. Za volo hráne ne pokvári
delo Bo'ze. Vsza ísztina szo
csízta: ali zlo je csloveki, steri
z szpákov jej.

21. Dobro je nej jeszti meszá,
niti piti vína, ni nikâ, vu kom
sze brat tvoj potekne, ali szpá-
csi, ali nemocsen gráta.

22. Tí vero más; pôleg szébe
jo mej pred Bogom. Blá'zen je
on: kí sze szám ne szôdi v o-
nom, stero za dobro dr'zí.

23. Te dvojécsi pa, csi jej, o-
szodjen je: ár ne jej z vere. Ka
je pa nej zvere; grejh je.

XV. TÁL.

I. Ti mocni szo du'zni szlabe znásati
1—13. II. Zrok etoga listá 14—21.
III. Obejcse, ka knyim pride 22—29.
IV. Proszje, naj za nyega molijo 30—33.

I. 1. **D**u'zni szmo pa mí mo-
csni, nemocsnoszti ti
nemocsni nosziti; i nej, ka bi
sze szamí szebi dopadnoli.

2. Ár vszáksi nász sze naj blí-
'znyemi dopádne vu dobrom
na pobôgsávanye.

3. Ár sze je i Krisztus nej szám
szebi dopadno: nego, liki je pí-
szano; pszüvanya pszüvajôcsi
tebé, szo na mé szpadnola.

4. Ár stera szo naprej písza-
na, na nase vcsenyé szo písza-

na: naj po trplivoszti i obesze-
ljej píszma vüpanye mámo.

5. Bôg pa trplivoszti i obesze-
ljá dáj vám tô iszto miszlti
med szebom pôleg Krisztus Je-
zusa:

6. Naj zednákim tálom zedni-
mi vüszdami dicsite Bogá i O-
cso Goszpodna nasega Jezusa
Krisztusa.

7. Záto gori primte eden drü-
goga: liki je i Krisztus gori
prijao nász vu díko Bo'zo.

8. Právím pa: ka je Jezus Kri-
sztus szluga vcsinyeni obrizá-
vanya za volo isztine Bo'ze, na
potrdjený obecsanya ocsákov.

9. Poganye bi pa za volo szmi-
lenoszti dicsili Bogá: liki je pí-
szano; záto vadlívao bom te
med poganmi i iméni tvojemi
bom szpévao.

10. I páli velí: veszélte sze po-
ganye 'znyegovim lüdsztvom.

11. I pá: hválte Goszpodna
vszi poganye, i gori ga zvisá-
vajte vszi lidjé.

12. I pá E'zaiás velí: bode ko-
rén Jesse, i gori sztáne goszpo-
düvat poganom, vu nyem sze
bodo vüpali poganye.

13. Bôg pa vüpanya napuni
vász zevszov radosztjov i mé-
rom vu veri na tô, da obiljávate
vu vüpanyi i vu zmo'znoszti
Dühá szvétoga.

II. 14. Verjem pa, bratje moji,
i jasz szám od vász: kâ szte i
ví puni dobrôte i napunyeni

vszákimznányom, mogôcsiszte i edendrügoga opomínati.

15. Szrcsnej szem pa vám píszao, bratje, zednoga tála: da bi vász po milosci meni od Bogá dánoj opômenô.

16. Naj bodem szlü'zbeník Jezus Krisztusov med poganmi szvéto vö szlü'zécsi Évangeliom Bo'zi; naj bode áldov poganov vugoden poszvecesi vu szvétom Dühi.

17. Mám záto hválo vu Krisztus Jezusi od oni; stera szo pri Bôgi vugodna.

18. Ár nebi szmeo kâ gúcsati, stero bi né delao Krisztus po meni na bôganye poganov, z recsjom i z delom.

19. Vu môcsi znamény i csüd, vu môcsi Dühá Bo'zega tak; da szem od Jerusálema i okôli notri do Illyriuma vsze napuno predgajôcsi Krisztusov Evangeliom.

20. Tak sze papascsim glásziti Evangeliom; nej, gde je imenüvan bio Krisztus; naj na drügoga fundamentom ne czimpram:

21. Nego, liki je píszano: kim je nej bilô nazviscsávano od nyega, vidili ga bodo; i, kí szo ga nej csüli, razmeli ga bodo.

III. 22. Záto i zádivo szem meo vnogokrát: ka szem nej mogao k vám idti.

23. Zdaj pa 'ze vecs meszta nemam vu eti krajínaj; 'zelé-

nye pa mám idti k vám od vnogo lét:

24. Gdakoli bom tak, sô v Spanyolszki ország; sô bom k vám. Ár sze vü pam, ka vász, prêk idôcsi, poglédnem i od vász bom sze tá szprevájao; esi sze ztála pryle napunim z vami.

25. Zdaj pa idem v Jerusálem szlü'zit tim szvétim.

26. Ár sze je dopadnolo Maczedonszkim i Achainszkim: ka bi kákso zbériczo poszlali sziromákom oni szvéti, kí szo v Jerusálemi.

27. Dopadnolo sze jenyim právim, i du'zníčzke szo toga. Ár, esi szo vu dühovnom nyihovom dugoványi tálniczke posztanoli poganye, du'zni szo nyim szlü'ziti i oni vu telovnom.

28. Záto, gda tô szkonesam i zapecsátim v nyih ete szád, sô bom po vasz vu Spanyolszki ország.

29. Zném pa, kâ gda k vám prídem vu punosztí blagoszlova Evangelioma Krisztusovoga prídem.

IV. 30. Proszim pa vász, bratje, po Goszpon nasem Jezusi Krisztusi i po lübéznosztí Dühá: da sze z menom vrét borte vu molítvaj za méne k Bôgi.

31. Da sze oszlobodim od neverni vu Judei i da szlü'zba moja vu Jerusálemi priétna bude tim szvétim.

32. Naj vu radosztí prídem k

vám po vôli Bo'zój i z vami-
vrét szi pocsiném.

33. Bôg pa méra bojdi zevszê-
mi vami.

XVI. TÁL.

I. Febo nyim porácsa i te zramenitése
vu gmajni pozdráva 1—16. II. Krivi
vucsitelov lasztivnoszti 17—20. III. Po-
zdrávlajo je niki 21—24. IV. Bôgi diko
dáva 25—27.

I. 1. **P**orácsam pa vám Febo
szesztro naso szlü-
'zbeniczó Czérkvi Czenkreán-
szke,

2. Naj jo gori vzetete vu Go-
szpodni; kak sze dosztája szvé-
czov; i prisztôpte ji, vu kom-
koli deli bode vász potrebüva-
la. Ár je i ona prisztôpila vnô-
gim, i meni szamomi.

3. Pozdravte Priszczillo i A-
kvila pomocsníke moje vu Kri-
sztus Jezusi.

4. (Kí szo za düso mojo szvoj
sinyek podvrgli; kim nejlisza-
mo jasz hválím; nego i vsze
gmajne poganszke.)

5. I dományo nyihovo gmajno.
Pozdravte Epeneta lüblénoga
mojega, kí je prvotina Achaie
vu Krisztusi.

6. Pozdravte Marío: stera je
doszta dela méla znami.

7. Pozdravte Andronika i Ju-
nia rodjáme moje i z menomvrét
robe, kí szo znameniti med A-
postolmi, i kí szo escse pred
menom bilí vu Krisztusi.

8. Pozdravte Ampliásamojega
lüblénoga vu Goszpodni.

9. Pozdravte Urbána pomocs-
níka nasega vu Krisztusi i Stá-
chisa mojega lüblénoga.

10. Pozdravte Apellesa szküs-
senoga vu Krisztusi. Pozdravte
te dománye Aristobulosove.

11. Pozdravte Herodiona rod-
jába mojega. Pozdravte te do-
mánye Narczissusa; kí szo vu
Krisztusi.

12. Pozdravte Trifeno i Trí-
foso: stere delajo vu Krisztusi.
Pozdravte Persidolübléno, ste-
ra je vnogo delala vu Goszpodni.

13. Pozdrávté Rufusa odebrá-
noga vu Goszpodni i mater nye-
govo i mojo.

14. Pozdravte Aszinkritusa,
Flegona, Hermása, Patrobá-
sa, Hermisa i 'znyimi bodôcse
brate.

15. Pozdravte Filologusa i Ju-
lia Nerea i szesztro nyegovo, i
Olympijo i vsze szvéte, kí szo
'znyimi.

16. Pozdravte edendrügoga vu
szvétom küssüvanyi. Pozdrá-
vlajo vász gmajne vu Krisztusi.

II. 17. Proszim pa vász, bra-
tje; kebzüjte na one; kí ráz-
locske i szpáke csiníje próti
vcsenyê, stero szte sze ví vcsí-
li; i ognite sze ji.

18. Ár táksi Goszpodni nase-
mi Jezusi Krisztusi ne szlü'zi-
jo: nego szvojemi cservê; i po
maszni recsé i lépom 'zegná-

vanyi zapelávajo szarczá ti nehüdi.

19. Ár vasega bôganya glász je na vsze razísao. Radüjem sze záto nad vami. Sescém pa isztina: ka bi môdri bilí na dobro; prószti pa na hüdo.

20. Bôg pa méra poteri Sata-na pod nogé vase hitro. Miloscsa Goszpodna nasega Jezusa Kristusa bojdi zvami. Amen.

III. 21. Pozdrávla vasz Timotheus pomocsník moj, i Luczius i Jazon i Szoszipater rodjáki moji.

22. Pozdrávlam vasz jasz Tertzius pizsôcsi ete líszt vu Goszpodni.

23. Pozdrávla vasz Gajus moj goszpodár i czéle gmajne. Po-

zdrávla vasz Erasztus Safar meszta i Kvartus brat.

24. Miloscsa Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa zevszêmi vami. Amen.

IV. 25. Onomi pa, kí je zmo'zen vász potrditi pôleg mojega Evangelioma i predganya Jezusa Krisztusa, pôleg oznanenyá szkrovnoszti od vrêmenov vekivecsni szkrite.

26. Zdaj pa szkázane i po píszmaj proroczki pôleg zrendelüvanya vekivecsnoga Bogá na bôganye vere med vszêmi poganmi oznanyene.

27. Szamomi môdromi Bôgi po Jezusi Krisztusi; komi bojdi díka na veke. Amen.

K Rimlânczom píszeni od Korintusa po Febi szlû'zbeniczi Czenkreánszke gmajne.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

I. K KORINTHUSÁNCZOM

PISZANI LISZT.

I. TÁL.

Pavel I. sze pokloni 1—3. II. Hválo dá Bôgi za Korintusânczom dáne dári 4—9. III. Opomina je na v jedinoszt 10—17. IV. Doli szpisüje Evangeliom, kákxi je vu szebi i za káksega ga dr'zi szvét? 18—31.

I. 1. **P**avel pozváni Apostol Jezus Krisztusov po Bo'zój völi i Sosthenes brat.

2. Gmajni Bo'zój bodôcsój vu Korintusi poszvecesnim vu Krisztus Jezusi pozvánim szvétim zevszêmi, kí na pomôcs zezávajo imé Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa vu vszem meszti i v nyihovom i v nasem.

3. Miloscsa vám i mér od Bogá

Ocsé nasega i Goszpon Jezusa Krisztusa.

II. 4. Hválo dájem Bôgi mojemi vszigdár za vász, nad miloscsov Bo'zov vám dánov vu Krisztus Jezusi.

5. Kâ szte vu vszem obogatili vu nyem, vu vszákoj récsi i vszákom znányi.

6. Liki je szvedôsztvo Krisztusovo potrdjeno vu vami.

7. Tak; da niksega zmenkanya nemate v niksem dári, csakajôcsi oznanoszt Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

8. Kí vász potrdí notri do kónca: da bodete nekrievicsni na dén Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

9. Veren je Bôg; po kom szte pozváni na obsinsztvo Sziná nyegovoga Jezusa Krisztusa Goszpodna nasega.

III. 10. Opominam pa vász, bratje, po iméni Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa: naj tô iszto gucsíte vszi; i naj ne bodo med vami razcsészanyá; bojdte pa vjedínyeni v ednoj pámeti i v ednom znányi.

11. Ár mi je nazvéscseno od vász, bratje moji, po dományi Chloesovi; ka szo nyefke med vami.

12. Právim pa tô; kâ vász vszáki právi: jasz szem isztina Pavlov, jasz pa Apollosov, jasz pa Kéfásov, jasz pa Krisztusov.

13. Razdeljeni je Krisztus? Jeli

je Pavel bio raszpéti za vász? Ali vu Pavlovom iméni szte okrsztseni?

14. Hválo dájem Bôgi: kaszem nikoga med vami nej krszto; nego Krispusa i Gájusa.

15. Naj sto ne ercsé; kâ szem vu mojem iméni krsztsávao.

16. Okrszto szem pa i Stevanovo hi'zo: vecs ne vém; csi szem koga drügoga krszto,

IV. 17. Ár je Krisztus mené nej poszlaokrsztsávát, nego Evangeliom nazviscsávát: nej vu modrôszti récsi; naj sze krí'z Krisztusov ne szprázni.

18. Ár récs krí'za tēm, kí sze szkvaríjo, je bláznost: nám pa, kí sze zvelicsamo, je Bo'za mócs.

19. Ár je píszano: pogibim modrôszti ti mó dri; i rázumnoszt ti rázumni zavr'zem.

20. Gde je mó dri? gde je píszás? gde je stükaveczt etoga szvéta? Nej je na bláznoszt szpravo Bôg modrôszti etoga szvéta?

21. Ár, da je vu modrôszti szvojoj nej szpoznao ete szvét modrôszti Bogá, dopadnolo sze je Bôgi po bláznoszt predganya zvelicsati te vervájôcse.

22. Da i 'Zidovje znaménye proszijo: i Grki modrôszti iscesejo.

23. Mí pa prêdgamo Krisztusa, toga raszpéto ga, 'Zidovom isztina szpáko; Grkom pa bláznoszt.

24. Ovím pa tim pozváním i 'Zidovom i Grkom Krisztusa, liki Bo'zo môcs i Bo'zo modrôsztt zátó.

25. Kâ je blâznoszt Bo'za modrêsa od cslovecse modrôsztti; i nemocsnoszt Bo'za je mocsnêsa; kak lüdjé vu szvojoj môcsi.

26. Ár vídite, drági bratje, pozványe vase; kâ je nej vnogo môdri pôleg têla, nej je vnogo zmo'zni, nej je vnogo plemeníti pozváni.

27. Nego ta blâzna etoga szvêta je odêbrao Bôg; naj te môdre oszramotí: i ta nemocsna szvêta je odêbrao Bôg, naj oszramotí ta mocsna.

28. I ta neplemeníta szvêta, i ta zavr'zena je odêbrao Bôg; i tá, stera nej szo, naj tá, stera jeszo, na nikoj szprávi.

29. Naj sze ne hváli pred nyim nikse têlo.

30. 'Znyega szte pa i ví vu Krisztus Jezusi: ki nám je vcsinyen od Bogá modrôsztt i pravicza i poszvecsenyé i odküplenyé.

31. Naj, liki je píszano, kí sze hváli, vu Goszpodni sze hváli.

II. TÁL.

I. Pavel je li raszpétoga Krisztusa prószto predgao 1—8. II. Pamet Krisztusa ne zapopádne, nego Düh 9—16.

I. 1. **I** jasz pridôcsi k vám, brátje, szem prisao nej vu zvísenyárêcsi, ali modrôsztti

H. W.

nazviscsávajôcsi vám szvedôszttvo Bo'ze.

2. Ár szem nej szôdo kâ znati med vami: nego Jezus Krisztusa toga raszpétoga.

3. I jasz szem vu nemocsnoszti i vu sztráhi i vu vnogom trepetanyi bio pri vasz.

4. I rêcs moja i predganye moje je nej bilô vu rátanyi cslovecse modrôsztti recsêjh: nego vu szkázanyi Dühá i zmoznoszti.

5. Naj vera vasa ne bode vu modrôsztti cslovecsoj: nego vu zmo'znoszt Bo'zój.

6. Modrôsztt pa guesímo med popolnimí: modrôsztt panej etoga szvêta, niti poglavníkov szvêta etoga, kí sze na nikoj szprávi.

7. Nego guesímo modrôsztt Bo'zo vu szkrovnoszt, tiszto szkrito: stero je naprej zrendelüvao Bôg pred vekivecsnosztjov na diko nasó.

8. Stero je niscse poglavníkov etoga szvêta nej poznao. Ár, da bi jo poznali, Goszpôda te díke ne bi rászpili.

II. 9. Ali liki je píszano: kâ je okô nej vidilo, i vühô je nej csülo, i vu szrczé cslovecse je nej zajslo; tá je pripravo Bôg onim, ki ga lübijó.

10. Nám je pa Bôg nazvêszto po szvojem Dühi. Ár Düh vsza zbrojáva i tá globôka Bo'za.

11. Ár steri cslovik zná tá, kâ

szo vu csloveki: nego Düh csloveka, kí je vu nyem? Tak i tá, ká szo Bo'za, niscse ne zna; nego Düh Bo'zi.

12. Mí szmo pa nej vzéli etoga szvéta Dühá: nego té Düh, kí je z Bogá; naj známo ona, stera szo nám od Bogá darüvana.

13. Stera i gucsímo, nej vucseni z cslovecse modrószti récs: nego vucseni z Dühá szvétoğa k Dühovnim Dühovna priglihávjócsi.

14. Telovni cslovik pa ne zapópádne ona, stera szo Dühá Bo'zega: ár szo nyemi noria, i ne more poznati záto, ká sze dühovno szódijo.

15. Te dühovni cslovik pa vsza szódi: on sze pa od nikoga ne szódi.

16. Ár sto je szpoznao pamet Bo'zo? Sto bi ga vszio? Mí pa Krisztusovo pamet mámo.

III. TÁL.

Pavel I. po káranyi Korinthusánczov ká'ze, ka szo récsi B. nazviscávczi vszi ednáki 1—9. II. Ka sze na Krisztusa, fundamentum vere, czimpra: ogen vardene 10—15. III. Opomina je; naj sze na razlocsený vu vucsitelaj ne hválijó 16—23.

I. 1. **I** jasz, bratje, nej szem mogao vám gucsati: liki dühó vñim; nego, liki telovnim, liki czeczátkim vu Krisztusi.

2. Zmlékom szem vasz napá-

jao i nej zmocsnov hrárov. Ár szte je nej mogli v'zivatí: ali ni zdaj nemorete.

3. Ár szte escse telovni. Ár, da je med vami nenávidnoszt i nyefka i rázlocski, nej szte li telovni i pôleg csloveka hodíte?

4. Ár, gda níki právi: jasz szem Pavlov; drügi pa, jasz szem Apollosov; nej li szte telovni?

5. Sto je záto Pavel? sto je pa Apollos? nego szlugi; po steri szte vervali, i kak je ednomi vszákomi Goszpód dáó.

6. Jasz szem szadio, Apollos je polévaó, alí Bóg je dáó rászti

7. Záto je ni, kí szadí, ká; ni, kí poléva: nego, kí dáva rászti, Bóg.

8. Kí pa szadí, i, kí poléva, szo vszi edno: vszáksi pa lasztivno plácso vzeme pôleg lasztivnoga dela.

9. Ár szmo mi Bo'zi z Bogomvrét delavczi. Vi szte pa Bo'za nyiva, Bo'zi czimper szte.

II. 10. Pôleg miloscse Bo'ze meni dáne, liki môder czimprar, fundamentom szem jasz polo'zo: drügi pana nyega czimpra. Vszáki pa naj gléda, kakda czimpra.

11. Ár drügoga fundamentoma niscse nemre djáti zvün toga: kí je djáni; kí je Jezus Krisztus.

12. Csi záto sto czimpra na té fundamentom zláto, szrebro,

kaménye drágo, drva, szinô, sztrnisce.

13. Vszáksega delo ocsiveszno bode. Ár dén poká'ze; kâ sze vu ognyi oznáni. I vszáksega delo, kákse je, ogen bode vardêvao.

14. Csi steroga delo osztáne, stero je gori poczimprao: plá-cso vzeme.

15. Csi steroga delo zgorí; kváren bode: on sze pa zdr'zí; ali tak, liki po ognyi.

III. 16. Neznate: kâ szte Czerkev Bo'za, i Bo'zi Düh prebíva vu vami?

17. Csi sto Czerkev Bo'zo szkvarí; szkvarí toga Bôg. Ár je czerkev Bo'za szvéta; stera szte ví.

18. Niscse sze naj ne zapela. Csi sze komi med vami zdí; ka je môdri na etom szvétí: té naj blázen bode; da bode môder.

19. Ár modrôszte etoga szvétá je bláznoszti pri Bôgi. Ár je píszano: zgrábi te môdre vu jálnoszti nyihovoj.

20. I pá: zná Goszpôd mészli ti môdri; ka szo márne.

21. Záto niscse sze ne hváli vu lüdfh: ár szo vsza vasa.

22. Ali Pavel, ali Apollos, ali Kéfás, ali 'zíték, ali szmrt, ali zdánya, ali prísesztna, vsza szo vasa.

23. Ví szte pa Krisztusovi, Krisztus pa Bo'zi.

IV. TÁL.

I. Pred czajtom nikoga, naj bole pa dü-sevne pasztére ne szôdmo 1—5. II. Strá'fa Korinthusánce za volo gízdoszti i po szpistüvanyi Apostolszkoga nevolnoga 'zítka, je prosszi; naj ga naszedüjo 6—17. III. Obêce szvoje k nyim prísesztyé 18—21.

I. 1. **T**ak naj od nász mészli vszáki cslovik, liki od szlugo'v Krisztusovi, i szkrivnoszt Bo'zi Safarov.

2. Na dale pa potrebüje sze od Safara: naj sze vszáki verenájde.

3. Meni je pa za naj menye; naj sze od vász szôdim, ali od cslovecsega dnéva: escse ni szám szebé ne szôdim.

4. Ár nikaj ne vém od szébe: ali vu etom szem sze nej szpravicsao. Kí me pa szôdi; Goszpôd je.

5. Záto pred vrêmenem nikoga ne szôdte: dokecs ne príde Goszpôd, kí i raszvetí ta szkri-ta kmicze i nazvétí tanácse szrecz, i teda bode meo hválo vszáki od Bogá.

II. 6. Eta szem pa, bratje, na szébe i na Apollosa po prlíki obracsao za vász volo: naj sze nad nami vesíte nej vise, kak je pizano, miszliti; najsze eden prôti drügomi ne nadüva za drügoga volo.

7. Ár sto te za táksega szôdi Ka pa más; ka szí nej vzéo?

Csi szi pa i vzéo: ka sze hvá-
lis; liki da bi nê vzéo?

8. 'Ze szte sze naszítli; 'ze
szte obogatili; brezi nász kra-
lűjete: i bár da bi kralűvali; da
bi i mí zvami kralűvali.

9. Ár tak stímam: kâ je Bôg
nász szlêdnye Apostole vö po-
kázao; liki na szmrt odáne:
geto szmo glédenicza vcsinyeni-
szvéti i Angelom i lüdém,

10. Mí blázni za Krisztusa vo-
lo: ví pa csedni vu Krisztusi.
Mí nemocsni: ví pa mocsni. Ví
odíceni; mí pa neposteni.

11. Notri do ete vöre i gladü-
jemo i 'zėjámo i nági szmo, i
plűszkamo sze i nindri sztálno-
gâ meszta nemamo.

12. I delamo z lasztivnimi ro-
kami. Csi nász oni pszűjejo;
mi je blagoszlávlamó. Csi nász
pregányajo, trpímo.

13. Preklinyajo nász oni; mi
molimo Bogá. Likiszmétí szvét-
ta szmo vcsinyeni: vszêm szmo
zavr'zalo notri do vezdásnyega
dnéva.

14. Ne písem záto eta; naj
vász oszramotim: nego, liki
lűbléne moje sziní, opominam.

15. Ár, csi deszétjezér vucsi-
telov máte vu Krisztusi, dönok
nemate vnogo ocsév. Ár szem
vász jasz vu Krisztus Jezusi po
Evangelioni porôdo.

16. Proszim vász záto: na-
szlednícze moji bojďte.

17. Za toga voló szem poszlaó

k vám Timotheusa; kí je moj
lűbléni szin ino veren vu Go-
szpodni; kí vász opomené z
póti moji vu Krisztusi; kak
povszud i vu vszákó gmajni
vcsim.

III. 18. Liki pa da bi nê meo
vôle kvám idti; tak sze szo na-
düli níki.

19. Ali prídem hitro k vám;
csi bode Goszpôd steo: i szpo-
znam, nej rêcs ti nadüti; nego
môcs.

20. Ár je nej v rêcsi Krále-
sztvo Bo'ze: nego v môcsi.

21. Ka scséte? z sibov bom sô
k vám; ali z lűbéznosztjov i v
Dühá krotkoszti?

V. TÁL.

I. Te zmácsihov praznúvajócsi sze z szprá-
viscsa vö vr'ze 1—8. II. Na keliko sze
zocsivesznimi grésniki moremo tivárisi-
vati 9—13.

I. 1. **K**a pa, liki sze csűje
med vami práznoszt
i táksa práznoszt: káksa sze ni
med poganmi ne imenűje; ka
bi sto meo 'zeno ocsé szvojega.

2. I ví szte nadüti, i nej bole;
ka bi sze dreszelűli, naj bi sze
vö vrgao z vász; kí je tô delo
vcsíno?

3. Ár jasz isztina liki dalecs
z têlom, blűzi paz dűhom, szem
'ze oszôdo, liki da bi na zôcsi
bio: ka bi toga, steri je tô tak
vcsíno,

4. Vu iméni nasega Goszpod-

na Jezusà Krisztusa v kùp pridõcsi ví i moj dùh zmocsjõv Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

5. Tá dáli táksega Satani na pogibel têla; naj sze dùh zdr'zí na dén Goszpodna Jezusa.

6. Nej je dobra vasa hvála. Neznate; kâ edno malo kvaszá czêlo tisztõ zkvászi?

7. Vö scsisztite tak te sztári kvász: naj bodete nôvo tisztõ: liki szte neszkvasseni. Ár je i nas Vüzenszki Agnecz za nász áldüvani, ki je Krisztus.

8. I zátõ Szvétek szvétko, nej vu sztárom kvászi, niti vu kvászi hüdõbe i lagooncse: nego brezi kvaszá v prêsisnyeki csisztõcse ino isztinc.

II. 9. Píszao szem vám vlíszti: ka bi sze nê zmésali zpráznikmi.

10. Ali nej czelõ zpraznikmi etoga szvéta, ali szkópimi, ali zgrablívimi, ali zbolváncsarmi: ár bi tak mogli z szvéta vö idti.

11. Zdaj szem pa vám píszao; naj sze z nyimi ne zmésáte. Csi je steri, ki sze imenüje brat, ali práznik, ali szkopecz, ali bolváncsár, ali pszüvecz, ali piánecz, ali zgrablívecz, ztáksim ni ne jête.

12. Ár ka mi je potrêbno i te vönésnye szõditi? Nêli i ví te notrêsnye szõdite?

13. Te zvünésnye pa Bõg szõdi. Vö vr'zte, tak toga hüdoga z vász.

VI. TÁL.

I. Od právdenyá pred nevernimi vládnikmi 1—8. II. Ki sze ne zvelicsajo 9—11. III. Od zobesinszkim dugoványm 'zivilénya 12—14. IV. Od práznosztí neszmrtnoga grêha i kraj vrácsanya 15—20.

I. 1. **S**zmej sze sto zvasz, steri kákse delo má prõti drügomi, právdívati pred nepravicsnimi szodczi: i zakaj nej bole pred szvétimi?

2. Neznate: kâ ti szvétí bode ete szvét szõdili? I csi bode od vász szodjeni ete szvét: jeli szte nevrédni szõditi i ta ménsa?

3. Neznate: ka bomo Angele szõdili? Od koga bole etoga 'zítka dugoványa?

4. Csi zátõ od k 'zítki valon dugoványa szõdbe máte: kí szo naj zavr'zenêsi vu gmajni; ti szte posztavte szodcze.

5. Na szramoto vám právimo. Tak li nega med vamí môdroga ni ednoga; kí bi mogao kâ razszõditi med bratom szvojjim?

6. Nego brat sze z bratom právdije: i tô csínite pred nevernimi.

7. 'Ze tak je doszta zmenkanya med vami: kâ právde máte med szebom. Zakaj bole ne trpíte nepravicsnoszt? Zakaj bole skodlivoszt ne vzetete?

8. Nego ka ví nepravicsnoszt

i skodlivoszt delate: i tá brátom esinite.

II. 9. Jeli neznate: ká ti nepraviesni králevsztyva Bo'zega ne bodo öroküvali? Ne blódté: ni prázniczke, ni bolváncsarje, niti kurvéske, niti méhki, niti számezmle'záczke,

10. Niti tatjé, niti szkopczi, niti piánczi, ni pszüvczi, ni zgrablívczi králevsztyva Bo'zega ne bodo öroküvali.

11. I táksi szte níki bílí: ali opráni szte, ali poszvecseni szte, ali pravicsni szte vcsinyeni vu Goszpon Jezusovom iméni i vu Dúhi Bogá nasega.

III. 12. Vsza szo mi szlobodna; ali ne hasznijo mi vsza. Vsza szo mi szlobodna: ali jasz sze pod nikoga oblászt ne dám.

13. Hrána je csrvé i csrvó hráni: Bóg pa i tó i ovo na nikoj szprávi. Têlo je pa nej práznosztí; nego Goszpodni i Goszpod têli.

14. Bóg je pa i Goszpôda obüdo: i vász obüdí po zmo'znosztí szvojój.

IV. 15. Neznate: ka szo têla vasa Krisztusove kotrige? Zátó Krisztusove kotrige vcsinim práznicz kotrige? Aja.

16. Jeli neznate: ka, kí sze pridrü'zi k prázniczí, edno têlo je 'z nyöv. Ár, dvá bodeta, praj, edno têlo.

17. Kí sze pa pridrü'zi Godni: eden Düh je 'z nyim.

18. Bê'zte od práznosztí. Vszáki grêh, sterogastécslovik vcsiní, z vüna têla je: kí pa praznúje; próti szvojemi lasztivnómi têli gresí.

19. Ali neznate; ká je têlo vase Czerkev vu vami bodócsega Dühá szvétoга, steroga máte od Bogá; i nej szteszamí szvoji.

20. Ár szte za drágo czêno küpleni: dícste tak Bogá vu têli vasem i vu dúhi vasem; stera szo Bo'za.

VII. TÁL.

I. Od 'zenítve i hi'znikov csészti 1—7. II. Od neo'zenjeni i vdovics szloboscine i razpitávanya prepovészti 8—11. III. Od dvóje vere hi'znikov 12—24. IV. Od dévojk szloboscine 25—40.

I. 1. **O**d steri szte mi pa píszali: dobro je csloveki nêdoteknoti sze 'zené.

2. Ali za volo práznosztí vszák-si szvojo 'zeno mej: i vszáksa lasztivnoga mo'za mej.

3. 'Zeni mó'z naj du'zno dobrovolo dá: priszpodobno pa i 'zena mó'zi.

4. 'Zena lasztivnoga têla oblászti nema; nego mó'z: priszpodobno pa i mó'z lasztivnoga têla oblászti nema; nego 'zena.

5. Ne vléczte sze eden od drügoga; nego csi z oböj vôle do csasza; naj szlü'zita poszti i móltívi: i pá na tó vküp prídte; naj vász satan ne szküsáva za volo nezdr'zavanya vasega.

6. Tó pa právim pôleg dopücsanya; nej pôleg zapovedi.

7. Ár scsém vsze lüdi bidti; liki szem i jasz. Ali vszáksi lasztiven dár má od Bogá; ete isztina tak, ov pa etak.

II. 8. Velím pa tim neo'zenenim i vdoviczam: dobro nyim je, csi osztáno, likí i jasz.

9. Csi sze pa nemrejo zdr'zati; naj sze o'zenijo. Ár sze je bole o'zeniti, liki goretí.

10. Tim o'zenyenim pa zapovidávam nej jasz: nego Goszpód: naj sze 'zena od mo'zá ne lôcsi.

11. Csi sze pa i lôcsi; naj osztáne brezi mo'zá; ali sze pa naj z mo'zom zmirí: i mô'z naj ne odpüszti 'zeno.

III. 12. Tim drüгим pa jasz velim, nej Goszpód: csi sto, brat bodócsi, má 'zeno neverno i ona má volo 'z nyim prebívati; naj jo ne odpüszti.

13. I 'zena, stera má mo'zá nevernoga, i on má volo 'znyôv prebívati, naj ga ne odpüszti.

14. Ár sze poszvetí te neveren mô'z po 'zeni: i poszvetí sze 'zena neverna po mô'zi. Na csi bi vasa decza necsíszta bíla: zdaj je pa szvéta.

15. Csi sze pa te neveren lôcsi: naj sze lôcsi. Nej je podvr'zeni szlü'zbi brat, ali szeztra vu táksem dugoványi. Vu méri nász je pa zváo Bóg.

16. Ár ka znás ti 'zena: csi

mo'zá ne zvelicsas? Ali ka znás tí mô'z: csi 'zeno ne zvelicsas?

17. Kaksté szi je; kak je komi Bóg vdélo i kak je steroga Goszpód zváo: tak naj hodi. I tak vu vszej gmajnaj rendelüjem.

18. Obrezáni je sto pozváni? naj ne navlicsüje kô'ziczó. Vu nepreokrô'zanyi je sto pozváni? na sze ne obré'ze.

19. Obrizávanye je nikaj nej i nepreokrô'zanye je tüdi nikaj nej; nego zdr'závanye zapôvid Bô'zi.

20. Eden vszáksi, vu sterom pozváni je pozváni, vu tisztom naj osztáne.

21. Szluga szi pozváni? Ne máraj; ali dönok, csi szlobodnyák mores bidti; ráj v'zívaj.

22. Ár, kí je v Goszpodni szluga pozváni, szlobodnyák je Goszpodnov: priszpodobno i szlobodnyák pozváni je szluga Kriisztusov.

23. Za drágo czéno szte küpleni: ne bojdte szlugi lüdi.

24. Vszáksi, vu kom je pozváni, bratje, vu tisztom naj osztáne pri Bógi.

IV. 25. Od dévojk pa zapôvedi Goszpodnove nemam: moj rázum pa dám, liki szem miloseso dôbo od Goszpodna, naj veren bodem.

26. Stímam tak eto dobro bidti za volo nasztojëcse potrêbcsine: ká je dobro csloveki tak bidti.

27. Zvézan szi k 'zeni? ne

íscsi szi odvézanya. Odvézan szi od 'zené? ne íscsi 'zeno.

28. Csi sze pa i o'zenis, ne progresís: i, csi de k mó'zi sla dévojka, ne progresí: ali moko bodo meli táksi vu téli. Jasz bi pa vász rad sônao.

29. Tô pa velim, bratje: ká je vrêmen prikrácseno. Ka ga pa escse je; tak 'zivte; naj, i kí májo 'zene, liki nemajôcsi, bodo.

30. I, kí sze jôcsejo, liki da bi sze nê jôkali: i, kí sze radüjo, liki da bi sze nê radüvali: i, kí küpüjo, liki kí nemajo.

31. Í, kí v'zívajo ete szvét, liki da bi ga nê v'zívali. Ár prêde etoga szvéta obráz.

32. Scsém pa, naj brezi szkrbí bodete. Te neo'zenyeni sze szkrbí za Goszpodnova; kakbi sze dopadno Goszpodni.

33. Te o'zenyeni sze pa szkrbí za ta szveczka; kak bi sze dopadno 'zeni.

34. Rázlocsek je med 'zenôv i med dévojkov. Neo'zenyena sze szkrbí za tá, stera szo Goszpodnova; naj bo szvéta i z télom i z düsov: o'zenyena sze pa szkrbí za tá, ká szo szveczka; kak bi sze dapádnola mó'zi.

35. Tô pa k vasemi haszki právim: nej, naj na vász mre'ze vr'zem; nego naj sze posteno i prisztójno k Goszpodni pridrü'zite, brezi vszega razvlácsanyá.

36. Csi pa sto stíma: ka je ne-

posteno nyegovoj dévojki, csi je zamüdila k mó'zi idti i tak more bidti: ka scsé, naj vcsiní; ne progresi, najde k mó'zi.

37. Kí je pa mocsno gori djáo vu szrczi, i nema potrêbsine, oblászt pa má nad lasztivnov vólov, i tô je oszódo vu szvojem szrczi, ka zdr'zí szvojo dekle dobro csiní.

38. Zátó, i kí k mó'zi dá; dobro csiní: kí pa ne dá k mó'zi, escse bole csiní.

39. 'Zena je zvezana k právdi tecsász; dokecs nyé mó'z zivé: csi pa merjé nyé mó'z, szlobodna je; komí scsé idti, li vu Goszpodni, najde.

40. Blá'zenêsa je pa; csi tak osztáne pôleg mojega rázuma; stímam pa, ká i jasz mám Dühá Bo'zega.

VIII. TÁL.

Od bolvánszkoa áldüva jészvine: stera je I. Vu szebi szlobodna 1—7. Je pa dönok prepovedana teda, gda bi szlüzila tomi nemocsnomi vu veri na szpáko 8—13.

I. 1. **O**d bolvanom áldüvani pa známo: ká vszi znánoszt mámo. Ali znanoszt nadüva: lübézen pa czimpra.

2. Csi pa sto stíma; ka, ká zná: táksi je escse nikaj nej szpoznao; kak trbê znati.

3. Csi pa sto lübi Bogá: té je szpoznani od nyega.

4. Od jészvine tak onoga, stero je bolvanom bilô áldüvano,

známo: ká je bolvan nikaj nej na szvétí, i ká je niscse nej drügi Bôg; nego te eden.

5. Ár csi szo gli; kí sze zovéjo bogôvje ali vu nébi ali na zemlí (liki je i vnogo bogôv i vnogo Goszpôdov:)

6. Ali nas Bôg je eden, te Ocsa, z koga szo vsza i mí vu nyem; i eden Goszpôd, Jezus Krisztus, po kom szo vsza i mí po nyem.

7. Ali nej je vu vszê tô znánye. Ár níki v düsnoj vészti bolvana za koj dr'zijo i notri do vezdá-snyega vrêmena, liki bolvanom djáno, jejjó, i tak sze nyim düsna vész, nemocsna bodôcsa, oszkrúni.

II. 8. Jelo pa nász priétne Bôgi ne vcsini. Ár, csi bomo jeli, ne bomo obilnési: niti, csi ne bomo jeli, sze nám zmenká.

9. Vídite pa, naj kak eta vasa oblász, na poteknenyé ne bode tim nemocsnim.

10. Ár csi te sto vídi tebé ki más znánoszt, ka szi doli szeo vu bolvanszkom goscsenyê: jeli sze düsna vész toga nemocsnoga ne poküsa na jésztvino oni, stera szo bolvanom áldüvana?

11. I pogübí sze te nemocsen brat za tvojeqa znánye volo: on, za steroga je Krisztus mr'o.

12. Tak pa gresécsi prôti bratom i vrazécsi nyihovo nemocsno düsno vész, prôti Krisztusi gresíte.

13. Záto, csi jelo szpáka brata

mojeqa, ne bom jo táksega meszá na vsze veke: naj ne szpácsim brata mojeqa.

IX. TÁL.

Ká'ze; kakda je szvojov szloboscsinov 'zivo. I. Vu Apostolsztva prestimanyi 1—4. II. I vu 'zenitvi 5. III. Vu plácsé jemá-nyi 6—27.

I. 1. **N**ej szem Apostol? Nej szem szlobodnyák? Nej szem Jezus Krisztusa Goszpodna naseqa vido? Nej szte moje delo ví vu Krisztusi?

2. Csi szem drüгим nej Apostol: dönok szem vám. Ár pecsat mojeqa Apostolsztva szte ví vu Goszpodni.

3. Moj zogovor pred têmi, kí me szôdijo, je té.

4. Jeli nemamo oblászti jeszti i piti?

II. 5. Jeli nemamo oblászti szesztro 'zeno z szebom voditi; liki i ti drügi Apostolje i bratje Goszpodnovi i Kefás?

III. 6. Ali szamo jasz i Barnabás nemava oblászti; naj ne delava?

7. Sto sze vojszküje na lasztivnoj szvojój plácsi gda sté? Sto szadí goricze i 'znyihovoga száda ne jej? Ali sto paszé csrêdo i z mlêka csrêde ne jej?

8. Jeli pôleg csloveka eta právim? Ali ne právi i právda eta?

9. Ár je vu Môsesovoj právdi pízano: ne zavé'zi gôbcza mlatécsega güncza. Jeli na güncze má szkrb Bôg.

10. Ali za nász volo vsza eta právi? Ár je za nász volo písano; kâ orácsi vu vüpanyi trbé orati: i, ki mláti, vu vüpanyi more mlátiti; naj tál má szvojege vüpanya.

11. Csi szmo mí vám tadühovna szêjali, jeli je veliko delo tó, csi mí vasa telovna 'zenyamo?

12. Csi szo drügi, oblászti, stero nad vami májo, tálniczke; zakaj nej bole mi? Ali nej szmo v'zivali tó oblászt: nego vsza znásamo; naj kákso zádivo ne dámo Krisztusovomi Evangelioni.

13. Neznate; kâ oni, ki vu szvétídugoványaj delajo, z szvétoga jêjo? Kí pri oltári szlüzijo: z oltára tál májo?

14. Tak je i Goszpôd zrendelüvao: naj, ki Evangeliom nazviscsávajo, z Evangelionia 'zivéjo.

15. Jasz szem pa toga nikaj nej v'zívao. Nej szem pa eta písao: naj sze meni tak godí. Ár je bole meni tak mréti; liki, ka bi sto mojo hválo na nikoj szpravo.

16. Ár, csi Evangeliom glászim, nej mi je hvála: ár szem z tém du'zen. Jaj pa meni, csi ne bom Evangelionia nazviscsávao.

17. Ár, csi z dobre vôle tó csinim, plácso mám: csi pa nerad; Saffarsztvo je na mé zavüpano.

18. Ka je tak moja plácsa?

Naj Evangeliom nazviscsávajôcsi zobsztom nazviscsávam Evangeliom Krisztusov; naj hü dô ne v'zívam mojo oblászt vu Evangelioni.

19. Ár, szloboden bodôcsi od vszej, vszém szem sze na szlüzbo dáco; naj ji vnogo dobim.

20. I vcsinyen szem 'Zidovom, liki 'Zidov; naj 'zidove dobim. Tém pa, kí szo pod právdov, liki pod právdov; naj té, ki szo pod právdov, dobim.

21. Tém, kí szo brezi právde, liki brezi právde (nej, ka bi szam brezi právde bio Bôgi; nego szem vu právdi Krisztusi:) naj dobim one, ki szo brezi právde.

22. Tim nemocnim szem vscinyen, liki nemocsen; naj te nemocne dobim: vszém szem vcsinyen vsza, naj povszud níke zvelicsam.

23. Tó pa csinim za Evangelionia volo; naj v nyem tál mám.

24. Neznate; kâ, kí vu sztávi be'zijo, vszi isztina be'zijo, eden pa vzeme plácso? Tak bé'zte; naj jo popádnete.

25. Vszáki pa, kí sze bori, od vszega sze zdr'záva: oni isztina záto; naj szprjhливо koróno vzemejo, mí pa, neszprjhливо.

26. Jasz záto tak be'zim; nej, liki na negvüsno; tak sze borim, nej liki kí vu z rák bñje:

27. Nego podmetávam têlomoje i vu szlüzbo je pelam; naj

kak, gda drügim prêdgam, szám zavr'zeni nebudem.

X. TÁL.

I. 'Zidovom je nikaj nej hasznilo, szvestvom 'zivlénýe brezi szvétoga 'zítka 1—3. II. Od bolvanom aldüvanoga sze hábajmo 14—22. III. Od szlobodnim dugóványem 'zivlénýa 23—33.

I. 1. **N**escsem pa, ka bi neznali, bratje: kâ szo ocsáki nasi vszi pod oblákom bilí i vszi szo po môrji sli prêk.

2. I vszi szo po Môsési krszt-seni vu obláki i môrji.

3. I vszi szo edno dühovno hráno jeli.

4. I vszi szo edno dühovno pítvino pilí. Ár szo pilí z te dühovne nyé naszledüvajócse pe-csína. Ta pecsína je pa bíla Kri-sztus.

5. Ali nej szo sze vnôgi dopadnoli Bôgi: ár szo doli pobi-ti vu püscsávi.

6. Eta szo pa nám k példi vesi-nyena: naj hüdoga po'zelávczi ne budemo, liki szo i oni po'zeleli.

7. Niti bolvancsarje ne bojdi-te; kak níki 'z nyh: liki je pís-zano; doli szi je szelo lüdsztvo jészti i pít; i gori szo sztanoli na zmêno.

8. Niti ne praznújmo: kakti níkti 'znyh szo praznúvali i szpadnoli ji je eden dén trí dvajszeti jezero.

9. Niti Krisztusa ne szküsávaj-mo: kakti i níki 'z nyh szo ga

szküsávali, i od kács szo pogü-bleni.

10. Niti ne mrmrajte: kakti i níki 'znyh szo mrmrali i po-gübleni szo od zapravlácsa.

11. Eta szo sze pa vsza zgôdi-la nad nyimi na példo: píszana szo pa nám na opomínanye; liki na stere szo konczi toga szvéta prisli.

12. Záto, kí stíma, ka sztojí, naj vídi; da ne szpádne.

13. Szküsávanye vász je drü-go esese nej zgrabilo, nego cslo-vecse: Veren je pa Bôg, kí ne nihá vász szküsávati vise, kak morete prenosziti: nego vesiní szküsávanyi i vöidénýe; da je morete zneszti.

II. 14. Záto, lübléni moji, bê-'zte od bolvansztva.

15. Liki csednim právim; szôd-te ví, ka vam velim.

16. Pehár blagoszlovlenýa, ste-roga blagoszlávlamo, nej je vje-dínanye krví Krisztusove? Te krüh, steroga lámlemo, nej je vjedínanye têla Krisztusovoga?

17. Ár eden krüh, edno têlo szmo vnôgi. Ár szmo vszi ed-noga krüha tálniczke.

18. Glédajte Izraela pôleg têla; kí jejo áldove; jeli szo nej tálniczke oltára.

19. Ka tak eresém? kâ je bol-van kâ? ali, kâ je bolvanom djáno kâ?

20. Nej: nego, kâ stera áldü-jejo poganye, v ragom áldüjejo

i nej Bôgi. Nescsem pa; naj ví vragôv tálniczke bodete.

21. Nemorete piti pehár Goszpodnov i vragôv pehár. Nemorete tálniczke bidti sztola Goszpodnovoga i sztola vraz'zega?

22. Ali na szrd bomo nadigávali Goszpodna? Jeli szmo od nyega mocsnêsi?

III. 23. Vsza szo meni szlobodna: ali ne hasznijo mi vsza. Vsza szo mi szlobodna; ali vsza ne pobôgsávajo.

24. Niscse szvoje naj ne íscse: nego vszáki tô naj íscse; stero je drügoga.

25. Vsze, ka sze vmeszárniczí odáva, jête, nikaj ne szpitávajôcsi za volo dûsne vêsztí.

26. Ár je Goszpodnova zemla i nyé punoszt.

27. Csi vasz pastozové z ti neverni i scséte idti: vsze, kaje pred vász djáno, jejte, nikaj ne szpitávajôcsi za volo dûsne vêsztí.

28. Csi vám pa sto ercsé; tô je bolvanom aldüvano: ne jête za volo onoga; kí je notri povedao; i dûsne vêsztí. Ár je Goszpodnova zemla i nyé punoszt.

29. Dûsno vêszt pa právím, nej tvojo; nego toga drügoga. Ár zakaj bi sze moja szloboscina szôdila od drügoga dûsne vêsztí?

30. Csi szem pa jasz z hválo

dávanyem tálnik: zakaj sze preklynám; nad sterim szem jasz hválo dáó?

31. Záto, ali jête, ali pijéte, ali kâ sté csiníte, vsza Bôgi na diko csinte.

32. Brezi poteknenyá bojdte i 'Zidovom i Grkom i gmajni Bo'zoi.

33. Kakti sze i jasz vu vszem vszákomi dopádnem: nej, ka bi ona íszkao, stera meni hasznijo; nego, stera vnôgim; naj sze zvelicsajo.

XI. TÁL.

I. Kakda more mó'z, kakda 'zena szvojo glavó noszti? 1—16. II. Od vecsérje Krisztusove 17—33.

I. 1. **N**aszlednícze moji boj-dte, kakti szem i jasz Krisztusov.

2. Hválím pa vász, bratje; ka sze z méne vu vszem szpomínate; i, kakti szem pred vász dáó, tadánke zdr'zývate.

3. Scsém pa: naj znáte: kâ je vszákoga mó'zá gláva Krisztus; gláva pa 'zené je mó'z; gláva pa Krisztusova je Bôg.

4. Vszáki mó'z molécsi, ali proroküvajôcsi z pokritov glavóv, ospota glavó szvojo.

5. Vszáka 'zena pa molécsa, ali proroküvajôcsaz nepokritov glavóv, ospota glavó szvojo. Ár je tô teliko: liki da bi obríta bíla.

6. Ár csi sze ne pokríje 'zena; naj sze obríje: csi je na ne-

sznáj'zno 'zeni sze obriti, ali osztrügati; naj sze pokrije.

7. Mõ'z isztina, kâ je nej du'zen pokriti glavô szvojo; geto je on kêp i dika Bo'za: 'zena je pa díka mo'zá.

8. Ár je nej mõ'z z 'zené; nego 'zena je zmo'zá?

9. Árniti je nej sztvorjeni mõ'z za volo 'zené; nego 'zena je za mo'zá volo sztvorjena.

10. Zátó je potrêbno 'zeni o-blászt meti na glávi, za volo Angelov.

11. Dönok ni mõ'z je nej brezi 'zené; ni 'zena je nej brezi mo'zá vu Goszpodni.

12. Ár liki je 'zena z mo'zá: tak je i mõ'z po 'zeni. Tá szo pa vsza z Bogá.

13. Szami vu szebi szôdte: prisztája sze 'zeni nepokritoj Bogá moliti?

14. Ali száma natura ne vcsi vász: kâ je mõ'zi, csi dúge vlaszé püsztí, neposteno.

15. 'Zena pa, csi dúge vlaszé má, na díko ji je zátó; kâ szo ji dúgi vlaszké meszto pokrivala dáni.

16. Csi sze pa sto scsé kuriti: mí tákso segô nemamo; niti gmajne Bo'ze.

II. 17. Eto pa gda vam nazviscávam, ne hválim: kâ je nej na bôgse; nego na hüse sze vküp szprávlate.

18. Ár prvle isztina, gda sze vküp szprávite vu czérkvi: csü-

jem, ka sze rászcêsészanya med vami godíjo, i z ednoga tála verjem.

19. Ár je potrêbno ijeretinsztvi med vami bidti: najti szküsseni ocsiveszni bodo med vami.

20. Zátó gda vküp prídete na tó: nej je tó Goszpodnovo vecsérjo jeszti.

21. Arvszáki lasztivno vecsérjo k szebi vzeme; gda trbej jeszti: i eden 'zéja, te drügi je pa pijan.

22. Ár ka? nemate hi'ze na jésztvino i pítvino? Ali gmajno Bo'zo zametávate i oszramoti one, kí nemajo? Ka vám ercsém? Hválo bom vász? Vu etom vász ne hválim.

23. Ár szem jasz od Goszpodna vzéo, stera szem i vám dáó: kâ je Goszpon Jezus vu onoj nõcsi, vu steroj je odán bio, vzéo krüh.

24. I blagoszlovivsi vlomo ga je i ercsé: vzemte, jête; tó je moje têlo: kotero sze za vász lámle. Tó csinte na moj szpômenek.

25. Priszpodobno i pehár gda je odvecsérjao govorécsi: ete pehár je nõvi zákon vu mojoj krvi; tó csinte, kelikokolikrát bodete pili, na moj szpomenek.

26. Ár kelikokolikrát jête té krüh i té pehár pijéte, szmrt Goszpodnovo nazvescávajte; dokecs príde.

27. Záto, kí bode jo krüh ete, ali bode pio peháar Goszpodnov nevrédno: krív bode tēla i krví Goszpodnove.

28. Záto eslovek naj szám szebé szküszí: i tak jej z etoga krüha i tak píje z etoga peháara.

29. Ár, kí jej i pijé nevrédno, szám szebi szôdbo jej i pijé: ka ne raszôdi tēlo Goszpodnovo.

30. Za toga volo je med vami vnogo nemocsni i beté'zni i szpíjo vnôgi.

31. Ár da bi sze szami szôdili: ne bi bilí szodjeni.

32. Gda sze pa szôdimo: od Goszpodna sze vesimo; naj sze z szvétom ne szkvarimo.

33. Záto, bratje moji, gda vküp prídete na jésztvino, edendrügoga pocsákajte.

34. Csi je pasterilacsén: domá naj jej; da na szôdbo vküp ne prihájate. Ta drüga pa, gda prídem, zrendelüjem.

XII. TÁL.

I. Dühá dári szo vnôgi 1—13. II. Tēla kotrige szo vnôge 14—31.

I. 1. **O**d ti dühovni dárov pa, bratje, nescsem; ka bi nikaj néznali.

2. Znáte; ka szte poganye bilí: knémim bolvanom kak szte pelani; tak szte hodili.

3. Záto na znánye vám dám: ká niscse, vu Dühí Bo'zem gucsácsi, ne právi preklésztvo na Jezusa: i niscse nemre erczi

Goszpodna Jezusa nego vu Sz. Dühí.

4. Rázlocski szo pa med dármi; te iszti je pa Düh.

5. I rázlocski szo vu szlü'zbaj; i te iszti je Goszpôd.

6. I rázlocski szo vu delaj; te iszti je pa Bôg, delajôcsi vsza vu vszê.

7. Vszáksemi sze pa dá szkázanye Dühá na haszek.

8. Ár isztiná po Dühí sze dá etomi rêcs modrôsztí; tomi drügomi pa rêcs szpoznanya pôleg tisztoga Dühá.

9. Drügomi pa vera vu onom isztom Dühí: drügomi pa dári vracšüvanya vu onom isztom Dühí.

10. Drügomi pa na csüdna dela zmo'znosztí: drügomi pa proroküvanye: drügomi pa rászodjávanye dühóv: drügomi pa rázlocnoszt jezikov: drügomi pa razkládanye jezikov.

11. Vsza eta pa dela eden i tiszti Düh rászdeljávajôcsi szvoja lasztivna vszáksemi; kak scsé.

12. Ár liki je tēlo edno i kotrig má vnogo, vsze kotrige pa ednoga tēla, csi gli ji je doszta, dönok szo li edno tēlo: tak i Krisztus.

13. Ár i v ednom Dühí szmo mí vszi vu edno tēlo okrsztæni, ali szmo 'Zidovje, ali Grki, ali szlugi, ali szlobodnyáczke, i vszi szmo vu eden Düh napojeni.

II. 14. Ár i têlo jenejedna kotriga; nego vnôge.

15. Csi ercsé nôga; da szem nej rôka, nej szem z têla: jeli je záto nej z têla?

16. I csi ercsé vühô, da szem nej okô, nej szem z têla: jeli je záto nej z têla?

17. Csi je czêlo têlo okô: gde je szliüh? csi je czêlo szliüh: gde je pridihalo?

18. Zdaj je pa Bôg posztavo kotrige edno vszákô 'z nyñh vu têlo; kak je steo.

19. Csi szo pa vsze edna kotriga; gde je têlo?

20. Zdaj je pa isztina doszta kotrig: edno je pa têlo.

21. Nemore pa okô erczi rokê; nej mi te trbê: ali pa gláva nogám; nej mi vász trbê.

22. Nego vnogo bole; stere kotrige têla sze vídijo naj nemocsnêse bidti, naj potrebnêse szo.

23. I stere stímamo naj nepostenêse bidti têla, okoli tê naj vékse postenyé csinímo, i ta nesznáj'zna nasa vékso sznájgo májo.

24. Ta sznáj'zna pa nasa ne potrebüjo sznajge. Nego Bôg je tak zglíhao têlo: da je onoj kotrigi, steroj sze je kaj zmenkalo, obilnêse postenyé dáo.

25. Naj ne bode razscészanye vu têli: nego naj kotrige edna za drügo szkrb májo.

26. I, csi trpí edna kotriga,

vküp trpíjo vsze kotrige: csi sze dícsi edna kotriga; 'z nyôv sze radiüjo vsze kotrige.

27. Ví szte pa têlo Krisztusovo i z ednoga tála kotrige.

28. I níke isztina je posztavo Bôg vu czérkvi prvo Apostole, drügôcs proroke, tretícs vucsitele, potom mocsí, szledka dári ozdrávlényá, pomocsníke, ravnácese, vnoga jezikov znáncze.

29. Jeli szo tak záto vszi Apostolje? Jeli szo vszi proroczke? Jeli szo vszi vucsitelje? Jeli szo vszi mocsí?

30. Jeli vszi dári ozdrávlényá májo? Jeli vszi z jezickmi gúcsíjo? Jeli vszi raszkládajo?

31. Vgányajte sze pa za te naj bôgse dári. I esese od toga jakso czeszto vám poká'zem.

XIII. TÁL.

Od lübeznoszti I. potrêbcisine 1—3. II. Lásztivnoszti 4—7. III. Sztálnoszti 8—13.

I. 1. Csi bi z cslovecsánszki-mi i z angelszkiimi jezickmi gúcsao; lübéznoszti bi pa nêmeo: vsinyen szem brnécsi med, ali czinkajôcse czimbole.

2. I csi mám proroküvanye i znám vsze szkrivnoszti i vsze znánye i csi mám vszo vero tak, da bregé prenásam, lübéznoszti pa nemam; nikaj szem nej.

3. I csi sziromákóm na hráno dám vsza moja poístva, i csi tá dám têlo moje, naj zgorim: lü-

béznoszt pa nemam: nikaj mi ne valá.

II. 4. Lübéznoszt je trpliva, dobrotivna, lübéznoszt je nej nevoscséna, lübéznoszt sze ne hváli, ne nadüva sze.

5. Ne dr'zí sze neprisztojno, ne íscse szvoja, ne csemerí sze, ne míszi hüdo.

6. Neradüjeszenad nepravicsnosztjov; radüje sze pa nad isztinov.

7. Vsza zakrívá, vsza verje, vszemi sze vüpa, vsza trpí.

III. 8. Lübéznoszt nigdár z szrczá vö ne szpádne: geto, ali proroküvanya, sze zaprávijo; ali jeziczke, hényajo; ali szpoznanye, na nikoj pride.

9. Ár z tála szpoznamo i z tála proroküjemo.

10. Gda pa príde popolnoszt: teda, ka je z tála, sze na nikoj szprávi.

11. Gda szem dête bio: liki dête szem gúcsao, liki dête szem miszlo, liki dête szem csednüvao: gda szem pa mô'z vcsinyen; tá szem niháo ta détecsa.

12. Ár zdaj glédamo, kak v gledali, vu temnoj récsi: teda pa od licza do licza. Zdaj szpoznamtála: teda pa poznam; kakti szem i jasz szpoznani.

13. Zdaj pa osztáne vera, vüpanye, lübézen eta trôja: naj véksa je pa totê lübézen.

XIV. TÁL.

I. Raszkládanye pizma vu Czerkvi vecs valá: liki sztühimi jezickmi gúcsanye 1—25. II. Sto, kakda i keliko ji more vu Czerkvi vesiti? 26—40.

I. 1. **V**gányajte sze za lübéznoszt: 'zelte pa ta dühovna; naj bole pa, naj proroküjete.

2. Ár, kí gucsí z tühim jezickom, ne gucsí lüdém: nego Bôgi. Ár gá niscse ne szlísi: v dühi pa gucsí szkrovnoszt.

3. Kí pa proroküje: lüdém gucsí na pobôgsanye i opominanye i obeszeljávanye.

4. Kí gucsí z jezickom, szám szebé pobôgsáva: kí pa proroküje; gmajno pobôgsáva.

5. Scsém pa, naj vszi gucsíte z jezickmi; bole pa, naj proroküjete. Ár je véksi, kí proroküje: liki, kí gucsí z jezickmi; nego csi raszkladé; naj gmajna pobôgsanye vzeme.

6. Zdaj pa, bratje, csi prídem k vám z jezickmi gucsécsi, ka bom vám valáo; csi vám ncbom gúcsao, ali vu oznanenyê, ali vu proroküvanyi, ali vu vcsenyê?

7. Liki, stera szo brezi 'zítka glász dávajôcsa dugovánja, ali 'zvegla, ali czithara; csi razlocska v glászi ne dájo, kakda sze szpozná, ka sze 'zveglári; ali igra?

8. Ár, csi negvüsni glász dá

trombõnta, sto bode sze szprávlao na boj?

9. Tak i ví, csi po jeziki rázumno rêcs ne dáte, kak sze szpozna, ka je gúcsano? Ár bodte vu zrák gúcsali.

10. Nacsi isztina vnôgi glászi szo na szvéti, i ni eden med nyimi je nej brezi rázumnoga glászá.

11. Csi záto neznam môcsi glásza: bodem tomi gucsécsemi barbarus, i te gucsécsi pred menom je barbarus.

12. Tak i ví, geto'zelête ta dûhovna, na pobôgsanye gmajne ícsite; naj obiljávate.

13. Záto, kí gucsí z jezikom, naj moli: da razszkladé.

14. Ár, csi molim z jezikom, dûh moj moli: pamet moja je pa brezi száda.

15. Ka je záto? Molim v dûhi; molim pa i v pámeti: popêvam v dûhi; popêvam pa i v pámeti.

16. Nacsi, csi bos blagoszlávlao v dûhi, te prôszti, kí je tam, kakda ercsé amen na tvojo hválo zdávanye: geto, ka právis, nezna.

17. Ár isztina ti dobro dávas hválo: ali te drúgi sze ne pobôgsáva.

18. Hválo dájem Bôgi mojemi: kaj bole, liki vszi ví, z jezikmi gucsím.

19. Ali vu czérkvi sesém pét rêcsi ráj z pámetjov mojov gúcsati; naj i drúge vcsím: liki

deszét jezér rêcsi vu túhi jeziki.

20. Bratje, ne bojdte decza z pámetjov: nego zhüdôbov bojdte decza; z pámetjov pa popolni bojdite.

21. Vu právdi je píszano: kâ z drúgimi jezikmi i z drúgimi lampami bom gúcsao lüdsztvi etomi: i niti tak me ne bodo posztlüsali, veli Goszpôd.

22. Záto jeziczke szo na znaménye nej tim vervajôcsím; nego tim nevervajôcsím: proroküvanye pa nej tim nevervajôcsím; nego tim vervajôcsím.

23. Csi bi sze tak vküp szprávila czêla Czérkev, ali gmajna na edno meszto, i vszi bi z jezikmi gúcsali; notri bi pa sli prôszti, ali neverni: ne bierkli, ka norüjete?

24. Csi bi pa vszi proroküvali, i notri bi sô káksi neveren, ali prôszti: pokárao bi sze od vszê, i oszôdo bi sze od vszê.

25. I tak ta szkrovna szrezá nyegovoga ocsiveszna bodo: i tak szpadnovsi na obráz molo bode Bogá nazviscsávajôcsi, ka je Bôg záisztino med vami.

II. 26. Ka je záto, bratje? Gda vküp prídete: vszáksi vász peszem má, vesenyémá, jezik má, oznanenyémá, razszkladanye má; vsza na pobôgsanye naj bodo.

27. Csi sto z jezikom gucsí:

dvá, ali naj vecs trijé naj gucsijo, i tó eden za drügim, i eden razkládaj.

28. Csi pa nega, kí bi razkládao: tiho naj bô vu Czérkvi; szám szebi i Bôgi naj gucsi.

29. Proroczke pa dvá, ali trijé naj gucsíjo: i drügi naj razszodjávajo.

30. Csi je pa drügomi tam szedécsemi ká oznanyeno: te prvi naj tiho bode.

31. Ár morete eden za drügim vszi proroküvati: naj sze vszi vcsíjo i vszi obeszelíjo.

32. I Dühovje prorokov szo prorokom podáni.

33. Ár je Bôg nej zmésanya Bôg: nego méra; liki vu vszej szpráviscsaj ti szvéczov.

34. 'Zene vase vu czérkváj tiho naj bodo. Ár je nyim nej dopüsceno gücsati: nego naj podáne bodo; liki i právda velí.

35. Csi sze pa ká scséjo vcsiti: domá lasztivne mo'zé naj pítajo. Ár je grdô 'zeni vu czérkvi gücsati.

36. Ali od vász je Bo'za rêcs zísła? Ali med szame vász je prisła?

37. Csi sto stima, ka je prorok, ali dühovni: naj szpozna; ka vám písem, ká szo Goszpodnove zapôvidi.

38. Csi pa steri nezna: naj szí nezna.

39. Zátó, bratje, 'zelte proro-

küvati; i gücsati z jezikmi ne bránte.

40. Vsza naj sznáj'zno i pôleg réda bodo.

XV. TÁL.

I. Od Krisztusovoga gori sztanenyá gvsnoszti 1—15. II. Od násega téla gori sztanenyá 16—58.

I. 1. **N**a znánye vám pa dájem, bratje, Evangeliom; steroga szem vám nazviscsávao: steroga szte i vzéli, v sterom i sztojíte.

2. Po sterom sze i zvelicsate: csi, z káksov rêcsjöv szem ga vám nazviscsávao, zdr'zíte; nego csi szte zamám vervali.

3. Ár szem vám naj bole eto vö dáó, ka szem i jasz vzéo: ká je Krisztus mr'u za grêhe nase pôleg píszma.

4. I ká je pokopan i ká je gori sztano na trétji dén pôleg píszma.

5. I ká sze je szkázao Kéfási: potom i tim dvanájszetim.

6. Po tom sze je szkázao vecs pét sztô bratom kesaszi: z steri ji vnogo escse zdaj 'zivé; níki szo pa 'ze zászpali.

7. Po tom sze je szkázao Jakubi: potom vszêm Apostolom.

8. Naj obszlédnyim pa zevszzej, liki od porodnoszti, sze je i meni szkázao.

9. Ár szem jasz te naj ménsi med Apostolmi: kí szem nej vrêden, ka bi sze Apostol zvo-

jo; kâ szem preganyao czér-
kev Bo'zo.

10. Z miloscse Bo'ze szem pa,
ka szem; i miloscsa nyegova
vu meni je nej bíla zamán; ne-
go szem vecs od nyíh vszej de-
lao. Nej pa jasz: nego miloscsa
Bo'za; stera je z menom.

11. Zátó, ali jasz, ali oni, tak
prêdgamo: i tak szte vervali.

12. Csi sze pa Krisztus prêdga;
ka je od mrtvi gori sztano: kak-
da právijo níki med vami; kâ
ti mrtvi gori sztanyá nega?

13. Csi pa ti mrtvi gori szta-
nenya nega: ni Krisztus je ne
gori sztano.

14. Csi je pa Krisztus nej szta-
no gori: zobsztom je tak prêd-
ganye nase, zobsztom je i vera
vasa.

15. Nájdemo sze pa i krívi
szvedoczke Bo'zi: kâszmoszve-
docsili od Bogá; kâ je gori zbü-
do Krisztusa; steroga je nej
zbüdo; csi sze ti mrtvi gori ne
zbüdijo.

II. 16. Ár, csi sze mrtvi gori
ne zbüdijo, niti Krisztus jej ne
gori zbüdjeni.

17. Csi je pa Krisztus nej szta-
no gori: márna je vera vasa;
escse szte vu grêhi vasi.

18. Zátó, i kí szo zászpali vu
Krisztusi, zgübleni szo.

19. Csi vu etom 'zitki szamo
vüpanye mámo vu Krisztusi,
nevolnêsi szmo od vszej lüdi.

20. Zdaj je pa Krisztus gori

sztano z mrtvi: prvotina tej, kí
szo zászpali, vesinyen.

21. Ár, geto je po csloveki
szmrt, i po csloveki je gori
sztanenyé ti mrtvi.

22. Ár, liki vu Ádami vszi
mérájo: tak i vu Krisztusi vszi
o'zivéjo.

23. Vszáksi pa vu lasztivnom
rédi: prvotina je Krisztus; po-
tom oni, kí szo Krisztusovi vu
prísesztjê nyegovom.

24. Po tom konecz bode; gda
tá dá králevsztvo Bôgi i Ocsi:
gda na nikoj szprávi vsze po-
glavársztvo i vszo oblászt i
môcs.

25. Ár more on kralüvati: do-
kecs ne dene vsze nepriátele
pod nogé szvoje.

26. Teszlêdnyi nepriátelszmrt
sze na nikoj szprávi.

27. Ár je vsza podvrgao pod
nogé nyegove. Gda pa veli, kâ
szo vsza podvr'zena: ocsive-
szno je; kâ je zvün toga, kí
nyemi je vsza podvrgao.

28. Gda nyemi pa bode vsza
podvr'zena: teda sze i szám
Szin podvr'ze tomi, kí je nye-
mi vsza podvrgao; naj bode
Bôg vsze vu vszej.

29. Naesi ka bi csiníli ti okr-
sztseni nad mrtvimi: csi bi ré-
szan ti mrtvi gori ne sztanolí?
Zakaj sze pa krsztsávajo nad
mrtvimi?

30. Zakaj pa i mí pogíbamo
vszákó vöro.

31. Vszáki dén vméram po nasoj hváli; stero mám vu Kriisztus Jezusi Goszpodni nasem.

32. Csi szem sze pôleg csloveka zdivjácsinov bojüvao vu Efezusi: ka mi valá; csi mrtvi gori ne sztánejo? Jejmo i pímo: ár vütro merjémo.

33. Ne dájte sze zapelati: hüda zguesávanya szkvaríjo dobre návade.

34. Prebüdte sze pravicsno i ne grêste. Ár níki neznajo Bogá. Na szramoto vám právim.

35. Ali ercsé sto: kakda sztánejo gori ti mrtvi? i v káksem téli naprê prído?

36. Neszpameten: tí, ka széjas, ne o'zivé; nego, csi merjé.

37. I, ka széjas, ne széjas têlo, stero bode: nego gôlo zrno, trbê je znati psenicze, ali pa káksega drügoga szilja.

38. Bôg nyemi pa dáva têlo, kák sesé i vszáksemi szemeni lasztivno têlo.

39. Nej je vszáko meszô ede dôbi meszô: nego drügo je cslovecse meszô, drügo je pa govenszko, drügo je paríbjje, drügo je pa ftícske.

40. Jeszo i nebeszka têla i zemelszka têla: ali drüga je ti nebeszki díka; drüga je pa ti zemelszki.

41. Drüga díka je szuncza, i drüga díka je mészecza, i drüga díka je zvêzd: ár zvêzda od zvezde sze razlocsáva po díki.

42. Tak bode i gori sztanenyé ti mrtvi. Szêja sze vu szprjhnenyé, gori sztáne vu neszprhnyenoszti.

43. Szêja sze vu nepostenyé: gori sztáne vu díki. Szêja sze vu nemocsnoszti: gori sztáne vu zmo'znoszti.

44. Szêja sze têlo telovno, gori sztáne têlo dühovno. Je têlotelovno: i je têlo dühovno.

45. Tak je i píszano: vcsínyen je prvi cslovik Ádam vu 'zivôcso düso; te szlêdnyi Ádam pa na düh o'zivlenjá.

46. Ali nej je to prvo, dühovno; nego to telovno: potom pa to dühovno.

47. Prvi cslovik je z zemlé zemelszki: te drügi cslovik je pa Goszpôd z nebész.

48. Kákasi je te zemelszki; táksi szo i ti zemelszki: i kákasi je te nebeszki; táksi szo i ti nebeszki.

49. I, liki szmo noszili obráz toga zemelszkoga, tak noszmo i obráz toga nebeszkoga.

50. Tô pa právim, bratje; ká meszô i krvkrálevsztva. Bo'zega öroküvati nemre: niti szprjhnenyé neszprhnyenoszt öroküvati.

51. Ovo szkrovnoszt vám povêm: vszi isztina ne zaszpímo; vszi sze pa preobrnémo.

52. Brs vu ocsnom megne-nyi, na szlêdnyo trombônto (ár trombôntivali bodo) i ti mrtvi

gori sztáno neszprhlivi i mí sze preobrnémo.

53. Árje potrébno, naj to szprhlivo oblicsé neszprhlivoszt i to mrtelno oblicsé nemrtelnoszt.

54. Gda pa to szprhlivo oblicsé neszprhlivoszt i to mrtelno oblicsé nemrtelnoszt: teda sze zgodi ona récs, stera je píszana; po'zrêta je szmrt vu obládanyi.

55. Gde je tvoj, ô szmrt! 'zálec? Gde je tvoje, ô pekel! obládanye?

56. 'Zálec szmrti je pa grêh, môcs grêha je pa právda.

57. Ali hvála bojdi Bôgi; kí nám je dáó obládanye po Goszpodni nasem Jezusi Kri-sztusi.

58. Zátó, bratje moji lübléni, sztálni bojde, negenyeni, obilni vu deli Goszpodnovom vszigidár, znajôcsi, ká ne bode zamán delo vase vu Goszpodni.

XVI. TÁL.

I. Od zbéricze na Jerusálemszki szvéczov potrébcino 1—5. II. Od vucsitelov csészti 6—24.

I. 1. **O**d zbéricze pa tim szvé-tim na potrébcino liki szem zrendelüvao gmajnam vu Galáczi: tak i ví csinte.

2. Prvi dén tjedna vszáki vasz tá deni pri szebi szprávlavsi; ka sze nyemi dobro vídi: naj sze teda, gda prídem, zbéricze ne pobérajó.

3. Gda pa prídem: sterekoli bodte stímali szpodobne po líszti; té poslem; naj neszéjó tó miloscsó vaso vu Jerusálem.

4. Csi je pa vrêdno i meni iditi: naj pojdo z menom.

5. Sô bom pa k vám: gda bom sô po Maczedonii (ár bom po Maczedonii sô).

II. 6. Pri vász pa lêhko osztánem; ali i prezimávao bodem: naj me ví szprevôdite; kama-koli bom sô.

7. Árnescsem vász zdaj vu prêkidényi viditi: vü pam sze pa; ka nikeliko vrêmena pri vász osztánem: csi bode Goszpod steo.

8. Osztánem pa vu Efezusi do Riszáó.

9. Ár szo sze mi dveri odprle velike i mocsno, i protivníkov je vnogo.

10. Csi pa príde Timotheus: glédajte, naj brezi sztráha bode pri vasz. Ár delo Goszpodnovo dela; liki i jasz.

11. Naj ga zátó sto ne zavr'ze. Szprevodte ga pa vu méri; naj príde k meni: ár ga csákam z bratmi vrét.

12. Od Apollósa brata pa znájte: ka szem ga doszta proszo; najde k vám z bratmi. Ali nigdár je nê bio té vôle; ka bi zdaj sô. Sô de pa; gda príliko najde.

13. Veroszttüjte, sztojte vu veri, mo'zjé bojde i mocsni bojde.

14. Vsza vasa sze naj vu lübéznosztí godíjo.

15. Proszím pa vasz, bratje; znájte hi'zo Stevanovo; ká je prvotina Achaie, i na szlü'zbo tím szvétim szo sze pôdali.

16. Naj i ví podáni bodete táksim i vszákomi pomágajôcsemi i delajôcsemi.

17. Veszelim sze pa nad prísesztjem Stevana i Fortunátusa i Achaika: ká szo vase zmenkanye tej szpunili.

18. Ár szo zpokojili moj i vas düh. Záto znájte tákse v postenyê dr'zati.

19. Pozdrávlajo vász gmajne

Á'zie. Pozdrávlajo vász vu Goszpodni vnogo Akvila i Priszczilla zszpráviscsom vrét, stero je vu nyidva hi'zi.

20. Pozdrávlajo vász bratje vszi. Pozdravte eden drügoga vu szvéto m küssüvanyi.

21. Pozdrávlanye z mojob roköv Pavlovov pizsano.

22. Csi sto ne lübi Goszpon Jezus Krisztusa: prekléti bojdi, máran atha.

23. Miloscsa Goszpon Jezus Krisztusa bojdi z vami.

24. Lübézen moja zevszêmi vami vu Krisztus Jezusi, Amen.

K Korinthusánczom prvi liszt pizsani od meszta Filippis; poszlani pa po Stevani i Fortunátusi i Achaiki i Timotheusi.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

II. K KORINTHUSÁNCZOM

PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Predgovor i poklon 1—2. II. Bogá hváli za volo trôsta 3—14. III. Zrok ká'ze, zakaj je nej mogao k nyim priddi 15—24.

I. 1. **P**avel Apostol Jezus Krisztusov po völi Bo'zój i Timotheus brat gmajni Bo'zój, stera je vu Korinthusi zevszêmi szvétimi, kí szo vu czêlôj Acháji.

2. Miloscsa vám i mér od Bogá

Ocsé nasega i Goszpon Jezus Krisztusa.

II. 2. Blagoszlovlen je Bôg i Ocsa Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa, Ocsa szmilenosztí i Bôg vszege obeszeljá.

4. Kí nász obeszeljáva vu vszój nasój nevôli, da bi i mí mogli obeszeljávati vu vszákój nevôli bodôcse, po obeszeljávanyi; zkim sze i mí od Bogá obeszeljávamo.

5. Naj, kak obiljávajo trplénja Krisztusova v nami, tak po Krisztusi obiljáva i obeszeljávanye nase.

6. Ali sze pa nevólivamo; na vase obeszeljávanye i zvelicsanye je; stero sze dela vu znássanyi tisztí nevól, stere i mí trpímo: ali sze obeszeljávamo; na vase obeszeljávanye i zvelicsanye je.

7. I vüpanye nase je mocno za vász, znajócsi; kâ, liki szte tálniczke trplénja, tak i obeszeljávanya.

8. Ár nescsemo, ka bi neznali, bratje, nase nevôle, stera sze je nám pripetila vu Á'zii; kâ szmo vö zmertüka po'zmécsani bili i vise mócsi tak; da szmo i v'zivotí nasem dvojjli.

9. Ali i mí szamí v szebi szmo'ze szmrti szódbó meli: naj sze ne vüpamo vu szebi; nego vu Bôgi; kí mrtve gori zbüdjáva.

10. Kí nász je z tákse szmrti oszlóbodo i oszlóbodjáva: v kom sze vüpamo; kâ nász i potom oszlóbodí.

11. Pomágajócsi i ví zmolitevjov za nász; naj z vnôgi oszób dár nám dáni po vnôgi sze dá hvála za nász.

12. Ár je hvála nasa eta, szvedószstvo düsnevészti nase: kâ szmo sze vu Bó'zój prosztócsi i csisztócsi, nej vu modrószti telovnoj, nego vu milóscsi Bó'zój, obracsali na szvéti: naj bole pa pri vász.

13. Ár drüga vám ne pisemo: nego tó; ka cstéte i ka znáte. Vüpam sze pa; kâ i notri do koncza ználi bodte.

14. Liki szte i szpoznali nász z ednoga tála: kâ szmo vasa hvála, liki i ví nasa vu dnévi Goszpon Jezusovom.

III. 15. I ztöv vüpaznosztjov szem steo k vám idti oprvics; naj drügo milóscso máte.

16. I po vász prék idti vu Maczedonijo i pá z Maczedonie idti k vám i po vász sze szprevájati vu Judeo.

17. Tó záto premislávajócsi jeli szem zléhkôtov 'zivo? Ali, stera premislávam, pôleg têla premislávam: naj bode pri meni tak, tak, i nej nej?

18. Veren je pa Bôg: kâ je récs nasa k vám nej bila tak i nej.

19. Ár je Szin Bó'zi Jezus Krisztus, kí je med vami po nami predgani, po meni i Szilvánusi i Timotheusi, nej bio tak i nej; nego je bio tak vu nyem.

20. (Ár vszáksa obecsanya Bó'za szo vu nyem, tak i vu nyem amen) Bôgi na diko po nász.

21. Té pa, kí nász z vami vrét potrdjáva vu Krisztusa i nama-zao je nász, je Bôg.

22. Kí je i zapecsato nász i dáó je zálogo Düha szvétoga vu szrezá nasa.

23. Jasz pa szvedoka Bogá zovém na mojo düso: kâ szem

vász milüvao; kâ szem do eti máo nej sô v Korinthus.

24. Nej, ka bi kralüvao nad vasov verov: nego, ka szmo pomocsníczke radoszti vase. Ár vu veri sztojíte.

II. TÁL.

I. Zrok, zakaj je ráj píszao, liki ka bi szám só k nyim 1—4. II. Proszí je, naj toga vö vr'zénoga grésnika nazáj vze-mejo 5—11. III. Právi Apostolje szo dísanje Krisztusovo 12—17.

I. 1. **E**to szem pa vu szebi szôdo: naj neidem k vám pá vu dreszélnozsti.

2. Ár esi vász jasz razdreszelim: sto je, kí mené obeszelí; nego razdreszéljeni od méne.

3. I píszao szem vám tô iszto: naj, gda k vám prídem, nemam 'zaloszti od oni, nad sterimi bi sze meo radüvati zavüpayvisze na vász vsze; kâ je moja radoszt vszê vász.

4. Ár szem vám z vnôge nevôle i sztiszkávanya szrczá píszao po vnôgi szkuzáj: nej, ka bi sze dreszelili; nego, ka bi lübézen szpoznali; stero obilno mám k vám.

II. 5. Csi je pa sto razdrészelo: nej je mené razdrészelo, nego ztála; naj vász vsze doli ne poté'zim.

6. Zadoszta je táksemi eto od vnôgi káranje.

7. Tak naj próti bole nyemi ví odpisztfíte i obeszelíte ga: naj

sze kak zprevelikov 'zalosztojv ne vtopi té táksi.

8. Záto proszim vász: szká'zte nyemi tô lübézen.

9. Ár szem záto i píszao; naj vász szpoznám po vardévanyi: esi szte na vsza pokorni.

10. Komi pa kâ ví odpüsztíte: i jasz nyemi odpüsztim. Ár, esi szem i jasz ká odpüsztó, komi szem odpüsztó: za vász volo szem odpüsztó pred Krisztusovim líczom; naj sze ne vkanimó od Satana.

11. Ár známo nyegova mislénja.

III. 12. Gda szem pa prisao vu Troado na Krisztusovoga Evangeliuma nazviscsávanye, i dveri szo mi odprte bilé vu Goszpodni: dönok szem nej meo gmaha v dühí mojem; ka szem nej najsao Titusa brata mojega.

13. Nego szlobô szem vzéo od nyih i vö szem sô vu Maczedonio.

14. Ali bojdi Bôgi hvála, kí vszigdár nám obládanye dá vu Krisztusi, i dísanje znanoszti szvoje nazviscsáva po nász vszákóm meszti.

15. Ár szmo Krisztusovo dobro dísanje Bôgi v oní, kí sze zvelicsajo: i v oni, kí sze szkvaríjo.

16. Etim isztina dihalo szmrti na szmrt: onim pa dihalo 'zítka.

na 'zítek. Ali sto je k etim szpodoben?

17. Ár nej szmo, liki vnôgi, ka bi podmênili rêcs Bo'zo: nego, liki z csisztôcse, nego, liki z Bogá pred Bogom vu Kri-sztusi, gucsímo.

III. TÁL.

I. Korintusánczarje szo Apostolov list 1—3. II. Na dobro szpodobne nász Bôg csini 4—6. III. Evangeliuma szlü'zba od právde szlü'zbe je odicsenésa 7—18.

I. 1. **Z**acsnemó pá szamí szébé preporácsati? Ali potrebújemo, liki níki, preporácsani listôv k vám? ali od vász preporácsani k drügim?

2. Nas list szte ví píszeni vu szrczáj nasi: steroga znájo i cstéjo vszi lüdje.

3. Geto je ocšiveszno: ka szte list Krisztusov po nasoj szlü'zbi szprávléni, píszeni nej z csrnílo; nego z Dühom 'zívoga Bogá: nej, na kameni táblaj, nego na meszni táblaj szrczá.

II. 4. Vüpanye pa tákse mámo po Krisztusi k Bôgi:

5. Nej ká bi szpodobni bilí szamí od szébe miszliti ká, liki szamí z szébe: nego szpodobnoszt nasa je z Bogá.

6. Kí je i szpodobne nász vsino szluge nôvoga Zákona, nej píszka; nego dühá. Ár píszk v mori: düh pa o'zivi.

III. 7. Csi je pa szlü'zba szmrti vu píszkaj, stera je osznovlena

v kameni táblaj, vu táksoj díki bila; da szo nej mogli glédati szinovje Izraelszki na lícze Môsesovo za volo díke lícza nyegovoga, stera je prêdôesa bila:

8. Kakda bi ne bila bole szlü'zba dühá vu díki?

9. Ár csi je szlü'zba preklé-sztva díka: od koga bole obiljáva szlü'zba pravice vu díki?

10. Ár i tó odicseno nej je bilô odicseno v tom táli za volo prevelike díke.

11. Ár csi je tó preminôese odicseno bilô: od koga bole tó, stero osztáne, je vu díki?

12. Imajôcsi záto tákso vüpa-zen z velikov szresnosztjov 'zívémó v gucsi.

13. I nej liki je Môses djáo pokrivalo na obráz szvoj, da bi ne vidili szinovje Izraelszki na konec z toga preminôesega.

14. Ali obtrdjene szo pámeti nyihove. Ár notridodenésnyega dnéva pokrivalo nad este-nyom sztároga Zákona neodkrito osztanyüje: stero sze vu Krisztusi kraj jemlé.

15. Ali do denésnyega dnéva, gda cstéjo Môsesa, pokrivalo nad szrczom nyihovim le'zí.

16. Gda sze pa sto obrné k Goszpodni: teda sze kraj vzeme pokrivalo.

17. Goszpód je pa Düh. Gde je pa Goszpodnov Düh: tam je szloboscšina.

18. Mí pa vszi z odkritim liczom Goszpodnovo díko liki v gledali glédajôcsi v tiszti obráz sze premínyavamo od díke na díko, liki od Goszpodnovoga Dühá.

IV. TÁL.

I. Právi, ka ne hênya glásziti Evangeliom: csi gli vnôgi ne verjejo 1—4. II. Kákai szo z nôtra i z vûna právi Apostolje? 5—11. III. Ka nász na mirovno trplénje nadigávati more? 12—18.

I. 1. **Z**áto, da eto szlû'zbo mámo, liki szmo miloscsa dôbili, ne pomenkávamo.

2. Nego odmetávamo szkrivna dela szramôte i ne hodimo vu jálnoszt; niti ne mészamo rêcs Bô'zo: nego z ocsvesznosztjov isztine preporácsamo szamí szebé pri vszoy düsnojvészti lüdi pred Bôgom.

3. Csi je pa i zakriti nas Evangeliom, pred têmi je zakriti; kí sze szkvaríjo.

4. Vu steri je Bôg etoga szvéta oszlêpo pámeti ti neverni: naj nyim neszvêti szvetloszt Evangelio ma díke Krisztusove; ki je Bo'zi kêp.

II. 5. Ár ne prêdgamo szamí szebé: nego Krisztus Jezusa Goszpôda, szamí szebé pa szluge vase po Jezusi.

6. Kâ Bôg, kí je velo z kmicze szvetloszt szíjati, je té, kí je szíjao vu szrczáj nasi na preszvecsenyé szpoznanya díke

Bo'ze vu obrázi Jezus Krisztusa.

7. Mámo pa té kincs vu csrepnjeni poszôdaj: dosztójnoszt mócsi Bo'za bode, i nej z nász.

8. Vu vszem sze sztiszkávamo; ali ne sztísznemosze: dvojímo, ali ne zdvojímo.

9. Pregányamo sze; ali ne nihámó sze: te'zímó sze; ali ne pogübímó sze.

10. Vszigdár vmárjenyé Goszpon Jezusa vu têli okôli noszímó: naj sze i 'zítek Jezusov vu têli nasem szká'ze.

11. Ár sze mí 'zivôcsi vszeszkôsz na szmrt dávamo za volo Jezusa: naj sze i 'zítek Jezusov szká'ze vu mrtelnom têli nasem.

III. 12. Etak tak szmrt v nami dela; 'zítek pa vu vami.

13. Da pa mámo toga isztoga Dühá vere pôleg onoga, ka je píszano: vervao szem, záto szem gúcsao: i mí verjemo, záto i gucsímó.

14. Znajôcsi, kâ, kí je zbüdo Goszpon Jezusa, i nász po Jezusi zbüdí i zvami vrêt napré posztávi.

15. Ár eta vsza za vaso volo bode: naj miloscsa obiljávajôcsa po vnôgi hválo dávaní bole obiljáva na díko Bo'zo.

16. Záto ne pomenkamo: nego, csi sze i vûnésnyi nas calovik zrúsáva, dönok te znotré-

snyi sze ponávla od dnéva do dnéva.

17. Ár ta ocsnomegnyena lèh-kòta trplènya nasega jáko preveliko vekivecsno 'zmécsavo dike nám szpráva.

18. Ár mí ne glédamo ta ví-dòcsa; nego ta nevidòcsa. Ár ta vidòcsa szo do csasza: te nevidòcsa szo pa vekivecsna.

V. TÁL.

I. Vto nebeszko hi'zo idti trbè 'zeleti 1—10. II. Pascsi sze i drúge tá pripeleti 11—21.

I. 1. **Á**r známo: kâ, csi sze zemelszke nase hi'ze sztánék raszpisztí, czimper od Bogá mámo, hi'zo brezi ròk naprávleno, vekivecsno vu ne-bészaj.

2. Ár i v tom zdühávamo: ka sze scsémó v prebiváliscse nase, stero je z nebesz, gori oblécsti.

3. Csi sze li oblecseni, i nej nági, nájdemo.

4. Ár, kí szmo vetom sztánki, zdühávamo pod bremenom záto, ka sze nescsemo szlécsti, nego gori oblécsti: naj sze po'zré mrtelnoszt od 'zítka.

5. Kí je pa nász na tó szpravo: je Bòg; kí nám je dáó i zálog i Dùhá.

6. Vüpamo sze tak vszigdár i známo: kâ, dokecs vu tèli, kak tühénczi, hodimo, dalecs szmo kraj od Goszpodna.

7. (Ár po veri hodimo: nej po vidényi.)

8. Vüpamo sze pa i scsémó sze bole vò zoszeli z tèla i prebívati pri Goszpodni.

9. Zátó sze i pascimo; ali szmo v tèli prebívajòcsi, ali sze pa vò szelimo: naj nyemi vugodni bodemo.

10. Ár sze je nám vszèm potrèbno pred Krisztusovimszodczkim sztolczom szkázati: naj prime vszáksi, ka je po tèli csinio pòleg toga ka je delao, ali dobro, ali hüdo.

II. 11. Znajòcsi tak sztrájh Bo'zi, lüdí rátamo: Bògi szmo pa ocsiveszni. Vüpam sze pa; ka szmo i vu vasi düsnivészta ocsiveszni.

12. Ár ne preporácsamo vám pá szamí szebé: nego vám príliko dávamo hvále nad nami; naj máte kâ pròti tèm, kí sze vu obrázi hválijo, i nej szrezá.

13. Ár ali bláznijemo, Bògi bláznijemo: ali esednùjemo, vam esednùjemo.

14. Ár Krisztusova lübéznoszt nasz sztiszkáva.

25. Kakti one, ki tó szòdimo: kâ, csi je eden za vsze mro, tak szo vszi mrlí. I za vsze je mro: naj ti 'zivòcsi vecs ne 'zivéjo szebi; nego tomi, kí je za nyé mro i gori sztano.

16. Zátó mí od etoga máó níkoga neznamo pòleg tèla. Csi szmo pa i szpoznali pòleg tèla

Krisztusa: ali zdaj ga vecs ne poznamo.

17. Záto csi je sto vu Krisztusi; nôvo sztvorjený je: ta sztára szo prêsla, ovo vsza szo nôva vesinyena.

18. Tá pa vsza szo od Bogá; kí nász je szebom zméro po Jezus Krisztusi i dáo nam je szlů'zbo zmérjánya.

19. Da geto je Bóg bio vu Krisztusi, zméro je ete szvét z szebom i nej nyemi je notri racsúnao presztoplený nyegova; i polo'zo je vu nász rêcs toga ftísánya.

20. Za Krístusa tak v poszel-sztvi hodécsi, liki da bi sze vam Bóg molo po nasz, proszimo za Krisztusa, zmérte sze z Bogom.

21. Ár onoga, ki je nej znao grêha, je za nász grêh vesino: naj mi bodemo pravicza Bo'za vu nyem.

VI. TÁL.

I. Bisztri je na evangelicsánszki 'zítek 1—13. II. Prepovidáva nyim sztimi nevernimi tiváristvo 14—18.

I. 1. **D**a pa vkúp delamo: opomínamo vász: naj zamán milosceso Bo'zo ne vze-mete.

2. Ár právi: vu priétnom vrêmeni szem te poszlůjhno; i vu dnévi zvelicsánya szem te po mgao. Ovo zdaj je vrêmen

priétno; ovo zdaj je dén zvelicsánya.

3. Nikomi nikse v nikom ne dávajmo potikávanye, naj sze ne grajá nasa szlů'zba.

4. Nego sze vu vszem prepóracsajmo, liki Bo'zi szlů'zbeniczke vu vnôgom znásanyi, vu nevoláj, vu potrêbcsinaj, vu sztiszkávanyaj.

5. Vu 'zlakaj, vu temniczaj, vu sztanenyáj, vu delaj, vu verusztványaj, vu posztéj.

6. Vu csisztôcsi, vu szpoznanyi, vu trplivoszti, vu dobrotivoszti, vu Sz. Důhi, vu nezkalívnoj lűbéznoszti.

7. Vu isztine rêcsi, vu Bo'zój môcsi, po ro'zjê pravicze z dészne i z lève sztráni.

8. Po díki i nepostený, po hůdi i dobri glászi, liki zape-lávezi, i dônok isztinszki.

9. Liki neznani, i dônok znáni: liki vmérajôcsi, i ovo 'zivémo: liki scsukani i dônok nej vmorjeni.

10. Liki 'zalosztni, vszigidár sze pa radůvajôcsi: liki szíromáczke, vnôge pa obogativsi: liki nikaj nemajôcsi, i vszák-sim ládajôcsi.

11. Vűszta nasa szo sze odprla k vám, ó Korinthusánzci! szrczé nase je razsérjeno.

12. Nej szte vűszki v nami; vűszki szte pa vu szrczáj vasi.

13. Na meszto nazáj dáne plá-

cse, liki szinom velím; rászérte sze i ví vu szrczáj vasi k nám.

II. 14. Ne vozte lüczki járem z nevernimi. Ár káksi tál má pravicza z nepravdenosztjov? I káксе je obsinsztvo szvetloszti i kmicze?

15. I kak sze glíha Krisztus z Belialom? Ali káksi tál je toga vernoga z nevernim.

16. Ali ka je za 'zlo'zenyé Czérkvi Bo'ze z bolvanmi? Ár szte ví Czérkev 'zívoga Bogá: liki je erkao Bôg; kâ bom v nyíhprebívao i med nyimi bom hodo; i bom nyim Bôg, i oni bodo meni lüdsztvo.

17. Zátó vöidite od nyíh i öd-löcste sze, velí Goszpôd, i necisztoga sze ne doteknite; i jász vász gori vmemem.

18. I bom vám za Oceso i ví bodete meni za Szini i cseri: právi te vszamogôcsi Goszpôd.

VII. TÁL.

I. I na dale opomina na Sz. 'zitek 1—3.

II. Veszeli sze, ka nyim je po posztrájfanyi dühovno 'zaloszt szpravo 4—12.

III. 'Zaloszt nyihova je i Titusi na radoszt bila 13—16.

I. 1. **Z**átó táksa obecsanya da mámo, lübléni; ocsisztimo sze od vsze rú'znosztí tēla i dühá dokoncsávajôcsi poszvecsenyé nase vu Bogá bojazoszti.

2. Primte nász: nikomi szmo nepraviczó nej vcsínili; nikoga

szmo nej szkváрили; níkoga szmo nej vkanili.

3. Ne právim eto vám na szkvárjenyé. Ár szem 'ze napré erkao: kâ szte vu szrczáj nasi tak, da szmo gotovi zvami vrét mréti i 'ziveti.

II. 4. Doszta szresnoszti mám k vám gúcsati doszta hvále nad vami: napunyen szem z obeszeljom: jáko obiljávam z radosztjov vu vszój nasój nevôli.

5. Ár, gda szmo sli vu Maczedonijo, níksi gmajh je nej melo tēlo nase: nego vu vszem szmo sztiszskávani. Zvüna vojszküvanya; z nôtra pa sztráhi.

6. Ali Bôg, kí te ponizne obeszeljáva, obészelo je nász po Titusa k nám prihájanyi.

7. Nej szamo pa vu prihájanyi nyegovom: nego i vu obeszeljávanyi; sterim je obeszeljeni nad vami nazviscsávajôcsi nám vase 'zelénye, vase jôkanye, vaso lübéznoszt, nad menom tak; da szem sze escse bole radüvao.

8. Ár, csi szem vász i razdrészelo po líszti, nej mi je 'zao; csi mi je gli 'zao bilô. Ár vídim; kâ vász je tisztí líszt, csi gli do csasza, razdrészelo.

9. Zdaj sze pa radüjem, nej kâ szte razdreszeljeni bilí: nego kâ szte razdreszeljeni na pokôro. Ár szte razdreszeléni pôleg Bogá tak; da szte v níkakso skodo nej prisli po nasz.

10. Ár pôleg Bogá 'zaloszt pokôro na zvelicsanye nepo'zalüvano dela: toga szvétâ 'zaloszt pa smrt dela.

11. Ár ovo tô iszto, ka szte pôleg Bogá razdreszëljeni bili, kákso jedrnoszt je delalo vu vami? k tomi i zagovor, i cseméere, i sztrájh, i 'zelénye i vrêloszt, i zadomescsánye? Vu vszem szte pokazali: kâ szte v tom deli csízti.

12. Zátó csi szem vám gli píszao: dönok nej za volo nepraviczó delajôcsega; niti za volo nepraviczó trpécsega; nego za toga volo, naj sze szká'ze nasa jedrnoszt nad vami pri vasz i pred Bogom.

III. 13. Zátó szmo sze obészeli nad vasim obeszeljom. Obilnê pa escse szmo sze radüvali nad radosztjov Titusa: kâ sze je raszhládo düh nyegov odevszê vász.

14. Ár, csi szem sze v kom pred nyim z vami hválo, nej szem sze oszramoto: nego, liki szmo vám vsza vu ísztini gúcsali, tak i hvála nasa od Titusa sze je za isztinszko najsla.

15. I szrczé nyegovo je obilnêse k vám: gda sze szpomína zvszê vász bôganya, i kak szte ga z bojaznosztjov i sztrahotov príjali.

16. Radüjem sze zátó: kâ sze vu vszem na vász zavüпам.

VIII. TÁL.

I. Opomina je na álmotvo 1—15. II. Imentüje one, po kê sze álmotvo má poszlati 16—24.

I. 1. **N**a znanye pa vám dámo brátje, milosceso Bo'zo; stera je dána gmajnam Maczedonszkim.

2. Kâ je vu vnôgom vardévanyi nevôle rászla obilnoszt radoszti nyihove i pôleg globocsíne szíromastvo nyihovo je obiljávalo vu bogásztvi prôsztoszti nyihove.

3. Ár pôleg premôcsi, szvedocsim i vise premôcsi, szo gotovi bili.

4. Z vnôgov prosnyov proszécsi nász: ka bi milosceso i obsinsztvo szlü'zbe na szvéte dáno k szebi vzéli.

5. I nej, liki szmo sze vüpali: nego szo szamí szebé dáli prvle Goszpodni, potom i nám po vóli Bo'zój.

6. Naj mí opomínamo Títusa; da, liki je prvle zácsao, tak i dokoncsa pri vasz i tô milosceso.

7. Da, liki vu vszêm obiljávate vu veri i rêcsi i znányi i vszákój jedrnosztí i zvasov k nám lübéznosztjov, tak i vu toj miloscesi obiljávjate.

8. Ne právím pôleg zapôvidi: nego naj po drügi jedrnosztí i vase lübéznosztí csízstôcso var-denem.

9. Ár znáte milosceso Goszpod-

na nasega Jezusa Krisztusa; ka je za vász szíromák vcsinyen bogat bodócsi: naj ví 'z nyegovim szíromastvom obogátite.

10. I tanács-vám v tom dávam. Ár tó vám valá: kí szte nej szamo csiníti; nego i privoliti pred tēm zácsali v preminócssem leti.

11. Zdaj pa i csinénye dokoncsajte: da, liki je gotova bíla vola, tak i dokoncsanye z toga, ka máte.

12. Ár, csi je gotova vola, pôleg toga, ka má, priéten je Cslovik; nej pôleg onoga, ka nema.

13. Ár necsem naj drügi léhkóto, ví pa teskócsó, máte: nego naj sze z ednákocse vu vezdásnyem vrémeni vasa obilnoszt vu nyihovom zmenkanyi szká'ze.

14. Naj i nyihova obilnoszt vám bode vu vasem zmenkanyi k pomócsi tak; da bode ednákoszt.

15. Liki je píszano: kí je vno-go nábrao, nej je obiljávaó: i kí je malo nábrao, nej je meo menyé.

16. Hvála pa Bôgi: kí je tó jedrnoszt dáó nad vami vu szrezé Titusa.

17. Ká je isztina opomínanye rad príjao: jedrnési pa bodócsi z dobre vôle je sô k vám.

18. Poszlali szmo pa 'z nyim vrét brata: kí má hválo vu Evangeliomi po vszê gmajnaj.

19. Nej szamo tó pa; nego i

náto je odlocsen od gmajn; naj nasega pôtniküvanya tiváris bode z tisztov milócssov, stera sze szlü'zi od nász na tisztoga Goszpôda díko i na hválo vasoj dobroj vóli.

20. Ogíbjócsi sze toga; naj nasz sto ne grajá vu toj obilnoszti, stera sze od nász szlü'zi.

21. Liki kí dobra dela szprávlamo nej szamo pred Goszpodnom; nego i pred lüdmí.

22. Poszlali szmo pa 'z nyimi brata nasega, steroga szmo szküszi vu vnógom dugovány vnogokrát jedrnoga bodócséga; zdaj pa doszta jedrnésega po velikoj vü paznoszti k vám.

23. Ali szi od Títusa, bojdi gucs, moj tiváris je, i med vami z menom vrét delavecz; ali od bratov nasi, Apostolje szo gmajn i díka Krisztusova.

24. Zátó szkázanye lübéznoszti vase i nase hvále nad vami szká'zte k nyim i pred gmaj-nami.

IX. TÁL.

Od álmostva 1—15.

1. **A**r od szlü'zbe, stera sze prika'zúje tim szvétim isztina, ka mi je nej potrešno vám píszati.

2. Ár znám gotovroszt vaso, z koterov sze od vász hválim Maczedonicsánczom; ká je Achaia gotova od láinsnyega le-

ta, i vasa pobo'znost je vnôge nadignola.

3. Poszlao szem pa ete brate; naj hvála nasa nad vami zamán ne bode v tom táli; da, kak szem pravo, gotovi bodete.

4. Naj sze kak, csi z menom prído Maczedonicsáncki i nájdejo vász nepriprávlene, ne oszramotímo (naj ne ercsém ví) vu toj sztálnosztí te hvále.

5. Potrêbno sze mi je záto vidilo opomenôti brate: ká bi naprê sli k vám, i pripravili bi naprê obeesano zbériczo vazo; naj gotova bode tak, liki dobrolna zbéricza, i nej liki szkopôszt.

6. Tô pa velim: kí szkôpo szêja, szkôpo bode i 'zeo: i kí szêja vu blagoszlovi, vu blagoszlovi bode i 'zeo.

7. Vszáksi, kak je gori djáo v szrezi: nej z 'zalosztí, ali z primárjanya. Ár veszêloga dávcza lübi Bôg.

8. Zmo'zen je pa Bôg vcsiniti; naj vsza miloscsa obiljáva med vami: da vu vszem vszigdár vszo zadovolnoszt majôcsi obiljávate na vsze dobro delo.

9. (Liki je píszano: raszipávao je, dáoje szíromákom; pravieca nyegova osztáne ne vekke.

10. Kí pa dáva szemen szêjácsi: naj vám dá i krüha na jêsztvino; i povnô'za szêtvo vazo, i vcsini, da raszté náras z pravieze vase.)

11. I vu vszem obogátíte na vszo prosztôcso; stera dela po nasz: naj sze Bôgi hvála dáje.

12. Ár szlü'zba toga áldova nej szamo dopuni zmenkanya ti szvétí: nego i obiljáva po vnôgi hválo dávanaj Bôgi.

13. Gda po vardévanyi ete szlü'zbe dícsíjo Bogá nad bôganyem glíhanya vasega z Krisztusovim Evangelíomom i nad prosztôcsov obesinsztva na nyé i na vsze.

14. I vu nyíh molítvi za vász; kí vász 'zelêjo za volo obilne miloscsa Bo'ze, stera je vu vami.

15. Hvála pa Bôgi za nezgovorjeni dár nyegov.

X. TÁL.

I. Zagovária sze prôti krivim Apostolom 1—11. II. Méri sze k mertúki od Bogá dánomi 12—18.

I. 1. Szám pa jasz Pavel proszim vász po krotkosztí i milosztivnosztí Krisztusovoj, kí szem nazôcsi ísztina ponizen med vami, ôzdalecs szem pa szrcsen k vám.

2. Proszim pa vász: naj sze nazôcsi bodôcsi ne podrasztim zvü paznosztjov, z sterov míszlim ka szmejm prôti níkim; ki tak miszlijo od nász; líki, da bi pôleg têla hodili.

3. Ár, csi gli vu têli hodimo; dönok sze pôleg têla ne vojszküjemo.

4. (Ár ro'zje nasega vojszkü-

vanyaje nej telovno: nego zmo'zno v Bôgi na porüsanje trdni mejszt.

5. Zzkim rüsimo pomislávanya i vszo vizsokoszt, stera sze zvisáva prôti szpoznanyi Bo'zemi: i vlovleno pelamo vszo miszel na pokornoszt Krisztusi.

6. I gotovo mámo zadomescsánye prôti vszoz neokornoszt: gda sze szpuni vasa pokornoszt.

7. Tá pred ocsmí glédate li? Csi jestogvüsen; ka je Krisztusov: té szi naj zmíszli szám vu szebi; kaj, liki je on Krisztusov, tak szmo i mí Krisztusovi.

8. Ár, csi bom sze i obilnêse kâ hválo znasov oblásztjov, stero nám je dáo Goszpôd na pobôgsávanye i nej na opüscávanye vase, ne oszramotim sze.

9. Naj sze ne vidim: liki da bi vász sztrasüvao po lisztáj.

10. Kâ lisztovje isztina, praj, szo'zmetni i zmo'zni: ocsivesznoszt pa têla je nemocsna i rêcs za nikoj.

11. Kí je táksi: naj premíszli; kaj, káksi szmo vrêsci po lisztáj ôzdalecs, táksi szmo i nazôcsi vu deli.

II. 12. Ár sze ne szmejmo k têm dévati, ali priglihávati: kí sze szamí hválijo. Ali tisztí, ki szamí szebé vu szebi méríjo i szamí szebé k szebi priglihávajo, nikaj ne razmíjo.

13. Mí sze pa brezi mertüka ne hválimo: nego pôleg mer-

H. W.

tüka regule, stero nám je Bôg vdêlo na mero; da szmo i notri do vász doszégno.

14. Ár nej, liki da bi nê doszégno k vám, sze nategüjemo: ár i do vász szmo prisli vu Krisztusovom Evangeliumi.

15. Ne hválimo sze brezi mertüka vu lüczki delaj: vüpanye pa mámo, kaj, gda zraszté vera vasa, po vami sze zvisímó pôleg regule nase, na obilnoszt.

16. Naj sze i tam vtisztí dr'zélaj, stero szo od vász tá prêk, Evangelium nazviscsáva; naj sze vu lüczkoj reguli, liki v tisztí, stera szo 'ze gotova, ne hválimo.

17. Kí sze pa hváli: vu Goszpodni sze naj hváli.

18. Ár je nej tisztí, ki szám szebé hváli, szküsseni: nego, steroga Goszpôd hváli.

XI. TÁL.

Pavlova I. lübézen k Korintusánczom prôti krívim Apostolom 1—16. II. Póniznoszt prôti gizdosztí krívi Apostolov 17—33.

I. 1. **B**ár da bí me trpeli edno malo vu neszpa-metnosztí mojoj: liki me i trpíte.

2. Ár milüjem vász z Bo'zím milüvanyem. Ár szem vász zarôcso ednómi mô'zi: da bi vász csíszto dévojko posztaviti mogo Krisztusi.

3. Bojim sze pa; naj sze kak,

21

liki je kacsá Evo vkanila vu jálnosztí szvojoj, tak ne szkvaríjo mízli vase zapelane od prósztosztí, stera je vu Krisztusi.

4. Ár, esi bi sto pridôcs drügoga Jezusa predgao, steroga szmo nej predgali; ali bi drügoga Dúha vzéli, steroga szte nej vzéli; ali drügi Evangeliom, steroga szte nej vzéli, dobro bi ga znássali.

5. Ár stímam: ka szem v nikom nej ménsi od ti naj véksi Apostolov.

6. Csi szem pa prószti vu rêcsi: dönok nej szem vu znányi; nego vu vszem szmo ocsiveszni vszegavêcs med vami.

7. Ali grêh szem vcsíno: ka szem szám sebé ponízo, naj sze ví zviszíte; kâ szem vám zobsztom Evangeliom Bo'zi glászo?

8. Drüge gmajne szem szlêkao gda szem od nyíh nájem vzéo; da bi vám szlü'zo: i pri vász bodôcsi i prebívajôcsi, nad nikim szem nej le'zao.

9. Ár zmenkanye moje szo dopunili bratje; kí szo prisli od Maczedonie. I vszákóm deli szem sze tak dr'zao, i escse na dale bodem sze dr'zao: naj vám na 'zmécsavo ne bodem.

10. Je Krisztusova isztina vu meni: kâ sze mi tá hvála ne zatekne vu krajínaj Achaie.

11. Zakaj? Naj vász ne lü-bim? Bôg zná.

12. Ka pa zdaj csinim; i potom csinio bodem: naj nyim odszêkam príliko, kí scséjo príliko; naj, vu kom sze hválíjo, sze nájdejo taksi, káksi szmo i mí.

13. Ár szo táksi krívi Apostolje, jálni delavczi, kí sze premínyávajo na Krisztusove Apostole.

14. I nej je csüdo. Ár szám Satansze premínyávana szvetlosztí angela.

15. Nej je veliko delo tak: esi sze i szlugi nyegovi premínyávajo, liki da bi szlugi pravícze bili; kí konecz bode pôleg dêl nyihovi.

16. Pá velim: naj me sto ne stíma neszpametnoga bidti. Csi pa dönok: tak, liki neszpametnoga, vzemte me; naj sze edno malo i jasz hválím.

II. 17. Ka právim: ne právim pôleg Goszpodna; nego, liki vu neszpametnosztí vu toj podsztavi te hvále.

18. Da sze vnôgi hválíjo pôleg têla: i jasz sze bodem hválo.

19. Ár radi trpíte neszpametne ví szpametni bodôcsi.

20. Ár trpíte: csi vasz sto vu szlü'zbo vr'ze; csi vasz sto deré; csi vasz sto vzeme; csi sze sto na vász pozdigáva; csi vasz sto vu licze býje.

21. Pôleg nepostenyá právim: liki da bi mí nemocsni bilí. Vu kom sze pa sto szmê hválíti

(vu neszpametnoszti právim:) szmêm sze i jasz.

22. 'Zidovje szo oni? i jasz szem. Izraelitáncezi szo? i jasz szem. Szemen Abrahámovo szo? i jasz szem.

23. Szlugi Krisztusovi szo? (liki neszpameten velim) bole szem jasz vu delaj obilnêsi, vu vdárczaj visêsi; vu temniczaj obilnêsi; vu szmrti pogübeli doszta krát.

24. Od 'Zidovov szem pétkrát stirideszét vdárczov, brezi ednoga vzéo.

25. Tríkrat szem z sibami bit bio, ednôk kamenüvani, tríkrat szem ládje trtjé pretrpo; nôcs i dén szem bio v globocsíni.

26. Na potéj csesztô, v pogibelnoszti na vodi, v pogibelnoszti od razbojnikov, v pogibelnoszti od szvojéga roda, v pogibelnoszti od poganov, v pogibelnoszti v vársi, v pogibelnoszti v püsesávi, v pogibelnoszti na mórji, v pogibelnoszti med krívimi bratmi.

27. V deli i trüdi, vu verosztiüvanyaj csesztô, vu gládi i 'zéji, vu poszté csesztô, vu mrazi i nágoti.

28. Zvün toga, ka sze mi zvüna godí, prihájanye k meni lüdsztva vszáki dén, i szkrb na vsze gmajne.

29. Sto je nemocsen: ka bi i jasz ne bio nemocsen? sto sze pácsi: ka bi i jasz ne goro.

30. Csi sze trbê hváliti: v tiszti bom sze hválo; stera szo moje nemocsnoszti.

31. Bôg i Ocsa Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa, kí je blagoszloveni na veke, zná: ka ne lá'zem.

32. Vu Damaskusi námesztnik Aretás Krála je sztrá'zo Damaskusáncezi meszto, steo me je vloviti.

33. I szkôsz obloka vu kosári szem püszcsen doli po zídi i tak szem vujsao nyegovim rokám.

XII. TÁL.

I. Pavel sze nescse hváliti vu trétja nebésza z vnesényem 1—6. II. Od Satanovoga angela sze bije 7—10. III. Kára Korinthusáncezi nezahváloszti 11—21.

I. 1. **H**váliti sze me isztina ne prisztája: dönok sô bom na vidénya i na oznanenyá Goszpodnova.

2. Znáám csloveka vu Krisztusi pred stirinájszetimi létmi (csi je v téli bio neznam; ali je pa zvün téla bio, ni tó neznam, Bôg zná) v nesenoga notri do trétje nébe.

3. Iznám táksega csloveka (csi je v téli bio, neznam; ali je pa zvün téla bio, ni tó neznam, Bôg zná:)

4. Ká je vneseni vu Paradi'zom i csüo je nezrecsene recsi: stere je nej szlobodno csloveki gúcsati.

5. Nad táksim sze bom hválo:

nad szebom sze pa ne bom hválo: nego vu nemocnosztáj moji.

6. Ár csi bi sze hváliti steo: ne bi bio neszpameten; geto bi isztino pravo. Ali tá nihám: naj sto od méne ne miszlí vise od toga, stero v meni vidi, ali stero csüje od méne.

II. 7. I, naj sze zviszokosztjov oznanosztí ne zviszim, dána mi je szpicza vu télo, angel Satanov, naj me za vüha bije; da sze ne zviszim.

8. Zátó szem trikrat Goszpodna proszo: naj odsztópi od méne.

9. I erkao mi je: zadoszta ti je miloscsa moja. Ár sze mócs moja vu ti nemocni vövjávla. Naj ráj bom sze tak hválo vu nemocnosztáj moji: naj prebíva v meni mócs Krisztusova.

10. Zátó dobre vôle szem vu nemocnosztáj, vu ospotávanaj, vu potrebcsináj, vu pregányanyáj, vu sztiszakavanyáj za Krisztusa. Ár gda szem nemocsen: teda szem zmo'zen.

III. 11. Vcsinyen szem neszpameten: ka sze hválím? Ví szte me k tomi pripravili. Ár bi jasz mogao od vász hválen bidti: ár szem v nikom nej zadnyési od ti naj véksi Apostolov; csi gli szem nikaj nej.

12. Isztina znaménya Apostola szo vcsinyena med vami, vu vszoz trplivoszti, vu znaményaj i csüdaj i zmo'znosztaj.

13. Ár vu kom bi bilí nísi od drügi gmajn: nego ká szem nej nad vami manyüki vajöcsi le'zao? Odpüsztite mi té bín.

14. Ovo tretics szem gotov idti k vám: i ne bom vám na 'zmécsavo. Ár ne íscsem vasa; nego vász. Ár je nej potrebnó; naj decza roditelom szprávla blágo: nego roditelje deczi.

15. Jasz bom pa rad troso i tá bom sze troso za düse vase: csi gli, od koga bole vász lü bim, od toga menye sze lü bim od vász.

16. Bojdi szi pa; ka szem vász jasz nej 'zmetio: ali jálen bödöcsi szem vász na nyé vzéo.

17. Jeli szem po sterom té, stere szem k vám poszlao, ká z vász potégno?

18. Proszo szem Títusa i poszlao szem 'z nyim brata: jeli je ká potégno z vász Títus? Nej szmo v ednom Dühi hodili? Ni vu edni sztopnyáj?

19. Pá stímate; ká sze zagovárjamo pred vami? Pred líczom Bo'zim vu Krisztusi gucsímo: tá pa vsza, lübléni, na vase pobögsanye.

20. Ár sze bojím; naj kak, pridöcsi, nej, kákse scsém, vasz nájdem: i jasz sze nájdem vám, káksega me nescete. Naj sze kak kréganya, nenávidnoszti, csemérje, nyefke, sósnyanya,

nadüvanya, pobüdjávanya ne nájdejo med vami;

21. Naj me pá pridôcsega ne ponízi moj Bôg pri vasz i 'zalosztim sze nad vnôgimi; kí szo prvle pregrêsili, i nej szo sze povrnoli od necsisztôcze i práznosztí i hotlivosztí, stero szo csiníli.

XIII. TÁL.

Pavel I. obêse szvoje k nyim tretje prisesztjé 1—4. II. Opomina je, naj sze próbáliejo 5—6. III. Moli za nyé 7—10. IV. Po opominanyi z pozdrávlanyem dokoncsa 11—13.

I. 1. **E**to tretícs idem k vám: **E**vu vüsztaj dvê, ali trê szvedokôv pa obsztoji vszâka rêcs.

2. Naprê szem vám erkao i naprê vám právim, liki da bi drügôcs nazôcsi bio med vami: zdaj pa ôzdalecs písem onim; kí szo prvle pregrêsili, i tim drügim vszêim; kâ, csi pá k vám prídem, ne bom vasz milüvao.

3. Da vardêvanye iscete vu meni gucsêcsega Krisztusa; kí je med vami nej nemocsen; nego je zmo'zen med vami.

4. Ár csi je raszpéti z nemocnoszti: dônok 'zivé z môcsi Bo'ze. I tak szmo i mí nemocni vnyem: ali 'ziveli bomo'znyim, z môcsi Bo'ze, med vami.

II. 5. Szamí szebé szküszte;

csi szte vu veri, szamí szebé vardente. Jeli ne poznate szamí szebé: kâ je Jezus Krisztus vu vami? nego csi szte zavr'zeni.

6. Vü pam sze pa; kâ poznate: kâ szmo mí nej zavr'zeni.

III. 7. Proszim pa Bogá: naj nikaj hüdogá ne vesiníte: nej, naj sze mi vardenyeni szká'zemo; nego naj ví dobro csiníte; mí pa, liki zavr'zeni bodemo.

8. Ár nemremo kâ prôti isztini: nego li za isztino.

9. Ár sze radüjemo; gda szmo nemocni: ví szte pa mocni. Tô pa i 'zelêmo, trbê znati vaso popolnoszt.

10. Zâto eta ôzdalecs písem: naj mi nazôcsi bodôcsemi ne bode potrêbno osztromi bidti pôleg oblászti; stero mi je dáo Goszpôd na pobôgsávanye i nej na porüsanye.

IV. 11. Obszlêdnyim, bretje, radüjte sze, poprâvlajte sze, obeszeljâvajte sze, edno mîszlite, mér mête: i Bôg lübéznosztí ino méra bode z vami.

12. Pozdravte eden drügoga vu szvétom küsüvanyi. Pozdrâvlajo vász vszi szvétí.

13. Miloscsa Goszpon Jezus Krisztusa, i lübézen Bo'za i obcsinsztvo Dühá szvétoga bojdi zevszêmi vami. Amen.

K Korinthusánczom drügi liszt píszeni od Filippis meszta Mácedonie po Titusi i Lükácsi.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA
 K G A L A T Á N C Z O M
 PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Predgovor z poklonom vrét 1—5. Kára Galatánce, ka szo od vere odsztópili 6—12. III. Doli szpisúje szvoje Apostolstvo od zacsétka 13—24.

I. 1. **P**avel Apostol (nej od lüdi, niti po csloveki, nego po Jezus Krisztusi i Bôgi Ocsi; ki ga je z mrtvi zbüdo.)

2. Iz menom vszi bratje, gmajnam Galácie.

3. Milosesa vám i mér od Bogá Ocsé i Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

4. Kí je dáó szám shebé za grêhe nase: da bi nász oszlôbodo z etoga vezdásnyega hüdogo szvéta pôleg vôle Bo'ze i Ocsé nasega.

5. Komi bojdi díka na vekí veke. Amen.

II. 6. Csüdüjem sze: ka szte sze tak hitro kraj obrnoli od onoga; kí vász je pôzvaó vu miloscsi Krisztusovoj, na drügi Evangeliom.

7. Kí je nej drügi: nego nfki szo, kí vász zburkávajo i scséjo preobrnti Evangeliom Krisztusov.

8. Ali csi bi i mi, ali angel z bész nazviscsávao vám Evan-

geliom zvün toga, steroga szmo mi vám nazviscsáváli, prekléti bojdi.

9. Liki szmo prvle erkli i zdaj pá velim: csi bi sto vám nazviscsávao Evangeliom zvün toga, steroga szte vzéli; prekléti bojdi.

10. Ár zdaj lüdém predgam, ali Bogá? Ali iscsem sze lüdém dopádnoti? Ár da bi sze lüdém dopadno: Krisztusov szluga ne bi bio.

11. Na znánye vám pa dávam, bratje, te Evangeliom; kí je nazviscsávani od méne: kâ je nej cslovecsi.

12. Ár szem ga ni jasz nej vzéo od csloveka; niti szem sze nej vesio: nego po oznanoszi Jezus Krisztusa.

III. 13. Ár szte csüli moje 'zivilénye nigda vu 'Zidovcsini: kâ szem prevecs pregányao czérkev Bo'zo i opüscávao szem jo.

14. I gori szem jámaó vu 'Zidovcsini vise vszê vrszníkov vu rodi mojem obilno vréli bôdôcsi vu tadánki ocsákov moji.

15. Gda sze je pa dopadnolo Bôgi, kí me je odlôcso z utrobe

materé moje i pozvao me je po milosci szvojoj,

16. Oznaniti szvojega Sziná vu meni; naj ga nazviscsávam med poganmi; preczi szem bio gotov, nej szem szizogovárjao z télom i szkrvjôv.

17. Niti szem nej sô vu Jerusálem k onim, kí szo pred menom bilí Apostolje; nego szem odísao vu Arábijo, i pá szem sze povrno vu Damaskus.

18. Potom po trétjem letiszem sô vu Jerusálem glédat Petra; i osztano szem pri nyem petnájszet dni.

19. Drügoga z Apostolov szem pa nej vido: nego Jakuba brata Goszpodnovoga.

20. Ka pa vám písem: ovo pred Bogom právim; ká ne lá'zem.

21. Potom szem priso vu krajine Sírie i Cziléczie.

22. Neznani szem pa bio na oszobo gmajnam Judee; stere szo vu Krisztusi.

23. Nego li csúli szo: ká, kí je nász, praj, preganyao nigda, zdaj nazviscsáva vero; stero je nigda opüscsávao.

24. I dícsili szo vu meni Bogá.

II. TÁL.

I. Ecse dale szpisúje szvoje Apostol-sztvo 1—14. Pravicsnoszti návuk naprédáva 15—17. III. Kí ne pala na grêh 18—21.

I. 1. **P**otom po stirinájszetom leti pá szem gori

sô vu Jerusálem z Barnabásom szebom vzévsi Títusa.

2. Gori szem pa sô pôleg oznanenyá: i pred nyé szem djáo Evangeliom; steroga prêdgam med poganmi; naíme pa onim, stere szo za vékse prestímali; da bi kak zobsztom ne drkao, ali zamán naj ne bi'zim.

3. Ali niti Títus, kí je z menom bio, Grk bodôcsi, je nej primárjani, naj sze obrê'ze.

4. Tô je pa vesinyeno za volo krivi bratov; kí szo notri zplezili i prisli na nasztréganye nase szloboscine, stero mámo vu Krisztus Jezusi; naj nász vu szli'zbo vr'zejo.

5. Sterim szmo ni do võre nej odsztôpili, ka bi sze nyim pôdali; naj isztina Evangeliona osztáne pri vasz.

6. Od tiszti pa, kí sze za koj stímajo, kaksikoli szo nigda bilí, meni je za tô nikaj. Oszobe Bôg cslovecse ne prijímle. Ár szo meni, kí sze za koj stímajo, nikaj nej pridali.

7. Nego bole prôti vidôcsi, kaj je na mé zavüpani Evangeliom neobrizávanya, liki na Petra obrizávanya.

8. (Ár kí je mocsno delao v Petri vu Apostolsztvi obrizávanya: tiszti je mocsno delao i vmeni med poganmi.)

9. I geto szo szpoznali miloscso meni dáno Jakub i Kefás i János, kí szo sze za sztebre

stímali: dészno szo dáli meni i Barnabási na tiváristvo; naj mí med pogane, oni pa med obrizávanye ido.

10. Szamo naj sze z szíromákov szpomenémo: stero szem sze i csiniti pasceso.

11. Gda bi pa prisao Peter vu Antiochijo: zócsi vócsi szem nyemi próti sztano; ár je káranya vrejden bio.

12. Ár prvle, liki szo niki prisli od Jakuba, je zpoganmijo: gda szo pa oni prisli, kraj sze je potégno i odlócsó, bojécsi sze ti z obrizávanya.

13. I 'znyimvrét szka'züvali szo sze i ti drügi 'Zidovje tak; da je i Barnabás zapelan 'z nyihóvov szkazlivosztjov.

14. Ali, gda bi vido, ká rávno ne hodijo k Evangeliomskoj isztini, erkao szem Petri pred vszêmi: esi tí 'Zidov bodócsi, poganszki 'zivés i nej 'Zidovszki; ka pogane primárjas; naj 'Zidovszki 'zivéjo?

II. 15. Mí szmo po natúri 'Zidovje: i nej szmo zpogyanov gréšniczke.

16. Znájócsi, kaj sze ne szpravicsa cslovik zdél právde: nego po veri stera je vu Jezus Krisztusi: i mí szmo vu Jezus Krisztusi vervali, najsze szpravicsamo z vere vu Krisztusi i nej zdél právde; ár sze zdél právde ni edno têlo ne szpravicsa.

17. Csi sze pa i mí szamí, kí íscsemo, naj sze szpravicsamo vu Krisztusi, gréšniczke nájdemo; jeli je tak Krisztus gréha szluga? Aja.

III. 18. Ár, csi bom tá, stera szem razmetao, pá gori czimprao, szam szebé presztóplávca vcsinim.

19. Ár szem jasz právdi vmr'ó; naj Bógi 'zivém.

20. Z Krisztusom szem razpéti: 'zivém pa nej vecs jasz; nego 'zivévmeni Krisztus; ki pa zdaj 'zivém vu têli, vu veri 'zivém Színi Bo'zemi, kí me je lübo, i szam szebé je dáó za méne,

21. Ne zametávam milosceso Bo'zo. Ár csi je po právdi szpravicsanye: tak je Krisztus zobsztom mr'o.

III. TÁL.

I. Galatánce kára, ka szo od vére odstópili, po koj je pravicsnoszt 1—18.
II. Ká'ze, ka je právda dönok nej zobsztom, niti nej próti obecsanyi 19—29.

I. 1. **O**neszpametni Galatáncezi! sto vasz je obajao: naj isztini ne verjete: kim je pred ocsmi Jezus Krisztus tak doli szpíszani: liki da bi med vami bio raszpéti?

2. Szamo tô sze scsém navcsiti od vász: jeli szte zdél právde vzéli Dühá szvétoqa; ali pa zpozlúsanya vere?

3. Tak szte neszpametni: kí szte zácsali vdühi: da zdaj vtêli bodte dokoncsávali?

4. Telika szte trpeli zobsztom? csi li zobsztom.

5. Kí vám tak dá Dühá i dela mocsí vu vami, jeli zdêl právde, ali zposzlüsanya vere csi-ní tó?

6. Liki je Abrahám vervao Bôgi: i notri nyemi je zracsúnano za praviczó.

7. Znájte tak; ka, kí szo zvere, tisztí szo szinovje Ábrahámovi.

8. Geto je pa naprê vidilo píszmo; kâ Bôg zvere, szpravicsáva pogane: naprê je nazvêsztilo Ábrahâmi: vtebi sze, praj, blagoszlovijo vszi národje.

9. Zátó, kí szo zvere, tisztí sze blagoszlávlajo ztim vernim Ábrahámom.

10. Ár, kíkoli sze zdêl právde szpravicsávajo pod prekléosztvom szo. Ár je píszano: prekléti vszáki; kí ne osztáne vu vszê; stera szo píszana vu kní-gaj právde, naj je vsziní.

11. Kâ sze pa vu právdi niscse ne szpravicsa pred Bogom; ocsiveszno je: ár te pravicsen bode z vere 'zivo.

12. Právda je pa nej zvere: nego steri cslovik bode ona csinio, 'zivo bode po nyíh.

13. Krisztus je pa nász odküpo zprekléosztva právde; gda je za nász vsinyen prekléosztvo. Ár je píszano: prekléti vszáki, kí viszi na drêvi.

14. Naj med pogane Ábrahámov blagoszlov príde po Kri-

sztus Jezusi; da obecsanye Dühá vmemo po veri.

15. Bratje, po cslovecem právim: vém cslovecsi potrdjeni testamentom niscse ne razmeese; ali k nyemi kâ pridá.

16. Ábrahâmi szo pa dána obecsanya i szemeni nyegovomi. Ne právi i szeményi, liki od vnôgi; nego, liki od ednoga: i szemeni tvojemí, kí je Krisztus.

17. Tó pa právim: kâ testamentom naprej potrdjeni od Bogá vu Krisztusi, po stírisztó i trészetom leti vsinyena právda ne zaprávi na doli zbriszanye obecsanyá.

18. Ár, csi je zprávide örocsína, nej je vecs zobecsanya. Ábrahâmi je pa Bôg po obecsanyi darüvao.

II. 19. Ka tak právda? za volo presztóplenyá je posztávlena: dokecs bi né prislo to szemén, komi je obecsanye vsinyeno, zrendelüvana po angelaj vu rôki szredbenika.

20. Szredbenik je pa nej ednoga: Bôg je pa eden.

21. Jeli je tak právda prôti obécsanyi Bo'zemi? Aja. Ár da bi dána bila právda, stera bi zmo'zna bila o'ziveti: kakpa, liki bi zprávide bila pravicza.

22. Ali zaprlo je píszmo vsza pod grejh: naj sze obecsanye z Jezus Krisztusove vere da tim vervajócsim.

23. Prvle pa, liki je prisla vera, pod právdov szmo sze varvali zaprti na vero: stera je potom mogla oznanyena biti.

24. Zátó nám je právda voditel bila k Krisztusi: naj sze zve-re szpravicsamo.

25. Da je pa 'ze vera prisla: nej szmo vecs pod voditelom.

26. Ár szte vszi szinovje Bo'zi po veri vu Krisztusi Jezusi.

27. Ár, kikoli szte vu Krisztusa okrzszeni: Krisztusa szte oblekli.

28. Nejjeni 'Zidov, niti Grk, nej je ni szluga, niti szlobodnyák, nej je ni mou'z, niti 'zena. Ár szte ví vszi eden vu Krisztusi Jezusi.

29. Csi szte pa ví Krisztusovi: tak szte Ábrahámovo szemen i pôleg obecsanya örocniczke.

IV. TÁL.

I. Rázlocsek pod právdov i Evangelio-mom bodócsi 1—7. II. Obsinszko ká-ranye i na Evangelioszko csisztócsó na-záj zvánje 8—20. III. Vere praviczó zlejgov prilikov ka'ze 21—31.

I. 1. **P**rávím pa: dokecs je örocsnik escse déte; vnikom je nej odlócseni od szlugo; csi je gli vszê goszpôd.

2. Nego pod túturmi i szkrble-niki je notri do posztávlenoga od ocsé dnéva.

3. Tak i mí, gda szmo decza bilí, pod píszkmi szvéta szmo bilí na szlü'zbo podvr'zeni.

4. Gda je pa prisla punosztvrê-

mena: vö je poszlaö Bög Sziná szvojega porodjenoga z'zené, vsinyenoga pod právdo;

5. Da bi one, steri szo pod právdov bilí, odküpo; naj szinovcsino vzememo.

6. Da szte pa szinovje: vö je poszlaö Bög Dühá Sziná szvojega vu szrczá vasa kricsécse-ga, Abba, tou je, Ocsa.

7. Zátó vecs nej szí szluga: nego szin. Csi szí pa szín: tak i örocsnik Bo'zi po Krisztusi.

II. 8. Ali teda isztina, da szte nejznali Bogá, szü'zili szte tisztim, kí szo po natúri nej bogovje.

9. Zdaj pa szpoznnavsi Bogá, ali bole szpoznani od Bogá, kakda sze obrácsate pá na te nemocsne i szíromaske píszke; sterim pá nazáj szlü'ziti scséte.

10. Dnéve zdr'závate, i mészecze i vrémena i lêta.

11. Bojim sze za vász; da bi kak zobsztom né delao med vami.

12. Bojdté, liki jasz: ár szem i jasz, liki ví Bratje, proszim vász; nikso kriviczo szte mi nej vcsínili.

13. Znáte pa: ká szem vám vu nemocsnoszti têla nazviscsávao Evangeliom oprvics.

14. I szküsávanye moje, stero je vu têli mojem, nej szte za ni-kój meli niti szte je nej odüri-li: negoliki angela Bo'zega, szte me prijali, liki Krisztus Jezusa.

15. Zátó kakse je bilô teda blá-'szvedocsim vase? Ár szvedocsim

vám: ká, da bi mogôse bilo, ocsi vase bi vö szkopali i meni dálí.

16. Zátó nepriátel szem vám vcsinyen: ka szem vám isztino povedao?

17. Milüjejo vász? ali nej dobro; nego vö nász scséjo od vász zapréti, naj nyé milüjete.

18. Dobro sze je pa szkrbeti za dobro vszigdár: i nej szamo teda, gda szem pri vasz.

19. Decsicza moja, stere pá zboléznosztjov rodím, dokecs osznovlen bodé Krisztus vu vami.

20. Steo bi pa zdaj pri vasz bidti i preminiti glász moj: ár dvojjim vu vami.

III. 21. Povéte mi, kí scséte pod právdov bidti: právdo ne csüjete?

22. Ár je píszano: ká je Ábrahám dvá sziná meo ednoga z déklé i ednoga z szlobôdkinye.

23. Ali, kí je z dékle bio, pôleg têla sze je narôdo: kí je pa z szlobôdkinye bíó; po obecsanyi sze je porôdo.

24. Stera nikaj znamenüjo. Ár szta têva tíva dvá zákona: eden od Sinajszke gore rodi na szlü'zbo, stera je Ágar.

25. Ár Ágar gora Sinajszka je vu Arábii: glíha sze pa zvezdásnyim Jerusálemom, szlü'zi pa z déczov szvojojv.

26. Te zgorányi Jerusálem je pa szlobôdkinya: kí je nász vszé mati.

27. Ár je píszano: veszéli sze nerodna, stera ne rodís: juvesí i krícsi, stera z boleznosztjov ne rodís; ár je vecs díczé te szamícze; nego ká mo'zá má.

28. Mí szmo pa, bratje, pôleg Izáka obecsanyá decza.

29. Ali, liki teda, kí sze je pôleg têla porôdo, preganyao je onoga, kí jo pôleg dühá bio, tak i zdaj.

30. Ali ka právi píszmo? vrzi vö dekló i Sziná nyénoga. Ár ne bode öroküvao szin deklé zszinom szlobôdkinye.

31. Zátó, bratje, nejszmo deklé decza: nego szlobôdkinye.

V. TÁL.

Opominanye I. na sztálnoszt vu krsztsán-szkó szlobocsini 1—15. II. Na hodbo vu Dühi, lübéznosztí i poszvecsenyey 16—26.

I. 1. **V**u szlobocsini tak, na stero nász je Krisztus oszlôbodo, sztojte, i ne dájte sze pá vu járem szlü'zbe pré'zti.

2. Ovo, jasz Pavel, velim vám: ká, csi sze obrê'zete, Krisztus vám nikaj ne bode valáo.

3. Szvedocsim pa pá vszákomi csloveki obrêzanomi: ka je du'zen czêlo právdo csíniti.

4. Zgübili szte z Krisztusa: kikoli vu právdi pravicsni scséte biti; z miloscse szte szpadnoli.

5. Ár mi po Dühi zvöre vüpanye pravicsnoszti csákamo.

6. Ár pri Krisztus Jezusi niti obrizávanye kâ valá, niti ne-obrizávanye: nego vera po lübéznosztí delajoucsa.

7. Bê'zali szte lepô: sto vász je zadr'zao; naj isztini ne verjete?

8. Tô narátanye je nej z toga; kí vász je pôzvao.

9. Malo kvaszá czêlo tisztô zkvászi.

10. Jasz sze vü pam vam vu Goszpodni; kaj ní kaj drügo ne bodte miszlili. Kí pa vasz zburkáva: noszo bodo szôdbo, stokoli szí je.

11. Jasz pa, bratje, csi obrizávanye escse predgam, zaka sze escse pregányam? Tak je hényala szpáka krí'za?

12. Bár da bi sze i odszekali: kí vász pobüdjavajo.

13. Ár szte ví na szloboscino pozváni, bratje; li naj szloboscino na têlo ne obrácsate: nego po lübesznosztí szlü'zite edendrugomi.

14. Ár sze vsza právda vu ednoj récsi szpunyáva, vetoj: lübi bli'znyega tvojega, kak száomoga szebé.

15. Csi te pa edendrugoga grizli i jeli: glédajte, naj sze eden od drügoga ne potrosite.

II. 16. Velim pa: vu Dühi hodte i 'zelényetêla ne szkoncšavajte.

17. Ár têlo 'zelé prôti dühi; düh pa prôti têli: etiva sze pa zendrugim protivíta; naj, stera scséte, tiszta ne csiníte.

18. Csi sze pa od Düha vodite: nej szte pod právdov.

19. Ocsiveszna szo pa têla dela: kákxa szo eta; kurvêstvo, práznoszt, necsísztôcsa, hotlivoszt.

20. Bolvánsztvo, czomprnija, protivinsztvo, nyefka, zadomecsánya, csemérje, drazd'zenyá, razbojne, jeretínsztvo.

21. Nevoscšenôszti lüdomorszto, pianosztí, obloszünosztí i ktém priszpodobna; stera vam naprê právim, liki szem vam i naprê povedao; kaj kí táksa csinijo, králesztva Bo'zega ne bodo öroküvali.

22. Szád Dühá je pa lübézen, radoszt, mér, znásanye, dobrotivoszt, dobrôta, vernoszt, krotkoszt, zadr'závanye.

23. Prôti táksim nega právde.

24. Kí szo pa Krisztusovi: têlo szo rászpili znáklonosztami i 'zelami vrét.

25. Csi 'zivémo vu Dühi: vu Dühi i hodmo.

26. Ne bojdmo márne díke 'zelávczi edendrugoga drá'zd'zczi, edendrugomi nevoscšéi.

VI. TÁL.

I. Opominanye, kak sze moremo oponásati knemocsním, vuचितेलom i szíromakom 1—10. II. Dokoncšávanye lisztá 11—18.

I. 1. **B**ratje, csi sze kákxi cslovik poszili szkáksim presztóplényem: ví, kí szte dü-

hovni, zravnajte táksega vu dūhi krotkoszti; i glédaj szám szebé, naj sze i tí ne szküsáva.

2. Edendrügoga bremen nosz-te; i tak szpunte právdo Krisztusovo.

3. Ár, csi szte sto za koj stima bidti, geto je nikaj, szám szebé znori.

4. Vszáksi pa naj szám szvoje delo szküszi: i teda bode szám vu szebi meo hválo, i nej vu drügom.

5. Ár vszáksi bode szvoje la-sztivno bremen noszo.

6. Kí sze pa vcsi na rejcs Bo'zo: tomi, kí ga vcsi, naj podili zevszé dobrôt szvoji.

7. Ne blóдите: Bôg sze ne dá oszmijávati. Ár, kakoli szêja cslovík, tiszto bode i 'zeo.

8. Záto, kí szêja na têlo szvoje, z têla bode 'zeo szkvarjênye: kí pa szêja na Düh, z Dühá bode 'zeo 'zítek vekivecsni.

9. To dobro pa csinési ne obrüdmó. Ár vu szvojem vrême-ni bomo 'zeli obilno: csi dobro csiniti ne hênymo.

10. Záto, dokecs csasz mámo zevszêmi dobro csinmo; naj bo-le pa zdományimi vere nase.

II. 11. Viste z kelikimi pís-kmi szem vám píszao zmojov rokôv.

22. Kíkoli sze scséjo dopádnoti vu têli: tiszti vász primárjajo na obrizávanye; li naj sze za volo Krisztusovoga krí'za ne pregányajo.

13. Ár niti ti obrêzani szamí právdo nezdr'zavajo: nego scsé-jo; ka bi sze ví obrezali; naj sze vu vasem têli hválíjo.

14. Od méne pa tó kraj bojdi, ka bi sze hválo: nego vu krí'zi Goszpodna nasega Krisztusa; po kom je meni szvét raszpétí, i jasz szvétí.

15. Ár vu Krisztus Jezusi niti obrizávanye kâ valá, niti neob-rizávanye: nego nôvo sztvo-rjenyé.

16. I, kíkoli pôleg té regu-le hodíjo, mér nad nyimi i szmilenoszt, i nad Izraelom Bo'zim.

17. Na dale mi pa niscse dela ne dáva: ár jasz vorczane Goszpodna Jezusa vu mojem têli noszim.

18. Miloscsa Goszpodna nase-ga Jezusa Krisztusa z dühom vasim, bratje. Amen.

Galatánczom píszani z Ríma.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA
K E F E Z Á N C Z O M
PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Predgovor i poklon 1—2. II. Hválo dávanje za Bo'zi z vekivecsnoga odebránya zhajajócsi dobrót 3—23.

I. 1. **P**avel Apostol Jezus Kristusov po vóli Bo'zej tim szvétim, kí szo vu Efezusi, i vernim vu Kristus Jezusi.

2. Miloscsa vám i mér od Bogá Ocsé nasega, i Goszpodna Jezus Kristusa.

II. 3. Blagoszlovleni Bôgi Ocsa Goszpodna nasega Jezus Kristusa, kí nász je blagoszlovozevszim blagoszlovom dúhovnom v nebeszki dugovánaj vu Kristusi.

4. Liki je nász odébrao po nyem pred fundamentom szvéta; naj bomo szvéti i nepokárani pred nyim vu lüéznoszti.

5. Zrendelüvavsi nász naprê na szinovesino po Jezus Kristusi vu szebi pôleg dopádnenyá vôle szvoje.

6. Na hválo díke miloscsé szvoje v steroj nász je vugodne vcsíno vu tom lüéznivom.

7. Vu kom mámo odküplenýé po krvi nyegovoj, szád pa od-

püscsanye presztopenýá pôleg bogásztva milosce nyegove.

8. Stera je obilno razísła na nász vu vszój modrôsztí i csednôsztí.

9. Geto nam je na znánye dáo szkrovnoszt vôle szvoje pôleg dopadnenýá szvojeja; stero je naprê vu szebi gori djáo.

10. Da bi sze vu dokoncsávanyi punosztí vrémena vsza pod edno glavô vküp potégnoła vu Kristusi i tá, stera szo vu nebeszaj, i tá, stera szo na zemli.

11. Vu nyem, v kom szmo i örocsíno vzéli mi naprê zrendelüvani pôleg gori djánya toga; kí vsza csiní pôleg tanácsa vôle szvoje.

12. Naj bomo na hválo díke nyegove mi, kí szmo sze prvle vüpali vu Kristusi.

13. V kom sze i ví vüpate, da csüjete rêcs te isztine, tô je, Evangeliom zvelicsanya vasega, v kom szte i potom, kak szte vervali, zapecsácseni z obecsányá Dúhom ztim szvétim.

14. Kí je zádava örocsíne nase na odrésenyé ti lasztivni na hválo díke nyegove.

15. Zátó i jasz, szlísavsi vero vaso, stera je vu Goszpon Krisztusi i lübéznoszt k vszê m szvéczom.

16. Ne hênnyam hválo dávatí za vász szpomínavsi sze z vász vu molitvaj moji.

17. Naj vam Bôg Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa, Ocsa te díke, da Dühá modrószti i oznanoszti na nyegovo szpoznanje.

18. I preszvecsene ocsí pámetí vase; naj znáte, stera je vü-pazentí pozváni nyegovi, i stero je bogásztvo díke ôrocsíne nyegove vu ti szvéti.

19. I stera je ta nezmera velikócsa mócsi nyegove k nám vervajócsim pôleg delanya mócsi zmo'znosztí nyegove.

20. Stera je delao vu Krisztusi, gda je gori zbüdo z mrtvi i poszádogaje na deszniczo szvojo vu ti nebeszki.

21. Vise vszê poglavníkov i oblászti i mócsi goszpodsztva i vszega iména, stero sze imenüje nej szamo na etom szvéti; nego i prísesztnom.

22. I vsza je podvrgao pod nogé nyegove i nyega je dáó; naj bode gláva nad vszê m te Czerkvi.

23. Stero jé nyegovo telo, punoszt toga, kí vsza vu vszem szpunyáva.

II. TÁL.

I. Po natúri szo vszi grésni 1—3. II. Po miloscsi blá'zeni 4—22.

I. 1. **I** vász je o'zivo: kí szte bilí mrtvi vu presztoplenyj i vgrêhi:

2. Vu steri szte nigda hodili pôleg segé etoga szvéta; pôleg poglavníka, kí oblaszt má zráka, tó je, pôleg düha, kí zdaj dela vu sziní te nevernoszti.

3. Med sterimi szmo sze i mí vszi obracsali nigda vu 'zelaj têla nasega csinécsi vôle têla i míszel: i bilí szmo decza szrditoszti po natúri, liki i ti drügi.

II. 4. Bôg pa bogat bodócsi vu szmilenoszti po velikoj lübéznosztí szvojoj, stero je nász lübo.

5. I bodóese nász mrtve v presztoplenyj sz Krisztusom nász je o'zivo; (po miloscsi szte tak zvelicsani:)

6. I gori nász je zbüdo 'znyím vrét, i 'znyím vrét nász je posztavo vu ta nebeszka po Krisztus Jezusi.

7. Da bi pokázao vu prísesztnom vrêmeni to prevecs obilno bogásztvo miloscese szvoje po dobrotivnoszti szvojoj nad nami v Krisztus Jezusi.

8. Ár szte z miloscese zvelicsani po veri: i tó je nej zvasz; Bo'zi dár je.

9. Nej zdél; naj sze sto ne hváli.

10. Ár szmo nyegova náprava sztvorjeni vu Krisztus Jezusi na dobra dela: stera je pripravo Bôg; naj vu nyí hodimo.

11. Zátó szpômente sze; kâ szte ví nigda poganye bílí vu têli, i pravilí szte sze neobrizávanye po ti zroki vcsinyenoga obrizávanya, stero sze velí vu têli.

12. Kâ szte bílí v tisztom vrêmeni brezi Krisztusa, túhi od pôrgarsztva Izraelszkoga i zvu-na Zákonov obecsanya, vüpanya nemajôcsi brezi Bogá szte bílí na szvétí.

13. Zdaj szte pa vu Krisztus Jezusi, ví, ki szte nigda bílí dalecs, blüzi vcsinyeni po krvi Krisztusovoj.

14. Ár je on mér nas: ki je z obôjega edno vcsíno; i te sztrêdnye sztêne plôt je doli vtrgno.

15. Protivnoszt vu têli szvojem, tô je právde zapovéd, vu návukaj bodôcso, je odevzéó; da bi dvá sztvôro vu szebi na ednoga nôvoga csloveka, i tak bi vcsíno mér.

16. I zméro bi obá vu ednom têli z Bogom po krí'zi geto bi protivnoszt po nyem vmôro.

17. I pridôcsi nazvícsávao je mér vám, kí szte dalecs, i, ki szte blüzi.

18. Ár po nyem mámo prihodbo obôji vednom Dühi k Ocsi.

19. 'Ze szte pa nej vecs tühén-

czy i 'zalárje: nego pôrgarje z szvétimi vrét i dományi Bo'zi.

20. Gorí poczimprani na fundamentum Apostolov i Prorokov: steroga vogléni kamen je Jezus Krisztus.

21. Vu kom vesz czimper vküp zlo'zeni raszté na Czerkev szvéto vu Goszpodni.

22. Vu kom szte i ví navküp gori poczimprani na prebiválicse Bo'ze vu szvétom Dühi.

III. TÁL.

I. Szvojo sztlí'zbo preporácsa tim pozvánim poganom 1—13. II. Za nyé Boga moli 14—21.

I. 1. **Z**átó jasz Pavel zvézani Krisztus Jezusov rob za vász poganov volo.

2. Da szte csüli safarsztvo miloscse Bo'ze dáno meni k vám,

3. Kâ je po oznanenyé meni na znánye dáó szkrovnoszt: liki szem pred tэм zmalim píszaó.

4. Z steroga morete, geto ga csteli bodete, razmeti znanoszt mojo vuszkrvnoszti Krisztusovoj.

5. Stera je vu drügi pokolénaj nej dána na znánye szinom cslovecsim; liki je zdaj oznanyena nyegovim szvétim Apostolom i Prorokom po Sz. Dühi.

6. Kâ szo poganye znami vrét örocsniczke i znami edno têlo znami vrét tálniczke obecsanya

nyegovoga vu Krisztusi po E-vangeliomi.

7. Steroga szem jasz vcsinyen szluga pôleg dára miloscse Bo'ze meni dáne, pôleg dela môcsi nyegove.

8. Meni naj ménsemi vszê szvéczov je dána miloscsa eta: naj med poganmi nazviscsávam nezgrüntano bogásztvo Krisztusovo.

9. I preszvétim vsze, stero je obsinsztvo ete szkrovnoszt, stera je szkrita bíla od vekivekôma vu Bôgi; kí je vsza sztvoôro po Jezus Krisztusi.

10. Naj znána bode zdaj poglavársztvi i oblásztu vu nebeszki prebiválicsaj po gmajni vnôge felé modrószt Bo'za.

11. Pôleg szkonsanya vekivecsnoga; stéro je vcsíno vu Krisztus Jezusi Goszpodni nasesem.

12. Vu kom mámo szrcsnoszt i prihobdo vu vü paznosztu po veri nyegovoj.

13. Zátó proszim vász, ne obrüdté vu moji nevoláj, stere za vász trzpm; ár szo one dika vasa.

II. 14. Za etoga volo naklek-nem kôlina moja pred Ocsom Goszpodna nasega Jezus Krisztusa.

15. Zsteroga sze vsza dr'zina vu nebeszaj i na zemli imenüje.

16. Naj vam dá pôleg bogásztva díke szvoje: da sze mo-

csno potrdíte po Dühi nyegovom vu tom notrejsnyem csloveki.

17. Da prebíva Krisztus po veri vu szrczáj vasi.

18. I da vu lübéznosztu okorenyeni i fundálivani, morete zapopádnoti zevszêmi szvéczu: stera je ta sérjava i dú'zava i globocsína i vizína.

19. I szpoznati, ka Krisztusa lübiti je vecs, liki vsza znati: naj sze napunite zevszov punosztjov Bo'zov.

20. Kí je pa mocsen vise vsze-ga vcsiníti obilno bole, liki proszimo, ali míszlímo pôleg môcsi delajôcse vnami:

21. Tisztomi bojdi dika vu czérkvi po Krisztus Jezusi med vszêmi národmi na vekiveke Amen.

IV. TÁL.

I. Opomina na szvétu 'zitek 1—16. II. Odvrátsa od grésnoga 'zivlenyna 17—32.

I. 1. **P**roszim vász zátó jasz zvézani za Goszpodna: hodite tak; kak sze dosztá-ja pozványa, szkim szte pozváni.

2. Zevszov poniznosztjov i krotkosztjov, ztrplivosztjov znásajôcsi edendrugoga vu lübéznosztu.

3. Pascivfi sze zdr'zati jedin-sztvo dühá vu vezali méra.

4. Edno têlo i eden düh bojdté:

liki szte i pozváni na edno vüpanye pozványa vasega.

5. Ár je eden Goszpôd, edna vera, eden krszt.

6. Eden Bôg i Ocsa vszê: kí je nad vszêmi i po vszêmi i vu vszêmi vami.

7. Ednomi vszáksemi med nami je pa dána miloscsa pôleg mere dára Krisztusovoga.

8. Záto právi: gori idôcsi vu vizíno vlovleno je pelao vlovlený, i dáo je dári lüdém.

9. Tô pa, kaj je gori sô, ka je: nego kaj je i doli sô prvle na naj nísisi tál zemlé?

10. Té, kí je doli sô, je tiszti: kí je gori sô vise vszê nebész; da bi napuno vsza.

11. I on je dáo, níke Apostole, níke pa proroke, níke pa Evangeliste, níke pa pasztére i vu csitele.

12. Na vküp szprávlanye szvéczov, na delo szlü'zbe, na czimpranye téla Krisztusovoga.

13. Dokecs sze ne szrécsamo vszi vu jedinsztvi vere i znanosztí Szina Bo'zega gda bomo popolni mo'zjé vu meri pune vrszti Krisztusove.

14. Naj vecs ne bomo czeczátja decsicza: kí bi sze premetávali i okôli gonili od vszákoga vötra kakstê návuka vu jálnosztí i vu csalárnosztí lüdsztva, kí za nami sütajó.

15. Isztíno delajôcsi pa vu lübéznosztí, rászmo vnyem vsze-

gavêcs, kí nám je gláva, tô je Krisztus.

16. Zsteroga vsze têlo zrédom vküp zlo'zeno i szklenyeno po vszê csonkláj podávanya pôleg premôcsi vu meriednoga vszáksega tála rasenyé téla csiní na czimpranye szvoje vu lübéznosztí.

II. 17. Tô záto velim i szvedocsim vu Goszpodni: naj vecs ne hodite, liki ti drügi poganye hodijo, vu márnosztí pámeti szvoje,

18. Kí szo vpámeti potemneli i odtühili szo sze od 'zítka Bo'zega za volo neznanya, stero je vu nyih i za volo trditosztí szrezá szvojega.

19. Kí, geto sze szo 'zalosztiti henyali, szamá szebé szo ta dáli hotlivosztí na delanye vsze necsisztôcse vu parovnosztí.

20. Ví szte sze pa nej tak vcsíli Krisztusa.

21. Csi szte ga nacsí csüli i vu nyem szte navcseni; liki je isztina vu Jezusi.

22. Ka sze vám prisztája doli djáti pôleg prvoga 'zivlénya toga sztároga csloveka szkvárjenoga pôleg 'zél zapelávanya.

23. Ponoviti sze pa vdühi pámeti vase.

24. I oblêcsti nôvoga csloveka pôleg Bogá sztvorjenoga vu praviczí i szvesztvi te isztine.

25. Záto doli dênte láz i gúcste isztino vszákusi zbl'fznyim

szvojom: ár szmo edendrügoga kotrige.

26. Szrdte sze, ali ne grêste: szuncze naj ne zájde nad vasov szrditosztjov.

27. Ne dájte meszta vrâgi.

28. Kí je kradno: vecs naj ne krádne; nego bole naj dela dobro csinési z rokami, da má kaj podiliti tomi potrêbnomi.

29. Niksa gníla rêcs zvszt vasi naj vö neide: nego esi je káksa dobra na pobôgsanye potrêbsíne, naj dá miloseso poszlúsávczom.

30. Inedreszélte Bo'zegaszvé-toga Dühá; vkom szte zapecsá-eseni na dén odküplenyá.

31. Vszáka britkoszt i esémér i szrd i krics i preklinyanye kraj bojdi od vász zevszov hü-dôbov.

32. Bojdté pa k edendrügomi priaznivi, miloszitivni zobsztom szí odpüescávajôcsi: liki je i Bôg vu Krisztusi vám odpüszto.

V. TÁL.

I. Nadigáva od grêsnoga na szvétí zitek 1—21. II. Czêsz dáva hí'znikom 22—31.

I. 1. **B**ojdté zátó naszledniczke Bo'zi; liki lü-bezniva decza.

2. I hodte vu lübéznoszti, liki je Krisztus lübo nász i tá je dáó szám szebé za nász dár i áldov Bôgi na dobro dísanye.

3. Práznoszt pa i vszáka ne-

esiszôtösa, ali szkopôszt sze naj ni ne imenüje með vami; liki sze dosztája szvéczov.

4. I rú'znoszt i blázni gues, ali sála, stera sze ne dosztájajo; nego bole hválo dávanye.

5. Ár tô vám na znánye bojdi: kâ vszáki práznik, ali ne-esízti ali szkôpi, ki je bolván-esar, nema örocsíne v králevsztvi Krisztusovom i Bo'zem.

6. Nisese vász naj ne zapela szprázniimi riesmí. Ár za toga volo príde szrditoszt Bo'za na sziní nevernosztí.

7. Ne bojdté zátó v tom tálniczke 'z nyimi.

8. Ár szte bili nigda kmicza; zdaj szte pa szvetloszt vu Goszpodni: liki decza szvetloszti hodite.

9. (Ár je szád Dühá vszaj do-brôta i pravicza i isztina.)

10. Vardévajte, ka je vugodno Goszpodni.

11. I ne mêjte obesinsztva z neszadovenim delom te kmicze: nego je bole kárajte.

12. Ár, ká sze szkrívoma godíjo od nyíh, grdó je esce pravíti.

13. Tá pa vsza, da sze kárajó od szvetloszti, ocsiveszna grátajo. Ár je vsze, ka je ocsiveszno vesinyeno, szvetloszt.

14. Zátó právi: zbüdi sze, ki szpis i sztani z mrtvi i preszvétí sze tí Krisztus.

15. Glédajte zátó: da szkrbli-

vo hodite: nej, liki nemôdri, nego liki môdri.

16. Vö szi küpte k zvelicsanyi prlicno vrëmen: ár szo dnévi hüdi.

17. Záto ne bojdte neesedni: nego rázumni v onom; ka je Goszpodnova vola.

18. I ne zapójte sze z vínóm, v kom je hotlivoszt: nego sze napunte z szvétim Dühóm;

19. Gucsécsi med szebom z'Zoltármi i z hválmi i z dühovni-mi peszmami szpévavsi i czínkavsi vu szrczi vasem Goszpodni.

20. Hválo dávajócsi vszigdár za vsza vu iméni Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa, Bôgi i Ocsi.

21. Podáni eden drügomi vu sztráhi Bo'zem.

II. 22. 'Zene lasztivním mo'zom podáne naj bodo, liki Goszpodni.

23. Záto: kâ je mô'z gláva 'zené, liki je i Krisztus gláva materé Czérkvi; i on je zvelicsitel têla.

24. Nego, liki je czérkev podána Krisztusi tak i 'zene lasztivním mo'zom vu vszem.

25. Mo'zjé, lübbe 'zene szvoje: liki je i Krisztus lübo mater Czérkev i szám szebé je tá dáó za nyô.

26. Da bi jo poszvêto ocsisztivsi jo z kôpeljov vodé vu ôcsi.

27. Da bi jo posztavo szám szebi odicseno tákso Czérkev, ka bi ne méla spreglo, ali grbo, ali kâ táksega: nego da bi bila szvéta i nepokárana.

28. Tak szo du'zni mo'zjé lübiti szvoje 'zene; liki szvoja têla. Kí lübi szvojo 'zeno: szám szebé lübi.

29. Ár je niscse nej nigdár szám szvoje têlo odüro; nego je hráni i varje: liki i Goszpod Czérkev szvojo.

30. Ár szmo kotrige têla nyegovoga 'z nyegovoga meszá i z kôszt nyegovi.

31. Za toga volo osztávi Cslovik oco szvojege i mater szvojoj pridrü'zi sze k 'zeni szvojoj, i dvá bodeta edno têlo.

32. Eta szkrovnoszt je velika. Jasz pa právim od Krisztusa i od matere Czérkvi.

33. Záto i ví eden po ednom, vszáksi szvojo 'zeno tak lübbe; liki szamí szebé: 'zena sze pa naj bojí mo'zá.

VI. TÁL.

I. Deczé, roditelov i dr'zine csézt 1—9.

II. Düsevnoqa ro'zjá gori oblékanye na düsevno vitestvo 10—19. III. Zaprtek listá 20—24.

I. 1. **O**troczi, pokorni bojdte roditelom vasim vu Goszpodni; ár je tó pravicsno.

2. Postüj oco tvojege i mater tvojo; (stera je prva zapovid vu obecsanyi.

3. Naj ti dobro bode i bodes dúgoga vrêmena na zemli.

4. I vi ocseve ne drá'zd'zite otroke vase; nego je hránte vu sztráhi i opomínanyi Goszpodnovom.

5. Szlugi, pokorni bojdte vasim telovnim goszpodárom sztrahotov i sztrepetlivosztjov vu proosztócsi szrczá vasega, liki Krisztusi.

6. Naj nej li szamo nazócsi szlü'zite: liki da bi sze lüdém steli dopádnóti: nego, liki szlugi Krisztusovi, csinte volo Bo'zo z düse.

7. Z dobrov mészlov szlü'zécsi Goszpodni; i nej lüdém.

8. Znajócsi, ká vszáksi, kakoli dobroga vsiní, tisztoaga plácso vzeme od Goszpodna, áli je szluga, ali szlobodnyák.

9. I vi goszpodárje ta iszta csinte 'z nyimi tá nihávsí prtjé znajócsi, ká i ví szamí máte Goszpodna vu nebészaj i prijímanye oszôb je nej pri nyem.

II. 10. Na dale, bratje moji, mocsni bojdte v Goszpodni i vu môcsi zmo'znoszti nyegove.

11. Obléczte na szé vsze ro'zjé Bo'ze; da bodte mogli sztáti prôti jálnomi vráj'zemi sütaní.

12. Ár mí nemamo boja prôti krvi i têli: nego prôti poglavníkom, prôti oblászti, prôti szvéta zmo'znoszti: kí vu kmicíz

etoga szvéta ládajo, prôti dühovnim hüdübam, za ti nebeszki volo.

13. Zátó gori vzemte vsze ro'zjé Bo'ze; da morete prôti sztánoti vu tom hüdom dnévi i vsza opravivsi, obsztáti.

14. Sztojte zátó opászani na ledevjáj vasi z isztinov i oblecseni szprsznyekom pravice.

15. I obüti na nogáj z pripravov Evangelio ma toga méra.

16. Vise vszega escse vzemte gori zászlobo te vere; z sterov morete vsze ogyene sztréle toga hüdoga vgasziti.

17. Ilebk zvelicsanya vzemte i mecs dühá; kí je récs Bo'za.

18. Vu vszákoj molítvi i pronsni molécsi sztálni bojdte vszákom vrêmeni vu Dühi, i v tom ísztom verosztüvájócsi vu vszój gedrnoszti i molítvi za vsze szvécze.

19. I za méne; naj sze mi dá récs vu odpéranyi vüszti moji vu szrcsoszti na oznanüvanye szkrovnoszti Evangelio ma.

III. 20. Nad sterim poszelosztvo noszim vu láncez; naj v nyem szrcsno gucsím, liki trbé gúcsati.

21. Naj pa znáte i ví moja dugoványa, ka delam: vsza vám na znánye dá Tichikus te lübléni brat i veren szluga vu Goszpodni.

22. Steroga szem poszlaó k vám za toga volo: naj vám o-

znáni tá, stera sze okoli nász godíjo, i obeszelí szrezá vasa.

23. Mér bratom i lübézen z verov od Ocsé Bogá i Goszpodna Jezusa Krisztusa.

24. Miloscsa zevszémi, kí lü-bijo Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa v neszkvarenoszti. Amen.

K Efezáncom pizsani z Ríma po Tichikusi.

SZVÉTOĠA PAVLA APOSTOLA
K F I L I P P É N C Z O M
P I S Z A N I L I S Z T .

I. TÁL.

I. Po pokloni hválo dáva: ka szo tálniczke pósztali Evangelíoma; vüpa sze, ka v tom dokonca osztáno 1—II. Nazviscsáva szvoje i Evangelíoma dugovánje 12—26. III. Opomina na szvétí 'zitek 27—30.

I. 1. **P**aveli Timotheus szluzszém szvétim vu Krisztus Jezusi, bodócsim vu Filippi, zpüspekmi i z Diákonusmi vrét.

2. Miloscsa vám i mér od Bogá Ocsé nasega i Goszpodna Jezusa Krisztusa.

3. Hvalo dájem Bógi mojemi: gda koli sze zvász szpomínam.

4. Vszígdár vu vszákoj molítvi mojoj za vsze vász zradosztjov molítev csinécsi.

5. Nad obsinsztvov vasov vu Evangelíomi od prvoga dnéva notri do vezdásnyega.

6. Gvüsen bodócsi v tom; ká,

kí je zácsao vu vami to dobro delo, i dokonca je notri do dnéva Jezus Krisztusa.

7. Liki je i pravicsno meni tô miszliti od vszé vász; geto vász vu szrezi mám, i vu vózi mojoj i vu zgovárjanyi i potrdjávanyi Evangelíoma: líki kí szte vszi tálniczke zmenom vrét miloscse.

8. Ár mi je szvedok Bóg; kakda vász vsze 'zelém vu lübézenoszti Jezus Krisztusovoj.

9. I záto sze molim: naj lübézen vasa escse bole i bole obiljáva vu szpoznávanyi i vszákom 'zmahi.

10. Da szküszite: stera sze razlocsávajo; naj bodete csízsti i nepoteknyeni na dén Krisztusov.

11. Napunyeni sz szádom pravice po Jezus Krisztusi na díko i hválo Bo'zo.

II. 12. Sésém pa, naj znáte, bratje; kâ szo mojega robsztva dugoványá bole na napré idénye Evangelioma prisla.

13. Tak; da szo moja vézanya ocsiveszna vu Krisztusi vcsinyena vu czéлом Czaszarszkom dvori i vu vszej drügi mészta.

14. I vnôgi bratov vu Goszpodni z moje vóze szo szrcsnêsi grátali, obilnê szmêjo brezi sztrahá récs gúcsati.

15. Nísteri isztina i z nenávidnoszti i nyefke; nísteri pa i zdopádnenyáprêdgajo Krisztusa.

16. Kí isztina z nyefke Krisztusa nazviscsávajo nejsízto: stímajo, ka tak vékso nevoló prineszêjo mojmi vézanyi.

17. Kí pa zlíbéznoszti: znájo, kâ szem jasz na zagovárjanye Evangelioma posztávleni.

18. Ka záto? Dönok zevszim tálom, ali szkazlivoszti, ali z isztine sze nazviscsáva Krisztus, i v tom radüjem; ali i radüvao sze bodem.

19. Ár znám; ka mi tô bode k zvelicsanyi po vasoj molítvi i pomáganyi Dühá Jezus Krisztusovoga.

20. Póleg szkrblivoga csákanya i vüpanya mojega; kâ sze v nikom ne oszramotim; nego vszrcsnom gúcsanyi, liki vszigdár, tak i zdaj sze zvisáva Kri-

sztus vu téli mojem, ali po 'zít-ki, ali po szmrtil.

21. Ár je meni 'zítek Krisztus i szmrt mi je dobiesek.

22. Csi mi je pa 'ziveti vu téli: tak mi je tô szád dela; i, ka szí odlôcsim, neznam.

23. Árszesztiszkávam od obôjega: 'zelénye mám k razvézanyí i sz Krisztusom bidti; kôtero mi zvnôgim vecs valá.

24. Osztánoti pa vtéli mi je bole potrêbno za vász volo.

25. I tô za gvüšno znám: kâ osztánem i zevszêmi vami osztánem na vase gori jemánye i radoszt vere.

26. Naj hvála vasa obiljáva vu Krisztus Jezusi nad menom po mojem páli k vám pridényi.

III. 27. Li, kak je vrêdno, póleg Evangelioma Krisztusovoga hodite: naj, ali pridem i vídim vász, ali ôzdalecs bodôcsi, csüjem eta od vász; kâ sztojite vu ednom Dúhi z ednov düsov sze navküp borivsi za vero Evangelioma.

28. I, ne presztraste sze vu nikom od ti próti sztojécsi; stero je nyim isztina kázanye szkvarjenyá, vám pa zvelicsanya: i tô je od Bogá.

29. Ár je vám zobsztom dáno za Krisztusa nejszamo vu nyem vervati; nego i za nyega trpeti.

30. Té bojmajôcsi, sterogaszte vidili v meni, i zdaj csüjete od méne.

II. TÁL.

I. Opomina ua jedinoszt i poniznoszt 1—11. II. Ráta na delo pobo'znoszt i zvelicsanya 12—18. III. Obécse, ka nyim posle Timotheusa, szebé i Epafroditusa 19—30.

I. 1. **C**si je záto kákse opominanye vu Krisztusi, csi je káksa obészelnoszt lübézni, csi je kákse obsinsztvo dühá, csi je káksa milosztivnoszt i szmilenoszt med vami.

2. Napunte mojo radoszt; naj tó iszto mészlite, tó iszto lübéznoszt máte; edne düse i edne mészli bojdite.

3. Nikaj po nyefki, ali márnoj díki ne csinte: nego zponiznosztjov eden drügoga od szébe za vékse prestímajócsi.

4. Ne glédajte vszákxi szvoja; nego i tá, stera szo ti drügi, vszákxi naj gléda.

5. Tá náklonoszt naj bode vu vami: stera je i vu Krisztus Jezusi.

6. Kí vu obrázi Bo'zem bodócsi nej je za ftrgnyenyé dr'zao; ka je ednáki bio z Bógom.

7. Nego je szám szebé ponízo, obráz szlugov je na szé vzéo vu szpodobnosztí cslovecsoj je bio.

8. I vnosenyê je nájden, liki prósztí Cslovik: ponízo sze je, vesinyeni pokoren notri do szmrti, szmrti pa krí'za.

9. Záto ga je i Bóg gori zvi-

szo i darüvao nyemi je imé: stero je vise vszega iména.

10. Naj sze vu iméni Jezusovem vszákó koleno naklekne ti nebeszki i zemelszki i pod zemlôv bodócsi sztvári.

11. I vszáki jezík vadlúje: kâ je Goszpon Jezus Krisztus na díko Bogá Ocsé.

II. 12. Záto, lübléni moji, kak szte vszigdár pokorni bilí nej li szamo teda, gda szem pri vasz nazócsi bio; nego zdaj vnogo bole, da szem dalecs od vász: ztrahotov i ztrepetanyem szvoje zvelicsanye oprávlajte.

13. Ár je Bóg, ki dela vu vami i tó, naj scséte, i tó, naj delate; kak sze nyemi dopáadne.

14. Vsza csinte brezi mrmranya i dvojenyá.

15. Naj bodete nekrivicsni i nedú'zni otroczi Bo'zinevujvlaseni na szrêdi med etim zaszkanim i preobrnyenim národom: med sterim sze szvétite, liki szvetloszti na szvétí.

16. Récs 'zítka pred szebom méte meni na hválo na dén Krisztusov; kâ szam nej zamán drkao, niti szem nej zamán delao.

17. Nego csi sze i vö vlévam na áldov i szlü'zbo vere vase; radüjem sze i zevszêmi vami sze radüjem.

18. Na tom sze pa i ví radüjte i z menom vrét sze radüjte.

III. 19. Vü pam sze pa vu Goszpon Jezusi: kâ vam Timo-

theusa szkoro poslem; naj i jasz pokojno düso mám szpoznnavsi tá, stera sze okoli vász godfjo.

20. Ár nikoga nemam ednáke z menom düse; ki bi sze tak vernozátá, stera szookôli vász, szkrbo.

21. Ár vszi ta szvoja íscejo: nej pa tá, stera szo Krisztus Jezusova.

22. Szküssanye nyegovo pa znáte: ká, liki ocsi déte, tak je z menom szlü'zo vu Evange-liomi.

23. Toga záto vü pam poszlati, kak bom vido ka de sze z menom godfio, preczi.

24. Vü pam sze pa vu Goszpodni: ká i szám szkoro prídem.

25. Za potrêbno szem pa stí-mao Epafroditusa brata i pomocníka i vojüvácsa z menom vrét mojega, vasega pa poszelníka i szlü'zbeníka potrêbesine moje poszlati k vám.

26. Geto je 'zelo vsze vász i 'zalosztio sze je; ka szte csüli, ká je bete'zen bio.

27. Ár je i bete'zen bio blüzi na szmrt: ali Bóg sze nyemi je szmilüvao; nej pali nyemi, nego i meni; naj nemam 'zalosztio na 'zaloszt.

28. Záto, kak je naj hitré moglobidti, poszlao szem ga k vám: naj sze vi, pá ga vidôcsi, radüjete, i jasz ne'zalosztneši bodem.

29. Primte ga tak gori vu Go-

szpodni zevszov radosztjov: i tákse v postenyê méte.

30. Ár sze je za Krisztusovoga dela volo notri do szmrti pribli'zo nemáravsi za düso szvojo: da bi dopuno zmenkanye vase k meni szkázane szlü'zbe.

III. TÁL.

I. Po pokázanyi krivi vucsitelov od pravice právde na pravico vere peta 1—16. II. Ráta je, naj ga naszedüje 17—21.

I. 1. **N**a dale, bratje moji, radüjte sze vu Goszpodni. Ta íszta vám píszati mené je íszтина nej ftrága; vám je pa na vékso gvüsnoszt.

2. Glédajte psze, glédajte te hüde delavcze, glédajte to zrêzanye.

3. Ár mi szmo to právo obrizávanye: kí vu Dühi szlü'zimo Bôgi i hválimo sze vu Krisztus Jezusi, i ne vü pamo sze v têli.

4. Csi gli jasz mám vü paznoszt i vu têli. Ár csi sto drügi stima; ka vü paznoszt má vu têli: jasz bole.

5. Obrezan szem ôszmi dén, z roda szem Izraelszkoga, pokolênya Benjaminovoga, 'Zidov z 'Zidovov, pôleg právde farizeus.

6. Pôleg vrêle pobo'znosztio szem preganyao Czerkev Bo'zo, pôleg pravice vu právdi szem bio nekrivicsen.

7. Ali, stera szo meni dobícesek

bilá, tá szem za Krisztusa volo za skodo dr'zao.

8. I tak zdaj za isztino vsza za skodo dr'zim bidti za volo viszikoga szpoznanya Krisztus Jezusovoga Goszpodna nasega: za steroga vsza za skodo i za govno dr'zim bidti; naj Krisztusa do-bim.

9. I náidem sze vu nyem ták-si: liki, ki nemam mojo pravi-czo ono, stera je z právde; nego ono, stera je po veri Krisztusovoj, ono, stera je z Bogá, pravi-czo na vero gledôcs dáno.

10. Da ga szpoznám i môcs gori sztanenyá nyegovoga i obcsinsztvo trplênýa nyegovoga preobrázeni na szmrt nyegovo.

11. Csi kak pridem k gori sztanenyi ti mrtvi.

12. Nej kâ bi ga 'ze vzéo, ali ka bi 'ze popolni bio: vgányam sze pa, csi ga kak popádnem; za steroga volo szem i popádjeni od Krisztus Jezusa.

13. Bratje, jasz szám szebé ne stímam; ka bi ga popádnó.

14. Edno pa csinim: zoni, stera szo odzajaj, sze szpozábim; stera szo pa pred menom za tisz-timi sze fteгүйem; k czli sze vgányam za nájem zgorányega pozványa Bo'zega vu Krisztus Jezusi obecsanoga.

15. Zátó, kfkoli szmo popolni, tô premislávajmo: i, csi kâ naci miszlite, i tô vam Bôg oznáni.

16. Dönok, na stero szmo pri-

sli, v tisztoj reguli hodmo, tiszto premislávajmo.

II. 17. Naszledníczke moji boj-dte, bratje; i kebzújte na tetak hodécse, kak nász példo máte.

18. Ár vnôgi hodijo; od steri szem vám dosztakrát pravo, zdaj pa i jôcsics právim: ka szo nepriátelje kri'za Krisztusovoga.

19. Kí konec z je pogibelnoszt, kí Bôg je trbüjh, i díka nyihova je vu szramoti nyihovoj; kí ta zemelszka premislávajo.

20. Nase pôrgarztvo je pa vu nebészaj; odkud i zvelicsitela csákamo Goszpodna Jezusa Krisztusa.

21. Kí premêni têlo poniznoszt i nase: naj bo szpodobno k odicsenomi têli nyegovomi, pô-leg dela, po kom je zmo'zen i podvrzti szebi vsza.

IV. TÁL.

I. Opomína je na sztálno radoszt, mér i vszákó dobro delo 1—9. II. Hváli nyim za poszlani dár 10—19. III. Dokoncsa list szpozdrávlanyem 20—23.

I. 1. **Z**átó, bratje moji lübléni i pre'zelní, radoszt i koróna moja, tak sztojte vu Goszpodni, lübléni.

2. Evodiása opomínam i Szintikesa proszim: naj edne miszli bodeta vu Goszpodni.

3. Takáj proszim i tebé, moj veren pre'znyák: na pomôcs boj onim 'zenám; stere szo sze vu Evangelioimi z menom vrét bo-

rile i z Kelemenom i zdrügimi pomocsníki mojimi; steri iména szo vu knjaj 'zitka.

4. Radüjte sze vu Goszpodni vszigidár: pá velim, radüjte sze.

5. Krotkoszt vasa zrána bojdi vszém lüdém. Blüzi je Goszpód.

6. Nikaj sze ne szkrbte: nego vu vszákoj molítvi i prosnyi z hválo dávanym prosnye vase sze naj oznánijo pri Bôgi.

7. I mér Bo'zi, kí je vise vsze pámeti, obarje szrczá vasa i miszli vase pri Krisztus Jezusi.

8. Na dale, bratje, stera szo isztinszka, stera szo postena, stera szo pravicsna, stera szo csíszta, stera szo lübézniva, stera szo dobroga glásza, csi je kákxa dobróta, i csi kákxa hvála jeszte, tá premislávajte.

9. Stera szte sze i vsíli, i príjali i csüli i vidili v meni; totá delajte: i Bôg méra bodez vami.

II. 10. Radüvao szem sze pa vu Goszpodni jáko kâ szte sze 'ze nigda ozelenili vu vasem od méne szpomínanyi; od koga szte sze i szpomínali; ali nej szte meli prílicsnoga vrémena.

11. Ne právim pa tó na moje zmenkanye gledócs. Ár szem sze jász návcso z témi, vu steri szem, zadovolen bidti.

12. Znám sze i poníziti, znám i obiljávati: vu vszem i navszeszem navcseni i naszítiti sze i gladüvati i obiljávati i zmenkávati.

13. Vsza morem po potrdjá-vajócssem mené Krisztusi.

14. Dönok dobro szte vcsínili; ka szte tálniczke moje nevóle.

15. Znáte pa i ví, Filippenczi; kâ mi je vu zacsétki Evangelio-ma, gda szem vó sô od Maczedonie, ni edna gmajna nej podilíla kâ na vó dávanye i notri jemánye; nego ví szamí.

16. Ár i vu Teszszaloniko ednók i drügócs szte mi na potrebcsino poszlali.

17. Nej kâ bi íszkao dár; nego íscsem szád obiljávajócsi vu racsúnanyi vasem.

18. Vzéo szem pa vsza i obiljávam: napunyen szem, geto szem vzéo od Epafroditusa; stera szo od vász poszlana, dihalo dobroga dísenya, áldov prijéten i vugoden Bôgi.

19. Bôg pa moj napuni vszo potrebcsino vaso pôleg bogáosztva szvojega vu díki po Jezus Krisztusi.

III. 20. Bôgi pa i Ocsi nasemi díka na veki veke Amen.

21. Pozdravte vszákoga szvé-toga vu Krisztus Jezusi. Pozdrávlajo vász bratje, kí szo z menom.

22. Pozdrávlajo vász vszi szvé-ti; naj bole pa, kí szo z Czaszarove hí'ze.

23. Miloscsa Goszpodna nasega Jazus Krisztusa zevszémi vami. Amen.

K Filippenczom písani z Rima po Epafroditusi.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA
K K O L O S S Á N C Z O M
P I S Z A N I L I S Z T.

I. TÁL.

I. Napiszek listá z blagoszlovom 1—2.
II. Za Kolossánce hválo dáva, ka szo na vero pripelani 3—8. Moli za nyé, naj v tom raztėjo 9—22. Právi, ka bi rad vsze k zvelicsanyi pripelao 23—29.

I. 1. **P**avel Apostol Jezus Kri-
sztusov po vóli Bo'zój
i Timotheus brat.

2. Tim vu Kolossi szvétim i vernim bratom vu Krisztusi: miloscsa vám i mér od Bogá Ocsé nasega i Goszpodna Jezus Kri-
sztusa.

II. 3. Hválo dájemo Bôgi i Ocsi Goszpodna nasega Jezus Kri-
sztusa vszigidár za vász molécsi.

4. Kak szmo csüli vero vaso vu Krisztus Jezusi i lübézen k vszém szvétim.

5. Za vüpanya volo, stero vám je vu nebészaj szránjeno: stero szte naprê csüli vu rêcsi isztin-
szkoga Evangeliuma.

6. Steri je i k vám prisao, liki i na vesz szvét: i roden je po-
vszud, liki i vu vami, od stero-
ga dnéva szte csüli i szpoznali
miloscsa Bo'zo vu isztini.

7. Liki szte sze i návcsili od
Epafrása lüblénoga z nami vrét
szlugo nasega: kí je veren za

vász szlü'zbenik vu Krisztusi.
8. Kí nám je i oznano vaso vu
Dühi lübézen.

9. Za toga volo i mí, od stero-
ga dnéva szmo csüli, ne henyamo
za vász Bogá moliti i prosziti:
naj sze napunite szpoznanyem
vôle nyegove vu szvoj modró-
szti i rázmenyi dühovnom.

10. Naj hodite vrédno Goszpod-
ni na vsze dopádnnyé vu
vszem dobrom deli szád priná-
sajôcsi i rasztécsi vu szpozna-
nyi Bo'zem.

11. Vu vszákój môcsi mocsnê-
si gratüvavsi pôleg zmo'zno-
szti díke nyegove na vsze zná-
sanye i trplivoszt z radosztjov.

12. Hválo dávajôcsi Ocsi, kí
nász je vesíno szpodobne: naj
tál vmememo ôrocsíne ti szvéti
vu szvetloszti.

13. Kí nász je vö ftrgno z oblá-
szti te kmicze i prék nász je
posztavo vu králesztvo Sziná
lübéznoszti szvoje.

14. Vu kom mámo odküplénye
po krvi nyegovoj, tô je, odpü-
scsanye grêhov.

15. Kí je kêp nevidôcséga Bogá
i prvorodjeni vszega sztyorje-
nyá.

16. Ár szo vunyem sztvorjena vsza: stera szo vu nebészaj i stera szo na zemli, ta vidôcsa i ta nevidôcsa, ali thronusje, ali goszposztva, ali poglavársztva, ali oblászti, vsza szo po nyem i vu nyem sztvorjena.

17. I on je pred vszêm i vsza szo vu nyem vküp sztanola.

18. I on je gláva téla te Czérkvi: kíje zacsétek i prvorodjeni z mrtvi; naj bode vu vszê on prvi.

19. Ár sze je dopadnolo Ocsi: naj vu nyem vsza punoszt prebíva.

20. I po nyem sze vsza'z nyim zmiríjo, mér vcsínivsi po krvi nyegovoga krí'za, ponyé, velim, ali szo na zemli, ali szo v nebészaj.

21. Í vász, kíszte nigda tühénzi i nepriátelje bilí z pámetjov vu hüdi delaj.

22. Je zdaj dönok zméro vu téli meszá szvojega po szmrti: da bi vász posztavo szvéte i nevujvlacséne i nekrivicsne pred lícze szvoje.

23. Csi li osztánete vu veri fundálivani i krepki i negenyeni od vüpanya Évangeliomszkoga: steroga szte csüli, ka je prédgani vszákomi sztvorjenyê pod nébov, steroga szem jasz Pavel vcsinyen szluga.

24. Zdjaj sze radüjem vu trplivosztaj moji za vász i dopunyávam zmenkanya nevól Krisztu-

sovi vu téli mojem za nyegovo têlo, stero je Czérkev.

25. Stere szem jasz szluga vcsinyen pôleg Safarsztva Bo'zega: stero mi je dáno med vami; naj napunim récs Bo'zo.

26. Tô je, ono szkrovnoszt, stera je od vekivêka i od vszê národov, szkrita bila: zdaj je pa oznanyena tim szvétim nyegovim.

27. Sterim je steo Bôg na znánye datí: kákse je blágo odícseneszkrvnosztí ete med poganmi; kí je Krisztus vu vami, vüpazen díke.

28. Steroga mí nazviscsávamo, opomínavsi vszákoga Csloveka i vucsivsi vszákoga Csloveka vu vszój modrôsztí: naj naprê posztávimo vszákoga Csloveka popolnoga vu Krisztus Jezusi.

29. Vu sterom i delam borivsi sze pôleg môcsi nyegove: stera i dela vu meni mocsno.

II. TÁL.

I. Ká'ze, kak sze bori za nyé 1—3. II. Opomina je, naj sze od zapelávanya varjejo 4—23.

I. 1. **Á**r scsém, naj znáte: kák-si boj mám za vász i za té, kí szo vu Laodiczei, i kí szo nej vidili licza mojega vu téli.

2. Naj sze obeszelíjo szcrezá nyihova ti vküp szklenyeni vu lübéznosztí i na vsze bogásztvo gvüsnoغا rázuma, na szpozna-

nye szkrivnoszti Bo'ze i Ocsé i Krisztusa.

3. Vu sterom szo vszi kincsi modrószti i znánya szkriti.

II. 4. Tô pa právím: naj vász sto ne vkaní vu szkazlivom gucsi.

5. Ár, csi szem vu téli dalecs od vász: dönok vu dühi szem med vami radüvajúcsi sze i glédajúcsi vas réd i krepkoszt vase vere vu Krisztusi.

6. Záto, kak szte príjali Krisztus Jezusa Goszpodna nasega, tak v nyem hodte.

7. Vkorenyeni i gori poczimprani vu nyem i potrdjeni vu veri: liki szte navcseni obiljavajúcsi vu nyem z hválo dávanem.

8. Glédajte, naj sto med vami ne bode; kí bi vasz porobo po szveczkoj modrószti i márnom zapelávanyi pôleg tadánka lüdi, pôleg píszk etoga szvéta i nej pôleg Krisztusa.

9. Ár vu nyem prebiva vsza punoszt bo'zánsztva telovno.

10. I v nyem szte napunyeni, kíje gláva vszega poglavársztva i oblászti.

11. Vu sterom szte i obrêzani brezi rôk vcsinyenim obrizávanyem vu vö szlecseneyj grêhov têla i meszá, vu obrizávanyi Krisztusovom.

12. Pokopani z nyim vu krzsti; vu sterom szte i vküp go-

ri sztanoli po veri môcsi Bo'ze: kí ga je gori zbüdo z mrtvi.

13. I vász je mrtve bodôcse v presztopáji i neobrízali têlavasega 'znyim vrét o'zivo gda vam je vsze grêhe odpüsztó.

14. I doli je zbriszao ono píszmo vu návuki, stero je próti nám biló i vö je je vrgao z szredbíne i prebio je je na krí'z.

15. Doli je szlêkao takáj poglavársztva i oblászti, i kázao je je vu szrcsnoszti obládajúcsi je szám po szebi.

16. Naj vász tak sto ne szôdi vu jêsztvini i pítvini, ali vu táli szvétká, ali mladá, ali v szobottáj.

17. Stera szo ténya ti prísesztni: têlo je pa Krisztusovo.

18. Niscse vám naj ne zadéva vu be'záji nájema, kaksté bi steo, po poni'znoszti i pobo'znoszti angelszkoj, mészavsi sze vtiszta, stera je nej vido, gizardavo hodécsi zamán nadüti od pámeti têla szvojeja.

19. I ne dr'zí sze k glávi; z stere vsze têlo po szklepaj i vküp zvézanyi szlü'zi i vküp szklenyeno raszté zrasenyom Bo'zim.

20. Záto, csi szte mrlí z Krisztusom od píszkov szvéta, ka sze dáte, liki da bi na szvéti 'zíveli, ezeremonivati?

21. Gda sze vam právi ne do-

tekni sze, niti ne kostaj, niti k nyemi ne szégni.

22. Stera szo vsza szkvarjenyé 'zivilényem vrét: da szo pôleg zapôvidi i vcsenyá cslovecsega.

23. Koterá isztina pogléd májo modrôszti vu zmíslenoj pobo'znoszti i poniznoszti i v nemilüvanyi têla; nej pa vu káksem postenyê, na naszícanye têla.

III. TÁL.

Opomina I. na nebeszkoga dugovánja iszkanye 1—4. II. Na krsztsánszki 'zitek 5—17. III. Ka'ze, kak sze májo v hi'znom rédi bodôcsi oponásati 18—26.

I. 1. **C**si szte záto gori sztanoli z Krisztusom: ta zgoránja íscsite, gde je Krisztus, na deszniczi Bo'zój szedécsi.

2. Ta zgoránja premislávajte: nej tá, stera szo na zemli.

3. Ár szte mrli i 'zítek vas je szkriti z Krisztusom vu Bôgi.

4. Gda sze pa Krisztus, nas 'zítek, szká'ze: teda sze i ví 'znyim vrét szká'zete vu díki.

II. 5. Vmárjajte záto vase zemelszke kotrige, práznosz, nescisztoéso, hotlivo náklonosz, húdo po'zelénye, i szkopôsz, stera je bolvánszto.

6. Posteri príde szrditosz Bo'za na sziní nevernoszti.

7. Vu steri szte i ví nigda holi: gda szte v nyíh 'ziveli.

8. Zdaj pa doli dête i vi vsza eta: szrditosz, csemér, hüdôbo, preklinyane, rú'znogúcsanye, z vüsz, vasi.

9. Ne la'zte eden na drügoga: da szte 'ze doli szlekli toga sztároga Csloveka 'z nyegovimi delami.

10. I oblekli szte toga nôvoga ponovlenoga na szpoznanye pôleg obráza tisztoaga; steri ga je sztvôro.

11. Geto nega Grka, i 'Zidova, obrizávanya, i neobrizávanya, barbarusa, Szczítha, szlugo, szlobodnyáka; nego vsza i vu vszê je Krisztus.

12. Oblêczte záto, liki tí odebráni Bo'zi, szvéti i lübéznivi, nágibe milosztivoszti, dobrotivosz, poniznosz, krotkosz, trplivosz.

13. Znásajôcsi edendrügoga i odpüsaszcsávajôcsi szí; csi steri kákso to'zbo má na koga: liki vám je i Krisztus odpüszo, tak i ví.

14. Nad vszêmi têmi pa escese oblêczte lübéznosz: stera je vezalo popolnoszti.

15. I mér Bo'zi naj láda vu szrczáj vasi: na steroga szte i pozváni vu edno têlo; i bojdt zahválni.

16. Rêcs Krisztusova naj prebíva vu vami bogato vu vszákøj modrôszti vucsécsi i opomínajôcsi sze z 'Zoltármi i z hválmi i zdühovnimi peszmami milo-

sztivno szpêvajôcsi vu szrczi vasem Goszpodni.

17. I vsze, kakoli csiníte v rêcsi, ali v deli, vsza vu Goszpon Jezusovom iméni csinte, hválo dávajôcsi Bôgi i Ocsi po nyem.

III. 18. 'Zene, podlo'zne bojdte lasztivnim mo'zom: liki sze pri-sztája vu Goszpodni.

* 19. Mo'zjé, lübbe 'zene vase, i ne bojdte k nyim brítki:

20. Otroczi, pokorni bojdte roditelom vu vszem: ár je tó vugodno Goszpodni.

21. Oseve, ne drá'zd'zite o-troke vase: naj v pámeti ne zadrevenéjjo.

22. Szlugi, pokorni bojdte vu vszem vasim telovnim goszpo-dárom nej li vu ocsnoj szlű'zbi, liki oni, ki sze lüdém scséjo dopádnoti: nego vu prosztôcsi szrczá bojécsi sze Bogá.

23. I vsze, kakoli csiníte, z düse delajte, liki Goszpodni, i nej, liki lüdém.

24. Znajôcsi, kâ od Goszpodna vzetete plácso öroc síne: ár Goszpon Krisztusi szlű'zite.

25. Kí pa nepravicsno dela; vzeme nájem szvoje nepravicsnoszti: i nega pri Bôgi prijímanya oszôb.

26. Goszpodárje, ka je pravicsno i szpodobno, szlugom vö dájte, da znáte, kâ i ví máte Goszpôda vu nebészaj.

IV. TÁL.

I. Opomina je na molitev 1—3. II. Ká'ze, kak sze májo oponásati k vinésnyim 4—5. III. Pise, ka nyegovo dugoványe z Tichikusa i z Onezimusa lèhko zvéjo 6—8. IV. Po pozdrávenyi zapré listz 9—17.

I. 1. **V** prosnyi sztálni bojdte verosztüvajôcsi v nyê z hválo dávanyem.

2. Proszécsi k csaszi i za nász; naj nám Bôg odpré dveri szvoje rêcsi: da gucsímo szkrovnoszť Krisztusovo: za stero szem i zvézani.

3. Naj jo oznánim: liki mi trbé gúcsati.

II. 4. Vu modrôszi hodte pred zvinésnyimi, vrêmen odküpi-vajôcsi.

5. Rêcs vasa vszigidár vu milosczi naj bode z szoljôv zacsim bana: da znáte; Kakda vam trbé ednomi vszákomi odgovárajati.

III. 6. Stera sze pôleg méne godíjo: vsza vám na znánye dá Tichikus moj lübléni brati veren szluga i szlű'zbeník a menov vrét vu Goszpodni.

7. Steroga szem poszlaô k vám za toga volo: naj zvé ona, stera sze okôli vász godíjo, i obe szelí szrczá vasa.

8. Z Onezimusom vernim lüblénim bratom, kí je z vász têva vám vsza na znánye dáta stera sze eti godíjo.

IV.9. Pozdrávla vász Aristarkus moj z menom vrét vòznik, i Marko, szesztránecz Barnabásov: od steroga szte vzelí zapòvidi; ka, csi k vám pride, gori ga primte.

10. I Jezus, kí sze velí Jusztus, bodòese z obrizávanya: tète szamí szo mi pomocsniczke vu králevsztvi Bo'zem; kí szo mi bilí na tròst.

11. Pozdrávla vasz Epafras z vász valon szluga Krisztusov: kí sze vszigdár bori za vász vu molítvaj; naj sztojíte popolni i napunyeni vu vszøj vòli Bo'zøj.

12. Ár szvedocsim od nyega: kâ má vnogo szkrbí za vász i za té, kí szo v Laodiczei, i kí szo vu Hierápoli.

13. Pozdrávla vasz Lükács vrács lübléni i Demas.

14. Pozdravte té, vu Laodiczei bodòese brate i Nimfása i szpráviscse, stero je v nyegovoj hi'zi.

15. I, gda sze precsaté od vász ete líszt, vsinte: naj sze i vu Laodicsáncsarov szprávisesi precsaté; i toga z Laodiczee pisanoga naj i ví cstéte.

16. I erzite Archippusi: glédaj, kákso szlü'zbo szí na szébe vzéó vu Goszpodni, da jo szpunis.

17. Eto pozdrávlanye je píszano z mojev Pavlovov rokòv. Szpòmenté sze z moje vòze. Miloscsa z vami. Amen.

Kolosánczom píszeni z Ríma po Tichikusi ino Onezimusi.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

I. K THESZSZALONICSÁNCZOM

PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Po napiszki hválo dá za nyihove vere pobo'znoszt 1—5. II. Hváli nyihovo dobro pèldo 6—10.

I. 1. **P**aveli Szilvánusi i Tímótheus gmajni Theszszalonicásánczokj vu Bògi Ocsi

H. W.

i Goszpodni Jezusi Krisztusi miloscsa vám i mér od Bogá Ocsé nasega i Goszpodna Jezusa Krisztusa.

2. Hválo dajemo Bògi vszigdár za vsze vász szpominajòesi sze z vász vu molítvaj nasi.

23

3. Nesztanoma sze szpomína-jôcsi z csinénya vere vase i z dela lübéznoshti i trplivoshti vüpanya Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa pred Bôgom i Ocsom nasim.

4. Znajôcsi, bratje lübéznivi, od Bogá odebránye vase.

5. Ár je nas Evangeliom nej bio kvám vu rêcsi szamo: nego i vu môcsi i vu Dühi szvéto*m* i vu vnôgoy gvüsznosti; liki znáte, káksi szmo bilí med vami za vász volo.

II. 6. I ví szte naszledníczke nasi vesinyeni Goszpodna; geto szte gori prijali rêcs Bo'zo vu vnôgoy nevôli zradosztjom Düha szvéto*ga*.

7. Tak; da szte ví na példo vesinyeni vszém vervajôcsim vu Maczedonii i Achaii.

8. Ár je od vász razglásena vö rêcs Goszpodnova nej szamo vu Maczedonii i Achaii: nego i vu vszáko meszto je vera vasa, stera je pri Bôgi, vö razísła tak; da nám je nej potrêbno ká od toga drügim gücsati.

9. Ár szami od vász nazvisésávajo: kákse szmo meli kvám notri idénye i kakda szte sze povrnoli k Bôgi od bolvanov; da bi szlü'zili 'zivomi isztin-szkomi Bôgi.

10. I csakali Sziná nyegovoga z nebész, steroga je zbüdo z mrtvi, Jezusa; kí nász je oszlôbodo od prisesztne szrditoshti.

II. TÁL.

I. Napré prinása Apostolov med nyimi vernoszt 1—2. II. Hváli nyihovo krêcsi Bo'zoy gednoszt i za nyé volo trplivoszt 13—16. III. K nyim szvoje po'zelénye vaddüje 17—20.

I. 1. **A**r szami znáte, bratje, nase k vám notri idénye: ká je nej zamán bilô.

2. Nego csi gli szmo prvle trpeli i ospotani bili, liki znáte vu Filippi: dönok szmo szresno delali vu Bôgi nasem gücsécsi k vám Evangeliom Bo'zi vu vnôgom bori.

3. Ár je nase opomínanye nej bilô z blôdnoshti, niti z necisztôcse, niti vu jálnoshti.

4. Nego, liki szmo szküsseni od Bogá, da bi sze na nász zavüpao Evangeliom, tak gücsímo: nej liki da bi sze steli lüdem dopádnoti; nego Bôgi, kí vardéva szrczá nasa.

5. Ár szmo nigdár nej vu prilizávanya rêcsi hodili, liki znáte, niti vu obrázi szkopôshti: Bôg je szvedok.

6. Niti szmo nej íszkali z lüdi díko, niti od vász, niti od drügi; csi gli bi vam lêko mogli na 'zmécsavo bidti, liki Krisztusovi Apostolje.

7. Nego szmo bilí, liki decza krotki na szrêdi med vami: liki dojka otroke szvoje varje.

8. Tak szmo nagnyeni k vám bilí; da szmo vám 'zeleli pode-

liti nej li szamo Evangeliom Bo'zi, nego i düse nase zató; ka szte nám lübeznivi bilí.

9. Ár sze szpomínate, bratje, z dela nasega i trüda. Ár szmo vnocsi i vujdne delali; naj na 'zmécsavo komi zvász ne bode-mo, predgajôcsi med vami E-vangeliom Bo'zi.

10. Ví szte szvedoczke i Bôg: kak szvéto i pravicsno i nekri-vicsno szmo med vami, kí ver-jete, 'ziveli.

11. Liki znáte: kak szmo ed-noga vszákoga vász, liki ocsa szvoje otroke, opomínali i obe-szeljávali.

12. I poszvedocsávali: naj tak hodite; kak je vrédno k Bôgi, kí vász je zváo vu szvoje krá-levszto i díko.

II. 13. Zató i mí hválo dáje-mo Bôgi nesztanoma, kâ szte príjali rêcs, stero szte csüli od nász, Bo'zo, vzéli szte jo nej, liki cslovecso rêcs, nego, (kakti je zaisztino) liki Bo'zo rêcs; stera i dela vu vami, ki verjete.

14. Ár szte vi naszledníczke vcsinyeni, bratje, gmajn Bo'zi, stere szo vu Judei, vu Krisztus Jezusi: kâ szte tá trpeli i ví od lasztivnoga szvojega plemena, liki oni od 'Zidovov.

15. Kí szo i Goszpon Jezusa vmôrili i lasztivne proroke, i nász szo preganyali; i Bôgi sze ne dopádnejo, i vszém lüdém szo prôti.

16. Prepovedávajôcsi nám, naj ne gucsímo poganom, ka bi sze zvelicsali; i tó csinijo na dopu-nyávanye szvoji grêhov vszig-dár. Prísla je pa 'ze Bo'za szr-ditoszt nad nyé na konec.

III. 17. Mí pa, bratje, osztá-vleni od vász do vrêmena vere na obráz, nej na szrczé, gledôcs, obilnej szmo sze pascsili vas o-bráz viditi vu velikom po'ze-lényi.

18. Zató szmo steli idti k vám naj bole jasz Pavel i ednôk i drgôcs: ali zadr'zao nász je Satan.

19. Ár ka je nase vüpanye, ali radoszt, ali koróna hvále? Jeli szte nej i ví pred líczom Goszpodna nasega Jezusa Krisztu-sa vu nyegovom prísesztji?

20. Ár szte vi nasa díka i ra-doszt.

III. TÁL.

I. Timotheusa nyim je poszlaó na obe-szeljé 1—5. II. Timotheus nazáj pride z radosztjov 6—8. III. Za radoszt nad nyimi vzéto dá hválo i proezi Bogá, naj je i szám vidi 9—13.

I. 1. **Z**ató, da bi 'ze dale ne mogli trpeti, dopad-nolo sze je nám; ka bi sze sza-mi vu Atheni niháli.

2. I poszlali szmo Timotheusa brata nasega i szlugo Bo'zega i pomocníka nasega vu Evan-geliomi Krisztusovom: naj vász potrdi i obeszelí vász vu vasoj veri.

3. Da sze niscse ne gene vu eti nevoláj. Ár szamí znáte: ká szmo na tó posztávleni.

4. Ár, gda szmo pri vasz bilí, naprê szmo vám povedali: ká bomo nevôlo trpeli; liki sze je i zgôdilo i znáte.

5. Zátó i jász szem nej mogao du'ze trpeti: poszlae szem ga, naj szpoznám vero vaso; da bi vász kak nê szküsávao te szküsávecz, i zamán bi bilô delo nase.

II. 6. Zdaj pa pridôcsi Timotheus k nám od vász i nazvé-sztivsi nám vero i lübézen vaso i ká sze vszigdár dobro z nász szpomínate 'zelejôcsi nász viditi, liki i mí vász.

7. Zátó obészeli szmo sze, bratje, nad vami, vu vszákôj nevôli i potrêbcsiní nasoj po veri vasoj.

8. Ár zdaj 'zivémo: csi ví szto-jíte vu Goszpodni.

III. 9. Ár kakda moremo Bô-gi zadoszta zahváliti za vász za vszo tó radoszt, z sterov sze radüjemo za volo vasz pred Bogom nasim.

10. Nôcs ino dén z velikov obilnosztjov molécsi; da bi mogli viditi vas obráz i dopuniti zmenkanya vere vase.

11. Szám pa Bôg i Ocsa nas i Goszpon nas Jezus Krisztus ravnaj pôt naso k vám.

12. Vász pa Bôg napuni i obil-nevcsiní z lübéznosztjov keden

drügomi i k vszêmi; liki szmo i mí k vám.

13. I potrdi szrczá vase: da bodo brezi krivicze vu szvesztvi pred Bogom i pred Ocsom nasim vu prísesztji Goszpodna nasega Jezus Krisztusa zevszêmi szvéczí szvojimi.

IV. TÁL.

Opomina je I. na szvétí 'ziték 1—8. II. Na rasenyé vlübézni 9—10. III. Na tihoto i posteno delo 11—12. IV. Na vüpanye i módus gori sztanenyá 13—18.

I. 1. **Z**átó, na dale, bratje, proszimo vász i opomínamo vu Goszpon Jezusi: naj, liki szte vzéli od nász, kakda vám trbê hodíti i dopádnoti sze Bôgi, v tom bole obiljávate.

2. Ár znáte, kakse zapôvidi szmo vám dáli po Jezus Krisztusi.

3. Ár je eta vola Bo'za, ki je poszvecsenyé vase: naj sze zdr'závate od práznosztí.

4. I vszáksi vasz zná szvojo poszôdo ládati vu poszvecsenyé i postenyé.

5. Nej vu náklonoszti po'zelénja: liki i poganye, kí neznajo Bogá.

6. Naj sto ne preszkocsi, i ne vkani brata szvojega v káksem deli. Ár je zadomesztiteo Goszpôd vszega toga: liki szmo i naprê vám povedali i poszvedocsili.

7. Ár nász je Bóg nej zváo na necsisztócsó: nego na poszve-csenyé.

8. Zátó, kí nász zavr'ze, ne zavr'ze csloveka: nego Bogá; kí je v nász dáó szvojega Sz. Dühá.

II. 9. Od bratinszke lübéznoszti je pa nej potrêbno vám písziati. Ár szte szamí ví od Bogá navcseni, naj eden drügoga lübite.

10. Ár i csiníte tô zevszêmi bratmi vu czêloj Maczedonii. Opomínamo pa vász, bratje: naj bole obiljávate.

III. 11. I znásajte sze mírovni bidti i csiniti ta lasztivna, i delajte z vasimi lasztivnimi rokami: liki szmo vám zapovedali.

12. Naj hodite posteno pred timi zvünésnyimi; i nikaj ne potrebüjete.

IV. 13. Nescsem pa: ka bi nezna, bratje, od tê, kí szo zászpali; naj sze ne 'zalosztíte, liki i oni, kí nemajo vüpanya.

14. Ár, csi verjemo, kâ je Jezus mr'ó i gori sztano: tak i Bóg té, kí szo zászpali po Jezusi, 'z nyim vrét naprê pripela.

15. Ár tô vám velímo z Goszpodnovov recsjöv: kâ mí, kí 'zivôcsi osztánemo do prísestzja Goszpodnovoga, ne pride mo naprê pred one kí szo zászpali.

16. Ár szám Goszpod z bro-

dárszkim krícsanyem, z archangelszkím glászom i z Bo'zov tromböntov bode doli sô z nebész: i ti mrtvi vu Krisztusi gori sztáno naj prvle.

17. Potom mi 'zivôcsi, ki szmo osztanoli k esazi sze 'znyimi vneszêmo vu obláke pred Goszpodna vu zrák; i tak vszigdár bomo z Goszpodnom.

18. Zátó obeszeljávajte eden drügoga z etimi ricsmí.

V. TÁL.

I. Vesi od Krisztusa na szódbo prísestzjá 1—5. II. Opomina na verusztüvanye 6—11. III. Csész posztüsavczov k vucsitelom 12—13, vszê krsztsenikov 14—22. IV. Zaprtek 23—28.

I. 1. **O**d esaszov pa i vrêmenov, bratje, vám je nej potrêbno písziati.

2. Ár szami dobro znáte: kâ dén Goszpodnov, liki tát v nescsi, tak príde.

3. Ár gda bodo pravili: mér i pokoj; teda na nágli príde na nyé pogibelnoszt, liki bolezen na noszécso 'zeno, i ne vujdejo.

4. Ví pa, bratje, nej szte vu kmiczi, kâ bi vász tiszti dén, liki tát, zapopadno.

5. Vi szte vszi szvetloszti szinovje i szinovje dnéva: nej szmo nôcsi, niti temnoszti szinovje.

II. 6. Zátó tak ne szpímo; liki ti drügi: nego verusztüjmo i trêzni bojdmó.

7. Ár, kí szpíjo, vnoesi szpíjo; i kí sze zapojijo vnoesi szo piani.

8. Mi pa, dnéva szinovje bodôcsi, verusztüjmo obleceni v prsznyek vere i lübéznoshti i vlebko, tô je vu vüpanye zvelicsanya.

9. Ár nász je Bôg nej posztavo na szrditoszt; nego na zadoblenyé zvelicsanya po Goszpodni nasem Jezusi Krisztusi.

10. Kí je mro za nász: naj ali verusztüjemo, ali szpímo, na vküp 'z nyim 'zivémo.

11. Zátó opomínajte eden drügoga i pobôgsávajte sze med szebom: liki i csiníte.

III. 12. Proszimo pa vász, bratje szpoznajte one, kí delajo med vami i pred vász szo posztávleni vu Goszpodni i opomínajo vász.

13. I jáko za veliko je prestímajte vu lübéznoshti za volo delanyihovoga: i mirovno'zívte med szebom.

14. Proszimo pa vász, bratje, opominajte brezredne, obeszeljávajte te vezaglive, podpérajte te nemocsne, trplivi bojďte k vszém.

15. Glédajte; naj sto komi hüdo za hüdo ne plácsa: nego vszigdár to dobro prika'zújte, i eden drügomi i vszém.

16. Vszigdár sze radújte.

17. Nesztanoma molte.

18. Vu vszem hválo dávajte: ár je tô vola Bo'za vu Krisztus Jezusi k vám.

19. Te düh ne vgászte.

20. Prorosztvo ne zametávajte.

21. Vsza vardévajte: to dobro obdr'zte.

22. Od vszega hüdoga pogléda sze varte.

IV. 23. On pa, Bôg méra, poszvéti vász vu vszem: da sze czéli vas düh i düsa i têlo nedu'zno na prisesztjê Goszpodna nasega Jezus Krisztusa obdr'zi.

24. Veren je on; kí vász je pôzváo, kí i vcsiní.

25. Bratje, molte sze za nász.

26. Pozdravte vsze brate vu szvétom küssüvanyi.

27. Primárjam vász na Goszpodna: da sze precstéete líszt vszém szvétim bratom.

28. Miloscsa Goszpodna nasega Jezus Krisztusa z vami. Amen.

K Teszsalonicánczom prvi líszt píszeni z Athene.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

II. K THESZSZALONICSÁNCZOM

PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Apostolszki poklon 1—2. II. Hválo dávanje za nyihove vere trplénye 3—4. III. Tróst z nepriateľov 5—10. IV. Molitev za nyé 11—12.

I. 1. **P**aveli Szilvánusi Timotheus gmajni Theszszalonicászskoj vu Bôgi Ocsi nasem i Goszpodni Jezus Krisztusi.

2. Miloscsa vám i mér od Bogá Ocsé nasega i Goszpodna Jezusa Krisztusa.

II. 3. Du'zni szmo hválo dati Bôgi vszigidár za vász, bratje, liki je vrédno: kâ tak visziko raszté vera vasa i obiljáva lübézen ednoga vszákoga vszê vász k eden drügomi.

4. Tak, da sze i mí szamí nad vami hválimo vu gmajnaj Bo'zi nad trplivosztjov vasov i verov vu vszê pregánanyaj vasi i nevoláj, stere trpíte.

III. 5. Kotero je kázanye práveszôdbe Bo'ze: naj sze za vrédne prestímate na králevsztvo Bo'ze; za stero i trpíte.

6. Ár je pravicsno pri Bôgi nazáj plácsati onim z nevolami: kí vám nevoló szprávľajo.

7. Ivám, kí nevôle trpíte, dati odêhnenýé z nami vu oznanoszti Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa od nébe z angelmi zmo'znoszti szvoje.

8. Vu ognya plámni, kí dá zadomescsenyé onim, kí neznajo Bogá, i kí szo nepokorni Evangeliom i Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

9. Kí bodo kastigo trpeli, pogibelnoszt vekivecsno od licza Goszpodnovoga i od díke môcsi nyegove.

10. Gda príde, naj sze odícsi vu szvéti szvoji i esüden bode vu vszê verni (ár szte vervali nasemi k vám szvedôsztvi) vu dnévi onom.

IV. 11. Za stero sze i molimo vszigidár za vász: naj vász vrédne vesiní toga pozvánja Bôg nas i napuni vsze dopádnenyé dobrôte szvoje i delo vere vu zmo'znoszti.

12. Naj sze odícsi imé Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa vu vami i vu nyem pôleg miloscsa Bogá nasega i Goszpodna Jezusa Krisztusa.

II. TÁL.

I. Nazviscsáva pridčsega Antikrisztusa pred pitanim dnévom i bodčeso pogibelnoszt 1—12. II. Hválo dá za te odebráne; stero z blagoszlovom i z opominanym dokoncsa 13—17.

I. 1. **P**roszimo pa vász, bratje, za prísesztjé Gospodna nasega Jezus Krisztusa i nasega vküp szprávlanya k nyemi.

2. Naj sze hitro ne dáte genoti od pámeti vase, niti zburkati, niti po dühi, niti po rêcsi, niti polisztí, liki po nasz poszlanom; kak da bi 'ze nasztano dén Krisztusov.

3. Niscse naj vász ne zapela z káksim tálom. Ár ne pride prvle: kak bode od vere odsztopenyé, i vö sze vjáví cslovik grêha, szin te pogibelnosztí.

4. On, kí sze prôti Bôgi posztávla i gori sze zvisáva vise vszege; ka sze zové Bôg, ali Bo'za szlü'zba tak; da vu Czerkvi Bo'zój, kakti Bôg, szidí szka'züvajôcsi sze, kâ je Bôg.

5. Ne pômnite, ka szem vám eta, gda szem esese pri vasz bio, pravo?

6. I zdaj, ka ga zadr'záva, znáte: naj sze vö vjáví vu szvojem vrêmeni.'

7. Ár szkrovnoszt te nepravdenosztí 'ze dela: liki dokecs szê té, kí ga zdaj zadr'záva, z szredbine, vö vr'ze.

8. I teda sze vö vjáví te nepravdeni: stero ga Goszpôd po-

gibi z Dühom vüsztt szvoji, i funda szkázanyem prísesztjé szvojega.

9. Steroga prísesztjé bode pôleg dela Satanovoga vu vszákój zmo'znosztí i znamênaj i csüdaj la'zliví.

10. I vu vszákóm zapelávanyi te nepravicsnosztí po té, kí sze szkvaríjo záto; ka szo lübéznoszt ísztine gori nej príjali, ka bi sze zvelicsali.

11. I za toga volo nyim posle Bôg zmo'zno delo blódnosztí: naj verjejo lá'zi.

12. Naj sze oszôdijo vszi; kí ne verjejo ísztini, nego zadovolnoszt májo vu nepraviczí.

III. 13. Mí szmo pa du'zni hválo dati Bôgi vszigdár za vász, bratje lübléni od Goszpodna: kâ vász je Bôg odébrao od zacsétka na zvelicsanye vu poszvecsenyê Dühá i veri ísztine.

14. Na koj vász je pôzvaó po Evangelíomi nasem na zadoble-nyé díke Goszpodna nasega Krisztusa.

15. Záto, bratje, sztojte i zdr'zte tadánke: na stere szte navcseni, ali po rêcsi, ali po lisztí nasem.

16. On pa, Goszpon nas Jezus Krisztus i Bôg i Ocsa nas, kí nász je lübo i dáó nám je obeszelnoszt vekivecsno i vüpazen dobro vu milosesi.

17. Obészeli vasa szrezá i potrdí vász vu vszákój rêcsi i dobrom deli.

III. TÁL.

I. Proszí je, naj za vucsítele Bogá molijo 1—5. II. Opomina te ftraglive na delo 6—15. III. Zapré liszt z dobrim zelényem 16—18.

I. 1. **N**a dale pa molte, bratje, za nász: naj rêcs Goszpodnova bi'zi ino sze dícsi povszud; kak ti i pri vasz.

2. I najsze oszlobodimo od neprisztojni i hüdi lüdi; ár je nej vszê vera.

3. Veren je pa Goszpôd; kí vász potrdi i obarje od hüdogá.

4. Vüpamo sze pa vu Goszpodni od vász: kâ, ka vám zapovidávamo, i csiníte i csinili bodte.

5. Goszpôd pa naj ravna szrczá vasa na lübézen Bo'zo i na trplivoszt Krisztusovo.

II. 6. Zapovidávamo pa vám, bratje, vu iméni Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa: naj sze kraj vlicséte od vszákoga brata nezrédno hodécsega i nej pôleg návuka, steroga je vzéo od nász.

7. Árszami znáte, kakda je potrêbno nász naszledüvati; geto szmo nej nezrédni bili med vami.

8. Niti szmo zobsztom nikoga krüha nej jeli: nego z delom i z trüdom vnocsi i vudne delajôcsi záto; da bi komi na 'zmécavó med vami né bili.

9. Nej kâ ne bi meli oblászti: nego naj szamí szebé vám na példo dámo; naj nász naszledüjete.

10. Ár, gda szmo i pri vasz bili, tô szmo vám zapovedali; kâ, csi sto nescse delati, naj ni ne jê.

11. Ár csüjemo: ka niki med vami nezrédno hodijo; kí nikaj ne delajo, nego sze dela ogiblejo.

12. Têm táksim záto zapovidávamo i opomínamo je po Goszpodni nasem Jezusi Krisztusi naj szpokojom delajôcsi szvoj lasztivni krüh jêjo.

13. Ví pa, bratje, v dobrom csinényi ne obrüdte.

14. Csi je pa sto nepokoren rêcsi nasoj po líszti vám povêdanój: toga znamenüjte, i ne dr'z'te 'z nyim; naj sze oszramotí.

15. Niti ga, kak nepriátelja, ne méte: nego ga opominajte, liki brata.

III. 16. On pa, Goszpôd méra, dáj vám mér vszigdár vu vszem meszti. Goszpôd pa osztani zevszêmi vami.

17. Pozdrávlanye z mojav Pavlovov rokôv: kótero je znaménye vu vszákóm líszti; tak píssem.

18. Miloscsa Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa zevszêmi vami. Amen.

K Theszszalonicásnczom drügi liszt píszani z Athene.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

I. K T I M O T H E U S I

PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Napiszek i poklon 1—2. II. Zrok, zakaj je Timotheusa v Efezusi niháo 3—7. III. Právde i Evangelioma haszek i na obójega zdr'zanye opominanye 8—20.

I. 1. **P**avel Apostol Jezus Krisztusov pôlegrendelüvanya Bo'zega zvelicsitela nasega i Goszpodna Jezusa Krisztusa kí je vüpanye nase.

2. Timotheusi lasztivnomi szini mojemi vu veri miloscsa, szmilenoszt, mér od Bogá Ocsé nasega i Krisztus Jezusa Goszpodna nasega.

II. 3. Liki szem te proszo idôcsi vu Maczedonijo; naj osztánes vu Efezusi i zapovês níkim, naj drügo vcsenyé ne vcsíjo.

4. Niti ne kebzüjo na fabule i roda neszkoncsano napré racsúnanye; stera bole szpitávanya szprávlajo, liki pobógsanye Bo'ze vu veri.

5. Konecz pa zapôvidi je lüben zcsisztoga szrczá i z dobre düsne vészti i zneszkazlive ve-re zhájajócsa.

6. Od steri da bi niki kraj zavdarili: obrnoli szo sze na márnogúcsanye.

7. Kícsésjó bidti právde vucsitelje: geto ne razmijo; ka právijo, niti ka potrdjávajo.

III. 8. Známopa: ka je právda dobra, csi sto 'z nyôv právdeno 'zivé.

9. Znájócsi tó, ká je pravicsnomi právda nej polo'zena: nego nepravdenim i neokornim, nepobo'znim i grésnikom, brezi szvesztva i szveczko 'zivócsim, ocsobujczom, i materbujczom, lüdomorczo.

10. Práznikom, számczole'zákom, lüdikrádczom, la'zczom, krívopriszégávczom: i csi je escse ká drügo prôti zdravomi návuki polo'zeno.

11. Pôleg Evangelioma díke toga blá'zenoga Bogá; ki je na mé zavüpani.

12. I hválo dájem pokrepküvájócsemi mené Krisztusi Jezusi Goszpodni nasemi: ká me je vernoga szódo; steroga bi posztavo na eto szlü'zbo.

13. Kí szem prvle bio prekli-nyávecz i preganyávecz i ospotávecz: ali szmilenoszt szem dóbo. Ár szem z neznanoszti vcsino vu neveri.

14. Preobiljávala je pa milosca Goszpodna nasega z verov i lübéznosztjov vu Krisztus Jezusi.

15. Verna je ta rêcs i vszega gorivzétjá je vrêdna: kâ je Krisztus Jezus prisao na ete szvét grêsnike zvelicsávat: z steri szem jasz te prvi.

16. Ali záto szem szmilenoszt dôbo: da bi vu meni prvom pokazao Jezus Krisztus vszo trplivoszt na példo têm; ki bodo vu nyem vervali na 'zítek vekivecsni.

17. Tomi vekivecsnومي králi pa neszkarjenومي nevidôcsemi, szamomi môdromi Bôgi postenyé i díka na veki veke. Amen.

18. Eto zapovid porácsam tebi moj Szin Timotheus: naj pôleg naprê povêdanoga od tebe proroküvanya vité'zies vu nyih dobro viteztvo.

19. I más vero i dobro dûsnovêsz; stero szo níki kraj szünoli od szébe i okoli vere szo ládje trtjé pretrpeli.

20. Z kí je Himeneus i Alexander: stere szem dáo Satani: naj sze vcsíjo nê preklinyati.

II. TÁL.

I. Za vsze lüdi trbê moliti 1—10. II. 'Zene sze naj v tihoti dr'zijo i vcsíjo 11—15.

I. 1. **O**pominam záto: naj sze pred vszêm csinijo

molitvi, prosnye, molbe, hválo dávanya za vsze lüdi.

2. Za krále i vsze vu visziko-szti bodôcse: naj miroven i tihi 'zítek pelamo vu vszój pobo'znoszt i postenyê.

3. Ár je tô lêpo i priétno pred Bogom zvelicsitelom nasim.

4. Kí vsze lüdi scsé zvelicsati i na szpoznanye isztine pripelati.

5. Ár je eden Bôg i eden szredbenik Bo'zi i lüdi cslovik Krisztus Jezus.

6. Kí je dáo szám szebé meszto czêne odküplenjá za vsze, na szvedôsztvô nazviscsávanya vu lasztivnom vrêmeni.

7. Na koj szem jasz posztávlen predgar i Apostol (isztino právim vu Krisztusi i ne lázem,) vucsitel poganov vu veri i vu isztíni.

8. Scsém záto, náj molijo mo'zjé vu vszákom meszti gori zdignovsz i csiszte roké szvoje brezi szrditoszti i dvojnoszt.

9. Priszpodobno i 'zene vu sznáj'znoj odeteli z szrameslivosztjov i z csisztočov sze naj sznáj'zijo: nej vu kondrovanyi vlász, ali zláti, ali d'zünd'zi, ali drágom gvanti;

10. Nego, (kak sze prisztája 'zén, stere pobo'znoszt ska'zújo,) po dobri delaj.

II. 11. 'Zena sze naj vu tihoti vcsi vu vszój podlo'znoszt.

12. 'Zenám pa ne dopisztim vu

czérkvi vesiti, niti ládati nad mo'zom: nego naj vu tihoti bodo.

13. Ár je Adam prvle sztvorjeni: potom Eva.

14. I Adam je nej zapelani: 'zena pá zapelana je presztôpila právdo.

15. Zvelicsa sze pa v rodjenyê deczé: csi osztáne vu veri i lübéznosztí i v poszvecsenyê sztrêznosztjov.

III. TÁL.

I. Káksi má bidti püspek 1—7. II. Káksi Diakonus i Diakonusojcza 8—13. III. Kák sze má oponásati Timotheus 14—16.

I. 1. **V**erna rêcs je eta: csi sto püspekíjo 'zelé, lêpo delo 'zelé.

2. Potrêbno je záto püspeki nekrivicsnomi, bidti edne 'zené mô'zi, verosztüvájôcsemi, trêznomi, sznáj'znomi, na sztán prímajôcsemi, na vesenyé prílicsnomi.

3. Nej piánczi, noj biezi, nej rú'znoga dobicska po'zelávezi: nego krotkomi, neborlívomi, neszkôpomi.

4. Kí lasztivno hi'zo lêpo pela, kí podlo'zno deczo má zevszim postenyom.

5. (Csi pa sto lasztivno hi'zo ravnati nezna: kakda bi táksi na czerkev Bo'zo szkrb meo?)

6. Nej nôvomi: naj od gizdoszti napíhnyeni vu vraz'zo szôd-bo ne szpádne.

7. Potrêbno je pa; naj i dobro

szvédôsztvo ma od zvünêsní: da ne szpádne vu szramoto i vraz'ze mre'ze.

II. 8. Diakonusom je rávno tak potrêbno postenim biti; nej dvôjega jezika, nej vnogo vína pivezom, nej rú'znoga dobicska po'zeláveczom.

9. Nego kí májo szkrovnoszt vere vu esísztoj düsnoj véjszti.

10. Tej táksi sze pa naj prvle szküsziyo i potom szlü'ziyo; csi szo nekrivicsni.

11. 'Zene nyihove rávno tak naj bodo postene: nej klajfari-cze; nego trêzne i verne vu vszem.

12. Diakonuske pa naj bodo edne 'zené mo'zjé, deczi dobro naprê sztojécsi i lasztivnoj dr-'zini.

13. Ár, kí dobro szlü'ziyo, do-bro sztuboszí priszlü'ziyo i vnô-go szresnoszti vu veri; stera je vu Krisztus Jezusi.

III. 14. Tá ti písem: ár sze vü pam; ka hitro k tebi prídem.

15. Csi bom sze pa müdio: naj znás, kak sze más vu hi'zi Bo-'zój obracsati; stera je czerkev 'zívoga Bogá, szteber i trdnoszt isztine.

16. I za gvüsno velika je té po-bo'znosztí szkrovnoszt, eta; ka sze je Bôg nazvészto vu téli, szpravicsani je vu dühi, videni je od angelov, prêdgani je med poganmi, vervani je na szvétí, gori je vzéti vu díko.

IV. TÁL.

I. Od vere na v'raj'zi návuk sztoplennyá 1—5. II. Timotheusi ká'ze, kak sze má vu vcsenyé i v'zítka dr'zati 6—16.

I. 1. **D**üh pa ocsiveszno prá-vi; ká vu szlédnyi vrémenaj odsztópijo níki od vere i poszlüsali bodo dühé zape-lávcze i v'raj'ze návuke.

2. Kí vu szkazlivosztla la'zí prá-vijo i zvorczano májo düsno-vészst szvojo.

3. I bránijo sze 'zeniti i zdr'zá-vati sze od hráne; stero je Bóg sztvóro, naj jo vzemejo zhválo dávanyem ti verni, i, kí szo szpoznali isztino.

4. Ár je vsze sztvorjenyé Bo-'ze dobro i nikaksega nej trbej zavr'ztí: nego zhválo dávanyem vzéti.

5. Ár sze poszvéti po récsi Bo-'zój i molitvi.

II. 6. Eta csi bos napré postávlao bratom: dober szluga bodes Jezus Krisztusov, liki kí szo gori zkrmleni vu récsi vere i dobroga návuka; steroga szí i naszledüvao.

7. Szveczke i babinszke fabule pa zavr'zi: fliszaj sze pa vu pobo'znosztí.

8. Ár telovna fliszanye malo valá: pobo'znoszt pa na vsza haszni i obecsanye má 'zítka vezdásnyega i prisesztnoga.

9. Verna je tá récs i vszega go-rivzétja vrédna.

10. Ár záto i delamo i ospotá-vamo sze: ká sze vüpamo vu 'zívom Bógi; kí je zvelicsitel vszé lüdi, naj bole pa ti verni.

11. Eta nazvisesávaj i vesi.

12. Niscse tvojo mladoszt naj ne zavr'ze: nego példa boj tim vernim vu récsi, vu 'zivlénnyi, vu lübézni, vu dühi, vu veri, vu csisztócsi.

13. Dokecs prídem: boj ge-drni vu cstenyé, opomínanyi, vcsenyé.

14. Ne zamüdi vu tebi bodócsi dár: kí ti je dáni po prorosztvi zgori dévanyem rók ti sztarissi.

15. Eta premislávaj, vté boj: naj tvoje napré idénye ocsive-szno bode vu vszem.

16. Kebzüj na szébe i návuk: osztani vté. Ár tó csinécsi, i szám szébe zvelicsas: i té, kí te poszlüsajo.

V. TÁL.

I. Opomina Timotheusa, kak sze má o-ponásati k vszákse vrszti i reda lüdém 1—8. II. Ká'ze, kákxa sze more na szíro-mákov szkrb odlócsiti? 9—16. III. Kak sze trbé za düsevne pasztére szkrbeti? 17—18. IV. Ka trbé z grésniki csiniti? 19—25.

I. 1. **S**ztarésega csloveka ne stráfaj: nego ga opo-mínaj, kak oceso; mlájse pa, li-ki brate.

2. Sztarése 'zene liki matere: mlájse, liki szesztre vu vszój csisztócsi.

3. Vdovicze postüj, stere szo zaisztino vdovicze.

4. Csi pa stera vdovicza deczo, ali vnüke má: naj sze vesíjo prvo k szvojoj lasztivnoj hi'zi pobo'znoszt szka'züvati i szvojim sztarisim to dobro nazáj povrnôti. Ár je tô lêpo i priétno pred Bôgom.

5. Stera je pa zaisztino vdovicza i száma nihána: naj sze vüpa vu Bôgi i osztáne vu molítvaj i prosnyaj nôes i dén.

6. Stera je pa hotliva: 'zivôcsa mrtva je.

7. I eta nazvisesávaj; naj nepokáraní bodo.

8. Csi sze pa sto za lasztivne szvoje i naj bole za dománye ne szkrbí: vero je zatájo i od nevernoga je lagojési.

II. 9. Vdovicza sze naj odeberé nej menyé od sésztdeszét lét sztara: stera je bila ednoga mo'zá 'zena;

10. Vu dobri delaj szvedôsztovo majôcsa; csi je deczo gori hránila, csi je na sztán prijímala, csi je szvétim nogé prála, csi je nevolne pomágala, csi je vsze dobro delo naszledüvala.

11. Mládi vdovícz sze pa ogíbli. Ár gda hotlívijo prôti Krisztusi, seséjo k mô'zi idti.

12. Májo pa szôdbo; ká szo to prvo vero odvrgle.

13. K esaszi pa i manyicze bodôese vesíjo sze okôli hoditi

po hi'zaj. Nej szamo szo pá manyicze: nego i csefketlíve i zvidávajôcse gucsécse táksa, ká sze ne prisztájajo.

14. Scsém zátó: nej te mláde k mô'zi ido, deczo rodíjo, vertüjejo i nikso priliko ne dájo protivníki na zrok pszüje.

15. Ár szo sze 'ze níke obrnole za Satanom.

16. Csi steri verni, ali verna má vdovicze: naj nyim podiljáva, i ne 'zméti sze czérkev naj tém, stere szo zaisztino vdovicze, dojde.

III. 17. Ti sztarissi, kí dobro naprê hodijo, dvôje csészti szo vrêdni: naj bole tisztí, steri delajo v rêcsi i v návuki.

18. Ár velí pizmó: günczi mlatécsemi ne zavézi gôbcsa. I: vrêden je delavecz szvojega nájema.

IV. 19. Prôti sztáromi vucsíteli to'zbe notri ne vzemi: nego csi na dvá ali trí szvedoke.

20. One, kígresíjo, pred vszém káraj: naj i ti drügi sztrájh májo.

21. Szvedocsim pred Bogom i Goszpon Jezus Krisztusom i odebránimi angelmi: naj eta zdr'závas brezi preszodjenyá nikaj nejesinécsi pôleg nagnyenosztí.

22. Roké hitro na nikoga ne polo'zi; niti tálnik ne boj vlüczki grêhi: szebé csisztoga dr'zi.

23. Vecs ne pí szamo vodô:

nego malo vína v'zívaj za tvo-
jega 'zalócza i csesztô krát tvo-
je nemocnoszti volo.

24. Níki lüdi grêhi szo napré
vö vjavleni; da je napré pelajo
na szôdbo: níki pa i potom na-
szledüjo.

25. Rávno tak i ta dobra dela
szo napré vö vjavlena; i, stera
sze nacsí májo, szkriti sze ne-
mrejo.

VI. TÁL.

I. Ká'ze szlugov csészt 1—2. II. Opo-
mina Timotheusa, naj sze varje krivi
vucsítelov 3—5. Szkopôshti 6—10. Na-
szledüje pobo'zni 'zítek 11—16. Opo-
mina bogáče na dobro zbogásztvom
'zivilénye 17—19. Sze ogible szobstov
valon cséfketanya 20—21.

I. 1. **S**teri szlugi szo pod jár-
mom: szvoje lasztiv-
ne goszpodáre vszega postenyá
vrédne naj dr'zíjo; da sze imé
Bo'ze i návuk ne preklinya.

2. Kí pa verne májo goszpo-
dáre: naj je ne zametávajo, ká
szo bratje; nego tém bole naj
szlü'zijo, ká szo verni i lübé-
znivi; liki kí szo dobrovsine-
nyá Bo'zega tál vzéli. Eta vesi
i opomínaj.

II. 3. Csi sto nacsí vesi i ne-
prisztôpi k zdravim ricsém Go-
szpodna nasega Jezus Krisztu-
sa i k návuki, kí je pôleg po-
bo'znoszti:

4. Té je napihnyeni i nikâ ne-
zna: nego blázni okôli szpitá-
vanya i récsnoga boja; zsteri

zhája nenávidnoszt, nyefke,
preklinyávanye, hüde mencse.

5. Hüda stükanya szkvarjene
pámeti lüdi i szlecseni z iszti-
ne, stimajôcsi; kâ je pobo'znosz
dobicsek. Odsztôpi od té táksi.

6. Je pa veliki dobiecek pobo-
'znosz zadovolnosztjov.

7. Ár szmo nikaj nej prineszli
na ete szvét: ocsiveszno je, kâ
nikâ ne moremo ni vö neszti.

8. Csi pa mámo hrano i ode-
teo: z têmei sze zadovolmo.

9. Kí pa scséjo obogatiti: szpá-
dnejo vu szküsávanye i mre'ze
i vnôga neszpametna po'zelé-
nya i skodliva: stera pogrozíjo
lüdí v pogibelnoszt i szkvar-
jenyé.

10. Ár lübézen pénez je vsze
hüdôbe korén: stera da bi níki
po'zeleli zablôdili szo od vere
i szami szo sze preszme knoli
z vnôgimi boleznoszti.

11. Tí pa, ô cslovik Bo'zi, od
té bê'zi: naszledüj pa praviczó,
pobo'znosz, vero, lübéznosz,
trplivoszt, krotkoszt.

12. Bojüj te dober boj vere,
zgrabi 'zítek vekivecsni, na
steroga szí pozváni, i vadlúvao
szí to dobro vadlúvanye pred
vnôgimi szvedokmi.

13. Zapovedávam ti pred vsza
o'zívavajôcsim Bogom i Jezus
Krisztusom, kí je pod Pon-
tzíus Pilátusom to dobro vadlú-
vanye poszvedocso.

14. Da zdr'zis zapovid eto, brezi makule, nepokárani notri do szkázanya Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

15. Stero vu lasztivnom vrêmeni poká'ze te blá'zeni i szám zmo'zni král vszê kralüvajúcsi i Goszpôd vszê goszpodüvajúcsi.

16. Kí szám má nemrtelnooszt i prebíva vu neprisztoplenoj szvetloszti; steroga je ni eden eslovik nej vído, niti ga viditi nemre: komi bojdi postenyé i môcs vekivecsna. Amen.

17. Tim bogatim na etom szvéti zapovej: naj sze gori ne zviszijo, niti sze ne vüpajo vu ne-

gvüsnom bogásztvi, nego vu 'zívom Bôgi, kí nám dáva bogato vsza na v'zivanye.

18. Da dobrocsinécsi obogátijo vu dobri delaj, radi dávajo i podiljávajo.

19. Szprávlajúcsi szami szebi dober fundamentum na priseosztno vrêmen naj vzemejo 'zíttek vekivecsni.

20. Oh Timotheus! to pri tebi doli djáno blágo vari ogibajúcsi sze szveczkoga práznoga glásza i naprê prinásanya krivicsno iménüvanoga znánya.

21. Stero níki nazviscsávajúcsi okoli vere szo zablôdili. Miloscsa z teбом.

K Timotheusi prvi liszt píszeni od Laodiczee, stero je naj vékse meszto Frigie Pakacziánszke.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

II. K T I M O T H E U S I

PISZANI LISZT:

I. TÁL.

I. Napiszek i poklon 1—2. II. Hválo dávanye i opominanye na csészti szpunyávanye i zdr'závanye zdravoga návuka 3—14. III. Szpominanye od nesztálni i sztálni 15—18.

I. 1. **P**avel Apostol Jezus Krisztusov po vóli Bo'zój pôleg obecsanya 'zítka onoga, kí je vu Krisztus Jezusi.

2. Timotheusi mojemi lüblénomi színi, miloscsa, szmilenoszt, mér od Boga Ocsé i Krisztus Jezusa Goszpodna nasega.

II. 3. Hválo dájem Bôgi, komi szlü'zim od sztariissi moji doszéga máo, vu csísztoj düsnoj vészti: ka sze nesztanoma z tébe szpomínam vu molítvaj moji nôcs i dén.

4. I 'zelém te viditi, szpomí-najôcsi sze z tvoji szkúz: naj sze z radosztjov napunim.

5. Naj bole, gda mi na pamet príde ona, stera je vu tebi brezi szkazlivosztí vera, stera je prebívava prvle vu babi tvojoj Loidi i v materi tvojoj Euniki; gvüsen szem pa, ka i v tebi.

6. Za steroga zroka volo te opomínám: da gori znêtis dár Bo'zi, kí je v tebi po gori dêvanyí rôk moji.

7. Ár nej nám je dáó Bôg dühá bojarnosztí: nego zmo'znosztí i lübéznosztí i trêznosztí.

8. Naj te tak ne bode szráám szvedocsítí Goszpodna nasega, niti mené zvêzanoga nyegovoga: nego z Evangeliomom vrét trpi to hüdo pôleg môcsi Bo'ze.

9. Ki nász je zvelicsao i pôzvao z szvétim pozványem; nej pôleg dél nasi; nego pôleg lastívnoga gori djánya i miloscse nám dáne vu Krisztus Jezusi pred vekivecsnim vrêmem:

10. Zdaj pa vö vjavleno po szkázanyí zvelicsítela nasega Jezusa Krisztusa: kí je szmrt doli zbriszao, 'zítek pa i neszkarvenoszt je na szvetloszt prineszao po Evangeliomi.

11. Na steroga szem jasz posztávleni predgar i Apostol i vucsitel poganov.

12. Za steroga zroka volo i eta trpim: ali nej me je szráám.

H. W.

Ár znám komi szem vervao i gvüsen szem: kâ je zmo'zen to pri nyem doli djáno meni obarvati na tiszti dén.

13. Példo mej zdravi rêcsi stere szi od méne csüo vu veri i lübéznosztí; stera je vu Krisztus Jezusi.

14. To dobro pri tebi doli polo'zeno vari po Sz. Dühi, kí vnami prebíva.

III. 15. Znás tó, kâ szo sze kraj od méne obrnoli vszi, kí szo vu A'zí; z steri je Figellus i Hermogenes.

16. Dáj Goszpôd szmilenoszt Oneziforusovoj hi'zi: kâ me je vnogokrát raszladíla, i lancza mojega sze je nej szrameslüvala.

17. Nego bodôcsi vu Rími szkrblivo me je íszkala i najsla me je.

18. Dájji Goszpôd nájdíti szmilenoszt pri Goszpodni vu onom dnévi: i keliko mi je vu Efesusi szlü'zila, tí bole vês.

II. TÁL.

I. Opomina gá na vszega hüdogo pretrplénye zcsétvérov prilíkov 1—13. Hábanye od rêcsnoga stúkanya 14—18. II. Vcsi ga, kákse lüdi má Sz. M. czérkev 19—21. III. Opomina ga, kak sze má noszítí v'zítki 22. Vcsenyê 23—26.

I. 1. **T**i záto, színek moj, posztá je vu Jezus Krisztusi.

2. I, stera szi csüo od méne po vnôgi szvedokê, ona zavü-

24

paj na verne lüdí; kí szo szpodbni i drüge vcsiti.

3. Tí záto trpi to hüdo, liki dober vitéz Jezus Krisztusov.

4. Niscse sze pa, kí sze vitézi je, ne zapléta v etoga 'zítka dela: naj sze dopádne onomi; kí ga je na vitestvo odébrao.

5. Csi sze pa i bori sto; ne koronüje sze prvle, nego csi sze pravdeno bode boro.

6. Orács more prvle delati, i tak szád vzéti.

7. Razmi, ka právim. Dáj ti pa Goszpód pamet vu vszem.

8. Szpômeni sze z Jezus Krisztusa z mrtvi gori sztányenoga, kí je z Dávidovoga szemena pôleg mojega Evangelioma.

9. Vsterom hüdü trpim notri do vézanya, kak hüdodelnik: ali rêcs Bo'za je nej zvézana.

10. Záto vsza znásam za volo ti odebráni: naj i oni zvelicsanye dobíjo; stero je vu Jezus Krisztusi zvekivecsnov díkov.

11. Verna je ta rêcs. Ár, csi szmo 'z nyim mrlí, i 'z nyim 'ziveli bomo.

12. Csi znásamo: i 'z nyim kralüvali bomo. Csi ga zatajimo: i on zataji nász.

13. Csi mi ne verjemo: on veren osztáne; zatajiti sze nemre.

14. Eta nyim na pamet pri násaj poszvedocsávajocsi pred Goszpodnom: naj sze nad ricimí ne pernyájo, stero nikaj ne

valá; nego lí na preobrnenyé poszlüsávczov slü'zi.

15. Pascsi sze szküssenoga posztaviti pred Bogá, liki neoszramôtnyeni delavec i ednáko tá-lajôcsi rêcs isztine.

16. Te szveczke i prázne ricí pa zasztávlaj: ár na vékso nepobo'znoszt razhájajo.

17. I rêcs nyi, liki rak, sze paszé: z steri je Himeneus i Filetus.

18. Kí szo okoli isztine zablôdili od czila govorécsi: kâ je gori sztanenyé 'ze vcsinyeno; i preobrácšajo niki vero.

II. 19. Ali mocsen fundamentum Bo'zi sztoji; ki má eto peccat: zná Goszpód, kí szo nyegovi. I; odsztôpi od nepraviczze vszáki, kí [Krisztusovo imé imenüje.

20. Vu velikoj hi'zi je pa nej szamo zláta i szrebrna poszôda: nego i lészena i pizškrena: i nistera sztê je na postenyé, nístera pa na nepostenyé.

21. Csi sze záto sto zcsishti od têt: bode poszôda na postenyé, poszvecsena i hasznovita goszpodári na vsze dobro delo pripravlena.

III. 22. Od mladostzi po'zelénya pa bê'zi: naszledüj pa praviczto, vero, lübézen, mér z onimi, kí zezávajo Goszpodna z csisztoga szrečá.

23. Norszka i nevcsena szpi-

távanya pa odvzri znajôcsi, kâ li boj plodijo.

24. Goszpodnovomi szlugi sze pa nej trbê boríti: nego tihomi bidti k vszêm, szpodobnomi na vcsenyé znásajôcsemi te hüde.

25. Vu krotkoszti vucsécsemi protivnike: csi bi nyim kak Bôg dáo pokôro na szpoznanye isztine.

26. I sztrénzili bi sze z vraj'zi mrê'z vlovleni od nyega na doprnásanye nyegove vole.

III. TÁL.

I. Nazviscáva hüdôbo ti vu szkrádnyi dnévi 'zivôcsi 1—9. II. Timotheusa hváli, ka ga je naszledüvao 10—13. Opo-miná, naj vtom i Sz. pizsmi osztáne 14—17.

I. 1. **E**to pa vê: kâ vu szlêd-na vrêmena bodo.

2. Ár lüdjé bodo szamí szebi radi, szkôpi, hválezi, gizdavi, preklinývæczi, roditelom nekornoi, nezahválni, neszvéti.

3. Nelübezniivi, nepogájavæczi, ogrizávæczi, nemertücsliivi, plansni, nelübezi dobroga.

4. Odávæczi, nágli, napíhnyeni, nászladnoszti bole, kak Bógá lübezi.

5. Kí májo formo pobo'znozsti, nyé môcs pa tajfjo. I tê sze ogibli.

6. Ár szo sztê: ki notri plêzijo vu hi'ze i vlovlene pelajo 'zene z grêhmi oklajene; stere sze z vnôgimi 'zelami vodijo.

7. Kí sze vszekôsz vcsíjo: i dônok nigdár na szpoznanye isztine pridti ne morejo.

8. Kak szta pa Jannes i Jambres prôti sztalá Môsesi: tak i tê prôti sztojíjo isztini, lüdjé szkvarjene pámeti, zavr'zeni okoli vere.

9. Ali ne bodo sli na vékse. Ár nyihova neszpametnoszt ocsiveszna bode vszêm: liki je i oni vcsinyena.

II. 10. Tí szí pa zapopadno moje vcsenyé, vodjenyé, gori djánye, vero, trplivoszt, lübéznoszt, znásanye.

11. Pregányanya, trplênnya, stera szo mi vcsinyena vu Antiochii, vu Ikonii, vu Lisztri, kákssa pregányanya szem pretrpo; i dônok me je Goszpôd zevszega vö oszlôbodo.

12. Vszi pa i oni, ki seséjo pobo'zno 'zivetí vu Krisztus Jezusi, preganyali sze bodo.

13. Tí hüdi lüdjé pa i zapelávæczi naprê idénye bodo meli z hüdoga na hüse zapelávajôcsi drüge, i szami sze zapelajo.

14. Tí pa osztani v tisztí: stera szí sze návæso i stera szo na tébe zavüpana znajôcsi, od koga szí sze návæso.

15. I kâ od detinsztva szvéta pízszma znás: stera te morejo môdroga vcsiniti na zvelicsanye, po veri, stera je vu Krisztus Jezusi.

16. Vsze pízszmo je od Bógá

vdéhnyeno i hasznovito je na vcsenyé, na káranýé, na poravnanye, na vodjenýé, stero je vu praviczi.

17. Naj popolni bode Bo'zi cslovik na vsze dobro delo pripráveni.

IV. TÁL.

I. Timotheusa pripravla na vernoszt vu časésti 1—5. II. Szvoje szmrti pribli'závanye oznanuje 6—8. III. Timotheusa k szebi zové 9—13. IV. Tó'zi sze na Alexandra i drúge 14—18. V. Zaprtek szpozdrávlanyem vrét 19—22.

I. 1. **Z**áto szvedocsim jasz pred Bogom i Goszpon Jezus Krisztusom; ki je príse-sztni szôdit 'zive i mrtve pôleg szkázanya szvojega i králevsztna szvojega:

2. Predgaj récs Bo'zo vu szpodobnom i neszpodobnom vrémeni: káraj, strájfaj, opominaj vu vszem znásanyi i návuki.

3. Ár bode vrémen: gda te zdrav návuk, ne bodo trpeli; nego pôleg lasztivni 'zel szi bodo vucsítele szprávlali szrblíva majôcsi vüha.

4. I tak od isztine vüha obrnéjo: na fabule sze pa povrnéjo.

5. Tí pa boj trézen vu vszem, trpi, delo Evangelista oprávlaj, szlü'zbo tvojo szrcsno dopunyávaj.

II. 6. Ár sze jasz 'ze, kak vla'zen áldov, vö vlévam i vrémen mojega razve'zývanya sze pribli'záva.

7. Te dober bojszem zbojüvao, be'zaj szem dokoncsao, vero szem zdr'zao.

8. Na dale, doli mi je djána koróna pravicze; stero mi dá Goszpôd vu onom dnévi, tepravicšen szodecz: nej pa szamo meni; nego i vszém onim; ki nyegovo szkázanye lübijó.

III. 9. Pascsi sze: da hitro k meni pridés.

10. Ár me je Demas osztavo, geto je polübo ete szvét; i só je v Teszszaloniko, Kreszcens v Galátzio, Títus vu Dalmátzio.

11. Lükács je szám z menom. Marka k szebi vzemi i pripelaj ga szebom; ár je meni hasznoviti na szlü'zbo.

12. Tichikusa szem pa odposzlao vu Efezus

13. Pláscs, steroga szem niháo vu Troadi pri Karpusi, pridôcs ga prineszi, i knige, naj bole môdre.

IV. 14. Alexander kotlár mi je vnogo hüdoga prikázao. Povrni nyemi Goszpôd pôleg dêl nyegovi.

15. Steroga sze i ti vari. Ár je jáko prôti sztáo nasim ricsam.

16. Vu prvom mojem zagovárjanyi je nisce nej bio z menom: nego vszi szo me osztavili. (Naj sze nyim notri ne racsúna.)

17. Goszpôd je pa z menom bio i pokrêpo me je: naj sze po meni prêdganye Évangelionoma szr-

csno szpuni, i csüjejo vszi poganye. I tak szem vö ftrgnyeni z vüsztt orozslána.

18. I oszlobodi me Goszpôd od vszega hüdogá dela i obdr'zi me naszvoje nebeszko králevszttvo. Komi bojdi dika na veki veke. Amen.

V. 19. Pozdravi Prisko i Aquila i Oneziforusovo hi'zo.

20. Erasztus je osztano v Korinthusi, Trofimusa szem pa niháo vu Mileti beté'znoga.

21. Pascsi sze pred zímó vpríditi. Pozdrávla te Eubúlus i Pudensz i Línus i Klaudia i vszi bratje.

22. Goszpon Jezus Krisztus bojdi z tvojim Dühom. Miloscesa z vami. Amen.

K Timotheusi Efezánzske czérkvi prvomi gori poszvecesenomi püspeki drügi liszt pizsani z Rima, gda je Pavel ob drüгим posztávlen bio pred Nero Cszazara.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

K T I T U S I

PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Predgovor 1—4. II. Kákse vucsitele nyemi trbè odebrati? 5—8. III. Kretán-czov lagoja sega 9—16.

I. 1. **P**avel szluga Bo'zi, Apostol pa Jezus Krisztusov pôleg vere odebráni Bo'zi i szpoznanya isztine, stera je pôleg pobo'znoszt.

2. Vu vüpanyi'zítka vekivecsnoga; steroga je obecsao te nela'zlivi Bóg pred vekivecsnim vrêmenom.

3. Vö ga je pa vjavo vu szvojem lasztivnom vrêmeni, tô je, Rêcs szvojo, po predganyi; stero je na mé zavüpano pôleg zapôvidi zvelicsitela Bogá nasega.

4. Titusi lasztivnomi Színi pôleg obecsinszke vere, miloscesa, szmilenoszt, mér od Bogá Ocsé i Goszpodna Jezusa Krisztusa zvelicsitela nasega.

II. 5. Za toga volo szem te niháo vu Kreti: najta drüga zrendelüjes i posztávis vszáksem meszti sztariisse: liki szem ti jasz zapovedao.

6. Csi je sto nekrivicsni edne 'zené m'z, deczo majôcsi verno, na stero nega to'zbé, ka bi hotлива ali neokorna bíla.

7. Ár je potrêbno püspeki nekrivicsnomi bidti, liki Bo'zemi safari, nej szebi radomi, nej szrditomi, nej pívezi, nej bivezi,

nej rú'znoga dobícska po'zelav-
czi.

8. Nego, ki rad na sztán prí-
me, to dobro lübi, kí je trê-
zen, pravicsen, szvétí, zadr'zá-
vecz.

III. 9. Kí sze dr'zi one verne
rêcsi, stera je póleg návuka: naj
bode zmo'zen i opomínati vu
zdravom vesenyê, i te prôti gu-
csése premágati.

10. Ár ji je vnogo neokorni,
márnorieslivi i pámeti zapeláv-
czov, naj bole kí szo z obrizá-
vanya.

11. Sterim trbê vüsza zatek-
noti, kí czêle hi'ze preobrácšajo
vucsécsi; ka nej trbê, za rú'z-
noga dobícska volo.

12. Erkao je pa niki 'z nyih la-
sztivni nyihov prorok: Kretán-
czi szo vszigdár lá'zezi, hüde
divjácšine, manyi trbühi.'

13. I tô szvedôsztvo je isztin-
szko. Za steroga volo je trdno
káráj: naj zdravi bodo vu ve-
ri.

14. I ne kebzüj na 'zidovszke
fabule i zapôvidi cslovecse, kí
preobrácšajo isztino.

15. Ár szo vsza csiszta tim csi-
sztim: tim oszkrúnyenim pa i
nevernim je nikaj nej csiszto:
nego oszkrúnyena je nyihova
i pamet i düsna vész.

16. Ki vadlüjo, ka Bogá znájo,
z delom ga pa tajíjo, odürni bo-
dôcsi i neokorni i na vsze dobro
delo neszpodobni.

II. TÁL.

I. Kak sze má k vszákšega réda lüdém
oponásati? 1—10. II. Zákaj moremo po-
bo'zno 'ziveti 11—15.

I. 1. **T**í pa gúcsi: ka sze do-
sztája zdravoga vcsen-
nyá.

2. Tíszvári naj bodo trêzni, po-
steni, mertücslivi, zdravi vu
veri, lübéznoszti, trplivoszti.

3. Te sztáre 'zene rávno tak,
vu szvesztva dosztojnom nos-
nyê, nej klajfaricze, nej vngogo-
mi víni szlü'zécse, nego dobro
vucsécese.

4. Naj vcsíjo te mláde lübiti
mo'ze szvoje i lübiti deczozsvo-
jo.

5. Trêzne, csízste, hi'ze vari-
vácskinye, dobre, podáne la-
sztivnim mo'zom; naj sze rêcs
Bo'za ne preklinya.

6. Mladéncze rávno tak opo-
minaj; naj trêzni bodo.

7. Povszemszega sze dávaj na
pélodo bri dël vu vcsenyê, ne-
szkvarjenyé i postenyészka'zü-
vajôcsi.

8. Rêcs zdravo, i nekrivicsno:
naj sze té, kí je prôti, oszramoti,
nikaj nemajôcsi, ka bi kâ hüdo-
ga od vász pravo.

9. Szlugi naj lasztivnim go-
szpodárom podáni bodo, vu
vszem priétni, nej prôtigucsécsi

10. Nej kraj vlicsécsi: nego vszo
dobro vernoszta szka'züvajôcsi:
da návuk nasega zvelicsitela
Bogá vu vszem sznáj'zijo.

II. 11. Ár sze je szkázala ta zvelicsánszka miloscsa Bo'za vszém lüdém.

12. Vucsécsa nász, naj zatajímó nepobo'znoszt i szveczke 'zelé, mertücslivo i pravicsno i pobo'zno 'zivémo na etom szvétí.

13. Csákajôcsi blá'zeno vüpanye i szkázanye te díke toga velikoga Bogá i zvelicsitela nasega Jezus Krisztusa.

14. Kí je dáó szám szebé za nász, da bi nász odküpo od vsze neprávdenoszti i ocsiszto szebi lüdsztvo lasztivno, vrêlo vu dobri delaj.

15. Eta gúcsi i opomínaj i káraj zevszém zapovidávanyem. Niscse te naj ne zavr'ze.

III. TÁL.

I. Opomina ga, naj te verne opomina na podlo'znoszt i dobra dela 1—8. Nehasznovita szpítávanya i jeretnikov sze hába 9—11. II. Prostiga, naj te imenüvane pozdrávi 12—15.

I. 1. **O** pomínaj je: naj poglavnikom i oblászti podlo'zni bodo i pokorni, na vsze dobro delo pripravni.

2. Naj nikoga ne preklinyajo, niti sze naj ne borijo; nego pravicsni vszo krotkoszt szka'zújejo k vszém lüdém.

3. Ár szmo i mi bili nigda neszpametni, neokorni, blodécsi, szlü'zécsi po'zelényam i nászladosztam vnógim, vu hüdôbi i nenávidnoszti hodécsi, sztraslivi, odürjavajôcsi eden drügoga.

4. Gda sze je pa szkázala do-brôta i lübeznivoszt k lüdsztvi zvelicsitela nasega Bogá.

5. Nej z pravice dêl, stera bi mi vcsinili: nego pôleg szmilenoszti szvoje je nász zvelicsao po kôpeli preporodjenyái ponovlenyá Dühá szvétoga.

6. Steroga je vö vlejao na nász bogato po Jezus Krisztusi zvelicsiteli nasem.

7. Da pravicsni posztanovski 'z nyegove miloscse bomo örocniczke pôleg vüpanya 'zítka vekivecsnoga.

8. Verna je tá rêcs: i scsém, naj eta potrdjavas; da sze szkrbijo vu dobri delaj naprê sztáti, ki szo vervali Bôgi. Eta szo dobra i hasznovita lüdém.

9. Blázna szpítávanya i roda naprê nacsúnanya i nyefke i borjenyá pravdena, zasztávlaj. Ár szo nehasznovita i zamán.

10. Jeretnika csloveka po ednom i drügom opomínanyi sze ogni.

11. Znájôcsi, kâ je táksi preobrnjeni i gresi; liki kí sze je 'ze szám oszôdo.

II. 12. Gda poslem Artemása k tebi, ali Tichikusa; pasesi sze k meni pridti vu Nikopolis. Ár szem nakano tam prezimávati.

13. Zenása právdoznánecza i Apollosa szkrblivo k meni posli; naj sze nyima nikaj ne zmenká.

14. Naj sze pa vcsíjo i ti nasi z dobrim delom naprê sztáti,

gde szo potrěbni; naj ne bodo brezi száda. | menom, vszi. Pozdravi one; kí nász lübijó vu veri. Miloscsa zevszěmi vami. Amen.

15. Pozdrávľajo te, kí szo z

K Titusi Kretánszke Czérkvi prvomi püspeki poszvecsenomi píszani listz z Nikopolisa Maczedonie.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA K F I L E M O N I PISZANI LISZT.

SUMMA.

I. Poklon 1—3. II. Hválo dávanje za vlübéznosztí napré iděnye 4—9. III. Preporácsanye Onezimusa 10—21. IV. Záprtek 22—25.

I. 1. **P**avel zvézani Krisztus Jezusov i Timotheus brat Filemoni lüblénomi i pomocsníki nasemi.

2. I Affi lüblénoj i Archippi znami vojszküvájócsemi i Czérkvi; stera je vu tvojoj hi'zi.

3. Miloscsa vam i mér od Bogá Ocsé nasega i Goszpon Jezus Krisztusa.

II. 4. Hválo dájem Bôgi mojemí vszigdár szpominajócsi sze z tébe vu molitvaj moji.

5. Szlísavsi tvojo lübézen i vero; stero más k Goszpon Jezusi i k vszěm szvétim.

6. Naj obsinsztvo vere tvoje delavno bode vu szpoznanyi vszega dobroga; stero je vu vami k Krisztus Jezusi.

7. Ár radoszti mámo doszta i

obeszeljávanya nad tvojoj lübéznosztjov; ká szo szi ti szvétí szrczá pocsinóla po tebi, brat.

8. Záto csi gli vnogo szrcsnosztí mám vu Krisztusi tebi zapovidávati, ka sze dosztája.

9. Dónok za lübéznosztí volo ráj proszim: kí szem táksi, liki sztári Pavel, zdaj pa i zvézani Jezus Krisztusov.

III. 10. Proszim te za mojega sziná, steroga szem poródo vu mojoj vózi, Onezimusa.

11. Steri je nigda tebi nehasznovito bio, zdaj je pa tebi i meni hasznoviti; steroga szem ti názáj poszľao.

12. Tí ga pa, tó je, moje szrczé, gori primi.

13. Steroga szem pri szebi steo obdr'zati; ká bi mi meszto tébe szlü'zo vu vózi; v steroj szem za Evangeliuma volo.

14. Brezi tvojegaznányaszem pa nikaj nej steo vsiníti; naj ne bode, liki z potrěbsine do-

brôta tvoja, nego z dobre vôle.

15. Ár lèhko je záto odísao do csasza: naj ga na veke nazáj gori vzešes.

16. Nej vecs, liki szlugo, nego vise, liki szlugo, tô je, brata lüblénoga, naj bole meni, od koga bole pa tebi i vu téli i vu Goszpodni.

17. Csi me záto más za tivárisa: primi ga gori, liki mené.

18. Csi je pa ká próti tebi prekazao, ali ti je du'zen: tô meni notri racsúnaj.

19. Jasz Pavel szám szem píszao z mojev rokôv, jasz plácsam: naj ne velim tebi; ká szi mi escse i szám szebé du'zen.

20. Zaisztino brat, jasz te scsém v'zívati vu Goszpodni: raszhlá-di esrêva moja vu Goszpodni.

21. Vüpavsi sze v pokornoszi tvojoj píszao szem ti znajôesi; ká i vise ka právim, vesinís.

IV. 22. K csaszi mi pa i sztán pripraví. Ár sze vüпам; ká sze vám po vasi molítvaj nazáj darüjem.

23. Pozdrávla te Epafrás z menom vrét zvézani vu Krisztus Jezusi.

24. Marko, Eristarkus, Demás, Lükács szo pomocsníčke moji.

25. Miloscsa Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa boj zvasim dühom. Amen.

K Filemoni píszani z Ríma po szlugi Oneztmusi.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

K 'Z I D O V O M

PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Bo'ze vnôgom vrêmeni vnogo féle gücsanye 1. II. Krisztusa doli szpistüvanye 2—14.

I. 1. **V**nôgom táli i vnôgo dôbo je nigda Bôg gücsao Ocsákom po prorokaj: veti szlédnyi dnévi ja pa nám gücsao po Szini szvojem.

II. 2. Steroga je posztavo örocsnika vszê: po sterom je i ete szvét sztvôro.

3. Kí bodôcsi blíszk díke i obráz podsztave nyegove noszécési vsza z recsjôv zmo'znoszti szvoje, geto je po szebi ocsiscsávanye vesíno grêhov nasi, szeo szi je na deszniczo zvésenoszti, vu vizíni.

4. I od toga je jaksi vesinyeni od angelov: od koga vékse imé je od nyih öroküvao.

5. Ár komi je gda z angelov erkao: tí szi mo'j szin, jasz szem

te dnesz porôdo? I pá: jasz bodem nyemi Ocsa i on bode meni Szin.

6. Gda pa páli notri pela prvorodjenoga vu ete szvét, veli: i najga molijo vszi angelje Bo'zi.

7. I k angelom isztina právi: kí csini angele szvoje dühé i szluge szvoje ognya plamén.

8. K szini pa: tvoj králevszki sztolec, ó Bôg! na vekí veke; palicza rávnosztí je palicza králevszta tvoje.

9. Lübo szí praviczó i odürjá-
vao szí kriviczó: záto te je namazao, ó Bôg, Bôg tvoj z oliom veszeljá vise od tvoji tivárisov.

10. Í tí szí od zacsétka, Goszpodne, zemlo fundalivao, i dela rôk tvoji szo nebésza.

11. Ona prêdo, tí pa osztánes: i vsza, líki gvant osztáraje.

12. I líki odevalo, zavijés je i preminéjo sze: tí szí pa té iszti, i léta tvoja sze ne pomenkájo.

13. K steromi z angelov je pa gda erkao: szediszi zdésznejemoje, naj polo'zim nepriátele tvoje na podnogáoniczó nôg tvoji?

14. Nejszoli vszi szlü'zbeni dühovje na szlü'zbo vö poszlani za oni volo; kí bodo öroküvali zvelicsanye?

II. TÁL.

I. Vu Evangeliomi po Krisztusi dánomi sztálni obsztójmo 1—4. II. Krisztus má Bo'zanszko oblászt 5—10. III. Zrok nyegove k bratom priszpodobnosztí 11—18.

I. 1. **Z**áto je nám potrêbno od toga bole kezbüvatí na

ta szlísana: naj kak mímo te szlisane rêcsi brezi haszka ne odbi'zimo.

2. Ár, esi je po angelajgúcsana rêcs trdna vsinyena, i vszáko presztoplenyé i neokornoszt je vzéla pravicsni nájem.

3. Kakda vujdemo mí; esi za tákse zvelicsanye ne bomo márali; stero sze je zácsalo po Goszpodni; potom je pa od oni, kí szo je szlísali, vu nami potrdjeno.

4. Stero je k ezaszí i Bôg poszvedocso znaményi i z csúdami i z vnôgimi mocsmi, i zradiljávaní szvétoga Dühá pôleg szvoje vôle.

II. 5. Ár je nej angelom pôdao te prísesztni szvét, od steroga gucsimo.

6. Szvedocso je pa nindri níkák govorécsi: ka je cslovík, ká sze szpomínas 'z nyega? ali szin cslovecsi, kâ ga priglejüjes?

7. Malo ménsega szí isztina vesíno od angelov: ali z díkov i z postenyom szí ga korunüvao, i posztavo szí ga nad delom rôk tvoji.

8. Vsza szí podvrgao pod nogé nyegove. Ár, ka je nyemi vsza podvrgao, níkaj je nej niháo, ka bi nyemi në bilopodvr'zeno. Zdj pa escse ne vidimo: ka bi nyemi vsza podvr'zena bilá.

9. Onoga pa, steri je edno malo od angelov ménsi vsinyeni, vidimo, Jezusa, po trplényaj,

szmrti, z díkov, i z postenyom koronüvanoga; da bi zmiloscse Bo'ze za vsze szmrt kostao.

10. Ár sze je prísztalo onomi; za koga szo vsza i po kom szo vsza: da bi ga, geto je vnogo szinöv vu díko pripelao, liki poglavnika nyihovoga zvelicsanya, po trplényaj popolnoga vcsíno.

III. 11. Geto szo vszi z ednoga i té, kí poszvecsüje i ti poszvecseni. Za steroga volo ga je nej szráam za brate one zvati.

12. Govorécsi: nazviscsávao bom imé tvoje bratom mojim; na szrédi vuszpráviscsiti szpévao bodem.

13. I opet: jasz bom sze v nyem vüpaó. I pá: ovo jasz i decza, stero mi je Bóg dáó.

14. Getotak decza obsinsztvo meszá i krvi má: i on je priszpodobno nyih tálnik; da bi po szmrti zrúiso toga; ki má mócs szmrti, tó je, vragá.

15. I oszlóbodo bi té, kí szo za volo sztrahá szmrti vu vszem 'zítki pod szlü'zbov bílí.

16. Ár je nindri nej gori vzéo angelov: nego Abrahámovo szemén je vzéo na szébe.

17. Záto je mogao vu vszem k bratom priszpodoben bidti: da bi milosztiven bio i veren vísesnyi pop pri Bógi na ftísanye grêhov lüdsztva.

18. Ár, vu kom je on trpo szküsávani, v tisztom more i

onim, kí sze szküsávajo, pomá-gati.

III. TÁL.

I. Krisztusa, od Mósesa véksega, nám preporácsa 1—6. II. Na sztálnost vu veri opomina 7—19.

I. 1. **Z**áto, bratje, szvéti, pozványa nebeszkoga tálniczke, pametüjte Apostola i vísesnyega popa vadlüvanya nasega, Krisztusa Jezusa.

2. Kí je veren bio tomi, kí ga je na tó posztavo; liki i Móses, vu czéloj nyegovoj hi'zi.

3. Ár je ete od toga vékse díke vréden od Mósesa prestímáni: od koga vékse postenyé má od hi'ze té; kí jo je napravo.

4. Ár vszáka hi'za sze od nikoga napravyla: kí je pa vsza napravo; je Bóg.

5. I Móses je isztina veren bio vu czéloj hi'zi negovoj; liki szluga na szvedósztvó onoga; stero je melo potom gúcsano bidti.

6. Krisztus pa, liki Szin nad hi'zov szvojov: steroga hi'za szmo mí; csi vüpazen i vüpanya hválo notri do konceza trdno obdr'zimo.

II. 7. Záto, liki Sz. Düh právi: dnesz, csi glász nyegov csüli bodte.

8. Ne obtrdite szrezá vasa, liki vu razdrá'zd'zenyé za dnéva szküsávanya vu püsesávi.

9. Gde szo me szküsáváli o-cseve vasi, vardévali szo me, i

vidili szo dela moja stirideszét lét.

10. Zátó szem sze razcséméro na té národ i erkaoszem: vszeszkósz blódiyo v szrezi. Oni szo pa nej poznali potí moje.

11. Da szem priszégno vu szrditoszti mojoj: csi bodo notri sli vu pocsiválicse moje.

12. Glédajte tak, bratje; naj kak ne bode vu sterom zvasz nevernoszti húdo szrczé; stero bi od 'zivoga Bogá osztópilo.

13. Nego opomínajte szami szebé vszáksi dén; dokecs sze denésnyi dén zové: naj sze sto zvasz ne obrtdi po zapeláványi gréha.

14. Ár szmo tálniczke vcsinyeni Krisztusovi; csi li zacsetek podsztati notri do koncza trdno obdr'zimo.

15. Dokecs sze velí: dnesz, csi glász nyegov csüjete, ne obrtdite szrczá vasa, liki vu razdrá'zd'zenyê.

16. Ár níki, gda bi csüli, razdrá'zd'zili szo ga: ali nej vszi, kí szo vö sli z Egiptoma po Mósesi.

17. Na stere sze je pa csemerio stirideszét lét? Nej li na té: kí szo pregrésili, kí kotrige szo tá szkapale vu pücsávi?

18. Kim je pa priszégno; ka ne bodo notri sli vu pocsiválicse nyegovo: nego tim nevervajócsim?

19. I vídimo: ká szo nej mogli notri idti za volo nevernoszti.

IV. TÁL.

I. Opomina je, naj steri z Evangeliom-szke milocse vö ne szpádne 1—3. II. Od Sztároga i Növoga Test. pocsinka 4—11. III. Od mócsi récsi Bo'ze 12—13. IV. Opominanye na ovoga pocsinka iszkanye 14—16.

I. 1. **B**ojmo sze zátó: da sze kak po tá nihánom obecsanyi notri idénya vu pocsiválicse nyegovo sto zvasz ne vídi pomenkávati.

2. Ár je i nám nazvescsávani bio Evangeliom, liki i onim: ali nej nyim je hasznola ta csüta récs zátó; ká je nej zmésana bíla po veri z onimi; kí szo jo poszlüsali.

3. Ár mí, kí verjemo, bomo notri sli vu pocsiválicse, liki je povedao: ká szem priszégno vu szrditoszti mojoj, csi bodo notri sli vu pocsiválicse moje: csi szo gli tá dela od zacsetka szvéta vcsinyena.

II. 4. Ár je od szedmoga dnéva tak pravo v ednom meszti: i pocsino je Bög vu szédmm dnévi od vszega dela szvojega.

5. I v tom meszti pá: csi bodo notri sli vu pocsiválicse moje.

6. Geto tak osztáne; ka níki bodo notri sli vu nyé i oni, kím je oprvics nazvécseno bíló, szo nej notri sli za nevernoszti volo.

7. Pá je eden dén zrendelü-

vao, dnesz, po Dávidi govorecsi po telikom vrêmeni (liki je povêdano) dnesz, csi glász nyegov csüli bodte, ne obtrdite szrczá vasa.

8. Ár, da bi je Jo'zue vu pocsiválicse pripelao, ne bi od drügoga dnéva gúcsao potom toga.

9. Zátó je escse edno szobôtno pocsiválicse za Bo'ze lüdsztvo.

10. Ár, kí je notri sô vu pocsiválicse szvoje i on szi je pocsíno od dêl szvoji; liki Bóg od szvoji lasztivni.

11. Pascsimo sze zátó notri idti vu tiszto pocsiválicse: naj sto ne szpádne vu ono példo te nevernoszti.

III. 12. Ár je Bo'zá rêcs 'ziva i mocsna i osztrêsa od vszákoga z obê sztráni osztrez majôcsega mecsa, i doszégne notri do rázdeljenyá i düse i dühá i szklêp i môzg, i oszodjávecz je miszel i naminyávanyov szrcza.

13. Inega nevidôcsega sztvorjenyá pred nyim. Ár szo vsza nága i odkrita ocsam nyegovim; od steroga nám ja rêcs.

IV. 14. Majôcsi zátó velikoga vísesnyega popa, kí je i nebêsza preisao, Jezusa Sziná Bo'zega, dr'zmo eto vadlûvanye.

15. Ár nemamo táksega vísesnyega popa; ki bi ne mogao potrplênýe meti z nasimi nemocsnosztami: nego szküsse-

noga vu vszem priszpodobnim tálom, zvün grêha.

16. Prisztáplajmo zátó z vü-paznosztjov k miloscse sztôczi: da szmilenoszt vzememo i miloscso nájdemo v potrêbnom vrêmeni na pomôcs.

V. TÁL.

I. Vísesnyega popa csészt zgliháva z Krisztusovov csésztjov 1—10. II. Strájfa 'Zidove; ka escse té návuk neznajo 11—14.

I. 1. **Á**r sze vszáki vísesnyi pop, z lüdi vzéti, za lüdi sze posztávla pred Bogá: naj áldüje i dári i áldove za grêhe.

2. Kí bi sze mogao dosztójno szmilüvati nad neznajôcsimi i blodécsimi; geto je i szám obvzéti z nemocsnosztjov.

3. I zátó nyemi je potrêbno, liki za lüdsztvo, tak i za szêbe áldüvati za volo grêhov.

4. I niscse szi ne vzeme té csészti: nego pozváni od Bogá, liki i Áron.

5. Tak je i Krisztus nej szám szebi eto díko vzéo; ka bi vísesnyi pop bio: nego, kí je k nyemi gúcsao; tí szi moj Szin, jasz szem te dnesz porôdo.

6. Liki i v drügom meszti právi: tí szi pop na veke pôleg réda Melchi'zedekovoga.

7. Kí je vu dnévi têla szvoje-ga i molítve i prosnye z velikim krícsanyem iszkuzami áldüvao onomi, kí ga je mogao zdr'zati

od szmrtri; i poszlühnyen od sztrahá je oszlobodjeni.

8. I, csi gli je Szin Bo'zi, dönok sze je návcsö od oni, stera je trpo, pokornoszt.

9. I, gda bi popolni grátao, vcsinyen je vszém szebi pokornim zrok vekivecsnoga zvelicsanya.

10. I zváni je od Bogá vísesnyi pop póleg réda Mélchi'zedekovoga.

II. 11. Od koga bi doszta meli gúcsati i 'zmetna na raszkládanye: geto szo manya vcsinyena vüha vasa.

12. Ár, kí bi mogli 'ze vucsitelje bidti na vrémen gledôcs, tak je pa potrêbno vász vcsiti na nêke pizske zacsétka rêcsi Bo'ze: i vcsinyeni szte táksi; liki kí mlêko potrebüjete i nej mocsno hráno.

13. Ár vszáki kí z mlêkom 'zivé, je escse nej szküszo rêcs pravicze (ár je czeczátje dête).

14. Ti popolni je pa mocsna hrána: kí po návadi gedrni rázum májo na rázlocsek dobroga i hüdogá.

VI. TÁL.

Pavel I. napré racsúna, ka ne bode, i ka bode vcsio? 1—3. Opomina, naj od vere ne odsztópijo 4—8. Vero z Bo'zov mocsjöv zdr'zijo 9—20.

I. 1. **Z**áto tá níhájmo rêcs od zacsétka Krisztusovoga, na popólnésa sze neszmo:

néj, ka bi pá fundamentom metali pokôre od mrtvi dël i vere v Bôgi.

2. Nego od krsztov návuka od gori dêvanya rôk i gori sztanenyá mrtvi i szôdbe vekivecsne.

3. I tô vcsinímo: csi Bôg dopisztí.

II. 4. Nemogôcse je pa tim ednôk preszvecsenim; kí szo kostali dár nebeszki i tálniczke szo vcsinyeni Dühá szvétoğa,

5. I kostali szo to dobro rêcs Bo'zo i môcs prísesztne vekivecsnoszti.

6. Csi odsztópijo, ka bi sze pá nazáj ponôvili na pokôro; liki kí szamí szebi Sziná Bo'zega raszpinyao i na spot vö dávajo.

7. Ár zemla, stera na szébe czesztô krát prídôcsi de'zd'z popijáva i rodí trávo szpodobno onim, po steri sze dela, vze-me blagoszlov od Bogá.

8. Stera pa trnye i scsetálje prinása: zavr'zena je i blüzi je k preklészti; stere konecz je na 'zganyé.

9. Vüpamo sze pa od vász, lübleni, bôgsa i táksa, stera májo zvelicsanye: csi gli tak gúcsimo.

10. Ár je nej nepravicsen Bôg: ká bí sze szpozábo zdela vasega i z csinejnya lübéznoszti; stero szte pokázali vu iméni

nyegovom, gda szte szlü'zili tim szvétim i escse szlü'zite.

11. 'Zelémo pa, da vász eden-vszáki poká'ze to iszto szkrbli-voszt na puno gvüsnoszt vüpanya notri do konceza.

12. Naj manyi ne bodete: naszledüjte pa one; kí po veri i trplivoszti obecsanye öroküjejo.

13. Ár, gda je Bôg Abrahámi szemen obecsao, geto je nikoga nej meo véksega, na koga bi priszégao, priszégno je na szébe.

14. Govorécsi: zaisztino blagoszlovivi blagoszlovim te, i povnô'zajôcsi povnô'zam te.

15. I tak trplivo csakajôcsi dôbo je obecsanye.

16. Ár isztina lüdje na vék-sega od szébe priszégajo i vszákoga nyihovoga protivinsztva koncez je na potrdjéne priszege.

17. Vu kom da bi obilnej steo Bôg pokazati örocsnikom obecsanya tanácsa szvojega sztálnoszt: priszegoje djáo med nyô.

18. Naj po dvôjem nepremenyenom doli, v kom je nemo-gôcse lagati Bôgi, mocsno obeszeljé mámo pascsivsi sze obdr'zati pred nász djáno vüpanye.

19. Stero, liki kotvo düse mámo i mirovno i trdno: stera i notri ide vu to znotrênsnye zakrivala.

20. Kama je prebi'záveez za nász notri sô Jezus; kí je pôleg réda Melchi'zedekovoga vísesni pop vesinyen na veke.

VII. TÁL.

I. Melchi'zedekovo popôszstvo je vékse od Aronszokoga 1—10. II. Aronszko je nesztálno: Melchi'zedekovo je sztálno 11—22. III. Melchi'zedekovo sze je szpunilo v Krisztusi 23—28.

I. 1. **Á**r ete Melchi'zedek je bio Sálema král, pop vísesnyega Bogá: kí je sô pred Ábraháma: gda sze je povrno od pobítja králov, i blagoszlovo ga je.

2. Komi je i deszetino zevszega dáo Abrahám. Oprvics íszti-na sze razszkláda král pravi-cze: potom pa i král Sálema, tô je král méra.

3. Brezi ocsé, brezi materé, brezi rodbine: niti zaesétka dnévov, niti 'zítka konceza nemajôcsi, priszpodoben pa k Szini Bo'zemi, osztáne pop na veke.

4. Glédajte pa, káksi je té, komi je i Abrahám pátriárcha dáo deszetino z dobieska.

5. I isztina kâ, kí z szinôv Levi popôszstvo vzemejo, zapovid májo deszetíniti lüdsztvo pôleg právde, tô je brate szvoje: csi gli szo z Abrahámove bedré zisli.

6. Té je pa, steroga rodbina je nej z oni, deszetínivao Abraháma; i blagoszlovo je toga, kí má obecsanye.

7. Brezí vszega prôti gúcsanya sze pa te ménsi od toga vékse-blagoszlávla.

8. I eti isztina deszetino mrtel-ni lüdje jemléjo: tam pa, kí szve-dôsztvo má, ka 'zivé.

9. I (naj tak ercsém) vu Abra-hámi je i Levi, kí deszetino jem-lé, deszetino dáo.

10. Ár je escse vu bedri ocsé bio: gda nyemi je prôti sô Mel-chi'zedek.

II. 11. Da bi záto popolnoszt po Levitánszkom popôsztvi bíla (ár jelüdsztvo pod nyim právdo vzelô:) zakaj bi tak trbelo pôleg réda Melchi'zedekovoga drü-gomi popi posztánoti; kí bi ne bio pôleg réda Áronovoga ime-nüvan?

12. Ár gde je preményeno po-pôsztvo: tam moré i právde pre-mênenyé bidti.

13. Ár, od koga sze tô právi, zdrügoga plemena je, z steroga je niscse nej szlü'zo pri oltári.

14. Ár je ocsiveszno: kâ je z Júdovoga plemena zísao gori nas Goszpôd; steromi plemeni je Môses nikaj nej gúcsao od po-pôsztva.

15. I escse je ocsívesznése: csi pôleg priszpodobnoszti Melchi-zedekove drügi pop gori sztá-ne.

16. Kí je nej pôleg právde te-lovne zapôvidi vesinyen, nego pôleg môcsi 'zítka nerazvéza-noga.

17. Ár szvedocsi: ka szi tí pop na veke pôleg réda Melchi'ze-dekovoga.

18. Ár odlo'zenyé prve zapô-vidi isztina je vesinyeno záto: kâ je nemocsna i nehasznovita bíla.

19. Ár je nikaj nej popolnoga vesinla právda: nego je notri pripelanyé bôgsega vüpanya, po kom sze pribli'zavamo k Bôgi.

20. I od toga bole: kâ je nej brezi príszege.

21. (Ár szo ovi brezi príszege popovje vesinyeni bíli: ete pa zpriszegov za volo onoga, kí je k nyemi erkao: priszégno je Goszpôd i ne bode nyemi 'zao: tí si pop na veke pôleg réda Mel-chi'zedekovoga.)

22. Od toga bôgsega Zákona je vesinyen prorok Jezus.

III. 23. I, tisztí je isztina vees bilô vesinyeni popôv záto: kâ szo za volo szmrti nej mogli vszigdár v 'zítki osztánoti.

24. Ete pa, da na veke osztá-ne, vekivecsno má popôsztvo.

25. Odkud i zvelicsati napuni more one; kí po nyem k Bôgi prihájajo. Ár, da vszigdár 'zivé, moli sze za nyé.

26. Ár táksi vísesnyi pop sze je nász prisztájao, szvétí, nekri-vicsni, nevujvlacséni, odlocse-ni od grêsnikov i visisi vesinyen od nebész.

27. Komi je nej potrêbno vszáki dén, liki onim vísesnyim popom,

prvle za szvoje lasztivne grêhe áldov prineszti; potompaza lüdsztva grêhe. Ár je tô on vcsino ednôk szám szebé áldüvajöcsi.

28. Ár právda lüdi posztávla na vísesnye pope majöcse nemocsnoszt: rêcs pa priszégánya, stera je po právdi vcsinyena, Sziná na veke popolnoga déva.

VIII. TÁL.

I. Krisztus je jaksi pop: liki Sztároga Zákona popevje 1—5. II. Krisztusov Zákon je sztalnési: liki Mósosov 6—13.

I. 1. **S**umma pa etoga gúcsanya je eta: kâ táksega mámo vísesnyega popa; kí szi je szeo na deszniczo thrónusa velikoszti vu nebeszaj.

2. Toga Szétoga Dugoványa szluga i satora isztine: stero-ga je posztavo Goszpôd, i nej cslovik.

3. Ár vszáki vísesnyi pop sze za toga volo posztávla: naj gori noszi dári i áldove. Zátó je potrebnó kâ meti i etomi: stero bi áldüvao.

4. Ár, da bi escse na zemli bio, ne bi bio pop: geto szo eti popevje oni; kí pôleg právde dári áldüjejo.

5. Kí példi i szenczi szlü'zijo ti nebeszki dugováný: liki je Mósos od Bogá opômenyeni, gda bi dokoncsávao sator. Ár, gledaj, praj: da vsza naprávis pôleg forme, stera ti je na gori pokazana.

H. W.

II. 6. Zdaj je pa od toga jakso szlü'zbo dôbo: od koga je bôgsega Zákona szredbeník; steri je i nad bôgsim obecsanyem szkoncsani.

7. Ár, da bi ov prvi brezi zmenkanya bio, tak tomi drügomi ne bi bilô meszto íszkano.

8. Ár to'zécisi nyim právi: ovo dnévi prádo, právi Goszpôd, i szkoncsam z hi'zov Izraelszkov i z hi'zov Jude zákon nôvi.

9. Nej pôleg Zákona, stero-ga szem vcsino'z nyihovimi ocsáki vu dnévi, gda szem je za rokô príjao, da bi je vö zpelao z Égiptomszke zemlé. Ár szo oni nej osztanoli vu mojem zákoní: i jasz szem nej márao za nyé; právi Goszpôd.

10. Ete je pa te Zákon; stero-ga posztávím z hi'zov Izraelszkov po té dnévi, právi Goszpôd: dám právdo mojo vu nyih pámet i vu nyih szrezá jo zapisem; i jasz nyim bodem Bôg, i oni bodo meni lüdsztvo.

11. I niscse ne bode vcsio bli'znyega szvoje-ga, niti brata szvoje-ga govorécsi: szpoznaj Goszpôdna. Ár me vszi szpoznajo, od naj ménsega 'z nyih notri do naj véksega 'z nyih.

12. Ár milosz-tiven bodem nepravicsnosztam nyihovim i grêhom nyihovim i z nepravdenoszti nyihove sze vees ne szpomeném.

13. Gda právi: nôvi, toga prvo-

25

ga na sztároga szprávla. Stero je pa osztaralo i szêri: blüzi je k koncezi.

IX. TÁL.

I. Sztároga Zákona szlü'zba i nyé skér sze napré racsúna 1—10. II. Ká'ze, ka sze je vsze vu Krisztusi szpunilo 11—28.

I. 1. **M**eo je tak isztina i te prvi sator pravicsnoszti szlü'zbe i vünêsnye szvestvo.

2. Ár je sator naprávleni, vsteroga prvom táli je bio poszvecsnyek iszto i poszvecsenyákrüh; kí sze velí szvéti.

3. Po drügom zakrivali je pa bio sator; kí sze zové szvéto szvétih.

4. Steri je meo zláto kadílniczio i lado zákona oblijáno povszud zláto: v steroy je bilô to zláto védro imajôcse manno, i Áronovo sibo, stera je czvela, i táble zákona.

5. Od zgora pa na nyê szo bili Kerubíni dike obszenczavajôcsi ftisávniczo: od steri je nej potrebnô zdaj po ednom gúcsati.

6. Gda bi pa eta tak szprávlena bilá: v té prvi sator isztina szo vszigdár notri sli popevje na szkoncsávanye Bo'ze szlü'zbe.

7. Vte drügi pa ednôk v leti, szám te vísesnyi pop, nej brezi krví; stero je áldüvao za szvoje i za lüdsztva neznanoszti.

8. Po sterom oznanüje Szvéti Düh: kâ je nej vö vjavlena bila

pôt k szvetini; dokecs je te prvi sator gori sztáo.

9. Kí je bio szpodobnoszt vu tiszto vvrêmeni: v sterom szo i dári i áldove áldüvali; kí szo nej mogli popolnoga vesiniti v düsnoj vêsztí toga szlü'zêcsega Bôgi.

10. Szamo z hránov i z pítvinov i z rázlocsnim oprányem i z telovnimi pravicsnosztni; stera szo notri do vrêmena poprávlenyá nasztávlena.

II. 11. Gda je pa Krisztus, prísesztni dobrôt vísesnyi pop, prisao po véksem i popolnêsem satori nej zrokami naprávlenom, tô je, nej té reje.

12. Niti po krvi kozlôv i télecz: nego po lasztivnoj krvi je notri sô ednôk vu ta szvéta i vekivecsno odküplenyé je najsao.

13. Ár esi krv bikôv i kozlôv i pepél telicze poskropleni te oszkrúnyene poszvecsüjena téla csisztôcso.

14. Od koga bole krv Krisztusova, kí je po vekivecsnom Dühi szám szebé áldüvao nevujvlacsénoga Bôgi, ocíszti düsno vêsztvaso od mrtvi dêl; da szlü'zite 'zivomi Bôgi.

15. I záto je nôvoga Zákona szredbenik: da bi po vesinyennoj szmrti na odküplenyé, pod prvim Zákonom bodôcsega presztoplenyá, tí pozváni vekivecsnoga ôroka obecsanye vzéli.

16. Ár gde je zákon, tam mo-

re bidti szmrt toga; kí zákon csiní.

17. Ár je zákon nad mrtvimi potrdjeni: naci je nemocsen; dokecs 'zivé tiszti, kí je zákon vesino.

18. Odkud je ni te prvi brezi krvi nej bio poszvecseni.

19. Ár, gda bi vö zgućsane bilé vsze zapövidi pöleg právde od Mosesa vszemi lüdsztvi, vzéo je krv telecsó i kozjo z vodöv i zerdécsov vunov vrét i z hisopom; i knige i vsze lüdsztvo je poskröpo.

20. Govorécsi: tó je krv tisz-toga zákona, steroga vám je Bög zapevedao.

21. I sator tüdi i vszo poszödo szlü'zbe je rávno tak z krvjöv poskröpo.

22. I szkoro sze vsza po krvi ocisacsávajo pöleg právde: i brezi krvi preleánya nega odpüscsanya gréhov.

23. Potrêbno je bilö záto: da sze tiszte, stere szo vu nebeszaj, prflike ztáksimi ocisacsávajo; száma pa ta nebeszka od eti z jaksimi áldov.

24. Ár je Krisztus nej vu zrokami napravleno szvetino notri só (steraje li példa ti isztinszki:) nego vu szamo nébo, naj sze zdaj szka'zúje liczi Bo'zemi za nász.

25. Nej, ka bi csesztókrát szám szebé áldüvao: liki vísesnyi pop

notri ide vu szvetino vszáko leto z lüczkov krvjöv.

26. (Nacsi bi mogao vnogokrát trpeti od zacsétka szvéta:) zdaj je pa ednök pri szkoncsanyi szvéta na odlo'zenyé grêha po szvojemlasztivnom áldovi szkázani.

27. I, liki je gori djáno lüdem ednök mrêti, potom pa szödba.

28. Tak je i Krisztus ednök áldüvan na odnesenyé vnögi lüdi gréhov; drügöcs brezi grêha bodo ga vidili oní; kí ga csákajo na zvelicsanye.

X. TÁL.

I. Koteró szo Sztároga Zákona popevje szvojimi áldovmi nej mogli: tó je Krisztus szvojim doprneszao 1—18. II. Opomina na szrcsno k Bógi prisztáplanye i sztálnoszt vu vadlüvanyi 19—31. III. Trósta vu pregányanyi 32—39.

I. 1. **Á**r právda, li tényo májócsa ti prísesztni do-brót, nej pa szám kúp dugová-nya, z tisztimi áldovmi, z sterimi vszáko leto nesztanoma áldüjo, nigdár nemre te k szebi prihájajöcse popolne vesiniti.

2. Nacsi bi hényali áldüvati: da bi vecs nikso düsno vészte ne meli gréhov ti szlü'zécsi, ednök ocisacseni.

3. Ali vtêje szpomínanye gréhov vszáko leto.

4. Ár je nemogöcse; ka bi krv biköv i kozlöv odevzéla grêhe.

5. Záto notri idöcsi na szvét

právi: áldova i dára szi nej steo; têlo szi mi pa napravo.

6. Gorécsi áldovje i áldovje za grêh szo sze ti nej dopadnoli.

7. Teda szem erkao: ovo idem (vu prvi knjigaj je píszano od méne) naj csinim, o Bôg! volo tvojo.

8. Geto, da bi odzgora velo, kâ áldov i dár i czêlo 'zgána i za grêh áldüvana szi nej steo, niti szo sze ti nej dopadnola, (stera sze pôleg zapôvidi áldüjejo.)

9. Teda je i eto erkao: ovo idem, naj csinim, o Bôg! volo tvojo. Etak kraj vzeme to prvo: naj to drügo posztávi.

10. Vu steroy vóli szmo poszvecseni po áldüvani têla Jezusa Krisztusovoga ednók.

11. I vszáki pop isztina je posztávljeni: naj vszáki dén szlú'zi i té iszte áldove cesztokrát áldüje; kí nikako nemrejo odevzêti grêhe.

12. Té pa eden za grêhe áldüvajôcsi áldov, na veke szedí na desznici Bo'zoy.

13. Nadale csáka; dokecs sze denejo nepriátelje nyegovi na podnogáoniczô nóg nyegovi.

14. Ár je z ednim áldovom popolne vesíno na veke one; kízse poszvecsüjejo.

15. Szvedocsi pa nám i Düh szvéti. Ár gda bi naprê pove dao.

16. Eto je te Zákon, steroga

'z nyimi vesinim po oni dnévi; veli Goszpôd, dám právde moje vu szczá nyihova i vu pámeti nyihove je zapísem.

17. I z grêhov nyihovi i znepravdenoszt nyihovi sze ne szpomeném vecs.

18. Gde je pa têh odpücsanye: tam nega vecs áldova za grêh.

II. 19. Geto tak mámo, bratje, puno szloboscino vu notri idênye te szvetine po krvi Jezusovoj.

20. Stero nám je poszvêto na pôt novo i 'zívo po zakrivali; tô je, têli szvojem.

21. I popa velikoga nad hi'zov Bo'zov.

22. Prísztáplajmo tak z isztin-szkim szczom vu punosztí vere poskropleni vszczáj i oszlobodjeni od hüde dúsne vészti.

23. I opráni na têli z esísztov vodôv dr'zmo vadlüvanye neszklekajôcséga: (ár je veren, kí je je obecsao.)

24. I vzemmo eden drügoga na pamet na pod'zíganje lübéznosztí i dobri dêl.

25. Ne nihájmo tá nase szpráviscse; liki je níki sega: nego sze opomínajmo. I tô od toga bole csinte: od koga bole vídíte; ka sze te dén pribli'záva.

26. Ár, esi bomo z dobre vôle grêsili po vzétji szpoznanya isztine, ne nihá sze nám vecs za grêhe áldov.

27. Nego nikse sztrasto csá-

kanye szôdbe i ognya zadomescsánye; kí pojê protivníke.

28. Csi sto Môsesovo právdó zavr'ze: brezi vsze miloscse na dvöj ali tri szvedôk szvedôsztvo more mrêti.

29. Ka stímate, od koga hüsi kastíg bode vrêden: kí bode Sziná Bo'zega z nogami klacso, i Zákona krv, vu sterój je poszvecseni, za prôsztó dr'zao, i miloscse Dühá ospotávao.

30. Ár známo, sto je tisztí, kí je pravo: moje jo zadomescsávanye, jasz plácsam, veli Goszpôd. I pá: Goszpôd bode szôdo lüdsztvo szvoje.

31. Sztrasno je pa szpádnóti vu roké 'zivoga Bogá.

III. 32. Szpômente sze pa zti prvi dnévov: vu steriszte, preszvecseni, vnogo boja trplivoszti preneszli.

33. Z ednoga sztrána; gda szte i po ospotávanyaj i nevoláj na oglejüvalo posztávleni; z drügoga sztrána pa, gda szte tálniczke vesinyeni têh; kim sze rávno tak godí.

34. Ár szte me i vu vözi mojoj milüvali; i raztrgávanye pófstva vasega szte z radosztjov pretrpeli; ka vu szebi jakse blágo máte, nebeszko i obsztójécse.

35. Neodvrzte záto vü paznoszt vaso; stera veliko plácsó má.

36. Ár vám potrêbna trplivoszt: da, volo Bo'zo csinêcsi, vzetete obecsanye.

37. Ár escse jáko, jáko malo vrêmena csákajte, i te pridôcsi pride i ne bode sze müdio.

38. Te praviscen pa z vere bode 'zivo: i, csi sze kraj potégne, ne dopádne sze düsi mojoj vu nyem.

39. Mi szmo pa nej z tisztí; kí sze kraj potegüjejo na szkvarjenyé: nego szmo vere színovje na zadoblenyé düse.

XI. TÁL.

Vere I. doli szpisüvanye 1—2. II. Példé 3—38. III. Mócs 33—40.

I. 1. **V**era je pa oni, steri sze vü pamo, podsztava i nevidôcséga dugoványá kazalo.

2. Ár szo po nyê dobro szvedôsztvo dôbili ti sztarisi.

II. 3. Po veri razmimo; ká szo vekivecsnoszti z Bo'zov recsjöv naprávlene tak; da szo zti nevidôcsi ta vidôcsa vcsinyena.

4. Po veri je Abel popólnêsi áldov od Kajna áldüvao Bôgi: po kom je szvedôsztvo dôbo; ka je praviscen, gda je szvedocso od nyegovi dárov Bôgi; i po nyê, csi je gli mr'ó, dönok escse gucsi.

5. Po veri je Enoch odneseni: da bi ne vido szmrti. I nej je nájdenni záto; ka ga je Bôgi odneszao. Ár je pred prenesenyom szvojjim szvedôsztvo meo; ká je vugoden Bôgi.

6. Brezi vere je pa nemogôcse vugodnimi bidti: ár, ki csésé k Bôgi pridti, more vervati, kâ je szte Bôg; i tisztim, kí ga íscsejo, je nájema placsár.

7. Po veri sze je Noë, opome nyeni od Bogá, od tí nevidôcsi zbojao i napravo je bárko na zdr'závanye hi'ze szvoje; po steroy je oszôdo ete szvét, i tiszte pravicze, stera z vere zhája, je vesinyen ôrocsnik.

8. Po veri je pozváni, Ábrahám pokoren bio vö idti na meszto; stero je meo vzéti za ôrocsino: i vö je sô, neznajôcsi, kama bi sô.

9. Po veri je prebívao vu obe csanoj zemli, liki tühénecz, vu satoraj prebívajôcsi z I'zákom i z Jákobom; kí szo 'z nyim vrét ôrocsniczke bilí tisztoga obe csanya.

10. Ár je csakao meszto, stero fundamentome má, ovo, stero ga zidár i napraviteo je Bôg.

11. Po veri je takáj i Sára môcs na poprietjé szemena vzéla i vö z vrémena sztaroszti je porodíla. Ár je za vernoga dr'zála onoga: ki ji je obe csao.

12. Záto sze ji je i od toga ednoga i od toga 'ze mrtvoga naplodilo tak vnogo: liki je zvézd na nébi, i liki je pészka na môrszkom brêgi, nezracsúnanoga.

13. Pôleg vere szo szpômrli tê vszí i nej szo vzéli obe csanya:

nego szo je li ôzdalecs vidili i vervali i obímali i vadlúvali szo; kâ szo gosztjé i prisavczi na zemli.

14. Ár, kí tak gucsíjo, ocsive szno ká'zejo; kâ domovino íscsejo.

15. I isztina, da bi sze z one szpomínali, z stere szo vö prisli, meli bi vrémen na nazáj povrnênye.

16. Zdaj pa bôgso 'zelejo, tô je nebeszko. Záto sze ji ne szrameslúje Bôg: nego sze za nyíh Bogá zové; ár nyim je meszto szpravo.

17. Po veri je áldüvao Ábrahám I'záka szküsávani od Bogá; i toga jedino rodjenoga je áldüvao, kí je teliko obe csanya vzéo.

18. Steromi je ercseno: kâ bo de sze vu I'záki tebi zvalô szemén.

19. Stímajôcsi, kâ ga je i z mrtvizmo'zen gori zbüditi Bôg. Odkud ga je i vu príliki gori sztanenyá nazáj vzéo.

20. Po veri je od ti prísesztnei blagoszlovo I'zák Jákoba i E'zaua.

21. Po veri je Jákob vmérajôcsi vszákoga sziná Jo'zefovoga blagoszlovo: i nagno sze je na vrhek palicze szvoje.

22. Po veri sze je Jo'zef, szkoncsávavsi 'zítek, z vöidênya szinôv Izraelszki szpômeno: i od kôsztt szvoji je zapovedao.

23. Po veri je Môses, narodjeni, szkriti bio trí mészecze od roditelov szvoji: geto szo vidili; ká je lépo déte; i nej szo sze bojali zapôvidi králove.

24. Po veri sze je Môses, geto je veliki zrászao, nej steo zvati szin cséri Farahove.

25. Ár szi je ráj odébrao to hüdótrpeti zlúdsztvom Bo'zim: liki do osasza meti gréhov v'zývanye.

26. I za vékse bogásztvo je dr'zao szramóto Krisztusovo, liki vsze Egiptomszke kincse. Ár je glédao na nájem.

27. Po veri ja niháo Egiptom i nej sze je bojao králove szrditoszti. Ár sze je toga nevidócsuga, liki vidócsuga, dr'zao.

28. Po veri je vcsáno Vúzen i preleánye krvi: naj sze ji té, kí je vmárjao ta prvorodjena, ne dotekne.

29. Po veri szo sli prék erdésega môrja, liki po szúhom: stero da bi szkúsáváli Egiptánczi, vtopleni szo.

30. Po veri je zidina Jerichova szpádnola: stero szo szedem dní kró'zili.

31. Po veri je Rááb práznicza nej pogínola z nevernimi vrét; ka je naglejüvácse zmérom notri vzéla.

32. I ka escse právim? Vrémen bi me nihálo: da bí napré prinásao od Gedeona, i Bará-

ka, i Sámsona i Jefta, i Dávida i Samuela i Prorokov.

III. 33. Kí szo po veri králevsztva pozájali, praviczto szo delali, obecsanya szo zadóbili, zateknoli szo oroszlánom vüszta.

34. Ognya môcs szo vgászili, osztriczí mecsa szo vujsli, mocsni szo grátali od nemocsnoszti, vcsinyeni szo krepki vu boji, tühénczov tábore szo razbészili.

35. 'Zene szo zgori sztanenyá szvoje mrtve nazáj vzéle. Nísteri szo pa ftegüvani: i dönok szo nej gori vzéli oszlobodjenyé; naj jakse gori sztanenyé dobijo.

36. Drügi szo pa po ospotávani i bicsüvani szkúsáváni bili: zvün toga pa escse po vézanyi i vózi.

37. Kamenüvani szo, 'zágani szo, szkúsáváni szo, z mecsom vmorjeni szo mrli, okóli szo hodili vu oveseni i kozleni kô'zaj, vu zmenkenyaj, nevóláj i v hüdóbi szo bili.

38. (Steri je nej bio vrêdenete szvét) vu püscávaj blodécsi i goráj i lüknyaj i prepaosztáj zemlé.

39. I té szo vszi dobro szvédószstvo dôbili po veri: ali obecsanya szo dönok nej vzéli.

40. Ár je Bóg nikaj bôgsega nám szprávo: naj sze brezi nász ne szkoncsajo.

XII. TÁL.

Opomina I. na trplivo sztálnoszt 1—13.

II. Na pobo'zni szvétí 'zitek 14—29.

I. 1. **Z**áto i mí, geto táksi o-
blák szvedokov okoli
szébe mámo, doli dênmo vsze
bremen i okoli nász krepko
sztojécsi grêh: po trplivoszti
bé'zmo v tom, pred nász po-
sztávlenom, boji.

2. Kúmez glédajôcsi na voja,
liki na zacsitela i dokoncsitela
vere na Jezusa: kí je za pred szé
polo'zeno radoszt kri'z pretrpo,
i szrám za nikoj prestímavsi
na deszniczi thrônusa Bo'zega
szi je poszio.

3. Ár premíszlite, káksi je té,
kí je tákse na szé prôtigúcsa-
nye od grêsnikov prenoszo; naj
ne obtridíte i v dúsáj vasi ne
pomenkate.

4. Nej szte sze escse tak bo-
rili prôti grêhi, kabi notri do
krvi prôti sztáli.

5. I szpozábili szte sze z obe-
szeljá; stero vám, liki szinom,
právi: moj szin, ne zavr'zi ka-
stiganye Goszpodnovo i ne
vezágaj pod nyegovim kára-
nyem.

6. Ár, koga lübi Goszpod, to-
ga kastiga: bicsüje pa vszákog-
ga; steroga za sziná primle.

7. Csi kastiganye znásate: li-
ki szinom sze vám ponüja Bôg.
Ár steri je té szin: steroga ne
kastiga Ocsa?

8. Csi szte pa brezi kastiga-
nya, steroga szo vszi tálniczke:
tak szte fotivje i nej szinovje.

9. Isztina, nasi telovni ocseve
szo nász kastigali; i postüvali
szmo sze ji. Ne podámo sze tak
bole Ocsi dühôv: naj 'zivémo?

10. Ár isztina oni szo nász
malo dní, kak sze je nyim vi-
dilo, kastigali: ete pa nám na
haszek; naj v nyegovom szve-
sztvi tál vmememo.

11. Vszáka kastiga pa, dokecs
je nad nami, sze nám ne vídi
radoszt bidti; nego 'zaloszt:
potom pa mirovni szád pra-
vicze dá têm; kí sze v nyê
mujstrajo.

12. Záto razpüscsene roké i
trüdna kôlina vasa gori oprá-
vajte.

13. I sztopáje ednáke csinte z
nogami vasimi; naj, kâ je plan-
tavo, ne vklekne; nego sze bo-
le zvrácsi.

II. 14. Mér mête zevszêmi i
szvesztvo: brezi steroga nisese
ne bode vido Goszpodna.

15. Gori glédajôcsi da sto ne
odpádne od miloscse Bo'ze: naj
káksi britki korén ne podra-
szté i zburka vász; i po nyem
sze vnôgi oszkrúnijo.

16. Naj sto ne bode práznik,
ali nesznáj'zni, liki E'zau: kí
je za edno hráno tá dáo prvo-
rodsztvo szvoje.

17. Ár znáte; kâ je i potom,
geto je steo ôroküvati blago-

szlov, zavr'zeni. Ár je pokôre meszta nej najsao: csi gli jo je szkuzami iszkao.

18. Ár szte nej prisztôpili k slátajôcsemi brêgi i k gorécse-mi ognyi i temnoszti i kmiczi i k vihéri.

19. I k trôbi trombônte i k glászi rêcs; steroga kí szo csü-li, proszili szo, da bi nyim vecs né gúcsao.

20. (Ár szo nej mogli znásati tô: stero je zapovidávano bilô. I csi sze govedo dotekne te goré; kamenüvano bojdi, ali sztrêlov zosztrêlano.

21. I tak je sztrasno bilô tô szkázano dugoványe: da je i Môses erkao: presztraso szem sze, i trepetao szem.)

22. Nego szte prisztôpili k Sionszkøj gori i k meszti 'zivoga Bogá, k Jerusálemi nebeszkomi, i k vnogo jezér angelom.

23. K obsinszkomi szpráviscsi i gmajni prvorodjeni vu nebészaj gori zapíszani, i k vszé szodezi Bôgi i k dühom ti popolnoma pravicsni.

24. I nôvoga Zákona szredbenki Jezusi, i krvi poskroplenyá; stera bôgse guesí, liki A-belova.

25. Vidite; da ne zavr'zete toga gucsécsega. Ár csi szo ovi nej vujslí, kí szo zavrgli tiszto-ga, kí je na zemli, opômenyeni od Bogá, gúcsao: od koga bole

mi; csi sze od toga, kí je z ne-bész, kraj obrnémo.

26. Steroga glász je teda zem-lô geno: zdaj je pa obecsao go-vorécsi: escese ednôk jasz gen-em nej li szamo zemlô; nego i nébo.

27. Tô pa, ka právi escese ed-nôk, ocsiveszno ká'ze, ti gíba-jôcsi prelo'zenyé, liki ti na-právleni: naj osztáno ta negí-bajôcsa.

28. Zátó, králevsztvo negiba-jôcse gori vzévsi, mêmo milo-scso: po sterøj vugodno szlü-'zmo Bôgi z szráme'zlívosztjom i z sztráhom.

29. Ár je nas Bôg gorécsi o-gyen.

XIII. TÁL.

I. Opomina je na vnôga dobra dela 1—19. II. 'Zelê nyim popolnoszt vu do-brom 20—21. III. Zapré szprosnyov, z obecsanyem i szpozdrávlanyem 22—25.

I. 1. **B**ratinszka lübéznoszt naj osztane.

2. Z dávanya sztána sze ne szpozábte. Ár szo po tom ní-steri neznajôcs angele prijali na sztán.

3. Szpômente sze z vônznikov, liki 'z nyimi vrét vônzniczke: i z nevolni, liki kí szte i szamí vu tâli.

4. Posteno je hí'ztvo vu vszem i posztela ne vujvlacséna: práz-nike pa i kurvêse de Bôg szôdo.

5. Brezi szkopôsztí 'zivte. Za-

dovolte sze sztêm; ka máte. Ár je on erkao: ne osztávím te, niti te ne nihám.

6. Tak, da z gvüsnosztjov lêko velímo: Goszpôd mi je pomocnik i ne bom sze bojao; ka mi dene cslovik?

7. Szpomínajte sze z voditelov vasi; kí szo vám gúcsali rêcs Bo'zo: steri 'zivlênya vö idênye gledécsi, naszledújte vero nyihovo.

8. Jezus Krisztus, ki je bio veseraj i dnesz, tiszti bode i na veke.

9. Z rázlocsnimi návukmi i z tühimi sze okôli ne gonte. Ár je lêpo delo zmiloscsov potrditi szrezé, nej z hránov: stera je nikaj nej valála onim; kí szo v nyê hodili.

10. Mámo oltár: z steroga jezsti nemajo oblászti; kí satori szlü'zijo.

11. Ár, steri sztvári krv sze notri neszé za grêhe vu ta szvéta po vísesnyem popi, tiszti téla sze 'zgéjo zvüna tábora.

12. Zátó i Jezus, da bi lüdsztvo z lasztivnov krvjôv poszvéto, od zvüna vrát je trpo.

13. Hodmo vö tak k nyemi, vö z tábora, spot nyegov noszécsi.

14. Ár nemamo eti sztálnoga meszta: nego to prisesztno iscsemo.

15. Po nyem zátó vszigidár Bô-

gi aldüjmo áldov hvále, tô je, szád lámp nasi, vadlúvajôcsi imé nyegovo.

16. Z dobroga csinênya pa i podiljávanya sze ne zpozábte: ár szo táksi áldovje vugodni Bôgi.

17. Pokorni bojdté vasim voditelom i bôgajte je. Ár oni verosztüjo za düse vase; liki kim je racsun dati: naj z radosztjom tô csinijo i nej zdihávanyem; ár je tô vám nehasznovito.

18. Molte za nász. Ár szmo gvüsní: ká dobro düsnovészti mámo; liki, kí sze scsémo vu vszem dobro oponásati.

19. Od toga bole vász proszim tô csiniti: naj sze vám naszkori nazáj povrném.

II. 20. Bôg pa méra, kí jé z mrtvi szpelao toga velikoga pasztéra ovécz po krvi vekivecsnoga Zákona, Goszpodna nasega Jezusa.

21. Vesíni vász pripravne vu vszem dobrom deli na csinênye szvoje vôle, csinécsi vu vami; ká je vugodno pred nyim po Jezus Krisztusi: komi bojdi díka na veki veke. Amen.

III. 22. Proszim pa vász, bra-tje; znásajte eto rêcs opominanya: ár szem vám nakráczí píszao.

23. Znájte pa; ka sze je Timotheus brat oszlôbodo: zkim

vasz (csi naszkori príde) poglédnem.

24. Pozdravte vsze voditele vase i vsze szvéczé. Pozdráv-

lajo vász: kí szo z Vlaskoga országa.

25. Miloscsa Bo'za zevszémi vami. Amen.

K 'Zidovom píszeni od Vlaskoga országa po Timotheusi.

SZVÉTOGA PETRA APOSTOLA PRVI OBCSINSZKI LISZT.

I. TÁL.

I. Predgovor 1—2. II. Za preporodjenjá hválo dávanýe 3—12. III. Opominanye na szvéti 'zitek 13—16. Bo'zi sztrájh 17—21, bratinszko lübézen 22—25.

I. 1. **P**eter Apostol Jezus Krisztusov odebránim tühénczom rasztepenim po Pontusi, Galáczi, Kappadoczi, Á'zii ino Bithínii.

2. Póleg napré znánya Bogá Ocsé vu poszvecsenyé Dühá szvétoга, na pokornoszt i poskroplenyé krvi Jezus Krisztusove: miloscsa i mér sze narájaj med vami.

II. 3. Blagoszlovleni je Bóg i Ocsa Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa, kí nasz je póleg szvoje vnóge szmilenoszti preporódo na 'zivo vüpazen, po gori sztanenyé Jezus Krisztusovom od mrtvi.

4. Na neszkvarjeno i nezamázano i nepovéhnyeno örocsíno; stera sze vam vu nebészaj dr'zi.

5. Vám, velim, kí sze po mócsi

Bo'zój varjete po veri na zvelicsanye: stero je pripravleno; naj sze oznáni v szlédnyem vrémeni.

6. V sterom sze veszelíte; ako sze gli edno malo zdaj (csi je tak potrebno,) 'zalosztíte vu vnógi szküsávanyaj.

7. Naj sze vardévanye vase vere, stera je vnogo dragsa od prédócsega, po ognýi sze dönok vardévajócsega, zláta, nájde vam na hválo, i postenyé i díko vu oznanenyé Jezus Krisztusovom.

8. Steroga szte nej vidili, i dönok ga lübite: steroga ni zdaj ne vídíte; vervajócsi pa dönok sze veszelíte z nezgovorjenov i z odícse nov radosztjov.

9. Zkoj prineszéte konec ve-re vase; kí je zvelicsanye düs.

10. Stero zvelicsanya szo ziszkávali ino zbrojávali proro-czke; kí szo od té milosese, stera je na nász prisla, proro-küvali.

11. Zbrojávajôcsi na stero, ali kákse vrêmen naminyáva vu nyi bodôcsi Dùh Krisztusov, naprê szvedocsécsi od na Krisztusa pridôcséga trplênja i po tê velike díke.

12. Sterim je oznanyeno bilô: kâ szo nej szebi, nego nám szlûzili z onimi; stera szo zdaj vám nazvéscsena po oni; kí szo vám Evangeliom predgali vu szvétom Dùhi z nebész poszlanom; v stera zelêjo i angelje notri glédati.

III. 13. Zátó opaste ledevjé pámeti vase, trêzni bojďte, i popolno sze vüpjajte na prineseno vám milosceso po oznanenyê Jezus Krisztusovom.

14. Liki szinovje pokornosztí ne priglihávjate sze k tim prvim vu neznanosztí vasoj doprnesenim zelám.

15. Nego, liki je té, kí vasz je pôzvaov, szvétí, i ví vu vszem zivlênji vasem szvétí bojдите.

16. Zátó je píszano: szvétí bojдите; ár szem jasz szvétí.

17. I, csi za Oceso zovéte onoga, kí brezi oszob prijímánya szôdi pôleg vszáksega dela, v bojaznosztí vasega zalársztva vrêmen szprevájajte.

18. Znájôcsi kâ szte nej szkvarjenimi sztvármí, z szrebróm ali z zlatóm odküpleni od márnoga vasega zivlênja od ocsév dánoga.

19. Nego z drágov krvjôv, liki z nedúznoza i neosskrúnyenoga ágneca Krisztusa.

20. Kí je isztina prvle odlocseni; liki je etoga szvéta fundamentom vr'zeni: szkázani je pa vetom szlêdnyem vrêmeni za volo vász.

21. Kí po nyem verjete vu Bôgi; kí ga je z mrtví zbüdo i dáonyemi je díko; naj vera vasa i vüpazen v Bôgi bode.

22. Ocsiscsávajte zátó düse vase vu pokôri isztine po Dùhi na nezkazlivo bratinszko lübézen; z csisztoga szrezá eden drügoga jáko lüfte.

23. Liki, ki szte preporodjeni nej z szkvarjenoga szemena; nego neszkarvarjenoga po rêcsi toga zivoga i na veke obsztójécsega Bogá.

24. Ár je vszákó têlo, liki tráva, i vsza díka csloveca, liki czvét tráve: poszêhnola je tráva, i czvét nyé je doli szpadno.

25. Ali rêcs Bo'za osztáne na veke. Eta je pa ta rêcs: stera je vám nazvéscsena.

II. TÁL.

Opomina I. brezi rázlocska vsze lüdi na zelênje rêcsi Bo'ze 1—3, düsevno czimpranye 4—10. II. Od szêbe með poganimi zivôcse na szvétí zítek 11—12, kmeti na pokornoszt 13—17, szluge na vernoszt 18—25.

I. 1. **T**á dente zátó vszo hü dôbo, i vszo jálnoszt,

i szkazlivoszti i nevoscenôszti, i vsze ogrizávanye.

2. Liki zdaj narodjena decza, rêcsi Bo'ze brezi jálnoszti bodôcse mlêko 'zelte: naj v nyem raszteté.

3. Da szte kostali; kâ je priazniven Goszpôd.

4. K steromi prihájajôcsi, liki k 'zívomi kamni, od lüdi isztina zavr'zenomi, pri Bôgi pa odebránomi i drágomi.

5. I ví sze, liki 'zívi kamni, gori zidajte; naj bodete dühovna hi'za, szvéto popôsztvo na áldüvanye dühovni áldovov, priétni Bôgi po Jezus Krisztusi.

6. Zátó i v píszmi sztojí: ovo dêvam v Sioni kamen vogléni, odebráni, drági; i, kí vu nyem verje, ne oszramoti sze.

7. Vám zátó vervajôcsim je na postenyé: nevervajôcsim je pa té kamen, steroga szo zavrqli zidárje, vesinyeni za glavícs voglá, i kamen poteknenyá, i pecsína szpáke.

8. Kí sze potikávajo v rêcs nevervajôcsi; na stero szo i polo'zeni.

9. Ví szte pa rod odebráni, králevszko popôsztvo, národ szvéti, lüdsztvo zadoblenyá: naj nazvescsávate dobra dela onoga; kí vászje z kmiczépôzvaó na csüdno szvojo szvetloszt.

10. Kí szte nigda nej bilí nyegovo lüdsztvo: zdaj szte pa Bo'ze lüdsztvo. Kí szte nigda mi-

losco nej dôbili: zdaj szte pa milosco dôbili.

II. 11. Lübléni, proszim vász, liki 'zaláre i tühéncze, zdr'závajte sze od telovni 'zél; stere sze vojszküjejo prôti düsi.

12. 'Zivlênye vase med poganmi naj dobro bode: da, vu kom vám prôti guesíjo liki hüdo-delnikom, z dobri dêl vasi vidôcsi vas 'zítek dícsíjo Bogá vu dnévi prigládanya.

13. Podlo'zni bojdite zátó vszáksemi cslovecsánszkomi sztvorjenyê za volo Goszpodna: ali Králi, liki vísesnyemi.

14. Ali vládnikom, liki po nyem poszlanim na kastigo tim hüdo-csinécsim, na hválo pa tim dobrocsinécsim.

15. Ár je tak vola Bo'za: da dobro csinécsi, sztísznete ti ne-szepametni lüdi neznanoszt.

16. Liki szlobodni, ali nej liki pokrivalo majôcsi hüdübe szloboscsino vaso: nego liki szlugi Bo'zi.

17. Vsze postüjte; brátjo lü-bte, Bogá sze bojte, Krála sze postüjte.

18. Hlápezi, podlo'zni bojdite vu vszem sztráhi goszpodárom nejszamo tim dobrim i krotkim: nego i tim trdim.

19. Ár je tó miloscsa, csi sto za volo düsne vészti, Bo'ze ne-vôle prenoszi trpécsi nepravi-csno.

20. Ár kákxa hvála je tó: csi

gresíte i za vüha plüszkani, kâ znásate? Ali csi dobro csiníte i trplénya znásate: tô je milosesa pri Bôgi.

21. Ár ná tô szte pozváni, kâ jei Krisztus trpo za nász, i podpiszek vám je niháo; naj nyegove sztopáje naszledüjete.

22. Kí je greha nej vesíno, niti je nej nájdena jálnoszt vu nyegovi vüsztaj.

23. Kí pszüvami je nej nazáj pszüvao; trpécisi sze je nej prtio: nego je na onoga niháo, ki pravicsno szôdi.

24. Kí je grêhe nase szám gori neszaó vu têli szvojem na lész: da grêhe osztavivsi praviczí 'zivémo; z stere ranami szte zvráceni.

25. Ár szte bilí, liki blodécse ovezé: ali povrnoli szte sze zdaj k pasztéri i k püspeki düs vasi.

III. TÁL.

Csész I. ti o'zenyeni 1—7. II. Ti drügi vszé med szebom 8, k protivnikom 9—22.

I. 1. **P**ríszpodobim tálom i 'zene podlo'zne bojditelasztivnim mo'zom; naj sze i oni, csi steri ne verjejo Rêcsi, po'zén'zivilényi brezi rêcsi, dobíjo.

2. Vidécisi vu sztráhi vase csi-szto 'zivilénye.

3. Steri sznájga naj ne bode zvünésnya vu zpletanyi vlász i zavianyí zlátom, ali vu oblicsávanye lëpoga gvanta.

4. Nego szkriti szrczá cslovik vu neszkvarjenosztí krotkoga i tíhoga dühá; kí je pred Bogom drági.

5. Ár tak szo sze nigda i one szvéte 'zene, stere szo sze vu Bôgi vüpale, sznáj'zile, podlo'zne bodécse lasztivnim mo'zom.

6. Liki je Sára podlo'zna bila Ábrahámi za goszpodna ga zovécsa: stere otroczi szte vesínyeni i vi, csi dobrocsiníte i ne bojíte sze nikaksega presztrasenyá.

7. Mo'zjé rávno tak, vküp prebívajte 'znyimi pôleg szpoznanya, i liki szlabésoj poszôdi 'zenszkoj podiljávajte csész: geto szo i one z vami vrét örocsnicze míloscse 'zítka; da sze ne zasztaavlajo molitvi vase.

II. 8. Na konec pa vszi edne miszli bojdte, vküp trpte, bravtovlübeczi, szmileni, dobrovolni.

9. Ne placsjúte z hüdim za hüdo, ali z pszüvanyem za pszüvanye: nego prôti bole blagoszlávlajte znajôcsi, ka szte ná tô pozváni; naj blagoszlov öroküjete.

10. Ár, kí scsé 'zítek lübiti i dobre dní viditi, naj zdr'záva jezion szvoj od hüdoga, i lampe nyegove naj negucsíjo jálnoszt.

11. Naj sze ogne od hüdoga i csini dobro, íscse mér i nagánya ga.

12. Ár ocsi Goszpodnove szo nad pravicsnimi; i nyegova vü-

ha na nyih molitev kebžüjo: obráz Goszpodnoy je pa na one, kí hüdü csinjo.

13. I sto bode vám hüdü csinio: csi bodte toga dobroga naszledniczke?

14. Nego i csi trpíte za volo pravice; blá'zeni szte. Nyihovoga sztrahá sze pa ne bojte; niti szo ne zburkajte.

15. Goszpodna Bogá pa poszvecsávajte vu szczáj vasi. Bojdté pa gotovi vszigdár na zagovárjanye vszáksemi proszécsemi vász racsun od vüpanya, stero je vu vami, zkrotkosztjov i sztráhom.

16. Dobro düso vészt mête: da sze v tom, v kom vám prôti guscíjo, liki hüdodelnikom, oszramotijo; kí preklinyajo vase dobro vu Krisztusi 'zivlênye.

17. Ár je bole; naj, dobrocsinécisi, csi tak scsé vola Bo'za, trpíte: liki hüdocsinécisi.

18. Ár je i Krisztus ednök za grêhe trpo, pravicsen za te nepravicsne: da bi nász k Bôgi pripelao; vmorjeni isztina na têlo gledôcs, o'ziveni pa po Dühi.

19. V sterom je i v temniczi bodôcsim dühom, tá idôcsi, predgao.

20. Neokornim nigda, gda je je ednök csákala Bo'za trplivoszt vu dnévi Noa; gda sze je napravá lala bárka; v steroy ji je malo (tô je, oszem düs) zdr'záni bilô po vodi.

21. Stere znamenüvanye zdaj i nász zdr'záva, krszt, (nej têla rú'znosztí doli dêvanye, nego dobre düsne vészti z Bogom zdr'zványe) po gori sztanenyé Jezus Krisztusovom.

22. Kí je na deszniczi Bo'zoy zasztôpivsi vu nebésza: i podvr'zeni szo nyemi angelje i oblászti i mocsí.

IV. TÁL.

Opomina, na I. odsztopenyé od pogán-szkoga 'zivlênya 1—6. II. Krsztsánszka dobra dela 7—11. III. Znásanye trplênya 12—19.

I. 1. **D**a je tak Krisztus za nász trpo vu têli: i ví sze z têm isztim mislênyem, kak z ro'zjom, gori oblêczte. Ár, ki trpi vu têli, hênýao je od grêha.

2. Naj vecs nej cslovecsim 'zelám; nego Bo'zoy vóli to niháno vu têli vrêmen 'zivé.

3. Árnám je zadoszta: ka szmo v tom preminôcesem vrêmeni 'zítka nasega volo poganov oprávlali, hodécsi vu hotlivosztaj, po'zelényaj, popiávanyaj, jêsztvínaj, pitvínaj i v odürni bolvánsztvaj.

4. Zátó sze i odtühijo: ka 'z nyimi vrét ne bi'zíte na ono iszto obloszünosztí vö vlêvanye preklinyávájôcsi vász.

5. Kí racsun dájo onomi: kí je gotov szôditi 'zive i mrtve.

6. Ár je zátó i tim mrtvim

predgani Evangeliom: naj sze oszôdijo pôleg lüdi isztina vu têli; 'zivêjo pa pôleg Bogá vu dühi.

II. 7. Vszega konec z je pa priblí'zo. Mertüeslivi bojdite záto i trêzni k molítvam.

8. Predevszêm paszresno mête med szebom lübéznoszt. Ár lübézen zakrúje vno'zino grêhov.

9. Prijímajte na sztán eden drügoga brezi mrmranya.

10. Eden vszáki liki je vzéo dár, tak szí 'znyim szlü'zte: liki dobri Safarje rázlocsne milosese Bo'ze.

11. Csi sto gucsí; naj gucsí, liki Bo'ze ricí: csi sto komi szlü'zi, naj szlü'zi, liki z môcsi, stero podiljáva Bóg; naj sze vu vszem dícsi Bóg po Jezus Krisztusi; komi bojdi díka i zmo'znoszt na vekí veke. Amen.

III. 12. Lübléni, ne odtühite sze: ka sze po ognýi vardêvate na szküsávanye vase; liki da bi sze vám kâ tühoga pripetilo.

13. Nego, liki szte tálniczke vesinyeni Krisztusovoga trplénya, radújte sze; naj sze i vu oznanenyé díke nyegovo radüjete veszelécsi.

14. Csi sze pszüjete za Krisztusovoga iména volo: blá'zeni szte. Ár te díke i Bogá Düh nad vami pocsíva, kí sze po nyih preklinya; po vász sze pa dícsi.

15. Záto naj sto med vami ne

trpí, liki lüdomorecz, ali tát, ali hüdodelnik, ali liki drügi ogleüvecz.

16. Csi pa, liki krsztsenik, trpí; ne bojdi ga szrá: nego naj dícsi Bogá v tom táli.

17. Ár je vrêmen: da sze zacsné szôdba od hi'ze Bo'ze. Csi pa oprvics nad nami: káksi bo-de konec z tê; kí ne verjejo Bo'zemi Evangeliomi?

18. I csi sze te pravicsni komaj zvelicsa: te nepobo'zni i grêsnik gde sze szká'ze.

19. Záto i, kí trpíjo pôleg Bo'ze vôle, liki vernomi sztvoriteli naj preporácsajo düse szvoje v dobrom csinênyí.

V. TÁL.

I. Opomina vucsítele, naj paszêjo esrêdo Bo'ze 1—4, mladéncze na pokornoszt, poniznoszt i trêzno verusztüvanye 5—9. II. 'Zelé nyim, naj je Bóg mocno pokrepi 10—11. III. Zapéra z pozdrávlanym 12—14.

I. 1. **T**e sztarise, kí szo med vami, proszim jasz 'z nyimi vrét sztaris i szvedok Krisztusovoga trplénya i prísesztne, stera sze oznáni, díke tálnik.

2. Pászte to med vami bodôcso esrêdo Bo'zo; kebzüvajôcsi na nyô nej zprimárjanyá; nego z dobre vôle: niti za grdi dobí-csek; nego z gotovoga szrezá.

3. Niti, liki goszpodüvajôcsi nad Goszpodnovov örocsínov; nego példa bodôcsi te esrêde.

4. I, gda sze szká'ze poglavník pasztérov, vzemete to nepovêhnyeno díke korôno.

5. Priszpodobnim tálom mladénczi, podlo'zni bojdte sztarisom: vszi sze pa eden drügomi podvrzte. Poniznoszt notri k szebi prikapsite. Ár Bôg tim gízdávím prôti sztoji: tim poniznim pa dá miloscso.

6. Ponízte sze záto pod zmo'znov rokôv Bo'zov; naj vász v potrebnom vrêmeni zviszi.

7. Vszo vaso szkrb na nyega vrzte; ár on má szkrb na vász.

8. Trêzni bojdite, vero sztújte: ár protivník vas vrág, liki erjüjôcsi oroslány okôli hodi, íszkajôcsi steroga bi pô'zro.

9. Steromi prôti sztante mocni bodôcsi vu veri; znajôcsi: ka i vasi bratje na szvéti te iszte trplivoszti szkonesávajo.

II. 10. Bôg pa vsze miloscse, kí nász je zváo na vekivecsno szvojo díko vu Krisztus Jezusi, on naj vász, kí zdaj edno malo trpíte, poprávi, podpré, pokrepi i potrdí.

11. Komi bojdi díka i zmo'znoszt na veki veke. Amen.

III. 12. Po Szilvánusi szem, vám vernomi brati (liki stí-mam,) na kráczi píszao opomínajocsi i szvedôszto csinécsi: ka je eto ta pravicsna miloscsa Bo'za, vu steroj sztojíte.

13. Pozdrávla vász, ta z vami vrét odebrána ezérkev Bo'za, stera je v Babilonii, i Marko szin moj.

14. Pozdravte eden drügoga v lübezni vom küsüvanyi. Mér vám bojdi vszê m vu Krisztus Jezusi. Amen.

SZVÉTOGA PETRA APOSTOLA

DRÜGI OBČSINSZKI LISZT.

I. TÁL.

I. Poklon 1—2. II. Opominanye na poboznoszt 3—11, szvoje szvojega vcsenyá szpominanye 12—21.

I. 1. **S**zímon Peter szluga i Apostol Jezus Krisztusov tém, kí szo z nami vrét to

H. W.

rávno tak drágo vero vzéli vu praviczzi Bogá nasega i zvelicsitela Jezusa Krisztusa.

2. Miloscsa vám bojdi i mér obilni vu szpoznanyi Bogá i Jezusa Goszpodna nasega.

II. 3. Liki nám je nyegova Bo'zánszka môcs vsza, stera szo

26

k'zítiki i pobo'znoszti potrêbna, darüvala, po tisztoga szpoznanyi; kí nász je pôzvaov po díki i dobrôti.

4. Po steroy szo nám velika i drága obecsanya darüvana: naj po tê bodete Bo'ze natüre tálniczke, pobegnovsi od na szvéti vu po'zelényi bodôcséga szkvarjenjá.

5. Tak vszo gedrnoszt náto prineszte: da podiljávate vu veri vasoj dobro delo, vu dobrom deli pa szpoznanye.

6. Vu szpoznanyi pa zdr'závanye, vu zdr'závanyi pa znásanye, vu znásanyi pa pobo'znoszt.

7. Vu pobo'znoszti pa bratin-szko lübézen, vu bratinszkoy lübézni pa obsinszko lübéznoszt.

8. Ár eta vu vami bodôcsa i obiljávajôcsa ne posztávijo vász prázne, niti brezi száda vu Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa szpoznanyi.

9. Ár, pri kom eti nega, té je szlêpi i dalecs ne vídi i zpozábo sze je z ocsiscsávanya szvoji sztári grêhov.

10. Záto, bratje, bole sze pascsite: da vase pozványe i odebránye krepko vcsiníte. Ár tá csinêcsi nigdár ne szpádnete.

11. Ár sze vám tak obilno podili notri idênye vu vekivecsno králevsztvo Goszpodna nasega i zvelicsitela Jezusa Krisztusa.

12. Záto ne zamidim vász vszïgdár opominati z etoga: csi gli znáte i potrdjeni jeszte te vu vezdásnôj isztini.

13. Za vrêdno pa dr'zim: naj vász, dokecs szem vu etom satorï, obüdjavam po opominanyi.

14. Znajôcsi, kâ naszkori bode dolidêvanye satorajojega: liki mi je i Goszpon nas Jezus Krisztus oznano.

15. Gedrno sze pa bodem vszïgdár i povszud: naj sze ztê i po mojom vö idênyi szpomínate.

16. Ár szmo nej z modrôsztvoy zmíslene fabule naszledüvali; gda szmo vám na znánye dáli Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa môcs i prísesztjé: nego szmo szami vidili nyegovo vêlikôcsa.

17. Ár je vzéo od Bogá Ocsé csészti i díko; gdare je etaksi glász prineseni knyemi od zvisene díke: ete je te moj lübez-nivi szin, v sterom sze mi je dopadnolo.

18. I ete glász szmo mi csüli z nebész prineseni: gda szmo 'z nyim bili na szvétoj gori.

19. I mámo od toga escse mocs-nêso proroczko rêcs: na stero ka kebzüjete, liki na szvécsa, stera vu temnom meszti szvétï, dobro csiníte; dokecs sze dén raszvêti i zorjenicza gori zide vu szrczáj vasi.

20. Tô naj prvle znajôcsi, kâ je

ni edno proroczko písma nej lasztivnoga raszkládanya.

21. Ár je nej z eslovece vôle naprê prineseno nigda prorosztvo: nego od Dùhá Szvétoga neseni szo gúcsali szvétí Bo'zi lüdjé.

II. TÁL.

I. Nazviscsáva od krívi vucsitelov prsesztjá i kastige 1—11. II. Doli szpisüje nyih pogibelno 'zivlénye i zapelávanye 12—21.

I. 1. **B**ílí szo pa i krívi proroczke med lüdsztvom: liki i med vami bodo krívi vucsitelje; kí póleg Bo'ze rêcsi notri pripelajo pogibelna jere-tinsztva; i Goszpôda, kí je je odküpo, zatajýjo; i tak szamí na szébe pripelajo náglo pogibelnoszt.

2. I vnôgi bodo naszledüvali nyihove pogibelnoszti: po steri sze pôt isztine preklinývala bode.

3. I vu szkopôsztí zmíslenimi recsmí bodo z vami tr'zili: sterim zgotovlena szôdba 'ze dávno sze ne midi i pogibelnoszt nyihova ne szpi.

4. Ár, csi je Bôg angele, kí szo pregrêsili, nej milüvao, nego je je, z lanczmi mráka zvézane, vu sztrasno pekla prepaszt szüno, i tá dáó; naj sze dr'zýjo na szôdbo.

5. I prvi szvét je nej milüvao; nego je li ôszmoga Noa, pravi-

cze predgara, obarvao, gda je potop na te nepobo'zni szvét pripelao.

6. I mêszta Sodome i Gomorre je, na pepél szpravivsi, zpreobrnényem oszôdo, példo tim nepobo'zno 'zivôsim posztavivsi.

7. I toga pravicsnoga Lota, kí je obrüdo od nepobo'zni vu hotlivoszti 'zivlénya, je oszlôbodo.

8. Ár poglédanyi i posztlüsanyi ete pravicsen, prebívajôcsi med nyimi, od dnéva do dnéva je szvojo pravicsno düso z nepravdenimi nyihovimi delami mántrao.

9. Zná Goszpôd te pobo'zne z szküsávanya oszloboditi: te nepravicsne pa na dén szôdbe, naj sze kastigajo, obdr'zati.

10. Naj bole pa one, steri za têlom vu po'zelénya rú'znoszti hodijo, i goszpodsztvo zametávajo, szmeuczi; kí sze szebi dopádnejo i díke sze ne bojýjo preklinyati.

11. Geto angelje, z mocsjôv i z mo'znosztjov véksi bodôcsi, ne neszéjo prôti nyim pred Goszpodna prekléto szôdbo.

II. 12. Tê pa, liki nerázumna 'zivína po natúri szplodjena na lovlényé i szkvarjenyé, tá, kí neznajo, preklinývajôcsi vu szvojem szkvarjenyé sze szkvarýjo.

13. Tak vzemejo nájem neprava-

vicze; kí za nászlobnoszt dr'zijo vu vszákóm dnévi szprevájajôcsi hotlivoszt gnüsznoszti i rú'znoszti; kí sze veszelijo vu vkanyüvanyajszvoji z vami sze gosztüvájôcsi.

14. Ocsí májo pune práznoszti, i nepresztanoma grisíjo; k szebi vábijote nepokreplene düse vu szkopôshti zmujstrano szrezé majôcsi, preklésztva szinovje.

15. Kí, geto szo to právo pôt niháli, zablôdili szo, naszledüvájôcsi pôt Balaáma Bozorovoga sziná; kí je te nepravicsni nájem polübo.

16. Káranye pa meo lasztivne neprávdenoszti. Ár je pod bremen navajena nêma sztívar z cslovecsov reesjôv govorécsa bránila proroka neszpametoszt.

17. Tej szo sztüdenzci brezi vodé; oblóczke, kí sze od vihéra noszijo; kim je mrák kmiczena veke obdr'záni.

18. Ár napihnyene márnoszti ricsi gucsécsi vábijó na po'zelénye téla, po hotlivoszti one, kí szo za gvüšno odbê'zali od oni; kí sze vu zblôdi vrtíjo.

19. Szlobosesino nyim od grêha obecsávájôcsi; geto szo szamí szlugi szkvarjenjá. Ár, od koga sze je sto obládao, tomi je i vu szlû'zbo dáni.

20. Ár csi szo ednók odbê'zali od etoga szvéta rú'znoszti po

szpoznanyi Goszpodna i zvelicsitela Jezusa Krisztusa, drügôcs sze pa pá v nyé zapleteni obládajo, vesinyena szo nyim ta szlédnya dugoványa hüsa od ti prvi.

21. Ár bi nyim bole bilô ne szpoznati pôt te pravicze: liki, ka szo sze po szpoznanyi kraj obrnoli od dáne nyim szvéte zapôvidi.

22. Prigôdilo sze je pa nyim tô; ka sze vu onoj právoj priliki právi: pesz sze je povrno na szvoje lasztivno vö metanye, i ta zeprána szvinya vu kalis blata.

III. TÁL.

I. Nazviscsáva, ka sze pred szôdnym dnévom, spotlivezi pobidijo 1—10. II. Opomina za volo szvéta prédénja, nôve nêbe i zêmlé sztvorjenjá i Bo'zega dugocsákanya, na pobo'znosz 11—18.

I. 1. **E**te'ze, lübléni, drügi liszt vám pisem: vu steri lisztéj obüdjávam po opomínanyi vaso csiszto pamet.

2. Naj sze szpomenéte z rêcsi: stere szo naprê povédane od szvéti prorokov, i zapôvidi od nász Apostolov Goszpodna i zvelicsitela dáne.

3. Tô najprve znájôcsi, káprido v poszlédnyi dnévi spotlívzci: kí bodo pôleg lasztivnoga szvojeja po'zelénya hodili.

4. Govorécsi: gde je obecsanye nyegovoga prisesztya? Ár,

od steroga máo szo ocsáki zászpali, vsza tak sztojijo od zasétka sztvorjenjá.

5. Ártó oni szamínescsejo znati; ka szo nebésza 'ze dávnó bilá; i zemla z vodé i vu vodi sztoji po Bo'zój rêcsi.

6. Po steri je teda z vodôv oblejáni szvét prêsao.

7. Tá nebésza, stera szo zdaj, i zemla, szo po nyegovoj rêcsi szranyena: naj sze k ognyi obdr'zijo; kí bode na dén szôdbe i pogibelnoszti tinepobo'znílüdi.

8. Eto edno pa naj ne bode szkrito pred vami, lübléni; ká je eden dén pri Goszpodni, liki jezero lét; i jezero lét, liki eden dén.

9. Ne müdi sze Goszpôd z obecsanya, (liki nisteri za müdbo dr'zijo:) nego potrplénye má z nami, nescsejôcsi; ka bi sze steri szkváro; nego naj sze vszi na pokôro obrnéjo,

10. Príde pa dén Goszpodnov, liki tát vnocsi; v sterom nebésza z skrípanyem preminéjo, 'zivloszti pa razhiczane sze raszpisztjó; zemla pa i, stera szo na nyé, dela zgoríjo.

II. 11. Geto sze záto eta vsza razvézejo: kákisi morete bidti vi vu szvétom 'zivilényi i po-bo'znoszti.

12. Kí csákate i szílite prísesztjédnéva Goszpodnovoga: v sterom sze nebésza gorécsa raszpisztijo i 'zivloszti razhiczane sze rasztopíjo.

13. Nôva nebésza pa i zemlo nôvo mí pôleg obecsanya nyegovoga csákamo: v steri pravicza prebíva.

14. Záto, lübléni, eta csákajôcsi, ná tom bojdite; da sze nezamázani i nepokárani pred nyim nájdete vu méri.

15. I Goszpodna nasega dugocsákanye za zvelicsanye méte: liki vám je i lübléni nas brat Pavel, pôleg szebi dáne modrôszti, píszao.

16. Liki i vu vszê lisztéj, gucsécsi v nyíh od eti. Med sterimi szo nístera 'zmetnoga razmênýa; stera tí nezevcseni i nepokrepleni preobrácásajo, liki i ta drúga píszma, na szvojo lasztivno pogibelnoszt.

17. Ví záto, lübléni, eta naprêznajôcsi, varte sze: naj z blôdnoszttjov ti hüdi 'z nyimi vrét zapelani, vö ne szpádnete z lasztivne krepkoszti.

18. Rászte pa vu miloscsi i szpoznanyi Goszpodna nasega i zvelicsitela Jezus Krisztusa. Komi bojdi díka i zdaj i na dén vekivecsni. Amen.

SZVÉTOGA JÁNOSA APOSTOLA

PRVI LISZT.

I. TÁL.

I. Szvedocsi, ka je Krisztus 'ze prisao 1—5. II. Ká'ze, sto má tiváristvo z Bogom 6—7. III. Právi, ka vszi mámo gréh 8—10.

I. 1. **S**tero je bilô od zacsétka, stero szmo csüli, stero szmo vidili z nasimi ocsmi, stero szmo oglejúvali, i nase roké szo slátale; od Récsi 'zítka.

2. I té 'zítek sze je szkázao, i vidili szmo ga i szvedocsimo, i nazviscsávamo vám te vekivecsni 'zítek; kí je pri Ocsi bio, i szkázao sze je nám.

3. Stero szmo vidili i csüli: tó nazviscsávamo vám; naj i ví obsino máte znami, i obsina nasa bojdi z Ocsom i Színom nyegovim Jezus Krisztusom.

4. I eta písemo vám: naj vasa radoszt puna bode.

5. I eto je tiszto obecsanye; stero szmo csüli od nyega, i vám nazviscsávamo: ká je Bóg szvetloszt, i v nyem nikakse kmicze nega.

II. 6. Csi bomo pravili; ká obsino 'z nyim mámo, i vu kmiczi hodimo: lá'zemo, i ne csinimo isztino.

7. Csi pa vu szvetloszti hodi-

mo; liki je on vu szvetloszti: obsino mámo eden z drügim: i krv Jezus Krisztusa Sziná nyegovoga ocsiscsáva nász od vszega grêha.

III. 8. Csi bodemo pravili; ká grêha nemamo: szamí szebé vkanimo, i isztine nega v nami.

9. Csi bodemo vadlúvali grêhe nase: veren i pravicsen je, da nám odpüsztí grêhe, i ocsíszti nász od vsze nepravicsnoszti.

10. Csi bodemo pravili; ká szmo nej vgrésili: la'zcza ga vcsinímo, i nyega récs je nej v nami.

II. TÁL.

Vrácsa I. od grêha 1—11. II. Od szvéta lúbéznoszti 12—17. III. Od Antikrisztusov 18—29.

I. 1. **S**zinki moji! eto vám pisem: naj ne gresite. I csi sto vgresi: mámo zagovoritela pri Ocsi, Jezus Krisztusa pravicsnoga.

2. I on je ftísanye za nase grêhe: nej pa za nase szamo; nego i za czêloga szvéta grêhe.

3. I po etom známo; ká ga poznamo: csi zapôvidi nyegove zdr'závamo.

4. Steri právi: znám ga, i zapôvidi nyegove ne zdr'záva:

la'zecz je, i pravicez v nyem nega.

5. Steri pa zdr'záva nyegovo rêcs: zaisztino v tisztom sze je lübézen Bo'zaszpunila; po etom známo, kâ szmo vu nyem.

6. Steri právi, kâ v nyem osztáne: more, liki je on hodo, i szám tak hoditi.

7. Bratje, ne písem vám nôvo zapôvid: nego sztáro zapôvid; stero szte meli od zacsétka. Ta sztára zapôvid je pa ta rêcs: stero szte csüli od zacsétka.

8. Pá vám nôvo zapôvid písem; stera je isztinszka vu nyem i vu vami. Ár kmicza odhája, i szvetloszt pravicsna sze 'ze szvéti.

9. Steri právi; kâ je vu szvetloszti, i brata szvojga odürjáva: v kmiczi je do széga máo.

10. Steri lübi brata szvojega: vu szvetloszti osztáne; i szpáke vu nyem nega.

11. Steri pa odürjáva brata szvojega: vu kmiczi je, i vu kmiczi hodi, i nezna kama ide; ár je kmicza oszlépila ocsi nyegove.

II. 12. Písem vám, szinki; kâ sze vám odpücsávajo grêhi, za nyegovoga iména volo.

13. Písem vám ocseve: kâ szte poznali onoga; kí je od zacsétka. Písem vám mladénczi: kâ szte obládali toga hüdoga. Písem vám decza: ár szte poznali Ocsó.

14. Píszao szem vám ocseve: kâ szte poznali onoga; ki je od zacsétka. Píszao szem vám mladénczi: kâ szte mocsni, i Bo'za rêcs vu vami osztáne i obládali szte toga hüdoga.

15. Ne lübte szvét, ni ona, stera szo na szvéti. Csi sto lübi ete szvét: nej ga v nyem lübénoszti Ocsé.

16. Ár vsze ono, stero je na szvéti, tô je têla po'zelénye, i ôcsi po'zelénye, ino 'zítka gizdoszt, nej je z Ocsé; nego je z szvétá.

17. Ete szvét pa prêde, i po'zelénye nyegovo. Ki pa Bo'zo volo csini: osztáne na veke.

III. 18. Decsicza! szlédnya vöra je: i, liki szte csüli, kâ Antikrisztus príde, i zdaj je doszta Antikrisztusov posztanolo: odkud známo, kâ je szlédnya vöra.

19. Znász szo zísli: ali nej szo bilí znász. Ár, da bi znász bili, osztanoli bi znami; ali naj sze szká'zejo, kâ szo nej vszi znász.

20. I ví mazalo máte od toga szvétoga, i znáte vsza.

21. Nej szem vám píszao; kâ bi nê znali isztino: nego kâ jo znáte, i kâ je niksa lá'z nej z isztine.

22. Sto je lá'zecz: kí tají, kâ je Jezus, nej Krisztus? Té je Antikrisztus: kí tají Ocsó i Sziná.

23. Vszáki, steri tají Sziná, ni Ocsé nema.

24. Ví zátó, stero szte csüli od zacsétka, vu vami naj osztáne. Csi vu vami osztáne; stero szte od zacsétka csüli: i ví vu Szini i vu Ocsi osztánete.

25. I eto je tiszto obecsanye: stero je on nám obecsao, 'zitek vekivecsni.

26. Eta szem vám píszao od oni: kí vász zapelávajo.

27. I ví, stero mazalo szte vzéli od nyega, vu vami osztáne: i nej vám je potrêbno, naj vász sto vesí; nego liki szamo mazalo vász od vszega vesí, i isztina je, i nej je láz; i, kak vász je vesílo, osztante v nyem.

28. I zdaj, szinki, osztante v nyem: naj, gda sze szká'ze, vü-paznoszt mámo, i ne oszramotímo sze od nyega v nyegovom prísesztji.

29. Csi znáte, kâ je pravicsen: znájte, kâ vszáki kí isztino csiní, je 'z nyega porodjeni.

III. TÁL.

I. Od Bo'zi szinóv díke 1—2. II. Od onoga, kí grêh csini i kí grêh ne csini 3—9. III. Od Bo'zi i vraj'zi szinóv zvaménja 10—24.

I. 1. **G**lédajte, káksolübézen nám je dáo Ocsa: naj sze Bo'zi szinovje zovémo. Zátó ete szvêt ne pozna nász: ár ne pozna nyega.

2. Lübléni, zdaj szmo 'ze Bo'zi szinovje, i escese sze je nej szkázalo, ka bomo. Známo pa:

kâ, csi sze szká'ze, priszpodobni k nyemi bodemo; ár ga vídili bomo, liki je.

II. 3. I vszáki, kí má tó vü-pazen vu nyem, ocsisesáva sze: liki je i on ocsisztí.

4. Vszáki, kí grêh csini, i nepravdenoszt csini: i grêh je nepravdenoszt.

5. I znáte, kâ sze je on szkázao; da bi nase grêhe odevzéo: i grêha vu nyem nega.

6. Vszáki, kí v nyem osztáne, ne gresí. Vszáki, kí gresí, nêga je vido, niti ga je nej poznao.

7. Szinki, niscse vász naj ne zapela. Kí praviczó csiní: pravicsen je; liki je i on pravicsen.

8. Kí grêh csiní; z vragá je: ár vrág od zacsétka gresí. Zátó sze je szkázao Szin Bo'zi; naj vraj'za dela razv'éze.

9. Vszáki, kí je z Bogá narodjen, grêh ne csiní: ár nyegovo szemen vu nyem osztáne. I nemre gresiti: ár je z Bogá porodjeni.

III. 10. V etom sze szpoznajo Bo'zi szinovje i vraj'zi szinovje. Vszáki, kí praviczó ne dela, nej je z Bogá; i kí ne lübi brata szvojega.

11. Ár je eto nazviscsávanye; stero szte csüli od zacsétka: naj eden drügoga lübito.

12. Nej, liki Kain, kí je z hüdoga bio, ino je bujo brata szvojega. I zakaj ga je bujo? Zátó, kâ szo nyegova dela hüda bi-

lá; nyegovoga brata szo pa pravicsna.

13. Ne csüдите sze, bráczí moji; csi vász odürjáva ete szvêť.

14. Mí známo: kâ szmo z mrtví prêk prineseni na 'zíték; ár lübito brate. Kí ne lübi brata: osztáne vu szmrti.

15. Vszáki, kí odürjáva brata szvojeга, lüdomorecz je: i znáte, kâ ni eden lüdomorecz nema 'zítka vekivecsnoga v szebi obsztojêcsêga.

16. V etom szmo szpoznali lübézen: kâ je on za nász szvojo düso doli djáo. I mí szmo du'zni za brate düse doli djáti.

17. Steri pa má 'zivlênye etoga szvêťa, i vídi brata szvojeга potrebüvajêcsêga, i zapré szrczé szvoje pred nyim: kakda lübézen Bo'za osztáne vu nyem.

18. Szinki moji, ne lübmó sze z recsjov, niti z jezikom; nego z delom i z isztinov.

19. Iz etoga poznamo: kâ szmo z isztine; i pred nyim pokrepímó szrczá nasa z etim:

20. Kâ, csi nász szkvarjúje szrczé nase, véksi je Bôg od szrczá naseга, i vsza zná.

21. Lübléni, csi nász szrczé nase ne szkvarjúje: vüpaznoszt mámo k Bôgi.

22. I, kakoli bomo proszili, vmememo od nyega: ár nyegove zapôvidi zdr'ávamo; i stera szo priêtna pred nyim, tá csinímó.

23. I eto je zapovid nyegova: naj verjemo vu iméni Sziná nyegovoga Jezus Krisztusa i lübito eden drügoga; liki nám je dáo zapovid.

24. I, kí zdr'áva zapôvidi nyegove, vu nyem osztáne, i on vu nyem. I z etoga známo: kâ v nami osztáne, z dühá; steroga nám je dáo.

IV. TÁL.

I. Od rázlocsni dühóv znamênya 1—6.

II. Od nadigávanya na bratinszko lübéznoszt 7—21.

I. 1. **L**übléni! ne verte vszák-semi dühi: nego vardêvajte dühé, jeli szo z Bogá. Ár je doszta krívi prorokov vö prislo na ete szvêť.

2. V etom poznajte Düh Bo'zi: vszáki düh, steri vadlúje, kâ je Jezus Krisztus v têli 'ze prisao, z Boga je.

3. I vszáki düh, steri ne vadlúje, ka bi Jezus Krisztus v têli 'ze prisao, nej je z Bogá. I té düh je Antikrisztusov düh: steroga szte csüli, kâ príde: i zdaj je 'ze na szvêťi.

4. Ví szte z Bogá, szinki, i obládali szte je; ár je véksi, kí je vu vami; liki, kí je na szvêťi.

5. Oni szo z szvêťa: záto od szvêťa gucsijo, i szvêť je poszlüsa.

6. Mí szmo z Bogá. Kí pozna Bogá: poszlüsa nász: kí je nej z Bogá; ne poszlüsa nász. Z e-

toga poznamo dühá pravicez, i dühá zapelávanya.

II. 7. Lübléni: lübmó eden drügoga: árje lübézen od Bogá; i vszáki, kí lübi, z Bogá je porodjeni, i pozna Bogá.

8. Ki pa ne lübi; ne pozna Bogá: ár je Bóg lübézen.

9. V etom sze je szkázala lübéznoszt Bo'za k nám: ká je Sziná szvojega jednorodjeno-ga poszlaó Bóg na ete szvét; naj 'zivémo po nyem.

10. V etom je lübézen: nej, ka bi mí lübili Bogá; nego ká je on lübo nász, i poszlaó je Sziná szvojega ftisanye za nase gréhe.

11. Lübléni! csi je Bóg nász tak lübo: i mí szmodu'zni eden drügoga lübiti.

12. Bogá je niscse nigdár ne vido. Csi bomo pa eden drügoga lübili: Bóg v nami osztáne; i nyegova lübézen je popolna v nami.

13. V etom poznamo: ká v nyem osztánemo, i on v nami; ká nám je szvojega Dühá dáó.

14. I mí szmo vidili, i szvedocsimo; ká je Ocsa poszlaó Sziná zvelicsitela szvéta.

15. Sterikoli vadlüje; ká je Jezus Szin Bo'zi: Bóg vu nyem osztáne, i on vu Bógi.

16. I mí szmo poznali, i verivali szmo tô lübézen; stero má Bóg k nám. Bóg je lübézen: i, kí osztáne v lübézno-

sztí, v Bógi osztáne, i Bóg vu nyem.

17. V etom sze je szpunila lübézen v nami: naj vü paznoszt mámo vu szódnym dnévi. Ár, liki je on, i mí szmo tak na etom szvéti.

18. Bojaznoszt je nej v lübéznosztí: nego popolna lübézen vö vr'ze bojaznoszt. Ár bojaznoszt moko má: kí sze pa bojí; téje nej popolni vu lübéznosztí.

19. Mí ga lübimo: ár je on nász prvle lübo.

20. Csi bi sto pravo: lübibm Bogá, i brata szvojega odürjá-va: la'zecz je. Ár, kí ne lübi brata szvojega, steroga vidi, Bogá, steroga je nej vido, kakda more lübiti.

21. I eto zapovid mámo od nyega: naj, kí lübi Bogá, lübi i brata szvojega.

V. TÁL.

I. Ti preporodjeni znaménye 1—5. II. Isztine szvedószto 6—12. III. Zaprték listá: gde zrok pizszanya 13, gvüsnoszt poszlüjhényá 14—15, za koga nej trbé moliti 16—17, sto ne csini gréha? 18—19, 'zivo szpoznanye je Bo'zi dár 20—21.

I. 1. **V**száki, kí verje, ká je Jezus Krisztus, z Bogá je porodjen. I vszáki, kí lübi roditela, lübi i narodjeno-ga 'z nyega.

2. V etom szpoznamo; ká lübimo sziní Bo'ze: gda Bogá lübimo, i zapóvidi nyegove zdr'zavamo.

3. Ár je eta Bo'za lübézen: naj nyegove zapôvidi zdr'zavamo; i zapôvedi nyegove szo nej 'zmetne.

4. Ár vszákó porodjeno z Bogá obláda ete szvét: i eta je ta obládnoszt, stera ete szvét obláda, vera nasa.

5. Sto je, kí obláda ete szvét: nego, kí verje, kâ je Jezus Szin Bo'zi.

II. 6. Té je, kí je prisao vu vodi i krvi, Jezus Krisztus, nej vu vodi szamo; nego vu vodi i krvi. I Düh je: kí szvedocsi; kâ je Düh isztina.

7. Ár szo trijé, kí szvedocsijo v nébi, Ocsa, Récs, i szvéti Düh; i té trijé szo edno.

8. I trijé szo, kí szvedocsija na zemli, Düh, i voda, i krv; i tej trijé szo na edno.

9. Csi szvedôsztvo lüdi gori vmemo: szvedôsztvo Bo'ze je vékse. Ár je eto szvedôsztvo Bo'ze; stero je szvedocso od Sziná szvojega.

10. Kí verje vu Színi Bo'zem; má szvedôsztvo vu szebi: kí pa ne verje Bôgi, la'zcza ga je vcsíno; kâ je nej vervao na szvedôsztvo; stero je szvedocso Bôg od Sziná szvojega.

11. I eto je to szvedôsztvo: kâ nám je Bôg dáó vekivecsni 'zítek; i té 'zítek je v nyegovom Színi.

12. Kí má Sziná; má 'zítek:

kí nema Sziná Bo'zega, nema 'zítka.

III. 13. Eta szem vám píszaó; kí verjete vu iméni Sziná Bo'zega: naj znáte, kâ vekivecsni 'zítek máte; i naj verjete vu iméni Sziná Bo'zega.

14. I eta je ta vüpoznoszt; stero mámo k nyemi: ka, csi bomo ga kâ proszili pôleg nyegove vôle poszlühne nász.

15. I, csi známo, kâ nász poszlühne: kakoli ga bomo proszili; známo, kâ mámo prosnye; stero szmo proszili od nyega.

16. Csi sto vídi brata szvojega grisiti grêh nej na szmrt: naj proszí, i dá nyemi Bôg 'zítek; onim velim: kí szo vgrêsili nej na szmrt. Jeszte szmrtni grêh: ne právim; naj za onoga sto moli.

17. Vszákxa krivicza je grêh. Ali je grêh nej k szmrti.

18. Známo, kâ vszáki z Bogá porodjeni, ne gresí: nego porodjeni z Bogá zdr'záva szebé; i te hüdi sze ga ne dotekne.

19. Známo, kâ szmo mi z Bogá: i czéli szvét vu hüdom le'zi.

20. Známo pa; kâ je Szin Bo'zi prisao; i dáó nám je pamet; naj poznamo toga pravicsnoga. I jeszmo v tom pravicsnom, v Színi nyegovom Jezus Krisztusi. Té je právi Bôg i 'zítek vekivecsni.

21. Szinki, varte sze od bolvanov. Amen.

SZVÉTOGA JÁNOSA APOSTOLA

DRÜGI LISZT.

SUMMA.

I. Napiszek 1—3. Radoszt nad v isztini hodécsimi 4. III. Opominanye na sztálnoszt vu isztini 5—11. IV. Zaprték 12—13.

I. 1. **T**e sztári János odebránoj goszpê, i nyé szinom; stere jasz lü bim vu isztini: i nej li szám; nego i vszi, kí szo szpoznali isztino.

2. Za isztine volo; stera v nami osztáne, i z nami bode na veke.

3. Bojdi z vami miloscsa, szmi lenoszt, mér, od Bogá Ocsé i od Goszpon Jezus Krisztusa Sziná Ocsé v isztini i v lübézni.

II. 4. Radüvao szem sze jáko: kâ szem najsao z szinôv tvoji hodéce v isztini; liki szmo zapovid vzéli od Ocsé.

III. 5. I zdaj te proszim, goszpá; nej, liki da bi ti nôvo zapovid píszao: nego, stero szmo meli od zacsétka; naj lü bimo eden drügoga.

6. I eta je ta lübézen: naj hodo dimo pôleg zapôvidi nyegove. Eta je pa zapovid, liki szte

csüli od zacsétka: naj v nyé hodo dite.

7. Ár je doszta zapelávczov prislo na ete szvét: kí ne szvedocsijo; kâ je Jezus Krisztus prisao vu téli. Té je zapelávecz i Antikrisztus.

8. Glédajte sze; naj ne zgü bimo; stera szmo delali: nego bole pun nájem v zememo.

9. Vszáki kí presztápla zapovid i ne osztáne vu Krisztusovom návuki, nema Bogá. Ki pa osztáne v Krisztusovom návuki: té i Ocsó i Sziná má.

10. Csi sto pride k vám i ete návuk ne prneszé: ne v z emte ga v hi'zo; niti sze nyemi ne poklonte.

11. Ár, ki sze nyemi pokloni, vjedina sze 'z nyegovimi hüdimi delami.

IV. 12. Doszta vám mám píszati: ali nescsem po papéri i csrnili: nego sze vü pam; kâ k vám pridem, i z ôcsi v ôcsi bodem z vami gücscao; naj radoszt nasa bode puna.

13. Pozdrávlajo te tvoje odebráne szesztré szinovje. Amen.

SZVÉTOGA JÁNOSA APOSTOLA
TRÉTYI LISZT.

SUMMA.

I. Napiszek szpoklonom vrét 1—2. II. Radoszt nad Gájusom 3—7. III. To'zba na Diotrofesa 8—11. IV. Domiter sze hváli 12. V. Zaprtek 13—15.

I. 1. **T**e sztarisi lüblénomi Gájusi, steroga jasz lübbim vu isztini.

2. Lübléni! vu vszem 'zelém: naj sze ti dobro godí, i zdrav bodes; liki sze dobro godí tvojoj düsi.

II. 3. Ár szem sze jáko radüvao nad pridöcsimi bratmi, i szvedocsécsimi tvojoj isztini: liki ti vu isztini hodis.

4. Vékso od eti radoszt nemám: kak, gda csüjem; ka moji szinovje v isztini hodijo.

5. Lübléni, verno csinís: kakoli delas z bratmi i z gosztmí.

6. Kí szo szvedocsili od tvoje lübéznosztí pred gmajnov. I dobro bos csinío: gda je od szébe tak szprevodis; kak je vugodno Bôgi.

7. Ár szo za nyegovoga iména volo vö sli i nikaj nej vzéli od poganov.

III. 8. Du'zni szmo tak mi

takse gori vzéti: naj z nyimi vrét delavczi bomo isztine.

9. Píszao szem gmajni: ali ov, kí scsé prvi bidti med nyimi. Diotrefes, nej nászje notri vzéo.

10. Záto, csi prídem, opomeném ga z dél: stera csiní z hüdimi recsmi csefketajöcsi pröti nám. I ni z etim je nej zadovolen. Ár ni szám gori ne príme brate; i, kí je scséjo gori priéti, prepovedáva nyim i z szprávísesa je vö mece.

11. Lübléni! ne naszledüj to hüdo: nego to dobro. Ki dobro csiní; z Bogá je: kí pa hüdo csiní; nej je vido Bogá.

IV. 12. Od Domitra szo vszi dobroszvedocsili, i száma isztina: i mí tüdi szvedocsimo; i znáte, ká je nase szvedösztvó isztinszko.

V. 13. Doszta szem meo písztati: ali nescsem ti z csrnílom i z perom písztati.

14. Vü pam sze pa; ká bodem te szkoro vido, i z ôcsi v ôcsi bodeva gücsala.

15. Mér tebi. Pozdrávlajo te priátelje. Pozdrávi priátele po iméni.

SZVÉTOGA JAKUBA APOSTOLA

OBCSINSZKI LISZT.

I. TÁL.

I. Po pokloni opomina na mirovno trpljenje 1—4, prošnyo 5—8. II. Trósta šizromáke, bogate i vsze vu szküsávanyi bodóse 9—12. III. Ka'ze, ka od Bogá nikaj hüdoga, nego vsze dobro zhája 13—18. IV. Ráta kraj od hüdoga na poszlúsanye i zdr'ávanye rěcsi Bo'ze 19—27.

I. 1. **J**akub Bogá Ocsé i Goszpodna Jezusa Krišztusa szluga, tomi dvanájszeteromi rasztepenomi plemeni zdrávje.

2. Za vszo radoszt dr'zte, braťje moji: gda vu rázloesna szküsávanya szpádnete.

3. Znajócsi; ká vardévanye vase vere dela znásanye.

4. Znásanye pa naj popolno delo má; da bodete popolni, i ezéli, v nikom nê zmenkani.

5. Csisze pa komi zvász zmenkáva modrószt: naj jo proszi od Bogá; ki jo dáva vszêm prósztó i neponoszo; i dá sze nyemi.

6. Naj pa proszi vu veri nikaj ne dvojęcsi. Ár je te dvojęcsi priszpodoben k morszkomi válovji; stero sze od vötra goni i véja.

7. Ár naj ne stíma on eslovik: ka ká vzeme od Goszpodna.

8. Mò'z dvóje pámeti je nešztální vu vszê potáj szvoji.

II. 9. Naj sze pa hváli te ponízni brat vu viszíni szvojoj.

10. Te bogati pa vu poniznoszti szvojoj. Ár, liki ezvét tráve, prède.

11. Ár liki je gori zíslo szuncze z vrocšínov, i poszúsilo je trávo, i ezvét nyé je doli szpadno, i lepota nyé obráza je prěsla: tak i bogátecz vu szvoji potáj povéhne.

12. Blá'zeni je on mò'z: ki znása szküsávanye. Ár, geto je várdenyeni, vzeme 'zítka korôno; stero je obecsao Goszpôd onim; kí ga lübijó.

III. 13. Naj pa niscse ne právi, gda sze szküsáva; ká sze od Bogá szküsáva. Ár sze Bôg ne more szküsávati od hüdoga: szám pa ne szküsáva nikoga.

14. Vszáki sze pa szküsáva: gda sze od lasztivnoga 'zelénya vlicsé i vábi.

15. Potom 'zelénye, geto sze proprijé, porodí grêh: grêh pa dokoncsani porodi szmrt.

16. Ne blóдите, lübléni moji bratje.

17. Vsze dobro dánye, i vszáki popolni dár je od toga zgo-

rányega doli idôcsi od Ocsé szvetloszti: pri sterom nega premínyávanya, ali preobrnyávanya szencze.

18. Kí nász je z szvoje vôle poródo po rêcsi isztine; da bi bilí kákxa prvotina nyegovi sztvorjeni sztvári.

IV. 19. Zátó, moji lübléni bratje, vszáki cslovik bojdi gedrni na poszlüsanye; vüki pa na gúcsanye, vüki na szrd.

20. Ár szrd mo'zá praviczó Bo'zo ne dela.

21. Zátó doli dente vszo rú'z noszt, i obilnoszt hüdôbe: v krotkoszti primte to vszajeno rêcs; stera je zmo'zna zdr'zati düse vase.

22. Bojдите pa delavezi te rêcsi, i nej szamo poszlüsávezi: nacsi szami szebé vkanite.

23. Ár, csi je sto li poszlüsávecz rêcsi, i nej delavecz: té je priszpodoben kmô'zi, ki prirodjenyá szvojega obráz v gledati gléda.

24. Ár sze je pogledno ino je odisao; i preczi je pozábo, kákxi je bio.

25. Kí pa notri poglédne vu popolno právdo szloboscine, i obsztoji v nyê; té, da je nej pozablivi poszlüsávecz, nego csinitel dela, té, právim, blá'zen bode vu deli szvojem.

26. Csi sze sto vídi med vami; ka Bogá csezti, i szvoj jezik ne

dr'zi na vüzdi, nego zapeláva szvoje szczé: toga Bo'za csészti je márna.

27. Ta csízta i Bo'za csészti je pa eta pri Bôgi i Ocsi: priglédnoti szirôte i vdovicze vu nevôli nyihovoj, i szebé csisztoza zdr'závati od szvéta.

II. TÁL.

I. Prepovidáva. oszób hüdo prijimanye 1—7. II. Kára szkazlivi hválczov brezi dél vero 8—26.

I. 1. **B**ratje moji, nemate vu oszób prijímanyi vero odícšenoga Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

2. Ár csi notri ide vu szprávisce vase kákxi mó'z, kí zláti prsztan má, vu szvetlom gvanti; notri ide pa i szíromák vu rú'znom gvanti.

3. I zglédnete sze na onoga, kí szvetli gvant noszi, i ercséte nyemi, tí szí eszi szedi lipô; i szíromáki ercséte; tí etam sztoj, ali szí eszi szedi pod podnogoniczó mojo :

4. Jeli ne vcsinite rázlocska med szebom, i nej szte vcsinyeni szodezi hüdi míszel?

5. Poszlüsajte, bratje moji lübléni: nej li je Bôg odébrao szíromáke etoga szvéta bogate vu veri, i örocsnike králevsztva; steroga je obecsao onim, ki ga lübijó.

6. Ví szte pa nepostenoga vcsi-

nili sziromáka. Jeli szo në ti bogati: kí vász szvojov oblász-tjov mantrájo; i oni vász vlácsijo na právdé.

7. Jeli ne preklinyajo oni to lépo imé: zkim sze ví zovéte?

II. 8. Dönok, csi králevszko právdo doprnásate pôleg písma: lübi bli'znyega tvoje-ga, liki szám szebé, dobro esiníte.

9. Csi pa oszobe prijimlete: grêhdelate, ikárate sze od právde, liki presztóplávezi.

10. Ár, kíkolí czêlo právdo zdr'zí, potekne sze pa v edno, vcsinyen je vszê krivicsen.

11. Ár, kí je pravo, ne praznüj, té je pravo i ne vmôri. Csi tak ne bos praznüvao, vmorís pa; vcsinyen szi presztóplávecz právde.

12. Tak gúcste, i tak csinte: liki kí bodte po právdi szlobosine szodjeni.

13. Ár szôdba brezi szmilenoszti bode tomi: ki ne csiníszmilenoszt: i szmilenoszt sze hváli pôti szôdbi.

14. Ka valá, bratje moji: csi sto právi, ka vero má, dêl pa nema? Jeli ga vera more zvelicsati?

15. Csi bi pa brat, ali szeztra, nága bilá, i potrebüvala bi vszakdenésnyo hráno.

16. Velo bi pa sto nyima zvász; idta zmérom, szegréta sze ino

sze naszilita, ne bi nyima pa dáo, ka szo têli potrêbna: ka bi nyima tô valálo?

17. Tak i vera, csi dêl nema, mrtva je notri vu szebi.

18. Ali eresé sto: ti vero más, i jasz dela mám; poká'zi mi vero tvojo z dêl tvoji; i jasz ti poká'zem 'z dêl moji vero mo-jo.

19. Ti verjes; ká je Bôg eden: dobro csinís. I vrazjé verjejo, i trepecesejo.

20. Sesés pa znati, ó cslovik mární, ká je vera brezi dêl mrtva?

21. Ábrahám ocsa nas nej li jez dêl pravicsen vcsinyen; gda je I'záka Sziná szvojega na oltár gori neszao.

22. Vídís, ka je vera delala 'z nyegovimi delami vrét; i z dêl je vera popolna bíla?

23. I tak sze je szpunilo píszmo, stero právi: vervao je pa Ábrahám Bôgi i zraacsúnano nyemi je bilô za pravicsnoszt; i Bo'zi priátel je bio zváni.

24. Vídíte zátó: ká sze cslovik i z dêl zvelicsa; nej szamo z vere.

25. Priszpodobno pa i Raáb práznicza, jeli je nej z dêl pravicsna vcsinyena; gda je notri vzéla te poszlane, i po drügoj pôti je je odpisztlá?

26. Ár, liki têlo brezi dühá je mrtvo, tak i vera brezi dêl je mrtva.

III. TÁL.

I. Nevcsene odvratije od vucsitelov csészti 1. II. Zapovidáva jezík na vüzdi dr'zati 2—11. III. Ká'ze znaménye nebeszke modrôszti 13—18.

I. 1. **N**e bojďte vnôgi vucsi-
telje, bratje moji;
znajôcsi, kâ vékso szôdbo vze-
memo.

II. 2. Ár sze vu vnôgom poplesznemo vszi. Csi sze sto vrêcsi ne pospelzne: té je popolni mô'z; kí je zmo'zen na vüzdi voditi i czêlo têlo.

3. Ovo, konyom vüzde v esobe mecsemo: naj nám pokorni bodo; i czêli nyihov trûp vodi-
mo.

4. Ovo i ládje, kaksté velike szo i od trdi vôtrov se gonijo, dönok sze od málicskoga veszla tá pelajo: kamakoli ravnács scsé?

5. Tak je i jezík mála kotri-
ga, i velika dela szprávi: Ovo eden máli ogen tak veliki lész vu'zge.

6. I jezík je ogen, szvét nepravicze. Etak je jezík posztávleni med nase kotrige gnüszécsi czêlo têlo, i za'zigajôcsi potács narodjenyá nasega, geto sze pod'ziga od gehenne.

7. Ár vszáka natúra i divji i letécsi, lazécsi i morszki sztívar sze vkroti, i vkrocse ne szo od natúre cslovecse.

8. Ali jezika nisce ne more

H. W.

z lüdi vkrotiti; nezadr'zána hüdôba, puna szmrtnoga cse-
méra.

9. 'Znyim blagoszlávlamo Bogá i Ocsó: i z nyim preklinyamo lüdi; kí szo na prígliho Bo'zo sztvorjeni.

10. Z edni vüszť zhája blagoszlov i preklinyanye. Nej trbê, bratje moji, etomi tak bidti.

11. Jeli sztúdenecz zedne lük-
nye vré szlatko i britko?

12. Jeli more, bratje moji, figovo drêvo oli roditi, ali trsz fige? Tak ni eden sztúdenecz oszoleno i szlatko vodô nemre dávati.

III. 13. Sto je môder i eseden med vami? Naj poká'ze z dobrogá 'zivlênya dela szvoja vu krotkoszti modrôszti.

14. Csi pa csemérno nevoscenoszt máte i nyefko vu vasem szrczi: ne hválte sze i ne la'zte prôti praviczí.

15. Nej je tá modrôszť od zgora zhajajôcsa: nego zemelszka, telovna i vraj'za.

16. Ár, gde je nevoscenoszt i nyefka, tam je zblôda i vsze húdo delo.

17. Ta modrôszť pa, stera je od zgora, naj prvle je csízťta, potom mirovna, postena, bôgajôcsa, puna miloscse, i dobroga száda, neraszodzjávajôcsa i neszkaživá.

18. Szád pa praviczze sze vu méri szêja tim csinécsim mér.

27

IV. TÁL.

I. Kára nászloboszt, po'zelêne i lagajo prosnyo 1—3, práznoszt, szvéta priátel-sztvo, návidnoszt, gizdoszt 4—6. II. Vesi na oponásanye k Bôgi, vrági. szebi i bli'z-nyemi 7—13, gucsanye od prisesztnoga 13—17.

I. 1. **O**dkud je vojsküvanye i boj med vami? Nêli od etecz, tó je, z vasi nászloboszt; stere vojsküjejo vu ko-trigaj vasi.

2. 'Zelête i nemate: kolete sze i zdiháivate i nemorete dobiti: borite sze ino sze vojsküjete, i dönok nemate za toga volo; ka ne proszite.

3. Proszite, i ne vzetete záto; kâ hüdü proszite: naj vu vasi nászlobosztáj potrosite.

4. Prázniczke i práznicze, nezate: kâ je priátelstvo etoga szvéta protivinsztvo Bôgi? Záto, kíkoli sesé priátel bidti szvéta, protivnik Bo'zi posztáne.

5. Jeli stímate, kâ zamán pís-zmo právi: k nevoscenôszti 'zelê düh; kí vu nami prebiva.

6. Vékso miloseso padáva. Záto právi: Bôg gizdavim prôti sztoji; poniznim pa dá miloseso.

II. 7. Podájte sze záto Bôgi: prôti sztante pa vrági, i odbi'zi od vász.

8. Pribli'závajte sze k Bôgi, i pribli'závao sze bode k vám. Sznáj'zte rokê grêsniczke, i ocsiscávajte szrezá vasa dvôje pámeti.

9. Dreszélte sze i placste sze i jôcste sze: szmêh vas sze naj na plac obrné, i radoszt na 'zaloszt.

10. Ponizte sze pred Goszpod-nom, i zviszi vász.

11. Ne gúcste eden prôti drü-gomi, bratje. Kí prôti brati gu-csí i szôdi brata szvojeja: prôti gucsí právdi szôdi pravdo. Csi pa právdo szôdis: nej szi dela-vecz právde; nego szodecz.

12. Eden je právdedávecz; kí je zmo'zen zdr'zati i pogübiti. Tý sto szi: kí drügoga szôdis?

13. No zdaj, kí právite: dnesz ali vütro bomo sli vu ovo meszto, i bode mo tam edno leto, i tr'zili bomo, i dobimo.

14. Kí ne vête: ka bode vütro. Ár káksi je vas 'zítek? Li szpár je: kí sze edno malo szka'züje; potom toga pa prêde.

15. Meszto koga bi mogli prav-iviti: csi bode Goszpod steo, i 'ziveli bomo; tak vesinímo tó, ali ovo.

16. Zdaj sze pa hválite vu gíz-dosztaj vasi. Vszáka táksa hvála je hüda.

17. Záto, kí zná dobro csiniti, i ne csiní, grêh nyemi je.

V. TÁL.

I. Kára bogate, szkópe, nászlobne i lüdo-morcze 1—6. II. Opomina na znásanye 7—11. III. Vrácsa od prszéganya 12. IV. Vesi na molitvi i povrnénaya haszek 13—20.

I. 1. **N**o zdaj, bogáczi, jôcste sze i trôbte nad ne-

volami vasimi; stere na vász prído.

2. Bogátsztvo vase je zagnflilo, i vas gvant je molov jéosztvina vcsinyeni.

3. Zlátó vase i szrebro je zerjavilo, i erjanya hova vám na szvedóosztvo bode, i pojê meszó vase, likiogyen. Kincs szteszi szpravili v poszlédnyi dnévi.

4. Ovo nájem delaveczov, kí szo vase dr'zéle 'zeli, zadr'záni od vász krícsi, i krícsanye oni, kí szo 'zeli; je vu vüha vszé seregôv Goszpôda prislo.

5. Nászladno szte 'ziveli na zemli, i hotlivali szte sze, krmili szte szrezá vasa, liki k dnévi klánya.

6. Oszódili szte, vmôrili szte toga pravicsnoga: kí vám ne szlojí prôti.

II. 7. Mirovno trpte tak, bratje, do prisesztja Goszpodnovoga. Ovo orács csáka drági szád zemlé z mirovnm trplényem ga csákajôcsi; dokecs vzeme de'zd'z ráni i pozni.

8. Mirovno trpte i ví; pokrêpte szrezá vasa: ár sze je prisesztje Goszpodnovo priblí'zalo.

9. Ne zdihávajte eden prôti drügomi, bratje: naj sze ne oszódite.

10. Példo szí vzemte hüdo trplivoszti, bratje moji, ino mirovnoszti, proroke; kí szo gúcsali vu iméni Goszpodnovom.

11. Ovo blá'zene právimo te znásajôcse. Znásanje Joba szte csüli; i konecz Goszpodnov szte vidili: ká je jáko miloszti ven je Goszpôd i szmileni.

III. 12. Pred vszêm pa, bratje moji, ne priszégajte, ni na nébo, ni na zemlo, ni z drügov káksov priszegov. Bojdi pa récs vasa tak, tak, i nej, nej; naj vu szkazlivoszt ne szpádnete.

IV. 13. Hüdogaká trpi sto med vami? Naj moli. Dobre vôleje sto? Naj popéva.

14. Bete'zen je sto med vami? Najzové te sztarise szprávisesa: i naj molijo nad nyim namázajôcsi ga z oliom vu iméni Goszpodnovom.

15. I molitev vere zdr'zi toga beté'znoga, i pomore ga Goszpôd; i, csi je grêh vcsino, odpüszti sze nyemi.

16. Vadlújte eden drügomi pregrêsanye, i molte eden za drügoga: da sze zvrácsite. Doszta zmore pravicsnoga vu veri oprávléna molitev.

17. Eliás je cslovik bio k nám priszpodobnim teskôcsam podvr'zeni: i z molitvov je molo, da bi nêsao de'zd'z; i nej je sô na zemlo tri léta i sészt mészeczov.

18. I pa je molo; i nebésza szo de'zd'z dalá, i zemla je prneszla szád szvoj.

19. Bratje, csi sto med vami

zablôdi od isztine, i povrnéga sto,

20. Naj zná; ká, kí povrné gré-

snika z blôdne nyegove pôti, obdr'zi düso od szmr'ti, i zakr'ije vno'zino grêhov.

SZVÉTOGA JÚDASA APOSTOLA LISZT.

1. **J**údas Jezus Krisztusov szluga, brat pa Jakubov, tim pozvánim, kí szo vu Bôgi Ocsi poszvecsení, i vu Jezus Krisztusi zdr'zani.

2. Szmilenoszt sze naj vám i mér i lübézen narája.

3. Lübléni! da szem 'ze dávnó zevszov szkrblivosztjov vám steo píszati od obsinszkoga zvelicsánya: potrêbno mi je tak zdáj vám píszati, opomínajôcsi, naj sze vojszküjete za ednôk dáno tim szvétim vero.

4. Ár szo notri zplezili niksi lüdjé: kí szo 'ze dávnó naprêgori szpizani na tô szôdbo, nepobo'zni; ki Bogá nasega milosceso preobrácsajo na hotlivoszt, i szamoga Goszpodára Bogá i Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa tajjio.

5. Opomínati pa vasz scsém: geto tak eto 'ze ednôk znáte; ká je Goszpôd lüdsztvo z Egip-tomszke zemlé oszlôbodo; ali potom je dônok te nevervajôcse pogübo.

6. I angele, kí szo nej zdr'zali szvoj zacsétek, nego szo osztavili szvoj lasztivno prebivá-

lisese, na szôdbo toga velikoga dnéva je je z vekivecsnim vezalom pod mrákom dr'zao.

7. Liki Sodoma i Gomorra i okôli tê bodôcsa mészta, gda bi priszpodobnim tálom k etim praznüvala i za drügim têlom sla, posztávléna szo na példo vekivecsnoga ognya kastigo znásajôcsa.

8. Rávno tak i eti escse vu sne têlo gnüszijo; gospodsztvo pa zametávajo, i díke preklinývajo.

9. Mihál Archangel pa, gda bi sze zvrágom právdüvajôcsi pregovárjao za Môsesovo têlo, nej je szmeo szôdbo preklinyanya na nyega vr'zti: nego je erkao; postráfaj te Goszpôd.

10. Eti pa, ka neznajo, preklinývajo: stera pa po natúri, liki nerázumne sztvári, poznajo, vtê sze szkvarjújejo.

11. Jaj nyim: ká po Kajnovoj pôti hodijo i po zapelávanyi Baláamovoga nájema szo sze vö vlêjali i zprôtigúcsanyem Korêhovim szo prêsli:

12. Tê szo vu vasem lübéznivom goscsenyê gnüsz gosztüvajôcsi sze z vami brezi sztrahá

szebé paszécsi, oblóczke brezi vodé; kí sze od vötröv okóli gonijo, drevje povéjhnyeno, nerodno, dvakrat mrtvo i szkorenym vö ftrgnyeno.

13. Mórja divji válovje, kí szami vö péniyo szvojo szramoto; blodéce szvézde, kim je mrák kmicze na veke zdr'záni.

14. Proroküvao je pa i etim, szédmi od Adama, Enoch govorecsi: ovo pride Goszpód z vno go jezér szvojmi szvétimi.

15. Csinít szódbo próti vszém, i káratí vsze nepobo'zne nyihove, zevszé nepobo'znosztí nyihovi dël, stera szo nepobo'zno delali: i zevszé trdi récsi stere szo gúcsali próti nyemi ti nepobo'zni grésniczke.

16. Té szo mrmlavézi, to'z ézi pôleg'zél szvojí hodécsi, i vüsza nyihova gucsijo napfhnyena: csüdivajócsi sze nad osobmi za haszka volo.

17. Ví pa, lübléni! szpômente sze zrécisi; stere szo vám pretémto ga povédane od Apostolov Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

18. Kí szo vám pravili: ká v poszlédnyem vrémeni bodo spotlivézi; kí bode pôleg szvoje nepobo'znosztí 'zél hodili.

19. Té szo, kí sze odlocsávajo, telovni, nemajócsi Dühá szvéto ga.

20. Ví pa, lübléni, czimprajte sze gori na naj szvetéso vero vaso molécsi vu szvéto m Dühi.

21. Zdr'závjate sze vu lübéznosztí Bo'zój csakajócsi szmi lenoszt Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa, na 'zítek vekivecsni.

22. I rázlocsek majócsi nad témi sze szmilujte.

23. Ete pa v sztráhi zdr'zte, liki z ognya je popadnovsi, odürjávajócsi escse i od téla gnüszno nyihovo szüknyo.

24. Onomi pa, kí je mogócsi vász zdr'zati od poteknyená i posztaviti pred lícze díke szvoje neoszkrúnyene vu veszeljé.

25. Szamomi môdromi Bôgi zvelicsiteli nasemi díka i velikócsa, i zmo'znoszt, i oblászt, zdaj, i na vsze veke. Amen.

SZVÉTOGA JÁNOSA THEOLOGUSA OZNASZT.

I. TÁL.

I. Predgovor szpoklonom vrét 1—8. II. Prepovidávanye od Krisztusovoga med szedem poszvecsnyekmi hodécsaga vidénya 9—20.

I. 1. **O**znaszt Jezus Krisztusova, stero nyemi

je dáo Bôg: da bi pokázao szluzgom svojim: stera morejo hitro bidti; i oznano je po poszlanom angeli szvojem szluzgi szvojemi Jánosi.

2. Kí je szvedocso récs Bo'zo

i szvedôsztvo Jezus Krisztusovo, i kakoli je vido.

3. Blá'zeni, kí csté i kí csüjejo recsí toga prorosztva, i zdr'zijo ona, stera szo v nyem píszana. Ár je vrêmen blüzi.

4. János tim szedmérim gmajnam, stere szo vu Á'zii. Milosesa vám i mér od onoga, kí je, i kí je bio, i kí je pridôcsi: i od szedem dûhöv, kí szo pred nyegovim sztôczom.

5. I od Jezus Krisztusa, kí je te veren szvedok i prvorodjeni zti mrtvi i poglavnik králov zemelszki; kí nász je lübo i ôprao od grêhov nasi vu krvi szvoj.

6. I vesino nász je krále i pope Bôgi i Ocsi szvojemi. Nyemi bojdi dika i zmo'znozt na veki veke. Amen.

7. Ovo ide z oblákmi: i vidilo ga bode vszáko okô; i ki szo ga prebodnoli: i plakali sze bodo nad nyim vszi národje zemlé. Zaisztino, Amen.

8. Jasz szem Alfa i Omega, zacsétek i konecz: právi Goszpôd, kí je, kí je bío, i kí je pridôcsi, te vszomagôcsi.

II. 9. Jasz János, i brat vas i tiváris vu nevôli i vu králevsztvi i v trplivoszti Jezus Krisztusovom, szem bio vu zátoni, kí sze zové Patmus, za volo rêcsi Bo'ze i za volo szvedôsztva Jezus Krisztusovoga.

10. Bio szem vu dûhi vu Go-

szpodnovom dnévi: i csüo szem za menom glász veliki, liki trombönte.

11. Govorécsi: jasz szem Alfa i Omega, te prvi i te szlédnyi. I, ka vídis, písi vu knige, i posli gmajnam, stere szo vu Á'zii, vu Efezus i vu Smirno i vu Pergamon, i vu Tiatiro i vu Sardis i vu Filadelfijo i vu Laodiczeo.

12. I obrno szem sze: da bi vido te glász, kí je z menom gúcsao. I obrnyeni vido szem szedem zláti poszvecsnyekov.

13. I na szrêdi szedem poszvecsnyekov priszpodobnoga k Szini cslovecsemi oblecsenoga do glé'znya v dúgom gvanti i opászanoga pod prszami zlátim pojászom.

14. Nyegova gláva pa i vlaszjé szo bêli bili, liki bêla vuna, liki sznêg: i ocsi nyegove, liki plamén ognya.

15. I nogé nyegove szo priszpodobne bilé k lescecsemi medi, liki vu pécsi gorécse: i glász nyegov, liki glász vnogo vodé.

16. I meo je vu desznoj szvoj rôki szedem zvêzd: i z vüszt nyegovi je mecs na obá kraja osztri zhájao; i obráz nyegov, liki szuncze, gda szvéti vujakoszti szvoj.

17. I, gda bi ga vido, szpadno szem pred nogé nyegove, liki mrtev. I djáo je dêszno szvojo rokô na mé erkôcsi mení: ne

boj sze; ja szem te prvi i te szlédnyi.

18. I te 'živôcsi i bio szem mrtev, i ovo 'živôcsi szem na vekí veke: Amen. I mám klü-cse pekla i szmrti.

19. Pisi, ka szi vido i stera jesso i stera sze bodo godila po tom.

20. Szkvroszt ti szedem zvézd, stere szi vido v désznoj mojoj: i ti szedem zláti poszvecsnyekov. Teszedmére zvézde szo angelje ti szedméri gmajn, i szedméri poszvecsnyeczke, stere szi vido, szo teszedmére czérkvi.

II. TÁL.

I. Liszt pizsani v Efezus 1—7. II. Smirno 8—11. III. V Pergamon 12—17. IV. V Tiatiro 18—27.

I. 1. **A**ngeli Efezánzske czérkvi písi: tô veli, kí ti szedem zvézd dr'zí vu désznoj szvojoi i hodi na szrédi ti szedem zláti poszvecsnyekov.

2. Zná m delá tvoja i csinénya tvoja i znásenye tvoje, i ka nemres nosziti te hüde: i szküszo szi one, kí právijo, ka szo Apostolje, i nej szo; i najsao szi je lá'zce.

3. I neszo szi i znásenye más i za iména mojega volo szi sze trüdiyo i nej szi obrüdo.

4. Ali mám nskaj próti tebi eto: ka szi tvojo prvo lübézen nihao.

5. Szpômeni sze záto odkud szi vö szpadno i povrni sze i ta prva dela csini. Csi pa nej: pridem ti hitro i kraj szünem tvojo poszvecsnyek z szvojega meszta; csi sze ne povrnés.

6. Ali tô más; ka odürjávás dela Miklosánczov: stera i jasz odürjávám.

7. Kí má vühá: naj poszlüsa, ka Düh právi czérkvám. Tomi, kí obláda, dám jeszti z toga 'zítka dréva; stero je na szrédi paradizoma Bo'zega.

II. 8. I angeli Smiránzske czérkvi písi: eta právi te prvi i te szlédnyi, kí je bio mrtev i o'zivo je.

9. Zná m tvoja dela i nevôle i szivromastvo (ali bogat szi) i preklinyávanye oni, kí sze za 'Zidove zovéyo i nej szo; nego szpráviscse Satanovo.

10. Nikaj sze ne boj toga, stera bos trpo. Ovo vr'ze níke z vász vrág vu temniczo; naj sze szküszite; i bodte meli nevoló deszét dni. Bojdi veren notri do szmrti; i dám ti 'zítka korôno.

11. Kí má vühá: naj poszlüsa, ka Düh veli czérkvám. Kí obláda; ne vrazí sze od te drüge szmrti.

III. 12. I angeli vu Pergami bodócse czérkvi písi: eta velí, kí má mecs na oba kraja osztri.

13. Zná m tvoja dela i gde prebivas; tam gde je Satanov sztolec: i dr'zís imé moje i nej szi

zatajó vero mojo i vu dnévi, v steri je Antipas, ov moj veren szvedok, kí je vmorjeni pri vász, gde satan prebiva, szmrt pre-
trpo.

14. Ali mám prôti tebi edno malo to'zbe: ka más tam tákse, kí návuk Bálaámov dr'zijo; kí je vesio Baláka szpáko metati pred szini Izraelszke, ka bi jeli bolvanom djána i praznüvali.

15. Tak tüdi más i tí, ki návuk Miklosánczov dr'zijo: steroga odürjávam.

16. Povrniszte. Csi pa nej: prídem ti hitro; i bojüvao bom sze 'z nyimi z mecsom vüsztt moji.

17. Kí má vühá: naj poszlüsa, ka pravi Düh czérkvám. Tomi, ki obláda, dám jeszti z te szkrite manne: i dám nyemi kámcsesz béli i na kámcsesz imé nôvo napiszanoi; stero niscse nezna; nego té, ki je vzeme.

IV. 18. I angeli, kí je vu Tiatirisánczov czérkvi, písi. Eta veli Szin Bo'zi, kí má ocsi szvoje, liki plamén ognya, i nogé nyegove szo priszpodobne klessecsemi medi.

19. Znáam tvoja dela i lübézen i szlü'zbo i vero i znásanye tvoje i ta prva dela tvoja, i ta szlédnyya steri je vecs od ti prvi.

20. Ali mám prôti tebi edno malo to'zbe; ka nihás 'zeni Jezabel, stera sze za prorokiczoprávi, vesiti i zapelávati moje

szluge, kurváriti i bolvanom djána jeszti.

21. I dáó szem ji vrêmen; naj sze povrné szvoje ga kurvêstva: i nej sze je povrnôla.

22. Ovo jasz jo vu posztelo vrzem; i, kí 'z nyôv praznüjeje, vu veliko nevoló; csi sze ne povrnéjo z dél szvoji.

23. I nyé szini z szmrtjov vmorim: i szpoznajo vsze czérkvi; ka szem jasz, ki zgrüntávam obiszti i szrezá, i dám vám vszáksemi pôleg dél vasi.

24. Vám pa velim i tim drügim vu Tiatiri; kíkoli nemajo té návuk i ki szo nej szpoznali satanove globocsíne, liki velíjo: ne vrzem na vász drügo bremen.

25. Dönok, ka máte, dr'zte: dokecs prídem.

26. I, kí obláda i kí zdr'zi do konceza dela moja, dám nyemi oblászt nad poganmi.

27. I pászao je bode z 'zeleznov síbov, i liki ilojesna poszôda sze vküp szterejo; liki szem i jasz vzéo od Ocsé mojega.

28. I dám nyemi zorjánszko zvêzdo.

29. Kí má vüha: naj poszlüsa, ka Düh veli czérkvám.

III. TÁL.

Liszt piszani I. v Sardis 1—6. II. V Filadelfíjo 7—13. III. V Laodiczejo 14—22.

I. 1. **I** angeli, kí je vu Sardis-koj czérkvi, písi. Eta

velí, kí má szedem dühôv Bo'zi i szedem zvézd. Zném tvoja dela: ka imé más, 'zivés, i mrtev szí.

2. Bojdi verusztüvájôcsi i potrdi ta drüga; stera szô vmérajôcsa. Ár szem nej najsao tvoja dela popolna pred Bogom.

3. Szpômeni sze zátó, kakda szí vzéo i csüo; i zdr'zi je i povrni sze. Csi pa ne bos verusztüvao: prídem na tébe, liki tát, i ne bos znáo, v sterój vöri prídem na tébe.

4. Ali más ji edno malo i vu Sardisi; steri szo nej vujvlácsili gvant szvoj, i hodijo z menom v bêlom: árszo toga vrédni.

5. Kí obláda, té sze oblicsé v bêli gvant, i ne zbrisem vö imé nyegovo z 'zítka kníg i vadlívao bom imé nyegovo pred Ocsom mojím i pred angelmi nyegovimi.

6. Kí má vüha; naj poszlüsa; ka Düh velí czérkvám.

II. 7. I angeli, kí je vu Filadelfie czérkvi, písi. Eta velí te Szvétí, i té isztinszki, kí má klücs Dávidov: kí odpré i niscse ne zapré, i zapré i niscse ne odpré.

8. Zném tvoja dela. Ovo dáó szem pred tebe dveri odprte i niscse je nemrezaprêti. Ár male môcsi más: i dônok szí zdr'zao moje recsí, i nej szí zatájo imé moje.

9. Ovo dám z szpráviscsa sa-

tanovoga: kí sze za 'Zidove právijo, i nej szo, nego la'zejo. Ovo vcsinim: naj prídejo i doli pokleknejo pred nogé tvoje, i tak szpoznaajo; ka szem te jasz lübo.

10. Ka szí obdr'zao récs trplivoszti moje. I jasz te zdr'zim z vöre szküsávanya: stero je pridôcse na ete czêli szvét szküsávat te prebivájôcse na zemli.

11. Ovo, idem hitro: dr'zi, ka más; naj ti niscse ne vzeme korôno tvojo.

12. Kí obláda: vcsinim ga szteber vu czérkvi Bogá moje-ga; i odnut ne bode vecs vö sô. I napisem na nyega imé Bogá moje-ga: i imé meszta Bogá moje-ga toga nôvoga Jerusálema; kí doli ide z nebész od Bogá moje-ga; i imé moje nôvo.

13. Kí má vüha: na poszlüsa, ka Düh velí czérkvám.

III. 14. I angeli czérkvi Laodicsánszke písi. Eta velí Amen, te verni i isztinszki szvedok zacsétek sztvorjenjá Bo'zega.

15. Zném tvoja dela: ka szí nej ni mrzeo, ni topeo. Bár da bi mrzeo bio, ali topeo.

16. Tak pa, da szí mlácsni, i nej szí ni mrzeo, ni topeo, vö te plünem z vüszti moji:

17. Ka právis; ka bogat szem i obogato szem i nikaj ne potrebüjem. I neznas; ka szí tí nevolen i szmílmi i szíromák szlêpi i nági.

18. Tanácsiem ti: küpi szi od méne zláto v ognyi preczvrto; naj obogátis; i gvant béli, naj sze oblicsés i ne szká'ze sze szráam golóte tvoje, i z okovniczov nama'zi ocsí tvoje, naj vídis.

19. Jasz, stere koli lühim, káram je i kastigam. Vrêli bojdi záto i povrni sze.

20. Ovo sztojim pred dverami i trüplem: csi bode sto csüo glász moj i odpré mi dveri; no-tri bom k nyemi i vecsérjao bom 'z nyim i on z menom.

21. Kí obláda; dám nyemi szideti z menom na mojem králevszkom sztôczci: liki szem i jasz obládao i szeo szem szi z Ocsom mojim na nyegov králevszki sztolec.

22. Ki vüha má: naj poszlüsa; ka Düh velí czérkvám.

IV. TÁL.

Vu odprti nebészaj vidi I. vu prvom králevszkom sztôczci Bogá i okoli nyega stiridvajszet sztarisi 1—5, stiri sztvári 6—8. Il. Ka dicsijo vszi Bogá 9—11.

I. 1. **P**otom szem vido: i ovo dveri odprte na nébi; i te prvi glász, steroga szem csüo, je bio, liki glász trombônte z menom gucséce govorcesi: hodi gori eszi, i pokázem ti, stera májo potom bidti.

2. I preczi szem bio v dühi. I ovo sztolec králevszki je bio

polo'zeni v nebészaj: i na sztôcsi eden szidécsi.

3. I te szidécsi je bio priszpodoben na glédanye kamni jaspisi i sardiusi i rôg je okóli vzeo te sztolec priszpodoben na pogléd k smaragdusi.

4. I okoli toga králevszkoga sztôcza je bilô stiri dvajszet sztôczov: i na sztôczaj szem vido stiridvajszet sztarisov szidécse, oblecsene v bêlom gvan-ti; i meli szo na szvoji glaváj zláte korône.

5. I od toga králevszkoga sztôcza szo vö sle blízskanyce i grmlanyce i glászove: i bilô je szedem z ognjom gorécsi lampasov pred tim králevszkim sztôczom; kí szo szedméri dühovje Bo'zi.

6. I pred králevszkim sztôczom je bilô gla'zeno môrje priszpodobno k kristalli. I na szrédi sztôcza i okóli sztôcza szo bilé stiri sztvári; stere szo napunyene bilé z ocsmi napré i odzajaj.

7. I ta prva sztvár je priszpodobna bila k oroslányi; i ta drüga sztvár je priszpodobna bila k teleti; i ta trétja sztvár je mela obráz, liki cslovik; i ta strta sztvár je priszpodobna k letécsemi orli.

8. I té stiri sztvári edna po ednoj vszáksa je mela sészp perôt okóli i z nôtra napunyene z ocsmí. I gmaha szo nej mele

vujdne i v noci govoréese: szvét, szvét, szvét Goszpodin Bóg vszamogócsi, kí je bio, kí je zdaj, i kí je pridócsi.

II. 9. I, gda bi dalé te sztvári díko i postenyé i hválo tomi szedécsemi na králevszkom sztóczy, tomi 'zivócssemi na veki veke.

10. Szpadnolo je ti stiri dvajszet sztarisov pred szidécsim na králevszkom sztóczy: i molili szo toga 'zivócssega na veki veke; i vrgli szo koróne szvoje pred nyegov králevszki sztolec govorécsi:

11. Vrédenszi Goszpodne vzéti díko i postenyé i zmo'znoszt. Ár szí tí vsza sztvóro i po tvojoj vóli szo i sztvorjena szo.

V. TÁL.

I. János vidi vu králevszkom sztóczy szidécsega rokáj zapecsácsene knige 1—4.

II. Te vmorjeni ágnecz knige vzeme, naj je odpré 5—7. III. Toga vmorjenoga ágnecza dicaijo 8—14.

I. 1. I vido szem vu désznoj róki toga szidécsega na králevszkom sztóczy knige napiszane z nótra i z vüna zapecsácsene szedmimi peccatami.

2. I vido szem ednoga mocnoga angela kricsécsega zvelikim glászom: sto je vréden odpréti te knige i odvézati nyegove peccati.

3. I niscse sze je nej najsao vu nébi, niti na zemli, niti pod

zemlôv: kí bi ódpro te knige, i v nyé pogledno.

4. I ja szem sze jáko jôkao: ka sze je niscse vréden nej najsao; kí bi ódpro i csteo te knige, niti kí bi v nyé pogledno.

II. 5. I eden zti sztarisov mi ercsé: ne jôcsi sze. Ovo obládao je z Judovoga plemena bodócsi orozslány, korén Dávidov; naj odpré te knige i odvé'ze szedem peccát nyegovi.

6. I vido szem i ovo na szrêdi toga králevszkogá sztóczy i ti stiri sztvári i na szrêdi med timi sztarismije bio Ágnecz sztojécsi, liki bujti, imajócsi szedem rogóv i szedem ócs: stere szo ti szedméri dühovje Bo'zi poszlani na vszo eto zemlo.

7. I prisao je i vzéo je te knige z dészne toga szidécsega na králevszkom sztóczy.

III. 8. I, gda bi vzéo te knige, te stiri sztvári i ti stiri dvajszeteri sztarisje szo szpadnoli pred Ágneczom imajócsi vszáki czitare i zláte peháre pune szkadilom; stera szo molítvi ti szvéczov.

9. I popévali szo peszen nóvo govorécsi: vréden szí vzéti te knige i odpréti peccati nyegove. Ár szí vmorjeni bio i küpo szí nász Bógi z tvojev krvjóv zevszáksega plemena i jezika i lüdsztva i národa.

10. I vesíno szí nász Bógi na-

semi krále i pope: i kralüvali bomo na zemli.

11. I vido szem i csüo szem glász vnögi angelov okoli králevszkoga sztôcza i ti sztvári i tisztarisov: i bio jeracsún nyih sztô krát jezero jezér i jezéro krát jezér.

12. Erkôcsi z velikim glászom: vrêden je te vmorjeni Ágнецz vzéti zmo'znoszt i bogátsztvo i modrôsztt i krepkoszt i postenyé i díko i hválo.

13. I vszákó sztvorjenyé, stero je v nébi i na zemli i pod zemlôv, i stero je v môrji i stera szo veti vsza, csüo szem govorécse: tomi szidécsemi na králevszkom sztôczi i Ágнецzi blagoszlov i postenyé i díka i môcs na veki veke.

14. I te stiri sztvári szo erkle: Amen. I tistiridvajszeterisztarisje szo doli szpadnoli i molili szo toga'zivôcsega na veki veke.

VI. TÁL.

Sésztt peccátov gori vtrgnenyé I. Te prve 1—2. II. Te drüge 3—4. III. Te trétje 5—6. IV. Te strte 7—8. V. Te péte 9—11. VI. Te sésztt 12—17.

I. 1. **I** vido szem: gda je ôdpro te Ágнецz edno zti peccátov; i csüo szem edno zti stiraj sztvár govorécso, liki glász grmlajcze: hodi i glédaj.

2. I vido szem: i ovo eden bêli kony, i te szidécsei na nyem loczén; i dána nyemi je

koróna i vö je sô obládüvajôcsi i ka bi obládao.

II. 3. I, gda bi ôdpro to drügo peccát, csüo szem to drügo sztvár govorécso: poj i glédaj.

4. I vö je sô drügi kony erjávi; i tomi szidécsemi na nyem je dáno, ka bi vzéo mér od zemlé, i naj eden drügoga vmárjajo. I dáni nyemi je mecs veliki.

III. 5. I, gda bi ôdpro to tréjo peccát, csüo szem to trétjo sztvár govorécso: hodi, glédaj. I vido szem: i ovo eden csrni kony; i szidécsei na nyem je meo vágo vu rôki szvojoj.

6. I csüo szem glász na szrêdi ti stiri sztvári erkôcsi: mericza psenicze za eden 'zukavecz i trí mericze gecsmena za eden 'zukavecz; oliji pa i víni ne skôdi.

IV. 7. I, gda bi ôdpro to strto peccát, csüo szem glász te strte sztvári erkôcse: hodi i glédaj.

8. I vido szem: i ovo eden plávi kony, i kí je na nyem szedô, imé nyemi je bilô szmrt; i pekeo jo je naszledüvao. I dána nyima je oblászt vmoriti strti tál lüdsztva na zemli z mecsom; i z gládom i zvirinov zemelszkov.

V. 9. I, gda bi ôdpro to péto peccát, vido szem pod oltárom düse ti vmorjeni za volo récsi Bo'ze i za volo szvedôszttva, stero májo.

10. I krícsale szo z velikim glászom erkôcse: kak dugo, Goszpodne, szvéti i pravicsni, ne bodes szôdo i zadomescsávao krv naso nad prebivajôcsimi na zemli?

11. I dáne szo vszáksoj béle dúge szrakicze: i povédano nyim je; naj pocsívajo escse edno malo vrémena; dokecs sze szpuni i szlugov nyihovi i bratov nyihovi racsún, kí sze vmo-ríjo, liki i oni.

VI. 12. I vido szem, gda bi ôdpro to sészto pecsat: i ovo veliko zemlé gíbanje je vsinyeno i szuncze je grátalo csrno, liki koszmáto vrecse, i mészecz je, liki krv, erdécsi grátalo.

13. I zvêzde nebeszke szo na zemlo kapale; liki figovo drêvo z szébe zmecse szvoj nezreli szád, gda sze od velikoga vötra trôszzi.

14. I néba je odsztôpila, liki zaszükane knige: i vszi brigôvje i zátonje szo sze szvoji mészst genoli.

15. I králove zemlé i ti veliki, i ti bogati i jezerniczke, i vládniczke i vszáki szluga i vszáki szlobodnyák, szo sze szkrili v lüknye i v brigôv pecsína.

16. I erkli szo gorám i pecsínam: szpadnite na nász i szkríte nász pred líczom toga szidécsega na králevszkom sztôczi i od szrditoszti Ágnezca.

17. Ár je prisao te velike szrditoszti nyegove dén: i sto more obsztáti.

VII. TÁL.

I. Z 'Zidovov odebráni zapecsácsanye 1—8. II. Szpoganov odebráni veliko blá'zensztvo 9—17.

I. 1. **I** potom szem vido stiri angele sztojécse na stiri kikláj zemlé zdr'závajôcse stiri vötre te zemlé: naj ne píse vöter na zemlo, niti na môrje, ni na nikse drevje.

2. I vido szem drügoga angela gori idôcsega od szuncsenoga hoda, kí je meo pecsat 'zívoga Bogá: i krícsao je z velikim glászom tim stiram angelom; sterim je dáno skôditi zemli i môrji.

3. Erkôcsi: ne skôdite zemli, niti môrji, níti drevji; dokecs ne zapecsátimo szluge Bogá nasega na cseli nyihovom.

4. I csüo szem racsún ti zapecsácseni sztô stirideszét i stiri jezero zapecsácseni zevszáksega plemena szinôv Izraelszki.

5. Z plemena Judovoga dvanájszet jezér zapecsácseni: z plemena Rúbenovoga dvanájszet jezér zapecsácseni: z plemena Gádovoga dvanájszet jezér zapecsácseni.

6. Z plemena Aserovoga dvanájszet jezér zapecsácseni: z plemena Neftalimovoga dvanájszet jezér zapecsácseni: z

plemena Manassesovoga dvanájszet jezér zapecsácseni.

7. Z plemena Simeonovoga dvanájszet jezér zapecsácseni: z plemena Leviovoga dvanájszet jezér zapecsácseni: z plemena Isascharovoga dvanájszet jezér zapecsácseni.

8. Z plemena Zabulonovoga dvanájszet jezér zapecsácseni: z plemena Jo'zefovoga dvanájszet jezér zapecsácseni: z plemena Benjaminovoga dvanájszet jezér zapecsácseni.

II. 9. Po tom szem vido: i ovo lüdsztva vnogo, steroga je nisce nej magao zracsunati zezsuga národa i plemena i jezika sztojécsi pred králevszkim sztóczom i pred Ágneczom, oblecseni vu dúge béle szrakicze i páleme v rokaj nyihovi.

10. I kricsécsi z velikim glászom govorécsi: zvelicsanye Bôgi nasemi tomi szidécsemi na králevszkom sztóczi i Ágneuzzi.

11. I vszi angelje szo sztáli okoli toga králevszkoga sztócza i ti sztarisov i stiri sztvár: i szpadnoli szo doli pred králevszki sztolec na obráz szvoj, i molili szo Bogá.

12. Govorécsi: Amen, blagoszlov i díka i modrósztt i hvála i postenyé i zmo'znoszt i môcs Bôgi nasemi na veki veke. Amen.

13. I odgôvoro je eden zti

sztarisov govorécsi meni: ti odeti vu béle dúge szrakicze sto szo i odkecz szo prisli?

14. I erkao szem nyemi: Goszpodne, ti znás. I erkao mi je: eti szo, kí szo prisli zte velike nevôle, i ôprali szo szrakicze szvoje i obélili szo gvant szvoj vu Ágneczovoj krvi.

15. Zátó szo pred králevszkim sztóczom Bo'zim, i szlü'zijo nyemi dén i nôcs vu czérkvi nyegovoj: i te szedécsi na králevszkom sztóczi bode med nyimi prebivao.

16. Ne bodo lacsni, niti 'zédni vecs, niti ne szpádne na nyé szuncze, ni niksa vrocsína.

17. Ár te Ágnecz, kí je na szrédi králevszkoga sztócza, je pászao bode i vodo je bodo k'zivoga sztüdencza vodám: i doli zbrise Bôg vsze szkuzé'z nyihovi ôcsi.

VIII. TÁL.

I. Ta szédma pecsat sze odpré I. II. Tim szedem angelom sze szedem trombont dá 2. III. Pri oltári sztojécsi angeo 3—5. IV. Stírje angelje tromböntijejo 6—13.

I. 1. **I** gda bi ôdpro toszédmo, pecsat, grátala je tihota vu nébi, liki pô vöre.

II. 2. I vido szem szedem angelov; kí szo pred Bogom sztáli: i dane szo nyim szedmére trombonte.

III. 3. I drügi angeo je prisao i posztano je pri oltári, kí je

meo zlato kadionczo: i dano nyemi je vno'zino kadila; ka bi dáo k molitvam vszé szvéczov na te zlátí oltár, ki je pred králevszkim sztóczom.

4. I gori je sô din toga kadila z molitvami ti szvéczov z angelove roke pred Bogá.

5. I vzéo je angel to kadionczo i napuno jo je z ognjom oltára i szipao ga je na zemlo. I vesinyeni szo glászove i grmlajcze i blískanye i zemlé gíbanye.

IV. 6. I ti szedméri angelje, ki szo meli te szedmére trombónte, pripravili szo sze: ka bi trombóntivali.

7. I te prvi angel je trombóntivao: i vesinyena je tocsa i ogyen zmésani zkrvjôv; i vr'zen je na zemlo; i trétyi tál dréva je zgorélo i vsza zeléna tráva je zgoréla.

8. I te drúgi angel je trombóntivao: i liki edna velika gora z ognjom gorécsa je vr'zena vu môrje; i trétji tál môrja je krv grátao.

9. I pogino je trétji tál sztvojnya vu môrji, stera szo mela düse: i trétji tál ládj je szkvarjeni.

10. I te trétji angel je trombóntivao: i szpádnola je z nebész edna velika zvêzda gorécsa, liki lampas; i szpádnola je na trétji tál potokôv i na sztüdensne vodé.

11. I imé te zvêzde sze zové pelin. I obrno sze je trétji tál vodé na pelin: i vnôgi lüdjé szo mrli od vodé; ár szo zbrignole.

12. I te strti angel je trombóntivao: i pobiti je trétji tál szuncza i trétji tál mészecza i trétji tál zvêzd tak; da ji je trétji tál potemno i trétji tál dnéva je nej szvéto, i nôcsi rávno tak.

13. I vido szem i esüo szem ednoga angela letécséga na szrêdi po nébi govorécséga z velikim glászom: jaj, jaj, jaj prebivajócsim na zemli za volo ti drúgi glászov ti tri angelov trombónt; kí bodo potom trombóntivali.

IX. TÁL.

Od trombóntivanya. I. Toga pétoga angela 1—12. II. Toga sésztoza angela 13—21.

I. 1. **I** te péti angel je trombóntivao: i vido szem, ka je zvêzda z nebész na zemlo szpádnola; i dáni ji je klücs te prepaszti sztüdenca.

2. I odprla je sztüdenecz te prepaszti; i gori je sô din z sztüdenca; liki z velike pécsi idôcsi din; i potemnolo je szuncze i zrák od dína toga sztüdenca.

3. I z dina szo zísle kobilicze na zemlo: i dána nyim je o-

blaszt; naj májo oblászt, liki oblászt májo stirovje zemelszki.

4. I ercseño nyim je; naj ne skôdijo zemelszkoj trávi, ni niksemi zelenyé, ni niksemi drévi: nego szamim lüdém, kí nemajo peccati Bogá na cseláj szvoji.

5. I dáno nyim je; naj je ne vmárjajo; nego, naj je mantrájo pét mészeczov, i moka nyihova, liki stírova moka, gda csloveka vgrizne.

6. I vu oni dnévi iszkali bodo lüdjé szmrt, i ne nájdejo je: i 'zeleli bodo mréti; i odbi'zi szmrt od nyi.

7. I priszpodobnoszti ti koblicz szo priszpodobne bilé k konyom pripravlenim na boj, i na glaváj nyihovi, liki obrázje cslovecsi.

8. I mele szo vlaszé, liki 'zenszke vlaszé; i zobjé nyihovi szo bili, liki orozslányov zobjé.

9. I mele szo prsznyeke, liki 'zelezne prsznyeke: i glász nyihovi perôt, liki glasz kól, gda 'z nyimi vnogo konyôv bi'zi na bojúvanye.

10. I mele szo repé szpodobne k stíram; i 'zálezi szo bili vu repáj nyihovi: i oblászt nyihova je skôditi lüdém pét mészeczov.

11. I mele szo nad szebom krála angela te prepaszti: steroغامímé 'Zidovszki Abaddon

v Greskom jeziki pa imé má Apollion.

12. Eden jaj je odísao: ovo dvá jajja pa escse po tom prídetá.

III. 13. I sészti angel je tromböntivao: i csüo szem eden glász zti stiri rogóv toga zláto-ga oltára, kí je pred Bogom.

14. Govorécsi tomi sésztoimi angeli, kí je trombönto meo: odvé'zi te stiri angele; kí szo pri tom velikom potoki Eufra-tesí zvézani.

15. I odvézani szo ti stírje angelje gotovi vszáko vöro, i dén i mészecz i leto nátô: naj vmorfjo trétji tál lüdsztva.

16. I racsun vojszke vszé konyenikov je bilô dvé sztô krát jezero jezér. Ár szem csüo racsun nyihov.

17. I tak szem vido konye vu vidényi i te szidécse na nyi imajôcse prsznyeke ognylene i môdre i 'zveplene: i glavé ti konyôv, liki glavé orozslányov; i z vüszť nyihovi je sô ogyen i din i 'zveplo.

18. Od eti tréj je vmorjeni trétji tál lüdsztva, z ognynom i z dinom i 'zveplom 'z nyihovi vüszť zhajajôcsim.

19. Ár szo nyihove oblászti vu nyihovi vüszťaj bilé. Ár nyihovi répove szo szpodobni k kacsam, imajôcsi glavé: i ztêmi skôdijo.

20. I ti drügi lüdjé, kí szo nej

vomorjeni vu eti vdárczi, dönok szo sze nej povrnoli od dél rók szvoji; da bi ne molili vragé, i bolvane zláte i szrebrne i medene i kamene i liszene; kí ni glédati ne morejo, niti csüti, niti hoditi.

21. Inejszosze povrnoli zmorjenyá szvojeja, niti z czomprnėje szvoje, niti z kurvéstva szvojeja, niti z tatėje szvoje.

X. TÁL.

I. Na' zemli i mórji sztojécsi angel má odprte knige 1—4, przéga 5—8. II. Glász veli z nebész Jánosi od Angela knige vzéti i po'zréti 9—11.

I. 1. **I** vido szem drügoga angela mocsnoga doli idócsega z nebész odenyenoga z oblákom: i róg je meo obr glávészvoje; i obráznyegov je bio, liki szuncze, i nogé nyegove, liki ognjeni sztebri.

2. I meo je vu rôki szvojoj knige odprte: i djáo je szvojo dészno nogó na mórje, to lévo pa na zemlo.

3. I krícsao je z velikim glászom, liki orozslány erjúje. I, gda bi krícsao, gúcsale szo te szedmére grmlajeze szvoj glász.

4. I, gda bi gúcsale te szedmére grmlajeze glásze szvoje, steo szem píszati. I csüo szem glász z nebész govorécsi meni: zapécsati, kaszogúcsale te szedmére grmlajeze i ne písi je.

H. W.

5. I angel, steroga szem vido sztojécsaga ma mórji i na zemli, gori je zdigno rokó szvojo k nébi.

6. I przegno je na toga 'živócsega na vekí veke; kí je sztvôro nébo, i stera szo v nyê, i na zemlo, i stera szo vu nyê, i na mórje, i stera szo vu nyem: ka vrémena vecs ne bode.

7. Nego vu toga szédmoga angela glásza dnévi, gda bode tromböntivao; i szpuni sze szkrovnoszt Bo'za; liki je nazvészto szvojim szlugom prorokom.

II. 8. I te glász, steroga szem csüo z nebész, je pá z menom gúcsao i erkao: idi, vzemi te odprte knige, stere szo vu rôki toga na mórji i na zemli sztojécsaga angela.

9. I idócsi k angeli erkao szem nyemi: daj mi te knige. I erkao mi je: vzemi i po'zri je i britko vcsinjó tvoje esrvô; ali vu vüsztaj tvoji bode szlatko, liki méd.

10. I vzéo szem te knige z angelove rôke i pô'zro szem je: i bilé szo vu vüsztaj moji, liki méd, szlatke. I, gda szem je pojo, britko je posztanolo esrvô moje.

11. I ercsé mi: potrêbno ti je pá proroküvati lüdém i národom i jezikom i králom vnógim.

28

XI. TÁL.

I. János czérkev méri 1—2. II. Dvá szvedoka sze bujeta i pá gori sztáneta 3—14. III. Te szedmi angel tromböntije 15—19.

I. 1. **I**dána mi je trszt przpodobna k scsápi. I posztano je angel erkôcsi: sztani gori i meri czérkev Bo'zo, i oltár i one kí vu nyé molijo.

2. I dvor vünêsnyi te czérkvi vô vrzi i ne meri ga. Ár je dáni poganom: i to szvéto meszto bodo klacsili stirideszét i dvá mêszecza.

III. 3. I dám oblászt mojma dvöma szvedokoma; i proroküvala bodta jezero dvészto i sésztdeszét dni odeta z vrecesami.

4. Têva szta tivi dvê olivi i dvá poszvecsnyeka, pred Bogom zemlé sztojécsa.

5. I, esi sto sesé nyima skôditi, ogen zide 'z nyidva vüszt i po'zré nyidva nepriátele: i, esi sto sesé nyima skôditi, tak sze má vmoriti.

6. Etiva máta oblászt zaprêti nébo; naj néde de'zd'z vu dnévi nyidva proroküvanya: i máta oblászt nad vodami; da je obrnéta na krv, i bújeta zemlo zevszáksim vdárczom, kelikolikrát scséta.

7. I, gda szkoncsata szvedôsztvo szvoje, ta divjácsina gori idôesa z prepaszti vcsiní boj 'z

nyima i obláda nyidva i buje nyidva.

8. I nyidva têla bodo le'zala na viliczaj toga velikoga meszta: stere sze po dühovnom zové Sodoma i Egiptus; gde je i nas Goszpôd raspéti.

9. I vidili bodo vnôgi z lüdsztva i z plemena i z jezikov i z poganov nyidva têla tri dni i pô; i nyidva têla ne nihájo pokopati v grob.

10. I ti prebívajôcsi na zemli sze radüvali bodo nad nyima i veszelili, i dáre poslejo eden drügomi. Ár szta têva dvá proroka mantrala te prebívajôcse na zemli.

11. I po trétjem i pô dnévi je 'zítka Düh od Bogá prisao na nyidva; i na szvoje nogé szta sztanola: i veliki sztrájh je szpadno na one; kí szo nyidva vidili.

12. I csüli szo veliki glász z nebész govorecsi nyima: hodta eszi gori. I gori szta sla v nébo vu obláki. I vidili szo nyidva ne priátelje nyihovi.

13. I vu tisztoj vöri zgôdilo sze je veliko zemlé gfbanye: i deszétí tál toga meszta je szpadno; i vmorjeno je v tom zemlé gfbanyi po iméni lüdsztva szedem jezér. Ti drügi szo sze pa presztrasili: i dáli szo díko Bôgi nebeszkomí.

14. Te drügi jaj je odísao: ovo jaj trétji hitro prihája.

III. 15. I te szédmi angel je tromböntivao: i vsinyen je veliki glász z nebész erkôcsi: vsinyena szo králevsztva etoga szvéta Goszpodna nasega i Kriisztusa nyegovoga; i kralüvao bode na vekí veke.

16. I ti dvajszeti i stirje sztarisi pred Bogom szidécsi na szvoji sztôczaj, szpadnoli szo na obráz szvoj i molili szo Bogá.

17. Govorécsi: hválo dájemo tebi Goszpodne Bo'ze vszamo-gôcsi, ki szi, i ki szi bio, i kí szi pridôcsi. Ár szi gori vzéo tvojo veliko zmo'znoszt i kralüjes.

18. I poganye szo sze rászrdili: i prisla je szrditoszt tvoja i vrêmen ti mrtvi; naj je szôdis i dás nájem szlugom szvojim prorokom i tim szvétim, kí sze tvojega iména bojíjo, tim málim i tim velikim, i szkvaris one, ki szkvárjújejo zemlo.

19. I odprta je czérkev Bo'za vu nébi: i videna je lada zákona nyegovoga vu nyegovoj czérkvi i vsinyene szo blískajncze i glászi i grmlajncze i zemlé gfbanye i velika tocsa.

XII. TÁL.

I. Od v szuncze oblecsene 'zené 1—8.
II. Satan od Mihál archangela obládani to 'zeno nagánya 9—17.

I. 1. **I** veliko znaménye je videno na nébi: edna 'ze-

na odeta z szunczom i mészecz je bio pod nyé nogami i na nyé glávi je bila koróna z dvanájszet zvêzd naprávlena.

2. I noszécsa bodôcsa kricsala je rodécsa i mantrajôcsa sze vu rodjený.

3. I videno je drügo znaménye na nébi: i ovo eden veliki erjávi pozoj je meo szedem gláv i deszét rogôv, i na glaváj szvoji szedem korón.

4. I nyegov rép je vlêkao trétji tál zvêzd nebeszki: i vrgao je je na zemló. I sztáo je te pozoj pred tov 'zenôv; stera je méla roditi: da, kak bi porodíla, preczi bi pô'zro nyé dête.

5. I porodíla je sziná szamecza; kí bode pászao vsze pogane 'zeleznov síbov. I vneseni je té nyé Szin k Bôgi i k nyegovomi králevszkomi sztôczi.

6. Ta 'zena je pa bê'zala vu püscsávo: gde má meszto od Bogá pripráвлено; naj jo tam hráníjo jezero dvészto i sészdeszét dní.

7. I vsinyeni je boj na nébi: Mihál i angelje nyegovi szo szo bojüvali próti pozoji; i pozoj sze je bojüvao i angelje nyegovi.

8. I nej szo premogli, niti sze je vecs nyihovo meszto nej naj-slo na nébi.

II. 9. I vr'zeni je te veliki pozoj, ona sztára kacsa, stera sze

zové vrág i satan, zapelávajôcsa czêli ete szvêt, vr'zeni je, právim, na zemlo i angelje nyegovi szo 'z nyim vrêt doli vr'zeni.

10. I csüo szem glász veliki govorécsi vu nébi: zdaj je vesinyeno zvelicsanye i zmo'znoszt i králevsztvo Bogá nasega i oblászt nyegovoga Krisztusa. Ár je doli vr'zeni to'zecz nasi brátov; ki je je tô'zo pred Bogom nasim vujdne i vnosi.

11. I oni szo ga obládali po krvi Ágnečovoj i po rêcsi szvedôsztvá szvojega; i nej szo milüvali düso szvojo notri do szmrti.

12. Zátó veszélte sze nebésza: i, kí vu nyí prebívate. Jaj pa prebívajôcsim na zemli i na môrji! Ár je doli sztôpo vrág k vám majôcsi veliko szrditoszt, znajôcsi; ka malo vrêmena má.

13. I, gda bi vido te pozoj, ka je vr'zeni na zemlo, naganyao je to 'zeno: stera je porodíla számeza.

14. I dáni szo toj 'zeni dvê velikoga orla perôti; ka bi létêla vu püscsávo vu meszto szvoje: gde bi sze hránila do vrêmena i vrêmenov, i pô vrêmena, pred liczom kacész.

15. I vlijála je ta kacsá za tov 'zenôv z vüsztv szvoji vodô, liki eden potok; da bi jo tak po

bisztro tekôcsem potoki zgrábila.

16. I pomogla je zemla toj 'zeni i odprla je zemla vüsztv szvoja i po'zrla je te potok; steroga je pozoj szvoji vüsztv vlêjao.

17. I razcsémero sze je te pozoj na to 'zeno i odísao je: da bi vesíno boj sztími drügimi, kí szo nyé szemena, tô je, kí zdr'závajo zapôvidi Bo'ze i májo Jezus Krisztusovo szvedôsztvó.

XIII. TÁL.

I. Od szedem gláv i deszét rogôv majôcse môrszke divjácsine 1—10. II. Od dvá rogá majôcse zemelszke divjácsine 11—19.

I. 1. **I** sztáo szem na môrskom pészki.

2. I vido szem z môrja edno divjácsino gori idti: stera je méla szedem gláv i deszét rogôv, i na nyé rogáj deszét koron i na nyé glaváj je bilô imé preklésztvá.

3. I ta divjácsina, stero szem vido, je priszpodobna bila k párduczí, i nyé nogé, liki medveda, i nyé vüsztvá liki vüsztvá oroslányá. I dáó ji je te pozoj zmo'znoszt szvojo i szvoj sztolec i veliko oblászt.

4. I vido szem edno z ti gláv nyegovi, liki na szmrt bujto: ali nyészmrtni vdárecz je zvráceseni. I csüdivála sze je vszá zemla: stera je sla za divjácsinóv.

5. I molili szo toga pozoja: kí je dáo oblászt divjacsini. Molili szo i divjácsino govorécsi: sto je priszpodoben k etoj divjácsini? sto sze more vojszküvati 'z nyôv?

6. I dána szo ji vüsztá gúcsati velika dugoványa i preklésztva: i dána ji je oblászt boj csiniti stirideszét mészeczov i dvá.

7. I odprla je vüsztá szvoja na preklinyanye prôti Bôgi: da bi preklinyala iményegovo i sztánek nyegov, i vu nébi prebivajôcse.

8. I dáno ji je boj csiniti z timi szvétimi i obládati je: i dána ji je oblászt nad vszákim plemenom i jezikom i národom.

9. I molili jo bodo vszi prebivajôcsi na zemli; steri iména szo nej bilá zapiszana vu 'zítka knigaj toga Ágnezca od zacsetka szvétá bujtoga.

10. Csi sto má vüha: naj poszlüsa.

11. Csi sto drüge vu vôzo szprávla; szám bode sô vu vôzo: csi sto z mecsom vmárja: potrebnô ga je z mecsom vmoriti. Eti je trplivoszt i vera ti szvéti.

II. 12. I vido szem drügo divjácsino gori idôcso z zemle: stera je mêla dvá rogá priszpodobna k ágnezcovimi: i gúcsala je, liki pozoj.

13. I vszo oblászt te prve divjácsine csini pred nyov; i csini, naj zemla i na nyê prebivajôcsi molijo to prvo divjácsino; stere szmrtni vdárecz je ozdravo.

14. I csini znamênya velika tak; da i ogen vcsiní doli idti z nébe na zemlo pred lüdmi.

15. I zapeláva prebivajôcse na zemli po znamênaj; stera szo ji dána csiniti pred divjácsinov. I veléla je prebivajôcsim na zemli napraviti kêp te divjácsine: stera má vdárecz od mecsa; i o'zivéla je.

16. I dáno ji je: ka bi düh dála te divjácsine kêpi tak; naj i gucsi te divjácsine kêp, i csini; da, kikoli ne bodo molili te divjácsine kêp, naj sze vmorfjo.

17. I vcsiní: naj vszákomi málomi i velikomi bogátomi i szioromáki i szlobodnyáki i szlugi dá znamênye na nyihovo právo rokô, ali na cselo nyihovo.

18. I naj niscse nemre küpüvati ali odávati: nego, kí má znamênye, ali imé te divjácsine, ali racsún nyé iména.

19. Eti je modrôsz. Kí má pamet: naj zracsóna racsún te divjácsine. Ár je cslovécsi racsún: i racsún nyé je sésztsztô sésztdeszét i sész.

XIV. TÁL.

I. Agnez na Sionszkój gori szvojimi nóvo peszen popévajôcsimi 1—5. II. Dvá angela letécsa, zkoteri eden nazviscsáv

Evangeliom, te drügi pa Babilona szpadnénýé 6—13. III. Od 'zétve i brátve 14—20.

I. 1. **I** vido szem: i Ágnecea szkoj gori i 'z nyim sztó stírideszét i stiri jezero; kí szo meli imé Ocsé nyegovoga napíszano na cseláj szvoji.

2. I csüo szem glász z nebész; liki vno'zino vodé glász, i liki glász velike grmlajcze: i csüo szem glász czitarásov, ki szo czitárilí szvojmi czitarami.

3. I popêvali szo, liki edno nóvo peszen pred králevszkim sztôczom i pred timi stírami sztvármí i sztárisimí: i niscse sze je nej mogao navcsiti te peszmi; nego li ti sztó stírideszét stiri jezero; kí szo od küpleni od zemlé.

4. Tê szo, kí szo sze z 'zenami nej oszkrúnoli; ár szo dévojke. Eti naszledüjo Ágnecea; kama-koli ide. Tê szo küpleni z lüdi, prvotina Bo'za i Ágneczova.

5. I vu nyihovi vüsztaj je nej nájdena jálnoszt. Ár szo nevujvlacséni pred králevszkim sztôczom Bo'zim.

II. 6. I vido szem drügoga angela letécsega na szrêdi nebész, kí je meo vekivecsni Evangeliom; ka bi ga nazviscsávao tim prebívajôcsim na zemli i vszemi národí i plemeni i je-
ti i lüdsztvi.

7. Govorécsega z velikim glászom: bojte sze Bogá i dájte nyemi díko; ár je prisla vöra szôdbe nyegove. I molte ga, kí je napravto nébo i zemlo i môrje i sztüdecze vsze vodé.

8. I eden drügi angel ga je naszledüvao govorecsi: szpadno je, szpadno je Babilon, to velíko meszto, záto, ká je z szrditoszti vinom, tó je práznosztí szvoje napájalo vsze národe.

9. I te trétji angel je je naszledüvao govorecsi z velikim glászom: csi bode sto to divjácsino molo i nyé kêp i vzeme znaménye na cselo szvoje, ali na rôko szvojo.

10. I on bode pio z vina szrditoszti Bo'ze; stero je brezi zmésanya tocseno vu nyegove szrditoszti pehár; i mantrani bodo vu ognýi i 'zvepli pred szvétimí angelmí i pred Ágne-
czom.

11. I din nyihove moke bode gori sô na vekí veke: i ne bodo meli gmaha vujdne i vnocsi; kí bodo molíli to divjácsino i nyé kêp, i csi sto gori vzeme znaménye nyé imena.

12. Eti je trplivoszt ti szvétí. Eti szo: kí zdr'závajo zapôvidí Bo'ze i vero Jezusovo.

13. I csüo szem glász z nebész erkôcsi meni; písi, blá'zeni szo ti mrtvi, ki vu Goszpodni vmé-
rajo od vezdásnyega hipa. Zai-

szтино veli Düh: ka szi poci-
néjo od ôpravicz szvoji; nyi-
hova dela je pa bodo naszledü-
vala za nyimi.

III. 14. I vido szem: i ovo ob-
lák bëli, i na obláki szidécsi
priszpodoben k Színi cslove-
csemi imajôcsi na glavi szvo-
joj zláto korôno i vu szvojoj
rôki eden osztri szrp.

15. I drügi angel je prisao z
czérkvi kriésécsi z velikim glá-
szom tomi szidécsemi na oblá-
ki: püsztí szrp tvoj i 'zenyaj;
ár ti je 'ze prisla vöra, naj 'ze-
nyas; geto sze je 'ze dozorila
zemlé 'zétva.

16. I vrgao je te szidécsi na
obláki szrpszvoj na zemlo: i po-
'zeta je zemla.

17. I drügi angel je vö prisao
z czérkvi, stera je vu nébi, ima-
jôcsi i on szrp osztri.

18. I drügi angel je prisao od
oltára kí je meo oblászt nad o-
gnyom. I kriésao je z velikim
kriésom tomi; kí je te osztri
szrp meo govorécsi: prüsztí tvoj
osztri szrp i poberi grozdje vsze
zemlé goríc. Ár sze je 'ze do-
zorilo nyih grozdje.

19. I vrgao je te angel szvoj szrp
na zemlo i pôbrao je vsze gori-
cze te zemlé; i vrgao je je vu te
velike szrditoszti Bo'ze presso.

20. I klácsena je ta pressa
zvüna meszta: i krv je sla vö z
presse notri do vüzd konyom
na jezero sésztszto bi'zájov.

XV. TÁL.

I. Szedem angelov szedmfmi 'zlakmi 1.
II. Kre gla'zenoga môrja Môsesovo pe-
szen popévajôcsi 2—4. III. Z nebeszke
czérkvi vö pridôcsi szedem angelov vze-
me szedem koffikov 5—8.

I. 1. I vido szem drügo zna-
ménye na nebi veliko i
csüdno, szedem angelov: kí szo
meli oblászt ti szedem szlédnyi
vdárczov. Ár sze je v nyih do-
koncsala szrditoszt Bo'za.

II. 2. I vido szem liki edno
gla'zeno môrje z ognynom zmê-
sano. I té, kí szo obládali to div-
jácsino i nyé kêp i nyé znamê-
nye i nyé iména racsun, vido
szem sztojécse pri gla'zenom
môrji majôcse czitare Bo'ze.

3. I szpêvali szo peszen Môse-
sovo szlugo Bo'zega i peszen
Ágnezovo govorécsi: velika i
csüdna szo dela tvoja Goszpod-
ne Bo'ze vszamogôcsi; pravics-
ne i isztinszke szo poti tvoje,
oh král szvéczov!

4. Sto bi sze te në bojao. Go-
szpodne, i dícsó imé tvoje? Ár
szi szám szvétí. Ár vszi poga-
nye prído i molili bodo pred te-
bom; ár szo tvoja szodjenyá vö
szkázana.

III. 5. I po tom szem vido: i
ovo odprla sze je czérkev sztán-
ka szvedôsztvá vu nebészaj.

6. I vö je prislo z czérkvi sze-
dem angelov kí szo meli szedem
vdárczov oblászt oblecseni z
csísztim i bëlim rüsenszkiplá-

tnom i opászani okoli prsz z zlá-
timi pojázi.

7. I edna z ti stiraj sztvár je dána tim szedem angelom szedem zláti kofflikov: ki szo puni bili z toga na veki veke 'zivô-
csega Bogá szrditosztjov.

8. I napunyena je czérkev z dinom od Bo'ze dike i zmo'znoszti nyegove. I niscse je nej mogao notri idti vu czérkev: dokecs szo sze nej szkoncejali ti szedem vdárcezi szedem angelov.

XVI. TÁL.

Od szedem angelov na vö vlijáni szedem kofflikov naszedüvájocse velike nevôle.

1. I csüo szem veliki glász z czérkvi erkôcsi tim szedemim angelom: idite i vö vlête te Bo'ze szrditoszti kofflike na zemlo.

2. I odisao je te prvi i vö je vlejao szvoj kofflik na zemlo: i zvrkao sze je mozoj lagoji i hüdi na lüdi; kí szo meli znaménye te divjácsine i kí sze nyé kêp molili.

3. I te drügi angel je vö vlejao szvoj kofflik na mörje i grátalo je, liki káksega mrtvoga krv; i vszáka 'zivôcsa düsa vu mörji je mrla.

4. I te trétji angel je vö vlejao szvoj kofflik vu potoke i sztü-déncsne vodé: i grátalo szo krv.

5. I csüo szem vodé angela go-

vorécsega: pravicsni szí Goszpodne, kí szí, kí szí bio, i kí szí szvétí; ka szí eta oszódo.

6. Árszvo tvoji szvéczov i prorokov krv vö vlejali, i krv szí nyim dáo piti: ár szo toga vrêdni.

7. I csüo szem drügoga od ol-tára govorecsega: zaisztino Goszpodne Bo'ze vszamogôcsi, isztinszke i pravicsne szo szôd-be tvoje.

8. I te strti angel je vö vlejao szvoj kofflik na szuncze: i dáno nyemi je pecsti lüdi z ognjom.

9. I pecseni szo lüdjé zvelikov vrocínov i preklinyali szo imé Bo'ze: kí má oblászt nad têmi vdárcezi; i nej szo sze povrnoli, ka bi nyemi díko dáli.

10. I te péti angel je vö vlejao szvoj kofflik na te divjácsine sztolec: í grátalo je nyé kralevszto kmicsno. I grizli szo jezike szvoje od boleznoszti.

11. I preklinyali szo Bogá nebeszkoga za volo boleznoszt szvoji i mozôlov szvoji: i nej szo sze povrnoli z dêl szvoji.

12. I te sészti angel je vö vlejao szvoj kofflik na te veliki potok Eufrates: i vö je poszênola nyegova voda; naj gotova bode pôtkrálom od szunscenoga zho-da pridôcsim.

13. I vido szem zväsztt pozoja i z väsztt te divjácsine i z väsztt toga krívoga proroka tri necsí-

szte dühé, priszpodobne k 'zabam, vö idöcse.

14. Ár szo vraz'zi dühovje csi-nécsi znamênya: kí idejo k zemelszkim králom i k czêlomi szvéti; naj je vküp szprávijo na boj onoga velikoga dnéva toga vszamogöcsega Bogá.

15. Ovo, idem, liki tát. Blá'zeni je on: kí verosztüje i dr'zi szvoj gvant, naj nági ne hodi, i vidi sze szramota nyegova.

16. I vküp je je szpravo na meszto: stero sze zové 'Zidovszki Armageddon.

17. I te szedmi angel je vö vlejao szvoj koflik na zrák; i zísao je veliki glász z nebészke czérkvi od králevszkoga sztöcza govorécsi: vesínyeno je.

18. I vcsinyeni szo glászove, grmlajcze i blíšzkajcze; i vcsinyeno je veliko zemlé gíbanye; káksega je nej bilô, od koga máo szo lüdjé bili na zemli, tákse i tak velike zemlé gíbanye.

19. I to veliko meszto je na trí tále razíslo: i poganov mészta szo vküp szpadnola. I te veliki Babilon je na pamet prisao pred Bógom: da bi nyemi dáo pehár vina necsemurne szrditoszti szvoje.

20. I vszáki záton je odbé'zao; i goré szo nej nájdene vecs.

21. I velika tocsa, liki talento-va, je sla z nebész nalüdi. I preklínyali szo lüdjé Bogá za volo

vdárczov tocsé. Ár je nyé vda-recz jáko veliki bio.

XVII. TÁL.

Szödba te velike kurve I. vu vidényi sze poká'ze Jánosi 1—6. II. Ocsiveszno sze nyemi razkladé 7—18.

I. 1. **I** prisao je jeden z ti szedem angelov kí je meo szedem koflikov; i gücsao je z menom govorécsi meni: hodi, poká'zem ti szödbo te velike kurve; stera na vnögi vodáj szidí.

2. Z sterov szo kurválili králove zemelszki i zapójili szo sze 'z nyé práznoszti vínom ti na zemli prebívajöcsi.

3. I odneszao me je vu püsesávo v dühi. I vido szem edno 'zeno szidécsö na ednoj erjávoj divjácini; stera je puna bila szpreklinyanya iménami imajöcsa szedem gláv i deszét roggöv.

4. I tá 'zena je oblecsena bila skarlatom i z erdécsnyekom i pozlacsena zlátom i z drágim kaményem. i z d'zünd'zom, i méla je zláti pehár ve szvojoj rôki punoga z odürnosztami i z necsísztöcsösv kurvêstva szvoje.

5. I na nyé cseli je to imé méla píszano; szkrovnosz, Babilon te veliki, mati kurvêstva i odürnoszti zemlé.

6. I vido szem tó 'zeno pijano od krvíszvéczov i od krvi szve-

dokov Jezusovi: i vidôcsi jo csüdivao szem sze z velikim csüdom.

II. 7. I erkao mi je te angel: zakaj szi sze csüdivao? Jasz ti povêm té 'zené i té divjácsine, stera jo noszi, imajôcsa szedem gláv i deszét rogôv, szkrovnoszt.

8. Ta divjácsina, stero szi vido, je bila, i nega je, i bode gori sla z prepaszti i odíde na pogibelnoszt. I csüdivali sze bodo ti prebívajôcsi na zemli (steri iména szo nej píszana vu knige 'zítka od zacsétka szvéta) vidôcsi to divjácsino, ka je bila, i nega je, csi gli je.

9. Eti je pamet: stera má modrôsz. Ti szedem gláv jé szedem brigôv; na steri szidí ta 'zena.

10. I szedem králov. Pét ji je szpadnolo i eden jeszte; te drügi je pa escse nej prisao. I, gda príde, edno malo nyemi je potrêbno osztánoti.

11. I ta divjácsina, stera je bila i nega je; i on je te ôszmi i z ti szédem je, i na pogibelnoszt ide.

12. I ti deszét rogôv, steri szi vido, je deszét králov: kí szo králevsztva escse nej vzéli; ali oblászt, liki králove, edno vöro z divjácsinov vrét vzemejo.

13. Eti edno stímo májo: i zmo'znoszt i oblászt szvojo divjácsini dájo.

14. Eti sze bodo z Ágnezcom

vojszküvali: i Ágnez je obláda. Ár je goszpodé Goszpod, i králov Král; i, kí szo 'z nyim, szo pozváni i odebráni i verni.

15. I ercsé mi: te vodé, stere szi vido, gde ta kurva szidí, szo lüdjé, i lüdsztvo i národje i jeziczke.

16. I ti deszét rogôv, stere szi vido na divjácsini, szo oni; kí odüríjo to kurvo i opísztiyo jo i do nágoga jo szlicséjo, i nyé meszó bodo jeli, i z ognjom jo ze'zgéjo.

17. Ár nyim je Bôg vu szrczá dáo: naj nyegovo volo csiníjo i vszi edno volo csiníjo: i králevsztvo szvoje divjácsini dájo dokecs sze szpunijo ricsí Bo'ze.

18. I 'zena, stero szi vido, je to veliko meszto; stero má králevsztvo nad zemelszkimi králi.

XVIII. TÁL.

I. Babilona szpadáj 1—3. II. Nebeszki glász te verne 'z nyega vö ráta 4—8. III. Szvét ga placse 9—11. IV. Nebésza sze radüjo 20. V. Angel nazviscsáva nyegovo vekivecsno pogibelnoszt 21—24.

I. 1. I po eti vido szem ednoga I angela doli idôcséga z nebész i imajôcséga oblászt veliko: i zemla sze je preszvétila od dike nyegove.

2. I krícsao je zevsze môcsi z velikim glászm govorecsi: szpadno je, szpadno je Babilon te veliki; i vcsinyen je prebiválicse vragôv i zdr'závanye

vszáksega necsísztoga dühá i zdr'závanye vszáksega necsísztoga i odürnoga fticsa.

3. Ár szo 'z nyé necsemurnoga kurvêstva vína pilí vszi národje; i králove zemelszki szo 'z nyôv praznívali, i tr'zczi zemelszki szo 'z nyé nászloboszti zmo'znoszti obogatili.

II. 4. I csüo szem drügi glász z nebész govorécsi: idte vö 'z nyega, lüdsztvo môje; naj tála ne vzetete vu nyegovi grêhi, i naj ne vzetete 'z nyegovi vdárczov tál.

5. Ár szo doszégno li nyegovi grêhi notri do nébe: i szpómeno sze je Bôg z nepravicsnoszt nyegovi.

6. Nazáj nyemi dájte: liki je i on vám dáo; i podrügacste nyemiszpodrügácsanyempôleg dela nyegovoga. Pehár, v steroga vám je nalêvao, nalête nyemi ga po dvê gibê.

7. Na keliko sze je odícsa i nászlobo: teliko nyemi dájte môk i trplênya 'zaloszti. Ár vu szvojem szrczi velí: szidim, liki kralicza, i nej szem vdovicza, i 'zaloszti ne bom vídla.

8. Zátó vu ednom dnévi prido nyegovi vdárczi, szmrta 'zaloszt i glád i z ognjom sze ze'zge: ár je mocsen Goszpodin Bôg; kí bode ga szôdo.

III. 9. I jôkali sze bodo i trgali nad nyim zemelszki králove;

kí szo 'z nyim praznívali i nászlobüvali: gda bodo vidili din nyegovoga 'zganyá.

10. Ozdalecs sztojécsi za volo sztrahá moke nyegove govorécsi: jaj! jaj! to veliko meszto Babilon, to mocsno meszto; ár je vu ednoj vöri prisla szôdba tvoja.

11. I kramárje zemelszki sze bodo jôkali i 'zalosztli nad nyim: kâ nyihovoga kráma niscse ne bode vecs küpüvao.

12. Kráma zláta i szrebra i drágoga kaménya i d'zünd'za i kmenta i skarlata i szvile i tafute i niksi thyinov lész i nikakso poszôdo z szlonovi kôszt, i nikakso poszôdo znaj dragsega liszá i z meda i z 'zeleza i z mar-mora.

13. I czinamoma i dísanya i mászti i kadila, i vína i olija i zemléipsenicze, i márhe i ovécz i konyôv i kocsihov i têt i dús lüdi.

14. I szád 'zelênnya düse tvoje je odísao od tébe, i vsza tücsna i lescsécsa szo odísła od tébe, i vecs je ne nájdes.

15. I krámarje, ki szo z têt tr'zilí, ôzdalecs bodo sztáli za volo sztrahá nyegove moke jôkajôcsi i 'zalosztüvájôcsi sze.

16. I govorécsi: jaj! jaj! to veliko meszto, stero je odeto bilô zkmentom i skarlatom i z tafutov i pozlacseno z zlátom i z

drágim kaményem, i z d'zünd-d'zom. Ár je v ednoj vöri opüseseno teliko bogátszta.

17. I vszáki ravnács i vsza na ladjaj bodócsa vno'zina i ladjárje, i kíkoli na mórji preküpesüjo ózdalecs szo sztanolí.

18. I kríesali szo vidócsi din gorênya nyegovoga govorécsi: sto je priszpodoben bio k etomi velikomi meszti?

19. I prájh szo metali na glávê szvoje i kríesali szo jocsécsi i plakajócsi sze govorécsi: jaj! jaj! meszto veliko, vu sterom szo obogatili vszi, kí ladjje májo na mórji, predrágoga kráma nyegovoga, kak je edno vöro opüscseno?

IV. 20. Radüj sze nad nyim néba i ví szvéti Apostolje i proroczke; ár je oszódo Bóg szódbo vaso nad nyim.

V. 21. I gori je vzéo eden mocsen angel eden veliki kamen, liki mlinszki; i vrgao ga je vu mórje govorécsi: etak sze z szílov vr'ze Babilon to veliko meszto, i ne nájde sze vecs.

22. I glász ti czitarásov i musikásov i 'zveglárosov i trombitásov ne bode vecs csüti vu tebi. I niksi mesterszki cslovik nikse mestríje sze vecs v tebi ne nájde, i mlinszkoga glásza ne bode vecs v tebi csüti.

23. I szvetloszt szvéese sze ne bode vecs v tebi szvétíla: i glász zárocsnika i zárocsnicze ne bo-

de vecs csüti. Ár szo tvoji krámarje bílí poglavniczke zemelszki. Ár szo ztvójim czompranyem zapelani vszi národje.

24. I nájdena je v nyem krv prorokov i szvéczov i vszê szpóklani na zemli.

XIX. TÁL.

I. Radoszt ti nebeszki nad Babilona pogibelnosztjov 1—9. II. Angel sze ne dá moliti 10. III. Boj krála nebeszkoga 11—17. IV. Divjácsina sze obláda 18—21.

I. 1. **I** po eti szem csüo eden veliki glász, liki vnogo lüdsztva vu nébi govorécsega: álleluja, zvelicsanye i díka i postenyé i zmo'znoszt Goszpodni Bôgi nasemi.

2. Ár szo isztinszke i pravicsne szódbé nyegove: ká je oszódo to veliko kurvo, stera je szkvarila zemlô vu szvojem kurvéstvi i zadomészto je krv szlugov szvoji vö jo ziszkajócsi 'z nyé roké.

3. I drügócs szo erkli: álleluja. Inyé dinje gori sô na vekí veke.

4. I szpadnolo je ti stíridvajszeti sztárisov i te stíri sztvári, i molíli szo Bogá szidécsega na králevszkom sztóczy govorécsi: Amen, álleluja.

5. I prisao je glász od králevszkoga sztóczy govorécsi: hválte Bogá nasega vszi szlugi nyegovi i, kí sze ga bojíte, i máli i veliki.

6. I csüo szem, liki vnogo lüd-

sztva glász, i liki vodé glász, i liki glász mocsne grmlajeze govorecsi: álleluja; ár kralüje Goszpodin Bóg vszamogöcsi.

7. Radüjmo sze i veszélmo sze i dájmo nyemi díko. Ár je prislo gosztüvanye Ágnezovo i 'zena nyegova sze je pripravila.

8. I dáno ji je, naj sze oblicsé z esísztim i lescécsim kmentom. Ár je kment pravicsnoszt ti szvéczov.

9. I ercsé mi: písi; blá'zeni szo, ki szo na vecsérjo Ágnezovoga gosztüvanya pozváni. I velí mi: ete recsi szo isztinszke Bo'ze recsi.

II. 10. I doli szem szpadno pred nyegovimi nogami: ka bi gamolo. I velí mi: vídi, nevcsíni; i jasz szem z tebom vrét szluga Bo'zi i z bratmi tvojimi, kí majo Jezusovo szvedôszto, Bogá moli. Ár Jezusovo szvedôszto je Düh prorosztva.

III. 11. I vido szem nébo odprto: i ovo eden bêli kony i te szidécsi na nyem sze je zváo veren i isztinszki i vu praviczi szôdi i vu praviczi sze vojszkuje.

12. Ocsí pa nyegove, liki plamén ognya: i na nyegovoj glávi korôn vnogo; imajöcsi imé napíszano; stero je niscse nej znáo, nego on szám.

13. I oblecseni vu krv namocsenim gvantom: i zové szenyegovo imé: Rêcs Bo'za.

14. I ta vojszka vu nébi naszedüvala ga je na bêli konyé oblecsena z bêlim i z esísztim kmentom.

15. I 'z nyegovi vüszjt je zhájao eden osztri mecs; naj bije 'z nyim pogane. I on bode je pászao z 'zeleznov síbov. I on klácsi presso vína zadomesesánya i szrditoszti toga vszamogöcséga Bogá.

16. I má na gvanti i na bedráj szvoji imé napíszano: kralöv Král i goszpodé Goszpöd.

17. I vido szem ednoga angela sztojécsega vu szunczi. I kriecsao je z velikím glászom govorecsi vszém fticzam letajöcsim na szrêdi nébe: hodte i szpravte sze vküp na vecsérjo toga velikoga Bogá.

18. Naj jête meszô kralöv i meszô jezernikov i meszô ti mocsni i meszô konyöv i ti na nyih szidécsi i meszô vszê szlobodnyákov i szlugov imáli i veliki.

IV. 19. I vido szem to divjácsino i zemelszke krále, i vojszko nyihovo vküp szprávléno delajöcsö boj z tim na konyi szidécsim i z vojszköv nyegovov.

20. Izgráblena je ta divjácsiua i 'z nyöv te krívi prorok; kí je znaménya csínio pred nyöv; z sterimi je zapelao one: kí szo vzéli znaménya te divjácsine, i ki szo nyé kèp molili: i 'zvíva szta vr'zena obá dvá vu z

'zveplom gorécsega ognya mlako.

21. I ti drügi szo vmorjeni z mecsom; kí je vö sô z toga na konyi szidécsega vüszt; i vszefticze szo sze naszitile 'z nyihovim meszom.

XX. TÁL.

Od I. jezero lét trpécse szobotte ti verni 1—6. II. Goga i Mágoga 7—10. III. Szlédnyega szódnyega dnéva 11—15.

I. 1. **I** vido szem angela doli idócsega z nebész: ki je meo klücs te prepaszti i veliki lancz vu szvojoj rôki.

2. I zgrabo je toga pozoja, to sztáro kacso, stera je vrág i satan: izvézao ga je na jezero lét.

3. I vrgao ga je vu prepaszt, i zápro ga je i zapecsato je zvrhka nyega: naj ne zapeláva vecs národe; dokecs sze ne szpuni jezero lét; i po té ga je potrêbno pá odvézati edno malo vrêmena.

4. I vido szem králevszkesztôcze: i szeli szo szi na nyé; i dána nyim je szódba. I vido szem düse oni, kim szo glavé odszekane za volo szvedôsztva Jezusovoga i za volo rêcsi Bo'ze, i kí szo nej molili to divjácsino, niti nyékêpa: i nej szo vzéli nyé znaménye na cselo szvoje i na rokô szvojo; i 'ziveli bodo i králüvali z Krisztusom jezero lét.

5. Ti drügi mrtvi szo pa nej o'zíveli; dokecs sze je nej szpu-

nilo jezero lét. Eto je to prvogori sztanenyé.

6. Blá'zeni i szvéti je on; kí má tál vu tom prvom gori sztanényi. Nad têmei ta drügaszmrt nema oblászti: nego bodo popevje Bo'zi i Krisztusovi i králüvali bodo 'z nyim jezero lét.

II. 7. I, gda sze zpuni jezero lét, odvé'ze sze satan z temnicze szvoje.

8. I vö bode sô zapelávat pogane; ki szo na stiri kikláj zemlé, Goga i Mágoga; da je vküp szprávi na boj: steri racsúna je teliko; liki môrszkoga pészka.

9. I gori szo prisli na sérjavo zemlé: i okóli szo vzéli tábor ti szvéti i to lübéznivo meszto. I doli je prisao ogen od Bogá z nebész: i pô'zro je je.

10. I te vrág, kí je je zapelávao, vr'zen je vu z ognjom i 'zveplom gorécsó mlako; gde je ta divjácsina i te krívi prorok: i mantrali sze bodo dén i nôcs na veki veke.

III. 11. I vido szem eden veliki béli králevszki sztolec, i toga szidecsega na nyem: od koga obráza je pobegnola zemla inéba; i nyihovo meszto je vecs nej nájdeno.

12. I vido szem te mrtve, mále i velike sztojécse pred Bogom; i odprte szo knige. I drüge knige szo odprte; stere szo 'zítka knige: i szodjeni szo ti mrtvi

z toga; stera szo píszana vu knigaj, tó je, pôleg dêl szvoji.

13. I vö je dalô môrje te mrtve, kí szo v nyem bili; i szmrt i pekel szta vö dalá tüdi te mrtve, kí szo v nyih bilí; i szodjeni je vszáki pôleg dêl szvoji.

14. I szmrt i pekel szta vr'zena vu ognjeno mlako. Tá je ta drüga szmrt.

15. I, csi je sto nej nájdeni vu 'zítka knigaj zapíszani, vr'zeni je i on vu to ognjeno mlako.

XXI. TÁL.

Od toga nôvoga Jerusálema I. doli idënya 1—2. II. Blá'zensztva ti v nyem prebivájöcsi 3—8, nyegovoga zida 9—27.

I. 1. **I** vido szem nôvo nébo i nôvo zemlo. Ár je ta prva néba i ta prva zemla prësla, i môrja je vecs nej bílô.

2. I jasz János szem vido to szvéto meszto te nôvi Jerusálem doli idöcsi od Bogá z nebész pripravleni, liki zárocsniczoz osznáj'zeno mô'zi szvojemi.

II. 3. I csüo szem veliki glász z nebész govorécsi: ovo sztánek Bo'zi je z lüdmí, i prebívao bode 'z nyimi, liki nyihov Bôg.

4. I Bôg doli zbríse vsze szkuzez 'z nyihovi öcs: i szmrti vecs ne bode, niti 'zaloszti, niti kričsa, niti boleznoszti vecs ne bode. Ár szo ta prva prësla.

5. I erkao je te szidécsi na králévszkom sztöczi: ovo vsza nô-

va napravlam. Iercsé mi: písi; ár szo ete ricísi isztinszke i verne.

6. I erkao mi je: vesinyeno je. Jasz szem Alfa i Omega, zacsétek i konecz. Jasz tomi 'zédnomi dám z sztüdenca te 'zive vodé zobszto.

7. Ki obláda; vsza bode öroküvao: i jasz nyemi bodem Bôg; i on meni bode szin.

8. Ti bojécsi pa ino neverni i odürni i lüdomorczoz i práznikov i czomprnikov i bolvánčsarov i vszê la'zezov nyihov tál bode vu z ognjom i 'zveplom gorécszej mlaki; stera je ta drüga szmrt.

9. I prisao je k meni eden z ti szedem angelov, kí szo meli ti szedem koflikov, pune z szedmimi poszlédnyimi vdárczi; i gúcsao je z menom govorécsi: hodi, poká'zem ti zárocsniczoz 'zeno Ágnečzovo.

10. I gori me jenezsao na eden veliki i visziki brêg; i pokázao mi je to veliko meszto te szvéti Jerusálem doli idöcsi z nebész od Bogá.

11. Steri je meo diko Bo'zo; i szvetloszt nyegovoa je przszpodbna k naj dragsemi kamni, liki jaspis kamni, bliscécsemí, kako kristal.

12. Meo je pa veliko i visziko zidíno, stera je méla dvanájszetera vráta, i na vrátaj dvanájszet angelov napíszana iména, stera szo toga dvanájszetero-

ga plemena szinôv Izraelszki iména.

13. Od szuncsenoga hoda szo bilá trôja vráta, od szevra trôja vráta, od júga trôja vráta, od szuncsenoga záhoda trôja vráta.

14. I zíd toga meszta je meo dvanájszet fundamentomov; i na nyih iména dvanájszet Apostolov Ágнецzovi.

15. I kí je z menom gúcsao je meo trszt zláto; ka bi mero to meszto, i vráta nyegova, i zidíno nyegovo.

16. I to meszto je na stiri kikké le'zalo: I dú'zava nyegova je telika, kelika je i sérjava. I zmero je to meszto z trsztom na dvanájszet jezér bi'zájov: i nyegova dú'zava i sérjava i viszína je vsze edna.

17. I zmero je nyegovo zidíno na sztô stirideszét i stiri lakti z cslovecsov merov, stera je angelszka.

18. I bilô je zídanye onoga zída, jaspis; meszto pa csízsto zláto priszpodobno k csízstomi gla'zi.

19. I fundamentomi zída toga meszta szo bili z vszáksim drágim kaményem osznáj'zeni. Te prvi fundamentum je bio jaspis, te drügi zafirus, te trétji kalcedon, te strti smaragdus.

20. Te péti sardonix, te sészti sardius, te szédmi krizolitus, te ôszmi berillus, te devéti topázius, te deszéti krizoprasus, te

edenájszeti hiaczinthus, te dvanájszeti amethisztus.

21. I ta dvanájszetera vráta szobilá z dvanájszet d'zünd'zov. Ár szo vszáka vráta bilá z ednoga d'zünd'za. I vilicza meszta csízsto zláto, liki szkôsz vidôcsi gla'z.

22. I czérkvi szem v nyem nej vido. Ár je Goszpodin Bôg vszámogôcsi nyegova czérkev i Ágнецz.

23. I tô meszto ne potrebüje szuncza, niti mészecza: ka bi v nyem szvétila. Ár Bo'za díka je je preszvétila, i szkala nyegova je Ágнецz.

24. I ti zvelicsaní poganye bodo v nyegovoj szvetloszti hodili: i zemelszki králove bodo szvojo díko i postenyé szvoje vu nyé neszli.

25. I vráta nyegova sze ne zapréjo vujdne: ár nôcsi tam ne bode.

26. I v nyé bodo neszli díko i postenyé poganov.

27. I ne bode slo v nyé nikaj necsízstoga i ka odürnoszt csiní i lá'z: nego li tiszti, ki szo vu 'zítka knige toga Ágнецza zapíszani.

XXII. TÁL.

I. Od nebészkoga paradi'zoma 1—7. II. Angel sze ne dá moliti 8—9. III. Vcsenyé od eti szkrovni knig 10—16. IV. Zaprték 17—21.

I. 1. **I** pokázao mi je eden csízsti potok 'zíve vodé

szvetli, liki Krístal, vö idöcsi od králeszkoga sztölcza Bo'ze-ga i Ágnečovoga.

2. Na szrêdi vilicze nyegovepa i toga potoka z etoga i z ovoga kraja je 'zítka drêvo, stero prinása dvanájszeteri szád i na vszáki mészecz vö dáva szvoj szád; i lisztje toga drêva ie na zdrávje poganom.

3. I niksega prekléosztva vecs ne bode: nego králeszki sztolec z Bo'zi i Ágnečov bode vu nyem; i nyegovi szluga bode nyemi szlüzili.

4. I vidili bode obráz nyegov; i imé nyegovo na cseláj nyihovi bode.

5. I nôcsi tam ne bode; i nej nyim trbê szvêcse i szvetloszti szuncza. Ár je Goszpodin Bôg preszvécsáva: i kralüvali bode na veki veke.

6. I erkao mi je: ete recsí szo verne i isztinszke. I Goszpôd, Bôg ti szvéti prorokov, je poszlaoangelaszvojega kázatszlugom szvojjim; stera sze na nágli morejo zgoditi.

7. Ovo idem hítro. Blá'zeni je: kí zdr'záva recsí proroküvanya eti kníg.

II. 8. I jasz János szem vido eta i csüo. I, gda bi csüo i vido, szpadno szem molit pred nogé angela; ki mí je eta kázao.

9. I veli mi: vídi, ne vsini. Ár szem jasz z tehom vrét szlüz-

'zbeník Bo'zi i z prorokmi bratmi tvojjimi i zdr'závajöcsimi recsí knig eti. Bogá moli.

III. 10. I velí mi: ne zapecsati recsí proroküvanya kníg eti. Ár je vrêmen blüzi.

11. Kí skoudi, naj skoudi escse; i kí vonya, naj vonya escse; i te pravicsen naj bode escse pravicsenêsi, i te szvéti sze naj escse bole poszvetí.

12. I ovo idem hitro, i nájem moj je zmenom: naj dâm vszáksemi tak; kak nyegovo delo bode.

13. Jasz szem Alfa i Omega, zacsétek i konecz, te prvi i te szlédnyi.

14. Blá'zeni szo; ki csiníjo zapövedi nyegove: naj bode oblászt nyihova nad 'zítka drêvom i naj na vráta notri idejo vu meszto.

15. Vönê pa bode pszi i czomprniczke i prázniczke i lüdomorezi i bolváncsarje i vszi; ki lübijjo i csiníjo lá'z.

16. Jasz Jezus szem poszlao angela mojega: ka bi vám eta szvedocso po gmânaj. Jasz szem korén i rod Dávidov, ta szvetla zvézda zorjánszka.

IV. 17. I Düh i zárocnicza velíta: hodi! I, kí csüje, naj velí: hodi! I, kí 'zéja, naj pride; i, kí scsé, naj szí vzeme vodê 'zítka zobsztom.

18. Ár szvedocsim vszáksemi;

ki esüje recsí proroküvanya eti kníg: ka, esi sto kaj pridene k etomi, pridene Bóg na nyega vsze té vdárce, kí szo szpísza- ni vu eti knigaj.

19. I, esi sto kaj kraj vzeme od rêcsi kníg etoga proroküva- nya, vzeme Bóg tál nyegov od knig 'zítka, i z toga szvétoga

meszta i z onoga stera szo pí- szana vu eti knigaj.

20. Tak velí, kí eta szvedo- esi: zaisztino; ka hitro prídem. Amen. Zaisztino prídi Goszpon Jezus.

21. Miloscsa Goszpodna nase- ga Jezusa Krisztusa zevszêmi vami. Amen.

Sz. Jánosa Oznaszti i czéloga Növoga Zákona

KONECZ.

Bible, O.T. Psalms, Slovenian (Hungaro-Slovenian),

1883.

KNIGE

'ZOLTÁRSZKE

SZLOVENCSENE

PO

TERPLÁN SÁNDORI,

PÜCZONSZKOM DÜHOVNIKI.

VÓDÁNE PO ANGLUSKOM I ZVÓNÉSNYEM TŰVÁRISTVI ZA BIBLIE.

V BECSI 1883.

STAMP HOLZHAUSEN ADOLFA.

KNIGE 'ZOLTÁRSZKE.

I. 'ZOLTÁR.

Blá'zensztvo ti pobo'zni, kastiga ti hüdi.

Blá'zen je on mô'z, kí nehodi po tanácsi ti neverni, i na sztezi grêsnikov nesztóji i na sztôlczí spotlivczov neszedi.

2. Nego vu Právdi Jehove má radoszt szvojo, i od Násztave nyegove szí premisláva dén i nôcs.

3. Té je, liki drêvo pri járki poszadjeno, stero prineszé szád szvoj, vu szvojem vrêmeni, stero ga lísztje nepovêhne, i vsze kakoli de csinío, szrecsno bode.

4. Nej tak ti neverni, negoszo, kak pleve, stero vöter raztori.

5. Záto neobsztójió ti neverni vu szôdbi, ni grêsniczí vu obcsini ti pravicsni.

6. Ár zná Goszpôd sztezo ti pravicsní, ali pôt ti neverni veszne.

II. 'ZOLTÁR.

Proroküvanye od vecsnoga králevsztva Bo'zega.

Zakâ besznêjo poganye, i lüdsztvo zakâ miszli zobsztomszka?

2. Vküp sztáplajo králi zemelszki, i poglavárje tanács dr'zijo med szebom, prôti Goszpodni i prôti Krisztusi nyegovomi.

3. Raztrgajmo nyi vezala, vr'zmo z szébe nyíh járem.

4. Te bívajôcsi vu Nébi je oszmejé, Goszpôd je ospota.

5. Teda nyim bode gúcsao vu szrdi szvojem, i vu neesamunoszti szvojoj je sztrási.

6. Jasz szem szí pa namazao Krála mojega nad Sionom, szvétoz gorov mojob.

7. Vöpvém nazvêszcseno meni szkocsanye Goszpodna: Moj szin szí tí, Jasz szem te dnesz porôdo.

8. Proszi me i dam ti pogane za örok, i krajíne zemlé tebi na ládanye.

9. Razmlátis je z'zeleznov síbov, i razdrobís, kak poszôdo csrepyeno.

10. Zdá tak, Králi, pametüjite, i ví, szodczí zemlé, dájte sze povcsiti!

11. Szlü'zte Goszpodni vu sztráhi, i radüjite sze z trepetanyem.

12. Kúsujte Sziná, da sze ne-raszrdi, i nevesznete na pôti vasoj; ár sze nyega szrd szkoro pode'zgé. Blá'zeni szo vszi, ki sze vu nyem vüpajo.

III. 'ZOLTÁR.

Molítev i tróst Dávida próti pregan-csarom.

1. Dávida 'Zoltár, gda je bê-'zao pred Absalomom, szinom szvojim.

2. **G**oszpodne, kak vnogo je moji nepriátelov! Pre-vnôgi szo sztanoli na méne.

3. Prevnôgi právijo od moje düse: Nikse obrambe nema vu Bôgi. Selah.

4. Áli tí Goszpodne szi zászlo-ba moja, kí me odícsis, i zví-szis glávo mojo.

5. Glaszno szem zezávao Goszpodna, i poszlühno me je z szvoje szvéte gore. Selah.

6. Doli szi lé'zem, i zaszpim, i gori sze prebüdím; ár Jeho-vah obráni mené.

7. Nebojim sze vnogo jezér lüdsztva, stero na vsze kraje oblé'ze próti meni.

8. Sztani Goszpodne! zdr'zi me, Bôg moj; ár tí zbíjes za lí-cze vsze moje protivníke, i zo-bé ti neverni zpoteres.

9. Pri Goszpodni je obramba; nad lüdsztvom tvojim blago-szlov tvoj. Selah.

IV. 'ZOLTÁR.

Tróst próti zvisenoszti deczé Szvéta.

1. 'Zoltár Dávida k naprêszpê-vanyi na Neginot.

2. **G**da te bom zezávao, po-szlühni me Bôg pravi-cze moje, tróstaj me vu 'zuko-szti; bojdi meni milosztiven, i poszlühni molítev mojo.

3. Szinôvje cslovecsi, kak du-go de ospotávana díka moja? zaka lübite márna, i máte radi la'zi? Selah.

4. Szpoznaajte bole, kak csüd-no vodi Jehovah szvoje ode-bráne; Bôg me poszlühne gda bom ga zezávao.

5. Szrdte sze ali negrêste, zgo-várjajte szi z vasim szrczom na poszteli vasoj, ali bojdite v míri. Selah.

6. Áldüjte áldove pravice, i vüpajte sze vu Goszpodni.

7. Vnôgi právijo: Sto nam szká'ze gda dobro? — Ali tí Goszpodne pozdigni nad nami szvetloszt lícza tvojega.

8. Razveszelís szrcze moje bo-le, kak csi bi oni rávno z szil-jom i mostom obiljávali.

9. Z ednim szi i vu míri lé'zem i zaszpím, ár mi li tí Goszpod-ne szam dás bátrivno prebivá-liscse.

V. 'ZOLTÁR.

Molítev za Czérkev próti krívim vucsi-telom.

1. 'Zoltár Dávida k naprêszpê-vanyi na Nekilot.

2. **G**oszpodne, szlísaj recsi moje, pazi na míszli moje.

3. Kebzúj na glász krácsanya mojega, Král i Bôg moj, gda te zezávam.

4. Goszpodne rano poszlühni glász mój, predevszêm sze pred tébe scsém szprávlati, i paziti.

5. Ár szi tí nê Bôg, komi bi sze nevernoszt dopádnola, ne-
de prebívaó pri tebi te hüdi.

6. Zvisávczi neobsztojfo pred ocsmí tvojimi, odürjával vsze csinécse neprávdenoszt.

7. Pogübís la'zce; krvi'zelní i jálni szo gnüsz pred Goszpodnom.

8. Jasz pa po vno'zinoszti do-
brôte tvoje sao bodem vu Hi-
'zo tvojo, nanízim sze vu tvo-
joj szvétoj Czerkvi, vu sztráhi
tvojem.

9. Goszpodne vodi me vu pra-
viczi tvojoj, za volo protivní-
kov moji; ravnaj pred menom
pôt tvojo.

10. Ár nega vu nyí vüsztaj
sztanovitoszti, znôtra vu nyíh
je zlocsasztnoszt: odprti grob
je nyí grlo, z jezikom szvojim
jálno gucsíjo.

11. Oszôdi nyé, Bôg, da odpád-
nejo od namenývanya szvoje-
ga: razplódi je za volo vno'zine
zlocsasztnoszti nyíhove, ár sze
borijo próti tebi.

12. Naj sze radüjejo vszi vü-

pajôcsi vu tebi; naj veke szpê-
vajo, ké tí bránis; naj bodo
veszéli vu tebi kí tvoje Imé
lühijo.

13. Ár tí Goszpodne, blago-
szlovís toga pravicsnoga, z mi-
loszcsov, kak zászlobov obvze-
mes nyega.

VI. 'ZOLTÁR.

Pokóre molitev za zdrávje téla i düse.

1. 'Zoltár Dávida na Neginot
oszem sztrün.

2. **O** Goszpodne nekáraj me
vu szrdi tvojem, ne-
scsukaj me vu neesamurnoszti
tvojoj.

3. Szmilüj sze nad menom,
Goszpodne; ár szem odnemo-
gáo; zvrácsi me Goszpodne, ár
szo sze zbontale kôszi moje.

4. I düsa moja je krôto zbur-
kana. Ah tí Goszpodne! kak
dugo?

5. Navrni sze, Goszpodne, rê-
si düso mojo; oszlôbodi me za
volo szmilenoszti tvoje.

6. Ár sze vu szmrti neszpomí-
najo z tébe; sto te vu pékli
dícsi?

7. Obtrüdo szem vu zdüháva-
nyaj moji; perém vszo nôcs po-
sztelo mojo; z szkuzami mo-
csam lego mojo.

8. Prepadno mi je obráz moj
od 'zaloszti, i obsztarao za volo
vszé protivnikov moji.

9. Odídte od méne, vszi csiné-
csi neprávdenoszt; ár je Go-

szpôd szlísao glász placsa mo-
jega.

10. Poszlühno je Goszpôd mo-
jo prosnyo; molitev moja je
Goszpôd gorívzeo.

11. Vszi moji nepriátelje sze
naj krôto szrame'zljüjejo, i sztr-
sznejo, názdrt sze naj ztirajo
i oszramotijo hitro.

VII. 'ZOLTÁR.

Molitev za obrambo toga pravicsnoga
dugoványa.

1. Dávida nedu'znoszt, od ste-
re je szpêvao Goszpodni za volo
rêcsi Kúsa Jeminítera.

2. **V**u tebi sze vüпам мой
Goszpodne Bo'ze! o-
szlôbodi me od vszê moji pre-
gancsarov, ino me rêsi.

3. Da nevneszêjo, kak oro-
szlán, düse moje, i neraztrgajo
je, brezi obránitela.

4. Goszpodne, Bôg moj, csi
szem etak csinío, i krivicza je
vu rokáj moji;

5. Csi szem z hüdim plácsao
tomi zlo'znomi z menom; ali
szem szlêkao protivníke moje
vnêmar.

6. Naj szzi pregánya protivník
düso moja, popádne i na zemlo
szklácsi 'zítek moj, ino vu prâh
zakopa díko moja. Selah.

7. Sztani gori, Goszpodne, vu
szrdi tvojem, podigni sze nad
besznôcsov protivníkov moji, i

posztavi me vu csészt, stero
szzi meni zapovedao.

8. Da sze vno'zine pá kre tébe
vküp szprávijo, záto sze pá vu
viszikoszti szká'zi.

9. Goszpôd bode szôdo lüd-
sztvo. Szôdi mené Goszpodne,
pôleg moje pravicze, i nedü-
'znoszt moje.

10. Fundaj hüdübo ti neverni,
pokrêpi toga pravicsnoga, kí
szzi szzczá i obízti zgrüntáva-
jôcsi Bôg pravicsen.

11. Zászlôba moja je Bôg, kí
oszlobodí pobo'zna szzczá.

12. Bôg je toga pravicsnoga
szodecz, i zmo'zen Bôg, kí sze
vszâkdén protí.

13. Csi sze nescsejo povrnôti
ti neverni, brüszzi mecs szvoj,
natêgne lok i czíla.

14. I gori polo'zi szmrtné
sztrêle; sztrêle szvoje je szpra-
vo na vöszkonesanye.

15. Ovo, ete hüda má vu
míszlaj, nemír szprávla, i lá'z
küha.

16. On jamo kopa, i szkopa jo;
ali szam szpádne vu jamo, to
szkopano.

17. Príde bín nyegov na gla-
vô nyemi, i preksenoszt nye-
gova na temen nyegovo.

18. Dícsó bom Goszpodna za
volo nyegove pravicze; 'zoltá-
re bom szpêvao Iméni vísnye-
ga Bôga.

VIII. 'ZOLTÁR.

Od Krisztusovoga Králevstva, trplénva
i díke.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpê-
vani na Githith.

2. Goszpodne, Ravnitel nas,
kak odčseno je Imé
tvoje, po czêloj zemli; ár sze
tebi hvála dáva vu nebeszaj.

3. Po vûsztaj ti málicski ino
czeczajôcsi grúntao szi szi zmo-
'znoszt, za volo tvoji nepriáte-
lov, da bi potro protivníka i za-
domeszcsáveza.

4. Gda vídim nébo, rôk tvoji
delo; mészecz i zvézde, stere
szi ti sztvôro, etak szi miszlim.

5. Ka je cslovek, kâ sze szpo-
mínas 'z nyega? i szin cslove-
csi, kâ ga prigledávas?

6. Csi szi ga gli malo ménsega
nihao od angelov; dönok szi ga
z díkov i postenyom koronü-
vao.

7. Goszpodâ szi ga posztavo
nad rôk tvoji delom; vsze szi
podvrgao pod nogé nyegove.

8. Ovezé i vszo 'zivíno, escse
i vsze zvirje.

9. Fticze nebeszke, i ribe môr-
szke, i ka vu môrji plava.

10. Jehovah, tíGoszpod nas, kak
odčseno je Imé tvoje po vszój
zemli.

IX. 'ZOLTÁR.

Hválna peszem za vzêto oblâdnoszt nad
nepriátelom.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpê-
vani od te lêpe mladézni.

2. Dicso bom Goszpodna z
czêloga szreza, vö bo-
dem gúcsao vsza esüda tvoja.

3. Radüjem sze, ino sze jáko
veszelim vu tebi: szpêvao bom
Iméni tvojemí oh Vísesnyi!

4. Za tó, ka szi nazâpognao
protivníke moje, oni szo zpô-
kapali ino prêšli pred tehom.

5. Tí szi mojo právdo ino du-
goványe vö szpelao; szedís na
thróni, szodecz pravicsen.

6. Pokárao szi pogane, pogübo
te neverne; nyi imé szi doli
zbriszao na vsze vek i veke.

7. Mecsi nepriátelov je konec
na veke; varasé nyíhove szi
razvrgao; prêsao je szpômenek
nyíhov 'z nyimi.

8. Goszpod pa osztáne na ve-
ke; On je szvoj sztolec z k szôd-
bi pripravo.

9. I on de szôdo szvét po pra-
viczi: i bode národe prav ra-
vnao.

10. I Goszpod de toga obô'za-
noga díka, jeddna obramba v
hípi nevôle.

11. Zato sze vu tebi vüpajo,
ki imé tvoje znájo; ár neosztá-
vis oni kí iscsejo tebé, Go-
szpodne!

12. Szpêvajte Goszpodni v Si-
oni prebívajôcsemi: oznanyüjte
med lüdsztvom dela nyegova.

13. Ár vöziscse nyih krv, 'z
nyih sze szpomené; nepozábi
kricsanya ti vbôgi.

14. Szmilüj sze meni Goszpod-

ne, glédaj nevoló mojo med odürjávezi, kí me vöftrgnes z vrát te szmrí.

15. Da preszámnam vszo hválo tvojo med vrátami eséri Sionszke: da sze veszelim vu zvelicsanyi tvojem.

16. Vtonyeni szo poganye v jamo, stero szo zkopali: vu mre'zi, stero szo nalekli, szo zgráblene nogé nyíhove.

17. Szpoznani je Goszpôd vu vcsinyenoj szôdbi szvojoj, z delom rôk szvoji szo zamre'zeni ti neverni, na szpômenek. Selah.

18. Ah da bi sze ti neverni v grob zmetali, vszi poganye, kí sze z Bôga szpozábijo!

19. Ár nede pozábleni na veke te vbôgi, i vüpanye ti nevolni sze nezgübi na veke.

20. Sztani Goszpodne, da ne bode premágali mrtelni: naj sze oszôdíjo vszi poganye pred lézom tvojim.

21. Daj nyim, Goszpodne, sztráh, naj szpoznajo poganye, kâ szo lüdjé. Selah.

X. 'ZOLTÁR.

Molitev próti nepriátelom Czérkvi.

Goszpodne, zaka tak dalecs sztojís? sze szkrívas vu hípi sztiszkávanja?

2. Vu zvisenoszti te neveren pregánja nevoláke, naj sze zgrábijo vu mre'zaj, stere zmi-slávajo.

3. Ár sze te neveren hváli z

hotlivosztjov szvojoj; szkôpi blagoszlávla szam szebé, i szramotí Goszpodna.

4. Te neveren je tak gízdav i szrdíti ka nikoga neprestíma; vu vszê szvoji zdühaj za Bôga nemára.

5. K mantri je on na vszê szvoji sztezáj, dalecs szo od nyega szôdbe tvoje, fücese na vsze protivníke szvoje.

6. Ércsé vu szrezi szvojem: nigdár nepodlé'zem, od národa do národov bom brez nevôle.

7. Vüsza nyegova szo puna z preklésztvom, z jálnosztjov, i vkanyüvanyem; pod jezikom nyegovim je nemir i nepriátel-sztvo.

8. Szedí vu predvori sütavczov, na csataj vmorí nedü'zno-ga; ocsi nyegove za nevolákom czílajo.

9. Zaszedjáva na csataj, liki oroslán, vu lüknyi, nasztregáva na porob szíromáka; porobi ga, gda ga zapleté vu zanke szvoje.

10. Razklácsi sze, doli sze vr'ze, i szpádne po szíli nyegov-voj vszáki nevolák.

11. Govori vu szvojem szrezi: Bôg je pozábo, szkrío je obráz szvoj, ne bode vido toga vees na veke.

12. Sztani Goszpodne Bo'ze, zviszi ramo tvojo, neszpozábí sze z szíromákov.

13. Zaka právi te neveren pre-

klésztvo na Bôga, tak erkôcs
vu szrezi szvojem, kê ti nege-
nes za tô?

14. Tívsza vídis; ár glédas ne-
volo i ztiskávanye, naj plá-
csas z ramov tvojev: te vbôgi
je tebi preporocsen, tí szi szí-
rôt pomocsník.

15. Vlomí ramo neverníka, i
poiscsi to húdo, i nenáide sze
zlocsasztnoszt nyegova nigdár
vecs.

16. Goszpôd je Král nesztano-
ma, i na vsze veke: poganye
morejo prêditi z zemlényegove.

17. Tí, Goszpodne, szlísas 'ze-
lénye nevolákov; szreze nyího-
vo je gvüšno, kê vüha tvoja keb-
züjo na nyé.

18. Da tí praviczozszpoznaszí-
rôtam i nevolákom, naj vecszí-
le nedela cslovek z zemle vzéti.

XI. 'ZOLTÁR.

Tróst próti protivníkom je vu vüpazni
na Bôga.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpê-
vanyi.

Vu Goszpodni sze jasz vü-
pam. Kakda právite düsi
mojoj, naj letí na goré vase, liki
ftícsek?

2. Ár ovo ti neverni nategü-
jejo lok, i sztrêle szvoje nale-
küjejo na tetivo, szkrivomá
sztrélajo te pravicsne.

3. Oni razvr'zejo i grünt; ka
tak more pravicsen opraviti?

4. Goszpôd je vu szvétoj Czér-

kvi szvojoj. Goszpodna thron je
na nébi: nyegove ocsí vídijo: i
nyega ozmicze vardévajo sziní
cslovecse.

5. Goszpôd szküszi toga pra-
vicsnoga, toga nevernoga i kri-
viczo lübeza odürjáva düh nye-
gov.

6. On na te neverne dá de'zd-
'ziti 'zarjo, ogen, i 'zveplo; i vi-
hér szlápvov, za tál pehára nye-
govoga.

7. Ár je pravicsen Goszpôd, i
lübi praviczoz; obráz nyegov,
gléda ná tô, ka je prav.

XII. 'ZOLTÁR.

Moltev za obdr'zánye toga máloga se-
rega po Récsi Bo'zój.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpê-
vanyi z oszem sztrünami.

2. **P**omágaj Goszpodne! ti
szvéti szo na malo pri-
sli; ár je malo ti verni med szin-
mi cslovecsimi.

3. Eden z drüгим márna gü-
csí, z jálnimi vüszdami, i z dvô-
jega szrezá vesíjo.

4. Goszpodne, sztrêbi vö vszo
szkazlivoszt, i jezik gizdavo
gucsécsi.

5. Kí právijo: z nasim jezikom
bomo premágali, mámo lampe,
sto je nas goszpôd.

6. Za volo opüsesávanya nevo-
lákov, za volo zdühávanya szí-
romákov, 'ze sztánem, velí Go-
szpôd; szká'zem pomôcs, têm,
kí sze grlijo.

7. Rêcs Goszpodna je csíszta, kak ocsísceseno szrebro vu csre-pnyenoj poszôdi, ocsísceseno szedemkrát.

8. Tí Goszpodne zdr'zi nyé; obari je od národa etoga vekoma.

9. Okólivrat je vsze puno hüdobnyákov, gda zaman lüdje med szinmi cslovecsemi ládajo.

XIII. 'ZOLTÁR.

Moltve vu tá'zoszti i sztiszkávanyi
szrcza.

1. Dávida 'Zoltár knaprêszpévanyi.

2. **G**oszpodne! kak dugo sze scsés z méne vszegavêcs szpozábíti? kak dugo bos szkrívao lícze tvoje pred menom?

3. Kak dugo bom sze sztarao vu düsi mojoj, i britkoszt méo vuszrezi mojem dugo? Kak dugo de sze pozdigávao nad menom nepriátel moj?

4. Zgledni sze i poszlühni me, o Goszpodne Bo'ze! Preszvêti ocsí moje, da nezaszpím vu szmrti.

5. Da sze nehváli nepriátel moj, kâ bi me premogao, i protivníczy sze neradüjejo, kâ bi podlégao.

6. Jasz sze pa vü pam vu szmilenoszti tvojoj: veszelí sze szrcze moje vu pomôcsi tvojoj. Szpévao bodem Goszpodni, kâ telko dobra csiní z menom.

XIV. 'ZOLTÁR.

Návuk od pokvarjenoszti csloveka i pomôcsi.

1. Dávida 'Zoltár knaprêszpévanyi.

Te blázni právi vu szrczi szvojem: nega Bogá. Oni szo za kiká, i gnüsz szo z szvojim hotényem; nega ga, kí bi dobrocsinío.

2. Goszpôd gléda z Nébe na sziní cslovecse, da bi vido, jeli jeszte rázumen, kí bi iszkao Bogá.

3. Ali vszi szo odsztôpili, vszi szo sztühnoli; nega ga, kí bi dobrocsinío, nega ni ednoga.

4. Nesceni edenti hüdo délnikov toga szpoznati, kí jêjo lüdsztvo moje, kak dabi krüh jeli; Goszpodna pa neszpomínajo?

5. Tam sze sztrsznejo z bojaznov. Bóg je z odvêtkom tí pravicsni.

6. Tanács nevoláka ospotávate; ali Bóg je vü pazen nyegova.

7. Odabi sze dála pomôcs Izraeli z Siona, i Goszpôd bi nazâ zpela lüdsztvo szvoje z vöze! Veszelí bi sze Jákob, jáko bi szo radüvao Izrael.

XV. 'ZOLTÁR.

Ti verni oszlobodjénye.

1. Dávida 'Zoltár.

Goszpodne, sto bode prebívao vu Satori tvojem? Sto bodesztaona tvojojszvétojgori?

2. Kí nepokárano hodi, i praviczó csini; i kí isztino guesí z szreza szvojega.

3. Kí neogrízáva z jezikom szvojim, nescini bli'znyemikrivicze i spota nedéva na bli'znyega szvojega.

4. Kí nemára za nevernike, ali postúje te bogábojécse, i ka bli'znyemi priszégne, z kvárom zdr'zi.

5. Kí szvoji pêne z na u'zoro nedáva, i mítenejemplépróti nedú'znomi. Kí to csini, negene sze vó na veke!

XVI. 'ZOLTÁR.

Prorokúvanye od Krisztusovoga trplénya i gorisztanénya.

1. Zláta peszem Dávída.

Vari me Bóg! ár sze jasz vu tebi vüpam.

2. Erkao szem Goszpodni: Tí szi moj Goszpód, za tvojo volo morem trpeti.

3. Za ti szvéti volo, kí szo na zemli, i za volo ti odíceni; vu ki je vsze dopádnenyé moje.

4. Povnó'zajo sze nyim nevôle kí sze k tühim nagnejo. Nescsem nyí pítnoga áldova z krvjov áldüvati, ni nyí iména vu vüsza moja vzéti.

5. Goszpód je nábógsi tál moj i moj pehár. Tí obarjes örecsino mojo.

6. Sors moj mi je szpadno z vugodnim tálom, lépi örok mi je dáni.

7. Blagoszlávlam Goszpodna, kí mi je tanács dáo; takáj i v nocsi kárajó mené obíszti moje.

8. Pred oesmí mam Goszpodna vszeszkóz, ár mí je kre dêsne moje, naj sze negenem.

9. Zátosze veszeli szreze moje, i veszéla je díka moja; escse pa i têlo moje bode bátrivno posívalo.

10. Ár nenihás düse moje vu pekli níti nedás tvojemi szvétomi viditi szprhnénya.

11. Oznanis mi sztezo 'zítka; pred líczom tvojim je veszélja obilnoszt, i nászladnoszti kre dêsne tvoje na veke.

XVII. 'ZOLTÁR.

Prosnyá za zdrav návuk i szvéto 'zivilénye.

1. Dávída prosnyá.

Poszlhüni, Goszpodne pravicsnoszt, szlísaj krícsanye moje: vrni vüha k molítvám mojim, brez jálnoszti bodócsim.

2. Pred líczom tvojim sze naj szôdba moja szkonesáva, ocsi tvoje naj glédajo na praviczó.

3. Tí szküsávas szreze moje, priglédnes me v nocsi, i vardenes, i ocsísztis, i nenáidesnika. Jasz szem vu szebi gorídjao, naj vüsza moja nezmenkajo.

4. Z sztráni dél eslovecsi: po récsi vüszt tvoji sze varjem póti lüdomorczo.

5. Zdr'zi hodbo mojo na szte-

zaj tvoji, da nevkleknejo sztopaji moji.

6. Jasz k tebi kricsím, ár me ti Bóg moj poszlühnes; nagni k meni vüha tvoja, poszlühni recsi moje.

7. Szká'zi vö csüdno szmilenoszt tvojo, Oszloboditel vszé vu tebi sze vüpajöcsi, nad onimi, kí sze pröti dësznoj tvojoj posztávlajo.

8. Obari me, liki jaboko vu öki; vu szénczi peröt tvoji szkrífj mené.

9. Pröti nevernim, ki me doli zaprávlajo; pröti nepriátelom mojím, kí szo ze vsze sztráni oköli nasztanolí düso mojo.

10. Nyi tücsava sze je széla; z vüszdami napíhnyena gucsíjo.

11. Na sztopnyáj nasi szo nasz 'ze oblegli; ocsí szvoje obrácsajo, da bi nász zklacsili na zemlo.

12. Rávno, kak oroslán, vdérjati 'zelejöcsi, i kak mládi oroslán szedécsi vu lüknyaj.

13. Sztani, Goszpodne, prehití licze nyegovo, ino ga obládaj; rési vö düso mojo z mecsom tvojim.

14. Od lüdi me oszlöbodi z ramov tvojev, Goszpodne; od lüdi szvéta, ké tál je vu 'zítki, i kém z kincsom napunis trbüh nyíhov; kí májo deczé po völi, i kí prevecs nihájo málicskim szvojim.

15. Jasz bom pa vu praviezí

glédao lícze tvoje, zadovolím sze, gda sze prebüdim z obrázom tvojim.

XVIII. 'ZOLTÁR.

Zahválna peszem za dobröte Bo'ze.

1. K naprészpévanyi 'Zoltár Dávida, szlugo Bo'zega, kí je szpévao Goszpodni recsípeszmi ete, vu dnévi, gda je nyega Goszpöd oszlöbodo z rök nepriátelov nyegovi, náime z rök Saula.

2. **I**erkao je. Zszrcza te jáke lüvim, Goszpodne möcs moja!

3. Goszpodne, pecsína moja, grád moj, i Oszloboditel moj, Bóg, moja hramba, vu kom sze jasz vüpam, zászloba moja, i rög zvelicsanya mojega, i obramba moja.

4. Hvalécs szem zezávao Goszpodna; tak szem réseni od nepriátelov moji.

5. Ár szo me obvzelá vezala szmrti, ino potoczi Beliálszki szo me presztrasili.

6. Vezala pekla szo me obvzelá, i mecsi szmrti szo me premogli.

7. Vu 'zukoszti szem zezávao Goszpodna, i kricsao szem k Bógi mojemi; szlísao je glász moj od szvoje szvéte Czêrkvi, i krics moj je prisao pred vüha nyegova.

8. Zemla sze je gfbala ino tröszila, i fundamentomi gôr szo

sze gíbali i trepetali, gda sze je razszrdo.

9. Din je sao z nôsza nyegovoga, 'zgajôcsi ogen z vüsztye nyegovi, i 'zerjávovôgelje od nyega.

10. I nagno je nébo, i doli je sao, i mrák je bio pod nogami nyegovimi.

11. I nesen je na Kerubimí, i leto je neseni na perotáj vötra.

12. Sator nyegov je oblecseni bio v kmicsne, i csrne gôszte obláke, v steri je szkriti bio.

13. Od bliszcsave pred nyim szo obláczke razegnáni, med tocsöv i 'zerjávím vögeljom.

14. I Goszpôd je grúmío vü nébi, i te Vísesnyi je dáó glász szvoj z tocsöv i blízskom.

15. Sztrêlao je sztrêle szvoje, raztoro je je, i dao je krôto blíszkati i zburkao je je.

16. Iszkázale szo sze de'zd'zevne plohe, i odkriti szo fundamentomi zemle, Goszpodne, od tvojea káranya, od szape ino píhanya nôsza tvojea.

17. Poszlaó je z viszíne i gori me je príjao, i vö me je potégno z veliki vöd.

18. Vö me je ftrgno zmo'znomi nepriáteli mojemi, i odürjávczom mojim, geto szo od méne zmo'znêsi bili.

19. Kí szo me premogli vü dnévi pogübeli moje; ali Goszpôd je bio podpora moja.

20. I vö me je pelao na pre-

sztor; vö me je vtrgno: ár je dopádnenyé méo vü meni.

21. Goszpôd mi je dobro csinio pôleg pravicsnoszti moje: plácsao mi je pôleg csisztôcse rôk moji.

22. Ár sze dr'zim pôti Goszpodnove, i nej szem pregrêso prôti Bôgi mojemi.

23. Ár vsze nyegove szôdbe pred ocsmí mojimi mam: i nevr'zem od szébe zapôved nyegovi.

24. Negoszem nepokáraní pred nyim, i varjem sze grêha.

25. Zátó mi placsije Goszpôd pôleg praviczte moje, pôleg csisztôcse rôk moji pred ocsmí nyegovimi.

26. Tim szvétim szí szvétí, i tim pobo'zím, pobo'zen;

27. Tim csísztim szí csíszti; i tomi preobrnynomi preobrnynen.

28. Ár lüdsztvi nevolnomi tí zmores: i ocsí zviseni zníszis.

29. Ár tí preszvétis szvécsó mojo. Goszpôd, moj Bôg preszvecsáva temnoszt mojo.

30. Ár z tebom jazsz vojszko razbíjem; i z mojim Bôgom prêk zída szkocsím.

31. Bo'ze poti szo nepokárane: Rêcs Goszpodna je ocsíszcsena. On je zászloba vszê, kí sze vü nyem vüpajo.

32. Ár sto je Bôg, zvüna Goszpodna? ali pecsína zvöna Bogá?

33. Bôg me je opászao z mocsjôv, i poti moje csiní nepokárane.

34. Csiní nogé moje, kako jelena: na viszikoszt mojo posztávi mené.

35. On vucsi rokô mojo bojüvati, i vesi ramo mojo brunczeni lok natégnoti.

36. I dás mi zászlobo zvelicsanya, i dészna tvoja me podpéra; i zniszanye tvoje zviszi mené.

37. Razsürissztópáje moje pod menom, naj glé'zni moji nevkleknajo.

38. Püsztim sze za nepriátelmi mojimi, i zgrábim je, ni sze nepovrném, dokecs ji neszpokolem.

39. Razdrobim je, da mi prôti nesztánejo: morejo mi pod nogé szpádnoti.

40. Opáses me z mocsjôv k bojüvanyi; posztávlajôcse nad méne pod méne zmecses.

41. V bég sztiras nepriátele moje, da vö sztrêbim odürjävceze moje.

42. Krícsali bodo, ali nede pomocsníka; k Goszpodni, ali neposztlühne ji.

43. Scsém je rasztepszti, kak práh pred vôtrom, i zklacsiti, kak blato na czeszti.

44. Oszlobodis me od toga borlívoga lüdsztva; denes me za glávo med poganmi: lüdsztvo steroga szem nêznao, mi szlüziti má.

45. Kak me zaszlísi, me bôgalo bode; otroczi tühénczov do sze mi prilizávali.

46. Decza tühénczov pomenká i trepetala de vu vezálji szvojem.

47. 'Zívé Goszpôd, i blagoszvolena bojdi pecsina moja! Naj sze zvisáva. Bôg zvelicsanya mojega!

48. Bôg, ki mi dá zadomeszcsávanye, i vsztráh vzeme lüdsztvo pod menom!

49. Kí mené rêsi od nepriátelov moji! Tí me zviszis nad onimi, ki sze prôti meni posztávlajo: zmores me od krivicsnoga mð'za.

50. Záto bom te vadlúvao med poganmi, o Goszpodne, inoszpévao iméni tvojemí.

51. Kí szvojemi Králi veliko blá'zensztvo vö szka'züje, i csiní szmilenoszt namázanomi szvojemi, Dávidi, i szemeni nyegovomi, na veke.

XIX. 'ZOLTÁR.

Návuk od Krisztusa, nyegove Récsi i práve pokóre.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpévanyi.

2. **N**ebésza glászijo díko Bo'zo, i krepkoszt nébe nazveszcsáva rôk nyegovi delo.

3. Eden dén právi tomi drügomi, i ta edna nôcs glászi tôtoj drügoj.

4. Nega rêcsi ni govorênya, gde sze nyí glász csüo nebi.

5. Nyí rüm táleti pa vszê dr'zélaj, i recsí nyihove na koncze szvéta. On je szunczi sztánek zgotovo vu nyi.

6. I ono vözhája, liki 'zenin, z kámreszvoje: veszelisze, kak jünak na bê'zanye po pôti szvojoj.

7. Ono gori zide na ednom kráji nébe, i be'zi okóli do onoga isztoga kraja, i nika neosztáne szkrito pred toplócsov nyegovov.

8. Právda Goszpodna je popolna, csrsztvo csiní düso: Goszpodna szvedosztvo je sztano-vito, i môdre csiní te prószte.

9. Szkoncsanya Goszpodna szo práva, i razveszelijo szrcze: zapóvedi Goszpodna szo szvetle, i preszvétijo ocsí.

10. Bojazen Goszpodna je csíszta, i osztáne na veke: szódbe Goszpodna szo isztinszke i pravicsne vszegavêcs.

11. Dragsa od zláta, i vnogo csisztoga zláta; i szlájša od méda i mesztovjá méda.

12. I szluga tvoj sze po nyí preszvéti; vu nyí zdr'závanyi je veliki nájem.

13. Sto zná kelikokrat zfalli? odpúszti mi i te szkrievne grêhe.

14. Obari szlugo tvojega i ôd ti zviseni, naj neládajo nad menom; tak bom nepokárani i csíszti od vnogo grêhov.

15. Naj sze dopádne tebi govorenýe vüsztt moji, i miszli szrcza mojega pred teбом, Goszpodne, pecsína moja i Odküpitel moj!

H. W.

XX. 'ZOLTÁR.

Molttev podlo'zanczov za visno oblászt szvojo.

1. Dávida 'Zoltár k napreszpévanyi.

2. Poszlühni te Goszpôd vu nevôli tvojoj, obari te imé Bôga Jákovovoga.

3. Posli ti pomôcs od Szvetine szvoje, dáj ti môcs z Siona.

4. Naj sze szpomené ze vszê áldovov tvoji, i tücsen vesíni 'zgáni áldov tvoj. Selah.

5. Dáj on tebi pôleg szrcza tvojega, i szpuni vsze 'zelénye tvoje.

6. Radüvali sze bomo pomôcsi tvojoj, i vu iméni Bôga nasega zásztave noszili. Dopuni Bôg vsze prosnye tvoje.

7. Zdá vém, kâ pomága Bôg namázanoga szvojege, kâ odgavori nyemi zszvétí nebésszvojjí: zmo'zna dészna nyegova ga zmore.

8. Eti vu kôlaj, ovi vu konyej, mí sze pa bomo hváilili vu iméni Goszpodna Bogá nasega.

9. Oni szo szünyeni, ino szpadnoli, mí pa sztojímó, i podpérani obsztójímó.

10. Goszpodne pomágaj! Král, poszlühni nász, vu dnévi gda te bomo zezávali.

XXI. 'ZOLTÁR.

Krisztusa obládnoszt nad nepríttemli.

1. Dávida 'Zoltár k naprészpévanyi.

30

2. **G**ospodne! Král sze ra-
dúje vu tvojoj môcsi, i
kak jáko veszéli je nad pomocs-
jov tvojoj.

3. Dopunis nyemi 'zelénye
sreza nyegovoga: vüszť nyeg-
ovi prosnyenyemi neodpovés.
Selah.

4. Ár ga ti blagoszlovís z lè-
pim blagoszlovom: na glávo
nyegovi denes korôno z náj bôg-
sega zláta.

5. 'Zítek szi je proszo od tébe,
i tí szi podú'zao nyemi dnéve
na vek i veke.

6. Vnôga je hvála nyegova nad
pomocsjôv tvojoj, díko i poste-
nyé denes na nyega.

7. Ár ga tí vcsinis blagoszlo-
vlenoga na veke: ti ga veszelís
z veszéljom lícza tvojeja.

8. Ár sze Král vüpa vu Gos-
szpodni; záto po miloszcsi Ví-
sesnyega obsztojí.

9. Rôka tvoja náide vsze tvoje
nepriátele: dôszna tvoja odür-
jávcze tvoje.

10. Vcsínis je, liki ognjeno
pécs vu vrémeni szrda tvojeja:
Goszpôd je po'zré vu necsamúr-
noszťi szvojój; poczera je ogen.

11. Preprávis szád nyihov z
zemle: i szemen nyihovo z szí-
nov cslovecsi.

12. Ár szo nakanili prôti tebi
hüdo: namenyávali szo zlo-
csaszťnoszť, i nej szo naprê pri-
sli.

13. Ár je tí na pôbeg szťiras:

z lokom tvojim bos prôti obrázi
nyihovomi czľao.

14. Goszpodne, pozdigni sze
vu tvojoj môcsi, i szpêvali bo-
mo tebi, i zvisávali zmo'znoszť
tvojo.

XXII. 'ZOLTÁR.

Od Krisztusovoga trplénya i odťosenozťi.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpê-
vanyí, od jelena, steri sze rano
pregányá.

2. **B**ôg moj, Bôg moj! zaka
szi me osztavo? Jasz
kricsím, ali pomôcs moja je da-
leko.

3. O moj Bôg! kricsím cseresz
dnéva, i neodgovorís: i cseresz
nôcsi; ali nega mi vtisányá.

4. Ali ti szi szvétí, prebívájô-
csi med hválmi Izraela.

5. Záto szo sze vu tebi vüpali
ocsáczí nasi: vüpali szo sze i
oszlôbodo szi je.

6. K tebi szo krícsali i rêseni
szo: na tébe szo sze szlonili, i
nej szo oszramôteni.

7. Jasz szem pa csrv i nej cslo-
vek: spot csloveka, ino zavr'zek
ľüdi.

8. Vszi vidôcsi mené me spô-
tajo, oszmejávajo sze, i csobe
na enkraj vlecséjo, i kívajó z
glavámi.

9. Vüpao sze je vu Goszpodni,
naj ga zmága, i oszľobodí, csi
dopádnenyé má nad nyim.

10. Ár szi me ti vöszpelao z

utrobe; dao mi vüpazen na prszaj materé moje.

11. Na tébe szem vövr'zen z utrobe materé moje: tí szi mi Bôg mojud utrobe materé moje.

12. Nebojdi dalecs od méne, ár je sztiszkávanye blüzi, i nega pomocsníka.

13. Vnogo bikôv me je okôli vzelô, mocsni jünczi szo me ôbdali.

14. Odpérajó prôti meni grla szvoja, liki prászkajôcsi i erjüjôcsi oroszlán.

15. Liki voda szem vövlejáni, razkálane szo vsze kôszti moje: szrece moje sze je kak vöszk, raztôpilo vu têli mojem.

16. Vö je preszênola môcs moja, kak csrepnya, i jezik moj sze je zgrabo na nébo vüsztt moji, i tí mené polo'zis vu práh szmrta.

17. Ár szo me pszi okôli obvzéli, i ti hüdi sereg me je obdao: prelüknyali szo roké moje, i nogé moje.

18. Léhko prectém vsze kôszti moje: oni me pa vídijo i glédajo z radosztjov.

19. Raztálali szo szi med szebom gvant moj, i na szüknyo mojo szo sors vrgli.

20. Tí záto, Goszpodne, nebojdi dalecs: o môcs moja, híti mi na pomôcs.

21. Oszlôbodi od mecsa düso mojo; szamoszt mojo od pész.

22. Vtrgni me z grla orozslá-

na, i oszlôbodi me od roglôv ednoroglicsov.

23. Nazveszesávao bom Imé tvoje bratom mojim, i naszrêdi vu szpráviscsi bom ti szpêvao.

24. Kí sze bojíte Goszpodna, hválte nyega: csesztí nyega vsze szemen Jákoba: boj sze nyega vsze szemen Izraela.

25. Ár je nej odüro ni zavrgao nevôle szíromáka, niti je nej szkriolécaszvojegapred nyim; nego gda je kriecsao k nyemi, poszlühno ga je.

26. Tebé sesém csesztiti vu velikoj obesini: plácsam oblübe moje pred onimi, kí sze ga bojíjo.

27. Jeli bodo ti vbôgi, ino sze naszitijo; dícsili ga bode iszkajôcsi nyega. 'Zivelo bodo vase szrece na veke.

28. Szpominali sze bodo, ino sze vrnéjo k Goszpodni vszi kraji zemlé: i molíla ga bodo vsza pokolênnya poganov.

29. Ár je Goszpodnovo králevsztvo, i on goszpodüje med poganmi.

30. Jeli do i hválili bodo vszi tücszni zemle: poklekali bodo pred nyim vszi le'zécsi vu práhi; i kí düse szvoje nemrejo pri 'zítki zdr'zati.

31. Méo bode szemen, stero de nyemi szlü'zilo, od Goszpodna sze bode predgalo od roda do roda.

32. Prídejo, kí bodo glászili

praviczio nyegovo, lüdsztvi ro-
djenomi, záto, ká je eta csinio.

XXIII. 'ZOLTÁR.

Krisztus nas dober pasztér.

1. Dávida 'Zoltár.

Gospód je moj pasztér, nika
sze mi nezmenka.

2. Po zelénoj trávi paszémené,
i k hladnim vodam me pela.

3. Raszhladi düso mojo; vodi
me po právoj pôti, za volo imé-
na szvojega.

4. I csi bi hodo po szmrti kmi-
csni dolé, nebojim sze neszre-
cese: ár szi ti pri meni, palicza i
siba tvoja me tróštajo.

5. Priprávlas mi sztól pred
liczom mojim, pred nepriátel-
mi mojimi: namá'zes z oliom
glávo mojo, i natácses pehár
moj.

6. Dobróta i szmilenoszt bode
z menom vsze dni 'zítka moje-
ga: pocsívao bom vu hi'zi Go-
szpodna mojega vsze dni.

XXIV. 'ZOLTÁR.

Od Krisztusa Krála díke.

1. 'Zoltár Dávida.

Goszpodna je zemla i nyépu-
noszt, süsrína zemle i ka
na nyé prebíva.

2. On jo je pri mórji grüntaj
i pri vodáj potrdó.

3. Sto poide na goro Goszpod-
na? Sto bode sztao na nyego-
vom szvétom meszti?

4. Ki má nedú'zne roké, csi-

szto szrcze: kí neobrácsa düse
szvoje k márnoszt, i krivo ne-
priszéga.

5. On zadobi blagoszlov od
Goszpodna, i pravicsnoszt od
Bôga zvelicsitela szvojega.

6. Eto je rod, iszkajócsi nye-
ga, iszkajócsilícze tvoje, Jákob.
Selah.

7. Odprite sze, vráta, navel-
czi, i dveri szvéta vizsiko, da
notri poide Král díke.

8. Sto je té Král díke? — Go-
szpód mocsen i zmo'zen, Go-
szpód zmo'zen vu boji.

9. Odprite sze vráta navelczi,
i dveri szvéta vizsiko, da notri
poide Král díke!

10. Sto je te' Král díke? Go-
szpód, Bôg seregôv, on je Král
díke! Selah.

XXV. 'ZOLTÁR.

Molítev za Bo'ze ravnanye, milosco, i
obrambo.

1. Dávida 'Zoltár.

Ktebi pozdigávam, Goszpod-
ne, düso mojo.

2. Bôg moj, vu tebi sze vü pam,
naj sze neoszramotim; da sze
nehválijo nad menom nepriá-
telje moji.

3. Ár ni eden neszpádne vszra-
môto, kí sze na tébe szloni; ali
na spot morejo pridti ti zaman
zametávczi.

4. Goszpodne, poká'zi mi poti
tvoje, vcsi me na szteze tvoje.

5. Vodi me vu isztini tvojoj,

i vcsi me jo, ár szi ti Bóg zvelicsanya mojega, na tébe jasz glédam vszákden.

6. Szpômeni sze z szmilenoszti tvoje, Goszpodne, i z miloscse tvoje, stera je od vek do veka.

7. Neszpômeni sze z grêhov mladoszti moje, i presztopenya mojega; za volo miloszti tvoje sze szpômeni z méne, i za volo dobrôte tvoje, Goszpodne.

8. Dober je Goszpod i veren, záto vcsi grêsnike na pôti.

9. Vodi te ponízne vu szôdbi, i vucsi te krotke na pôt szvojo.

10. Vsze potf Goszpodna szo szmilenoszt, i isztina, tim zdr'zavajôcsim závezek nyegov i szvedosztvo nyegovo.

11. Za volo iména tvojega, Goszpodne, odpüsztí pregresénya moja, csi szo gli velika.

12. Sto je mó'z, bojécsi sze Goszpodna? On nyemi bode kázao te náj lepse szteze.

13. Düsa nyegova bode vu dobrom prebivala, i szemen nyegovo bode öroküvalo zemlo.

14. Szkrovnoszt Goszpodna je med nyega bojécsimi; i závezek szvoj nyim oznani on.

15. Ocsí moje nesztanoma glédajo Goszpodna: On vö potégne nogé moje z mre'ze.

16. Zglédni sze na méne, i szmilüj sze nad menom, árszem vu szamoszti i nevolák.

17. Britkoszt düse moje sze je

povnö'zala; záto me oszlôbodi z sztiszkávanya mojega.

18. Glédaj nevolo i 'zukoszt mojo, i doli zbrisi vsze grêhe moje.

19. Vidi nepriátele moje, kak szo sze povnö'zali, i z krívím odürjávanyem odürjávajo méné.

20. Vari düso mojo, i oszlôbodi me, i nedáj mi vu szramôto szpádneti, ár sze vu tebi vü-pam.

21. Nedú'znoszt i pravicza me obarje; ár sze na tébe szlonim.

22. Bóg rési Izraela ze vsze pogübeli nyegove!

XXVI. 'ZOLTÁR.

Prosnya za oszlobodjénye nedú'znosztí.

1. Dávida ('Zoltár).

Szôdi mi praviczó Goszpodne, árszem nedú'zno'zivo. Jasz sze na Goszpodna zavü-pam, i nej szem nesztáln.

2. Vardeni me Goszpodne, ino meszküszí, prebrodi obíszti moje, i szreze moje.

3. Ár dobrôta tvoja je pred ocsmí mojimi, i vu isztini tvojoj hodim.

4. Neszedim z lüdmí márnimi: nemam obsinsztva z jálnimi.

5. Odürjávam szprávisese hüdobnyákov, i z nevernimi neszedim.

6. Vu nedú'znosztí perém roké moje: k oltári tvojemí sze dr'zím, Goszpodne.

7. Da szlísam glász tvoje hvále, i nazveszcsávam vsza csüda tvoja.

8. Goszpodne, lübím prebivá-lisce hi'ze tvoje, i meszto prebítka tvoje Csészti.

9. Nefundaj düse moje z gré-snikmi, ali z krvi'zelnimi 'zítka mojga.

10. Vu ki rokáj je zlocsaszt-noszt: i dészna nyíhova z mitov napunyena.

11. Jasz bom pa 'zívo vu nedú'znoszt; oszlóbodi me, i boj mi milosztiven.

12. Nôga moja rávno hodi. — Vu szprávisci boma dícsó Goszpodna.

XXVII. 'ZOLTÁR.

Trószti i veszeljé vu Bôgi i vu nyegovoj Récsi.

1. Dávída ('Zoltár).

Goszpôd je poszvét moj, i zve-licsanye moje, koga bi sze bojao? — Goszpôd je môcs 'zítka mojga, pred kim bi sze mi grozilo?

2. Zátó, gda sze ti hüdi na mé-ne szünejo, da bi jeli têlo moje, nepriátelje moji i protivní-czi moji szamf tá poletíjo i szpádnejo.

3. Csi me vojszka obl'éze, dönok sze nezbojí szrece moje: csi sze pobüdi boj prôti meni, na nyega sze zaniham.

4. Édno szem proszo od Goszpodna, i tó bí rad méo, da bi

mogao vu Goszpodna 'Hi'zi osztánoti vsze dní 'zítka moje-ga, i glédati nászladno csészti Bo'zo i hoditi vu Czerkev nyegovo.

5. Ár me zakrívá vu szvojoj hüti v hüdom dnévi, on me szkrivno szkríje vu Satoriszvo-jem, i na pecsíni me zvíszti.

6. Izvíszti glavo mojo nad protivníkmi mojimi, kí szo okôli méne; naj áldüjem vu Satori nyegovom áldov hvále: peszem i 'zoltáre bom szpévao Goszpodni.

7. Goszpodne szlísaj glász moj, gda bom krícsao, szmilüj sze nad menom, i poszlühni me.

8. Moje szrece pred tébe dr'zi povelénye tvoje: iscsite lícze moje! Licze tvoje iszczsem Goszpodne!

9. Neszkríj obráza tvojega pred menom, neodvr'zi vu szrdi tvo-jem szlugo tvojega, ár szti ti pomôcs moja: neodvr'zi, ni neosztavi me, Bôg, zvelicsanye moje.

10. Ár me je osztavo ocsa moj i mati moja, ali Goszpôd me je gori príjao.

11. Vucsi me, Goszpodne, pôttvojo, i vodi me po sztezi pravice tvoje, za volo nepriátelov moji

12. Nedáj me na volo nepriátelov moji, ár szo sztanoli prôti meni krívi szvedoczi, i kriví-czo mi delajo neszrámmo

13. Jasz pa verjem zaviditi dobrôto Goszpodna vu dr'zéli ti 'zivôcsi.

14. Csákaj Goszpodna; boj cšrsztvi, i nevczagljivo szrece tvoje, i szloni sze na Goszpodna.

XXVIII. 'ZOLTÁR.

Prosnya próti jálnim lüdém.

1. Dávída 'Zoltár.

Gda k tebi kricsím, Goszpodne, pecsína moja, nemúcsi; da tímucsavsi jasz neposztánem rávno, kak kí v grob idejo.

2. Poszlühni glász prosnye moje, gda te zezávam, i gda podigávam roké moje k szvétoj viszíni tvojoj.

3. Nevlécsi me vö z neverníki, i hüdodélnikmi, kí priaznivo guesfjo z bli'znyimi szvojimi, i hüdôba je vu szreczi nyihovom.

4. Dáj nyim pôleg dêla nyihovoga i pôleg hüdôbe hotênya nyihovoga: pôleg dêl rôk nyihovi nyim plácsaj, povrni nyim, ka szo priszlü'zili.

5. Ár nepazijo na dela Goszpodnova i na dela rôk nyegovi; záto je doli potere, i nede nyí gori czimprao.

6. Blá'zen je Bôg, kâ je poszlühno glász prosnye moje.

7. Goszpôd je môcs moja, i zászloba moja vu nyem sze je vü-palo szrece moje, i zmogao mi je, i veszeli sze szrece moje, i

hvaló bom nyemi z peszmov mojov.

8. Goszpôd je nyi môcs; On je ta môcs, stera szvojemi namázanomi pomága.

9. Vari lüdsztvo tvoje, i blagoszlovi örok tvoj, i pászi je, zviszi je na veke.

XXIX. 'ZOLTÁR.

Od grumlênya récsi Bo'ze.

1. Dávída 'Zoltár.

Prinásajte Goszpodni, vi zmo'zni, prinásajte Goszpodni csészt i môcs.

2. Prinásajte Goszpodni csészt Iména nyegovoga: nanízte sze pred Goszpodnom vu szvétoj sznági.

3. Glász Goszpodna nad vodami; Bôg velike dike grumí, Goszpôd nad vodami veliki mi.

4. Glász Goszpodna ide vu môcsi, glász Goszpodna ide odícseno.

5. Glász Goszpodna zlámle czedrovje: dolizlámle Goszpôd czedruse Libanona.

6. I csini, da szkácsejo, kak tele, Libanona i Siriona, kak mládoga ednorôgca.

7. Glász Goszpodna szêka, kak ognjeni plamén.

8. Glász Goszpodna sztrási püsztíno: sztrási Goszpôd Kádes püszcsávo.

9. Glász Goszpodna k plodi priszlíli szrné, i ôgöli goszcsé.

I vu nyegovoj czérkvi vszáki nyemi hválo dáva.

10. Goszpôd je potop püsztó. I Goszpôd osztáne Král na veke.

11. Goszpôd dá môcs lüdsztvi szvojemi: Goszpôd blagoszlovi lüdsztvo szvoje vu miri.

XXX. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt za Bo'zo dobróto vu krí'zi i nevóli.

1. 'Zoltár k szpévanyi poszve-süvanya hi'ze Dávidove.

2. **Z**vísávam te Goszpodne, ká szi me zviszo, i nej szi obészelo protivníkov moji nad menom.

3. Goszpodne, Bôg moj, gda szem k tebi krícsao, zdr'zao szi me.

4. Goszpodne, vö szi szpelao z pekla düso mojo; tí szi me v 'zítki zdr'zao, gda szo drügi v pekel poisli.

5. Szpévajte Goszpodni, vi szvéti nyegovi; hválte i zvisávajte szvesztvo nyegovo.

6. Ár szrd nyegov li megne-nye trpí, vu 'zítki je dopádnennyenyegovo; do vecséra je plac i zaütra veszeljé.

7. Jasz szem pa velo, gda mi je dobro bilô: nigdár vecs nepodlé'zem.

8. Ár, Goszpodne, pôleg tvoje-ga dopádnnya szi tí mojo go-ro potrdo; gda szi pa szkrío lí-cze tvoje, presztraso szem sze.

9. K tebi bom krícsao, Goszpodne, i Bôgi bom sze molo.

10. Ka za dobícsek je z moje krvi, csi doli sztôpim vu jamo? Jeli te bode cesztío práh? jeli bode glászo vernoszt tvojo?

11. Szlísaj, Goszpodne, i szmi-lüj sze nad menom: Goszpodne bojdi pomocsník moj!

12. Tí szi mi moj plac na veszélo szpévanye premêno: szlê-kao szi 'zakej moj, ino szi me z veszeljom opászao.

13. Naj tebi hválo szpéva dí-ka moja, ni nemucsí. Goszpodne, moj Bôg, hválo te bodem na veke.

XXXI. 'ZOLTÁR.

Vüpanye v níkszej nevóli nedá vu szramóto szpádnoti.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpévanyi.

2. **V**u tebi sze vüpam, Goszpodne, nedáj mi vu szramóto szpádnoti na veke: oszlôbodi me po pravicsnoszti tvojoj.

3. Nagni k meni vüha tvoja, oszlôbodi me: bojdi mi mocsna pecsína, i grád, da me zdr'zís.

4. Ár szi tí pecsína moja, i grád moj; za volo iména tvoje-ga me vodi i ravnaj.

5. Vö me szpelaj z mre'ze ste-ro szo mi nalekli, ár szi ti môcs moja.

6. Vu rôke tvoje porocsím düh

moj, ár szi me tí odküpo, Goszpodne, Bóg veren!

7. Odürjávam one, kí naszledüjo tadanke márnosztí; jasz sze pa vü pam vu Goszpodni.

8. Jasz sze veszelim i radüjem nad tvojoj dobróto, kásze zglédnes na trplénya moja, i szpoznas düso mojo vu nevóli.

9. I nepüsztís me vu róke nepriátela, nego posztavís nogé moje na presztóri.

10. Szmilüj sze nad menom Goszpodne, ár szem vu sztiszkávanyi: prepadnoje obráz moj od 'zukosztí, düsa moja i têlo moje.

11. Doli je vzéo od tú'znosztí 'zítek moj, i düsa od zdühávanya: oszláblena je mócs moja od regresénya mojega, i kószti moje szo zadrevenele.

12. Vszém potivníkom szem spot, náime szószedom mojim, i sztrasilo znanczom mojim; kí me vídijo na czeszti, be'zijo pred menom.

13. Pozáblen szem vu szrezi lüdi, kak mrtev: vcsinyen szem, liki zavr'zena poszóda.

14. Ár morem csüti pszüvanya vnógi, i sztrásenye ze vsze sztráni, gda tanács dr'zijo med szebom próti meni: düso mojo vó sztrébiti szopijjo.

15. Jasz sze pa vu tebi vü pam, Goszpodne, i ercém: tí szi mi Bóg moj.

16. Vu rokaj tvoji szo vrême-

na moja, oszlóbodi me z rók nepriátelov i pregancsarov moji.

17. Preszvéti lícze tvoje nad szlugom tvojim: zdr'zi me za volo dobróte tvoje.

18. Goszpodne nedáj mi v szramoto szpádnoti, ár tebé zezávam. Ti neverni naj v szramoto prídejo, i obnémijo v pekli.

19. Naj obnémijo jálna vüszta, gucsécsa próti pravicsnomi okorno, z gízdosztjov i zametávanyem.

20. Kak velika je dobrotivnoszt tvoja, stero szi odlóeso onim, kí sze te bojíjo! o, ká szi csinío vu tebi sze vüpajócsim, pred szinmí cslovecsimi.

21. Tí je szkrijes vu szkrivnosztí lícza tvojega pred truczom csloveka: szkrijes je vu Satori pred drá'zd'zenyom jezikov.

22. Hválen bojdi Goszpód, ár mi je szkázao csüdno dobróto szvojo na krepkom meszti.

23. Jasz szem toti erkao vu czaganyi mojem: odvr'zen szem od ócsi tvoji, ali ti szi poszlühno glász prosnye moje, gda szem te zezávao.

24. Lüfte Goszpodna, vszi szvéti nyegovi. Obarje Goszpód te verne, i nazá plácsa bogato tim gízdávim.

25. Bojdtte szresni i nevezaglivi, vszi csákajócsi Goszpodna.

XXXII. 'ZOLTÁR.

Od szpravicsanya.

1. Dávidov Návuk.

Blá'zen, komi szo odpüszcse-
ne neprávdenoszti, i kim
szo zakriti grêhi.

2. Blá'zen on mó'z, komi no-
tri neracsúna Goszpôd grêha,
vu koga dûhi nega jálnoszti.

3. Gda szem je stéo zamucsa-
ti, zadrevenele szo kôszti moje
od vszákdenésnyega jávkanya.

4. Ár me je dén i nôcs te'zfla
rôka tvoja, da je vloga v meni
vszêhnola, liki szühava v leti.
Selah.

5. Zátó ti vadlujem grêhe mo-
je, i neprávdenoszti moje ne-
szkrívam. Erkao szem: Vadlú-
vao bom Goszpodni grêhe mo-
je. I tí szi odpüszto bin grêha
mojega. Selah.

6. Za tô sze ti bodo molili vszi
szvéti, vu prlicsnom vrêmeni,
da gda velike povôdni prídejo,
nyi ednoga nedoszégnejo.

7. Tí szi obramba moja, od
sztizskávanya obarjes mené, i
z szpêvanyem obládnoszti me
obdarüjes. Selah.

8. Rázumnoga te vcsinim, i
navcsím te pôt, stero más ho-
diti: scsém te z mojima ocsama
voditi.

9. Nebojdté liki kony i mula,
steri szo brez' rázuma, steri
csobe sze z vüzdov i brozdámi

zavrêti morejo, csi sze ládati
nedájo.

10. Te neveren vnogo bolez-
noszt má, ali toga vüpajôcsega
vu Goszpodni obvzeme milosz-
csa nyegova.

11. Radüjte sze vu Goszpod-
ni; veszéli bojdté, pravicsni, i
szpêvajte vszi, kí szte právoga
szrczá.

XXXIII. 'ZOLTÁR.

Szrcza radoszt je vu hváli dobrôt Bo'zi.

1. **R**adüjte sze vu Goszpod-
ni, vípravicsni! Ti pra-
vicsni sze dosztája hvála.

2. Hválte Goszpodna z hárfá-
mi: szpêvajte nyemi na deszét
sztrün 'Zoltári.

3. Szpêvajte nyemi peszem nô-
vo: dobro, glaszno igrajte z
czinkanyem.

4. Ár je Goszpodna Rêcs prá-
va, i vsze nyegovo delo vu i-
sztini.

5. On lübi szmilenoszt i pra-
viczo: puna je zemla miloszcsé
goszpodnove.

6. Po Rêcsi Goszpodna szo
sztvorjena nebésza, i po dûhi
vüsztt nyegovi vesz nyi sereg.

7. On vküpszprávi, liki vu vrê-
csa vodé môrja, i vcsiní pre-
paszt kincсно kámro.

8. Vesz szvét sze boj Goszpod-
na: szaszi sze pred nyim vsze
bívajôcse na zemli.

9. Ár On je erkao, i zgôdilo

sze je: On je zapovedao i nastanolo je.

10. Goszpód na niká szprávi tanács poganov, i potere lüdsztva mízli.

11. Ali Goszpodna tanács osztáne na veke, miszli szreza nyegovoga od národov do národov.

12. Blá'zen on národ, komi je Goszpód Bóg nyegov, lüdsztvo stero, szí je za örok odébrao.

13. Z nebész gléda Goszpód, i vídi vsze sziní cslovecse.

14. Z prebiválicsa sztólca szvojega gléda vsze prebivájócse na zemli.

15. Kí je sztívoro szreze vszákoga nyí, i zná vsza dela nyíhova.

16. Néprebíva Král v bátrivnoszti po vno'zini vojszké, te zmo'zen sze nerési po velikoj premócsi szvojój.

17. Konyi nezmorejó, ni nyí velika mócs neoszlobodí.

18. Ovo, ocsí Goszpodnove szo nad timi bógabojécsimi, i csakájócsimi miloszcsó nyegovo.

19. Na resénye düs nyíhovi od szmrti, i o'zivávanye nyí vu gládi.

20. Zátó sze vüpa düsa nasa vu Goszpodni, pomócs i zászloba nasa je On.

21. Ár sze vu nyem radüje szreze nase: i zavüpamo sze na szvéto imé nyegovo.

22. Bojdi nad nami miloszcsa tvoja, Goszpodne, liki szmo sze vu tebi vüpali.

XXXIV. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt za bo'zo lübézen.

1. Dávida 'Zoltár, gda je preméno obráz szvoj pred Abimelekom, kí ga je od szébe odganýao, ino odísao.

2. **B**lagoszlávlao bom Goszpodna vszigdár: dú'zna hvála nyegova bode vu vüsztaj moji.

3. Vu Goszpodni sze bode zvisávála düsa moja, ka ti vbógi szlísali, ino sze radüvali bodejo.

4. Dícste Goszpodna z menom vréd, i vszi vküp zvisávajmo imé nyegovo.

5. Iszkaó szem Goszpodna, i on mi je odgóvoro, i oszlóbodo me je od vszega sztrahá mójega.

6. Kí na nyega glédajo, ino sze k nyemi dr'zijo, oni lícze sze neoszramotí.

7. Ete vbógi je krícsao, i poszlühno ga je Goszpód, i vö ga je zmogao zevszé nevól.

8. Angel Goszpodnov, kak vojszka oblé'ze okóli tē, kí sze ga bojíjo, i oszlobodí je.

9. Szküszte i vidte, kak prijaznivi je Goszpód; blá'zen je on mó'z, kí sze vu nyem vüpa.

10. Bojte sze Goszpodna, ví szvéti nyegovi; ár nemajo nik-

sega zmenkanya, kí sze ga bojíjo.

11. Ti mládi orozslánye bodo sztrádali, i gladüvali; ali tim, kí Goszpodna isesejo, nezmenka niksa dobrôta.

12. Pojdté decza, poszlühsajte mené, navessim vász bogábojazen.

13. Sto je, kí 'zelej 'zítek? Sto bi rad méo dobre dní?

14. Vari jezik od hüdoga, i lampe tvoje naj negucsíjo jálnoszt.

15. Ogni sze hüdoga, i esíni dobro: isesi mír i nagányaj ga.

16. Ocsi Goszpodnove szo nad timi pravicsními i vüha nyegova na nyí molítev kezüjejo.

17. Obráz Goszpodnov je pa prôti hüdo csinécsim; naj doli zbríse szpômenek nyíhov z zemle.

18. Kricsíjo eti, i Goszpod je csüje, i oszlobodí je ze vszê nevôl nyíhovi.

19. Blüzi je Goszpod onim, kí szo potruga szrezá, i pomága onim, kí szo potruga düha.

20. Te pravicsen doszta nevôle má, ali Goszpod ga zevszega vö zmore.

21. Mentüje nyemi vsze nyegove kôshti, da sze ni edna 'z nyí nesztere.

22. Toga nepobo'znoga vmo-
rí neszreca, i odürjávczom to-
ga pravicsnoga osztáne bín nyí-
hov.

23. Goszpôd odküpi düeszlu-
gov szvoji, i vszi, kí sze na
nyega zavüpajo, bodo brezi
bína.

XXXV. 'ZOLTÁR.

Prosnya za oszlobodjénye od nepriáte-
lov besznôcse.

1. Dávida 'Zoltár.

Bori sze, Goszpodne, z onim,
kí sze z menom bori: bo-
jüj sze z tém, kí sze prôti me-
ni bojüje.

2. Prími zászlobo i ro'zjé, i
sztani mi na pomôcs.

3. Vzemí dárdo, i pomágaj mi
prôti pregancsarov mojim; er-
csi düsi mojoj: Jasz szem po-
môcs tvoja.

4. Naj sze oszramotíjo i ospo-
tajo iszkajôcsi düso mojo, i na-
zâ sze sztirajo, i na szramôto
vr'zejo, kí hüda míszlijo prôti
meni.

5. Naj bodo, liki pleve pred
vötrom, i angel Goszpodna je
raze'zené.

6. Czeszta nyí bojdi temna, i
skliszka, i angel Goszpodna
je pregányaj.

7. Ár szo mi brezi zroka mre-
'ze vrgli k pogüblényi, brez
zroka podkápali düso mojo.

8. Pridi na nyega pogübel,
prvle, kak sze odovê; i mre'za,
stero je szkríó, ga vlôvi: v ne-
szreco naj szpádne szam.

9. Düsa moja sze pa veszéli

vu Goszpodni, i radüj sze vu nyegovoj pomôcsi.

10. Vsze moje kôszt ercsite: Goszpodne, sto je tebi glîhni? kí rêsis nevoláka od mocsné-sega, i sziromáka i zmenkáva; jôcsega od nyegovi razbojnikov.

11. Krívi szvedoczkesztanyüjejo, i stera nevêm, z tisztim me krívjo.

12. Z hüdim mi plac süjejo za dobro, na szrezá boleznoszt.

13. Jasz pa, gda bi oni betegüvali, szem oblékao 'zakel: düso mojo szem mantrao z posztom, i molítev moja sze je nesztanoma ponávla.

14. Kak k priáteli, kak k brati szem sze pridrü'zo: liki on, kí mater placse, szem sze 'zaloszten ponízo.

15. Ali oni sze radüjejo nad mojav neszrecsov, vküp szopijo. Tanács dr'zjjo prôti meni i ti naj nevolnêsi, brezi bínamojega: trgajo sze, niti neprehényajo.

16. Z szkazlívezi i spotlívezi za trbüha volo, kí skríplejo z zobmí nad menom.

17. Goszpodne, kak dugo bodes tó glédao? Mentüj düso mojo od nyí razboja: deczo mojo od ti mládi oroszlánov.

18. Hválo ti bodem vu velikom szpravisesi: dícsó bom te med zmo'znim lüdsztvom.

19. Nedáj sze têm nad menom

veszeliti, kí szo po kriviczi nepriátelje; ni z ocsmí spôtati, kí me brez' zroka odürjávajo.

20. Ár neporácsajo míra, i prôti mirovnm na zemli jálne recsi premislávajo.

21. Í navelezi odpérajó lampe szvoje prôti meni, i právjjo: ahah, ahah, tó rade vídijo ocsi nase!

22. Vídís tó, Goszpodne; nemúcsi: Goszpodne, neboj dalecs od méne.

23. Zbüdi sze i sztani kre pravice moje, i kre právde moje, Bôg moj, i Goszpôd moj!

24. Szôdi me, pôleg pravice tvoje, Goszpodne Bo'ze; da sze nedo veszelíli nad menom.

25. Ni neercséjo vu szrezi szvojem: ahah, tó szmo 'zeleli! Naj neprávjjo: po'zrli szmo ga!

26. Naj sze oszramotíjo i ospotajó vszi, kí sze nad mojav neszrecsov veszelíjo: z spotom i z szramôtov sze naj okladéjo, kí sze nad menom hválíjo.

27. Da sze hválíjo i radüjejo, kí mi pravicezo vósesijo, ino ercséjo: zvisávani bojdi Bôg, kí 'zelej mír szlugi szvojemi.

28. I jezik moj bode tvojo pravicezo glászo, ino tebé vszák-dén csesztío.

XXXVI. 'ZOLTÁR.

Molba i to'zba prôti hüdim szkazlíveczom.

1. 'Zoltár Dávída, szlugo Bo'zega, k naprêszpévanyi.

2. **E**rcseno je, od zlocsaszt-noszt i neverni z grün-ta szreza mojega: nega bojazni Bo'ze vu nyem.

3. Ár csi sze szka'züje z ocsmí, kak, da bi odürjávo zlocsasztoszt nesztanoma;

4. Rêcs vüsztt nyegovi je krívicza i jálnoszt; nescse razmeti, kâ bi dobro delao.

5. Kriviczo zmláva na poszteli szvojoj, trdno obsztóji na nêdobroj pôti, nepopüszttí od hüdoga.

6. O Goszpodne! miloszt tvoja do nebész doszégne, i isztina tvoja do oblákov náj vísisi.

7. Pravicza tvoja sztóji, kak goré Bo'ze; i szôdba tvoja, liki náj véksa globocsína. — Goszpodne tí zmores csloveki i 'zivíni.

8. Kak drága je miloszcsa tvoja, o Bôg! I szinovje cslovecsi sze vu szénczi perôt tvojí vü-pajo.

9. Opojeni do od obilnoszt i hi'ze tvoje: z potokom nászladnoszt tvoj i je napojís.

10. Ár je pri tebi vretina 'zítka: vu szvetlôszesi tvoj i vídimozsvetloszt.

11. Raszpresztri miloszcsa tvojo nad onimi, kí tebé poznajo, i práviczo tvojo nad onimi, kí szo právoga szreza.

12. Naj me nezaklácsi nôga gizdávcza, ni rôka nepobo'zno-me neszühne.

13. Tam naj szpádnejo csinêcsi hüda, ino sze naj vr'zejo, da vecs sztánoti nedo mogli.

XXXVII. 'ZOLTÁR.

Nej sze je szpácsiti nad szrecsov nepo-bo'zni.

1. Dávída ('Zoltár).

Nezburkaj sze nad timi hüdimi: ni neboj nečsamuren prôti csinêcsim neprávdenoszt.

2. Ár kak tráva, sze hitro vö vszecséjo, i liki to zelenyé tráve, povêhnejo.

3. Vü-paj sze vu Bôgi, i csíní dobro; 'zív i v dr'zéli, i hráni sze pravicsno.

4. Radüj sze vu Goszpodni, i dá tebi 'zelénye szreza tvojega.

5. Porôcsi Goszpodni sztezo tvojo, ino sze zavü-paj na nyega; On ti bode dobro csiníó.

9. Vö szpela nedu'znoszt tvojo, kak szvetloszt, i praviczoz tvojo, kak pôldné.

7. Múcsi pred Goszpodnom, i csákaj ga: nerazgrozi sze na toga szrecsnoga na pôti nyegovoj; na mó'za, kí csíní zlocsasztoszt.

8. Odsztôpi od szrditoszti i tá niháj nečsamurnoszt: neraszrdi sze na teliko, kâ bi zlocsiniti steo.

9. Ár sze hüdedélniczi vö ztrêbijo; ali, kí na Goszpodna csákajo, oni bode öröküvali zemlo.

10. Edno malo, i toga hüdoga vecs nede; i csi sze zglédnes' po nyegovom meszti, vecs ga nebode.

11. Ali ti krotki bodo zémlo öroküvali, ino sze veszefli vu velikom míri.

12. Zlo miszli te neveren pró-ti pravicsnomi, i z zobmí skrí-ple na nyega.

13. Ali Goszpód sze nad nyim szmehé; ár vídi, kâ sze priblí-'za dén nyegov.

14. Ti neverni vö potegüjejo szvoj mecs, i nategüjejo szvoj lok, da bi potepli szíromáka i vbógoga, i bujli one, kí szo práve poti.

15. Ali nyi mecs naj ide nyim v szrece, i lok nyshov sze razlomi.

16. Bógse je malo, ka má te pravicsen, od bogátsztva vnógi nepobo'zni.

17. Ár sze zlómíjo rame ti nepobo'zni: te pravicsne pa obdr'zí Goszpód.

18. Zná Goszpód dnéve ti pobo'zni, i örocšina nyihova osztáne na veke.

19. Neprído na szramoto vu hüdom vrémeni, i vu dnévi gláda sze naszítíjo.

20. Ár ti nepobo'zni prêdo, i nepriátelje Goszpodná, kak tücsava ágnečov razíde, vu dní razídejo.

21. Népobo'zen na pôszodo

jemlé, i nazâ neplácsa; ali pravicsen je milosztivni i dá.

22. Ár blagoszlovleni nyegovi bodo öroküvali zemlo; ali nyegovi prekléti sze vösztrébíjo.

23. Od Goszpodna sze tákse-ga mó'za sztopáji ravnajo, i szteza nyegova je nyemi vugodna.

24. Gda szpádne, sze neodvr-'ze; ár ga Goszpód podpéra za rokó nyegovo.

25. Dête szem bio, ino szem obsztarao; ali nej szem vido toga pravicsnoga osztávlenoga, niti szemena nyegovoga krüh prosziti.

26. Vszákdén miloszt csiní i poszodjáva, i szemén nyegovo bode blagoszlovleno.

27. Odsztópi od hüdoga, i esini dobro; tak bos prebítek méo na veke.

28. Ár Goszpód lübi, ka je prav, i neosztávi ti szvoji szvétí: na veke sze obarjejo. Ali ti hüdi szemén sze vö sztrébi.

29. Ti pravicsni bodo öroküvali zemlo, i na veke do na nyé prebivali.

30. Vüszta toga pravicsnoga modrószgt govorió, i jezik nyegov gucsí, ka je prav.

31. Právda Goszpodna je vu szrece nyegovom; nyegovi sztopáji sze neposklesznejó.

32. Te nepobo'zen süta za ti

pravicsnim, i setüje ga pogübiti.

33. Ali Goszpôd ga nenihá vu rôki nyegovoj, niti ga neoszôdi, csi bode szodjen.

34. Csákaj na Goszpodna, i dr'zi sze pôti nyegove, i zviszi te, da bos ôroküvao zemlo, i vido bos, kâ sze vö sztrêbi te nepobo'zen.

35. Vido szem ednoga nepobo'znoga zvisenoga, kí sze je zelenio, liki lombra drêvo.

36. Ali gda szem mimo sao, ovo, nej ga je bilô vecs: zvedávao szem ga, ali nej je naiden.

37. Osztani pobo'zen, i prav szí deni; ár táksemi na szlêdnye dobro bode.

38. Presztoplávcsi sze pa preprávjio vszegavêcs, i szemen ti nepobo'zni sze vö sztrêbi.

39. Ali ti pravicsni májo blagoszlov od Goszpodna; on je krepkoszt nyihova vu vrêmeni sztiszkávanya.

40. Ár nyim Goszpôd bodo pomágao, ino je vövtgrne: rési je ti nepobo'zni, i zdr'zí je; ár sze vu nyem vüpajo.

XXXVIII. 'ZOLTÁR.

Pokôre molitev oszlobodjênye od teskoga bremena grêha.

1. Dávida 'Zoltár kszpômenki.

2. **G**oszpodne! nekárj me vu szrdi tvojem, nckastikaj me vu necsamurnosztj tvojoj.

3. Ár szo sztrêle tvoje v mêne bodjene, i rôka tvoja me té'zi.

4. Nega nika czêloga vu 'zivoti mojem, za volo protênja tvoje: nega pokôja vu kôsztaj moji za volo grêha moje.

5. Ár grêhi moji idejo kumesz gláve moje; liki tesko bremen, szo mi preteski grátali.

6. Moje rane szmrديو ino sze gnójjo, za volo bláznoštj moje.

7. Grbavi i szklücseni szem krôto, czêli dén tú'zen hodim.

8. Ár krôto tá szêhnejo ledevjé moje, nega nika czêloga vu 'zivoti mojem.

9. Medlôven szem i vküp sztr sztrasno: trôbim od nepokôja szreza moje.

10. Goszpodne pred tehom je vszákó 'zelénye moje, i zdühávanye nej szkrito pred tehom.

11. Trepecse mi szreze moje; osztávila me je môcs moja i poszvêta ôcs' moji nega pri meni.

12. Mojilübléni i priátelje sztojjo pred menom, i mrzi sze nyim nevola moja; i moji bli'zányi ôzdalecs posztánejo.

13. Oni, kí iscsejo düso moja, mi mre'ze mecsejo: i iszkajôcsi neszrecso moja, guesjjo meni na skodo, i jálnoszt zmislávajo vesz dén.

14. Ali jasz, kak glühi necsüjem, i liki nêmi szem, kí neodpré vüszjt szvoji.

15. Tak szem, kak cslovek, kí

necsüje, i kí nema odgovora vu vüsztaj szvoji.

16. Ár na tébe sze zaniham Goszpodne; tí mi odgovorís Goszpodne, Bôg moj!

17. Ár szem erkao; naj sze li neradüjejo nad menem, i csi sze poszkleszne nôga moja, naj sze nehválijo nad menom.

18. Ár szem jasz na trplénye sztvorjen, i boleznoszt moja je nesztanoma pred menom.

19. Ár vadlujem neprávdenoszt moja, i czeknem sze za grêh moj.

20. Ali nepriátelje moji szo v 'zítki i zmo'zni, i povno'zavajo sze, kí me brez' zroka odürjávajo.

21. I z zlom mi za dobro povrnývavajôcs, sze protivíjo z menom; záto, kâ sze toga dobroga dr'zim.

22. Neosztavi me, Goszpodne: Bôg moj! neboj dalecs od méne.

23. Hiti mi na pomôcs, Goszpodne, zvelicsanye moje!

XXXIX. 'ZOLTÁR.

Molba za právo modrôsztvéméranya, kak gvüsnô vrásztvo próti szpáki.

1. Dávída 'Zoltár k naprêszpêvanyi za Jeduthuna.

2. **G**ori szem djao vu szebi: obarjem sze na sztezaj moji od gresênya zjezikom mojim: zdr'zim vüszta moja na vüzdi, dokecs de nepobo'zen pred monom.

H. W.

3. Obnêmo szem vu múcsanyi, zamucsao szem od veszeljá, i 'zaloszt moja vu szebi grizém.

4. Gorelo je vu meni szreze moje, i liki ogen sze znêto vu míszlaj moji, tak da szem gúcsao z jezikom mojim.

5. Dáj mi znati, Goszpodne, konecz moj: i racsún dnéov moji, keliko ji je: da zvêm, kâ mi je preminôti.

6. Ovo, kak dlan szí mi zmero dnéve moje, i bívoszt moja je kak niciesz pred tebm. Kak niciesztni szo vszi lüdjé, kí dönok tak bátrivno 'zivéjo. Selah.

7. Zaisztino, tak hodi eslovek, kak tenya; sztanovito sze márnô trüdi! vküp szprávla, i nevej, sto de szranyüvao.

8. Na koga bi sze tak szlono, Goszpodne? Vu tebi je vüpanye moje.

9. Oszlôbodi me od vszega presztoplénnya mojega: neposztavi me vö na spot pred te blázne.

10. Obnêmim, i neodprém vüszt moji; ár od tébe zhája tô.

11. Vzemí z méne bics tvoji, nacsí prêdem pod vdárczom rôk tvoji.

12. Gda kastigas esloveka za grêhov volo; zêjszelepota nye-gova, liki od molov. Zaisztino, márnoszt je vszák eslovek. Selah.

13. Szlísaj molbe moje, Goszpodne, i vze mi vu vüha krics moji: nemúcsi nad mojimiszkü-

31

zami, ár szem tühénecz pred tebom, i 'zelár, kak vszi ocsá-czi moji.

14. Püszti me, da sze raszhladim, prvle, kak sze tá szpávim ino me vecs nede!

XL. 'ZOLTÁR.

Proroküvanye od Krisztusa; nyegovoga trplénja, i csészti proroczke.

1. Dávída 'Zoltár k naprészpê-vanyi.

2. Csakajôcs szem csakao Goszpodna; on sze je k meni nagno, i poszlühno je kricsanye moje.

3. Vö me je potégno z grozne jame; z kalísa blata; i posztavo je nogé moje na pécáno, i mocsne je vesáno sztopáje moje.

4. I dao je vu vüszta moja peszem nôvo, hválo Bôga nasega; tô do vidili vnôgi, i bojali do sze, ino sze vüpali vu Goszpodni.

5. Blá'zen on mô'z, kí vu Goszpodni polo'zi vüpazen szvojo, i nepridrü'zi sze k tim gidávím, i k tim na lá'z gibkim.

6. Vnôga szo, o Goszpodin Bôg, csüda tvoja i míszlí tvoje nad nami. Nisce je nej tebi glíhni. Oznanüvao i glászo hom je; ali vnogo véksa szo, kak bi sze pregovoriti mogla.

7. Áldovi i dári szo ti nej vugodni; ali vüha szi mi ôdpro: ne'zelés 'zgánoga áldova, ni áldova vtisanya.

8. Tedszem erkao: ovo idem; vu Knigaj je píszano od méne.

9. Gotov szem, o Bôg, csiniti volo tvojo, i právda tvoja je vu szrezi mojem.

10. Predgao szem praviczto tvojo vu tvojoj velikoj obsini: ovo vüszti moji szem nêzápro: tí znás, Goszpodne.

11. Praviczto tvoje szem nêszkrío vu szreze moje: isztino tvojo i tvoje zvelicsanye szem vörazglászo: nej szem szkrío miloscse tvoje ino isztine tvoje pred tov velikov obsinov.

12. Tí pa, Goszpodne, nepríkráti meni szmilenoszti tvoje: po milosci tvojoj i tvojoj isztini me na veke obdr'zi.

13. Ár szo me okóli vzelé hüda brez' racsúna: popadnole szo me nepravdenoszti moje, da ji nemorem viditi; vecs ji je, kak vlászi gláve moje, záto me je osztavilo i szreze moje.

14. Dopadni sze ti, Goszpodne, vörésiti mené. Goszpodne, hiti mi na pomôcs!

15. Szrame'zlvüvati sze morejo i na spot szpádnosti vszi, kí iscesejo düso mojo pogübiti: szpét sze naj obrnéjo, i na szramôto vr'zejo 'zelejôcsi mojo neszrecso.

16. Naj sze léknejo nad szramôtov szvojev, kí meni právi-jo: ahah! ahah!

17. Naj sze radüjo ino veszelijo vu tebi, vszi iszkajôcsi tebé, govoríjo vszi, kí lübüjo zve-

licsanye tvoje: Goszpód bojdi viziko hválen!

18. Jasz szem pa obte'zen i obô'zan; ali Goszpód sze za méne szkrbí. Ti szi pomôcs moja i moj oszloboditel, Bôg moj, nemüdi sze.

XLI. 'ZOLTÁR.

Od dobrotivnoszti i nevernoszti.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpévanyi.

2. **B**lá'zen, kí gorivzeme toga potrebüvájôcsaga; vu hüdom dnévi ga oszlobodí Goszpód.

3. Goszpód ga bode varvao, ino ga vu 'zítki zdr'zi: blá'zen bode na zemli, niti ga nedás hôtényi protivníkov nyegovi.

4. Bôg de ga otávlaó na beté'znoj poszteli. Tý vszo lego nyegovo preobrnés vu betégi nyegovom.

5. Jasz szem tak erkao: Goszpodne, szmilüj sze nad menom, zvrácsi düso moje, árszem grêso prôti tebi.

6. Nepriátelje moji hüda právijo na méne: gda merjé, i préde imé nyegovo?

7. Csi mi prído na glédanye, márna gucsíjo; szrcze nyíhovo povéksáva hüdübo, vöido i razlácsajo me.

8. Vküp sepecesejo prôti meni vszi odürjávczi moji, i zmislávajo zla na méne.

9. Rêcs Beliala ga naj pokríje,

da, gda bode le'zao, nedá sze nyemi vecs gorisztánoti.

10. Escsei priátel moj, vu kom szem sze vüpaó, kí je jo krüh moj, je gori zdigno petó prôti meni.

11. Zátó tí, Goszpodne, sze szmilüj nad menom, i pomori mi gori, da nyim nazá plácsam.

12. Z toga szpoznam, kâ szem ti priéten, csi sze nebode radüvao nepriátel moj nad menom.

13. Mené pa zdr'zís za volo pobo'znoszti moje, i posztávis me pred lícze tvoje na veke.

14. Hválen bojdi Goszpód, Bôg Izraela, od vek i veka do vek i veka. Amen, Amen!

XLII. 'ZOLTÁR.

Nevla i tróst ti pregányani.

1. Návuk Korehovi otrokov k naprêszpévanyi.

2. **K**ak jelen lecza za hladmoja kriási k tebi, o Bo'ze!

3. 'Zéja düsa moja Bôga, Bôga 'zívoga. Gda prídem, ka bi sze szkázao pred líczom Bo'zim?

4. Szkuze moje szo hrána moja dén i nôcs; da mi právijo céli dén: gde je Bôg tvoj?

5. Z toga gda sze szpomeném, vövlejem szam vu szebi düso mojo; ár bi rad tá sao vu sereg, i szpravo sze 'z nyim k Hi'zi Bo'zoi, z glasznim szpévanyem, i dícsenyem, z vno'zinov szvétek szvetécsov.

6. Zaka sze 'zalosztís, düsa moja, ino szi tak nemirovna vu meni? Csákaj na Bôga; ár bom ga escse csesztío, kâ me pomága z liczom szvojom.

7. Bôg moj, tú'zna je düsa moja vu meni; záto sze z tébe szpomínam vu dr'zéli Jordána i Hermona mále gore.

8. Prepaszt prepasztí kricsí z sümlényem válov tvoji: vsze szlápovje i povôdni tvoje sze po meni válajo.

9. Vu dne mi podelí Goszpôd miloszeso szvojo, i v noci szpêvam nyemi, i molim Bogá 'zítká mojega.

10. Ercsém Bôgi: pecsína mojega, zaka szi sze szpozábo z méne? zaka morem, te'zen od nepriátela, 'zaloszten hoditi.

11. Kak sztrtina je vu kôsztaj moji, da me spôtajo nepriátelje moji, govorêcsi meni vszâkdén: gde je Bôg tvoj?

12. Ka sze 'zalosztís, düsa moja, ino szi tak nemirovna vu meni? Csákaj na Bôga; ár bom escse hválo nyemi, kâ je zvelicsanye lícza mojega, i Bôg moj.

XLIII. 'ZOLTÁR.

Zezávanye Bôga, náj vísisega szodecza.

1. Szôdi mené, o Bôg, i pelaj Správdomojo prôti lüdém neszvétim: vari me od jálnoga i hüdoga csloveka.

2. Ár szi ti Bôg môcsi moje; szi me osztavo? zaka mo-

rem, te'zen od nepriátela 'zaloszten hoditi?

3. Posliszvetloszt tvojo i isztino tvojo: one me naj vodijo i szpelajo k tvojoj szvétoj gori i do tvojega prebiváliscsa.

4. Da prisztôpim k oltári bo'zemi, k Bôgi radoszti i veszeljá, ino te dícsim na czíthari o Bôg, Bôg moj!

5. Zaka sze 'zalosztís, düsa moja? zaka szi nemirovna vu meni? Csákaj na Bôga, ár bom ga escse csesztío, kâ je zvelicsanye lícza mojega, ino Bôg moj.

XLIV. 'ZOLTÁR.

Molítev ti szvéti.

1. Návuk Korehovi otrokov k naprêszpévanyi.

2. Bôg! z vühami nasimi szmo csüli: ocseve nasi szo nam razkládali, ka za dela szi tí csinío vu nyi dnévi, vu sztári vrêmenaj.

3. Tí szi z rokôv tvojev pogane pregnao, i nyé tá poszádo: pogübo szi te ove, i razplaso.

4. Ár szo nej z mecsom szvojim dôbili dr'zélo, i nyí rama je nyim nê pomágala: nego dészna tvoja i rama tvoja, i szvetloszt lícza tvojega, záto, kâ sze ti je dopadnolo vu nyí.

5. Tí, Bôg, szi szam moj Král, kí Jákobi pomôcs oblübis.

6. Po tebi protivníke naseszti-ramo: vu iméni tvojem szklácsimo one, kí nad nász sztánejo.

7. Ár sze nezavü pam na lok moj, i mecs moj me neobráni.

8. Ali tí nász obdr'zís od nasi protivníkov, i odürjávce nase szi ospotao.

9. Vu Bôgi sze scsémo hváliti vszákdén, i tvoje imé dícsiti na veke. Selah.

10. Ali zdâ szi nasz osztavo, i na szramoto püsztó; nê szi vösao z vojszkov nasov.

11. Pobegnoti nam dopüsztís pred nepriátemi, i odürjávcezi nasi nász porobijo.

12. Prêk nasz dás, liki ovezé na jésztvino, i med pogane nasz rasztepés.

13. Ódao szi lüdsztvo tvoje brez pêne z, i nê szi pobôgsao czêne nyegove.

14. Vö szi nasz dao na spot szôszedom nasim, na oszmejavanye i czône onim, kí szo okóli nasz.

15. Vcsíno szi nasz példo med poganmi, da bi kívali z glavámi nad nami.

16. Vszákdén je szramota moja pred menom, i lícze moje je puno szráma.

17. Za volo gucsa ospotávcevo i pszüvczov, za volo nepriátela i zadomeszcsavca.

18. Vsze tó je prislo na nász; dönok szmo sze nej szpozábili z tébe, ni grátali la'zezi vu závezki tvojem.

19. Neobrácsa sze nász drt szrceze nase: nevkleknejo sztopáji nasi od póti tvoje.

20. Csi szi nasz taki szklačso med sárkane, i pokrío nasz z szénczov szmrti.

21. Csi bi sze szpozábili z iména Bogá nasega, ali vö raszpréstreli roké nase próti túhommi bôgi.

22. Jeli Bôg nebi tó prevido? da on zbrojava ta szkrita szrezá.

23. Ár sze za tébe vmárjamo vszákdén; tak sze dr'zímó, liki na klánye bodócse ovezé.

24. Prebüdi sze! zaka szpís Goszpodne? obüdi sze, i neodvr'zi nasz na veke.

25. Zaka bi szkrívao lícze tvoje i szpozábo sze z nevôle nase, i obte'zenya nasega?

26. Ár je vugnyena do práha düsa nasa, i têlo nase prikeljeno k zemli.

27. Sztani nam na pomôcs, i oszlóbodi nasz, za volo miloszce tvoje.

XLV. 'ZOLTÁR.

Proroküvanye od Krisztusa, kak zárocsnika czérkvi.

1. Szvadbena peszem i vucsenye Korehovi otrokov od liliomov k naprészpévanyi.

2. **L**êpo peszem nabéra szrceze moje; porocsim náravo mojo Králi; jezik moj je, liki pero hitroga pizácsa.

3. Lépsi szi od vszê szinov lüdí: vö je vlejána szlatkoszt vu vüsztá tvoja; záto te blagoszloví Bôg na veke.

4. Pripasi tvoj mecs na sztran tvojo, tí 'zmozen! díko tvojo i postenyé tvoje.

5. I vu ôpravi tvojoj szrecsno gezdi z rêcsjov isztine, krotkoszti i pravicze, i szká'zi csüda z dêsznov tvojojv.

6. Sztrêle tvoje szo osztre, národje szpokáplejo pred tebom, na szrêdi med protivníkmi Krá-la.

7. Sztolec z tvoj, o Bôg, je vszigdári na veke; palicza rávnoszti je palicza Králevsztva tvojega.

8. Lübis isztino, odürjávás nepobo'znosz; záto te je namazao Bôg, Bôg tvoj z oliom veszélja víse tüvárisov tvoji.

9. Mirha i aloe i Kezia je vsze oblecsalo tvoje, z palacs szlonovi bodo te z mu'zikov razveszeljávali.

10. Cserí králevszke szo vu tvoji drágocsaj; kre dêszne tvoje sztojí zárocnicza vu csísztom zláti.

11. Poszlühsaj csi, glédaj, nagni vüha tvoja, i szpozábi sze z lüdsztva tvojega, i z hi'ze osesine.

12. Veszelío sze bode Král vu lepoti tvojoj; ár je on Goszpôd tvoj, záto sze naklekni pred nyim.

13. I cserí Tírusa sze bodo z dármi szvojimi pred líczom tvojim molile; kak ti náj bogatêsi lüdsztva.

14. Vszegavêcs odícsena je csi

králova znôtra, i oblecsena z zlátim gvantom.

15. V nasítoj ôpravi sze pri-pela k Králi; devojke za nyôv kak priátelkinye nyéne, sze tüdi szprevodijo pred tébe.

16. Szprevodíjo sze zradosztjov i veszeljom, i sle bodo vu palacse Krála.

17. Meszto ocsév tvoji bos mé-la otroke; posztávis nyé poglávníke po czéloj zemli.

18. Szpomínao bom imé tvoje od decze do osztankov deczé; záto te bodo vadlüvali národje na vsze vek i veke.

XLVI. 'ZOLTÁR.

Czérkvi trôst i bátrivnoszt.

1. Prêdnyemi szpêvczi Korehovi otrokov peszem na Ali-mot.

2. **B**ôg je obramba i mócs na sa, vu vszákóm sztiszkávanyi gotova pomôcs náidena.

3. Záto sze nebojímó, csi bi sze szvét premenyávao, i goré sze preobracsale na szrêdo vu mórje.

4. Csi bi sümlelo, z válovjom divjalo mórje, i od nyegovoga vdérjanya goré prepadnole. Selah.

5. Potok i járki razveszeljávali bodo váras bo'zi, szvéto prebiválicse vísesnyega.

6. Bôg je na szrêdr notri v nyem, záto sze negene; na pomôcs nyemi bodo Bôg rano.

7. Poganye moro trepetati, i králevsztva szpádnoti; gda vöpüszti glász szvoj, rasztopí sze zemla.

8. Goszpód seregôv je z nami, obramba nasa je Bôg Jáko-
ba. Selah.

9. Hodte, glédajte dela Goszpodnova, kí csüda csiní na zemli.

10. Kí bojni konec z vr'ze po vszem szvétí; zláme lok, isztere dárdó, zéggé kôla z ognjom.

11. Hénajate i szpoznajte, kâ szem jasz Bôg, kí sze bom zvisávao med poganmi, zvisávao sze bom na zemli.

12. Goszpód seregôv je z nami, obramba nasa je Bôg Jáko-
ba. Selah.

XLVII. 'ZOLTÁR.

Od Krisztusovoga v nébo zasztóplénja.

1. Korehovi otrokov 'Zoltár k naprêszpêvanyi.

2. **V**szi národje pôkajte vküp z dlanmi, i szpêvajte Goszpodni z glászom viszikim.

3. Ár Goszpód, te Vísesnyi je grozni, veliki Král po vszój zemli.

4. On podvr'ze národe pod nász, i pogané pod nogé nase.

5. Odebére nám k örocsíni naso-
j díko Jákovovo, koga je lü-
bo. Selah.

6. Gori je sao Bôg z krícsa-
nyem, Goszpód z glászom trom-
bônte.

7. Szpêvajte, szpêvajte Bôgi: szpêvajte, szpêvajte králi nase-
mi.

8. Ár je Bôg Král nad ezêlov zemlov: szpêvajte nyemi ráz-
umno.

9. Bôg kralüje nad poganmi; Bôg szedí na szvojem szvétom sztôlcezi.

10. Poglavníczi národov szo sze vküp szpravili k lüdsztvi Bôga Abrahámovoga; ár szo zászlobe zemlé bo'ze, kí je jáko zviseni.

XLVIII. 'ZOLTÁR.

Kép czérkvi krsztsanszke.

1. 'Zoltárszka peszem Korehovi otrokov k naprêszpêvanyi.

2. **V**eliki je Goszpód, i velike hvále vrêden, vu várasi Bogá nasega, na szvojój szvétoj gori.

3. Gora Sion je, kak edna lêpa dr'zêla, na veszêlnoszt vszój zemli; na nyé sztráni od szevra je meszto velikoga Krála.

4. Bôg je vu nyé palacsaj znáni, kak obramba.

5. Ár ovo Králove szo vküp zprisli, i mimo szosli navküpe.

6. Oni tô vidivsi, krôto szo sze csüdüvali, léknoli szo sze isztrasili.

7. Trepetanye je na nyé tam szpadnolo; 'zaloszt, kak na rodécso.

8. Po zdêczy razbíjes ládje môrja.

9. Liki szmo csüli, tak szmo vidili vu váراسi vszê seregôv Goszpôda, vu meszti Bogá nasega. Obari ga Bôg na vek i veke. Selah.

10. Csákamo, Bo'ze, na milosceso tvojo vu czérkvi tvojoj.

11. Kak imé tvoje, o Bôg, tak i hvála tvoja je do koncov zemlé: dészna tvojaje puna praviceze.

12. Veszelíla sze bode gora Siona, radiüvale sze bodo cserí Jude, za volo praviceze tvoje.

13. Okôli obdájte Sion, i okôli ga nasztante, precstite törme nyegove.

14. Obrnte gedrnoszt na zíd nyegov, i zvršávajte nyega palacse, da tô pripovedávati morete odvêtki pridôcsemi.

15. Kâ je ete Bôg, nas Bôg, na vsze vek i veke. On nász bode vodo do szmrti.

XLIX. 'ZOLTÁR.

Návuk i trôst próti szrecsi ti nepobo'zni.

1. 'Zoltár Korehovi otrokov k naprészpévanyi.

2. **P**oszlühnte eto vszi národje: kebzüjte vszi prebívajôcsi na zemli.

3. Tak prôshti lüdjé, kak ti vísisi, navküpe bogátczi i szíromáczeke.

4. Vüszta moja bodo gúcsala módroszt, i premislávanya szrca mojega rázumnoszt.

5. Tá nagnem k prfikam vü-

ha moja: zacsnem na czári pripoveszt mojo.

6. Zaka bi sze sztarao vu hüdi dnévi; csi me zlocsasztnoszt oni, kí me pod péte mecsejo, nájde?

7. O, kí sze zavüpajo na szvoje bogátsztvo, i nad vno'zinov bogátsztva szvojeja sze zvisávajo!

8. Nisese nemre nikak odkü-piti brata, ni nika dati Bôgi za resénye nyegovo.

9. Ár je tak drágo resénye düs nyíhovi, da je more z miszli püsztiti na veko.

10. I csi bi taki dugo 'zívo, i nebi vido groba.

11. Ár sze viditi dá, kâ tak môdri mérajó, kak norczi i blázní preidejo, i bogátsztvo szvoje drügim povr'zejo.

12. Mislénya nyíhova szo, da bi hi'ze nyíhove vecsne, sztánek nyíhov od odvêtká do odvêtká bio, i po nyíhovom iméni sze zvalé dr'zéle.

13. Ali cslovek vu toj díki neobsztóji, priszpodobno k govedí, stero pogíne.

14. Tô je djánye oni, kí bláznijo, i kí za nyimi dopádnényé májo vu vüsztaj nyíhovi. Selah.

15. Kak ovczé sze vu pekel zmecsejo, szmrt je bode jêla, i goszpodüvali bode nad nyimi ti pravicsni rano: nyí kêp obsztara; pekel bode nyí sztális.

16. Ali Bôg odküpi z pekla oblászti düso mojo, ár me je gori prijao. Selah.

17. Nezburkaj sze, gda obogati cslovek, i gda sze povnô'za préczimba hi'ze nyegove.

18. Ár vu szmrti nika z szebom nevzeme: nedesla za nyim préczimba nyegova.

19. Ár je düsi szvojoj vu 'zít-ki po vóli hodo; hváli sze, kâ je dobro 'zívó.

20. Poberé sze vszáki za odvêtkom ocsév szvoji, i na veke nebode vido szvetloszti.

21. Cslovek tak vu préczimbi i brez' rázuma, priszpodoben k govedi, stero préde.

L. 'ZOLTÁR.

Od práve Bo'ze czészti.

1. Asafa 'Zoltár.

Bôg Bogôv, Goszpôd je gúcsao i zvaó szvét od zhoda szuncza, do zâhoda.

2. Z Siona sze je ta lêpa szvetloscsa, Bôg oblescsíla.

3. Bôg nas príde i nebode múcsao; ogen po'zgécsi bode pred nyim, i okôli nyega vihér neszmeri.

4. Zvaó de nébo odzgora, i zemlo, naj szôdi národ szvoj.

5. Vküp mi szprávte szvéte moje, prestímajôcse závezek moj vise áldova.

6. I glászila bodo nebésza pravicnoszt nyegovo, ár je Bôg szam szodecz. Selah.

7. Poszlhúhsaj lüdsztvo moje! ná gucsím: Izrael, naj szvédocsím med tebom: Jasz Bôg, szem tvoj Bôg.

8. Nescsem te kárati za tvoji áldovov volo; gorécsi áldovi tvoji szo vszígdar pred menom.

9. Nevzemem z tvoje hi'ze telcsícsa, ni kozlov z tvoji stal.

10. Ár je moja vsza 'zivína logôv, i zvirina na jezero jezér goráj.

11. Znam vsze ftícze gôr, i mlajina polszka je pred menom.

12. Csi bi lacsén bio, nebi ti pravo; ár, moj je vesz szvét, i punoszt nyega.

13. Jeli jêm meszó jünczov, ali pijém krv kozlôv?

14. Aldüj Bôgi zahválnoszt, szpuni Vísnyemi oblübo tvojo.

15. Izazovi me vu dnévi sztiszkávanya: oszlobodím te, i tíme bodes dícsó.

16. Ali tomi nepobo'znomi velí Bôg: zaka oznatüjes mojo právdo, i jemlés vu vüszta tvoja závezek moj?

17. Geto odürjâvas káranya i za hrbet mecses recsí moje!

18. Csi vídis tatá, 'z nyim be'zís, i z práznikmi más obesinsztvo.

19. Vüszta tvoja püscsas na húdo, i jezik tvoj zbéra jálnoszt.

20. Szédes szí i gucsís prôti brati tvojemí, i színí materé tvoje ogrízâvas.

21. Tò szi csinío, i jasz szem mucsao; i tí stímas, kâ bom jasz táksi, kak tí? — Ali jasz te pokáram, i na ôcsi ti vr'zem.

22. Kebzújte dônok na tó, kí sze szpozábite z Bôga, naj vasz tá nevneszém, i nede vam oszloboditela.

23. Kí zahválnoszt áldüje, on mené csesztí; i tó je pôt, da nyemi poká'zem zvelicsanye Bo'ze.

LI. 'ZOLTÁR.

Dávida pokôre gledalo.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpê-vanyi.

2. Gda bi Náthan prorok k nyemi priso, potom kak je bio pri Bathsebi.

3. **S**zmilij sze nad menom Bôg, pôleg dobrotivnoszti tvoje, i pôleg velike miloszti voszti tvoje zbrisi doli grêhe moje.

4. Vesz me operi od neprávdenoszti moje; i z grêhov moji, me ocsízti.

5. Ár szpoznam moje pregrêsénye, i grêh mojje nesztanoma pred menom.

6. Prôti tebi, li prôti tebi szem pregrêso: zle szem csinío pred ocsmí tvojimi, da sze szpravicsas tí vu recsáj tvoji, i csízti bodes vu szôdbi tvojój.

7. Ovo, vu nepraviczzi szem sze osznôvo, i vu grêhi me je poprijéla mati moja.

8. Ovo, tí isztino 'zelês vu obízstaj, to szkrivno modrôszti mi vô vjávís.

9. Poskrôpi me z hf'zopom, da bom csízti: múj me, da od sznêga belêsi bodem.

10. Dáj mi obcsütiti radoszt i veszélje, da sze mi razveszéljjo kôszti, stere szi zpotro.

11. Obrni lícze tvoje od grêhov moji, i doli zbrisi vsze bí-ne moje.

12. Sztvôri vu meni, o Bôg, szczé csízto, i dûh sztálen ponôvi vu meni.

13. Neodvr'zi me od licza tvojeja: nevzemi tvojeja szvétoga Dühá od méne.

14. Potrôstaj me pá z tvojim zvelicsávanyem: zdr'zi me z Dühom obeszeljá.

15. I vucso bom presztopníke na potí tvoje, da sze grêsniczke k tebi povrnéjo.

16. Oszlôbodi me od dugôv krvi, o Bôg, Bôg mojga zvelicsanya, i zvisávaó bode jezík moj praviczjo tvojo.

17. Goszpodne, odpri lampe moje, i zvisávala bodo vúsztá moja glász tvojo.

18. Neradíjes sze tí vu áldovaj, csi bi ti je dao; 'zgáni áldovi sze ti nedopádnejo.

19. Áldovi Bo'zi szo: dûh potrti, — szczza potrtoga i szti-szkávanoga tí o Bôg, nezavr'zes.

20. Veszni dobro, pôleg milo-

scse tvoje z Sionom: zídaj szte-
né Jerusálema.

21. Teda sze ti dopádnejo ál-
dovi pravicsnoszti, 'zganyá i
czêlo 'zganyá; teda bodo tel-
csíese na oltári tvojem áldü-
vali.

LII. 'ZOLTÁR.

Dávida to'zba na Doega.

1. Dávida návuk k naprêszpê-
vanyi.

2. Gda bi prisao Doeg Edomí-
ta, i nazvészto bi Sauli, i er-
kao nyemi: Dávid je prisao vu
hi'zo Ahimeleka.

3. **K**a sze zvisávas vu zlo-
csasztnoszti, o zmo-
'zen; da miloscsa bo'za vszák-
dén trpí?

4. Zlo mízli jezik tvoj; kak
osztra brítva ré'ze z la'zmí.

5. Lübis hüdo pred dobrim,
ráj gucsís lá'z, kak isztino. Se-
lah.

6. Rad gucsís vsze na pogibel-
noszt, z jálnim jezikom.

7. Záto te pogübí Bôg vszega-
vécs; zmo'zd'zí to, i pre'zené z
sztánka, i vö te sztrêbi z zem-
le ti 'zivöcsi. Selah.

8. I vidöcsi tô ti pravicsni,
sztrsznejo sze, i 'z nyega sze
oszmejávali bodo.

9. Ovo mô'z, kí je nej vu Bôgi
polo'zo môcsi szvoje, nego sze
je vüpaó vu vno'zinoszti bo-
gátsztva szvojega, i krepio sze
vu zlocsasztinoszti szvojój.

10. Jasz pa osztánem, liki ze-

léna olíva, vu Hi'zi Bo'zój: vü-
paó sze bodem vu miloszczi bo-
'zój na vsze vek i veke.

11. Zvisávo te bodem na ve-
ke, ár vsze dobrocsinís: i cs-
kao bom na Imé tvoje, ár je tô
vugodno tvojim szvétim.

LIII. 'ZOLTÁR.

Od csloveka pokvarjenoszti i odküplê-
nya.

1. Dávida návuk k naprêszpê-
vanyi na Mahalot.

2. **B**lázen právi vu szrezi
szvojem: Nega Bôga.
— Pokvarjeni szo, ino gnüsz
vesínyeni vu szvojem hüdom
deli; nega ga, kí bi dobro esi-
nío.

3. Bôg doli gléda na sziní cslo-
vecse, da bi vido, jeli jeszte rá-
zumen, kí bi iszkao Bôga.

4. Ali vszi szo odpadnoli, vszi
navküp szo sztühnoli: nega ga,
kí bi dobro csinío, nega ni ed-
noga.

5. Nescsejo tô szpoznati csiné-
csi zlo, po'zérájöcsi lüdsztvo
moje, kak, kí krüh jêjo, Bôga
nezezávajo.

6. Tam sze bojíjo, gde sze je
nej bojati, ár Bôg raztepé kô-
szti borczov. — Oszramotís je,
ár je je Bôg odvrgao.

7. O dabi z Siona dána bila
pomöcs Izraeli! i Bôg szvojega
národa robsztvo preméno! —
Radüvao bi sze Jákob, i vesze-
lífo bi sze Izrael.

LIV. 'ZOLTÁR.

Prosnya za pomôcs i oszlobodjénye.

1. Dávida návuk k naprêszpêvanyi na Neginoth.

2. Gda bi Sifite prisli, i erkli Sauli: jeli je nej Dávid szkríti pri nasz?

3. **B**ôg, za tvojeja Iména volo me obari, i szpravi mi praviczó po zmo'znosztí tvojoj.

4. Bo'ze! poszlühni molítev mojo: kebzüj na recsí vüszť moji.

5. Ár szo tühénczi sztanoli nad méne, i szilo delajôcsi isesejo düso mojo, i nemajo Bogá pred szebom. Selah.

6. Ovo, Bôg je pomôcs moja, Goszpôd zdr'zí düso mojo.

7. Nazá plácsa hüdôbo nepriátelom mojim. Vu isztini tvojoj je prepravi.

8. Z gotovnosztjov bom tí áldov áldüvao, i zvisávao Jehova imé tvoje, ár je pokojécse.

9. Geto szí me tí vö zmogao z vsze moje nevôle, i vu nepriáтели moji sze je naglédalo okô moje.

LV. 'ZOLTÁR.

Prosnya prôti jálnim bratom.

1. Dávida návuk k naprêszpêvanyi na Neginoth.

2. **P**oszlühni o Bo'ze, molítev mojo, i neszkrij sze pred mojom prosnyov.

3. Kebzüj na méne i szlísaj me, kí tak mílo proszim ino jôcsem.

4. Za volo krícsanya nepriá-tela i te'zenya toga hüdoga; ár mecsejo na méne hüdôbo, i cse-mérno me odürjávajo.

5. Szreze moje trpecse vu meni, i szmrťne bojazni szoszpadnole na méne.

6. Sztráh i trepetanye je prislo nad méne, i groza me je obísła.

7. Zátó szem erkao: sto mi dá perôti, kak golôbi, da bí odleto ino szí pocsino!

8. Ovo, dalecs bi odbê'zao i prebivao bi vu püscesávi. Selah.

9. Hító bi vuidťi pred vihérom i szlápovjem.

10. Po'zri je, Goszpodne, razdêli nyim jezike, ár vídim szílo i szvájó vu meszťi.

11. Dén i nôcs hodijo po nye-ga sztenáj okôli: krivicza ino trüd je vu nyem znôtra.

12. Pogüblénya szo vu nyem, ni neodíde csalaria i jálnoszt z vílicz nyegovi.

13. Da bi me szramotío nepriátel moj, tó bí prenásao; i da bi sze pozdigávao nad méne odürjávecz moj, szkrío bi sze pred nyim.

14. Ali tí szí moj tiváris, voj moj, i moj znánecz.

15. Midva szva priaznivo med szebom vküp dr'zala; vu Hi'zo Bo'zo szmo hodili vu seréji.

16. Zatisaj je szmrt nágla, 'zivi naj doli idejo v pekel, ár je zlocsasztnoszt vu prebiváliscsaj nyihovi, i na szrédi med nyimi.

17. Jasz bom pa Bôga zezá-
vao, i Goszpôd obdr'zí mené.

18. Vecsér i zaütra, i pôldné bom sze molo i jôkao, i poszlühne glász moj.

19. Rêsi on düso mojo vu míri od oni, kí na méne sztojíjo; ár ji je velika vno'zina prôti meni.

20. Poszlühne me Bôg, ino je ponízi, kí osztáne na veke. Selah. Ár nácsisi negrátajo, geto sze Bogá nebojíjo.

21. Vr'ze roké szvoje na te mirovne nyegove, i oszkrúni zavezek nyegov.

22. Nyega vüsza szo gladsa od zmôcsaja, i dönok nyemi je vu szrczi za boj: recsí nyegove szo mehkése od olia, i dönok szo gôli mecsi.

23. Vr'zi na Goszpodna potrêbo tvojo, on bode szkrbo za tébe. Nenihá toga pravicsnoga na veke vu nemirovcsini.

24. Ali tí Bôg, ove doli szünes vu globoko jamo; krvízelczi i jálniczke nezadóbíjo polovicze dnévo szvoji. Jasz sze pa zavüpa na tébe.

LVI. 'ZOLTÁR.

Prosnyá prôti pregancsarom.

1. Dávida zláta rêcs k naprêszpévanyi od nêмого golôba,

med tühénczi, gda szo ga Fili-szteuske zgrabili v Gáthi.

2. Szmilüj sze nad menom. **S**Bôg! ár me cslovek sesé vtoniti, vesz dén bojüvájôcs me sesé pote'ziti.

3. Vtoniti me seséjo nepriátelje moji vszákdén; ár sze vnôgi bojüjejo prôti meni zvisávájôcs.

4. Gda sze bojim, teda sze na tébe szlonim.

5. Vu Bôgi bom sze hválo i v Rêcsi nyegovoj: vu Bôgi sze vüpa, i nebom sze bojao. Ka mi more cslovek!

6. Vszákdén zaobracüjejo recsí moje: vsze nyihove míszli szo prôti meni na hüdo.

7. Vküp sze csrêdijo, csate mecesejo, i sütajo za mojimi petami, kak bi mogli düso mojo popádnoti.

8. Pri vszój nepravicsnoszti zdr'zi nyé; alí szüni doli tákse lüdi brez miloscse o Bôg!

9. Precsti tí pobêg moj, poberi szkuze moje vu tvojo poszôdo. Nêli szo v racsuni tvojem?

10. Teda sze nepriátelje moji názdrt vrnéjo, vu dnévi vu stërom bom krícsao. Tak szpoznám, ka szí tí Bôg moj.

11. Glászo bom Rêcs Bo'zo, zvisávao obecsanye Goszpodna.

12. Vu Goszpodni sze vüpa, ni sze nebojím. Ka mi dene cslovek?

13. Tebi szem oblübo, o Bôg! tebi, scsém dati hválo.

14. Ár szi tí oszlóbodo düso mojo od szmrti, nogé moje od posklesznenyá, da bi mogao hoditi pred líczom tvojim, o Bôg, vu szvetloszti ti 'zivôcsi.

LVII. 'ZOLTÁR.

Prosnyá próti nepriátelov neszmilenoszti.

1. Dávida zláta récs, k naprészpévanyi, ka je nej prêsao, gde je pred Saulom pobegno vu lüknyo.

2. Szmilüj sze nad menom Goszpodne, szmilüj sze mi! ár sze vu tebi vüpa düsa moja, i na szénczo perôt tvoji sze zaneszém, dokecs miné sztiszkávanye.

3. Zezávam Bôga vísnyega, Bôga, kí konecz vcsiní nevôli mojoj.

4. On posle z nébe i oszlobodíme; oszramotí mojega pregancsara. Selah. Posle Bôg mílосso szvojo ino vernoszť szvojo.

5. Z düsov mojev szem na szrédi med orosláni. Otroczi cslovecsi plüjejo ogen, nyí zobjé szo szpicza i sztréle, i jezík nyíhov oszter mecs.

6. Pozdigni sze o Bo'ze, vise nebész, i vise czêloga szvéta, v diki tvojoj.

7. Mre'ze szo vrgli sztopájom mojim, da bi doli szklacsili düso mojo: szkopali szo pred me-

nom jamo: ali szamá szo szpadnoli v nyô. Selah.

8. Gotovo je szrcze moje, o Bôg, gotovo je szrcze moje, da ti szpévam ino hválím.

9. Prebüdi sze moja díka, prebüdi sze 'zoltár, i czithara! Rano sze scsém prebüditi.

10. Hválo ti bodem med lüdsztvom, Goszpodne: 'zoltárebom ti szpévao med národmi.

11. Ár je zvisena do nébe tvoja mílосsa, i isztina tvoja, kak dalecs obláczke szégnejo.

12. Pozdigni sze o Bôg vise nebész, i vise czêloga szvéta vu diki tvojoj.

LVIII. 'ZOLTÁR.

Sztaranya nad ogrizávczi.

1. Dávida zláta récs, k naprészpévanyi da nebi prêsao.

2. Jeli sztenêmi, kânescsete gúcsati, ka je prav, ino szôditi, ka je rávno, ví cslovecsa decza?

3. Ví hotécs hüda delate na zemli, i roké vase vö ftegüjete na kriviczo.

4. Hüdobnyáczke szo preobryeni od utrobe materé mao: odtühnoli szo od narodjenyá mao gucsécsi lá'z.

5. Nyí besznôcsa je, liki besznôcsa kacse; kako glüha kacsa, stera vühô zatekne,

6. Naj necsüje glásza szlepára, i bajavcza vucsenoga.

7. O Bôg razmláti nyim zobé

vu nyi vüsztaj: Goszpodne, raz-drôbi kôtne zobé tim mládim orozslánom.

8. Razlejéjo sze, kak voda, ste-ra tá tecsé. Czílajo z szvojimi sztrélami, ali szamí szebé presztrlíjo.

9. Pogfnejo, liki pú'z sztühne: kak nezréli porod 'zenszki, szuncza glédali nebodo.

10. Prvle kak vase trnye razmiti má, ka je trnov grm, nyé szrd 'ze zeléne poczera.

11. Radüvao sze bode pravicesen, gda de vido zadomescsáványe, i prao nogé szvoje vu krvi nepobo'znoga.

12. I velo bode vszáki: má dönok nájem te pravicesen, i Bôg je li dönok szodecz na zemli.

LIX. 'ZOLTÁR.

Prosnyá prôti pregancsarov.

1. Dávida zláta rêcs, daszenebi pogübo, gda je poszlao Saul i dao ga zaszedjávati vu hi'zi nyegovoj na szmrt.

2. **O**szlôbodi me od nepriá-telov moji, Bôg moj: obari me od oni, kí prôti meni sztanyüjejo.

3 Obráni me od hüdodélnikov, i od krvi'zelni lüdi me oszlôbodi.

4. Ár ovo sütajó za düsov mo-jov, vküp sze csrédijo prôti me-ni ti zmo'zni, brezi bina i prekaczanya mojecha, o Goszpodne.

5. Brezi moje falinge be'z'fjo,

ino sze pripravljajo. Obüdi sze, prídi mi prôti, i vidi.

6. Ti Goszpodne, Bôg seregôv, Bôg Izraela! obüdi sze na priglédanye vszé poganov: nemi-lüj nikoga csinécsega zlocaszt-noszt. Selah.

7. Naj sze nazâ vrnéjo navécsar, lajajo kak pszi i okôli dr-csejo po várasi.

8. Ovo vküp sepecesejo z vüsztami szvojimi, mecsi szo vu lampaj nyíhovi; sto bi mogao poszlühsati?

9. Ali ti Goszpodne sze szme-jés'z nyí, oszmejés vsze pogane.

10. Pred nyí mocsjôv sze k te-bi dr'zím, ár szi tí Bôg obram-ba moja.

11. Bôg mi prôti príde z szvo-jov miloszcsov: Bôg mi dá za-dobiti'zelénye nad protivníkmi mojimi.

12. Neszpomôri ji, naj moj ná-rod toga nepozábi. Raszplôdi je z tvojev mocsjov, ino je do-li szühni, o Goszpodne zászlo-ba nasa.

13. Gréh vüszt nyíhovi je go-vorénye lamp nyíhovi; naj sze zgrábijo vu szvojoj zvisenoszti, ár preklésztvó i lá'z glász'fjo.

14. Pogübi je brez miloszcse; pogübi je, da nebodo nika, i za-razmijo, ká Bôg goszpodüje nad Jákobom, notri do konceza zem-lé. Selah.

15. Naj sze nazâvrnéjo navé-

csar, lajajo kak pszi, i okóli dr-
csejo po váراسi.

16. Naj szemitam dresejo za
'zívísom; csi sze nenaszitijo,
tak szi naj lé'zejo.

17. Jasz bom pa szpévaó zmo-
'znoszt tvojo, i za gojndne mi-
loszcsó tvojo hválo, ár szi tí
grád i obramba moja vu dnévi
sztiszkávanya.

18. Pomocsník moj! tebi scsém
szpévati, ár szi tí Bóg, obram-
ba moja, i szmileni Bóg moj.

LX. 'ZOLTÁR.

Prosnya za szreco národi Izraelszkomi.

1. Dávidova zláta récs závez-
ka, k naprészpévanyi od líflioma
k povcsenyé,

2. Gda sze je vojszküvao prô-
ti Syrianczom v Mesopotamii, i
prôti Syrianczom z Zobe; gda
bi sze Joab povrno, i v Szolnom
dóli pobío dvanajszet jezér E-
domitanczov.

3. **B**óg, kí szi nász osztavo,
i raztepo, ino sze raszr-
do na nász, povrni sze pák nam.

4. Kí szi zemlo geno, i razká-
lao, zvrácsinyé preszünyenoszt,
stera je tak razprászkana.

5. Pokázao szi lüdsztvi tvójemi
te'zka: napájao szi nász z vi-
nom tak, da szmo v ômot hodili.

6. Dao szi dönok zásztavo te-
bé sze bojécsim, stero bi prizdi-
gnoli, za volo isztine. Selah.

7. Da bi sze tvoji lübléni rési-

li. Zátó pomágaj z désznov tvo-
jov, i poszlühni nasz.

8. Gúcsao je Bóg vu szvojoj
Szvetini, nad tém sze veszelim:
razdelim Síchem, razmêrim dôl
Suchot.

9. Gilead je moj, moj je Ma-
nasse, ino Efraim je mócs moje
gláva, Juda je moj voj.

10. Moáb je moja mujvaonicza,
na Edoma võvtégnem csrévle
moje, Filiszteusmi naj prôti ju-
vcse.

11. Sto me pripela vu zasan-
czano meszto? sto me szpre-
vodi do Edoma?

12. Néli tí, o Bóg, ki szi nasz
osztavo? i neides vö, Bo'ze, z
vojszkov nasov.

13. Podéli nam pomócs prôti
pogübeli, ár je márna pomócs
lüdi.

14. Vu Bógi scsémo zmo'zna
dela csiniti, on vküp szklácsi ne-
priátele nase.

LXI. 'ZOLTÁR.

Molítev za visno oblászt, da ji naj Bóg
zmó'zen grád bode.

1. Dávida 'Zoltár k naprészpé-
vanyi na Neginoth.

2. **S**zlísaj, o Bóg, krícsanye
moje, i poszlühni molí-
tev mojo.

3. Od koncov zemle krícsím
k tebi vu sztráhi szreza moje-
ga; pelaj me na visziko pecsino.

4. Ár szi tí vüpazen moja, mo-

csen grád pred nepriateľom mojím.

5. Scsém prebívati vu satori tvojem na veke: zavüpam sze na obrambo perôt tvoji. Selah.

6. Ár szi tí, o Bôg poszlühno oblübe moje, dao szi örocsíno bojécsim sze iména tvojeja.

7. Dní na dní pridás Králi: létá nyegova trpíjo od národa do národa.

8. Da prebíva na veke pred líczom Bo'zim; milosco ino ver noszt nyemi szká'zi, daga obar jejo.

9. Tak scsém hválo szpévati iméni tvojemi, na veke, da oblübe moje szpunim od dna do dna.

LXII. 'ZOLTÁR.

Sztálen tróst próti nepriateľom.

1. Dávida 'Zoltár za Jeduthu na k naprêszpévanyi.

2. **D**üsa moja je li podána Bôgi; od nyega je pomôcs meni.

3. On je pecsína moja, pomôcs moja, i viziki grád moj; negenem sze velko.

4. Kak dugo te ví vszi süтали za ednim, najga preprávite, kak nagnyenoszténo, i podrêti plôt?

5. Oni li míszlijo, kak bi ga potepli, lüst májo k la'zam: z vüszdami blagoszlávlajo, ali znôtra vu szebi preklínyajo. Selah.

6. Ali düsa moja csákaj na Bô-

H. W.

ga, ár je pri nyem vüpanye moje.

7. On je pecsína moja, i pomôcs moja, vizzoki grád moj, da neszpádnem.

8. Pri Bôgi je moje zvelicsanye, i díka moja, pecsína moje mócsi, i vüpazen moja je vu Bôgi.

9. Zavüpajte sze na nyegavszáki csasz o národje! vövléte pred líczom nyegovim szreze vase; Bôg je vüpazen nasa. Selah.

10. Szinovje cslovecsi szo nika, szinovje ti mocsni szo zaman; csi bi sze na vágo djáli, navküp bi le'zêsi bílí, kak níká.

11. Nezanásajte sze na szilo i zgrablivoszt, ndr'zte sze k márnoszt; csi vam bode bogátsztvo raszlo, neprikapesite k nyemi szreza.

12. Edno je velo Bôg, vecskrát szem tô csüo: Bo'za je mócs.

13. I tvoja je, Goszpodne, miloszcsa, i tí plácsas ednومي vszákomi pôleg dela nyegovoga.

LXIII. 'ZOLTÁR.

Prosnyá za právo Bo'zo szlü'zbo.

1. Dávida 'Zoltár, gda je bio vu püscsávi Jude.

2. **B**ôg, tí szi moj Bôg. Zaütra te isesem, 'zéja tebé düsa moja, 'zelej tebé têlo moje, vu ednoj szühoj dr'zéli, gde nega vodé.

3. Da bi te vido vu tvojoj Szvetini, i vido zmo'znoszt tvojo, i díko tvojo.

32

4. Ár je bôgsa miloszesa tvoja, kak' zítek; vüszta moja dícsijo tebé!

5. Tam bi te rad dícsó vu vszê m 'zítka mojem: vu iméni tvojem pozdigávao roké moje.

6. Tó bi bíla mászt i tücsava düse moje, da bi te mogao hvá-liti z veszélimi vüsztami.

7. Gda sze na posztelo le'zécs szpomínam z tébe, i gda sze prebüdívsi od tébe zgucsávam.

8. Ár szi tí bio moj pomocník; vu szénczi tvoji perôt sze zvisávam.

9. Tebé sze je dr'zála düsa moja; dészna tvoja je zdr'zála mené.

10. Oni szo pa iszkali szpadáj düsi mojoj; záto szo doli sli pod zemlo.

11. Oni szo mecsi v rôke szpadnoli, i bodejo jésztvina leszícz.

12. Král sze pa veszeló bode vu Bôgi; kí kre nyega priszéga bode hválo méo, ár la'zli va vüszta sze májo zateknoti.

LXIV. 'ZOLTÁR.

Molba za obránenyé 'zítka i dobroga iména.

1. Dávída 'Zoltár k naprêszpévanyi.

2. **S**zlísaj, Goszpodne, glász moj vu sztaranyi mojem, od groze nepriátela obari 'zítek moj.

3. Szkríj me pred szpráviscom

ti zlocsasztni, pred seregom hüdodélnikov.

4. Kí brüszijo jezik szvoj kak mecs; kí z szvojimi britkimi recsmí czílajo, kak z sztrélov.

5. Da bi szkrivomá sztrélili toga nedú'znoga; bisztro na nyegasztrélajo, i nika sze nebojijo.

6. Mocsíjo sze z hüdím nakanényem; zgucsávajo szi, kak májo mre'ze naléesti, právjio: sto de je vido?

7. Zgrüntávajo zlocsasztnoszt, szkrivno sze dr'zíjo: nezgrüntano i szkrivno je szrece eti lüdi.

8. Ali Bôg nyé sztrlí: na nágli dobíjo vdárecz.

9. Nyí lasztivni jezik nyim szpadáj szprávi, sztrszne sze nad nyimi vszáki, kí je vido bode.

10. Bojali sze bode vszi lüdjé, razglasüvali do delo Bo'ze, i csinénye nyegovo szpoznávali.

11. Radüvao sze bode te pravicsen vu Goszpodni, i vüpao de sze vu nyem, i hválo de sze z tém vszáki, kí je ednákoga szrece.

LXV. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt za dobróte Bo'ze.

1. 'Zoltárszka peszem Dávída k naprêszpévanyi.

2. **T**ebé sze prisztája himnus, o Bôg, vu Sioni, i tebi sze plac süje oblüba.

3. K tebi, kí poszlühnes molítve, bode vszako têlo prihájalo.

4. Vnôgi grêhi te'zijo mené, presztoplénya nasa tí odpüsztis.

5. Blá'zen je on, koga tí odeberés, i k szebi püsztis, naj prebíva vu dvori tvojem. Naszicse-ni bomo z dobrôtov hi'ze tvoje, vu szvétoj Czérkvi tvojoj.

6. Sztrasen vu praviezi tvojoj, poszlühni nász Bôg, zvelicsanye nase; kí szi vüpazen vszê krajín zemlé i môrja dalêsnyega.

7. Kí potrdi goré z jákosztjov szvojov, ino je opásza z zmo'znozstjov.

8. Kí potisa zburkanye môrja, süménye nyegovi válov, i bo- renye národov.

9. Da sze bojtjo prebívajôcsi na krajínaj, na tvoja znaménja; tí razveszelís vsze ka sze gíble rano i vecsér.

10. Priglédnes zemlo, ino jo navla'zis, i bogato vcsinís. Potok bo'zi je pun vodé. Blagoszlovis nyé szlije, i tak jo oprá- vlas.

11. Nyé brázde namocsis, i grüde navla'zis, z de'zd'zom je mecsís, i blagoszlovis nyé odrasz.

12. Koronüjes leto z dobrôtov tvojoj, od tvoji sztopájov sze czedí tücsava.

13. Prebíválisca po püsztinaj szo tüdi tücsna, i goré szo z ve- szeljom opászane.

14. Ravné szo zakrite z ov- czami, i dolóvje szo puni szil- ja, tak da vsze juvcese i szpéva.

LXVI. 'ZOLTÁR.

Hvála csüdni dél Bo'zi.

1. 'Zoltárszka peszem k naprê- szpévanyi.

Radüj sze Bôgi, vsza zemla!
2. Szpévajte na díko imé- na nyegovoga, razglasüjte hvá- lo díke nyegove.

3. Ercsite Bôgi: Kak csüdna szo dela tvoja! tvoji nepriátel- je pomenkajo pred tvojoj veli- kov zmo'znozstjov.

4. Vsza zemla sze naklekne pred tehom, i hválo ti szpéva- la bode; hválo bode szpévala iméni tvojemí. Selah.

5. Hodte, poglednite dela Bo- 'za! kak csüden je on v djányi pred szinmi cslovecsimi.

6. Preméno je môrje na szüho, da bi z nogami prêk po vodáj sli, nad tém sze mí vu nyem ve- szelímo.

7. Goszpodüje z szvojov moes- jov vekôma; ocái nyegove glé- dajo na národe; ti odpádnyeni gori nesztánejo. Selah.

8. Blagoszlávlajte národje Bô- ga nasega: dájte csüti glász hvá- le nyegove.

9. Kí vu 'zítki zdr'záva düso naso, i nedá sze posklesznoti nogam nasim.

10. Ár szi nász szküszo, o Bô-

'ze, i ocsiszto, kak sze ocsis-
csáva szrebro.

11. Tí szi nász dao v vôzo djá-
ti, i na nase ledevjé szi tesko
bremen pol'ôzo.

12. Tiszi dopüsztolüdém nam
po glávi hoditi; prisli szmo v
ogen i vu vodo; dönok szi nasz
vôszpelao i raszhládo.

13. Zátó bom z 'zgánim áldo-
vom sô vu Hi'zo tvojo, i szpu-
nim ti oblübe moje.

14. Liki szem ôdpro lampe
moje, ino szo gúcsala vüsza
moja, vu sztiszkávanyi mojem.

15. Jasz ti scsém tücsni koz-
lov 'zgáne áldove prineszti z ka-
dilom: áldüvao ti bodem 'ziví-
no z kozli. Selah.

16. Hodte poszlühsajtevsvi bo-
gábojécsi, i vö bom gúcsao ka
je vcsíno düsí mojoj.

17. K nyemi szem krícsao z
vüszdami mojimi, ino szem ga
zvisávao z jezikom.

18. Da bi szi ka krívoga gori-
djao vu szvojem szrczi, nebi
me poszlühno Goszpód.

19. Ali poszlühno me je Bóg, i
kebzüvaonaglász prosnye moje.

20. Blagoszloveni je Bóg, kí
mi je nej vtájo prosnye moje,
niti miloszcsse szvoje.

LXVII. 'ZOLTÁR.

Prosnya i hválodávanye za Bo'zi bla-
goszlov.

1. 'Zoltárszka peszem k na-
ászpévanyi na Neginot.

2. **B**óg! szmilüj sze nad na-
mi, i blagoszlovi nász,
preszvêti lícze tvoje nad nami.
Selah.

3. Da szpoznamo na zemli pôt
tvojo, með vszêmi národmi zve-
licsanye tvoje.

4. I hválili ti bodo o Bóg ná-
rodje, hválili ti bodo i vszi po-
ganye.

5. Radüjo sze, ino veszélo
szpévajo poganye, ka vu pra-
viczi szôdis lüdí, i ravnas ná-
rode zemle. Selah.

6. Dícsili te bodo národje, o
Bóg: dícsili te bodo vszi ná-
rodje.

7. Zemla dá szád szvoj: bla-
goszlov nam podelí, o Bóg, Bóg
nas!

8. Blagoszlovi nász Bóg, i vesz
szvét sze boj nyega.

LXVIII. 'ZOLTÁR.

Proroküvanye od Krisztasovoga zvisé-
nya i toga mócsi.

1. Dávida 'zoltárszka peszem
k naprészpévanyi.

2. **S**ztáne Bóg, da sze razbê-
szijo protivniczke nye-
govi, i v bég vdárijó pred nyim
odürjávci nyegovi.

3. Raze'zeni je, kak sze pre-
'zené dín, kak sze vôszk raszto-
pí pri ognyi, tak morejo prêditi
ti nepobo'zni pred Bógom.

4. Ti pravicsni sze pa bodo
radüvali, ino bodo veszéli pred

Bôgom, i radüvali sze bodo jáko.

5. Szpêvajte Bôgi, szpêvajte iméni nyegovomi: ravnajte pôtonomi, kí sze noszi na obláki. Goszpôd je imé nyegovo i veszélte sze pred nyim.

6. Kí je ocsa sziroticz, i szo-decz vdovícz. On je Bôg vu szvojem szvétom prebiváliscsi.

7. Bôg je, kí szamecza povnô'za vu hi'zi; kí vóznike vö szpela; ali ti neverni morejo prebívati vu zemli szühocse.

8. Bôg! gda szí pred lüdsztvom tvojim sao, gda szí vu püscsávi hodo. Selah.

9. Zemla sze je trôszila, i nebésza szo kapala pred líczem Bo'zim, escse i Sinai pred Bôgom, kí je Bôg Izraela.

10. Zdâpa dás, Bo'ze, eden blá'zeni de'zd'z, i örocsíno tvojo nemocsno tí otávis.

11. Da tvoja 'zivína more v nyê prebívati, o Bôg, tí 'zivés te vbôge z dobrotami tvojimi.

12. Goszpôd dá Rêcs szvojo, z velikov vno'zinov glaszite-
lov.

13. Králove vojszké pobegnóvsi pobêgnejó, i hi'ze sznága razdelí porobe.

14. Gda vu tábori lè'zíte, bliscsí sze, kak golobecse perôti, stere sze kak szrebro i zláto le-scisjó.

15. Gda te vszamogôcsi Krále szposztávi vu nyê, bêla de, kak Salmon.

16. Gora Bo'za je rodna gora, velika i rodna gora.

17. Ka szkácsete ví velike goré? Bôg 'zelej na toj gori prebívati, i Goszpôd vszigdár tam osztáne.

18. Bo'zi kôl je vnogo jezérokrát jezér, Goszpôd je med nyimi v szvétom Sinai.

19. Tí szí gori sao vu viszínó, vlovleno szí pelao vlovlenyé, i vzéo szí dári za lüdí, escse i za te odpádnýene, da bi pri Goszpódom Bôgi tam prebívati.

20. Hválen bojdi Bôg od dna do dna. Bremen dene na nász ali tüdi nam pomága. Selah.

21. Bôg nas, je Bôg zvelicsanya, i Goszpodin Bog je kí od szmrti oszlobája.

22. Ali Bôg zmo'zd'zí glavo szvoji nepriátelov, i temen vlasznáto tí hodécsi vu hüdôbaj szvoji.

23. Dönok velí Goszpôd: z Bázana je nazá pripelam, escse i z globocsíne mórja je naprêposztavim.

24. Záto bode tvoja nôga v tvoji protivníkov krvi fárbana, i tvoji pszi jo bodo lízali.

25. Vídено je, kak tí o Bôg, hodís; kak tí, môj Bôg íno Král, notri ides vu ta Szvéta.

26. Naprêido szpêvajôcsi, od-

zaja igrajočsi, naszrédi devojke, stere bobnyarijo.

27. Hválte Bôga vu szprávi-scsi: Goszpodna, kí szte z národa Izraelszkoga!

28. Tü Benjamin te máli králüje med nyimi, poglavniczi Jude, i nyí obsine, poglavniczi Zebulona, poglavniczi Naftalima.

29. Bôg tvoj je tvoje králevszto gori posztavo; tó iszto nam Bôg nas, i potrdi, ár je tvoja násztava.

30. Za volo Czérkvi tvoje v Jerusálemi ti bodo Králove dáre prinásali.

31. Pokáraj zviríno vu trsztji, csréde bikôv med télczi národov, kí nasz klácsiyo za szrebra volo. Raszplódi lüdf, kí sze radi bojüjejo.

32. Poszelniczi egiptomszki pridejo, i Csrnkavczov dr'zéla hitro bode pozdigávála roké szvoje k Bôgi.

33. Králevsztva zemelszka! szpévajte Bôgi: díko szpévajte Goszpodni. Selah.

34. Onomi, kí szedí na nébi povszéd, od zacsétka mao. Ovo on dá grumi szvojemi môcs.

35. Dájte Bôgi zmo'znoszt! Díka nyegova je v Izraeli, i môcs nyegova v obláki.

36. Bôg je sztrasen vu szvoji szvéti prebíváliscsaj. On je Bôg Izraela; on dá lüdsztvi môcs i 'noszt. Hvála Bôgi!

LXIX. 'ZOLTÁR.

Messiása molitev vu nyegovi mokaj.

1. Dávida 'Zoltár od ró'zicz k naprészpévanyi.

2. **Z**dr'zi me, o Bôg! ár mi voda notri do düse ide.

3. Vtonyeni szem v globoki kalis, gde nega dna, zaisaoszem vu globocsíno vöd, i válovje me zaléva.

4. Obtrüdo szem od krícsanya, zamuknolo je grlo mojo, zfaliváva mi pogléd moj, od csákanya na Bôga mojega.

5. Vecs ji je, kí me nekrivicsno odürjávo od vlászi gláve moje. Kí me prepraviti scséjo, i kí szo mi pó kriviczi nepriátelje, szo prezmo'zni. Kaszem nej robo, morem placüvati.

6. Bôg, ti znás nõroszt mojo, i bin moj je pred tehom nej szkriti.

7. Nedopüsztí v szramótopridti vu meni onim, kí tebé csákajo: Goszpodne Bôg seregôv, nedopüsztí v meni ospotanim bidti, kí tebe iscséjo, Bôg Izraela!

8. Ár za tvojo volo znásam spot: szramóta pokríva obráz moj.

9. Jasz szem tühi vcsinyen mojim bratom, i prísavecz moje materé otrokom.

10. Ár vréloszt k Hi'zi tvojoj me je pojéla, i pszüvanya pszü-

vajôcsi tebé szo na méne szpadnola.

11. I jasz jôcsem ino sze posztim krôto, i tô mi na spot obrácsajo.

12. Gda szem sze oblêkao v 'zakel, teda szem nyim vsinyen k prîliki.

13. Ki med vrátami szedîjo, od méne preksenûjo, i vinopív-czi od méne szpévajo.

14. Jasz sze pa, Goszpodne, k tebi molím v prijétnom vrêmeni: Bôg, pôleg tvoje velike miloscse poszlühni mené, vu isztini pomôcsi tvoje.

15. Rêsi me z etoga blata, da sze nevtopím, i rêsen bom od moji odürjâvczov, i z globocsín vöd.

16. Da me nezalejé válovje vöd, ni nepo'zré globocsína, niti grlo jame sze nezapré nad menom.

17. Poszlühni me, Goszpodne; ár je dobrotivna miloscsa tvoja: Obrni sze k meni, pôleg tvoje velike szmilenosztî.

18. I neszkrîj lícza tvojeja pred szlugom tvojim, ár 'zúkoszt mam; brs me poszlühni.

19. Hiti k dûsi mojoj i oszlôbodi jo: rêsi me za moji protivníkov volo.

20. Tí znás za mojo 'zúkoszt, za szramôto, ino spot moj: znáni szo tebi vszi moji protivníczi.

21. 'Zúkoszt je vlomila szrece

moje, i rônoga me csiní. Jasz csákam, ako bi sze komi mîlo, i — nikomi; i na trôstajôcsega, ali — nenáidem ga.

22. I dájo mi 'zucs jeszti, i vu mojoj 'zéji me z jesziom napájajo.

23. Bojdi nyim sztol nyihov na mre'ze, k zadomescsanyi i szpadáji.

24. Naj nyim potemnêjo ocsí nyihove, da nevidíjo, i nyí ledevjé nyim vszeszkôsz naj klükajo.

25. Vlej vö na nyé szrd tvoj, i vrêloszt tvoje szrditoszti popadni nyé.

26. Nyí prebiválicse bojdí püscsa; nebojdi prebivajôcsega vu sztánkaj nyihovi.

27. Árszo preganyali toga, koga szí tí zbio, i k boleznî ran od tébe vzéti szo pridali.

28. Daj nyim z grêha v grêh szpádnoti; naj neprídejo k tvojoj praviczî.

29. Naj sze vö zbrísejo z kníg ti 'zívi: da nebodo z timi pravicsnimi notri zapíszani.

30. Jasz szem pa nevolák i obolen. Pomôcs tvoja, Bog, me naj bráni.

31. Hválo bom imé bo'ze z szpévanyem, i zvisávao bom ga zdicsényem.

32. I tô bode Goszpodni prijétnêse, kak telcsics roglátî i pâ'zlátî.

33. Tô vidôcs vbôgi, radüvali

sze bodo. Kí Bogá iscejejo, 'zí-velo bude szreze nyhovo.

34. Ár Goszpód poszlühne te vbôge; i neodürí szvoji vôznikov.

35. Hváli nyega néba i zemla, môrje i vsze vu nyem plavajôcse.

36. Ár Bôg pomore Sioni, i bude zídáo varasé Jude, da bodo tam prebívali i nyé ládali.

37. I szemen nyegovi szlugov je bude öroküvalo, i kí lübíjo imé nyegovo oni bodo vu nyi prebívali.

LXX. 'ZOLTÁR.

Dávida prosnya za pomôcs próti nepriátelom.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpévanye k szpomínanyi.

2. **H**íti me, Bôg, obrániti! Goszpodne, da me oszlobodís.

3. Naj sze oszmejejo i na spot szpádnejo, kí iscejejo düso mojo. Z pét obrnyeni, i ospotani naj bodo, kí meni hüdo 'zelêjo.

4. Naj v szramôto szpádnejo, kí meni kricsíjo: hahah! hahah!

5. Naj sze radüjejo ino veszelíjo vu tebi vszi iszkajôcsi tebé, kí lübíjo zvelicsanje tvoje, i sztálno velíjo: Visziko hválen bojdi Bôg!

6. Jasz szem pa szíromák i vbôgi, o Bo'ze, híti k meni. Pomôcs moja, i oszloboditel moj, Goszpodne, nemüdi sze!

LXXI. 'ZOLTÁR.

Prosnya za oszlobodjénye.

1. **V**tebi sze vü pam, Goszpodne! nedáj mi v szramôto szpádnoti na veke.

2. Po praviczí tvojoj me obráni, ino me oszlôbodi, nagni vüha tvoja k meni, i obdr'zi me.

3. Bojdi meni bátrivno prebívaliscse, kama bom bé'zao, kí szí mi obecsao rêsiti mené; ár szí tí pecsína moja i moj grád.

4. Bôg moj vö me ftrgni z rôke nepobo'znoga, z prgiscse toga krivicsnoga i trdnoga.

5. Ár szí tí vü pazen moja, Goszpodne Bo'ze, i vüpanye moje od moje mladoszti mao.

6. Na tébe szem sze zanihao od utrobe. Tí szí me vöszpelao z utrobe materé moje. Hvála moja od tébe je sztálna.

7. Kak csüdo szem, vnôgim; ali ti szí moja mocsna vü pazen.

8. Napuni vüsztá moja z hválov tvojoj, vszákdén z dicsényem tvojim.

9. Nezavr'zí me vu mojoj sztaroszti, gda de szfalivávala môcs moja, neosztavi me.

10. Nepriátelje moji gucsíjo próti meni, i kí zaszedjávajo düso mojo, vkü p tanács dr'zíjo;

11. Govorécsi: Bôg ga je osztavo: hit'te za nyim ino ga popadnite, ár nega, kí bi ga bráno.

12. Bôg nebojdi dalecs od mé-

ne: Bóg moj, híti meni na pomôcs.

13. Naj sze oszramotfjo ino prêdejo protivnícizi dûse moje: z szramôtov i spotom sze naj pokrîjejo, kí iscsejo szpadáj moj.

14. Jasz pa bodem sztálno csa-
kao, ino vecs i vecs tebé hválo.

15. Vûszta moja bodo vögú-
csala praviczto tvojo, vszákédén
zvelicsanye tvoje, ako gagli nez-
nam zracsunati.

16. Hodo bom vu môcsi Go-
szpodna Bôga, i csesztio li tvojo
praviczto.

17. Bóg vesío szi me od mla-
doszti moje, i do széga mao vö
glászim csüda tvoja.

18. I záto me o Bóg neoszta-
vi vu sztaroszti, gda obszêrim,
tecsasz, dokecs oznanim ramo
tvojo deczé deczi, i vszemi od-
vétki zmo'znoszt tvojo.

19. Ár je pravicza tvoja, o Bóg,
je do vizíne, kí velika csinís.
Bóg, sto je tebi szpodoben?

20. Kí szi mi dao szküsziti 'zú-
koszt vnôgo i grozno, i pá szi
me o'zivo, i z globocsíne zemle
me nazáripelao.

21. Tí me csinís velikoga, ino
pá obeszelís.

22. Záto ti hválím z 'zoltár-
szkim szpêvanyem, za tvojo ver-
noszt, moj Bóg: hválo ti szpê-
vam na hárfi, ti szvétí v Izraeli.

23. Moje lampe i moja dûsa,
stero szi tí odküpo, szo veszé-
la, i szpêvajo tebi hválo.

24. Na tô i jezik moj vszákédén
gucsí od praviczte tvoje; ár szo
ospotani i oszramôtnyeni ti i-
szkajôcsi szpadáj moj.

LXXII. 'ZOLTÁR.

Proroküvanye od Krisztusa i nyegovoga
Králevszta.

1. Salamona ('Zoltár).

Bóg! dáj tvojo szôdbo Králi,
i praviczto tvojo színi Krála.

2. Da szôdi lüdsztvo tvoje vu
isztini, i vbôge tvoje vu pravi-
czi.

3. Naj prineszéjo goré mír lü-
dém, i gumile praviczto.

4. Szôdo bode on te nevolne
vu národi: pomágao de színi
ti vbôgi, i spotlívceze potere.

5. Bojali sze te bodo, dokecs
ta szunce i mészecz szvétíla, od
odvétka do odvétka.

6. Doli poide, kak de'zd'z na
koselino, kak kaple na rapinye
zemlé.

7. Czveo bode vu dnévi nye-
govi te pravicsen, i veliki mír
tecsasz, gda nede vecs mészec-
za.

8. Goszpodüvao bode od môr-
ja do môrja, i od potoka notri
do konczov szvétá.

9. Pred nyim sze bodo nani-
závali bívajôcsi vu püsesávi, i
nepriátelje nyegovi bodo práh
lízali.

10. Králove od môrja i záto-
nov dáre pripelajo: Králove A-
rábie i Sebe dáre prineszéjo.

11. Molili ga bodo vszi Králove: vszi poganye bodo nyemi szlű'zili.

12. ÁR oszlobodí szíromáka kricsécséga, i vbógoga, kí nema pomocsníka.

13. Szmilűje sze nad pote'zenim i potrebűvajócsim, i obdr'zí dűse szíromákov.

14. Od jálnosztí i szíle obráni dűse nyihove, i drága bode nyí krv vű ocsáj nyegovi.

15. 'Zívo bode i dávali nyemi bode zlátó Arábíe. I molili sze bode za nyega sztálno. Vszák-dén ga bode blagoszlávlali.

16. Na zemli i odzgora na bre-gáj bode szíljegószto sztáló, nyega szád bode sümeo, kak Líbanon, i czveli bode várasje, kak tráva na zemli.

17. Osztáne imé nyegovo na veke, kak dugo szuncze osztáne: imé nyegovo doszégne do odvétka, i bode blagoszlovleni po nyem, vszi poganye ga bode blá'zenoga vadlűvali.

18. Hválen bojdi Goszpodin Bóg, Bóg Izraela, kí szam csinícsűda.

19. I hváleno bojdi odícseno imé nyegovo na veke, i vesz szvét bojdi pun csészti nyegove. Amen. Amen.

20. Dokoncsane szo hvále Dávida, szína Isaia.

LXXIII. 'ZOLTÁR.

Hábanye od szpáke pri szrecsi tí hűdi.

1. Azafa 'Zoltár.

Izraeli je Bóg li dober, onim, kí szo csísztoga szreza.

2. Meni bi sze pa szkoro poteknole nogé moje, szkoro bi sze posklesznoli sztopájí moji.

3. ÁR szem vréo próti szamohválczom, szrecso tí nepobo'zni vidócsi.

4. ÁR szo nej vű pogűbéli szmr-ti, nego sztojío trđno kak grád.

5. Nej szo v neszrecsi, kak drűgi lűdjé: nej szo v nevóli, kak drűgi lűdjé.

6. Opászani szo zgízdosztjov kak z préczimbov: odeti z jálnosztjov, kak z sznágov.

7. Nyí ocsí szo od tűcsave vő nadűhte; csiníjo póleg hoténya szreza szvojega.

8. Míszlįjo i gucsįjo v hűdóbi nepraviczo: z vizikoszti doli govorįjo.

9. Vűszta szvoja v nebésza kumesz dr'zįjo, i nyí jezík more valati na zemli.

10. Zátó sze lűdsztvo k nyim obrácsa, da sze napuni mera nyihova.

11. Ino govorįjo: kabi Bóg za tő znao, esi je taki na vizini rázum?!

12. Ovo, tő szo tí neverni, tő szo tí szrecsni na szvéti, kí obogatįjo.

13. Tak bi zaman biló, ká moje szreze csiszto 'zivé, i jaz vű nedű'znosztí perém roké moje!?

14. Ino szem obte'zen vszák-

dén, i nevolamojanazôcsi vszâko ütrol?

15. Jasz bi tüdi szkoro tak gúcsao, kak oni; ali ovo, z têm bi jasz neveren grátao odvêtki szinôv tvoji.

16. Jasz szem szi premíslávo, csi bi tô mogao zarazmiti; ali zdelo sze mi je pretesko.

17. Dokecs szem sao vu Szvetino bo'zo, i kebzüvao na nyí konecz.

18. Kak tí nyé posztávis na skliszka, i doli je szünes v pogübel.

19. O, kak oni hitro z niceszom posztánejo, vesznejo i grozen konecz vzemejo.

20. Liki szenya, gda sze sto prebüdi; tak tí, Goszpodne, zavrv'es nyí kêp v váraši.

21. Meni je pa britko bilô vu szrezi, i bodalo me je vu obísztaj moji.

22. Ali blázen szem bio, ki nika nerazmi, ino szem kak 'zincse bio pred tebom.

23. Dönok szem sztálno pri tebi osztao; ár szi me tí dr'zao za mojo dészno rokô.

24. Tí me ravnas pôleg tanácsa tvojeja, i na pokoncezi me gorivzemes vu díko.

25. Csi li tebé mam; nemáram za nébo, ni za zemlo.

26. I csi mi düsa i têlo pogíbele, dönok szi tí Bôg na veke szrezá mojega trôst, i moj tál.

27. Ár ovo, kí od tébe odsztô-

pijo, vesznejo; vö sztrêbis vsze, kí od tébe odpádnejo.

28. Ali moja radoszt je tô, ká sze Bogá mojega dr'zím, ino sze vü pam vu Goszpodni, da oznañujem vsza tvoja dela.

LXXIV. 'ZOLTÁR.

Prosnyá za obdr'zánye Czêrkvi.

1. Návuk Azafa.

Bôg! zaka szi nász tak czelô zavrgao? zaka sze tak grozno szrdis na ovczé pase tvoje?

2. Szpômeni sze z csrêde tvoje, stero szí szebi od dávnja szpravo, i odküpo za szvojo örocsíno, na Sionszkoj gori, na steroj tí prebívás.

3. Zdigni sztopáje tvoje nad vekivecsnim opüszcsenyom. Nepriátel je vsza zapravo vu tom Šzvéto m tvojem.

4. Nepriátelje tvoji brülijo na szrêdi v tvoji hi'zaj, i gori posztávlajo kazala szvoja meszto tébe.

5. Szekére sze vídíjo kumesz lesciti, kak da bi sze lész podérati méo.

6. I razbíjájó navküpe nyega nápravo z szekeramí i z bárdamí.

7. Vrgli szo ogen vu tvojo Szvetino: oszkrúnoli szo prebiváliscse Iména tvojeja, doli do tla.

8. Pravili szo vu szrezi szvojem: porobmo je vszegavêcs.

Doli 'zgéjo vsza szvéta Mészta bo'za vu dr'zéli.

9. Znaménke nase nevidímo; nepredga vecs prorok, i nega ga med nami, kí bi kâ vecs razmo.

10. O Bóg, kak dugo sze bo-de spôtao potivník? i nepriátel oszkrunyávo imé tvoje.

11. Zaka szi nazâ potégno rokô tvojo? vtégni vö dészno tvojo z kríla tvojega vszegavécs.

12. Ár Bóg je Král moj od zasétka, kí vszo pomôcs szka'züje, na szvétí.

13. Tí szi razdêlo z ramov tvo-jov môrje, i zpotro glavé ká-csom vu vodáj.

14. Tí szi zmô'zd'zo glavé Le-viáthana, i dao szi je najêstvi-no vu püscesávi.

15. Tí szi dao vövrêti zden-czom i potokom, tí szi vszúso mocsne vodé.

16. Tvoj je dén, tvoja je takáj i nôcs; tí szi sztvôro mészecz i szuncze.

17. Tí szi nasztavo vsze kra-jíne zemle; tí szi vdêlo leto i zímo.

18. Szpômeni sze z toga, kâ nepriátel Goszpodna oszmejá-va, i blázen národ preklinya imé tvoje.

19. Nedáj zviríni düse grlicze tvoje; neszpozábi sze z nevolni sztvári vszegavécs.

20. Szpômeni sze z závezka tvojega; ár je temnoszt zemlé puna prebiválises krivicze.

21. Nedopüsztí, kâ bi te zaklácseni z szramotov odhájo; vbôgi i sziromák naj tvoje imé hválí.

22. Sztani, Bo'ze, szkoncsaj dugoványe tvoje, szpômeni sze z spôtanya, stero sze prôti tebi vszákdén od neszpametni godi.

23. Neszpozábi sze z krícsa tvoji nepriátelov; vdérjanye tvoji protivníkov je, csi du'ze, tém vékse.

LXXV. 'ZOLTÁR.

Hvála csüd bo'z. Hábanye od bátrivno-sztí.

1. Azafa 'zoltárszka peszem k naprêszpévanyi: nepogübi.

2. **H**válímo te, o Bóg! hvá-límo te; ár je blúzi imé tvoje: glászijo sze csüda tvoja.

3. Gda príde vrêmen nasztáv-leno, jasz prav szôdo bodem.

4. Zemla de trepetala, i vszi prebívajôcsi na nyê; i jasz po-trdim nyé sztebre. Selah.

5. Erkao szem hválczom: ne-hválte sze tak; i tim nepobo'z-nim, nepozdignite rogôv nate-liko.

6. Nepozdignite prôti Víses-nyemi rogôv vasi: negúcste z tak trdnim sinyakom.

7. Ár niscse, niti od zhoda, ni od zâhoda, ni od gôr v püs-csávi,

8. Nego li Bóg je szodecz, kí etoga znísi, i ovoga zvísi.

9. Pehár jeszte vu rôki Go-

szpodnovoj, ino ga z môtnim vínom napuni: 'z nyega bode natákao; ali vszi nepobo'zni zemle morejo piti, i dro'zd'zé po'zérati.

10. Jasz pa razglasüvao bodem na veke, i szpëvao Bôgi Jákoba.

11. I szterem vsze roglé ti nepobo'zni, da sze zviszijo rogöve ti pravicsni.

LXXVI. 'ZOLTÁR.

Bôg obramba szvoje Czérkvi.

1. Azafa 'zoltárszka peszem k naprëszpëvanyi na sztrünaj.

2. **Z**náni je Bôg v Judi: ve-liko je imé nyegovo v Izraeli.

3. V Sálemi je Sztáneki nyegov, i prebiváiscse nyegovo v Sioni.

4. Tam sztere sztrële loka, zászlobe i mecs i boje. Selah.

5. Ti szí szvetlési i zmo'znësi od razbojnika gôr.

6. Kí szo zvisenoga szreza, morejo porob bidti i zaszpati, i vszëm bojnikom morejo roké povisznoti.

7. Od tvojege káranya, o Bôg Jákoba, v szen szpádno i kôla i kony.

8. Ti szí sztrasen. Sto more pred tehom obsztáti, csi sze ti szrdis?

9. Gda z nebész csüti dás szôd-bo tvojo, zemla sze presztrási i tího posztáne.

10. Gda Bôg sztáne na szôd-bo, da vszëm nevolnim pomága na zemli. Selah.

11. Ár i besznôcsa lüdi tebi csészti dati more; i osztanke besznôcsa v 'zakle oblecsés tí.

12. Oblübte, i zdr'zte Goszpodni Bôgi vasemi. Vszi, kí szte okóli nyega, prineszte dári tomi Sztrasnómi.

13. Kí poglavníkom szresnoszt jemlé, i sztrasen je Krá-lom zemelszki.

LXXVII. 'ZOLTÁR.

Ti pobo'zni szküsávanye i tröst.

1. Azafa 'Zoltár k naprëszpëvanyi za Jeduthuna.

2. **G**lász kricsa mojega pozdignem k Bôgi: k Bôgi kricsím, i poszlühne me.

3. Vu dnëvi sztiszkávanya iscsem Goszpodna; rôka moja je v noci vö raspresztrëta, i nepopüsztí, ár sze nedá potróstati düsa moja.

4. Gda szem 'zaloszten, na Bôga szí zmíszlim, czeknem sze da pomenkáva düh moj. Selah.

5. Tí zdr'závas ocsí moje, da verosztüjejo; tak szem sztrt, da nemorem gücsati.

6. Premislávam szí od dávnýi dnëvov, od nigdásnyí lét.

7. Premislávam szí v noci od moje peszmi, zgucsávam szí vu mojem szrezi, i düh moj more zbrojávati.

8. Jeli na veke osztávi nász

Gospôd, i neszká'ze vecs nik-se dobrote?

9. Jeli sze je vsza nyegva miloszcsa czelô zmenkala? jeli szo konecz vzelé vsze nyegove oblübe?

10. Jeli sze je Bôg szpozábo szmileni bidti? ino je zápro vu szrdi miloscsa szvojo? Selah.

11. Ali jasz szem velo: Tô morrem jasz trpeti; ali dêszna toga Vísesnyega zná vsze tô preobrnôti.

12. Záto sze szpomínam z dél Goszpodna: premislávam sziz prvési csüd tvoji.

13. I gucsím od vszê dél tvoji, ino zgovárjam od djánya tvojeja.

14. Bo'ze! szvéta je szteza tvoja; gde jeszte Bôg tak zmo'zen, kak tí, Bo'ze?

15. Tí sziz Bôg, ki csüda csiní: tí sziz oznano med národmi môcs tvojo.

16. Tí sziz tvoj národ oszlôbodo z ramov, sziní Jákoba i Jo'zefa. Selah.

17. Vodé szo tebé vidile, o Bôg, vodé szo te vidile, ino szo sze bojale, takáj i globocsíne szo sze sztrsznole.

18. Vö szo dáli oblóczke vodé; néba je dála grúmláczo, ino tvoji blízki szo szemtam létali.

19. Po czêloj nébi je sao glász grúma, tvoji blízki szo szvétili po zemli, zemla sze je gíbala i trôszila od toga.

20. Tvoja pôt je po môrji, tvoja szteza po veliki vodáj; dônok sze je nêznao szlêd tvoji.

21. Vodo sziz lüdsztvo tvoje, kak csrêdo, po rôki Môsesa i Áronovoj.

LXXVIII. 'ZOLTÁR.

Preszámnye dobrôt i kastig Bo'zi, lüdsztvi nyegovomi szkázani.

1. Azafa Návuk.

Poszlüsaj mojel lüdsztvo Právdodo mojo, nagníte vüha vasa k recsam vüsztt moji.

2. Odprém vu prílikaj vüsztta moja: vö povêm szkrita od zacsétka szvéta.

3. Stere szmo csüli i známo, i stere szo nam pripovedávali ocseve nasi.

4. Naj ji neszkrívamo pred színmi nyíhovimi, odvêtkom pridôcsim, ino oznanüjemohválo Goszpodnovo, i zmo'znošt nyegovo, i csüda nyegova, stera je csinío.

5. Ár je posztavo szvedôszttvo vu Jákobi, i vö je dao Právdov Izraeli, na stero je zapovedao ocšákomo nasim vucsiti o-troke szvoje.

6. Záto, naj bi szpoznao odvêtek pridôcsi, otroczi, kí bi sze rodíli, csi bi gori zraszli, da bi jo nazveszcsávali szinom szvojim.

7. Naj bi vu Bôgi polo'zili vü-pazen szvojo, ni sze nêszpozá-

bili z dél bo'zi, i zapovedi nyegove zdr'zali.

8. I nebi bilí, kak ocseve nyíhovi, nepokoren i borécsi rod; pokolénye, stero je nej popravilo szrezá szvojega, i kí düh sze je nej dr'zao verno k Bôgi.

9. Kak szinovje Efraima, ki szo prficsno z lokom sztrélali, i odszkocsili szo vu hípi bojne.

10. Oni szo bo'zega závezka nézdr'zali, i vu právdi nyegovoj hoditi szo nej steli.

11. Ino szo sze szpozábili z dél nyegovi, i z csüd nyegovi, stera nyim je szkázao.

12. Pred nyíhovimi ocsáki je csinío csüda vu Egiptom-szkoj dr'zéli na Zoamszkom póli.

13. Razdêlo je môrje i dao nyim je prêk idti; i posztavo je vodé, kak zíd.

14. I vodo je je vudne z oblákom, i cserez nocsi z szvetlim ognjom.

15. Razkálao je pecsíne vu püscesávi, i napájao je nyé, kak z globocsín veliki.

16. Szpelao je potoke z pecsíne, i vesíno vötecesti vodé kak járke.

17. Dönok szo nej hényali gresiti prôti nyemi, i razdrá'zd'zili szo toga Vísesnyega vu püscesávi.

18. I szküsávali szo Bogá vu szvojem szrezi, proszécsi hráno póleg lakovnoszti szvoje.

19. Ino szo gúcsali prôti Bôgi govorécsi: Jeli de Bôg mogao sztól pripraviti nam vu püscesávi.

20. Ovo, csi je gli vdaró pecsíno, ká bi voda vö tekla, i potoczke sze prepüsztli; ali kak nam more krüh dati, i lüdsztvi szvojemi meszô pripraviti.

21. Gda je eta Goszpôd szlísao, razszrdo sze je, i ogen sze je zá'zgao prôti Jáko, i szrditoszt je prisla na Izraela.

22. Zátó, ká szo nej vervali vu Bôgi, i nej sze zavüпали v pomôcsi nyegovoj.

23. I on je zapovedao odzgora oblákom; i ôdpro je dveri nébe;

24. I dao nyim je Manno, kak de'zd'z idti k jésztvini, i dao nyim je krüh nebeszki.

25. Jeli szo krüh angelszki, poszlaó nyim je sztroska do naszicsávanya.

26. Püsztó je píhati zdócz pod nébov, i zbüdo je po môcsi szvojoj jüg.

27. I dao je meszo na nyé de'zd'ziti, kak práh; ino ftieze kak pészek v môrji,

28. Je dao kapatí na szrêdi nyí tábora, okóli nyí sztánkov.

29. Ali gda bi jeli, ino sze naszitili jáko; dopuniti je dao 'zelnoszt nyíhovo.

30. Nej szo escse opdovedali 'zelnoszti: escse nyim je jésztvina vu lampaj nyíhovi;

31. Gda je szrditoszt bo'za

prisa na nyé, ino je zpomorila te znamenitése med nyimi, i pobila te náj bôgse v Izraeli.

32. Ali zvön vszega toga szo escse vecs gresili, i nej szo ver-
vali na csüda nyegova.

33. Záto je dopüsztó, ka szo márnó szkoncsali dní szvoje, i lëta szvoja vu trepetanyi.

34. Gda je nyé vmárjao, csi szo ga iszkali, i povrnoli sze i rano iszkali Bôga;

35. I sze szpomínali ka je Bôg pecsína nyíhova, i Bôg te Vísesnyí nyí pomocsník;

36. Csi szo bár jálnili zszvoji-
mi vüszdami, i z jezikom szvo-
jim szo nyemi lagali;

37. I szrece nyíhovo nej bilo sztálno k nyemi, i nej szo zdr-
'zali verno závezka nyegovoga:

38. On je dönok milosztiven bio, i odpüsztó je nyim grêhe; nej ji je pogübo; i csesztó je od-
vrno szrditoszt szvojo, i nej püs-
szto vö czêloga szrda szvojega;

39. Ár sze je szpômeno, ká szo têlo; i vöter, steri odíde i nazá nepríde.

40. Csesztó szo ga razdrá'zd-
'zili vu püsščsávi, i razdrésze-
lili vu püsšti mészta.

41. Oni szo Bôga pá i znôvics szküšávali, ino szo mejé dêvali Szvétomi vu Izraeli.

42. Nej szo sze szpômenoli 'z nyegove rôke, i dnéva, v sterom je nyé oszlôbodo z te'zíne.

43. Gda je csínó v Egiptomi

znaménya szvoja, i csüda szvo-
ja na póli Zoan.

44. Gda nyim je vodô na krv obrno, i potoke nyíhove, da szo némogli piti.

45. Gda je na nyé püsztó mla-
jino, ká je nyé jála; i 'zabe, ká szo je pogübile.

46. I dao je nyí szád gôszen-
czam, i szétvo nyíhovo kobili-
czam.

47. Gda je vdaro trasztje nyího-
vo z tocsôv, i malíne nyíhove z szrenom.

48. Gda je nyí 'zivíno pobío z tocsôv, ino nyé csrêde z blí-
szkom.

49. Gda je püsztó na nyé vu csamúri szrditoszti szvoje, hüde angele, i dopüsztó nyim sze bes-
neti, divjati, ino sztiszkávati.

50. Razsüro je pôt szrditoszti szvojoj, i nêmilüvao od szmrti düse nyíhove, i dopüsztó 'zivi-
ni nyíhovej po kügi prêdti.

51. Gda je zpomôro vesz pr-
virod, v Egiptomi: te prve ö-
rocsníke vu sztánki Chámovi.

52. Lüdsztvo szvoje je pa vö szpelao, kak ovczé, i vodo je, liki csrêdo, vu püsščsávi.

53. I vodo je je bátrivno, ká szo sze nêbojali; ali nepriátele nyíhove je po'zrlo môrje.

54. I pripelao je je vu szvoje szvéte krajíne, k gori, stero je szprávila dêszna nyegova.

55. Pregnao je pred líczom nyíhovim národe, i dao nyim

je örocsino razdeliti, i dopüszto je prebívati vu sztánki nyíhovi pokolényam Izraelszkim.

56. I dönok szo szküsávali ino dreszelili Bôga, toga Vísesnyega, i nej szo zdr'zali szvedosztva nyegovoga.

57. I odpadnoli szo i neverni szo grátali, kak ocseve nyíhovi, i pôdali szo sze, kak lagov lok.

58. I razszrdili szo ga z vizikosztmi szvojimi, i drá'zd'zili szo ga z szvojimi bôgeci.

59. I gda je Bôg tô szlísao, razszrdo sze je, i zavrgao je Izraela krôto.

60. I povrgao je szvoje prebiválicse v Siloi, — Sator, gde je on med lüdmí prebívao.

61. I dao jenyí môcs vu robsztvo, i nyí díko vu rôke protivníka.

62. Dao je pod mecs lüdsztvo szvoje; i razszrdo sze je na szvoj örok.

63. Nyí mladénceze je ogen pô'zro, i nyí devojke szo nej pokríte.

64. Popevje nyí szo od mecsa szpadnoli, i vdovicze szo sze nej plakale.

65. Dokacs sze je nej prebüdo Goszpôd, liki z szna; kak te mocsen kricsi, kí od vína ide.

66. I zbio je protivníke szvoje

odzaja, i on je je z vecsnov szramôtov oklao.

67. Zavrgao je sator Jo'zefa, i pokolénye Efraima szí je nej zvalo.

68. Nego szí je odébrao pokolénye Juda, Sionszko goro, stero lübi.

69. Inoje vizikozozídaoszvojo Szvetino, kak zemlo, stero je sztálno pokrêpo.

70. I odébrao je szlugo szvojega Dávída, i vzéo ga je od ovcárnicz.

71. On ga je vzéo od dójni ôvcz, da bi pászao nyegov Jákovov národ, i Izraela, örok nyegov.

72. Kí ga je pászao vu vszjo vernosztí szreza: i czelô z mûdrov ramov ga je vodo.

LXXIX. 'ZOLTÁR.

Prosnyá prôti protivníkom isztine.

1. Azafa 'Zoltár.

Gospodne! poganye szo no-tri vdrli vu tvojo örocsino: öszkrúnili szo tvojo szvéto Czérkev, i z Jerusálema szo küpe napravili.

2. Tá szo dáli mrtva têla szlugo-v tvoji na jêsztvino fticzam nebeszkim, i têla tvoji szvéti zviríni zemelszkjoj.

3. Prelejávali szo krv okôli Jerusálema, kak vodô, i nej ga bilô, kí bi pokápaó.

4. Vcsinyeni szmo szramota pred szôszedmi nasimi, k spôti

i czónam, onim, kí szo okóli nász.

5. Kak dugo, o Goszpodne, sze bodes szrdo? bode gorêla, kak ogen vrêloszt tvoja?

6. Vövlej szrditoszt tvojo na pogane, steri tebé neznajo, i na králevsztva, stera iména tvojeja nezezávajo.

7. Ár szo poczerali Jákoba, i sztanke nyegove opüsztili.

8. Neszpómeni sze zprvési grêhov nasi; szmilüj sze hitro nad nami; ár szmo vra'zeni jáko.

9. Pomágaj nam, o Bo'ze, zve-licsitel nas, za volo díke iména tvojeja, i oszlóbodi nász, í fti-saj grêhe nase, za volo iména tvojeja.

10. Zaka právijo poganye: gde je Bóg nyíhov? Dáj znano bid-ti med poganmi, pred ocsmi nasimi, zadomeszcsávanye krvi szlegov tvoji vöpreleáne.

11. Prídi pred lícze tvoje zdühávanye vöznikov: po zmo'znoj rami tvojoj obráni sziní szmrti.

12. I nazâ plácsaj szôszedom nasim po szedmi gibáj vu nyí krílo spótanye nyíhovo, z sterim szo oszmejávali Goszpodna.

13. Mí pa, lüdsztvo tvoje i ovczé csrêde tvoje, te dícsili bode-mo na veke: ino od odvêtka doodvêtká bomo vöglászili hvá-

io.

LXXX. 'ZOLTÁR.

Molba za obarvanye dühovnoga vino grada.

1. Azafa 'Zoltár k naprêszpévanyi, od rô'z závezka.

2. **O**pasztér Izraela! poszlü-Ohni, kí paszés Jo'zefa, kak csrêdo: szká'zi sze, ki sze-dis nad Kerubimi.

3. Zbüdi ramo tvojo, kí szí pred Efraimom i Benjaminom ino Manassom, i prídi nam k pomócsi.

4. O Bóg! trôstaj nász, i dáj nam szvétiti lícze tvoje, i zdr'zímó sze.

5. Goszpodne, Bóg Zebaoth! kak dugo sze scsés szrdití na molbo lüdsztva tvojeja?

6. Nahráno szí je z szkuznatim krühom, ino je napájas z velikov merov punov szkuzami.

7. Posztávas nász nasim szôszedom na szvajo, i nasi nepriátelje szí szmêh delajo z nász.

8. O Bo'ze, Zebaoth trôstaj nász, i dáj nam szvétiti lícze tvoje, da sze zdr'zímó.

9. Tí szí eden trsz z Egiptoma pripelao; vö szí pregnao pogane, ino szí ga poszádo.

10. Tí szí pred nyim tér rédo dao szí sze nyemi vkoreniti, i dr'zélo napuniti.

11. Goré szo pokrite 'z nyega

szénczov, i 'z nyega rozgami czedrovje bo'ze.

12. Tí szi nyega nárasz raszpréztro notri do mórja; i nyega vinyíske do potoka.

13. Zaka szi nyega plót raztrgao, ká szo ga trgali vszi mímo idôcsi.

14. Razkopali ga divji prascsíske, i divjâzen polszka sze je na nyem pászla.

15. O Bóg Seregôv! obrni sze dönok; glédaj z nébe, i vidi ino prigledni té trsz.

16. Vinyíske tó, stero je szadila dészna tvoja, i mladike, stere szi potrdo szebi;

17. Zgorela szo z ognjom, raztrgana od szrditoszti lícza tvojeja, totá bodo.

18. Bojdi rôka tvoja nad mo'zom pravicze tvoje, nad szinom cslovecsim, sterogaszí szebi odébrao.

19. Tak neodsztôpimo od tēbe. O'zivi nasz pá, i zezávali mo imé tvoje.

20. Goszpodne, Bóg Zebaoth! tróstaj nász, dáj nam szvétiti lícze tvoje, i zdr'zímó sze.

LXXXI. 'ZOLTÁR.

Kak je szvetiti Szvétke.

1. Azafa 'Zoltár k naprészpévanyí na Gittith.

2. **V**eszélo szpévajte Bôgi, kí je pomôcs nasa: veszélo krícste Bôgi Jáköba.

3. Vzemte 'zoltáre, dájte sze bobén, i hárfó z milím glászom.

4. Tromböntajte za mladá z tromböntov; vu posztávleni szvétki hütisztankov.

5. Ár je návada v Izraeli tó: násztava Bôga Jáköba.

6. Tó je k szvedosztvi posztavo pod Jo'zefom, gda szo vösli z Egiptoma, gda szo neznane jezike szlísali.

7. Gdaszem nyíplécsa od bremena zléhkóto, i nyí roké szo od pécsi rêsene.

8. Gda szi me zezávao vu sztiszkávanyi, oszlóbodo szem te, inoszem te poszlühno, vu szkri-viscsi grúmlácze, ino szem te vardévao pri vodáj drá'zd'zenyá. Selah.

9. Poszlüh-saj moj nárad! szvedocso ti bom: Izrael poszlüh-saj mené!

10. Nemejte med vami bogá tühoga: i nenakleknite kôlin drügomi bôgi.

11. Jasz Goszpôd, szem Bóg tvoj, kí szem te vöszpelao z zemlé Egiptomszke; odpri sü-rôko tvoja vüszta, da je napunim. —

12. Ali nej je poszlühnolo lüdsztvo moje glásza mojega, i Izrael szi nepocsiné vu meni.

13. Zátó szem je níhao, pri nyi szrezá míszlaj; da hodijo kak sze nyim zdí.

14. O dabi lüdsztvo moje po-

korno bilô, i po moji potáj hodo Izrael.

15. Naszkori bi nyegove nepriátele zníszo, ino bi odvrno protivníke nyegove z rokôv mojav.

16. Odürjávezi Goszpodna bi sze vu nyem zblôdili, i nyega vrêmen bi na veke trpelo.

17. Z náj lepsov pseníczov bi je hráno, i z médom pecsína bi je naszito.

LXXXII. 'ZOLTÁR.

Od sztáve i csészti szvetszke oblászti.

1. Azafa 'Zoltár.

Bôg sztojí vu szprávicsi Bo'zem, i szodecz jemed bogmí.

2. Kak dugo bodete krívo szôdili? i oszobe ti hüdi prijémali. Selah.

3. Szôdte prav vbôgomi i szirociam: pomágajte nevolnomi i szíromáki k praviczí.

4. Bránte pozadnyésega i potrêbnoga, oszlôbodte ga z rók hüdobnyákov. —

5. Ali nedájo szi dopovedati, i nerazmijo nika. Vu kmiczí hodijo, záto morejo fundamentomi zemlé genyeni bidti.

6. Jasz szem erkao: Bogôvje szte, i szinovje toga Vísesnyega.

7. Ali kak lüdjé, szpomerjéte, i kak tiran szpádnete.

8. Sztani, o Bo'ze! szôdi zemlo; ár szi ti örocsnik med vszêmi paganmi.

LXXXIII. 'ZOLTÁR.

Molba za pomôcs prôti nepriátelom Czérkvi.

1. 'Zoltárszka peszem Azafa.
2. **O** Bo'ze! nemúcsi czelô: neboj tak tího; i nemüdi sze krôto, o Bôg.

3. Ár, ovo, nepriátelje tvoji sze borijo, i kí tevnaviszti májo, pozdigávajo glavé.

4. Prôti lüdsztvi tvojemí jálnoszti zmislávajo: i tanács dr'zijo prôti tém, ké tí szkrivas.

5. Govorécsi: pojdmó, vö je sztrêbmo, da nedo národ, tak, da sze ni szpomínalo nede vecs imé Izraelszko.

6. Ár szo z ednov pámetjov vküp tanács dr'zali; ino závezek prôti tebi vcsínili.

7. Sztanki Edomitanczov i Izmaelitanczov, Moabitov i Hagaréusov.

8. Gebalitov i Amonitov, i Amalekitanczov: Filiszteuske z prebívajôcsimi v Tyrusi.

9. I Assurszejek nyim pridrü'zo; i pomágajo otrokom Lotovim. Selah.

10. Vcsíní nyim, kak Mídiانيتanczom, kak Siseri, kak Jabiní pri Kison potoki.

11. Kí szo pogübleni pri Endori, i pôsztali szo gnoj zemlé.

12. Deni nyé i poglavníke nyi, kak Oreba, i Sebo: vsze nyhove poglavitése, kak Sebaka i Zalmuna.

13. Kí szo pravili: podzájmo prebiválicsa Bo'za!

14. Moj Bôg! vsíni je, kak vi-hér; kak pleve pred vôtrom.

15. Kak ogen po'zgé gôscso, i plamén vu'ziga goré;

16. Tak je pregányaj z tvojim szlápom: i presztrasi je z tvojim szilnim vihérom.

17. Napuni nyí lícza z szramô-tov, naj iscesejo imé tvoje Goszpodne.

18. Szram je bojdi, i groza je obídi vszigdár ino vszigdár: v szram naj szpádnejo, i prédejo.

19. Da szpoznajo, kâ szí tí, szam jedini, kí má eto imé: Goszpodne, Vísesnyi nad czêlim szvétom.

LXXXIV. 'ZOLTÁR.

Od Czérkvi i vucitelszke czészti.

1. 'Zoltár Korehovi otrokov k naprêszpévanyi na Gittith.

2. **K**ak nászladna szo tvoja prebiválicsa, Goszpodne, Zebaoth!

3. Düsa moja tá 'zelej, i setüje vu predvor Goszpodna, szrcze moje i têlo moje sze veszeli vu 'zívom Bôgi.

4. Ár i ftícesek szí je naisao meszto, i lasztvicza szvoje gnêzdo, gde szvoje mláde le'zé, kakti Oltáre tvoje, Goszpodne, Zebaoth, moj Král ino Bôg moj.

5. Blá'zeni szo, kí prebívajo vu hi'zi tvojoj! oni te na veke hválili bodo. Selah.

6. Blá'zen je on cslovek, koga môcs je vu tebi, i szteze tvoje vu szrezi nyegovom!

7. Kí idejo po dolé 'zaloszti i tam szí sztüdencze delajo. Ár vucitelje bodo z vnôgim blagoszlovom szná'zeni.

8. Sli bodo od obládanya do obládanya: da sze szká'ze, ka je Bôg v Sioni.

9. O Goszpodne, Bôg Zebaoth! poszlühni molítve moje: szlísaj je Bôg Jákoba. Selah.

10. Bôg, zászloba nasa, vidi i zglédni sze na obráz Poszvecsenoga tvojegaga.

11. Ár je bôgsi eden dén vu predvori tvojem, kak indri jez-zero: zvalo szem szí ráj sztáti pri prági vu Hi'zi Bogá mojega, kak dugo prebívati vu sztanki tí nepobo'zni.

12. Ár je Goszpodin Bôg szuncze i zászloba: Goszpôd dáva miloszcsso i díko, nedopüsztí sztrádati dobrôt hodécsim vu nedú'znoszti.

13. Goszpôd Seregôv, blá'zen, kí sze vu tebi vüpa!

LXXXV. 'ZOLTÁR.

Molítev za pomôcs bo'zo i naprêidénye v vszákøj sztávi.

1. 'Zoltár Korehovi otrokov k naprêszpévanyi.

2. **G**oszpodne, tí szí miloszstíven bio dr'zéli tvojoj: nazá szí pripelao vôznike Jákoba.

3. Odpüszto szí pregresénya lüdsztvi tvojemí, zakríó szí vsze nyegove gréhe. Selah.

4. K sztráni szí djao szrd tvoj: obrno szí sze od csamúra szrditosztí tvoje.

5. Tróstaj nász, Bóg, pomocník nas; i hényaj od nemiloszti tvoje nad nami.

6. Jeli sze na veke na nász szrdo bodes? i podú'zas szrditosztí tvojo od pokolénya do pokolénya?

7. Nescses sze k nam vrnóti, i nász o'zivetí? da bi sze lüdsztvo tvoje znalo veszeliti vu tebi.

8. Szká'zi nam, Goszpodne, miloscsó tvojo: i dáj nam zvelicsanye tvoje.

9. Ó da bi jasz csüo, ka Goszpodin Bóg govorí; ár mír oblübi lüdsztvi szvojemi i szvojím szvétím; da nezavdárijó na bláznoszt.

10. Zaisztino, blüzi je pomôcs nyegova tém, kí sze nyega bojíjo, naj prebíva díka vu dr'zéli nasoj.

11. Miloscsa ino isztina sze szrécsata: pravicsnoszt i mír sze kúsüjeta.

12. Vernoszt na zemli raszté, i pravicza z nebész gléda.

13. Da nam i Goszpód dobrosíní, i zemla nasa dá szád szvoj.

14. Da pravicza pred nyím hodi, i po szvojój póti napréide.

LXXXVI. 'ZOLTÁR.

Dávida rázlocne prosnye.

1. Dávida molítev.

O Goszpodne nagni vühatveja i poszlühni me; ár szem jasz nevolen i vbógi.

2. Obráni düso mojo, ár szem jasz szvétí: zdr'zi tí, Bóg moj, szlugo tvojega, vu tebi sze vü-pajócsaga.

3. Szmilüje sze nad menom. Goszpodne; ár te zezázam vesz dén.

4. Obészeli düso szlugo tvojega; ár k tebi, Goszpodne, pozdigávam düso mojo.

5. Ár szí tí Goszpodne, dobrotiven i szmileni, i velike miloszti k vszém tebé zezávajócsím.

6. Szlísaj Goszpodne molítev mojo: i kebzüj na glász moje prosnye.

7. Vu dnêvi nevól zezávam tebé, ár me tí poszlühnes.

8. Nega ni ednoga tebi szpodobnoga med bogmi, o Goszpodne, i nega dél, kaksá szo tvoja.

9. Vszi národje, stere szí sztvóro, prídejo, ino pokleknejopred líczom tvojim, o Goszpodne; i dícsili bodo imé tvoje.

10. Ár szí tí veliki i csüda csínis, i szam szí Bóg.

11. Navcsi me, Goszpodne, pót tvojo, da hodim vu isztini tvojoj; obari i szrcze moje, da sze iména tvojega boji.

12. Tak bom te dícsó, Goszpod-

ne, Bôg moj, z czéle düse moje i csesztio bodem imé tvoje na veke.

13. Ár je miloscsa tvoja velika nad menom, i mojo düso szioszlôbodo z globokoga pekla.

14. O Bôg! gizdávczi szo sztanoli prôti meni, i sereg vladárov iscese mojo düso, kí te nemajo pred szebom.

15. Tí pa, Goszpodin Bôg, szimilosztiven, i szmileni, i dugotrplivi, velike dobrôte i verno-szti.

16. Zgledni sze na méne, i bojdi mi milosztiven: krêpi szlugo tvojega z mocsjôv tvojov, i zdr'zi szina szlü'zbenicze tvoje.

17. Szká'zi nad menom známénye dobrotivnoszti; tak da vidôcsi, kí me odürjávajo, sze oszramotíjo, geto me tí, Goszpodne, pomagás i trôstas.

LXXXVII. 'ZOLTÁR.

Od krczsanszke Materé Czérkvi pod képom zemelszkoga Jerusálema.

1. Korehovi otrokov 'zoltárszka peszem.

On je trdno fundálivan na szvétí goráj.

2. Lübi Goszpod vráta Sionszka vise vszé prebiváliscs Já-koba.

3. Odícsene recsí sze predgajo vu tebi, o váras bo'zi. Selah.

4. Predgati scsém dati Rahabi i Bábeli, da me szpoznajo. Ovo, i Filiszteuske i Tyrusanczi z

Csrnkavczi navküpe sze tam bodo narájali.

5. Od Siona sze bode pravilo: ete i ov je v nyem rodjen, iszam te Vísesnyi ga potrdi.

6. Precsté Goszpod med szpisüvanyem národe: — ete sze je tüdi tam narôdo. Selah.

7. I szpévczi i 'zveglárje bodo szpévali: edno drügo glásziti.

LXXXVIII. 'ZOLTÁR.

Molttev vu teskom szküsávanyi.

1. 'Zoltárszka peszem Korehovi otrokov knaprêszpévanyi, od szlaboszti ti nevolni. Návuk Hemana Ezrakita.

2. **G**oszpodne, Bôg zvelicsanya mojega! vudne i v nocsi kriésím tebi.

3. Naj príde pred lícze tvoje molítev moja: nagni vüha tvoja k kriésanyi mojemi.

4. Ár je naszicsena od hüdogadüsa moja; i 'zítek moj je blüzi k pekli.

5. Zracsúnan szem k tim dolidôcsim v pekel, ino szem, kak cslovek brezi vsze pomôcsi.

6. Med timi mrtvimi szem osztávlén, kak tí preszme knyeni v grobi le'zécsi, z steri sze vecs neszpomíнас, geto szo od rôke tvoje lócseni.

7. Doli szí me püsztó vu jamo náj szpôdnyo, do náj kmicsnésega, náj globsega meszta.

8. Szrditoszt tvoja te'zi mené,

i mantrás me zevszêm válovjom tvojim. Selah.

9. Dalecs szi odvrgao znancez moje od méne, djao szi me nyim na grozo. Jasz szem zvézan i nemrem vöprídti.

10. Obráz moj je prepadno od nevôle; vszákden te zezávam, Goszpodne: vöraszpresztéram próti tebi roké moje.

11. Jeli bodes med mrtvimi csinío csüda? Jeli ti mrtvisztá-nejo, ka bi te dícsili? Selah.

12. Jeli bode glásena vu grobáj miloscsa tvoja; ino isztina tvoja vu pogüblényi?

13. Jeli sze morejo szpoznati csüda tvoja vu temnoszti? i pravicsnoszt tvoja vu zemli pozablenyá?

14. Ali jasz, Goszpodne, tebé zezávam, i molítev moja vszákko ütro príde pred tébe.

15. Zaka osztávis, Goszpodne, düso mojo, i szkrívas lícze tvoje pred menom?

16. Vbôgi szem, i medlôven, da szem tak zavr'zen: trpim sztrâh tvoj, da szkoro vezagam.

17. Szrditoszt tvoja je vise méne prisla; sztrâh tvoj me premága.

18. Okôli me obdávajo vszákden, kak vodé: okôli me jemléjo z ednim.

19. Dalecs síz pregnao od méne lüblénoga mojega, i tívárisa mojega, i znancez moji szo pred menom szkriti.

LXXXIX. 'ZOLTÁR.

Od Messiása i nyegovoga králevszta.

1. Návuk Ethana Ezrakito.

2. **O**d milosce Goszpodna szpévao bodem na veke: od odvétka do odvétka bom nazveszcsávao Isztino tvojo z vüszdami mojimi.

3. Árszemerkaó: edna vecsna miloszt gorízide; vu nebészaj szam potrdis isztino tvojo.

4. Vcsínio szem závezek z odebránimi mojimi: prizégnozsem Dávidi, szlugi mojemi:

5. Na veke obdr'zím szemem tvoje: od roda do roda potrdim králevszki sztolec z tvoj. Selah.

6. I glászila bodo nebésza csüda tvoja, o Goszpodne, i isztino tvojo vu szpravicsi ti szvéti.

7. Ár sto more v obláki z Goszpodnom ednáki bidti, i Goszpodni glíhni med otroki bo'zimi.

8. Bôg je v obsini ti szvéti sztrasen krôto, i bojati sze ga májo vszi, kí szo okôli nyega.

9. Goszpodne, Bôg Zebaóth! sto je, kak tí, vszamogôcsi Goszpod? i isztina tvoja je okôli tébe.

10. Tí goszpodüjes nad zburkanim môrjom: gda sze zburkávajo válove nyegovi, tí je potisas.

11. Tí szi pobío Rahabo do szmrti, i z mocsnimi ramami

tvojimi szi razegnao nepriátele tvoje.

12. Tvoja szo nebésza, tvoja je takáj i zemla: szvét i ka je vu nyem szi tí fundálivo.

13. Polnôcsi ipôldnészti tí sztvôro, Tábor i Hermon vu tvojem iméni szpêvajo.

14. Tvoja rama je zmo'zna, rôka tvoja je mocsna, vizsika je dészna tvoja.

15. Pravicza i szôdba szo podpore králevszkoga sztôlcza tvojeja: milosztivnoszt ino isztinoszt szo pred líczom tvojim.

16. Blá'zen národ, steri sze veszeliti zná! Goszpodne, vu szvetloszti lícza tvojeja bodejo hodili.

17. Vu iméni tvojem sze bodo veszelíli vszákdén: i vu tvojoj praviczi sze zviszijo.

18. Ár szi ti díka môcsi nyíhove, i z miloscse tvoje zviszís rôg nas.

19. Ár je Goszpod zászloba nas, i Szvéti Izraela je Král nas.

20. Teda szi gúcsao k szvétim tvojim vu vidényi, ino szi erkaó: Jasz szem ednoga jünáka zbüdo, steri zmocsti má; zviszo szem ednoga odebránoga z med lüdsztvom.

21. Naisao szem Dávida szlugo mojeja; zszvétim oliom szem namazao nyega.

22. I záto 'z nyim bode rôka moja: i rama moja ga bode kreplá.

23. Protivník ga nepremore, i te ne pravicsni ga nevr'ze pod péte.

24. Ár doli poterem pred líczom nyegovim protivníke nyegove, i odúrjavcze nyegove pre'zeném.

25. Isztinoszt moja i miloscsa moja bode 'z nyim, i rôg nyegov sze zviszi vu mojem iméni.

26. I posztávím nad môrjom rokô nyegovo, i dészno nyegovo nad vodami.

27. On bode mené zvao: tí szi moj Ocsa, Bôg moj, i pecsína zvelicsanya mojeja.

28. Jasz ga takáj za prvorodjenoga vcsiním, za náj visisega Králov zemelszki.

29. Na veke nyemi zakuném miloszcsó mojo: i závezek moj bode nyemi sztálen.

30. Vcsiním vecsno szemen nyegovo, i králevszki sztolec nyegov, kak dnéve nebeszke.

31. Csi pa osztávijo otroczi nyegovi zákon moj, i v szôdbaj moji nebodo hodili;

32. Csi násztave moje oszkrúnijo, i zapôved moji nezdr'zijo;

33. Teda poiscsem z síbov grêhe nyíhove, i z vdárcezi nepravicnoszt nyihovo;

34. Ali miloscse moje nevzemem od nyega, i nescsem vta-jiti nyemi isztine moje.

35. Nescsem oszkrúniti závezka mojeja, i premeniti, ka je zíslo z vüszst moji.

36. Jasz szem ednôk priszégno pri mojemszvesztvi, nescsem Dávidi lagati.

37. Szemen nyegovo osztáne na veke, i králevszki sztolec nyegov, kak szuncze, pred menom.

38. Kak mészecz potrdjeni bode na veke, i kak szvedok vu obláki, isztinszki bode. Selah.

39. Ali tí szi ga osztavo i zavrgao, ino sze szrdis na tvoje-ga namázanoga.

40. Razmetao szi závezek z szlugom tvojim: klácsis korôno nyegovo do zemle.

41. Razrűsis vesz zíd nyegov, razválas gradíno nyegovo.

42. Szlecséjo nyega vszi mímo időcsi, na spot je szoszedom szvojim.

43. Zvűszo szi dűszno protivníkov nyegovi, obeszelís vsze nepriátele nyegove.

44. Obtôpo szi osztricz mecsa nyegovoga, nej szi nyemi dao obsztáti v boji.

45. Razbio szi csisztôcsa nyegovo, i sztolec nyegov szi na zemlo vrgao.

46. Okráto szi dni mladoszti nyegove, ino szi ga pokrío z spotom. Selah.

47. Kak dugo sze, Goszpodne, tak vszegavêcs szkrívao bodes? i bode gorêla szrditoszt tvoja kak ogen?

48. Szpômeni sze, kak krátki

je moj 'zítek, — zaka bi zaman sztvôro vsze színí cslovecse.

49. Gde je sto, kí 'zivé, i szmrti nebi vído? vöftrgno 'zítek szvoj z rôk pekla? Selah.

50. Gde je prva miloscsa tvoja, Goszpodne, stero szi Dávidi priszégno vu isztinoszti tvojoj?

51. Szpômeni sze, Goszpodne, z 'zukoszti szlugo tvojeja, stero szem prenoszo vu kríli mojem od telko zmo'zni národov.

52. Z sterov szo tebé, o Goszpodne, ospotávali nepriátelje tvoji: z sterov szo ospotávali sztopáje tvojeja Namázanoga.

53. Hválen bojdi Goszpod na veke. Amen i Amen!

XC. 'ZOLTÁR.

Od nesztálnoszti 'zítka cslovecsega.

1. Molítev Műsesa, mo'za bo'zega.

Goszpodne! tí szi obramba nasa od pokolénja do pokolénja.

2. Prvle, kak szo goré sztvorjene, prvle, kak je zemla i szvét sztvorjeni, szi tí Bôg od vek do veka.

3. Tí dás lűdém vmérati, i velís: prihájajte nazá, otrôczi cslovecsi!

4. Ár je jezero lét pred ocsmí tvojimi, liki dén vcserányi, steri je míno, i liki sztrá'za nôcsi.

5. Odtesti nyim dás, kak po-

vôdni, i tak szo, kak szen, i liki tráva, stera zrányá povéhne.

6. Zaütra czveté, ali naszkori povéhne, ino sze navécsar pokoszi, i poszéhne.

7. Ár mí prêdemo od szrditoszti tvoje; od csamúra tvojega moremo tak hitro tá pojdti.

8. Pred szébe szí posztavo pregresénya nasa; szkrivne grêhe nase na szvetloszt lícza tvojega.

9. Záto vszi nasi dnévi náglo tá tecséjo od szrditoszti tvoje: dokoncsamo létá nasa, liki gucs.

10. Dnévov lét nasi je szedemdeszét lét, i csi naj vise príde, tak je oszemdeszét lét, i to náj bôgse vnyíh je trüd i nevola, ár hitro miné vrêmen, i mí liki odletímo.

11. Sto verje, kâsze tí tak krôto szrdís? i sto sze bojí pred táksov tvojev szrditosztjov?

12. Vcsi nasz prav premiszliti ka nám je vmrêti nâ szpametnêsi jesztemo.

13. Goszpodne, povrni sze k nam kak nájprvle i mej szmilenoszt z szlugami tvojimí.

14. Napuni nász zrányá z miloszcsov tvojev, da bomo szpêvali ino sze veszelíli vsze dní nase.

15. Obészeli pá nász po eti dnévi, vu steri szí nász nevôlivao: po létaj, vu steri szmo hüda trpeli.

16. Nazvészti szlugom tvojim csinénye tvoje, i díko tvojo színom cslovecsim.

17. I bojdi nad nami lübezni-voszt Goszpodna Bôga nasega, i on vcsíni szrečno rók nasi delo med nami; delo, velim, rók nasi vcsíni szrečno.

XCI. 'ZOLTÁR.

Tróst vu szmrtnoj pogübeli.

Kí vu obrambi Vísesnyega szedí, i vu szénczi toga Vszamogôcsega osztáne,

2. Ercsé k Goszpodni: vüpa-zen moja, i moj grád, Bôg moj, vu kom sze vüpam.

3. Ár te on oszlobodí od mre-'ze lovcza; od pogübelnoga pestisa.

4. Z perotami szvojími te bode zakrívao, i pod perotami nyegovimi sze bodes vüpao: zá-szloba i obramba ti je isztina nyegova.

5. Nebos sze bojao pred nocsnim sztrasilom, i sztrêlami vu dne letécsimi.

6. Pred pestisom, steri v kmiczi lazí: pred kügov, stera pôldné vdérja.

7. I csi ji szpádne jezero kre tébe, i deszét jezér kre dêszne tvoje; k tebi sze nepribl'za.

8. Nego z tvojima ocsama bodes glédao, ino vido, kak sze tomi hüdomi zadomeszcsáva.

9. Ár szí tí, Goszpodne, obram-

ba moja: te Vísesnyi je obramba tvoja.

10. Nepripeti sze ti nika hüdoga: i 'zlak sze nepribl'za k sztanki tvojemi.

11. Ár je zapovedao Angelom szvojim od tébe, da te varjejo na vszê potáj tvoji:

12. Na rokáj te noszijo; da nevdáris v kamen nogé tvoje.

13. Po orozláni ino kacsaj bodes hodo; klacso bos mládoga orozlána i kácsa. —

14. Da mené 'zelej, — vöga oszlobodim, i zviszim ga, da pozna imé moje.

15. Da mené zezáva, poszlühnem ga, 'z nyim bodem vu sztiszkávanyi: scsém ga vöftrgnoti i postenyé nyemi dati.

16. Naszitim ga z dúgim 'zítkom, i poká'zem nyemi zvelicsanye moje.

XCII. 'ZOLTÁR.

Böga je dicsiti; i zaka?

1. 'Zoltárszka peszem na szobtni dén.

2. **D**rágodeloje Bogá dicsiti, ino szpévati iméni tvojemi o vísesnyi!

3. Glásziti zránya miloseso tvojo, ino isztino tvojo vszákónés.

4. Na deszét sztrünaj i 'zoltá-ri ino igrati na harfi.

5. Ár szi me tí obészelo, Go-

szpodne, z delami tvojimi, od dél rôk tvoji bodem szpévaó.

6. Kak velika szo dela tvoja, Goszpodne! jáko globoke szo mízli tvoje.

7. Te nóri cslovek tô neszpozna: blázen za tô nemára.

8. Ti neverni sze zeleníjo, kak tráva, i czvetéjo vszi csinécsi neprávdenoszt, dokecs sze vö sztrébijo na veke.

9. Tí pa te Vísesnyi osztánes na veke, o Goszpodne!

10. Ár ovo, nepriátelje tvoji, Goszpodne, ár ovo, nepriátelje tvoji prêdejo, i vszi hüdodelní- czi sze rasztepéjo.

11. Moj rôg pa zviszis, kak ednorôgcza: namázan bodem z friskim oliom.

12. Ino moje okô bode szvojo radoszt vidilo na moji protivníki, i od ti hüdi, kí sze prôti meni posztávlajo, vüha moja bodo szlísala 'zelna.

13. Te pravicsen sze bode zelenío kak pálmovo drêvo: on bode rászao, kak czedrovje na Libanoni.

14. Ki szo poszadjeni v Goszpodna Hi'zi, vu predvori Bogá nasega bodo czveli.

15. Escse i vu sztaroszti bodo czveli, bodejo rodni ino sze zeleníli.

16. Da bodo oznanyüvali, ka je Goszpöd tak veren, pecsína moja, i nika nepravicsnoga vu nyem nega.

XCIII. 'ZOLTÁR.

Proroküvanye od Krisztusa, i nyegovoga králevstva.

Gospôd je Králi díko je oblêkao; Goszpôd sze je oblêkao i opászao z mocsjov, i okroglná zemlé je po nyem potrdjena, da sze negene.

2. Od toga mao sztoji sztolec zvoj mocsno: tí szí vekvesen.

3. Goszpodne potoczke sze pozdigávajo, potoczke krôto sümjjo, potoczke viziko pozdigávajo válovje.

4. Od sümênja vnôgi vöd veliki, od válov môrja, je zmo'znêsi Goszpôd na vizíni.

5. Szvedôsztva tvoja szo potrdjena jáko: szvetsztvo je sznâga Hi'ze tvoje, Goszpodne, na vsze veke.

XCIV. 'ZOLTÁR.

Moltev prôti nepriátelom Czérkvi.

Goszpodne, Bôg zadomesztitel! o Bôg, koga je zadomescsávanye, szká'zi sze.

2. Pozdigni sze tí szodecz szvéta, povrni zvisávczom, ka szo szí priszlü'zili.

3. Goszpodne, kak dugo sze bodo neverníczy, kak dugo sze bodo nepobo'zni veszelíli.

4. Klepecsejo, i rú'zno gucsíjo, i vszi hüdogélniczí sze zvisávajo.

5. Goszpodne oni doli terejo

národ tvoje, i mantrájo öroc síno tvoje.

6. Vdovicze i tühéncze vmárjajo, i szíroticze zpomoríjo.

7. Ino právjíjo; Goszpôd toga nevídi, Jáko ba Bôg za tó nemára. —

8. Zasztôpte sze ví norezi med lüdsztvom: ví blázni, gda scséte grátati rázumni?

9. Té, kí je vühó sztvôro, jeli nebi csüo? Té, kí je okó sztvôro, jeli nebi vido?

10. Té, kí pogane pokára, nebode kastigao? Kí csloveka vsí na znánja.

11. Ali zná Goszpôd míszli cslovecse, ka szo márne.

12. Blá'zeni on, koga tí, Goszpodne, pokáras, ino ga vsís po tvojoj pravdi.

13. Da ga tí zmirís vu dnévi hüdi; geto sze neverníki jama kopa.

14. Ár Goszpôd národa szvojega neodvr'ze, niti öroc síne szvoje nezapüszti.

15. Ár sze na praviczio obrné szôdba, i nyé sze bodo vsza pobozna szreza dr'zala.

16. Sto sztojí kre méne prôti tim hüdim? Sto sztáne kre méne prôti hüdogélnikom? —

17. Csi meni Goszpôd pomágao nebi, 'ze bi düsa moja vu grobi le'zála.

18. Erkao szem: nôga moja sze je posklesznola; ali miloszcza tvoja me je podpérala.

19. Jasz szem veliko sztara-nye méo v mojem szrezi; ali tróstanye tvoje je dūso mojo razvészelilo.

20. Tí nigdár nebos dr'zao z tim preobrnyenim sztólczom, steri hūdô právdo tolmacsi.

21. Kí z vno'zinov terejo prôti dūsi toga pravicsnoga, i oszôdijo nedu'zno krv.

22. Ali Goszpôd je obramba moja: moj Bôg mi je pecsína moje vūpazni.

23. I on nyim povrné krivico nyíhovo, ino je preprávi za nyí hūdôbe volo; Goszpôd, nas Bôg je preprávi.

XCV. 'ZOLTÁR.

Messiási je' szkázati zahválnost i pokornost.

Hodte szpévajmo Goszpodni: veszélmo sze pecsíni zvelicsanya nasega.

2. Prihájajmo pred lícze nyegovo z dicsényem: z 'zoltármi szpévajmo nyemi.

3. Ár je Goszpôd veliki Bôg, i veliki Král vise vszê bogôv.

4. Vu koga rokáj je globocsína zemle: i vrhove gôrszo nyegovi.

5. Koga je i môrje, ár je je on sztvo: i zemla, stero szo nyegove roké zgotovile.

6. Hodte, molmoga, i ponízmo sze pred nyim: nakleknimo kô-

lina pred líczom Goszpodna, sztvoritela nasega.

7. Ár je on Bôg nas, i mi szmo lüdsztvo nyegove pasé, i csrêda rôk nyegovi. — Dnesz, csi glász nyegov csüli bodte,

8. Neobtrdite szrezá vasega, kak sze je v Meribi zgôdilo, vu dnévi szküsávanya vu püscsávi.

9. Gde szo me szküsávali ocseve vasi, ino me vardêvali; i vidili szo dela moja.

10. Da szem stirideszét lét delo méo z etim národóm, ino erkao: lüdsztvo eto blôdi z szrczom, i nescsejo sze pôti moje navcsiti.

11. Da szem priszégno vu mojem szrdi, ká neprídejo k pocskinki mojemi.

XCVI. 'ZOLTÁR.

Od nôve pezszi sz. Evangelioma.

Szpévajte Goszpodni nôvo peszem! szpévaj Goszpodni vsza zemla.

2. Szpévajte Goszpodni i hválte imé nyegovo: predgajte dén za dnom zvelicsanye nyegovo.

3. Vörazglászte med poganmi díko nyegovo, med vszêmi národni csüda nyegova.

4. Ár je veliki Goszpôd, i velike hvále vrêden; csüden vise vszê bogôv.

5. Ár szo vszi bogôve národov, bolvanye; ali Goszpôd je sztvo nébo.

6. Csészt i hvála je pred nyim: môcs i nászládnošzt je vu nyegovoj szvetini.

7. Ví porodje, dájte Goszpodni, dájte Goszpodni csészt i môcs.

8. Dájte Goszpodni csészt iména nyegovoga: prineszte dáre, i prihájajte vu predvor nyegov.

9. Molte Goszpodna vu szvétoj sznági: boj sze nyega vesz szvét.

10. Recste med poganmi: Goszód je Král, i szvét süróki je tak grüntani, da obsztáti má, geto on lüdsztvo prav szódi.

11. Veszélte sze nebésza: radűj sze zemla; môrje naj sümí, i ka je vu nyem.

12. Veszéli sze polé, i vsze, ka je na nyem: naj szpéva vsze drevje logôv.

13. Pred Goszpodna líczom; ár ide, ár ide, naj szódi szvét. On szódo bode okroglíno vu praviczí, i lüdsztvo vu isztini.

XCVII. 'ZOLTÁR.

Od Krisztusa i nyegovoga králevszta.

Goszpód je Král, tomi sze vészeli zemla: radűjzte sze zátonov vno'zina.

2. Obláczke i mrák je okóli nyega, pravicza ino isztina je podpora králevszkoga sztólca nyegovoga.

3. Ogen ide pred nyim, ino ze'zgé okóli nyegove nepriátele.

4. Z blízskom szvojim preszvêti okroglíno zemlé; stero vidôcsa zemla, sztrási sze.

5. Goré sze, kak vószk rasztöpfjo pred líczom Goszpodna: pred líczom vsze zemlé Goszpôda.

6. Nebésza oznanűjo nyegovo praviczó, i vidili bodo vszi národje díko nyegovo.

7. Szram more bídti vsze, kí kèpom szlü'zijo, i z bolvanmi sze hváljijo. Molte nyega vszi bogôve!

8. Sion tô szlisi, ino sze veszelí; cseri Jude sze radűjejo nad szódbov tvojoj, Goszpodne.

9. Ár szi tí, o Goszpodne, náj vísisi nad vszov zemlôv: tí szi jáko zviseni vise vszé bogôv.

10. Ví, kí lübite Goszpodna, mète v návisztí hüdôbo. — On varje düse szvoji szvétí, i oszlobodi je z rôk nepobo'zni.

11. Tomi pravicsnomi dá on szvetloszt zíditi, i radoszt onim, kí szo ednákoga szreza.

12. Ví pravicsni, veszélte sze vu Goszpodni, i dícste szpômenek Szvetsztva nyegovoga.

XCVIII. 'ZOLTÁR.

Opominanye na hválo Krisztusa.

1. 'Zoltár.

Szpévajte Goszpodni nôvo peszem, ár on csüdna dela csiní. On premága z szvojov dèsznov, i z szvojov szvéto v ramov.

2. Oznanyüvati dá Goszpód zvelicsanye szvoje: pred ocmí národov vövjávla praviczó szvojo.

3. Szpóméno sze je z miloscse szvoje i vernosztí szvoje k hi'zi izraelszkoj; vsze krajíne zemlé vídijo zvelicsanye Bogá nasega.

4. Radüj sze Goszpodni, vesz szvét: szpévajte zvisávajte i hválte ga.

5. Dícste Goszpodna na hárfi, z czitharami i glasznim szpévanyem.

6. Z tromböntami i glászom 'zvegél, szpévajte pred Goszpodnom, Králom.

7. Sümi mórje, i vsze, ka je vu nyem; okroglína zemlé, i kí na nyé prebívajo.

8. Veszélte sze potoczke, i radüjte sze goré!

9. Pred Goszpodnom; ar ide na szôdbo szvéta: szôdo bode szvét vu praviczí, i národe pôleg právde.

XCIX. 'ZOLTÁR.

Od nárove králevszta Krisztusovoga.

Goszpód je Král, najszí besznéjo národje: szedí na Kerubimí, naj szí sze zburkáva szvét.

2. Goszpód je zmo'zen v Sioní, i vísisi od vszé národov.

3. Tvoje veliko i csüdno imé sze má dícsiti, ár je szvéto.

4. I da oblászt Králi praviczó

lübiti; tí szprávas bogábojanzoszt: szôdbo i praviczó v Já-kobi tí vödelís.

5. Zvisávajte Goszpodna, Bogá nasega: pokleknite k podnogaoniczi nóg nyegovi, ár je szvéti.

6. Móses i Áron med popi nyegvimi i Sámuel med zezávajócsimi imé nyegovo. Zezávali szo Goszpodna, i On je nyé poszlühno.

7. Vu obláka sztebri je gúcsao 'z nyimi, steri szo zdr'zali nyegova szvedószta, ino zapóvedí, stere nyim je vödao.

8. Goszpodne, Bóg nas, tí szí nyé poszlühno, nyim odpúszto, i káráo nyí dela.

9. Zvisávajte Goszpodna, Bogá nasega, i pokleknite próti szvétoj gori nyegovoj; ár je szvéti Goszpód, Bóg nas.

C. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt za bo'ze dobróte.

1. 'Zoltár hválo dávanja.

Radüj sze Goszpodni vesz szvét.

2. Szlühzte Goszpodni z veszeljom, prihájajte pred lícze nyegovo z szpévanyem.

3. Szpoznajte, ka je Goszpód Bóg: on je nász sztvôro, i nej mí szami szebé, da bi bilí nyegovo lüdsztvo, i ovczé nyegove pasé.

4. Ídte notri na vráta nyegova z hválo dávanjem, vu predvor

nyegov z zvisávanyem. Dícste ga i blagoszlávlajte imé nyegovo.

5. Ár Goszpôd je dobrotivni, vecsna je milosca nyegova, i od odvêtka do odvêtka isztina nyegova.

CI. 'ZOLTÁR.

Dávidovoga kralüvanya gledalo.

1. Dávida 'Zoltár.

Od milosce i pravice scsém szpêvati: tebi, o Goszpodne, bom 'zoltáre szpêvao.

2. Vcsio bom te razmiti to právo sztezo, gda k meni prádes: hodo bom vu nedú'znosztí szrczá mojega, vu hi'zi mojoj.

3. Nedenem szí pred ocsí dugoványa Beliála; presztóplávca odürim i nebode mi prijéten.

4. Hüdo szrcze more od méne odsztópiti: hüdobnyáka nebom trpo.

5. Kíbli'znyegaszvojegaszkrivomá ogrizáva, onoga vö sztrêbim: za zvisénoga vu ocsáj, i nadühtoga vu szrczi, za toga nebom márao.

6. Moje ocsí glédajo za timi vernimi vu dr'zéli, naj prebívajo z menom, Kí bode po právoj sztezi hodo, on mi bode szlü'zo.

7. Nebode prebívao vu hi'zi mojoj csinécisi jálnoszt: la'zcsi neobsztójtjo pred ocsmí mojimi.

8. Rano právávim vsze hü-

H. W.

dobnyáke vu dr'zéli, da vö sztrêbim z meszta Goszpodnovoga vsze csinécse hüdóbo.

CII. 'ZOLTÁR.

Pokóre molítev obolnoga i milosco 'zelejócsega szrczá.

1. Molítev nevoláka, gda sze tú'zi i molbo szvojo pred Goszpodnom vövlejí.

2. Goszpodne poszlühni mojlítev mojo, izezávanye moje prádi pred tébe.

3. Neszkrívaj lícza tvojega pred menom; vu dnévi sztíszkávanya nagni k meni vüha tvoja: gda bom te zezávao hitro me poszlühni.

4. Ár szo mínoli, kakdin, dnévi mojí, i kószti moje szo obgorele kak glavnya.

5. Zbito je, i kak tráva poszéhnoło szrcze moje, tak da szem'ze krüh moj jeszti pozábo.

6. Od kricsa i jácsanya szo sze mi vszüsile kószti moje k kó'zi mojoj.

7. Szpodoben szem k trsztniczi vu püsztini: k szovi vu püszti mészta.

8. Verosztüjem i szem, kak szamni ftícesek na sztrêhi.

9. Vszákdén me spótajo nepriátelje moji: i oszmejávczi moji preklinývajo mené.

10. Ár jasz jém pepél, kak krüh, i pítvino mojo z szkuzami mészam.

11. Od tvojega proténnya i szr-

34

da; ár szi me gori zdigno, ino szi me doli vrgao.

12. Moji dnêvi szo lèhnoli kak széncza: jasz tá szèhnem kak tráva.

13. Ali tí, Goszpodne, osztánes na veke, i szpómenek tvoj od národa do národa.

14. Sztani dönok i szmilúj sze nad Sionom; ár je czajt szmilenoszt csiníti 'z nyim, geto je prisla vóra odlocsena.

15. Árszlugi tvoji dopádnenyé májo vu nyega kaményi; i nad práhom nyega sze szmilüjejo.

16. Da bi sze bojali poganye iména Goszpodnovoga, i vszi králove zemlé díke tvoje!

17. Ká je Goszpód zozídao Sion, i szkázao sze je vu díki szvojoj.

18. Ká sze je zgledno na molítev osztávlenoga, i nej je zavrgao prosnye nyegove.

19. Tó szpízano bode za pridócsi odvêtek, da lüdsztvo, stero de potom sztvorjeno, hválico bode Goszpodna.

20. Ár gléda z szvoje szvéte vizíne: Goszpód gléda z nebész na zemlo.

21. Da bi szlíso zdühávanye vózníkov, i réso otroke szmrti.

22. Da bi oni predgali v Sioni imé Goszpodnovo, i hválo nyegovo v Jerusálemi.

23. Gda sze vkúp szprávjio národje, i králevsztva, naj szlü-'zijo Goszpodni.

24. On oszlabi na pôti mécs mojo, on prekráti dní moje.

25. Erkao szem: Bóg moj, nevzemi me vkraj na szredíni dnévov moji; léta tvoja trpíjo na veke.

26. Tí szi od zacsétka zemlo grüntao i nebésza szo rók tvoji reja.

27. Ona prêdo, ali tí osztánes: ona vsza obsztarajo, liki gvant: kak odetel, je preménis, i ona sze zpremeníjo.

28. Tí pa on iszti osztánes, i léta tvoja sze nigdár nedokoncsajo.

29. Otróczi szlugov tvoji osztánejo, i szemen nyíhovo de pred tehom vgájalo.

CIII. 'ZOLTÁR.

Zvisávanye dobrót bo'zi.

1. Dávída ('Zoltár).

Hváli Goszpodna, düsa moja, i ka je vu meni, nyegovo szvéto imé.

2. Hváli Goszpodna tí düsa moja, ni sze neszpozábí z vszè dobrosinény nyegovi.

3. Kí odpüszcsáva tebi vsze grêhe tvoje: kí vrácsi vsze nemocsnoszti tvoje.

4. Kí resüje od pogübeli 'zítetek tvoj, kí te korunüje z miloszesov i szmilenosztjov.

5. Kí naszicsáva vüszta tvoja z veszeljom, tak da sze pomladi liki orol, vrszt tvoja.

6. Goszpód csiní, ka je pra-

vicsno i szôdbo vszêm obte'zenim.

7. Znáne je vcsíno Môsési szteze szvoje: szinom izrael-szkim dela szvoja.

8. Szmileni i milosztiven je Goszpôd, dugotrplivi i velike dobrotivnoszti.

9. Nebodo sze v edno boro, ni na veke szrda dr'zao.

10. Necsíní on z nami pôleg grêhov nasi: nepovracszüje nam pôleg neprávdenoszt nasi.

11. Nego kak visziko szo ne-bésza od zemlé, tak zvisena je miloszcza nyegova nad têmi, kí sze ga bojíjo.

12. Kak dalecs je zhod od zá-hoda, tak dalecs odrinyáva od nász presztôplénya nasa.

13. Kak sze ocsa szmilüje nad deczov szvojov, tak sze szmilüje Goszpôd nad têmi, kí sze ga bojíjo.

14. Ár zná naso náravo: pô-mni, ka szmo mí práh.

15. Cslovek je vu szvoji dné-vi, kak tráva, kak czvét pôl-szki, tak czveté;

16. Gda veter po nyê píhne, nega je vecs, i nepozna sze vecs nyê meszto.

17. Ali miloszcza Goszpodno-va je od vek do veka nad oni-mi, kí sze ga bojíjo, i pravics-noszt nyegova do deczé deczé.

18. Nad onimi, kí nyegov zá-vezek zdr'zíjo, i pazíjo na za-

pôvedi nyegove, da bi je csiníli.

19. Goszpôd je vu nebészaj potrdo sztolec szvoj, i králev-sztvo nyegovo nad vszêmi goszpodüje.

20. Hválte Goszpodna, Angel-je nyegovi, zmo'zni v môcsi, kí csiníte povelénye nyegovo, pokorni bodôcsi glászi rêcsi nyegove.

21. Hválte Goszpodna, vszi se-rezje nyegovi; szlugi nyegovi, kí csiníte volo nyegovo.

22. Hválte Goszpodna, vsza dela nyegova, po vszê mészta-j ládanya nyegovoga. Hváli Go-szpodna i tí, düsa moja.

CIV. 'ZOLTÁR.

Hvála bo'za z kníg natúre.

Hváli Goszpodna, düsa mo-ja! — Goszpodne, Bôg moj, tí szí jáko zviseni: díko i po-stenyé szí oblêkao.

2. Ódenyeni szí z szvetloszt-jov, kak oblecsalom, i raszprê-sztro szí nebésza, kak zakri-valo.

3. Kí na vodáj szklenyávas palacse tvoje, i obláke csinís kôla tvoja, ino po perotáj ve-tra hodis.

4. Kí csinís Angele szvoje dü-hé, ino szluge tvoje, kak o-gnyeni plamen.

5. Kí szí polo'zo zemlo na nyê grünt tak, do sze negene na vek veke.

6. Tí szi jo odéno z globocsinov, liki z gvantom; vise gôr sztojijo vodé.

7. Ali pred tvojim káranjem pobegnejo: pred grúmom tvojim obtíhijo.

8. Pozdignejo sze goré, znízi jo sze dolóvje, na meszto, stero szi ti nyim vözravnao.

9. Mejô szi nyim polo'zo, stere nepresztôpijo; nepovrnéjo sze kâ bi pokrile zemlo.

10. Kí zbüdís potoke z vretin, da bi tekli med gorámi.

11. Da sze napája vsza 'zivína pôlszka, i divjazen szvoj 'zéo pogaszí.

12. Pri nyí sze gnézdíjo fticze nebeszke, ino z vèk dávajo glász szvoj.

13. Kí vla'zis goré z vizíne tvoje: z szádom dél tvoji sze napuni zemla.

14. Trávo dás rászti za 'zivíno, i szétvo k potrebi csloveka, da bi tak pripravo krüh z zemle.

15. I dabi víno obészelilo szrcze cslovecse, i nyegovo lícze lepse grátalo od olia; i da bi krüh szrczi cslovecsemi môcs dao.

16. Da bi sze drevje Goszpodna naszitulo z vlagov, czedrovje Libanona, stero je on naszádo.

17. Na nyem sze gnézdíjo fticze, strk, steroga sztális je na jelícsaj.

18. Viszike goré szo divji kóz, i pecsíne morszkim závczom sztáneek.

19. Sztvôro szi mêszecz na rázlocsek vrémena; szuncze zná za szvoj záhod.

20. Zbüdís kmiczo, i gráta nôcs, vu steroj naprêpríde vsza zvirína logóv;

21. Mládi oroslánýe, erjűjôcsi za porobom, ino iscejsjo krmó szvojo od Bôga.

22. Gda pa szuncze zhája, vküp sze poberéjo, ino szi lé'zejo na le'zalicsa szvoja.

23. Teda ide cslovek za szvojmí ôpraviczami, i na delo szvoje, notri do vecséra.

24. Kak vnôga szo dela tvoja o Goszpodne! tí szi vsza módro sztvôro: puna je zemla dobrôt tvoji.

25. Mórje je tak veliko i siróko, tam plavajôcsi sztvár je brez racsúna, máli i veliki.

26. Tam hodijo ládje, velike ribe, stere szi sztvôro, da bi sze v nyem zmênýale.

27. Vsza eta na tébe csákajo, naj nyim dás hráno vu vrémeni szvojem.

28. Gda nyim dás vküp szprávlajo, gda odprés roké tvoje, naszítijo sze z dobrim.

29. Gda szkríjes lícze tvoje, presztrásijo sze; gda nyim vkraj vzemes nyí szapo, pogínejo, i pá z práhom posztánejo.

30. Vöpösztis düh tvoji, preczi

sze sztvoríjo i' ponôvis lícze zemlé.

31. Bojdi díka Goszpodni na veke: naj sze radúje Goszpód vu delaj szvoji.

32. On, csi gléda na zemlo, trôszí sze: csi sze dotekne gôr, kadíjo sze.

33. Szpêvao bom Goszpodni vu 'zítki mojem, z'zoltármi bom hválo Bogá mojega, dokecs bodem.

34. Prijétno nyemi bojdi premislávanye moje; jasz sze bom veszelío vu Goszpodni.

35. Naj szpreidejo grésniczi z zemlé, da neverni vecs nebode. Hváli Goszpodna, düsa moja! Halelujah.

CV. 'ZOLTÁR.

Krátka kronika od Abraháma do Josua.

1. **D**ícste Goszpodna, predgajte iménnyegovo, razglasújte med národmi dela nyegova.

2. Szpêvajtenyemi; hválte ga, szpomínajte sze z vszê csüd nyegovi.

3. Hválte sze 'z nyegovim szvétim iménom; veszéli sze szrcze, iszkajôcse Goszpodna.

4. Iscsite Goszpodna i môcs nyegovo, iscsite lícze nyegovo vszigdár.

5. Szpomínajte sze z csüdni dél nyegovi, stera je csinío, z csüd nyegovi i z szôdbe vüsztt nyegovi.

6. Ví szemen Abraháma, szluggi nyegovi, szinovje Jákoba, odebráni nyegovi.

7. On je Goszpód, Bôg nas. On szôdi po vszê m szvétí.

8. Szpomína sze na veke z závezka szvojega; z Rêcsi, stero je obecsao do jezero pokolénnya;

9. Steroga je vcsíno z Ábrahámom, iz príszege z Jákobom.

10. I potrdo ga je Jákobi za násztavo, Izraeli k zákoni vcsnómi.

11. Govorécsi: tebi dam zemlo Kanaánszko, za obdél ôrocsíne vase.

12. Gda bi ji escse malo bílô, i bílí bi szlabi, i 'zelárje v nyê;

13. I hodili bi od národa do národa, od ednoga králevsztva k drügomi lüdsztvi.

14. Nej je dopüszto ni ednomi csloveki skôditi nyim, i králeje pokárao za nyí volo.

15. Nedoteknite sze namázani moji, i Prorokom mojim nescinte nika hüda.

16. Teda je püszto drágocso na dr'zélo; vszáko gotovíno krüha je vkraj vzéo.

17. Poszlae je pred nyimi ednoga mó'za; Jo'zefa, kí je na szlú'zbo odáni.

18. V'zelezo szo sztísznoli nógé nyegove, v'zelezo je djáno têlo nyegovo.

19. Do onoga casza, dokecs je nyegova rêcs prisla, i rêcs Goszpodna ga je szküszila.

20. Poszlao je král, i odpüsztiti ga zapovedao: goszpôd národov ga je oszlôbodo.

21. Posztavo ga je za goszpôda hi'ze szvoje, i goszpodüvájôcsega nad vszém vladárstvtvom szvojim.

22. Da bi ládao nad poglavnikmi nyegvimi, poleg vôle szvoje, i sztarcze nyegove vsiô modrószt.

23. I prisao je Izrael v Egipptom i Jákob je tühénecz vsinyem vu dr'zéli Chama.

24. Gda je povnô'zao Bôg národ szvoj jáko, i zmo'znêsega vsiôno od nepriátelov nyegovi.

25. Preobrnno je szreza eti, da szo v návisztí meli lüdsztvo nyegovo, i jálni grátali próti szlugom nyegovim.

26. Poszlao je Môsesa szlugo szvojega, i Árona, koga szí je odébrao.

27. Etiva szta delala znamênya nyegova, i csüda vu zemli Cháma.

28. Poszlao je temnoszt i zakmicsilo sze je: i nej szta nepokorna bilárecsam nyegovim.

29. Premêno je nyí vodé na krv, i szpomôro je ribe v nyí.

30. Vö je dála nyí zemla vno'zino 'zab, po hi'zaj králov nyíhovi.

31. Velo je: i prisle szo mühé, vsí po vszé nyí krajínaj.

32. Dao nyim je meszto de-

'zd'za tocsô, ogen gorécsi po zemli nyíhovej.

33. I pobio je trsztje i figovo drevje nyíhovo; i zlámao je drevje po krajínaj nyíhovi.

34. On je velo i prisle szo kobilicze, i mlajíne nezracsúnano.

35. I poczerale szo vszo trávo po krajínaj nyíhovi, i pojele szo szád zemlé nyíhove.

36. I pobíó je vezš prvirod po zemli nyíhovej, ino vsze nyí prve ôrocsníke.

37. Teda je nyé vôzpelao z szrebrom i zlátom, i nej je bilô ni ednoga rônoga vu nyí pokolênaj.

38. Radüvao sze je Egíptom, gda szo vôsli; ár je na nyé szpadno sztráh ti ovi.

39. On je razgrno oblák k nyí zakrívanyi, i ogen, da bi nyim szvéto v nocsi.

40. Po'zeleli szo, i dao je prepelicze prileteti, i zkrúhom nebeszkim je je naszító.

41. Ôdpro je pecsino, i vö szo tekle vodé; tekle szo po szühi mészta, jak potoczke.

42. Ár sze je szpômeno z récsi szvetsztva szvojega, k Ábrahámi szlugi szvojemi.

43. Tak je vôszpelao lüdsztvo szvoje med vezšeljom, i med szpévanyem odebráne szvoje.

44. I dao nyim je dr'zéle poganov, da bi národov poistvo ládali.

45. Naj bi obarvali násztavo

nyegovo, i právdno nyegovo zdr'zali. Halelujah.

CVI. 'ZOLTÁR.

Bo'ze dobrôte Izraelitanczom prikázane; velika kastiga nezahválnošti.

1. Halelujah!

Hválte Goszpodna; ár je do brotiven, i miloszcza nyegova trpi na veke.

2. Sto more pregovoriti velika dela Goszpodna, i vszo nyegovo hválo cesztiti?

3. Blagoszlovleni, kí zdr'záva-jo szôdbo, i csiníjo pravicsnoszt vu vszákóm hípi.

4. Szpômeni sze z méne, Goszpodne, pôleg miloscse, stero szí oblübolüdsztvi tvojemí: prigledni me z zvelicsanyem tvojim.

5. Naj vidim szrecso tvoji odebráni; da sze radüjem vu radoszti národa tvojege, ino sze hválím z ôrocsínov tvojev.

6. Mí szmo pregrêsili z nasimi ocsevi navküpe; krívo szmo csiníli, nepobo'zni szmo bílí.

7. Nasi ocsevje v Egiptomi szo nej steli zarazmeti csüd tvoji; nej szo sze szpômenoli z vno'zine milosztivnoszti tvoje, nego szo bili nepokorni pri môrji, pri erdêcsem môrji.

8. Dônok je nyé oszlôbodo za volo iména szvojege, da bi vô szkázao môcs szvojo.

9. Ion je pokárao erdêcse môrje, ino je szüho grátalo; i pe-

lao je nyé po globocsíni, kak po püszcšávi.

10. I tak je nyé oszlôbodo z rôk odürjáveza, ino je rêso z rôk nepriátela.

11. I vtôpile szo vodé protivníke nyhove: nej je gori osztano 'z nyí ni eden.

12. I teda szo vervali recsam nyegovim, i szpêvali szo hválo nyegovo.

13. Ali oni szo sze brs szpozábili z dêl nyegovi, i nej szo csakali na tanáts nyegov.

14. Ár szo po'zeleli zanderécsi vu püszcšávi, i szküsávali szo Bogá na püsztíni.

15. I zvoló nyim je prosnyo nyíhovo; ali püsztó je grszt na düse nyíhove.

16. I borili szo sze z Môse-som v tábori, i z Áronom, tim szvétím Goszpodna.

17. Odprla sze je zemla, po'zrla je Dáthana, i pokrila je obsino Abiráma.

18. I ogen sze je za'zgao vu obsini nyíhovej, plamén je ze'zgao te nepobo'zne.

19. Napravili szo szí i tele na Horebi, i molili szo te zlejáni kêp.

20. I premênili szo díko szvojo, na kêp jüncza, steri trávo, jej.

21. Szpozábili szo sze z Bôga csinécsege velika v Egiptomi?

22. Csüda vu dr'zéli Cham; grozna pri erdêcsem môrji.

23. Zátó je erkao, ka je scsé vó sztrébiti; csi Móses, odebráni nyegov nebi pred pogübelov sztópo pred lícze nyegovo, i odvrno szrditoszt nyegovo, da ji nebi pogübo.

24. Potom szo odürili to 'zelno zemlo, recsam nyegovim szo névervali.

25. I mrmrali szo vu szvoji satoraj: nejszo poszlühnoli glásza Goszpodna.

26. Zátó je prizdigno ramo szvojo prôti nyim, da bi je pobio vu püszcsávi.

27. Ino bi raztepo szemen nyíhovo med, pogane, i razegnao po dr'zélaj.

28. Zátó szo sze tá dáli Baal — Peori, ino szo jeli z áldovov ti mrtvi:

29. I dra'zd'zili szo ga z szvojim csinényem; zátó je vcseszno na nyé vdárecz.

30. Teda je prisztópo Pinehás, i poravnao je dugoványe, i bies je odvrnyen.

31. Tô nyemi je zracsúnano za pravicsnoszt, od odvétka do odvétka na veke.

32. Pá szo ga razszrdili pri vodi drá'zd'zenyá, da szo i Mósesa mantrali.

33. Ár szo razdrészelili düso nyegovo, da nyemi je nistera récs vuísla.

34. Niti szo nej pogübili národov, likinyemi je Goszpód velo. ro szo sze zmésali z po-

ganmi, inoszenávcsili dela nyíhova.

36. I szlü'zili szo bôgeczom nyihovim, i eti szo nyim bílí k szpadáji.

37. Escse szo i sziní i cserí szvoje áldüvali vragom,

38. Ino szo krv nedú'zno prelévali; krv szinov szvoji, i cséri szvoji, stere szo áldüvali bôgeczom Kanaánszkim, tak da je zemla oszkrúnyena z krvi preleányem.

39. Tak szo sze zblatili z delami szvojimi, ino szo praznúvali z csinényem szvojim.

40. Zátó sze je podé'zgao szrd Goszpodna nad lüdsztvom szvojim, ino je odüro örocsíno szvojo.

41. I dao je nyé v roke poganov, da szo goszpodüvali nad nyimi oni, kí szo je v náviszti meli.

42. I sztiszkávali szo je nepriátelje nyíhovi, i zníseni szo pod roké nyíhove.

43. Vnogokrát je nyé vörêso, ali oni szo nyega razszrdili z szvojim hotényem; zátó szo zpreisli za volo neprávdenszti szvoje.

44. Zgledno sze je dönok na sztiszkávanye nyíhovo, i poszlühno je krícsanye nyíhovo.

45. I szpómeno sze je z závezka szvojeja 'z nyimi, i ob'zalüvao je pôleg vnôge szmilenszti szvoje.

46. Tak da nyim je dao miloscso náidti pri vszê, kí szo je vðzivali.

47. Zdr'zi nász Goszpodne, Bòg nas, i vküp nász szpravi od poganov; da bomo csesztili imé tvoje szvéto, ino sze hválili vu díki tvojoj.

48. Hválen bojdi Goszpòd, Bòg Izraela, od veka do vek i veka; i vszáko lüdsztvo naj ercesé: Ámen! — Halelujah.

CVII. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt pròti Bògi za oszlobodjénye z rázlocsní nevól.

1. **H**válte Goszpodna, ár je dobrotiven, geto je vecsna miloszcsa nyegova.

2. Naj glászijo tò odküpleni Goszpodna, ké je odküpo z ròk protivníka.

3. I ké je z dr'zél vküpe szpravo, od zhoda i záhoda, od pôlnòcsi i môrja.

4. Kí szo blòdili po püszttíne nepohodeni potáj nènáidevsí meszta k prebívanyi;

5. Lacsni i 'zédni szo bilí, da je düsa nyíhova vu nyi pomenkávala;

6. Ino szo krícsali k Goszpodni vu sztiszkávanyi szvojem, i on je nyé oszlòbodo z nevòle;

7. Ino pelao nyé po právoj pôti, da bi prisli do várasa, gde bi mogli prebívati:

8. Naj hválijo Goszpodni mi-

loscsso nyegovo, i csüda nyegova nad szinmi cslovecsimi,

9. Ká napája düso 'zjájöcsi, i düso lacsno napuni z dobròtov.

10. Kí szo szedeli vu kmiczi, i v szénczi szmrti, zvézani z nevolov i 'zelezom;

11. Zátò ká szo bilí nepokorni zapòvedam bo'zim, i tanács Vísesnyega oru'zníli;

12. Zátò je ponízo po nevoláj szreza nyíhova, ká szo szpadnoli i niscse nyim je nêpomágao.

13. Krícsali szo pa k Goszpodni vu sztiszkávanyi szvojem, i on je z sztiszkávanya oszlòbodo nyé,

14. I vò je je szpelao z kmicze i széncze szmrti, ino nyí vezala raztrgao:

15. Naj hválijo Goszpodni miloscso nyegovo, i csüda nyegova nad szinmi cslovecsimi;

16. Ká vráta bronzna sztere, i zászün 'zelezni razmláti.

17. Blázni, kí szo kastigani za pôti presztopenyá szvojege, i za szvoji neprávdenoszt volo;

18. Da sze je grszttíla düsi nyíhovej vszáka hrána, i blüzi szo bilí k vrátam szmrti.

19. Ali krícsali szo k Goszpodni vu sztiszkávanyi szvojem, i z 'zukoszti je nyé vòrèso.

20. Poszlaò je récs szvojo, i nyé zvrácsò, i oszlòbodo z grobov:

21. Naj hválijo Goszpodni miloscso nyegovo, i csüda nyegova nad szinmi cslovecsimi.

22. Naj áldüjejo áldove zahválne, i glászijo dela nyegova z szpévanyem.

23. Kí po môrji v ládjay plavajo, ino szvoja dugovánja na veliki vodáj oprávlajo;

24. Oni szamí vidíjo dela Goszpodnova, i csüda nyegova na globocsíni:

25. Gda on ercsé nasztáne vihér, i podigne válovje môrszko,

26. Tak, da sze gori vneszéjo prôtinébi, i doliszühnejo v prepaszt i düsa nyihova od sztrahôte czaga;

27. Da sze szemtam gonijo i premetávajo, kak piánecz, i vsza modróaszt nyihova je po'zréta.

28. Ali kricsíjo k Goszpodni vu sztiszkávanji szvojem, i vö szpela nyé z mantre.

29. Vtisao je vihér, da je válovje tího grátalo.

30. Zátó szo pa veszéli pôsztali, kâ je tího grátalo; i szpelao je nyé do broda 'zelnoga:

31. Naj hválíjo Goszpodni miloszcsó nyegovo, i csüda nyegova nad szinmi cslovecsimi.

32. Inajga zvisávajo vu szpráviscsi lüdí, i vu tanácsi sztarčov ga naj dícsíjo.

33. Kí premení potoke na szüho i vszühsí vretine vöd,

34. Zemlo rodno na pôsztíno szprávi, za volo zlocsasztnozti prebívajôcsi na nyé.

35. I pôszto zemlo obrné na

jezero, i v szühoj dr'zéli zbüdí tekáje vöd.

36. I tá dene prebívát te lacsne, da goriposztávijo váras na sztanyé.

37. I szêjajo nyíve, i zaszadjüjejo goricze, i szprávlajo szí'zívís z nárasza.

38. On je i blagoszlovi, naj sze povnô'zajo jáko; i on 'zívíne nyíhove nepoménsa.

39. Oni, kí szo obte'zeni i zníseni od neszrecse i 'zukoszti.

40. Geto je zavr'zenyé vövlêjao na poglavníke, tak, da nyim je blôditi dao po pôsztínaj, gde nega pôti.

41. I toga vbôgoga je zdigno z nevôle, i pokolénye nyegovo, kak csrêdo povnô'zao.

42. Vidili do tô ti pobo'zni, i veszelili do sze: vsza neprávdenoszt pa zapré vüsztá szvoja.

43. Sto je môder, i zdr'zí eta? — Da bi zarazmili szmilenoszt Goszpodna!

CVIII. 'ZOLTÁR.

Dávida hválodávanye i prosnja ka bisze nazá posztavo vu králevsztvo.

1. Dávida 'zoltárszka peszem.

2. **G**otovo je szrece moje o Bôg! szpévao i igrao ti bodem, takáj i z díkov mojov.

3. Prebüdsze hárfai czi thara; gda sze jasz zránja prebüdí.

4. Dícsó te bodem med lüdmí, Goszpodne, i 'zoltáre ti bodem szpévao med národní.

5. Ár je velika, vise nebész miloszesa tvoja, i do oblákov isztina tvoja.

6. Pozdigni sze vise nebész o Bôg! i vise czéle zemle vu diki tvojoj.

7. Da sze oszlobodíjo lübléni priátelje tvoji. Pomágaj z désznov tvojoj i odgôvori meni.

8. Bôggovorí vu Szvetini szvoj: nad tém sze veszelim. Razdelím Sichem i dôl Suchot razmêrim.

9. Moj je Gileád, moj Manasse, i Efraim môcs gláve moje; Juda je moj právdedávecz.

10. Moáb je mujvanicza moja, nad Edomom vóvtégnem obütel mojo, nad Filiszteusom bom obládnoszt szpêvao.

11. Sto me pripela v potrdjeno meszto? Sto me szprevodi do Edoma?

12. Nê li tí, o Bôg, kí szi nasz osztavo? i neides vö o Bôg z vojszkov nasov?

13. Podéli nam pomôcs prôti protivníki, ár je márna pomôcs lüdi.

14. Vu Bôgi zmo'znadela csinli bomo; on szklácsi protivníke nase.

CIX. 'ZOLTÁR.

Proroküvanye od Judo, i 'zidovov nevernoszti prôti Krisztusi.

1. Dávida 'Zoltár k naprészpévanyi.

Bôg, tí moja díka nemúcsi!

2. Ár szo neverna i jálna

vüsztza szvoja prôti meni ôdprli: i gucsíjo prôti meni z la'zlivim jezikom.

3. Odürnosztí recsí gucsíjo nad méne povszéd, i borijo sze z menom brez zroka.

4. Za tô, kâ jasz nyé lüblím, sze protivíjo z menom; jasz pa molim.

5. Oni mi povrnyávajo z hüdíím za dobro, i odürjávanye, za lübézen mojo.

6. Posztavi nad nyim nepobo'znoga, i satan naj sztojí kre dészne nyegove.

7. Gda sze bode szôdo, naj odhája kak hüdi, i molítev nyegova bojdi grêh nyemi.

8. Malo bojdi dnévov nyegovi, i csészť nyegovo naj vzeme drügi.

9. Decza nyegova naj bodo szirôte, i 'zena nyegova vdovicza.

10. I naj sze potepajôcs potêple decza nyegova, ino sze kutsári med opüszcenyem szvojim.

11. Naj poszodník vsze pod szébe potêgne, ka on má; ino tühénczi porobijo poistvo nyegovo.

12. Naj ga nede, kí bi nyemi szmilenoszt szkázao; niti nede, kí bi sze szmilüvao nad szirôtami nyegvimi.

13. Osztánki nyegovi sze naj vösztrêbijo: v drügom koleni sze vö zbrisi imé nyíhovo.

14. Naj príde szpômenek hü-

dôba ocsév nyegovi pri Goszpodni, i grêh materé nyegove sze naj doli nezbríse.

15. Naj bodo pred ocsmí Goszpodna vszigidár, i on naj doli zbríse na zemli szpômenek nyíhov,

16. Záto, kâ sze je nej szpômeno csiniti szmilenosztí; nego je preganyao csloveka vbôgoga i szíromáka; i tú znoga vu szrezi, da bi ga vmôro.

17. I da je lübo preklésztvo, záto príde ono na nyega; i nej je méo dopádnenyá vu blagoszlovi, záto dalecs osztáne od nyega.

18. I oblêkao je preklésztvo, kak gvant szvoj, i notri je slo, kak voda v csrêva nyegova, i kak oli, v kôsztí nyegove.

19. Bojdi nyemi, kak gvant, steroga oblecsé, i liki pojász, z sterim sze vszákdén opasüje.

20. Táksi nájem bojdi protivníkom mojim od Goszpodna, i gucsécsim hüda na düso mojo.

21. Týpa Goszpodne, Goszpodne, bojdi z menom za volo iména tvojeja, ár je pokojécsa miloszt tvoja. Oszlóbodi me.

22. Ár szem jasz vbôgi ino szíromák, i szreze moje je oranyeno znôtra vu meni.

23. Jasz, kak széncza, gda lêhnetá odhájati morem; pregnan liki kobilicze.

24. Kôlina moja drgecsejo od poszta, i moje têlo je lôse, i brez tücsave.

25. Záto szem nyim vcsinyen k spoti, gda me vídijo, kívajo z szvojimi glavámi.

26. Pomozi mi, o Goszpodne, Bôg moj! zdr'zi me z miloscse tvoje.

27. Tak, da morejo szpoznati, kâ je tvoja rôka tó, kâ szi tí, Goszpodne tó vcsíno.

28. Csi oni preklinyajo, tí blagoszlávlaj; csi na méne sztánejo, naj sze oszramotíjo; da sze radiuje szluga tvoj.

29. Naj bodo protivniczi moji oblecseni z szramôtov; íno sze odenejo z spotom, liki z placsom.

30. Dícsó bodem Goszpodna z vüszdami mojim jáko, i na szrédi vu vno'zini ga bodem hválo.

31. Záto, kâ sztojí kre dêsne tomi vbôgomi, da ga zdr'zí od oni, kí oszodjávjajo 'zítek nyegov.

CX. 'ZOLTÁR.

Proroküvanye od Krisztusa, nasega Krála, proroka i víseanyega popa.

1. Dávída 'Zoltár.

Erkao je Goszpôd Goszpôdi mojemi: szedi szi na dêsno mojo, dokecs polo'zim nepriátele tvoje na podnogaonico pod nogé tvoje.

2. Posle Goszpôd paliczo králevsztva tvojeja z Siona; Go-

szpodúj med nepriátelmi tvoji-
mi.

3. Na dén obládnoshti tvoje bode ti národ tvoj volno aldü-
vao: vu szvetésoj préczímbi,
kak rána zorja, bode ti rosza
mladénczov tvoji.

4. Priszegno je Goszpód, i ne-
bode nyemi 'zao: tí szi Pop na
veke, pôlegréda Melchizedeka.

5. Goszpód, na tvojoj deszni-
czi, sztere, vu dnévi szrditoshti
szvoje, Krále.

6. Szôdbo bode csinío med ná-
rodmi, i grozno vmárjanye; raz-
drobí glávo ládajôcsi z vnôgi-
mi dr'zélami.

7. Pío bode z potoka pri poti;
zátô prizdigne glávo.

CXI. 'ZOLTÁR.

Hválodávanye za bo'ze telovne i düsev-
ne dobrôte.

1. Halelujah!

Dícso bom Goszpodna z czê-
loga szrczá, vu tanácsi ti
pobo'zni, i vu szprávicsi.

2. Velika szo dela Goszpodna;
ocsiveszna vszêm, kí vu nyi ra-
doszt májo.

3. Djánye nyegovo je odícse-
no i plemenito, i pravicza nyegova
osztáne na veke.

4. Posztavo je szpômenek csü-
dam szvojim, te milosztivni í
szmileni Goszpód.

5. On dáva jésztvino tém, kí
sze ga bojíjo, szpomína sze na
veke z závezka szvojeja.

6. Zmo'zna dela szvoja ozna-
núje lüdsztviszvojemi, da nyim
dá örocsíno poganov.

7. Dela rôk nyegovi szo iszti-
na i pravicza: verne szo vsze
zapôvedi nyegove.

8. Potrdjene szo na vsze vek
i veke; ino sze godíjo szvéto i
poprav.

9. Odküplénye je poszlae lüd-
sztviszvojemi; zakúno je na ve-
ke závezek szvoj; szvéto je i
dícsiti sze má imé nyegovo.

10. Bogábojazen je zacsétek
modrôshti: tó je edna lêpa rá-
zumnoszt, kí szi pôleg nyé de-
ne, toga hvála osztáne na veke.

CXII. 'ZOLTÁR.

Lasztivnoszt i blá'zensztvo ti bogábojécsi.

1. Halelujah!

Blá'zen mo'z, kí sze bojí Go-
szpodna, ino sze jáko ra-
düje vu zapôvedaj nyegoví.

2. Toga szemen bode zmo'z-
no na zemlí. Pokolénye tí bo-
gábojécsi bode blagoszlovleno.

3. Bogátsztvo i obilnoszt bode
vu hi'zi nyegovoj, i pravicza
nyegova osztáne na veke.

4. Tim pravicsnim zide szvet-
loszt vu kmiczi, od toga miloszt-
tivnoga, szmilenoga i pravics-
noga.

5. Dobro de tomi, kí sze szmi-
lüje i poszôdi, on dugoványe
szvoje vu szôdbi prav pelao
bode.

6. Ár nevklekne na veke: vu

sztálnom szpômenki de te prá-
vicsen.

7. Hüdi glászov sze nesztrási,
sztálno je szrcze nyegovo, vü-
pajôcse sze vu Goszpodni.

8. Nesztarajôcse je szrcze nye-
govo, da sze nezbojí, dokecs
nebode méo radoszti, nad pro-
tivníkmi szvojími.

9. Delí i dáva szíromákom;
pravicsnoszt nyegova osztáne
na veke: rôg nyegov bode zví-
seni z postenyom.

10. Te nepobo'zen bode tô vido,
i 'zaloszt ga obíde; z zobmí bo-
de skrípao i véhno; ár 'zelénye
ti nepobo'zni preide.

CXIII. 'ZOLTÁR.

Bôg pontznim dá miloszcso.

1. Hállelujah!

Hválte szlugi Goszpodnovi,
hválte imé Goszpodna.

2. Bojdi blagoszlávlano imé
Goszpodna, od vezdá na veke.

3. Od szuncsenoga zhoda do
záhoda bojdi hváleno imé Go-
szpodna.

4. Zvíseni je Goszpôd nad
vszêmi národmi: víse nebész
je díka nyegova.

5. Sto jeglíhni Goszpodni, Bô-
gi nasemi? Kí tak vizíko pre-
bíva.

6. On sze liki ponízi, gda gléda
na vsze ka je na nébi i na zemli.

7. On zdigne z práha toga vbô-
goga i z blata zviszi toga po-
trebüvájôcsega.

8. Da bi ga poszádo z poglav-
níkmi, z poglavníkmi lüdsztva
szvojega.

9. Kí csiní, da ta nerodna
vu hi'zi prebivavsá, posztáne
veszéla mati otrokov. — Hale-
lujah.

CXIV. 'ZOLTÁR.

Od vöszpelanya szinöv izraelszki.

1. **G**da bi Izrael vösao z
Egiptoma, hi'za Jákoba
od túhoga národa;

2. Bio je Juda poszvecseni nye-
gov, i Izrael goszpodszto nye-
govo.

3. Vidilo je môrje, i vbêg je
vdarilo, Jordan sze je názdrť
vrno.

4. Goré szo szkákale, kak âg-
neczi, bregôvje, kak mláde ov-
czé.

5. Ka ti je bilô môrje, ka szí
pobegnolo? Jordan, ka szí sze
názdrť vrno?

6. Goré, kâ szte szkákale, liki
âgneczi? bregovje, liki mláde
ovczé?

7. Pred líczom Goszpodna sze
je trôszila zemla, pred líczom
Bôga Jákoba.

8. Kí obrácsa pecsíno na jeze-
re vöd, i kaménye na vodé sztű-
dencsne.

CXV. 'ZOLTÁR.

Tá pometávanye bolvansztva.

1. **N**ej nam, Goszpodne, nej
nam, nego iméni tvoje-

mi dáj diko, z volo miloscse ino isztine tvoje.

2. Zaka právioje poganye: gde je zdâ Bôg nyihov?

3. Vêm je nas Bôg vu nebészaj, i vsze, ka scsé, csiní.

4. Nyí bôgeczy szo pa szrebro i zlâto, — delo rôk cslovecsi.

5. Vûszta májo i negucsíjo, ocsí májo i nevidíjo;

6. Vûha májo i necsüjejo, nôsz májo, i nepridühávajo;

7. Roké májo i neprímajo, nogé májo i nehodíjo, i negucsíjo z szvoje grla.

8. K nyim szo szpodobni, kí takse delajo, i vszi, kí sze vu nyi vûpajo.

9. O Izrael! vûpaj sze vu Goszpodni. Té iszti je nyí pomôcs i zászloba.

10. Hi'za Árona, vûpaj sze vu Goszpodni; on je pomôcs i zászloba.

11. Kí sze Goszpodna bojíte, zavûpajte sze na Goszpodna. On je táksi pomôcs i zászloba.

12. Goszpôd mîszli na nász i blagoszlovi nász: On blagoszlovi hi'zo izraelszko, blagoszlovi on Árona hi'zo.

13. Blagoszlovi, ki sze bojíjo Goszpodna, mále i velike.

14. Blagoszlovi vász Goszpôd bole ino bole, vász i sziní vase.

15. Vî szte blagoszlovleni Goszpodna, kí je sztívôro nébo i zemlo.

16. Nebésza nebész szo Go-

szpodnova, i zemlo je szinom cslovecsim dao.

17. Nej ti mrtvi bodo hválili Goszpodna, ni oni, kí doli ídejo vu grob.

18. Nego mí bomo hválili Goszpodna, od vezdá na veke. Halélujah.

CXVI. 'ZOLTÁR.

Kak sze má sto vu nevíli trôstati.

1. **L**ü bim Goszpodna; ár poszlühne glász moj, i prosnye moje.

2. Geto je k meni nagno vûha szvoja; zâto ga zezávao bodem vu vszê dnévi moji.

3. Szmrtne bolezní szo mené obvzelé, i mantra pekla me je obdâla, v sztiszkávanye i 'zuskoszt szem szpadno.

4. Ali imê Goszpodna szem zezávao: proszim te Goszpodne, rêsi düso mojo.

5. Milosztiven je Goszpôd i pravicsen; Bôg nas je szmileni.

6. Goszpôd varje te prôszte; csi jasz podlé'zem, on me pomága.

7. Bojdi pádobrevôledüsa moja, ár ti Goszpôd dobrovesiní.

8. Ár szí tí vövtrgno düso mojo z szmrti, ocsí moje z szkúz, i nogé moje z posklesznenyá.

9. Hodo bom pred Goszpodnom vu dr'zéli ti 'zivôcsi.

10. Verjem, zâto i gucsím. Ali krôto szem znîseni.

11. Erkao szem vu mojem czaganyi: vszáki calovek je la'zecz.

12. Z kêm povrném Goszpodni za vsze dobrocsinénye meni prikázano?

13. Vzemem pehár zvelicsanya i imé Goszpodna nazveszcásavao bodem.

14. Oblübe moje szpunim Goszpodni, i tó pred czêlim lüdsztvom nyegovim.

15. Drága je pred ocsmí Goszpodna szmrt ti szvéti nyegovi.

16. Ali Goszpodne, jasz szem szluga tvoj; szluga tvoj szem jasz i szin szlü'zbenicze tvoje. Tí szí razvézao vezálje moje.

17. Tebi bom áldüvao áldov hvále, i imé Goszpodna bom zezávao.

18. Oblübe moje szpunim Goszpodni, pred czêlim lüdsztvom nyegovim.

19. Vu predvori Hi'ze tvoje, naszrêdi vu tebi Jerusálem. Halelujah.

CXVII. 'ZOLTÁR.

Od Messiása i nyegovoga králevsztva.

Hválte Goszpodna vszi poganye, dícste ga vszi národje!

2. Ár je prezmo'zna nad vami miloscsa nyegova, i isztina Goszpodna na veke. — Halelujah!

CXVIII. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt za Krisztusove dobrôte.

Hválte Goszpodna! ár je do brotiven, i na veke trpí miloscsa nyegova.

2. Erczi Izrael, kâ je na veke miloscsa nyegova,

3. Erczi hi'za Árona: miloscsa nyegova je na veke.

4. Naj velíjo vszi, kí sze Bogá bojíjo, ka je na veke miloszcza nyegova.

5. Vu sztiszkávanyi szem zezávao Goszpodna, i poszlühno i potrôstao me je Goszpôd.

6. Goszpôd je z menom; zátó sze nebojím: ka mi more calovek?

7. Goszpôd je z menom, i meni na pomôcs; zátó bom vido ka 'zelém nad odürjávczi mojimi.

8. Bole sze je szloniti na Goszpodna, kak vu lüdi vüpati.

9. Bole sze je vu Goszpodni vüpati, kak sze zaneszti na poglavníke.

10. Vszi národje szo me obszeli, ali vu iméni Goszpodnovom je preprávim.

11. Vszi szo me okóli vzéli; ali vu iméni Goszpodnovom je na nika szprávim.

12. Obszeli szo me, kak vcséle, i vdérjajo, kak ogen v trnyi; ali vu iméni Goszpodnovom je fundam.

13. Krôto szí me szüno, ka bi

szpadno; ali Goszpôd mi je pomágo.

14. Goszpôd je môcs moja, i peszem moja; on je bio moj o-szloboditelj.

15. Vu prebiválicsaj ti pravicsni je glász veszélnošti i o-szlobodjênya: Dêszna Goszpodnova je obládnoszt vzéla.

16. Dêszna Goszpodnova sze je zviszila; dêszna Goszpodnova je obládnoszt vzéla.

17. Nemerjém; nego bom 'zívo, i nazveszcsávao bom dela Goszpodnova.

18. Krôto me je kastigao Goszpôd; ali szmrti me je nej prêkdao.

19. Odprite mi vráta pravice, da po nyi notri idem ino hválím Goszpodni!

20. Tô szo vráta Goszpodnova: ti pravicsni do notri sli po nyi.

21. Dícsó bom te, kâ szi me ponízo, i pá szi me i oszlôbodo.

22. Kamen, steroga szo zidárje zavrgli, je vcsinyen za glavics voglá.

23. Od Goszpodna je vcsinyeno tô, i csüdno je vu ocsáj nasi.

24. Tô je te dén, steroga je szpravo nam Bôg. Veszélmo sze ino sze radüjmo na nyem.

25. Proszimo te, Goszpodne, zdr'zi nász! proszimo te, dáj naprêidênye!

26. Blagoszlovlen, kí je prisao vu iméni Goszpodnovom! bla-

H. W.

goszlávlamó vász, kí szte z hi'ze Goszpodnove.

27. Goszpôd je Bôg, kí nász preszvêti. Sznâzte szvétek z vésciczami notri do roglôv ol-tára.

28. Tí szi moj Bôg; jasz te bodem dícsó: moj Bôg, zvisávao te bodem.

29. Dícste Goszpodna, ár je dobrotiven, ár na veke trpí miloszcsa nyegova.

CXIX. 'ZOLTÁR.

Krszcsanov zláto Abéczé od hvále, lübézni, môcsi i haszka Rêcsi Bo'ze.

Aleph. **B**lá'zeni szo, kí szo nepokárane hodbe, kí vu Goszpodna Právdi hodijo.

2. Blá'zeni szo, kí zdr'zijo szvedosztva nyegova: kí z czêlim szrczom iscesejo nyega.

3. Ár necsiníjo neprávdnošti: po sztezáj nyegovi hodijo.

4. Tí szi zapovedao trdno zdr'zati zapôvedi tvoje.

5. Dabi sze zravnale szteze moje, na zdr'závanye násztave tvoje!

6. Teda me nebi szrám bilô, gda bi glédao na vsze tvoje zapôvedi.

7. Jasz bom te dícsó z právo-ga szrczá, gda sze navcsim právdo tvoje pravice.

8. Tvojo násztavo sesém jasz zdr'zati; neosztavi me nateliko.

35

Beth. 9. Kak bode, mladéncz sztezo szvojo nepokárano hodo? — Csi sze dr'zí Récsi tvoje.

10. Z czêlim mojim szrecom iscesem tebé; nedopüsztí mi za-blôditi od zapôved tvoji.

11. Vu szrezi mojem szkrívam Récs tvojo, da negresím prôti tebi.

12. Hválen bojdi tí, Goszpodne; navcsi me násztave tvoje.

13. Zlampami mojímí bom nazveszcásavao vsze szôdbe vüsztvóji.

14. Pôti szvedosztva tvojege sze veszelim bole, kak vu vszem bogátszvti.

15. Od povelény tvoji szí premislávam, i naszteze tvoje glédam.

16. Vu tvojem szkoncsanyi sze veszelim: neszpozábim sze z récsi tvoje.

Gimel. 17. Csíni dobro szlugi tvojemí, da 'zivém i zdr'zím récs tvojo.

18. Odpri mi ocsí, da vídim ta csüda Právde tvoje.

19. Tühéncz szem na zemli, neszkríj pred menom zapôved tvoji.

20. Moja düsa je potrta od 'zelényaszôdbe tvoje, vu vszákóm vrémeni.

21. Pokáras te gizdave, prekléti szo kí odsztôpijo od zapôved tvoji.

22. Odyzemi od méne spot i

szramôto; ár zdr'zím szvedosztva tvoja.

23. Takáj i poglavárje szedíjo i zgovárjajo szí prôti meni, dönok szí szluga tvoje premisláva od szkoncsanya tvojege.

24. Takáj i szvedosztva tvoja szo radoszt moja, i tanácsniczi moji.

Daleth. 25. Moja düsa v práhi le'zí; o'zívi me po tvojoj récsi.

26. Szteze moje szem tí nazvészto, i poszlühno szí me; navcsi me na právdo tvojo.

27. Dáj mi zarazmití pôtv zapôved tvoji, da szí premislávám od csüdni dêl tvoji.

28. Moja düsa sze raztápla od britkoszti; ocsrszvti me z rescsjov tvojojv.

29. Odvrni od méne jálno pôtv, i daríj mi právdo tvojo.

30. Pôtv isztine szem szí odébrao, szôdbe tvoje szem szí pred szébe posztavo.

31. K szvedosztvam tvojim szem sze pridr'zo: Goszpodne nedáj mi v szramôto szpádnóti.

32. Po sztezi zapôved tvoje bez'im; ár tí razsürís szreze moje.

He. 33. Vcsi me, Goszpodne, pôtv násztave tvoje, da jo varjem notri do koncza.

34. Dáj mi té rázum, da varjem právdo tvojo, ino jo zdr'zim vu czêlom szrezi.

35. Vodi me po sztezi zapôved tvoji; ár je vu nyê dopádnenya moje.

36. Nagni szreze moje, k szvedosztvam tvojim, i nej k szkopôszti.

37. Odvrácsaj ocsi moje od glédanya márnoszt; otávlaj me na pôti tvojoj.

38. Potrđi szlugi tvojemi rêcs tvojo, da sze tebé bojí.

39. Odvrni od méne szramôto, stere sze bojim; ár szo szôdbe tvoje lübezni ve.

40. Ovo, jáko szem 'zelo zapovedi tvoje, raszhládi me po pravici tvojoj.

Vau. 41. Goszpodne, prídi na méne miloscsa tvoja, zvelicsanye tvoje pôleg rêcsi tvoje.

42. Tak, da bom znao odgovoriti rêcs tomi, kí mené spôta; ársze vü pam vu rêcsi tvojoj.

43. I nevzemi z vüszť moji rêcs isztine nigdár; ár esákam na szôdbo tvojo.

44. Teda trđno zdr'zím právdo tvojo vszigdár i na veke.

45. Ihodo bom po veszóloj sztezi; ár iscesem zapôvedi tvoje.

46. Vö bom gúcsao szvedosztva tvoja pred Králi, i nebom sze szrame'zliüvao.

47. I dopádnejo sze mi zapôvedi tvoje; ár je lü bim.

48. I roké moje gori prizdig-nem k zapôvedam tvojim, stere lü bim, ino szi premíslávao bodem od nászťave tvoje.

Zajin. 49. Szpômeni sze z rêcsi tvoje k szlugi tvojemi dáne, na stero szi sze mi dao zavüpati.

50 Tö je moj trôst vu szti-szkávanyi mojem, kâ mi je rêcs tvoja na otávlanye.

51. Gizdávcezi szo me oszmejávali krôto, dönok szem od právde tvoje nej odsztôpo.

52. Goszpodne, csi szi zmíszlim, kak szi szôdo od zacsétka mao, teda sze obeszelím.

53. Razesémero szem sze nad timi nevernimi, kí szo zavrgli právdo tvojo.

54. Zapôvedi tvoje szo moje peszmi, vu hi'zi prebívanya mojega.

55. Goszpodne, jasz sze v no-csi szpomínam ziména tvojega, i zdr'závam právdo tvojo.

56. Tö je moj kincs, kâ tvoje zapôvedi zdr'zim.

Cheth. 57. Erkao szem: örok mojje, Goszpodne, zdr'závanye rêcsi tvoje.

58. Molim sze pred líczom tvojim z czêloga szrcza, szmilüj sze nad menom pôleg rêcsi tvoje.

59. Zbrojávao szem potí moje, i obrácsam nogé moje k szvedosztvam tvojim.

60. Hítim, ni sze ne müdím zdr'zati zapôvedi tvoje.

61. Csrêda ti neverni me je szlêkla; dönok szem sze nëszpozábo z právde tvoje.

62. Opôlnôcsi goríszťánem tebé dícsit za szôdbo pravice tvoje.

63. Jasz szem priáťel vszêm,

kí sze tebé bojíjo, i kí zdr'zjfo povelénya tvoja.

64. Goszpodne, zemla je puna miloscse tvoje, navcsi me násztave tvoje.

Teth. 65. Tí szi dobrocsinío z szlugom tvojim, Goszpodne, pôleg rêcsi tvoje.

66. Vcsi me na dober rázum i znánye; ár verjem vu tvoji zapôvedaj.

67. Prvle, kak szem znísen bio, szem blôdo; zdá pa varjem rêcs tvojo.

68. Tí szi priaznivi i dobrotiven; vcsi me právde tvoje.

69. Gizdávczi la'zi kovéjo na méne; jasz pa z czêloga szreza zdr'zim tvoje zapôvedi.

70. Potücsilo je, kak tücsava szreze nyihovo; jasz sze pa vu právdi tvojoj veszelim.

71. Na dobro mi je tó, ka szi me ponízo, naj sze vcsim zapôvedi tvoje.

72. Dragsa mi je právda vüsztt tvoji, kak vnogo jezero zláta i szrebra.

Iod. 73. Tvoje rokê szo me sztývôrile, ino szo me osznôvîle; dáj mi rázum, da sze navcsim zapôvedi tvoje.

74. Tak, da kí sze tebé bojíjo, vidôcsi mené, sze veszêljfo, ká szem sze na rêcs tvojo zavüpaó.

75. Znam, Goszpodne, kâ szo szôdbe tvoje pravicsne, ino szi me z vernosztí ponízo.

76. Bojdi, proszim te, miloscsa

tvoja na trôst meni, kak szi oblübo szlugi tvojemi.

77. Prídi na méne szmilenoszt tvoja, da 'zivém; ár je právda tvoja k nászladnosztí meni.

78. Naj sze oszramotfjo gizdávczi, kí me z la'zmí doli terejo: jasz szi premislávam od zapôved tvoji.

79. O dabi sze k meni dr'zali, kí sze tebé bojíjo, kí znájo szvedosztva tvoja.

80. Bojdi szreze moje popolno vu právdi tvojoj, da v szramôto neszpádnem.

Kaph. 81. Moja düsa zdüháva za zvelicsanye tvoje; na rêcs tvojo sze naszlányam.

82. Moje ocsí zelejo rêcs tvojo, i velím: gda me potrôstas?

83. Ár szem táksi grátao, liki kô'za v díni; z násztave tvoje szem sze dönok nej szpozabo.

84. Kak dugo bode szluga tvoj csakao? gda scsés dr'zati szôdbo nad mojimi pregancsari?

85. Gizdávczi szo mi jame szkopali, stere szo nej pôleg tvoje právde.

86. Vsze tvoje zapôvedi szo isztina; jálno me pregányajo: pomozi me.

87. Szkoro szo me pojeli na zemli; ali jasz szem nej oszta-vo zapôved tvoji.

88. 'Zivi me pôleg miloscse tvoje; da zdr'zim szvedosztva vüsztt tvoji.

Lamed. 89. Na veke, Goszpodne, osztáne récs tvoja vu ne-bészaj.

90. Od odvétka do odvétka isztina tvoja. Potrdo szi zemlo i sztojí.

91. Pôleg szôdbe tvoje sztojí-jo vsza do dnesz; ár vsze more tebi szlü'ziti.

92. Da právda tvoja nebi bíla obeszeljé moje, dávnó bi'ze veszno vu nevoláj moji.

93. Na veke sze neszpozábim z zapôved tvoji; ár me 'z nyimi o'zivávas.

94. Tvoj szem jasz: zdr'zi me; ár zapôvedi tvoje iscesem.

95. Neverníczi sûtajo za memom, da bi me pogübili; ali jasz kebzüjem na szvedosztva tvoja.

96. Jasz szem vszákomi dugoványi konecz vido; ali zapôved tvoja je jáko potrpecsa.

Mem. 97. Ah, kak jáko lü bim zákón tvoji: vesz dén je on premislávanye moje.

98. Od nepriátelov me modrésega csiníjo zapôvedi tvoje; ár je na veke pred szebom mam.

99. Vcsenési szem od vszé moji vucsitelov; ár szo szvedosztva tvoja premislávanye moje.

100. Od sztarczov szem szpametnési; ár zapôvedi tvoje zdr'závam.

101. Od vszáke hüde pôti varjem nogé moje, da bi zdr'zao récs tvojo.

102. Od právde tvoje neodsztópm; ár tí vcsís mené.

103. Kak szlatko je govorénye tvoje cselüsztam mojim; bole, kak méd vüsztam mojim.

104. Z tvoji zapôved szem môder grátao; záto odürjávam vsze jálne potí.

Nun. 105. Récs tvoja je poszvét nogam mojim, i szvetloszt na sztezi mojoj.

106. Priszégno szem i szpunim, ka zdr'zim szôdbo pravice tvoje.

107. Znísén szem prekrôto! — Goszpodne otávľaj me pôleg récsi tvoje!

108. Proszim te, Goszpodne, da sze ti dopádne dobvolen áldov vüsztam moji: vcsi me na právdo tvojo.

109. Düsa moja mi je na dláni vszigdár; dönok sze neszpozábim z zákona tvojega.

110. Neverníczi szo mimre'ze nalekli; dönok szem od zapôved tvoji nej odsztôpo.

111. Za ôroc síno mam szvedosztva tvoja na veke; ár szo ona szrcza mojega radoszt.

112. Nagnem szrcze moje k csinényi zapôved tvoji, na veke i do konceza.

Samech. 113. Pomislávce odürjávam; ali zákón tvoji lü bim.

114. Tí szi moje szkroviscse, i zászloba moja; jasz sze na récs tvojo naszlányam.

115. Odsztôpte od méne, zlo-

csasztni, jasz scsém zdr'zati zapôvedi Bogá mojega.

116. Hráni me pôleg rêcsi tvoje, da 'zivém, i neoszramôti me vu vüpazni mojoj.

117. Podpéraj me, da sze o-barjem, i sztálno bom sze radüvao vu násztavi tvojoj.

118. Vküp szklácsis tí vsze, kí odsztôpijo od násztave tvoje; ár je lá'z jálnoszt nyíhova.

119. Vsze neverníke zemlé zav'rzes kak najgo; záto lü bim szvedosztva tvoja.

120. Drgetalo je od sztráha pred te bom têlo moje; ár sze bojím pred szôdbami tvoжими.

Ajin. 121. Szôdbo i praviczto tvojo csiním, nedáj me prêk pote'závszom mojim.

122. Boj porok za szlugo tvoje ga nyemi na dobro, da mene potepéjo gizardvazi.

123. Ocsi moje krôto 'zeléjo zvelicsanye tvoje, i rêcs pravice tvoje.

124. Csáni z szlugom tvojim pôleg miloscse tvoje, i vesi me na zapôvedi tvoje.

125. Jasz szem tvoj szluga; vucsi me da zapopádnem szvedosztva tvoja.

126. Czajt je 'ze, da csinítô Goszpôd; oszkrúnili szo zákon tvoj.

127. Záto lü bim tvoje zapôvedi, bole, kak zláto i csisztó zláto.

128. Záto vsze zapôvedi tvoje sztálno zdr'zavam, odürjávam vsze kríve potf.

Pe. 129. Csüdna szo szvedosztva tvoja; záto je varje düsa moja.

130. Oznanoszt rêcsi tvoje preszvecsáva, i te prôszte csiní môdre.

131. Odpéram vüsztá moja, ino szi obdühávam; ár zapôvedi tvoje 'zelém.

132. Zgledni sze na méne, i szmilüj sze mi, kak csinís onim, kí lü bijo imé tvoje.

133. Ravnaj sztopáje moje z resjôv tvojoj, i nedopüsztí ládati nad menom nikaksoj hüdübi.

134. Rêsi me od szile lüdi, da zdr'zim zapôvedi tvoje.

135. Preszvêti lícze tvoje nad szlugom tvojim, i vesi me na právdo tvoja.

136. Járki vodé tecséjo z ôcs moji, ká nezdr'závajo zákona tvoje ga.

Tzade. 137. Pravicsen szi tí, Goszpodne, i pravicsne szo tvoje szôdbe.

138. Tí szi trdno zapovedao szvedosztva pravice tvoje, i vernoszt.

139. Vrêloszt moja me je szkoro pojêla, ká szosze protivníczí moji szpozábili z rêcsi tvoje.

140. Tvoja rêcs je jáko ocsícsena, i szluga tvojo lübi.

141. Jasz szem máli i zav'rzen; ali z povelénya tvoje ga sze neszpozábim.

142. Tvoja pravicza je vecsna

pravicza, i pravda tvoja isztinszka.

143. Sztiszkávanye i nevola me je doisla; ali zapôvedi tvoje szo radoszt moja.

144. Pravicza szvedosztva tvojeja je vecsna; dáj mi jo zapôpdnoti da bodem 'zivo.

Koph. 145. Zezávam te z czêloga szrczá: poszlühni me, Goszpodne, da zdr'zim násztavo tvojo.

146. Zezávam te, zdr'zi me, da obarjem szvedosztva tvoja.

147. Prídempred zorjov i kricsim, na rêcs tvojo sze naszlányam.

148. Ocsí moje sze predrámijo pred sztrázov, da bi szi premi slávaod rêcsi tvoje.

149. Poszlühni glász moj, pôleg miloscse tvoje: Goszpodne o'zivi me po szôdbi tvojoj.

150. Pribli'závajo sze k meni moji hüdi pregancsarje, kí szo dalecs od právde tvoje.

151. Blüzi szi tí, Goszpodne, i vsze tvoje zapôvedi szo isztinszke.

152. Dávno vém od szvedosztva tvojeja, ka szi je na veke potrdo.

Resch. 153. Zgledni sze na mantre moje, i oszlóbodi me; ár szem sze nêszpozábo z právde tvoje.

154. Pravdüj za méne právdo mojo, ino me obráni; otávlaj me po tvojoj rêcsi.

155. Dalecs je od ti neverni zvelicsanye; ár za násztavo tvojo nemárajó.

156. Goszpodne, velika je szmilenoszt tvoja: o'zivávaj me po tvojoj právdi.

157. Moji pregancsarov i protivníkov je vnogo; jasz pa od tvojeja szvedosztva neodsztôpim.

158. Vido szem te neverne, i bolelo me je, kê rêcsi tvoje, nezdr'závajo.

159. Ovo, jasz lü bim tvoje zapôvedi; Goszpodne, pôleg miloscse tvoje me 'zivi.

160. Summa rêcsi tvoje je isztina, i vecsne szo vsze szôdbe pravice tvoje.

Schin. 161. Poglavníczí me pregányajo brez' zroka, ali rêcsi tvoje sze bojí szrcze moje.

162. Jasz sze radüjem vu rêcsi tvojoj, kak kí veliki porob dobí.

163. Lá'z zavr'zem i odürím: právdo tvojo lü bim.

164. Hválím te szedemkrát cseresz dnéva, za volo pravicsne szôdbe tvoje.

165. Veliki mír májo, kí lü bijo závezek tvoj, ino sze nepoteknejo.

166. Goszpodne jasz csákam zvelicsanye tvoje, i csiním zapôvedi tvoje.

167. Zdr'záva düsa moja szvedosztvo tvoje, i jáko je lü bim

168. Zdr'závam povelényatvoja, i szvedosztva tvoja; ár szo vsze moje szteze ocsiveszne pred tebom.

Thau. 169. Goszpodne, dopúszti to'zbi mojoj pred lícze tvoje prídti, vucsi me pôleg rêcsi tvoje.

170. Naj prídejo prosnye moje pred lícze tvoje: pôleg rêcsi tvoje me obráni.

171. Vúszta moja bodo hválo dávala; ár me vsís na násztavo tvojo.

172. Jezik moj bude gúcsao rêcs tvojo; ár szo zapôvedi tvoje vsze pravicsne.

173. Bojdi rôka tvoja k pomôcsi meni; ár szem szí právdo tvojo odébrao.

174. Goszpodne! 'zelém zvelicsanye tvoje, i zákón tvoj je nászladnoszt moja.

175. Dáj 'ziveti düsi mojoj, da tebédícsi, i szôdba tvoja me naj zmága.

176. Blôdim, kak zgüblena ovcza: iscsi szlugo tvojega; da sze z zapôved tvoji neszpozábim.

CXX. 'ZOLTÁR.

Molttev próti jálnim vucsitelom, ogrízavczom, i tiránom.

1. Peszem v vísisem Korusi.

K Goszpodni, szem krícsao vu sztiszkávanyi mojem, i poszlühno me je.

2. Goszpodne, oszlôbodi düso

mojo, od la'zliví vúszt, i od jálnoga jezika.

3. Ka ti more i ka ti pridá jezik jálni?

4. On je, liki osztre sztrêle mocsnoga, ino ogen v borojci.

5. Jaj meni, kâ szem tühénecz med Mésekom, i kâ prebívati morem med Kedár hütami.

6. Mojoj düsi je predugo prebívati med têmi, kí mír odürjá-vajo.

7. Jasz mír dr'zím i záto gúcsím; oni pa bojno zacsinyajo.

CXXI. 'ZOLTÁR.

Bôg, varivács lüdi.

1. Peszem v vísisem Korusi.
Pozdigávam ocsí moje próti goram, odkud bi mi pomôcs prisla.

2. Pomôcs moja je od Goszpodna, kí je sztvôro nébo i zemlo.

3. Nedopúszttí sze posklesznotti nogam tvojim; neдрêmlé varivács tvoj.

4. Ovo, neдрêmlé i neszpí varivács Izraela.

5. Jehova varje tebé: Jehova je széncza tvoja, nad tvojev dêsznov rokôv.

6. Da te vu dne szuncze nezpecsé, ali mészecz v nocsi.

7. Obarje te Goszpôd od vszega hüdogá, i obráni düso tvojo.

8. Obari Goszpôd tvoje vöidénye, i tvoje notri idénye od vezdá, do vek i veka.

CXXII. 'ZOLTÁR.

Díka Jerusálema.

1. Dávida peszem v vísisem Korusi.

Radujem sze govorécsemi meni: pojdmu vu hí'zo Goszpodnovo.

2. I nogé nase bodo sztalé v tvoji vrátaj, o Jerusálem!

3. Jerusálem, steri je zozídan, kak meszto, stero je med szebom czeló popolno vküp szklenyeno.

4. Tá gori iditi májo pokolénya, pokolénya bo'za, na szvedosztvo Izraeli, dícsit imé Goszpodnovo.

5. Ár szo tam posztávleni sztólcezi szodszki, sztólcezi Dávidove hí'ze.

6. Proszte Jerusálemi szrecso; dobro bojdi tém, ki tebé lúbijo.

7. Bojdi mír znótra sztén tvoji, mír vu palacsaj tvoji.

8. Za volo bratov i priátelev moji bom te mír vö proszo.

9. Za volo hí'ze Goszpodna, Bogá nasega bom ti iszkaoo dobra tvoja.

CXXIII. 'ZOLTÁR.

Sztáva i tróst ti pobo'zni.

1. Peszem v vísisem Korusi.

Ktebi pozdigávam ocsí moje, kí vu nebészaj prebívás.

2. Ovo, kak ocsí szlugov na

rôko goszpodára szvojeja, i liki ocsí szlű'zbenicze na rôko goszpodaricze szvoje; tak ocsí nase glédajo na Goszpodna, Bogá nasega, dokecs sze szmilűje nad nami.

3. Szmilűj sze nad nami, Goszpodne! szmilűj sze nad nami; ár szmo króto puni spota.

4. Króto je naszicsena düsa nasa spota ti gizdávi, i zametávanya ti zviseni.

CXXIV. 'ZOLTÁR.

Pomócs bo'za vu pogűbeli.

1. Dávida peszem v vísisem Korusa.

Da Goszpód nebi z nami bío: — tak ercsi Izrael!

2. Da Goszpód nebi z namí bio, gda szo sze lűdjé na nász posztavili.

3. Tak bi nasz 'zíve pô'zrli, gda je goro szrd nyšov próti nam;

4. Tak bi nasz voda zalejála; potok bi tekao po düsi nasoj;

5. Voda gizdávczov bi tekla prék po düsi nasoj.

6. Hválen bojdi Goszpód, kí nász je nej tá dao na porob zobom nyšovim.

7. Düsa nasa je vuísla, kak fti-cza mre'zi ftícsara: sztrgana je mre'za, i mí szmo vuíslí.

8. Nasa pomócs je vu iméni Goszpodna, kí je sztívoro nébo i zemlo.

CXXV. 'ZOLTÁR.

Vüpanye neoszramotí.

1. Peszem v vísisem Korusi.

Kí sze vu Goszpodni vüpajo, szo liki Sionszka gora, stera szenegene, nego na veke ob-
szojí.

2. Okóli Jerusálema szo plamine; tak je Goszpód okóli lüdsztva szvojega, od vezdá do vek i veka.

3. Ár ti neverni vládna palicza neosztáne nad timi pravicsnimi, da ti pravicsni vö nevtégnejo rôk na nepravicsnoszt.

4. Csiní dobro, Goszpodne, tim dobrim, i têm, kí szo bogábojé-
csega szrezá!

5. Kí pa na kríve potí szvoje hítijo, té Goszpód pre'zené z timi hüdacsinécsimi. — Mír nad Izraelom!

CXXVI. 'ZOLTÁR.

'Zaloszt bogábojécsi sze na radoszt obrné.

1. Peszem v vísisem Korusi.

Gda Goszpód preméni vózo Siona, zdelo de sze nam, kak da bi sze nam szenyalo.

2. Teda sze vüszta nasa napunijo z szméhom, i jezik nas zhválov. Teda bodo pravili med poganmi: Goszpód je velika vcsíno nad nyimi.

3. Goszpód je velika dugoványa vcsíno z nami: veszélmo sze!

4. Goszpodne, preméni vózo naso, kak potoke prôti pôldnévi.

5. Kí z szkuzami szêjajo, z veszeljom bodo 'zeli.

6. Idôcs sli bodo i jôkali, vle-
osécsi jáka szemena; i pridôcs
prídejo z veszeljom, i prine-
széjo sznojpe szvoje.

CXXVII. 'ZOLTÁR.

Blagoszlovno vérsztvo i ravnyane.

1. Salamona peszem v vísisem Korusi.

Csi Goszpód nede zídáo hi-
'ze; zaman delajo, kí nyô
zídajo: csi Goszpód nede var-
vao meszta, zaman verosztüje
varivács.

2. Zaman je vam rano sztáno-
ti, csi potom dugo szedíte i
krüh sztarajôcs jête, steroga
priátelom szvojim liki vu sne
dá!

3. Ovo otroczi szo örocsína
Goszpodna; szád utrobe, je dár
nyegov.

4. Kak sztréle vu zmo'znoga
rôki, tak szo szinovje ti mládi.

5. Blá'zen mó'z, kí napuni z
nyimi kozôr szvoj, neoszramo-
tíjo sze, gda bodo sze stükali z
nepriátelmi szvojimi med vrá-
tami.

CXXVIII. 'ZOLTÁR.

Bogábojécsi hí'zníkov du'znoszt i bla-
goszlov.

1. Peszem v vísisem Korusi.

Blá'zen vszáki, kí sze Go-
szpodna bojí, i hodi po
sztezej nyegovi!

2. Z delom rók tvoji gda sze hráno bodes; blá'zen bos, i dobro de ti.

3. 'Zena tvoja bode, kak roden trsz okóli tvoje hi'ze; szinovje tyoji, kak oliveczke mladike, okóli sztola tvojega.

4. Ovo, tak sze blagoszlovi mó'z, kí sze Goszpodna bojí.

5. Goszpód te blagoszlovi z Siona, da bos vido szrecso Jerusálema, vsze dní 'zítka tvojega.

6. I da vido bodes sziní szinóv tvoji. — Mír nad Izraelom.

CXXIX. 'ZOLTÁR.

Czerkvi obládnoszt nad nyé nepriátelmi.

1. Peszem v vísisem Korusi. **C**sesztó szo me sztiszkávali od moje mladosztí mao: tak erci, Izrael.

2. Krôto szo me sztiszkávali od moje mladosztí mao; dönok szo me nej premogli.

3. Orácske szo po mojem hrbti oráli, ino dúge brázde rezali.

4. Goszpód je pravicsni: odszekao je vó'za ti neverni.

5. O, dabi sze oszramótili, i názdrt zegnali vszi odürjávci Siona!

6. Dabi grátali, kak tráva na sztréhaj, stera prvle, kak sze poszkübé, poszéhne.

7. Z sterov nemore 'znyecz napuniti prgíscse szvoje, ni nárocš szvoji vezács sznopja.

8. Naj ne ercséjo mímo idócsi:

Blagoszlov Goszpodna bojdi z vami; blagoszlávlamo vász vu iméni Goszpodna.

CXXX. 'ZOLTÁR.

Móltév za odpúszcsanye gréhov.

1. Peszem v vísisem Korusi. **Z**globocsíne kriescím k tebi, Goszpodne.

2. Goszpodne, szlísaj glász moj; naj kezjújo vüha tvoja na glász prosnye moje.

3. Csi bos grêhe nase gori racsónao, o Goszpodne, Goszpodne! sto obsztojí pred tebom?

4. Ár je pri tebi odpúszcsanye; da sze tebé bojíjo.

5. Csákam na Goszpodna, csáka düsa moja; i na rêcs nyegovo sze naszlányam.

6. Düsa moja csáka Goszpodna, teské, kak sztrá'zárje zorjo.

7. Izrael sze naj vüpa vu Goszpodni, árje pri Goszpodni miloscsa, i obilno je odküplénye pri nyem.

8. I on odküpi Izraela ze vszê gréhov nyegovi.

CXXXI. 'ZOLTÁR.

Gledalo pontznosztí.

1. Dávida peszem v vísisem Korusi.

Goszpodne! moje szrece je nej zviseno: ócsi nenoszim viziko, ni nehodim vu veliki i csüdni, vise szébe bodócsi.

2. Da nebi szpokojo i potísao düse moje, bíó bi, kak to od-

sztávleno od dojke szvoje; kak to odsztávleno, bi bila dusa moja.

3. Izrael, vüpjaj sze vu Goszpodni, od vezdá, do na vek i veke.

CXXXII. 'ZOLTÁR.

Za vdoblený Bo'ze csészti i szvetszke oblászti.

1. Peszem v vísisem Korusi.

Szpômeni sze Goszpodne z Dávida i vszega trplénya nyegovoga.

2. Kí je priszégno Goszpodni, i oblübo zmo'znomi Jákobovomi:

3. Nescsem v sztáne hi'ze mo je notri idti, ni nescsem na le go moje posztele lé'zti;

4. Nescsem moji ôcs na szen podati, ni z ozmiczami zadrêmati;

5. Dokecs nenáidem meszta Goszpodni, prebiválicsa zmo'znomi Jákobovomi.

6. Ovo, csüli szmo od nyega, ka je bilo v Efrati; naisli szmo je na pôli Jairszkom.

7. Pojdmó vu nyegovo prebiválicse, i nakleknimo sze pri podnogaoniczi nôg nyegovi.

8. Sztani, Goszpodne, k pocsinki tvojemi, — tí i Lada môcsi tvoje.

9. Popevje tvoji sze naj oblecséjo z praviczov, i szvéti tvoji naj veszélo szpévajo.

10. Za volo Dávida szlugo tvo-

jega, neodvr'zi lícza namázanoga tvojega.

11. Goszpôd je priszégno Dávidi vu isztini, od stere neodsztopi: ednoga z száda têla tvojega poszadim na sztolec tvoj.

12. Csi zdr'zïjo szinovje tvoji právdo moja, i szvedosztvo moje, na stero bom je vesío, i nyí otroczi bodo szedeli na sztôlci tvojem, na veke.

13. Ár szí je Goszpôd Siona odébrao i tam 'zelej prebívati.

14. Tü je moj pocsinék na veke, tü sosém prebívati; ár sze mi dopádne.

15. 'Zívis nyé jáko jáko blagoszlovim, ino nyé szíromáke naszitim z krühom.

16. Nyé pope oblecsém z zvelicsanyem, i nyé szvéti jáko veszélo bodo szpéváli.

17. Tam more gori zídti rôg Dávida; pripravo szem poszvêt nemázanomi mojemi.

18. Nepriátele nyegove oblecsém z szramôtov; ali na nyem bode czvela korôna nyegova.

CXXXIII. 'ZOLTÁR.

Drágoszt mira i jedfnasztva.

1. Dávida peszem v vísisem Korusi.

Ovo, kak dobro, kak vugodno je bratom vjedfnasztvi prebívati.

2. Liki drági bal'sam, z gláve doli tekôcsi na brádo, brádó

Arona, viszécso doli do gvan-ta nyegovoga.

3. Liki rosza Hermona doli kápajõcsa na Sionszke goré. Ár je tam oblübo Goszpõd blagoszlov i 'zítek, na veke.

CXXXIV. 'ZOLTÁR.

Czészt czérkevni szlugov.

1. Peszem v visisem Korusi.

Ovo, hválte Goszpodna vszi szlugi Goszpodnovi, sztojécsi vu hi'zi Goszpodnovoj vsze nosí.

2. Pozdignite roké vasek Szvetini, i hválte Goszpodna.

3. Tak te blagoszlovi Goszpõd z Siona, kí je sztvõro nébo i zemlo.

CXXXV. 'ZOLTÁR.

Hválodávanye za dobrõte bo'ze.

1. Halelujah!

Hválte imé Goszpodnovo, hválte ga ví Goszpodnovi szlugi.

2. Kí sztojíte vu hi'zi Goszpodna, vu trnáczej hi'ze Bogá nasega.

3. Hválte Goszpodna; ár je Goszpõd dobrotiven: 'zoltáre szpévajte iméni nyegovomi; ár je prijaznívi.

4. Ár szi je Goszpõd Jákoa odébrao, Izraela za lüdsztvo lasztivno.

5. Ár znam, ká je Goszpõd veliki, i Goszpõd nas je vise vszé bogóv.

6. Kakoli Goszpõd scsé, to vcsiní, na nébi i na zemli, vu môrji i vu vszé globocsínaj.

7. Kí csiní obláke gori szhájati od krajín zemle; kí blíszke na de'zd'z obrácsa, i pücsa vöter z szkrovni mésztt nyegovi.

8. Kí je pobío v Egiptomi prvirod csloveka ino od 'zivíne.

9. Poszlaó je znaménya i csüda nad tébe Egiptom, nad Faraona i vsze szluge nyegove.

10. Kí je vnõge národe pobío, i zmo'zne Krále zpomõro.

11. Sichona, Amorreusov Krála, Oga, Krála Básana, i vsze Králevsztva Kanaánszka.

12. I dao je zemlo nyshovo za örocsíno, za örok szvojemi lüdsztvi Izraeli.

13. Goszpodne, imé tvoje je vecsno: Goszpodne szpõmenek tvoj je od odvétka, do odvétka.

14. Ár Goszpõd bode szõdo lüdsztvo szvoje, i nad szlugmi szvojimi sze szmilüje.

15. Poganov bõgeczí szo szrebro i zláto, delo rók cslovecí.

16. Májo vüsztá i negucsíjo, ocsí májo i nevídijo.

17. Vüha májo, i necsüjejo, niti nega nikse szape vu nyí vüsztaj.

18. K tém priglíhni bodejo, kí je rédijo, i vszi, ki sze vu nyí vüpajo.

19. Hi'za izraelszka, hválte Goszpodna: hi'za Árona hválte Goszpodna.

20. Víz hi'ze Levia, hválte Goszpodna; kí sze Bogá bojíte, hválte Goszpodna.

21. Hválen bojdi Goszpod z Siona, kí v Jerusálemi prebíva. Halelujah!

CXXXVI. 'ZOLTÁR.

Hvalodávanye za dobrôte i csüda Bo'za.

Hválte Goszpodna, ár je prijaznivi; ár je vecsna miloscsa nyegova.

2. Hválte Bogá bogôv; ár je vecsna miloscsa nyegova.

3. Hválte vsze goszpodé Goszpodá; ár je vecsna miloscsa nyegova.

4. Toga, kí csüda velika csiní szam jedíni; ár je vecsna miloscsa nyegova.

5. Kí je nebésza módro sztvôro; ár je vecsna miloscsa nyegova.

6. Kí je zemlo vise vöd vöraszprésztro; ár je vecsna miloscsa nyegova.

7. Kí je sztvôro poszvéte velike; ár je vecsna miloscsa nyegova.

8. Szuncze, naládanye vudne; ár je vecsna miloscsa nyegova.

9. Mészecz i zvézde na ládanye vu nocsi; ár je vecsna miloscsa nyegova.

10. Kí je pobío Egiptom vu nyí prvorodi; ár je vecsna miloscsa nyegová.

11. I vö je szpelao Izraela 'z

nyí szredíne; ár je vecsna miloscsa nyegova.

12. Z zmo'znov rokôv i vövtégnyenov ramov; ár je vecsna miloscsa nyegova.

13. Kí je erdécse môrje razdêlo na dvôje; ár je vecsna miloscsa nyegova.

14. I prêk je pelao Izraela po szrédi nyega; ár je vecsna miloscsa nyegova.

15. I pogübo Faraona, i vojszko nyegovo, vu erdécsem môrji; ár je vecsna miloscsa nyegova.

16. Kí je vodo lüdsztvo szvoje po püszsávi; ár je vecsna miloscsa nyegova.

17. Kí je pobío Krále velike; ár je vecsna miloscsa nyegova.

18. I szpomôro Krále znamebite; ár je vecsna miloscsa nyegova.

19. Sichona, Krála Amoreusov; ár je vecsna miloscsa nyegova.

20. Oga, Krála v Basáni; ár je vecsna miloscsa nyegova.

21. I nyí dr'zêlo je dao za örocsíno; ár je vecsna miloscsa nyegova.

22. Za örocsíno szlugi szvojemí Izraeli; ár je vecsna miloscsa nyegova.

23. Kí szeje vu znísenosztinasoj szpômeno z nász; ár je vecsna miloscsa.

24. I oszlóbodo je nász od na-

si protivníkov; ár je vecsna miloscsa nyegova.

25. Kí dá hráno vszákomi tēli; ár je miloscsa nyegova vecsna.

26. Hválte Bogá nebeszkoga; ár je miloscsa nyegova vecsna.

CXXXVII. 'ZOLTÁR.

Placsna peszem 'zidovov vu vózi.

Pri vodáj Bábela, tam szmo szedeli, inosze plakali szpomenôcsi sze z Siona.

2. Na vrbe, tam naszrêdi — szmo poveszili hárfé nase.

3. Ár szo nász tam proszili, kí szo nász vózivali, szpévati, i med plakanyem veszélím bidti, govorécsi: Szpévajte nam pészem Siona.

4. Kak bi mogli szpévati peszem Goszpodna, vu tühénszój zemli?

5. Csi sze szpozábim z tébe o Jerusálem! bojd' pozáblena dészna moja.

6. Naj sze zgrábi jezik moj k nébi mojoj, csi te nebom szpomíno, csi nede nad Jerusálemom náj véksa radoszt moja.

7. Szpômeni sze Goszpodne z Edomitanczov, v dnévi Jerusálema erkôcsi: zrúste, zrúste vsze do grúnta vu nyem doli.

8. Tí opüszcsena csí Bábela, blá'zen, kí tebi z podrügacsanyem povrné, ka szí tí nam vcsinfla.

9. Blá'zen, kí vzeme málicsko tvojo deczo, i razdrobí jo na kamni.

CXXXVIII. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt za bo'ze dobrôte.

1. Dávida (Zoltár).

Dícsim tebé z czêloga szrezá mojega, i pred bôgeci ti bodem 'zoltáre szpévao.

2. Nakleknem kôlina prôti szvétomi Templomi tvojemi, dícsó bodem imé tvoje, za volo miloscse tvoje, ino vernoszti tvoje; ár szí odícsó vise vszega imé tvoje po Rêcsi tvojój.

3. Vu dne, geto szem te zezávao, szí me poszlühno i darüvao szí môcs düsi mojoj.

4. Záto te bodo dícsili, Goszpodne, vszi Králove zemlé; ár csüjejo Rêcs vüszti tvoji.

5. I szpéváli bodo od sztez Goszpodnovi; ár je díka Goszpodna velika.

6. Ár je Goszpôd zviseni; dönok sze zglédne na poníznoga: ôzdalecs pozna toga gizdávo-ga.

7. Csi hodim na szrêdi vu szti-szkávanyi, otávlas me; prôti szrditoszti nepriátelov moji vóvtégnes rokô tvojo, ino mi pomágas z désznov tvojov.

8. Goszpôd konec z vcsinfla za mojo volo: Goszpodne, miloscsa tvoja je vecsna. Neoszta vi dela rôk tvoji.

CXXXIX. 'ZOLTÁR.

Od Bo'ze szkrbnosztí, zmo'znoští, i po-
vszéd bivosztí.

1. Dávída 'Zoltár k naprêszpê-
vanyi.

Goszpodne, tí mené zbrojá-
vas, ino me poznas.

2. Tí znás moje szedênye, mo-
je sztanênye; tí ôzdalecs raz-
mis míszi moje.

3. Hodim, ali lé'zem, tí szi o-
kôli méne, i vsze moje poti na-
prêvídis.

4. Ár nemam ni edne rêcsi na
jziki mojem; ovo, Goszpodne,
tí vszâko vês.

5. Ze vsze sztráni szi me tí
obvzêo, i rokô tvojo dr'zís ober
méne.

6. Szpoznanye eto je esüdnêse
ino vísise, kak bi je jasz szpo-
doben bio zapopádnoti.

7. Kama bi odísao pred dühom
tvojim? i kama bi odbé'zao pred
líczom tvojim!

8. Csi bi sao vu nébo; tí szi
tam, csí bi szi légao vu pékli,
ovo, tí szi i tam.

9. Csi bi szi vzéo perôti zôrje,
i prebívao bi na nájšzkrádnym
kráji mórja;

10. Itábi me rôka tvoja szpre-
vájala, i dêszna tvoja bi me tam
dr'zála.

11. Csi bi pa erkao: kmicza
me 'ze szkriti má: escse i nôcs
bi szvetloszt grátala okôli mé-
ne.

12. Ár i kmicza je nej kmicza
pred tehom; i nôcs, kak dén,
sze szvétio: kmicza je rávno
tak pred tehom kako szvet-
loszt.

13. Tí ládas moje obíszti; tí
szi bio z menom vu utrobi ma-
teré moje.

14. Dícsim te záto, kâ szem
csüdno sztvorjen; csüdna szo
dela tvoja, i düsa moja tô dobro
razmi.

15. Moje kôszti szo nej bilé
pred tehom szkrite, gda szem
sztvorjen vu szkrovnom, geto
szem osznávlan vu kršli zemle.

16. Tvoje ocsí szo mené vidi-
le, gda szem escse nej bio osz-
novlen, i vu knige tvoje szo za-
píszani bilí vszi dnévi, steri szo
bidtí meli, gda je escse nyí nej
bilo ni ednoga.

17. Kak dráge szo mi, o Bôg,
míszli od tébe, i kak velika je
nyí summa.

18. Csi bi je mogao precsteti,
vecs bi ji bilô, kak pêszka. Gda
sze prebüdím, 'ze szem pri
tebi.

19. O Bôg, bár bi szpomôro te
neverne, ino bi odsztópili od
méne krvo'zelci.

20. Ár hüda gucsíjo prôti te-
bi, i nepriátelje tvoji te zaniká
jempléjo.

21. Jeli neodürjávam oni, kí
tebé odürjávajo? i nemrzí sze
mi od oni, kí sze prôti tebi po-
digávajo?

22. Króto je odürjávam, i mam je za nepriátele.

23. Zbrojávaj me Bóg, i szkü-szi szrcze moje: varдени me i szpoznaj hoténye moje.

24. Iglédaj, jeli szem na hüdoj pôti; vodi me po vecsoj sztezi.

CXL. 'ZOLTÁR.

Prosnyá za resénye od nepriátelov i protivnikov.

1. Dávida 'Zoltár k naprészpényi.

2. **O**szlóbodi me Goszpodne od hüdogá csloveka, od csloveka szilo delajócsega me vari.

3. Kí zlo míszlijo vu szrezi, i vszákdén boj szopijo.

4. Osztrijo szvoj jezik, liki kacsá, csemér vipere je pod lampami nyihovimi. Selah.

5. Vari me, Goszpodne, od rôk ti neverni; prôti kriviczo csinécsim lüdém mi pomágaj, kí vraziti setüjejo nogé moje.

6. Gizdávczi mi szkrivomá mre'ze mecsejo, i z zankami vö raspresztérajó vlák na potí; szkopcze naleküjejo meni. Selah.

7. Jasz pa ercsém Goszpodni: Tí szí moj Bóg. Poszlhüni Goszpodne glász moje prosnye.

8. Goszpodne, Goszpodne, zmo'zna obramba moja, kí zakrívás glavô mojo vu hípi boja.

9. Neszpuni, Goszpodne, nevernomy 'zelénya; nepodpéraj

H. W.

nyemi namenyávanya, naj sze kak nezvíszi. Selah.

10. Neszrecca, od stere moji nepriátelje tanáts dr'zijo, szpádni nyim na glávo.

11. 'Zarjávovôgelje pokrjnyé; v ogen naj vr'ze nyé, i v jamo, da vecs nesztánejo.

12. Jezikászti cslovek neobsztojí na zemli; szilo csinécsi hüdi cslovek bode preganyan i zpét vr'zen.

13. Vém, Goszpod vöszpela praviczó toga vbógoga, i právdo szíromákov.

14. Tak ti pravicsni bodo dícsili imé tvoje, i ti bogábojécsi bodo prebivali pred líczom tvojim.

CXLI. 'ZOLTÁR.

Prosnyá za pomócs i obrambo.

1. Dávida 'Zoltár.

Goszpodne tebé zezávam; híti k meni; poszlhüni glász moj, gda k tebi kricsim.

2. Naj priétne bodo préd tebom molítve moje, kak kadílni áldov; pozdigávanye rôk moji, liki áldov vecserásni.

3. Goszpodne, vari vüsztá moja, vari odpéranje lamp moji.

4. Nenagni szrczá mojega k hüdomi dugoványi, na zlo csinénye z nevernimi, z lüdmi hüdübo csinécsimi: ali ká bi jo z szladcsecza nyhovoga.

5. Naj me býje te pravicsen szmileno, naj me kára, li olia bal'zama naj nevtají glávi mo-

36

joj; ár escse i prosnye moje szo prôti hüdôbi nyshvoj.

6. Nyí szodczy sze naj doli zoszúnejo z pecsín, tak sze bodo poszlúhsala vcsenyá moja, kâ szo lúbezníva.

7. Kak sto zemlo razkápa i razré'ze: tak szo raztorjene kôszti nase notri do pekla.

8. Dönok na tébe, Goszpodne, Goszpodne glédajo ocsí moje; vu tebi sze vüpam; neosztavi düse moje.

9. Vari me od zank, stere szo mi nalekli, i od pászti hüdodélnikov.

10. Naj sze zgrábijo ti neverni vu lásztni mre'zaj szvoji, i navküpe, dokecs jasz mímo vui dem.

CXLII. 'ZOLTÁR.

Dávida prosnya za pomócs i resénye.

1. Návuk Dávida i molénye gda je v lüknyi bio.

2. **G**laszno kricsím k Goszpodni, glaszno sze Goszpodni molim.

3. Vövlejém pred nyim prosnyo moje, i oznanim pred nyim sztiszkávanye moje.

4. Gda je düsa moja vu 'zukošzti, ti znás sztezo moje. Na pôti po steroj hodim, szo szkri-li mre'ze za méne.

5. Glédam na dészno, i ovo, nega nikoga, ki bi me steo potati; vesznola je obramba od

méne, nisese nemára za düso mojo.

6. K tebi kricsím, Goszpodne, erkôcsi: tí szi moje vüpanye, tál moj vu zemli ti 'zívôcsi.

7. Poszlühni moje to'zbe; ár szem krôto pomenkao: oszlôbodi me od pregancsarov moji; ár szo mi prezmo'zni.

8. Vöpelaj z temnicze düso mojo, da bom dícsó imé tvoje. Ti pravicsni na moj sztran sztôpíjo, gda meni dobrocsinío bides.

CXLIII. 'ZOLTÁR.

Pokóre molítev za odvrenénye hüdôb.

1. Dávida 'Zoltár.

Goszpodne, szlísaj prosnyo mojo, poszlühni zdühávanye moje, za volo isztine tvoje; poszlühni me, za volo praviczze tvoje.

2. Neidi na szôdbo z szlugom tvojim; ár je nej csízti pred teбом ni eden 'zívôcsi.

3. Ár nepriátel pregánya düso mojo, na zemlo klácsi 'zítek moj: v kmiczo me poszája, kak te mrtve na szvétí.

4. Da pomenkáva düh moj, i znôtra vu meni pogible szrece moje.

5. Jasz sze szpomínam z preminôcsi dnévov, gucsím od vszé tvoji dél, i od náprav rôk tvoji szi premislávam.

6. Raszpresztéram roké moje k tebi; düsa moja 'zéja tebé kak szüha zemla. Selah.

7. Goszpodne odgôvori miszkoro; moj dûh mi zmenkáva, nezskrívaj lícza tvojeja pred menom, da nebom glíhni k tém, kí doli odhájajo vu grob.

8. Dáj mi zránya szlísati milosceso tvojo; ár sze vu tebi vü-pam. Oznani mi pôt, po steroy mam hoditi; ár k tebi podigávam dûso mojo.

9. Oszlôbodi me od nepriáte-
lov moji, Goszpodne: pri tebi nam obrambo.

10. Vcsi me csiniti pôleg tvojeje vôle; ár szi tí moj Bôg: dûh tvoj me naj pela po rávni szte-záj.

11. Goszpodne, dáj mi raszhládjenyé, za volo iména tvojeja: vözpelaj dûso mojo z sztiszkávana, za volo pravicze tvoje.

12. I za volo miloscese tvoje vösztrébi nepriátele moje, i pogübi je vsze, kí sztiszkávajjo dûso mojo; ár szem jasz szluga tvoj.

CXLIV. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt i prosnya za obládanye.

1. Dávida 'Zoltár.

Hválen bojdi Bôg, pecsína moja, kí roké moje vcsi bojývati, i prszte moje vojszküvati.

2. Miloscsa moja, i grád moj, obramba moja i oszloboditel moj; zászloba moja, vu kom sze vü-pam, i kí mi podvr'ze lüd-sztvo moje.

3. Goszpodne, ka je cslovek, kâ sze kre nyega gori vzemes? ino szin cslovecsi, kâ máras za nyega.

4. Cslovek je szpodoben kmár-noszt; dnévi nyegovi szo, kak széncza minôcsa.

5. Goszpodne, nagni nebésza tvoja i doli sztôpi: dotekni sze gôr, da sze kadíjo.

6. Püszi blíszk i raztori je; posli sztréle tvoje, ino je szaszi.

7. Vtégni rokô tvojo z viszikoszt, ino me obráni: vö me vtrgni z vöd veliki, z rôk tühénczov.

8. Nyí vüsztza vcsíjo márna, i dészna nyíhova je dészna lá'zi.

9. O Bôg! nôvo peszem bom ti szpévao, na deszét sztrünaj bom ti 'zoltáre popévao.

10. Kí dávas obládnoszt Krá-lom, i oszlobodís Dávida szlugo tvojeja od lüdomorszokoga mecsa.

11. Rêsi me, ino me oszlôbodi z rôk szinôv tühénszki, nyí vüsztza márna gucsíjo, i dészna nyíhova je dészna jálna.

12. Da szinôvje nasi gori zra-sztéjo vu szvojoj mladoszt, kak lépe mladike; i cserí nase, kak na szpodobo kamnov czérkevni vözoszékano kaménye.

13. Da nase kámre pune bodo, vödávajôcse edno potrêbo za drügov; i ovczé nase plodijo jezero, i deszét jezér po nasi veszniczaj.

14. Nasi jünczi tücsni bodejo. Da nede niksega kvára, ni zgübicska, ni sztaranya vu nasi viliczaj.

15. Blá'zeno lüdsztvo, sterosze tak má! ali i blá'zeno, steromi je Goszpód Bôg.

CXLV. 'ZOLTÁR.

Hvála za Krisztusovo králevsztvo i toga dobrôte.

1. Dávida hvála.

Zvisávam te, Bôg moj i Král moj, i hválo bodem imé tvoje na vek i veke.

2. Hválo te bodem vszákden, i hválo bom imé tvoje na vek i veke.

3. Goszpód je veliki, i velike hvále vrêden, i díka nyegova je neprebrojena.

4. Rod roda bode dícsó dela tvoja, i nazveszcsávao zmo'znozt tvojo.

5. Gúcsao bom od szvetle díke préczimbetvoje, i od csüd tvoji.

6. Da bode sze gúcsalo od díke sztrasni dél tvoji, ino sze nazveszcsávála zmo'znozt tvoja.

7. Da sze csesztí szpômenek tvoje vnôge dobrôte, i glászí pravicza tvoja.

8. Milosztiven i szmileni je Goszpód; dugotrplivi i velike dobrôte.

9. Dober je Goszpód k vszêm, ino sze szmilüje nad vszêmi szvojimi.

10. Naj te hválijó, Goszpodne, vsza tvoja dela, i szvéti tvoji te naj csesztíjo.

11. Naj díko králevsztva tvoje glászijo, i od zmo'znozt tvoje gucsijo.

12. Da na znánye dájo szinom cslovecsím zmo'znozt tvojo, i szvetlo díko králevsztva tvoje.

13. Králevsztvo tvoje je králevsztvo vszê vek i vèk, i vladársztvo tvoje od vszega roda do vszega roda.

14. Goszpód podpéra vsze, kí szpádnóti cseséjo, i gori oprávi vsze pobitte.

15. Vszê ocsí na tébe glédajo, i tí nyim dávas jêsztvino vu priétnom vrémeni.

16. Odprés roké tvoje i nazsitis vsze, ka 'zivé, z dobrôtov.

17. Pravicsen je Goszpód vu vszê potáj, i szvéti vu vszêmdjányi szvojem.

18. Blüzi je Goszpód vszêm, kí nyega zezávajo; vszêm kí ga molijo vu isztini.

19. Volo oni, kí sze ga bojfo szpuni, i krícsanye nyíhovo poszlühne, ino je zmore.

29. Varje Goszpód vsze, kí ga lübijó; i pogübi vsze neverne.

21. Hválo Goszpodna bodó glászila vüsztá moja, i hválico bode vszákó têlo imé nyegovo szvéto, na vsze vek i veke.

CXLVI. 'ZOLTÁR.

Od práve vüpazni vu Bôgi.

1. Halelujah!

Hváli Goszpodna düsa moja.
2. Hválo bodem Goszpodna, dokecs bom 'zivo, 'zoltáre bom szpévao Bôgi mojemi, kak dugo jesztem.

3. Ne zanásajte sze na poglavnike; na sziní lüdí, vu kí nega zvelicsanya.

4. Ár vödíde düh nyegov, i on more, z zemlov posztánoti; vu onom dnêvi prêdejo vsza nakanênya nyegova.

5. Blá'zen, kogá pomôcs je Bôg Jákoba, koga vüpazen je polo'zena vu Goszpodnom Bôgi nyegovom.

6. Kí je sztvôro nébo i zemlo, môrje i vsza, stera szo vu nyí, kí zdr'zi vernoszt na veke.

7. Kí szprávi práviczo tim obté'zenim; kí dá krüh tim lacsnim. Goszpod vörêsi vöz-nike.

8. Goszpod odpré ocsí szlêpim: Goszpod gori oprávla, kí szo doli pobiti; Goszpod lübi pravicsne.

9. Goszpod varje tühéncza, szirôte i vdovicze hráni; ali pôti ti neverni veszne.

10. Goszpod bode kralüvao na veke: o Sion, tvoj Bôg od odvêtká od odvêtká. — Halelujah!

CXLVII. 'ZOLTÁR.

Odümlávanye na zahválnozt za szkrbnosênnye i dobrôte Bo'ze.

Hválte Goszpodna; ár je tô drágo i dobro; 'zoltáre szpévajte Bôgi nasemi, ár je nászládna i lépa eta hvála.

2. Goszpod zída Jerusálem, i pregnáne Izraela vküp szprávi.

3. On zvrácsi one, kí szo potrtoga szreca, ino obe'zúje nyí boleznoszti.

4. On csté raczun zvêzd, i vsze po iméni zové.

5. Veliki je Goszpod nas i prezmo'zen, i modrôsztt nyegova je nezbrojena.

6. Goszpod gori pomága te nevolne, do zemle ponízi te neverne.

7. Szpévajte Goszpodni z dícsényem; 'zoltáre szpévajte Bôgi nasemi na hárfi.

8. Kí nébo z oblákmi zakrífje, i dáva de'zd'z zemli; kí da trávi na goráj rászti.

9. Kí dáva 'zivini nyé krmo, tim mládim vranam, stere k nyemi kricsíjo.

10. Neradúje sze vu môcsi konya; niti nema dopádnnyá vu mo'zki golénaj.

11. Prietni szo nyemi, kí sze bojíjo, kí sze vüpajo vu milosci nyegovoj.

12. Hváli Goszpodna, Jerusálem! Sion, hváli Bogá tvojeja!

13. Ár on potrdjáva zápore

vrát tvoji; on blagoszlávla o-troke tvoje na szrêdi, v tebi.

14. On dá krajínam tvojim mír; z naj lepšov psenícov te naszicsáva.

15. On vöposíla rêcs szvojo na zemlo, rêcs nyegova hitro be'zí.

16. On dáva sznêg, liki vuno; szrén, kak pepél raszipáva.

17. Kí lücsa toco, kak drumble. Pred mrazom nyegovim sto obsztojí?

18. Vö püsztí szapo szvojo, i preczi sze rasztopíjo; dá vötri píhati, i vodé tecséjo.

19. Nazveszcsáva Jákobi Rêcs szvojo, násztave szvoje ino szôdbo szvojo Izraeli.

20. Nej je csinío tak ni ednomi národi, niti szo szôdbe nyegove nej szpoznali. — Halelujah!

CXLVIII. 'ZOLTÁR.

Obüdjavanye vszê sztvorjeni sztvár, naj Bogá dícsíjo.

1. Halelujah!

Hválte Goszpodna, nebésza, Hválte nyega vizsína.

2. Hválte nyega vszi nyegovi angelje: hválte ga vszi nyegovi serezje.

3. Hválte ga, szuncze i mészecz; hválte nyega vsze szvetle zvêzde.

4. Hválte ga nebész nebésza, i vodé stere szo vise nebész.

5. Naj hválíjo imé Goszpodna; ár je On velo, i sztvorjena szo.

6. Potrdo je na vsze vek i

veke; dao nyim je réd, sterog; nepresztôpijo.

7. Hválte Goszpodna zemla czetribi i vsze globocsíne;

8. Ogen, tocsa, sznêg, megla szlápi, steri nyegovo rêcs o právlajo;

9. Goré, i vszi bregôvje, i szadoveno drevjo i vsze czedrovje

10. Zvirína i 'zivína; lazécse sztvári i létajócse fticze.

11. Ví Králove zemelszki, i vszi národje; poglavárje i vszi szodeczy zemlé.

12. Mladénczi i devojke; i sztarczy z mládimi.

13. Naj dícsíjo imé Goszpodno; ár li nyegovo imé je odíceno: díka nyegova je vise nébe i zemlé.

14. On zviszi rôg szvojega lüdsztva, hválíjo ga vszi szvétí; szinôve izraelszki, lüdsztvo nyemi sze blí'zajócse. — Halelujah!

CXLIX. 'ZOLTÁR.

Hvála za raszürjavanye Evangelioma Krisztusovoga.

1. Halelujah!

Szpévajte Goszpodni peszem nôvo; hvála nyegova je vu szprávicsi ti szvétí.

2. Veszéli sze Izrael, vu Sztvoriteli szvojem: szinôvje Siona sze naj radüjejo vu Králi szvojem.

3. Hválte imé nyegovo z'zveg-lámi: dícste ga z bobnom i czitharov.

4. Ár sze je dopadnolo Goszpodni vu lüdsztvi szvojem: On koronüje te vbôge z oszlobodjênem.

3. Ti szvéti naj bodejo veszé-li vu dícsényi, i veszelíjo sze na sztelaj szvoji.

6. Zvisávanye Bôga naj bode vu grli nyíhovom, i mecs z obej sztráni osztricz majôcsi vu rokáj nyíhovi.

7. Na csinênnye zadomeszcsávanya nad poganmi; i kastigánya nad národmi.

8. Na vézanye Králov nyíhovi z lanczi; i ti poglavitési nyíhovi v 'zelezo dêvanye;

9. Na csinênnye 'z nyimi pôleg právde popiszane. Tô de díka vszê nyegovi szvéti! — Halelujah!

CL. 'ZOLTÁR.

Opomina, naj hválíjo Bogá.

1. Halelujah!

Hválte Goszpodna vu Szveti-ni nyegovoj; hválte ga vu krepkoszti nébe zmo'znozti nyegove.

2. Hválte nyega vu nyegovi zmo'zni delaj; hválte ga pôleg nyegove vnôge díke.

3. Hválte nyega z glasznim tromböntanyem; hválte ga z 'zoltármi i czitharami.

4. Hválte ga z bobnom i 'zveglóv; z goszlami i orgonami.

5. Hválte nyega zglasznimi czimbolami; hválte ga z czinkajôcsimi czimbolami.

6. Vszáka düsa hváli Goszpodna! — Halelujah!

3 2044 052 754 108

BIBLE. N.T. Slovenian
1883.

BS
2196

1883

